Papendallaan 49
6816 VD Arnhem

NL55 RABO 0394 7745 15
KvK 40407194

085 070 19 00
info@knwu.nl
knwu.nl

Union Cycliste Internationale
Attn. General coordination services
Candidature-UCI WC Road 2020
12, Ch. De La Mêlée, 1860 Aigle
Switzerland

Arnhem, 21st of March 2018

Subject: **Candidate 2020 UCI Road World Championships**

Dear Madame / Sir,

The Royal Dutch Cycling Union (KNWU) supports the candidature of Road Worlds 2020 BV, headed by [redacted] for the organization of the 2020 UCI Road World Championships.

During the last few years they proved they are capable of organizing great events; for example several BMX World Cups, the 2014 UCI BMX World Championships, the 2015 UCI Para-cycling track World Championships and several UCI Cyclo-Cross World Championships.

The northern part of the Netherlands is a strong partner in this bid. It is characterized by its structural way of working from the base with a larger goal in mind. For example, the Drenthe region is the first UCI Bike Region and, from this program, it is working towards the 2020 UCI Road World Championships through broad sports, competitive sports and top-class sports.

In this past period, many projects have been started and successful within the region, a BMX track and a Velodrome have been realized and several top events have been organized at all levels and disciplines of cycling.

We hope the bid from Road Worlds 2020 BV will convince the UCI to grant them the honour and pleasure of organizing the 2020 UCI Road World Championships.

Yours sincerely,

Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie

[redacted]

CEO

Risico's					Beheersing
Regel	**Ongewenste gebeurtenis**	**Oorzaak**	**Gevolg**	**Risicoprofiel**	**Beheersmaatregel**
Actuele risico's voor gunning WK Wielrennen 2020 aan RW					
1	De provincie Groningen heeft geen positief besluit	Geen vertrouwen tussen bestuurders en ambtenaren om het gezamenlijke belang te zien: er dient commitment te zijn tussen beide colleges om de Staten van provincie Drenthe en provincie Groningen te vragen dit evenement te ondersteunen in de financiële bijdrage en medewerking.	- UCI laat het WK elders organiseren; dit is onze enige en laatste kans het WK naar Drenthe en Groningen te krijgen - Alle inzet is voor niets geweest als positieve besluitvorming niet tijdig gerealiseerd is	middel	Inzet van beide CDK's vragen mocht het op portefeuilleniveau bestuurlijk niet lukken om in beide provincies een positief besluit te laten nemen
2	Het evenement wordt aan een ander land gegund	- Andere partners bieden UCI een beter bid - We krijgen geen bevestiging dat wij de enige in de race zijn - RW is niet de rechthouder om het WK te organiseren; wij hebben geen schriftelijke bevestiging gezien	* Veel voorbereidingstijd/ kosten verdwenen * Geloofwaardigheid in betrouwbare overheid geschaad	laag	Ontbindende voorwaarde in de beschikking opnemen
Risico's na gunning WK Wielrennen 2020 aan RW					
3	- Provincie blijft na WK Wielrennen 2020 achter met kostenpost; - Het evenement gaat de provincie Drenthe meer dan € 5 mln kosten	- RW is niet in staat om zich minimaal aan het budget te houden - Eerdere WK's kenden tekortenin Bergen (€ 4 mln) en aantal jaren geleden in Limburg ook. - VWS wijst de onderbouwing van de side events af waardoor de € 500.000 niet betaald wordt en de beide provincies hiervoor op moeten draaien - Road Worlds is een lege BV, die geen tegenvallers kan dragen (principe kale kip) - Gemeente wil niet opdraaien voor de keten van het aanpassen van het wegdek (de route, drempels) - VWS kent de subsidie van 2 miljoen niet toe, na indienen aanvraag duurt dit nog 13 weken	- Provincie Drenthe moet meer subsidie "nabrengen" - Slechte pers: zoveelste voorbeeld van foute inschatting, naief bestuur in Drenthe, onlangs recente voorbeelden, gewaarschuwd mens telt voor twee - Verlies van vertrouwen Drentse burger in provinciale overheid * Terug naar PS voor aanvullende financiële middelen die niet begroot zijn, zijn deze wel beschikbaar?	hoog	Provincie zorgt voor een onafhankelijke accountantsverklaring op de begroting RW verstrekt bij de aanvraag subsidieaanvraag een cashflowoverzicht en sponsorplan RW dient een regelmatige nog af te stemmen terugkoppeling van voortgang, financiele stand van zaken en risico's te verstrekken Instellen Stuurgroep met leden van de provincies om continue borging grootste risico's te garanderen Provincie Drenthe neemt ambtelijk contact op met VWS om de randvoorwaarden voor het toekennen van de side events helder te hebben en te kunnen monitoren naar RW
4	RW haalt minder dan € 3 mln aan sponsorgelden op	Provincie Drenthe/het noorden heeft minder bedrijven als elders in het land	Minder inkomsten als begroot	middel	RW verstrekt bij de aanvraag subsidieaanvraag een cashflowoverzicht en sponsorplan Provincie verleent medewerking aan ophalen sponsorgelden bij grote bedrijven als de NAM en bij innovatieve bedrijven in de vorm van intentieverklaringen
5	Onrechtmatige declaraties/verantwoording kosten van RW	We hebben weinig zicht op het huishoudboekje van RW	- Financieel gewin voor RW - Onrechtmatige toewijzing subsidie	middel	Monitoren voor het evenement, cashflowoverzicht van RW als basis voor alle inkomsten en uitgaves, uitvoeren kwalitatieve check op de facturen. Stuurgroep houdt toezicht op het monitoringsplan.
6	De kosten voor RW zijn hoger als begroot	- RW heeft een begroting opgesteld die hoger uitvalt - RW heeft onvoldoende financiële bewaking/controle ingesteld	RW maakt verliezen met mogelijke faillissement tot gevolg	middel	Instellen Stuurgroep met leden van de provincies om continue borging grootste risico's te garanderen Provincie zorgt voor een onafhankelijke accountantsverklaring op de begroting. RW heeft de 1e risico-analyse opgesteld, deze is als bijlage bij de subsidieaanvraag gevoegd. RW dient een regelmatige, nader te bepalen, terugkoppeling van voortgang, financiele stand van zaken en risico's te verstrekken welke in de Dmv spoonsorplan zorgen voor voldoende sponsorinkomsten
7	Er dienen aanvullende veiligheidsmaatregelen te worden getroffen	Een onverwachte toename van terreurdreiging	Extra kosten worden gemaakt	middel	Afsluiten verzekering terreurdreiging door RW
8	De side events en het spin-off programma leveren de lokale ondernemers minder omzet op dan verwacht	- Te weinig betrokkenheid van lokale ondernemers door inzet ondernemers buiten Drenthe - Te weinig draagvlak bij inwoners - Geen betrokkenheid bedrijfsleven - Overheden trekken het teveel naar zich toe - Overheden organiseren vooral zelf side events - Organisatie RW te ver op afstand - Verschillende belangen bij de diverse partijen (RW, provincies, gemeenten, bedrijfsleven, inwoners/dorpen)	* Imagoverlies GS en PS: Doelstelling GS en PS, om een financiële impuls te geven aan de provincie om ja te zeggen tegen het evenement kan niet nagekomen worden * WK2020 wordt geen volksfeest * Het WK Wielrennen heeft met deze uitkomst alleen maar heel veel geld gekost en weinig aan spin off (maatschappelijke en economisch) opgeleverd. * Negatieve beleving in Drenthe * Politiek gedoe * Negatieve beeldvorming van Drenthe/Groningen	middel	Projectgroep wordt opgericht voor het ontwikkelen van het spin off evenement en het monitoren van de voortgang

Risico's					Beheersing
Regel	**Ongewenste gebeurtenis**	**Oorzaak**	**Gevolg**	**Risicoprofiel**	**Beheersmaatregel**
9	Moeizame of slechte samenwerking tussen de andere partners (niet zijnde provincies), zoals bijvoorbeeld organisatie RW, locaties waar het WK langs gaat en gemeentes	- Onduidelijke afspraken betreffende de samenwerking: + Wie doet wat, hoe gaan we met elkaar om, hoe gaan we om met verschillen in opvatting en uitvoering. + Hoe werken we samen? Hoe de-escaleren we problemen, risico's en uitdagingen?	* Bestuurlijk en politiek onrust en gedoe. * Energie en tijdverslindend waar geen tijd te verliezen is. * Negatieve beeldvorming overheden en partners wat doorwerkt naar beeldvorming WK en regio * Minder spin off dan mogelijk.	middel	In monitoringsplan beheersmaatregelen opstellen zodat het riscoprofiel laag wordt
10	VWS beschikt minder geld dan begroot	- RW haalt boven de begroting sponsorgeld/inkomsten binnen - Medewerking provincie om sponsorgelden op te halen is zeer succesvol - VWS heeft andere belangen bij het houden van het WK in het noorden, als de noordelijke provincies	- Provincie(s) hebben alleen kosten, geen baten	middel	Afspraken maken met VWS over een evenredige verdeling bij een positieve begroting.
11	Er komen aanvullende wensen na toekenning evenement	- gemeentes hebben onredelijke wensen t a.v. route (ondanks goedgekeurd tracé UCI) - t.a.v. extra V P-plaatsen bovenop hetgeen toegekend is - verzoeken om voorkeursbehandeling	- Imagoverlies (bij burgers) indien aanvullende (politieke) wensen worden gehonoreerd	middel	Verwachtingenmanagement: wij subsidieren, wij organiseren niet! Transparant zijn in wat de provincie doet
12	- RW stopt/staakt al haar activiteiten voorafgaand aan het WK - Er is geen aansprakelijkheid bij RW mogelijk	- Incapabele organisatie, RW (zie ook Ris-01) - RW is een lege BV - Hogere kosten/lagere inkomsten - onvoorziene situaties (geen calamiteiten)	* Subsidiegelden uitgegeven zonder WK * Bestuurlijke crisis en negatief imago, media die de mislukking uitvergroot met het beeld dat gemeenschapsgeld is verkwist	middel	Met UCI afspraken maken dat bij het wegvallen van RW er afspraken worden gemaakt over het overnemen van de organisatie zodat het WK gegarandeerd is. Uitzoeken in welke BV's van de organisatie geld zit en hoe de aanpsrakelijkheid is georganiseerd, zekerheidsstelling onderzoeken RW heeft een 1e risico-analyse opgesteld met beheersmaatregelen Provincie zorgt voor een onafhankelijke accountantsverklaring op de begroting RW verstrekt bij de aanvraag subsidieaanvraag een cashflow en sponsorplan RW dient een regelmatige, nader te bepalen, terugkoppeling van voortgang, financiele stand van zaken en risico's te verstrekken welke in de subsidiebeschikking wordt astgelegd.
13	Wijzigingen in weginrichting (door overheden) tussen toekenning evenement en het WK bij regel 26 voegen	Wegbeheerder voert een reconstructie van de weg(inrichting)/kruispunt/kunstwerk uit	- ontevredenheid tussen UCI-provincie-gemeente (imagoschade)	laag	Bij bespreking route, ook verwachting/planning van reconstructie naar en van tracé bespreken; afspraken vastleggen In de intentieverklaringen tussen de provincie en de gemeentes de randvoorwaarden tav route/bereikbaarheid en faciliteiten (zoals parkeerruimte/tribuneruimte e.d.) benoemen
14	UCI heeft dwingende/onredelijke eisen tav weginrichting	UCI komt na toekenning, maar voor WK2020 met aanvullende eisen tav weginrichting/type bestrating	Ontevredenheid tussen UCI-provincie-gemeente (imagoschade)	laag	Verkenning route en gewenste/benodigde aanpassingen in weginrichting vastleggen en naar handelen
15	Verbod op staatssteun	Het afgeven van een DAEB hebben we nog niet eerder gebruikt. Andere vrijstellingsmogelijkheden zijn er niet	Subsidie kan als onrechtmatig worden aangemerkt indien niet aan alle voorwaarden van de DAEB wordt voldaan. De maximale overheidsbijdrage is gesteld op 15 MIO.	laag	DAEB voorwaarden in de uitvoeringsovereenkomst vastleggen
16	Gemeentes zeggen geen medewerking toe in de aanloop naar de toekenning WK 2020	- gemeentes zeggen geen financiele middelen toe voor maatregelen om WK2020 in hun gemeente te faciliteren - gemeentes hebben geen prioriteit (of belang) om WK2020 door hun gemeente te	Moeizame totstandkoming besluitvorming WK2020	laag	Rondje langs de Drentse gemeentes gehad, de 1e inventariatie is erg positief! Gemeentes convenant met fotomoment laten tekenen Gemeentes intentieverklaring laten tekenen
17	De onderneming maakt "winst"	- De kosten zijn tov de baten beduidend lager, maar binnen het budget van € 15 mln - RW heeft een (grote) meevaller in de balans - RW levert een lagere kwaliteit als geëist/gewenst - Op de kosten (TOC) zit een grote winstmarge	- Vragen van Staten/burgers/derden of provincie niet teveel subsidie heeft verstrekt	laag	RW dient een regelmatige (frequentie n.t.b.) terugkoppeling van voortgang, financiele stand van zaken en risico's te verstrekken RW dient zich te houden aan de vigerende Wet&Regelgeving Opnemen in de beschikking hoe om te gaan met winst in de uurtarieven en met een positieve explotatie

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Statenstuk

Met opmerkingen [PD1]: Gebruik dit sjabloon voor zaken die na behandeling in GS door moeten naar (een Statencommissie en) PS voor formele besluitvorming door PS.

Algemene gegevens	
Opsteller	[redacted] tst. [redacted]
Team	Plattelandsontwikkeling
Datum	vrijdag 20 april 2018
Uiterste behandeldatum in GS:	*8 mei 2018*
Toelichting:	

Verantwoordelijke
Foppe Voogd
Paraaf verantwoordelijke
Bespreken:

Met opmerkingen [PD2]: Vermeld de datum waarop het stuk gereed is.

Met opmerkingen [PD3]: Als er een uiterste behandeldatum in GS is, geef die datum dan aan en vermeld dan altijd bij de toelichting de reden daarvan.

Verwijzing naar speerpunt collegeakkoord/programma begroting
Kies een item

Portefeuillehouder
Henk Jumelet

Met opmerkingen [PD4]: Geef hier aan in welke relatie het stuk staat tot het collegeakkoord dan wel de begroting. Vermeld het nummer en de naam van het speerpunt uit het collegeakkoord / het nummer en de naam van het programma uit de begroting.

Intern voorbereid met	***Afwijkende mening***
1. [redacted] (S&I)	
2. [redacted] (S&I)	
3. [redacted] (BC)	
4. [redacted] (Fin)	
5. [redacted] (VTE)	

Paraaf directeur-secretaris
Leendert Maarleveld

Met opmerkingen [PD5]: Vermeld de naam van het team/programma en de medewerker(s) met wie je het stuk hebt voorbereid. Wees compleet in het vermelden van de teams/programma's, maar probeer verder de lijst te beperken tot de voor dit GS-stuk meest relevante medewerkers uit die teams/programma's.

Met opmerkingen [PD6]: Geef met Ja of Nee aan of er sprake is van een mening die afwijkt van het advies van het stuk. Zo ja, verwerk deze afwijkende mening duidelijk in het stuk, op het Niet openbaar blad, onder risico's.

Archivering	
Datum:	*Registratienummer:*
	nr.
	nr.
	nr.

Communicatie
Openbaar:
Ja
Persbericht: Ja
Bekendmaking:
Niet van toepassing

Met opmerkingen [PD7]: Geef aan of het stuk vanuit communicatieoogpunt direct wel of pas later openbaar is. Soms moet een besluit later bekend worden gemaakt. Vul dan 'Ja, later' in. Het besluit wordt in dat geval op de 'slapende lijst' gezet. Neem bij twijfel hierover contact op met het team COM.

Met opmerkingen [pd8]: Geef aan of er een afzonderlijk persbericht noodzakelijk is. Dit is het geval voor belangrijke of actuele onderwerpen. Neem in zo'n geval tijdig contact op met het team Communicatie. Neem in zo'n geval tijdig contact op met het team COM. Een concept-persbericht voeg je niet bij het GS-stuk.

Onderwerp

voorstel WK wielrennen 2020

Met opmerkingen [PD9]: Vermeld in enkele woorden het onderwerp van het stuk.

1. In te stemmen met het beschikbaar stellen van de bijdrage van € 5 miljoen voor het WK Wielrennen 2020
2. In te stemmen met de dekking van dit bedrag uit de Financieringsreserve
3. In te stemmen met rapportage over de voortgang zal conform de P&C-cyclus.

Beslissing GS

Risico's

Met opmerkingen [PD10]: Verwerk hierin ook eventuele afwijkende meningen en op welke argumenten en risico's deze zijn gebaseerd. NB. De insteek is dat in eerste instantie wordt uitgegaan van een eensluidend advies aan GS

Om de risico's en bijhorende beheersmaatregelen goed in beeld te brengen is er middels een werksessie een interne risicoanalyse gemaakt en uitgewerkt. Hierin is in beeld gebracht welke risico's zijn gesignaleerd, deze zijn geclassificeerd en er zijn beheersmaatregelen voor beschreven welke van belang zijn voor besluitvorming door GS en PS in mei en juni 2018.
Bij een positief besluit en toekenning van het evenement zal de risicoanalyse opnieuw worden uitgevoerd, en voortdurend worden gemonitord en bijgesteld indien nodig.
De risicoanalyse en beheersmaatregelen zijn uitgewerkt in bijlage.

Ook de provincie Groningen heeft een interne risicoanalyse opgesteld. Beide analyses worden maandag 23 april in een ambtelijk overleg samengevoegd tot één gezamenlijke risicoanalyse met beheersmaatregelen.

Aanvullende informatie voor GS

Structuur voor samenwerking, afstemming en monitoring
Toelichting bijlagen opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en tekstversie
Om te komen tot een heldere structuur voor een goede rol- en taakverdeling, constructieve samenwerking en goed georganiseerde monitoring en afstemming over de voortgang is in de bijlage een projectstructuur uitwerkt. In deze structuur zijn de rollen en taken van de verschillende partners in beeld gebracht en op welk niveau overleg en afstemming zal plaatsvinden. Doel van deze structuur is te komen tot een optimale economische en maatschappelijke spin-off, goede monitoring van de voortgang en de mogelijkheid om gezamenlijk te sturen op risico's die mogelijk gaandeweg ontstaan.
De stuurgroep zal bestaan uit bestuurders van provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN) .....(nader in/aan te vullen en uit te werken)
De regiegroep zal bestaan uit medewerkers van provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN) .....(nader in/aan te vullen en uit te werken)

Road Worlds B.V. is verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijd en faciliteert het proces m.b.t. spin-off, side-events en "volksfeest".
Vanuit de subsidiebeschikking die wordt afgegeven door de provincies aan Road Worlds ontstaat een formele relatie tussen beide partijen. Volgens de voorwaarden wordt een monitoringsplan opgenomen dat op regelmatige basis de voortgang wordt gerapporteerd op de onderdelen die in de beschikking zijn opgenomen.

De invulling van spin-off, side-events en "volksfeest" wordt gedaan door regionale en lokale organisaties en het bedrijfsleven. Als facilitator van dit proces rapporteert Road Worlds B.V. over de voortgang. In werkgroepen worden initiatieven verzameld en op elkaar afgestemd. De verantwoordelijkheid voor deze initiatieven blijft bij de lokale partijen.
De provincie draagt bij aan het WK Wielrennen 2020 op basis van beoogde maatschappelijk en economische effecten. Hierbij is het van belang dat informatie-uitwisseling plaatsvindt en dat er mogelijkheden zijn om deze effecten indien gewenst te beïnvloeden. Hiervoor neemt de provincie zitting in een stuurgroep op bestuurlijk niveau en wordt ambtelijk bijgedragen en input geleverd in de regiegroep en waar nodig de werkgroepen.

De wedstrijden worden voor een groot gedeelte georganiseerd op de openbare weg. Hiervoor is medewerking, bijvoorbeeld in de vorm van vergunningen, nodig van de gemeenten. Bovendien hebben de gemeenten een belangrijke rol bij het realiseren van de beoogde maatschappelijk en economische effecten. Het is belangrijk dat de gemeenten deze kansen herkennen en inspanningen doen om deze te verzilveren en zich inzetten om de organisatie van de wedstrijden mogelijk te maken. Road Worlds organiseert de wedstrijden en faciliteert het proces om te komen tot een optimaal spin-off programma, side-events programma en volksfeest.
Een eerste verkenning bij gemeentelijke bestuurders heeft positieve houding opgeleverd t.o.v. de gevraagde rol van gemeenten.

Beschrijving beschikking subsidieaanvraag

Road Worlds B.V. is verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijden en heeft bij de provincie Drenthe en de provincie Groningen identieke subsidieaanvragen ingediend voor een subsidiebijdrage t.b.v. de organisatie van het WK Wielrennen 2020.

De provincie verleent een incidentele subsidie van maximaal € 5.000.000,00.
Dit bedrag is inclusief eventuele belastingen, waaronder de btw-component, welke voor rekening van aanvrager zijn.

Voorwaarden
De subsidie wordt verleend voor de organisatie van het WK Wielrennen 2020 onder de voorwaarden dat:

a) Het evenement door UCI aan TOC/RW wordt gegund.
b) Het evenement wordt uitgevoerd overeenkomstig Bid (versie…)
c) Er een Stuurgroep wordt ingesteld.
   De volgende partners/stakeholders zijn hierin bestuurlijk vertegenwoordigt:
   provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN) …….(nader in/aan te vullen)
d) De Stuurgroep monitort en adviseert de colleges op basis van het monitoringsplan (versie..) Voorafgaand aan iedere bevoorschotting over de voortgangsrapportages.
e) De gevraagde bijdragen aan VWS en de provincie Groningen worden verleend.
f) Aangaan van een DAEB-uitvoeringsovereenkomst

Betalingen
De bevoorschotting zal plaatsvinden volgens onderstaand schema:

1 juli 2018	€ 500.000,--
1 december 2018	€ 500.000,--
1 maart 2019	€ 1.000.000,--
1 september 2019	€ 1.000.000,--
1 maart 2020	€ 1.000.000,--
1 september 2020	€ 1.000.000,--

Monitoring/risicomanagement
Voorafgaand aan iedere bevoorschotting (m.u.v. 1 juli 2018) dient Road Worlds B.V. een voortgangsrapportage in.
Uit deze rapportage moet blijken dat de realisatie zowel financieel als inhoudelijk volgens planning verloopt.
De Stuurgroep beoordeeld de voortgangsrapportage op basis van het monitoringsplan of de activiteiten financieel- en inhoudelijk volgens planning verloopt, en adviseert het college hierover, voorafgaand aan het verstrekken van het volgende voorschot.

Verplichtingen:
Road Worlds B.V. stelt de provincie direct schriftelijk op de hoogte van:
1. wijzigingen op de ingediende plannen;
2. het (deels) niet uitvoeren van de gesubsidieerde activiteit(en);

3. relevante wijzigingen in de financiële en organisatorische verhouding met derden;
4. Wanneer niet aan alle voorwaarden wordt voldaan.

Indien Road Worlds B.V. niet voldoet aan de voorwaarden en verplichtingen kan GS het besluit tot subsidieverlening in nadeel van RW wijzigen of intrekken en het uitbetaalde subsidiebedrag geheel of gedeeltelijk terugvorderen.

Staatssteun
Vanwege de maatschappelijke waarden (beleven en beoefenen) van sport en marktfalen wordt de organisatie van WK Wielrennen 2020 als aangemeld als een Dienst van Algemeen Economisch Belang aangemerkt. (nog in procedure)

Subsidievraag side-events / bijdrage VWS

Voorstel ter afstemming in poho:
In de subsidieaanvraag van Road Worlds B.V. wordt naast de bijdrage van € 5 mln ook om een bijdrage van € 250.000 gevraagd voor de organisatie van side-events. Wij stellen voor om dit niet toe te kennen hierbij redenerend vanuit de voorgestelde structuur.
In de voorgestelde structuur zijn we als regionale en lokale overheden verantwoordelijk voor de organisatie van de side-events en daarmee het realiseren van maatschappelijke spin off op korte en lange termijn i.s.m. met partners als Drenthe Beweegt. We realiseren ons dat dit een andere werkwijze dan normaal gesproken i.o.m. VWS wordt uitgevoerd. Wij zijn hierover in gesprek met VWS, deze zelfde werkwijze bespreken wij ook i.h.k.v. WK Para- Cycling 2019 in Emmen.

Om te kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de bijdrage van € 500.000 vanuit VWS moet worden aangetoond dat er voor € 1 mln aan middelen totaal is ingezet aan side-events en maatschappelijke spin-off rond het WK Wielrennen 2020. Road Worlds B.V zal deze bijdragen als aanvrager moeten tonen aan VWS. We zullen RW BV in staat moeten stellen om te kunnen aantonen dat we de door VWS gevraagde middelen hebben ingezet en op welke wijze wij dat hebben gedaan. RW. B.V. ontvangt na toekenning van het WK van de VWS volgens een bevoorschottingsschema de toegekende 500.000 euro voor de inzet van side-events.

Risico van deze andere werkwijze is dat VWS uiteindelijk toch niet akkoord gaat met de voorgestelde aanpak en dat zij willen dat bijdragen van de side-events direct via de boeken van Road Worlds moeten lopen. Dit kunnen we dan alsnog oplossen met een speciale subsidieaanvraag van Road Worlds voor de uitvoering van side-events. Omdat dit dan later in het proces zal zijn hebben we op dat moment wel zicht op welke activiteiten/inspanningen we willen laten uitvoeren en kunnen dan ook via de beschikking goed sturen op gewenste resultaten.

Ons voorstel voor inzet van de ontvangen middelen van VWS
De invulling van spin-off, side-events en “volksfeest” wordt gedaan door regionale en lokale organisaties en het bedrijfsleven. Als facilitator van dit proces rapporteert Road Worlds B.V. over de voortgang. In werkgroepen worden initiatieven verzameld en op elkaar afgestemd. De verantwoordelijkheid voor deze initiatieven blijft bij de lokale partijen.

RW stelt een full-time medewerker voor beide provincies gedurende 2 jaar voor coördinatie side-events en maatschappelijke spin-off, kosten € 250.000
De overige 250.000 kunnen zij inzetten in activiteiten, promotie etc. Invulling hiervan gaat altijd in overleg met de Stuurgroep. De uitvoering van deze activiteiten gaan in overleg met Regiegroep (zie schema)

***Niet* openbaar** aan Gedeputeerde Staten van Drenthe

Voorstel begroting side-events en maatschappelijke spin-off
250.000 middelen Groningen> inzet side-events en maatschappelijke spin-off
250.000 middelen Drenthe> inzet side-events en maatschappelijke spin-off
500.000 middelen VWS > Road Worlds B.V.

Road Worlds B.V. > middelen VWS
Taak: faciliteren Coördinatie side events en maatschappelijke spin-off
250.000 Coördinator side events en maatschappelijke spin-off
250.000 Invulling en uitvoering programma

Vraag aan Groningen is om dit op dezelfde wijze te doen. Wel middelen reserveren maar niet overmaken/beschikken aan RW B.V. Wordt maandag 23 april besproken in ambtelijk overleg.

Inkoop of subsidie
Eén van de vragen die speelt is of sprake is van een inkoop- of een subsidierelatie. Ter beantwoording hiervan is gebruik gemaakt van de 'Checklist inkoop vs subsidie'. In casu ligt het initiatief bij Road Worlds die het WK wielrennen in 2020 wil organiseren. Zij zijn daarnaast de enige partij die dit kunnen doen omdat het UCI voornemens is het exclusieve recht aan deze partij te verlenen. Concurrentiestelling op een markt is onmogelijk omdat onze bijdrage bij een specifieke organisatie terecht moet komen. Er kan in principe geen aanbesteding worden gedaan. Daarom kan niet anders worden geconcludeerd dan dat sprake is van een subsidierelatie.

Directe subsidierelatie
In het verlengde hiervan speelt ook de gedachte om de bijdrage van de verschillende overheden via een stichting te laten lopen in de gedachte op deze wijze beter grip te houden op de organisatie van het evenement. Los van de vraag of het wenselijk en mogelijk is om een stichting op te richten met het doel grip te houden op de organisatie van een evenement, is het in dit korte tijdsbestek niet mogelijk een stichting op te richten welke vervolgens een aanvraag doet voor een bijdrage en voldoende duidelijkheid kan geven aan Road Worlds om het evenement van de UCI toegekend te krijgen. Daarnaast heeft de initiatiefnemer heeft ervoor gekozen een aparte B.V. op te richten en vanuit die B.V. de organisatie vorm te geven.
Met de voorgestelde structuur, waarin een stuurgroep op bestuurlijk niveau zal worden ingesteld, kan ook de gewenste grip, waaronder toezicht en monitoring, worden georganiseerd. De rol van de stuurgroep wordt verankerd in de subsidiebeschikking waarmee eenzelfde resultaat ten aanzien van invloed wordt gerealiseerd.

Financiën en dekking
De directe organisatiekosten van het WK Wielrennen 2020 zijn begroot op 15 miljoen euro waarbij Road Worlds B.V. heeft aangegeven dit evenement te willen uitvoeren wanneer zij van de overheden een bijdrage van 12 miljoen euro ontvangt. De overige 3 miljoen euro aan kosten willen zij zelf financieren door het zoeken van sponsoren en financiers. Organisator RW vraagt aan de twee provincies een gezamenlijke bijdrage van 10 miljoen euro en verwacht van het ministerie van VWS een bijdrage van 2 miljoen euro. Dit betekent concreet dat aan de provincie Drenthe gevraagd wordt om 5 miljoen euro bij te

dragen in de directe kosten van de organisatie van het evenement.

De kosten van de gevraagde bijdrage aan de organisatie van het evenement ad € 5 miljoen willen we dekken uit de Financieringsreserve. In de 2e Bestuursrapportage 2018 gaan we dat verwerken.
Wij voeren gesprekken met betrokken Drentse gemeenten waarbij voorwaarde is dat zij en partners als Regio Groningen-Assen en eventuele andere medefinanciers een bijdrage leveren binnen de 5 miljoen euro.

Concept dekkingsvoorstel side-events en maatschappelijke spin-off

In onderstaande tabel hebben we de middelen in beeld gebracht waarvan we op dit moment de directe koppeling zien met WK Wielrennen 2020.
Deze bestaande middelen kunnen passend ingezet worden voor side-events en maatschappelijke spin-off en daarmee ook direct bijdragen aan de doelstellingen in de huidige begroting waardoor een win-win wordt gecreëerd. Dit past bij het beeld dat het WK Wielrennen 2020 een kers op de taart is. We werken ook nu al aan de maatschappelijke spin-off door de huidige inzet op fietsen.
De invulling van side-events en maatschappelijke spin-off wordt na besluitvorming met partners en betrokken, regionaal en lokaal opgepakt en uitgevoerd.

Let op: dit voorstel moet nog worden besproken met betrokken budgethouders (ambtelijk en bestuurlijk)

Doelstelling begroting	**2018**	**2019**	**2020**	**Totaal**
7.3 Dynamisch Drenthe - Sport	WC Para + reguliere fietsev.	WK Para + reguliere fietsev.	250.000	250.000
2.6 Drenthe, dè fietsprovincie - fietsevenementen	De plus op bestaande en nieuwe fietsev.	300.000	300.000	600.000
Investeringsagenda – Kwaliteitsimpuls reg. beleving/innovatie	125.000	125.000	X	250.000
Totaal	**125.000**	**425.000**	**550.000**	**1.100.000**

Dekking (interne) projectorganisatie nog opnemen?

***Niet* openbaar** aan Gedeputeerde Staten van Drenthe

Tekst openbare besluitenlijst

Dubbelklik ***hier*** om het onderdeel Tekst openbare besluitenlijst in te vullen

Met opmerkingen [PD11]: Als op het kopblad bij Openbaar "Ja" of "Ja, later" is ingevuld, vul hier dan altijd een tekst in.

Verzenden

Met opmerkingen [PD12]: **Let op dat je, voordat je op de knop Verzenden klikt, Outlook OPEN hebt staan**
Druk op de knop Verzenden om de 'tekst openbare besluitenlijst' te verzenden aan het team COM. Wacht met verzenden tot je er zeker van bent, dat de 'tekst openbare besluitenlijst' volledig is ingevuld. En verstuur deze tekst pas als het gaat om de definitieve versie zoals die naar GS gaat.

Bijlagen alleen voor Gedeputeerde Staten

Bijlagen alleen voor Gedeputeerde Staten **Meekopiëren**

Met opmerkingen [PD13]: Benoem de bijlagen die alleen naar GS gaan en niet naar PS en geef ze in een opsomming weer. (NB. Vermeld verderop in dit sjabloon bij het Statenstuk zelf dan de bijlagen die naar PS gaan, tezamen met het Statenstuk.)

Met opmerkingen [PD14]: Geef per bijlage aan of deze meegekopieerd moet worden voor de GS-leden. Bijlagen die niet meegekopieerd worden, worden in de GS-kamer ter inzage neergelegd.

NB. Het Statenstuk en de eventuele daarbij horende bijlagen worden standaard mee gekopieerd voor GS.

provincie Drenthe

Statenstuk @

Met opmerkingen [PD15]: Wordt na besluitvorming in GS en bij verzending naar PS ingevuld door het team BC.

voorstel WK wielrennen 2020

Voorgestelde behandeling:
- Statencommissie Financiën, Cultuur, Bestuur en Economie op 23 mei 2018
- Provinciale Staten op 6 juni 2018
- fatale beslisdatum: 6 juni 2018

Behandeld door mevrouw [redacted] telefoonnummer (0592) [redacted] e-mail [redacted] drenthe.nl
Portefeuillehouder: de heer H.G. Jumelet

Inleiding

a. Algemeen
Het college heeft in de afgelopen weken, samen met partners, onderzoek gedaan naar de haalbaarheid om gezamenlijk met de provincie Groningen gastregio te zijn voor het WK Wielrennen in 2020 en of aan de hieraan verbonden voorwaarden kan worden voldaan.
In dit onderzoek hebben we kunnen constateren dat er veel enthousiasme en grote betrokkenheid is b j alle partners. Ook is gebleken dat de gestelde voorwaarden en gevraagde b jdrage voor de organisatie van dit evenement in 2020 reëel en haalbaar zijn.

Onze inzet met WK Wielrennen 2020:

Dit wordt de beste wedstrijd ooit
We organiseren met e kaar een perfect georganiseerde 8- daagse wedstrijd, dit is wielrennen! Betrokken hierbij zijn gemeenten, het wielerplatform, clubs en vrijwilligers.

Het wordt een groot volksfeest
We zetten met elkaar het Noorden op zijn kop. Het WK dringt door tot in de haarvaten van het noorden; samen bouwen we een groot vo ksfeest. We activeren lokaal betrokkenen als welzijnswerk, dorpsverenigingen en buurtsportcoaches.

Wij maken het noorden beter
Het WK versterkt ontwikkelingen die al in gang gezet z jn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied. Bestaande programma-eigenaren werken samen en gebru ken het WK. We laten we de wereld zien wat onze regio te bieden heeft.

Wij zorgen voor verbinding
Vanuit de aanjaag-stichting (SCCNN) worden activiteiten georganiseerd als business peloton en andere initiatieven

In dit statenstuk wordt aan uw Staten het voorstel gedaan op welke w jze wij invulling geven aan de mogelijkheid om het WK Wielrennen 2020 naar Drenthe/Groningen te halen, hoe we economische en langjarig maatschappelijke spin-off willen realiseren en hoe we financiën en risico's in monitoren en beheersen.

<u>Unieke kans</u>
De provincie Drenthe heeft in oktober 2016 als eerste regio het Bike Region Label van de internationale wielersportfederatie (UCI) ontvangen. Dankzij de inzet van Drenthe op dit label heeft de UCI aan de provincies Drenthe en Groningen de unieke kans geboden om gezamenlijk gastregio te z jn voor het WK Wielrennen 2020. De UCI heeft hoge waardering voor de fietsambities in Drenthe en Groningen en heeft aan sportevenementenbureau The Organizing Connection (TOC) de vraag voorgelegd om de haa baarheid van het WK Wielrennen 2020 in Drenthe en Groningen te onderzoeken.
Wanneer uiterlijk in juni 2018 aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan zal het evenement door de UCI worden toegekend aan sportevenementenbureau The Organizing Connection en de provincies Drenthe en Groningen.

WK Wielrennen 2020
Het WK Wielrennen 2020 is een mondiaal 8- daags fietsevenement wat de provincie Drenthe, als eerste UCI Bike Region met meer nadruk op de wereldkaart kan zetten als fietsprovincie. Het WK Wielrennen 2020 kan een etalage zijn voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen. Het podium dat het WK Wielrennen 2020 biedt, zal het imago en de marketing van vrijetijds- en fietsprovincie Drenthe een grote impuls kunnen geven. Het mondiale sportevenement past bij onze fietsambities en kan bijdragen aan sociale en maatschappelijke verbinding, samenwerking in de regio bevorderen en economische impact tussen 11,9 en 22,1 miljoen euro realiseren.

Organisator
The Organizing Connection (TOC) is vanuit de UCI de beoogd organisator (rechtenhouder) van de organisatie van het WK Wielrennen 2020. TOC is een sportevenementenbureau, de eigenaar van Road Worlds 2020 B.V. en een verbindende speler in de organisatie van sportevenementen. Zij hebben in hun twintigjarig bestaan meerdere wielerevenementen in samenwerking met de internationale wielerbond UCI en lokale overheden mogen organiseren. In opdracht van de UCI is mee gewerkt aan vier WK's Wielrennen: 1998 (Va kenburg), 2012 (Va kenburg), 2013 (Toscane) en 2014 (Ponferrada). Z j organiseerden de WK's Veldrijden in 2006 (Zeddam) 2009 & 2014 (Hoogerheide) 2013 (Louisville) en 2017 (Belvaux).
In 2019 organiseert The Organizing Connection WK UCI Para-Cycling Road in Emmen en de WK UCI Para-Cycling Track in Apeldoorn.

Road Worlds 2020 B.V. is zowel organisatorisch als financieel verantwoordelijk voor de organisatie van het evenement en daarmee ook de risicodragende part j. Van de gezamenlijke regionale overheden (provincies Drenthe en Groningen) wordt door organisator Road Worlds 2020 B.V. een bijdrage gevraagd van 10 miljoen euro op een begroting van 15 miljoen euro. Aan het ministerie van VWS wordt een bijdrage van 2 mi joen gevraagd, daarnaast wordt ingezet op 3 miljoen aan bijdragen vanuit het bedr jfsleven.
Met betrokken partners, waarvan de beide provincies de belangrijkste zijn, worden afspraken gemaakt die niet alleen de financiële bijdragen vastleggen, maar ook de onderlinge verantwoordelijkheden in de organisatie van de WK.

Stichting WK Wielrennen
De huidige Stichting WK Wielrennen (SCCNN) is integraal onderdeel van het LOC (Lokale Organisatie Comité) en heeft vooral een adviserende en ondersteunende rol.
De rol van de huidige stichting is het optreden als verbinder naar het lokale bedr jfsleven en voelspriet in de noordelijke regio, zodat het noordelijke bedrijfsleven maximaal
kan profiteren van deze unieke WK. Na toekenning zal verkend worden hoe dit vorm gegeven kan worden in een samenwerking.

In de b jlagen zijn adhesiebrieven toegevoegd afkomstig van de UCI en KNWU ter ondersteuning van een bid t.b.v. het WK Wielrennen 2020

b. Europese aspecten
Los van de inhoudelijk behandeling van de subsidieaanvraag, zijn de staatssteunregels een van de belangrijkste elementen waar aan moet worden voldaan. Dat sprake is van staatssteun indien wordt besloten tot het geven van een bijdrage, geldt hierbij als gegeven.

Vanwege de mogelijke verstoring van de mededinging op de Europese markt, is staatssteun in principe verboden. Er gelden echter vele uitzonderingen op het staatssteunverbod. Vanwege de omvang van de gevraagde overheidsb jdrage en de aard van het evenement, is eigenl jk maar één vrijstelling mogelijk: het Vr jstellingsbesluit DAEB 2012 (2012/21/EU). Het DAEB-Vrijstellingsbesluit biedt ruimte voor decentrale overheden om DAEB te compenseren die sociaal-maatschappel jk relevant zijn op lokaal en regionaal niveau. Het DAEB Vrijstellingsbesluit biedt daarom veel ruimte voor sociale DAEB en DAEB die gericht zijn op publieke dienstverlening op decentraal niveau.

Uit het haalbaarheidsonderzoek is gebleken dat de organisatie van het WK 2020 zonder b jdrage van de overheid niet mogelijk is. De aanvraag en de daarbij behorende begroting van Road Worlds bevestigen ook dat substantiële overheidsb jdragen zijn vereist om de organisatie financieel rond te krijgen. In zoverre l jkt te zijn voldaan aan het criterium 'marktfalen'.

Naar verwachting is sprake van een DAEB. Deze zal moeten worden ingericht conform de vereisten uit het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012. Omdat het evenement wordt gesteund door drie overheden, is het zaak dat dit op een gelijke w jze gebeurt. Samen met de juristen van de provincie Groningen is daarom contact opgenomen met het ministerie van VWS. Hieruit blijkt dat het ministerie werkt met een subsidiebeschikking en een uitvoeringsovereenkomst waarin de DAEB-aanwijzing zit.
Ook is duidelijk geworden dat het DAEB vrijstellingsbesluit een plafond heeft van maximaal 15 miljoen EUR per jaar ten behoeve van DAEB's. De b jdragen van de beide provincies kunnen niet los worden gezien van de (verwachte) bijdrage van het ministerie worden gezien. Afstemming hierover is noodzakel jk.

Op het moment van schr jven van dit stuk, zijn nog geen antwoorden gegeven door ministerie van VWS op gestelde vragen omtrent de DAEB en verzoek om afstemming.

c. Economie/werkgelegenheid

Onze inzet: Wij maken het noorden beter

Het WK versterkt ontwikkelingen die al in gang gezet z jn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied. Bestaande programma-eigenaren werken samen en gebru ken het WK. We laten we de wereld zien wat onze regio te bieden heeft.

Economische waarde

Op basis van ervaringen met andere grote wielerevenementen worden er 300.000 – 350.000 bezoeken verwacht. De geschatte economische impact van de bezoekers, hospitality, media, technici en projectorganisatie wordt geschat op €17 miljoen, met €11,9 miljoen als behouden scenario en €22,1 miljoen als optimistisch scenario. Het is van veel factoren afhankel jk wat de economische impact zal z jn (bestedingen door bezoekers, pers, ploegen, organisatorische), maar met name het weer is hier van invloed op.
Bron: Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen**,** December 2016
In opdracht van: Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

Marketing en media

Het WK biedt de unieke mogel jkheid om het Noorden aan de wereld te tonen. Een WK wielrennen genereert veel mediawaarde. Mediawaarde is het bedrag dat hypothetisch zou moeten worden betaald om bereik in de vorm van advertenties in diverse media te kunnen verkr jgen. De mediawaarde van het WK wielrennen in Limburg in 2012 is gemeten en

bedroeg 22,5 mi joen euro.

Dit is opgebouwd uit onder meer:

- Het bereik van de kranten is 141 miljoen, met een b jbehorende mediawaarde van 4,9 mi joen euro.
- De tv-aandacht die het WK wielrennen in Nederland heeft genoten bedraagt v jftig uur enn het bereik van de tv-uitingen is 49 miljoen, met een bijbehorende mediawaarde van 16,8 mi joen euro.
- De internationale tv-aandacht was groot. In 22 landen hebben er uitzendingen plaatsgevonden die samen goed waren voor ruim 459 uren uitzendt jd.
- Wereldwijd zijn in september 2012 ruim 16.000 artikelen over het WK wielrennen verschenen op buitenlandse onlinenieuwssites.

Het WK biedt hiermee een groot podium voor Groningen en Drenthe om zich aan de wereld kunnen tonen en te presenteren als "Top-Dutch" regio. Het WK biedt uitstekende mogel jkheden om de wereld te laten zien hoe goed en aantrekkel jk de regio is op het gebied van wereldwijd belangr jke thema's zoals duurzaamheid, vergroening en gezond ouder worden. Daarnaast zet het WK Noorden goed op de kaart als fiets-regio en biedt het uitstekende mogelijkheden op het gebied van toerisme

Economische spin-off
In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan economische spin-off en communicatie/marketing voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.

Bijlage: Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst

d. Participatie

Onze inzet: Het wordt een groot volksfeest
We zetten met elkaar het Noorden op zijn kop. Het WK dringt door tot in de haarvaten van het noorden; samen bouwen we een groot vo ksfeest. We activeren lokaal betrokkenen als welzijnswerk, dorpsverenigingen en buurtsportcoaches.

Maatschappelijke waarde
Ten aanzien van de maatschappel jke waarde is het lastig om uitspraken te doen over de te verwachten waarde. Geconcludeerd kan worden dat de thema's fietsen, healthy ageing, energie/duurzaamheid, (sensor)technologie en recreatie hoog op de agenda staan in de twee provincies en de betrokken gemeentes. Deze thema's zijn goede aanknopingspunten om het WK Wielrennen als een vliegwiel te laten fungeren voor het realiseren van maatschappelijke waarde. Vanuit wetenschappelijk onderzoek is bekend dat een grootschalig sportevenement een katalysator kan z jn voor maatschappelijke initiatieven, mits het evenement op een juiste wijze wordt geactiveerd. In welke mate het de overheden en andere publieke en private organisaties lukt om maatschappelijke waarde te creëren is afhankel jk van het organisatieproces.
Bron: Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen, December 2016

In opdracht van: Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

Maatschappelijke spin off
Een breed gedragen en uitgevoerd maatschappel jk programma gekoppeld aan het evenement kan winst opleveren op het gebied van:

Vitaliteit: *stimuleren van gezonde leefstijl als trendbreuk tegen alsmaar stijgende zorgkosten*
• Gezonde mensen in de regio (terugdringen overgewicht en obesitas)
• Hogere levensverwachting

Economisch*: gebied op de kaart, meer bestedingen en overnachtingen.*
• Fietsregio nummer 1, fietsprovincie nummer 1 en fietsstad nummer 1
• Regio economisch sterker, fietsen als exploitatiemiddel

Leefbaarheid/sociaal: *sociale impact vergroten. Groene projecten, openbare ruimte anders inrichten en sociale side-events*
• Positieve attitude eigen inwoners over mogel jkheden in deze regio (collectief geheugen, mooi feest)

Duurzaamheid: *andere vormen van energie (energietransitie)*
• Mobiliteit: de fiets voor woon-werk/schoolverkeer
• Fysieke verbinding Groningen- Assen, fietssnelwegen.
• Optimale sportieve beleving van de natuur en stad.

In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan maatschappelijke spin-off en side events voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.
B jlage: Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst.

Advies

Met opmerkingen [PD16]: Vermeld het advies van GS aan PS op basis waarvan PS een besluit kunnen nemen. Meerdere adviezen puntsgewijs en genummerd weergeven. Schrijf één beslispunt per advies. Probeer het aantal adviezen te beperken en elk advies zo duidelijk en kort mogelijk te formuleren. Begin elk advies denkbeeldig met "PS besluiten om " en maak de zin in het advies dan af.
Let op: de tekst in het advies is hetzelfde als de tekst in het Ontwerpbesluit.

1. In te stemmen met het besch kbaar stellen van € 5 miljoen voor het WK Wielrennen 2020
2. In te stemmen met de dekking van dit bedrag uit de Financieringsreserve
3. In te stemmen met rapportage over de voortgang conform de P&C-cyclus.

Doelstelling uit de begroting

2.5 Versterken van de vrijetijdseconomie
Meer werkgelegenheid en hogere bestedingen in de vrijetijdseconomie van Drenthe

2.6 Drenthe, dè fietsprovincie
Versterken van fietsevenementen en imago fietsprovincie Drenthe

7.3 Dynamisch Drenthe
Activering door sportactiviteiten gericht op vitalisering en gezondheid

Argumenten

1.1. Nader in te vullen

Met opmerkingen [PD17]: Geef de argumenten aan die van belang zijn voor je advies. Vat de kern van ieder argument samen in één zin die je cursief weergeeft. Begin deze cursieve zin denkbeeldig met "want ..."; de tekst die dan volgt, slaat terug op het advies dat erbij hoort. Bij elk argument geef je in een korte alinea een toelichting. De toelichting geef je niet cursief weer. Het argument moet overtuigend zijn, het geeft aan waarom ingestemd zou moeten worden met het advies. Laat de nummering van de argumenten corresponderen met de nummering van de adviezen. Dus argumenten 1.1. en 1.2. etc. verwijzen naar advies 1 en argumenten 2.1. en 2.2. etc. verwijzen naar advies 2 etc.

Tijdsplanning

Juni 2018 –	besluitvorming PS
Juni 2018	beschikking Road Worlds B.V.
Juni 2018	besluit toekenning UCI
Sept 2018	start voorbereiding evenement en uitwerking organisatie en maatschappel jke spin off
Jan 2019	start uitvoering maatschappelijke spin off
Sept 2020	WK Wielrennen 2020

Financiën

De kosten van de gevraagde bijdrage aan de organisatie van het evenement ad € 5 miljoen willen we dekken uit de Financieringsreserve. In de 2e Bestuursrapportage 2018 gaan we dat verwerken.
Rapportage hierover vindt plaats via de planning- en controlcyclus
W j voeren gesprekken met betrokken Drentse gemeenten waarb j voorwaarde is dat zij en partners als Regio Groningen-Assen en eventuele andere medefinanciers een bijdrage leveren binnen de 5 miljoen euro.

> dekking side-events en projectorganisatie nader uitwerken

Met opmerkingen [PD18]: Als het voorstel uit de bestaande begroting wordt gedekt:

Neem in het Advies aan **GS** op het kopblad (dus **niet in het Statenstuk zelf**) op:
€ @ beschikbaar te stellen ten laste van budget @.

(Noem bij budget nummer en naam prestatie.)

Als het Statenstuk daarna in PS aan de orde komt, is de dekking al geregeld. Er hoeft dan niet meer een besluit door PS over de dekking te worden genomen.

Monitoring en evaluatie

De provincie verleent een incidentele subsidie van maximaal € 5.000.000,00.
Dit bedrag is inclusief eventuele belastingen, waaronder de btw-component, welke voor rekening van aanvrager zijn.

Voorwaarden
De subsidie wordt verleend voor de organisatie van het WK Wielrennen 2020 onder de voorwaarden dat:

g) Het evenement door UCI aan TOC/RW wordt gegund.
h) Het evenement wordt uitgevoerd overeenkomstig Bid (versie…)
i) Er een Stuurgroep wordt ingesteld.
   De volgende partners/stakeholders zijn hierin bestuurlijk vertegenwoordigt:
   provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN) .....(nader in/aan te vullen)
j) De Stuurgroep monitort en adviseert de colleges op basis van het monitoringsplan (versie..) Voorafgaand aan iedere bevoorschotting over de voortgangsrapportages.
k) De gevraagde bijdragen aan VWS en de provincie Groningen worden verleend.
l) Aangaan van een DAEB-uitvoeringsovereenkomst

Monitoring/risicomanagement
Voorafgaand aan iedere bevoorschotting (m.u.v. 1 juli 2018) dient Road Worlds B.V. een

voortgangsrapportage in.
Uit deze rapportage moet blijken dat de realisatie zowel financieel als inhoudelijk volgens planning verloopt.
De Stuurgroep beoordeeld de voortgangsrapportage op basis van het monitoringsplan of de activiteiten financieel- en inhoudelijk volgens planning verloopt, en adviseert het college hierover, voorafgaand aan het verstrekken van het volgende voorschot.

Rapportage aan Provinciale Staten over de voortgang conform de P&C-cyclus

Communicatie

Het WK biedt de unieke mogelijkheid om het Noorden aan de wereld te tonen. Een WK wielrennen genereert veel mediawaarde. Zie ook paragraaf economie/werkgelegenheid.

In de bijlage wordt weergegeven vanuit we ke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan communicatie en marketing voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenl jke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.

Bijlage: Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst.

Bijlagen

1. Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur
2 Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, toelichtende tekst.
3.
4.
5.

Met opmerkingen [PD19]: Benoem de bijlagen en geef ze genummerd in een opsomming weer. Het gaat hier om de bijlagen die met het Statenstuk naar PS worden gestuurd. Voeg de genoemde bijlagen in dezelfde volgorde toe en geef op de bijgevoegde bijlagen zelf ook duidelijk het identieke nummer weer: bijlage 1, bijlage 2, etc.

Ter inzage in kamer C0.39

Met opmerkingen [PD20]: Benoem de onderliggende stukken die in de kamer C0 39 ter inzage gelegd worden, en geef ze in een opsomming weer.

Ideeën t.a.v. ter inzage leggen van stukken:

1. Haalbaarheidsonderzoek 2016 - SCCNN
2. Adviesrapport Limburg
3. Routeplan 2020
4.
5.

Assen, @
Kenmerk: @

Met opmerkingen [PD21]: Datum wordt ingevuld door het team BC.

Met opmerkingen [PD22]: Kenmerk wordt ingevuld door het team BC

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

mevrouw drs. J. Klijnsma, voorzitter
mr. L. Maarleveld, secretaris a.i.

/coll.

Met opmerkingen [PD23]: Geef hier (zonodig) een nadere toelichting voor PS, met relevante achtergrondinformatie voor PS.

*Ontwerp*besluit @-1

Provinciale Staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van Drenthe van @, kenmerk @;

gelet op ;

BESLUITEN:

Dubbelkl k ***hier*** om het advies in de beleidsbrief van het Statenstuk te kopiëren

Assen, 6 juni 2018

Provinciale Staten voornoemd,

, griffier , voorzitter

/coll.

Als je het hele sjabloon hebt ingevuld en je alle opmerkingenballonnen in de kantl jn in één keer wilt verwijderen, dubbelklik dan hieronder. Alle opmerkingenballonnen in de kantl jn worden zo uit het document verwijderd.

Dubbelkl k ***hier*** om de opmerkingenbalonnen te verwijderen.

Met opmerkingen [PD24]: Datum wordt ingevuld door het team BC.

Met opmerkingen [PD25]: Kenmerk wordt ingevuld door het team BC.

Met opmerkingen [PD26]: Als dit van toepassing is, vermeld je de wet- of regelgeving waarop de besluitvorming door PS is gebaseerd.

Met opmerkingen [PD27]: Vermeld de formele besluiten die PS moeten nemen. Let op: de tekst in het Ontwerpbesluit is hetzelfde als de tekst in het advies in de beleidsbrief van het Statenstuk.

Met opmerkingen [PD28]: Hier wordt automatisch de datum van de PS-vergadering ingevuld.

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Statenstuk

Algemene gegevens		***Verantwoordelijke***
Opsteller	[redacted] tst. [redacted]	Foppe Voogd
Team	Plattelandsontwikkeling	
Datum	vrijdag 20 april 2018	*Paraaf verantwoordelijke*
Uiterste behandeldatum in GS: 8 mei 2018		*Bespreken:*
Toelichting:		

Verwijzing naar speerpunt collegeakkoord/programma begroting	***Portefeuillehouder***
Kies een item	Henk Jumelet

Intern voorbereid met	***Afwijkende mening***	***Paraaf directeur-secretaris***
1. [redacted] (S&I)		Leendert Maarleveld
2. [redacted] (S&I)		
3. [redacted] (BC)		
4. [redacted] (Fin)		
5. [redacted] (VTE)		

Archivering		***Communicatie***
Datum:	*Registratienummer:*	*Openbaar:* Ja
	nr.	
	nr.	*Persbericht:* Ja
	nr.	*Bekendmaking:* Niet van toepassing

Onderwerp

voorstel WK wielrennen 2020

1. In te stemmen met het beschikbaar stellen van de bijdrage van € 5 miljoen voor het WK Wielrennen 2020
2. In te stemmen met de dekking van dit bedrag uit de Financieringsreserve
3. In te stemmen met rapportage over de voortgang zal conform de P&C-cyclus.

Beslissing GS

Risico's

Om de risico's en bijhorende beheersmaatregelen goed in beeld te brengen is er middels een werksessie een interne risicoanalyse gemaakt en uitgewerkt. Hierin is in beeld gebracht welke risico's zijn gesignaleerd, deze zijn geclassificeerd en er zijn beheersmaatregelen voor beschreven welke van belang zijn voor besluitvorming door GS en PS in mei en juni 2018.
Bij een positief besluit en toekenning van het evenement zal de risicoanalyse opnieuw worden uitgevoerd, en voortdurend worden gemonitord en bijgesteld indien nodig.
De risicoanalyse en beheersmaatregelen zijn uitgewerkt in bijlage.

Ook de provincie Groningen heeft een interne risicoanalyse opgesteld. Beide analyses worden maandag 23 april in een ambtelijk overleg samengevoegd tot één gezamenlijke risicoanalyse met beheersmaatregelen.

Aanvullende informatie voor GS

Structuur voor samenwerking, afstemming en monitoring
Toelichting bijlagen opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en tekstversie
Om te komen tot een heldere structuur voor een goede rol- en taakverdeling, constructieve samenwerking en goed georganiseerde monitoring en afstemming over de voortgang is in de bijlage een projectstructuur uitwerkt. In deze structuur zijn de rollen en taken van de verschillende partners in beeld gebracht en op welk niveau overleg en afstemming zal plaatsvinden. Doel van deze structuur is te komen tot een optimale economische en maatschappelijke spin-off, goede monitoring van de voortgang en de mogelijkheid om gezamenlijk te sturen op risico's die mogelijk gaandeweg ontstaan.
De stuurgroep zal bestaan uit bestuurders van provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN) …….(nader in/aan te vullen en uit te werken)
De regiegroep zal bestaan uit medewerkers van provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN) …….(nader in/aan te vullen en uit te werken)

Road Worlds B.V. is verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijd en faciliteert het proces m.b.t. spin-off, side-events en "volksfeest".
Vanuit de subsidiebeschikking die wordt afgegeven door de provincies aan Road Worlds ontstaat een formele relatie tussen beide partijen. Volgens de voorwaarden wordt een monitoringsplan opgenomen dat op regelmatige basis de voortgang wordt gerapporteerd op de onderdelen die in de beschikking zijn opgenomen.

De invulling van spin-off, side-events en "volksfeest" wordt gedaan door regionale en lokale organisaties en het bedrijfsleven. Als facilitator van dit proces rapporteert Road Worlds B.V. over de voortgang. In werkgroepen worden initiatieven verzameld en op elkaar afgestemd. De verantwoordelijkheid voor deze initiatieven blijft bij de lokale partijen.
De provincie draagt bij aan het WK Wielrennen 2020 op basis van beoogde maatschappelijk en economische effecten. Hierbij is het van belang dat informatie-uitwisseling plaatsvindt en dat er mogelijkheden zijn om deze effecten indien gewenst te beïnvloeden. Hiervoor neemt de provincie zitting in een stuurgroep op bestuurlijk niveau en wordt ambtelijk bijgedragen en input geleverd in de regiegroep en waar nodig de werkgroepen.

De wedstrijden worden voor een groot gedeelte georganiseerd op de openbare weg. Hiervoor is medewerking, bijvoorbeeld in de vorm van vergunningen, nodig van de gemeenten. Bovendien hebben de gemeenten een belangrijke rol bij het realiseren van de beoogde maatschappelijk en economische effecten. Het is belangrijk dat de gemeenten deze kansen herkennen en inspanningen doen om deze te verzilveren en zich inzetten om de organisatie van de wedstrijden mogelijk te maken. Road Worlds organiseert de wedstrijden en faciliteert het proces om te komen tot een optimaal spin-off programma, side-events programma en volksfeest.
Een eerste verkenning bij gemeentelijke bestuurders heeft positieve houding opgeleverd t.o.v. de gevraagde rol van gemeenten.

Beschrijving beschikking subsidieaanvraag

Road Worlds B.V. is verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijden en heeft bij de provincie Drenthe en de provincie Groningen identieke subsidieaanvragen ingediend voor een subsidiebijdrage t.b.v. de organisatie van het WK Wielrennen 2020.

De provincie verleent een incidentele subsidie van maximaal € 5.000.000,00.
Dit bedrag is inclusief eventuele belastingen, waaronder de btw-component, welke voor rekening van aanvrager zijn.

Voorwaarden
De subsidie wordt verleend voor de organisatie van het WK Wielrennen 2020 onder de voorwaarden dat:

a) Het evenement door UCI aan TOC/RW wordt gegund.
b) Het evenement wordt uitgevoerd overeenkomstig Bid (versie…)
c) Er een Stuurgroep wordt ingesteld.
   De volgende partners/stakeholders zijn hierin bestuurlijk vertegenwoordigt:
   provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN) …….(nader in/aan te vullen)
d) De Stuurgroep monitort en adviseert de colleges op basis van het monitoringsplan (versie..) Voorafgaand aan iedere bevoorschotting over de voortgangsrapportages.
e) De gevraagde bijdragen aan VWS en de provincie Groningen worden verleend.
f) Aangaan van een DAEB-uitvoeringsovereenkomst

Betalingen
De bevoorschotting zal plaatsvinden volgens onderstaand schema:

1 juli 2018	€ 500.000,--
1 december 2018	€ 500.000,--
1 maart 2019	€ 1.000.000,--
1 september 2019	€ 1.000.000,--
1 maart 2020	€ 1.000.000,--
1 september 2020	€ 1.000.000,--

Monitoring/risicomanagement
Voorafgaand aan iedere bevoorschotting (m.u.v. 1 juli 2018) dient Road Worlds B.V. een voortgangsrapportage in.
Uit deze rapportage moet blijken dat de realisatie zowel financieel als inhoudelijk volgens planning verloopt. De Stuurgroep beoordeeld de voortgangsrapportage op basis van het monitoringsplan of de activiteiten financieel- en inhoudelijk volgens planning verloopt, en adviseert het college hierover, voorafgaand aan het verstrekken van het volgende voorschot.

Verplichtingen:
Road Worlds B.V. stelt de provincie direct schriftelijk op de hoogte van:
1. wijzigingen op de ingediende plannen;
2. het (deels) niet uitvoeren van de gesubsidieerde activiteit(en);

3. relevante wijzigingen in de financiële en organisatorische verhouding met derden;
4. Wanneer niet aan alle voorwaarden wordt voldaan.

Indien Road Worlds B.V. niet voldoet aan de voorwaarden en verplichtingen kan GS het besluit tot subsidieverlening in nadeel van RW wijzigen of intrekken en het uitbetaalde subsidiebedrag geheel of gedeeltelijk terugvorderen.

Staatssteun
Vanwege de maatschappelijke waarden (beleven en beoefenen) van sport en marktfalen wordt de organisatie van WK Wielrennen 2020 als aangemeld als een Dienst van Algemeen Economisch Belang aangemerkt. (nog in procedure)

Subsidievraag side-events / bijdrage VWS

Voorstel ter afstemming in poho:
In de subsidieaanvraag van Road Worlds B.V. wordt naast de bijdrage van € 5 mln ook om een bijdrage van € 250.000 gevraagd voor de organisatie van side-events. Wij stellen voor om dit niet toe te kennen hierbij redenerend vanuit de voorgestelde structuur.
In de voorgestelde structuur zijn we als regionale en lokale overheden verantwoordelijk voor de organisatie van de side-events en daarmee het realiseren van maatschappelijke spin off op korte en lange termijn i.s.m. met partners als Drenthe Beweegt. We realiseren ons dat dit een andere werkwijze dan normaal gesproken i.o.m. VWS wordt uitgevoerd. Wij zijn hierover in gesprek met VWS, deze zelfde werkwijze bespreken wij ook i.h.k.v. WK Para- Cycling 2019 in Emmen.

Om te kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de bijdrage van € 500.000 vanuit VWS moet worden aangetoond dat er voor € 1 mln aan middelen totaal is ingezet aan side-events en maatschappelijke spin-off rond het WK Wielrennen 2020. Road Worlds B.V zal deze bijdragen als aanvrager moeten tonen aan VWS. We zullen RW BV in staat moeten stellen om te kunnen aantonen dat we de door VWS gevraagde middelen hebben ingezet en op welke wijze wij dat hebben gedaan. RW. B.V. ontvangt na toekenning van het WK van de VWS volgens een bevoorschottingsschema de toegekende 500.000 euro voor de inzet van side-events.

Risico van deze andere werkwijze is dat VWS uiteindelijk toch niet akkoord gaat met de voorgestelde aanpak en dat zij willen dat bijdragen van de side-events direct via de boeken van Road Worlds moeten lopen. Dit kunnen we dan alsnog oplossen met een speciale subsidieaanvraag van Road Worlds voor de uitvoering van side-events. Omdat dit dan later in het proces zal zijn hebben we op dat moment wel zicht op welke activiteiten/inspanningen we willen laten uitvoeren en kunnen dan ook via de beschikking goed sturen op gewenste resultaten.

Ons voorstel voor inzet van de ontvangen middelen van VWS
De invulling van spin-off, side-events en “volksfeest” wordt gedaan door regionale en lokale organisaties en het bedrijfsleven. Als facilitator van dit proces rapporteert Road Worlds B.V. over de voortgang. In werkgroepen worden initiatieven verzameld en op elkaar afgestemd. De verantwoordelijkheid voor deze initiatieven blijft bij de lokale partijen.

RW stelt een full-time medewerker voor beide provincies gedurende 2 jaar voor coördinatie side-events en maatschappelijke spin-off, kosten € 250.000
De overige 250.000 kunnen zij inzetten in activiteiten, promotie etc. Invulling hiervan gaat altijd in overleg met de Stuurgroep. De uitvoering van deze activiteiten gaan in overleg met Regiegroep (zie schema)

Voorstel begroting side-events en maatschappelijke spin-off
250.000 middelen Groningen> inzet side-events en maatschappelijke spin-off
250.000 middelen Drenthe> inzet side-events en maatschappelijke spin-off
500.000 middelen VWS > Road Worlds B.V.

Road Worlds B.V. > middelen VWS
Taak: faciliteren Coördinatie side events en maatschappelijke spin-off
250.000 Coördinator side events en maatschappelijke spin-off
250.000 Invulling en uitvoering programma

Vraag aan Groningen is om dit op dezelfde wijze te doen. Wel middelen reserveren maar niet overmaken/beschikken aan RW B.V. Wordt maandag 23 april besproken in ambtelijk overleg.

Inkoop of subsidie
Eén van de vragen die speelt is of sprake is van een inkoop- of een subsidierelatie. Ter beantwoording hiervan is gebruik gemaakt van de 'Checklist inkoop vs subsidie'. In casu ligt het initiatief bij Road Worlds die het WK wielrennen in 2020 wil organiseren. Zij zijn daarnaast de enige partij die dit kunnen doen omdat het UCI voornemens is het exclusieve recht aan deze partij te verlenen. Concurrentiestelling op een markt is onmogelijk omdat onze bijdrage bij een specifieke organisatie terecht moet komen. Er kan in principe geen aanbesteding worden gedaan. Daarom kan niet anders worden geconcludeerd dan dat sprake is van een subsidierelatie.

Directe subsidierelatie
In het verlengde hiervan speelt ook de gedachte om de bijdrage van de verschillende overheden via een stichting te laten lopen in de gedachte op deze wijze beter grip te houden op de organisatie van het evenement. Los van de vraag of het wenselijk en mogelijk is om een stichting op te richten met het doel grip te houden op de organisatie van een evenement, is het in dit korte tijdsbestek niet mogelijk een stichting op te richten welke vervolgens een aanvraag doet voor een bijdrage en voldoende duidelijkheid kan geven aan Road Worlds om het evenement van de UCI toegekend te krijgen. Daarnaast heeft de initiatiefnemer heeft ervoor gekozen een aparte B.V. op te richten en vanuit die B.V. de organisatie vorm te geven.
Met de voorgestelde structuur, waarin een stuurgroep op bestuurlijk niveau zal worden ingesteld, kan ook de gewenste grip, waaronder toezicht en monitoring, worden georganiseerd. De rol van de stuurgroep wordt verankerd in de subsidiebeschikking waarmee eenzelfde resultaat ten aanzien van invloed wordt gerealiseerd.

Financiën en dekking
De directe organisatiekosten van het WK Wielrennen 2020 zijn begroot op 15 miljoen euro waarbij Road Worlds B.V. heeft aangegeven dit evenement te willen uitvoeren wanneer zij van de overheden een bijdrage van 12 miljoen euro ontvangt. De overige 3 miljoen euro aan kosten willen zij zelf financieren door het zoeken van sponsoren en financiers. Organisator RW vraagt aan de twee provincies een gezamenlijke bijdrage van 10 miljoen euro en verwacht van het ministerie van VWS een bijdrage van 2 miljoen euro. Dit betekent concreet dat aan de provincie Drenthe gevraagd wordt om 5 miljoen euro bij te

dragen in de directe kosten van de organisatie van het evenement.

De kosten van de gevraagde bijdrage aan de organisatie van het evenement ad € 5 miljoen willen we dekken uit de Financieringsreserve. In de 2e Bestuursrapportage 2018 gaan we dat verwerken.
Wij voeren gesprekken met betrokken Drentse gemeenten waarbij voorwaarde is dat zij en partners als Regio Groningen-Assen en eventuele andere medefinanciers een bijdrage leveren binnen de 5 miljoen euro.

Concept dekkingsvoorstel side-events en maatschappelijke spin-off

In onderstaande tabel hebben we de middelen in beeld gebracht waarvan we op dit moment de directe koppeling zien met WK Wielrennen 2020.
Deze bestaande middelen kunnen passend ingezet worden voor side-events en maatschappelijke spin-off en daarmee ook direct bijdragen aan de doelstellingen in de huidige begroting waardoor een win-win wordt gecreëerd. Dit past bij het beeld dat het WK Wielrennen 2020 een kers op de taart is. We werken ook nu al aan de maatschappelijke spin-off door de huidige inzet op fietsen.
De invulling van side-events en maatschappelijke spin-off wordt na besluitvorming met partners en betrokken, regionaal en lokaal opgepakt en uitgevoerd.

Let op: dit voorstel moet nog worden besproken met betrokken budgethouders (ambtelijk en bestuurlijk)

Doelstelling begroting	**2018**	**2019**	**2020**	**Totaal**
7.3 Dynamisch Drenthe - Sport	WC Para + reguliere fietsev.	WK Para + reguliere fietsev.	250.000	250.000
2.6 Drenthe, dè fietsprovincie - fietsevenementen	De plus op bestaande en nieuwe fietsev.	300.000	300.000	600.000
Investeringsagenda – Kwaliteitsimpuls reg. beleving/innovatie	125.000	125.000	X	250.000
Totaal	**125.000**	**425.000**	**550.000**	**1.100.000**

Dekking (interne) projectorganisatie nog opnemen?

Tekst openbare besluitenlijst

Dubbelklik ***hier*** om het onderdeel Tekst openbare besluitenlijst in te vullen.

Verzenden

Bijlagen alleen voor Gedeputeerde Staten

Bijlagen alleen voor Gedeputeerde Staten	**Meekopiëren**

NB. Het Statenstuk en de eventuele daarbij horende bijlagen worden standaard mee gekopieerd voor GS.

provincie Drenthe

Statenstuk @

voorstel WK wielrennen 2020

Voorgestelde behandeling:
- Statencommissie Financiën, Cultuur, Bestuur en Economie op 23 mei 2018
- Provinciale Staten op 6 juni 2018
- fatale beslisdatum: 6 juni 2018

Behandeld door mevrouw [redacted] telefoonnummer (0592) [redacted] e-mail [redacted]drenthe.nl
Portefeuillehouder: de heer H.G. Jumelet

Inleiding

a. Algemeen
Het college heeft in de afgelopen weken, samen met partners, onderzoek gedaan naar de haalbaarheid om gezamenlijk met de provincie Groningen gastregio te zijn voor het WK Wielrennen in 2020 en of aan de hieraan verbonden voorwaarden kan worden voldaan.
In dit onderzoek hebben we kunnen constateren dat er veel enthousiasme en grote betrokkenheid is bij alle partners. Ook is gebleken dat de gestelde voorwaarden en gevraagde bijdrage voor de organisatie van dit evenement in 2020 reëel en haalbaar zijn.

Onze inzet met WK Wielrennen 2020:

Dit wordt de beste wedstrijd ooit
We organiseren met elkaar een perfect georganiseerde 8- daagse wedstrijd, dit is wielrennen! Betrokken hierbij zijn gemeenten, het wielerplatform, clubs en vrijwilligers.

Het wordt een groot volksfeest
We zetten met elkaar het Noorden op zijn kop. Het WK dringt door tot in de haarvaten van het noorden; samen bouwen we een groot volksfeest. We activeren lokaal betrokkenen als welzijnswerk, dorpsverenigingen en buurtsportcoaches.

Wij maken het noorden beter
Het WK versterkt ontwikkelingen die al in gang gezet zijn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied. Bestaande programma-eigenaren werken samen en gebruiken het WK. We laten we de wereld zien wat onze regio te bieden heeft.

Wij zorgen voor verbinding
Vanuit de aanjaag-stichting (SCCNN) worden activiteiten georganiseerd als business peloton en andere initiatieven

In dit statenstuk wordt aan uw Staten het voorstel gedaan op welke wijze wij invulling geven aan de mogelijkheid om het WK Wielrennen 2020 naar Drenthe/Groningen te halen, hoe we economische en langjarig maatschappelijke spin-off willen realiseren en hoe we financiën en risico's in monitoren en beheersen.

<u>Unieke kans</u>
De provincie Drenthe heeft in oktober 2016 als eerste regio het Bike Region Label van de internationale wielersportfederatie (UCI) ontvangen. Dankzij de inzet van Drenthe op dit label heeft de UCI aan de provincies Drenthe en Groningen de unieke kans geboden om gezamenlijk gastregio te zijn voor het WK Wielrennen 2020. De UCI heeft hoge waardering voor de fietsambities in Drenthe en Groningen en heeft aan sportevenementenbureau The Organizing Connection (TOC) de vraag voorgelegd om de haalbaarheid van het WK Wielrennen 2020 in Drenthe en Groningen te onderzoeken.
Wanneer uiterlijk in juni 2018 aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan zal het evenement door de UCI worden toegekend aan sportevenementenbureau The Organizing Connection en de provincies Drenthe en Groningen.

WK Wielrennen 2020
Het WK Wielrennen 2020 is een mondiaal 8- daags fietsevenement wat de provincie Drenthe, als eerste UCI Bike Region met meer nadruk op de wereldkaart kan zetten als fietsprovincie. Het WK Wielrennen 2020 kan een etalage zijn voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen. Het podium dat het WK Wielrennen 2020 biedt, zal het imago en de marketing van vrijetijds- en fietsprovincie Drenthe een grote impuls kunnen geven. Het mondiale sportevenement past bij onze fietsambities en kan bijdragen aan sociale en maatschappelijke verbinding, samenwerking in de regio bevorderen en economische impact tussen 11,9 en 22,1 miljoen euro realiseren.

Organisator
The Organizing Connection (TOC) is vanuit de UCI de beoogd organisator (rechtenhouder) van de organisatie van het WK Wielrennen 2020. TOC is een sportevenementenbureau, de eigenaar van Road Worlds 2020 B.V. en een verbindende speler in de organisatie van sportevenementen. Zij hebben in hun twintigjarig bestaan meerdere wielerevenementen in samenwerking met de internationale wielerbond UCI en lokale overheden mogen organiseren. In opdracht van de UCI is mee gewerkt aan vier WK's Wielrennen: 1998 (Valkenburg), 2012 (Valkenburg), 2013 (Toscane) en 2014 (Ponferrada). Zij organiseerden de WK's Veldrijden in 2006 (Zeddam) 2009 & 2014 (Hoogerheide) 2013 (Louisville) en 2017 (Belvaux).
In 2019 organiseert The Organizing Connection WK UCI Para-Cycling Road in Emmen en de WK UCI Para-Cycling Track in Apeldoorn.

Road Worlds 2020 B.V. is zowel organisatorisch als financieel verantwoordelijk voor de organisatie van het evenement en daarmee ook de risicodragende partij. Van de gezamenlijke regionale overheden (provincies Drenthe en Groningen) wordt door organisator Road Worlds 2020 B.V. een bijdrage gevraagd van 10 miljoen euro op een begroting van 15 miljoen euro. Aan het ministerie van VWS wordt een bijdrage van 2 miljoen gevraagd, daarnaast wordt ingezet op 3 miljoen aan bijdragen vanuit het bedrijfsleven.
Met betrokken partners, waarvan de beide provincies de belangrijkste zijn, worden afspraken gemaakt die niet alleen de financiële bijdragen vastleggen, maar ook de onderlinge verantwoordelijkheden in de organisatie van de WK.

Stichting WK Wielrennen
De huidige Stichting WK Wielrennen (SCCNN) is integraal onderdeel van het LOC (Lokale Organisatie Comité) en heeft vooral een adviserende en ondersteunende rol.
De rol van de huidige stichting is het optreden als verbinder naar het lokale bedrijfsleven en voelspriet in de noordelijke regio, zodat het noordelijke bedrijfsleven maximaal kan profiteren van deze unieke WK. Na toekenning zal verkend worden hoe dit vorm gegeven kan worden in een samenwerking.

In de bijlagen zijn adhesiebrieven toegevoegd afkomstig van de UCI en KNWU ter ondersteuning van een bid t.b.v. het WK Wielrennen 2020

b. Europese aspecten
Los van de inhoudelijk behandeling van de subsidieaanvraag, zijn de staatssteunregels een van de belangrijkste elementen waar aan moet worden voldaan. Dat sprake is van staatssteun indien wordt besloten tot het geven van een bijdrage, geldt hierbij als gegeven.

Vanwege de mogelijke verstoring van de mededinging op de Europese markt, is staatssteun in principe verboden. Er gelden echter vele uitzonderingen op het staatssteunverbod. Vanwege de omvang van de gevraagde overheidsbijdrage en de aard van het evenement, is eigenlijk maar één vrijstelling mogelijk: het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012 (2012/21/EU). Het DAEB-Vrijstellingsbesluit biedt ruimte voor decentrale overheden om DAEB te compenseren die sociaal-maatschappelijk relevant zijn op lokaal en regionaal niveau. Het DAEB Vrijstellingsbesluit biedt daarom veel ruimte voor sociale DAEB en DAEB die gericht zijn op publieke dienstverlening op decentraal niveau.

Uit het haalbaarheidsonderzoek is gebleken dat de organisatie van het WK 2020 zonder bijdrage van de overheid niet mogelijk is. De aanvraag en de daarbij behorende begroting van Road Worlds bevestigen ook dat substantiële overheidsbijdragen zijn vereist om de organisatie financieel rond te krijgen. In zoverre lijkt te zijn voldaan aan het criterium ‘marktfalen’.

Naar verwachting is sprake van een DAEB. Deze zal moeten worden ingericht conform de vereisten uit het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012. Omdat het evenement wordt gesteund door drie overheden, is het zaak dat dit op een gelijke wijze gebeurt. Samen met de juristen van de provincie Groningen is daarom contact opgenomen met het ministerie van VWS. Hieruit blijkt dat het ministerie werkt met een subsidiebeschikking en een uitvoeringsovereenkomst waarin de DAEB-aanwijzing zit.
Ook is duidelijk geworden dat het DAEB vrijstellingsbesluit een plafond heeft van maximaal 15 miljoen EUR per jaar ten behoeve van DAEB's. De bijdragen van de beide provincies kunnen niet los worden gezien van de (verwachte) bijdrage van het ministerie worden gezien. Afstemming hierover is noodzakelijk.

Op het moment van schrijven van dit stuk, zijn nog geen antwoorden gegeven door ministerie van VWS op gestelde vragen omtrent de DAEB en verzoek om afstemming.

c. Economie/werkgelegenheid

<u>Onze inzet: Wij maken het noorden beter</u>

Het WK versterkt ontwikkelingen die al in gang gezet zijn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied. Bestaande programma-eigenaren werken samen en gebruiken het WK. We laten we de wereld zien wat onze regio te bieden heeft.

<u>Economische waarde</u>

Op basis van ervaringen met andere grote wielerevenementen worden er 300.000 – 350.000 bezoeken verwacht. De geschatte economische impact van de bezoekers, hospitality, media, technici en projectorganisatie wordt geschat op €17 miljoen, met €11,9 miljoen als behouden scenario en €22,1 miljoen als optimistisch scenario. Het is van veel factoren afhankelijk wat de economische impact zal zijn (bestedingen door bezoekers, pers, ploegen, organisatorische), maar met name het weer is hier van invloed op.
Bron: Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen**,** December 2016
In opdracht van: Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

<u>Marketing en media</u>

Het WK biedt de unieke mogelijkheid om het Noorden aan de wereld te tonen. Een WK wielrennen genereert veel mediawaarde. Mediawaarde is het bedrag dat hypothetisch zou moeten worden betaald om bereik in de vorm van advertenties in diverse media te kunnen verkrijgen. De mediawaarde van het WK wielrennen in Limburg in 2012 is gemeten en

bedroeg 22,5 miljoen euro.

Dit is opgebouwd uit onder meer:

- Het bereik van de kranten is 141 miljoen, met een bijbehorende mediawaarde van 4,9 miljoen euro.
- De tv-aandacht die het WK wielrennen in Nederland heeft genoten bedraagt vijftig uur enn het bereik van de tv-uitingen is 49 miljoen, met een bijbehorende mediawaarde van 16,8 miljoen euro.
- De internationale tv-aandacht was groot. In 22 landen hebben er uitzendingen plaatsgevonden die samen goed waren voor ruim 459 uren uitzendtijd.
- Wereldwijd zijn in september 2012 ruim 16.000 artikelen over het WK wielrennen verschenen op buitenlandse onlinenieuwssites.

Het WK biedt hiermee een groot podium voor Groningen en Drenthe om zich aan de wereld kunnen tonen en te presenteren als "Top-Dutch" regio. Het WK biedt uitstekende mogelijkheden om de wereld te laten zien hoe goed en aantrekkelijk de regio is op het gebied van wereldwijd belangrijke thema's zoals duurzaamheid, vergroening en gezond ouder worden. Daarnaast zet het WK Noorden goed op de kaart als fiets-regio en biedt het uitstekende mogelijkheden op het gebied van toerisme

Economische spin-off
In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan economische spin-off en communicatie/marketing voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.

Bijlage: Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst

d. Participatie

Onze inzet: Het wordt een groot volksfeest
We zetten met elkaar het Noorden op zijn kop. Het WK dringt door tot in de haarvaten van het noorden; samen bouwen we een groot volksfeest. We activeren lokaal betrokkenen als welzijnswerk, dorpsverenigingen en buurtsportcoaches.

Maatschappelijke waarde
Ten aanzien van de maatschappelijke waarde is het lastig om uitspraken te doen over de te verwachten waarde. Geconcludeerd kan worden dat de thema’s fietsen, healthy ageing, energie/duurzaamheid, (sensor)technologie en recreatie hoog op de agenda staan in de twee provincies en de betrokken gemeentes. Deze thema’s zijn goede aanknopingspunten om het WK Wielrennen als een vliegwiel te laten fungeren voor het realiseren van maatschappelijke waarde. Vanuit wetenschappelijk onderzoek is bekend dat een grootschalig sportevenement een katalysator kan zijn voor maatschappelijke initiatieven, mits het evenement op een juiste wijze wordt geactiveerd. In welke mate het de overheden en andere publieke en private organisaties lukt om maatschappelijke waarde te creëren is afhankelijk van het organisatieproces.
Bron: Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen, December 2016

In opdracht van: Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

Maatschappelijke spin off
Een breed gedragen en uitgevoerd maatschappelijk programma gekoppeld aan het evenement kan winst opleveren op het gebied van:

Vitaliteit: *stimuleren van gezonde leefstijl als trendbreuk tegen alsmaar stijgende zorgkosten*
• Gezonde mensen in de regio (terugdringen overgewicht en obesitas)
• Hogere levensverwachting

Economisch*: gebied op de kaart, meer bestedingen en overnachtingen.*
• Fietsregio nummer 1, fietsprovincie nummer 1 en fietsstad nummer 1
• Regio economisch sterker, fietsen als exploitatiemiddel

Leefbaarheid/sociaal: *sociale impact vergroten. Groene projecten, openbare ruimte anders inrichten en sociale side-events*
• Positieve attitude eigen inwoners over mogelijkheden in deze regio (collectief geheugen, mooi feest)

Duurzaamheid: *andere vormen van energie (energietransitie)*
• Mobiliteit: de fiets voor woon-werk/schoolverkeer
• Fysieke verbinding Groningen- Assen, fietssnelwegen.
• Optimale sportieve beleving van de natuur en stad.

In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan maatschappelijke spin-off en side events voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.
Bijlage: Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst.

Advies

1. In te stemmen met het beschikbaar stellen van € 5 miljoen voor het WK Wielrennen 2020
2. In te stemmen met de dekking van dit bedrag uit de Financieringsreserve
3. In te stemmen met rapportage over de voortgang conform de P&C-cyclus.

Doelstelling uit de begroting

2.5 Versterken van de vrijetijdseconomie
Meer werkgelegenheid en hogere bestedingen in de vrijetijdseconomie van Drenthe

2.6 Drenthe, dè fietsprovincie
Versterken van fietsevenementen en imago fietsprovincie Drenthe

7.3 Dynamisch Drenthe
Activering door sportactiviteiten gericht op vitalisering en gezondheid

Argumenten

1.1. Nader in te vullen

Tijdsplanning

Juni 2018 –	besluitvorming PS
Juni 2018	beschikking Road Worlds B.V.
Juni 2018	besluit toekenning UCI
Sept 2018	start voorbereiding evenement en uitwerking organisatie en maatschappelijke spin off
Jan 2019	start uitvoering maatschappelijke spin off
Sept 2020	WK Wielrennen 2020

Financiën

De kosten van de gevraagde bijdrage aan de organisatie van het evenement ad € 5 miljoen willen we dekken uit de Financieringsreserve. In de 2e Bestuursrapportage 2018 gaan we dat verwerken. Rapportage hierover vindt plaats via de planning- en controlcyclus
Wij voeren gesprekken met betrokken Drentse gemeenten waarbij voorwaarde is dat zij en partners als Regio Groningen-Assen en eventuele andere medefinanciers een bijdrage leveren binnen de 5 miljoen euro.

> dekking side-events en projectorganisatie nader uitwerken

Monitoring en evaluatie

De provincie verleent een incidentele subsidie van maximaal € 5.000.000,00.
Dit bedrag is inclusief eventuele belastingen, waaronder de btw-component, welke voor rekening van aanvrager zijn.

Voorwaarden
De subsidie wordt verleend voor de organisatie van het WK Wielrennen 2020 onder de voorwaarden dat:

g) Het evenement door UCI aan TOC/RW wordt gegund.
h) Het evenement wordt uitgevoerd overeenkomstig Bid (versie…)
i) Er een Stuurgroep wordt ingesteld.
   De volgende partners/stakeholders zijn hierin bestuurlijk vertegenwoordigt:
   provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe
   Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN) …….(nader in/aan te vullen)
j) De Stuurgroep monitort en adviseert de colleges op basis van het monitoringsplan (versie..)
   Voorafgaand aan iedere bevoorschotting over de voortgangsrapportages.
k) De gevraagde bijdragen aan VWS en de provincie Groningen worden verleend.
l) Aangaan van een DAEB-uitvoeringsovereenkomst

Monitoring/risicomanagement
Voorafgaand aan iedere bevoorschotting (m.u.v. 1 juli 2018) dient Road Worlds B.V. een

voortgangsrapportage in.
Uit deze rapportage moet blijken dat de realisatie zowel financieel als inhoudelijk volgens planning verloopt.
De Stuurgroep beoordeeld de voortgangsrapportage op basis van het monitoringsplan of de activiteiten financieel- en inhoudelijk volgens planning verloopt, en adviseert het college hierover, voorafgaand aan het verstrekken van het volgende voorschot.

Rapportage aan Provinciale Staten over de voortgang conform de P&C-cyclus

Communicatie

Het WK biedt de unieke mogelijkheid om het Noorden aan de wereld te tonen. Een WK wielrennen genereert veel mediawaarde. Zie ook paragraaf economie/werkgelegenheid.

In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan communicatie en marketing voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.

Bijlage: Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst.

Bijlagen

1. Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur
2 Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, toelichtende tekst.
3.
4.
5.

Ter inzage in kamer C0.39

Ideeën t.a.v. ter inzage leggen van stukken:

1. Haalbaarheidsonderzoek 2016 - SCCNN
2. Adviesrapport Limburg
3. Routeplan 2020
4.
5.

Assen, @
Kenmerk: @

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

mevrouw drs. J. Klijnsma, voorzitter
mr. L. Maarleveld, secretaris a.i.

/coll.

*Ontwerp*besluit

Provinciale Staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van Drenthe van @ , kenmerk @;

gelet op ;

BESLUITEN:

Dubbelklik ***hier*** om het advies in de beleidsbrief van het Statenstuk te kopiëren

Assen, 6 juni 2018

Provinciale Staten voornoemd,

, griffier , voorzitter

/coll.

Als je het hele sjabloon hebt ingevuld en je alle opmerkingenballonnen in de kantlijn in één keer wilt verwijderen, dubbelklik dan hieronder. Alle opmerkingenballonnen in de kantlijn worden zo uit het document verwijderd.

Dubbelklik ***hier*** om de opmerkingenbalonnen te verwijderen.

UNION CYCLISTE INTERNATIONALE

The Organizing Connection
[redacted]
Angelenweg 153
5349 TG Oss

Aigle, 8 February 2018
Ref: Presidency

2020 UCI Road World Championships

Dea[redacted]

Following the discussion we had together and with [redacted] in Valkenburg concerning the 2020 UCI Road World Championships, I would like to confirm that the UCI considers with the highest interest a possible bid from the regions of Drenthe and Groningen.

As explained, we acknowledge that the timing is short, but is a unique opportunity due to a special situation. To be transparent, the main candidate withdrew due to an unstable political situation. If we have the official confirmation of your bid and of the funding of this bid, we confirm that the Netherlands would be in an extremely strong position to be awarded the event. We know that Drenthe and Groningen have a strong interest for the event, originally for the 2023 edition. However, you have to be aware that some candidates have already officially communicated on their plan to bid for the 2023 edition. That is why the situation for the 2020 edition should be considered as very attractive opportunity.

Our Sport team is fully available to support you to build your project and we are also available to meet the local authorities if required.

The UCI looks forward to work with you on this project.

With regards,

[redacted]
Director General

Ch. de la Mêlée 12
1860 Aigle
Switzerland

T: +41 24 468 58 11
F: +41 24 468 58 12
E: admin@uci.ch

SAMENVATTING

In 2020 wil de stichting Cycling Championships Northern Netherlands (hierna te noemen ‘de stichting’), graag het WK Wielrennen 2020 in Noord-Nederland organiseren. Een evenement waarmee zij de provincies Drenthe en Groningen en hun steden op de wereldkaart zetten. In deze haalbaarheidsstudie wordt objectief bekeken of het mogelijk of aantrekkelijk is om het WK Wielrennen uit te organiseren en of investeren in dit evenement vanuit maatschappelijk oogpunt aantrekkelijk is. Het onderzoek geeft een zo onafhankelijk mogelijk beeld van de benodigde investeringen, de maatschappelijke baten en de mogelijke risico’s van dit initiatief.

Concept

De strategie van het WK wielrennen laat zich het beste samenvatten als een topsportevenement dat geactiveerd wordt om zo veel mogelijk bestaande programma’s en projecten te versterken door als katalysator op te treden en daarmee een grote maatschappelijke impact te creëren. De organisatie spreekt zelf van ‘meer dan een sportevenement’ met als slogan ‘samen op kop’. Uit gesprekken met stakeholders en door analyses van bestaand beleid in Groningen en Drenthe is gebleken dat de thema’s fietsen, healthy ageing, energie/duurzaamheid, (sensor)technologie en recreatie hoog op de agenda staan.

Organisatie

De stichting heeft drie alternatieven voor een toekomstige organisatiestructuur, ieder met zijn eigen karakteristieken en voor- en nadelen. Op basis van onderzoek bij eerdere grote sportevenementen in Nederland wordt geconcludeerd dat de projectorganisatie voor het WK Wielrennen het beste in een stichting op geringe afstand van de overheden geplaatst worden. In deze vorm kunnen in de projectorganisatie de belangen van de verschillende publieke en private stakeholders goed vertegenwoordigd worden. De verantwoordelijke gedeputeerden van de provincies en wethouders van de betrokken gemeenten kunnen plaatsnemen in het bestuur van deze stichting, aangevuld met vertegenwoordigers van andere publieke organisaties en private organisaties.

Financieel

Om het WK wielrennen naar Groningen en Drenthe te halen zal een kleine 12 miljoen euro in de bronzen variant minimaal nodig zijn. Om de volledige visie (gouden variant) van de stichting waar te kunnen maken is er 20 miljoen euro nodig, de zilveren variant gaat uit van een budget van 15 miljoen euro. Voor het verkrijgen van inkomsten voor de organisatie van het WK Wielrennen 2020 is het tonen van hun betrokkenheid door de overheden cruciaal voor verdere betrokkenheid van het bedrijfsleven. De verhouding overheidsinvestering versus private investering in de begroting van het evenement kan gesteld worden op 60%/40% in de bronzen variant tot 40%/60% in de gouden variant.

Draagvlak

Tot op heden zijn er nog geen harde (financiële) toezeggingen gedaan door bedrijven aan de stichting. Veel bedrijven geven aan dat zij willen afwachten in welke mate de overheden het bid steunen. Voor steun uit het bedrijfsleven en de UCI is het beter om te streven naar de organisatie van het WK Wielrennen in een niet-Olympisch jaar en een jaar waarin er geen WK Voetbal plaatsvindt. 2021 of 2023 zijn jaren waarin er geen conflicterende grote sportevenementen worden georganiseerd.
Tevens is er tot op heden nog geen draagvlakonderzoek onder de bevolking in Drenthe en Groningen gehouden om te polsen hoe groot het draagvlak voor de organisatie van het WK

Wielrennen in 2020 is. Het aan te raden dergelijk onderzoek wel uit te voeren om inzichtelijk te krijgen of (en onder welke voorwaarden) investeringen van publieke middelen in het WK Wielrennen gelegitimeerd zijn. Eerdere wielerevenementen als de Vuelta in Drenthe (2009) en de Giro d'Italia in Gelderland (2016) hebben wel een hoge mate van draagvlak en betrokkenheid vanuit de lokale inwoners laten zien. Mocht er groot draagvlak zijn vanuit de bevolking[1] voor het WK Wielrennen dan kan dit meegenomen worden in het bid en vergroot dit de kans op het binnenhalen van het bid.

Maatschappelijke en economische waarde

Ten aanzien van de maatschappelijke waarde is het lastig om uitspraken te doen over de te verwachten waarde. Geconcludeerd kan worden dat de thema's fietsen, healthy ageing, energie/duurzaamheid, (sensor)technologie en recreatie hoog op de agenda staan in de twee provincies en de betrokken gemeentes. Deze thema's zijn goede aanknopingspunten om het WK Wielrennen als een vliegwiel te laten fungeren voor het realiseren van maatschappelijke waarde. Vanuit wetenschappelijk onderzoek is bekend dat een grootschalig sportevenement een katalysator kan zijn voor maatschappelijke initiatieven, mits het evenement op een juiste wijze wordt geactiveerd. In welke mate het de overheden en andere publieke en private organisaties lukt om maatschappelijke waarde te creëren is afhankelijk van het organisatieproces.

Op basis van ervaringen met andere grote wielerevenementen worden er 300.000 – 350.000 bezoeken verwacht. De geschatte economische impact van de bezoekers, hospitality, media, technici en projectorganisatie wordt geschat op €17 miljoen, met €11,9 miljoen als behouden scenario en €22,1 miljoen als optimistisch scenario. Het is van veel factoren afhankelijk wat de economische impact zal zijn (bestedingen door bezoekers, pers, ploegen, organisatorische), maar met name het weer is hier van invloed op. Gegeven de verwachte begroting variërend van €12 miljoen tot €20 miljoen mogen er dus geen al te grote verwachtingen gecreëerd worden ten aanzien van de economische (meer)waarde van het WK Wielrennen.

Conclusie en aanbevelingen

Over het algemeen kan geconcludeerd worden dat er met veel organisaties is gesproken door de stichting Cycling Championships Northern Netherlands. Het plan om het evenement te laten fungeren als vliegwiel voor de ontwikkeling van Noord Nederland sluit inhoudelijk goed aan bij het beleid van de overheden en andere publieke organisaties. Daarnaast staan deze overheden en de publieke organisaties positief tegenover het voornemen het WK te organiseren. Het is lastig in te schatten in welke mate private organisaties het WK 2020 (financieel) willen ondersteunen. Er zijn nog te weinig toezeggingen van het bedrijfsleven om daar uitspraken over te kunnen doen. Omdat de private inkomsten voor het evenement onzeker zijn dient er goed rekening gehouden te worden met de drie varianten van de begroting van het evenement. Als er realistisch wordt begroot lijkt het haalbaar om het WK Wielrennen in Drenthe en Groningen te organiseren, maar daarbij zijn er nog wel een aantal kritische momenten:

- Toezeggingen van overheden om de organisatie (financieel) te steunen;
- Toezeggingen van private organisaties om de organisatie (financieel) te steunen;
- Voldoende draagvlak onder de bevolking van Drenthe en Groningen voor de organisatie van het evenement;

[1] Het is nader te bepalen hoe groot het percentage van de bevolking moet zijn dat positief tegenover het WK Wielrennen 2020 staat.

COLOFON

UCI ROAD WORLD CHAMPIONSHIPS
GRONINGEN/DRENTHE - 2020

Hanzehogeschool Groningen
University of Applied Sciences

Haalbaarheidsonderzoek
WK Wielrennen 2020
Drenthe en Groningen

In opdracht van:
Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

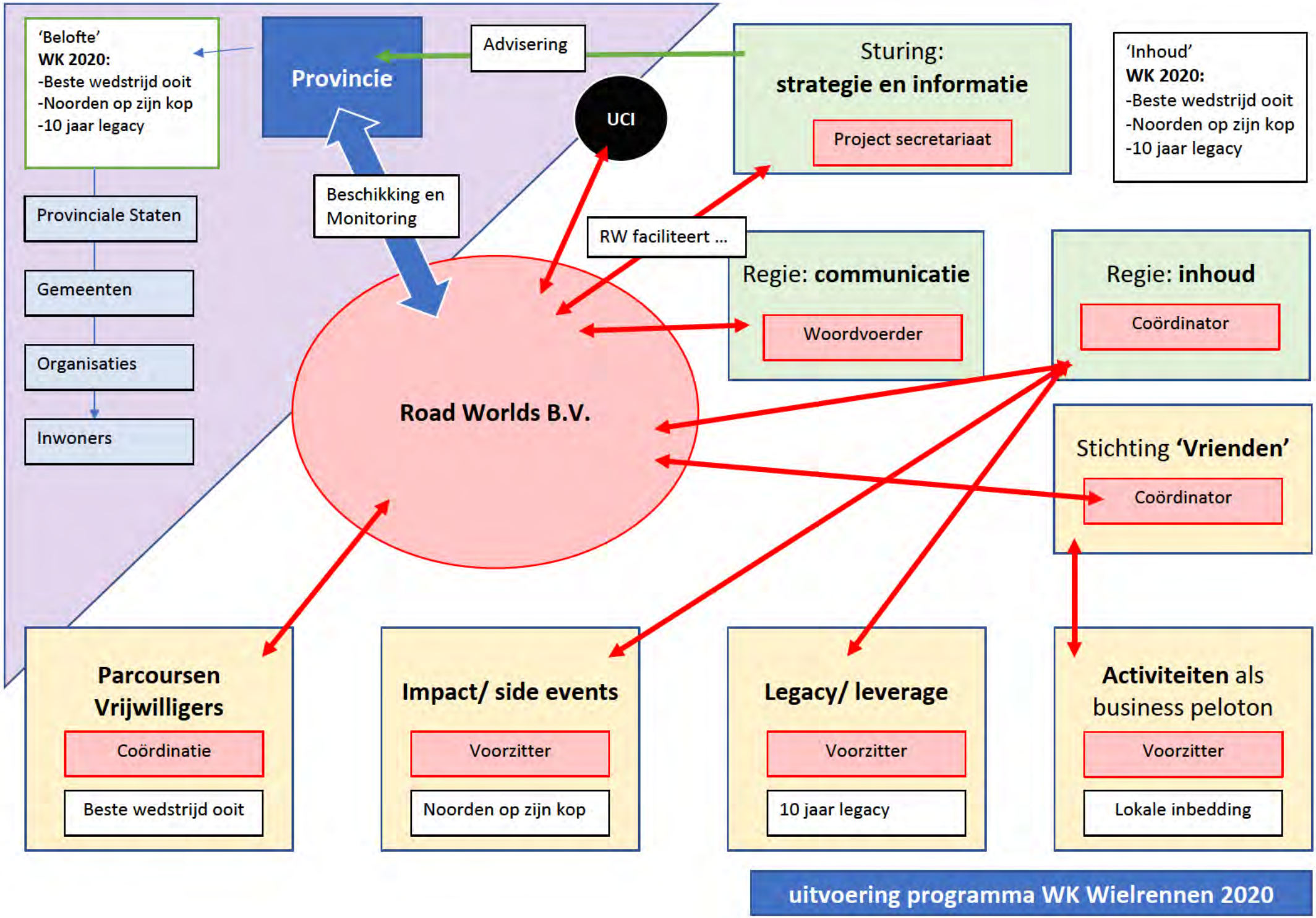
December 2016

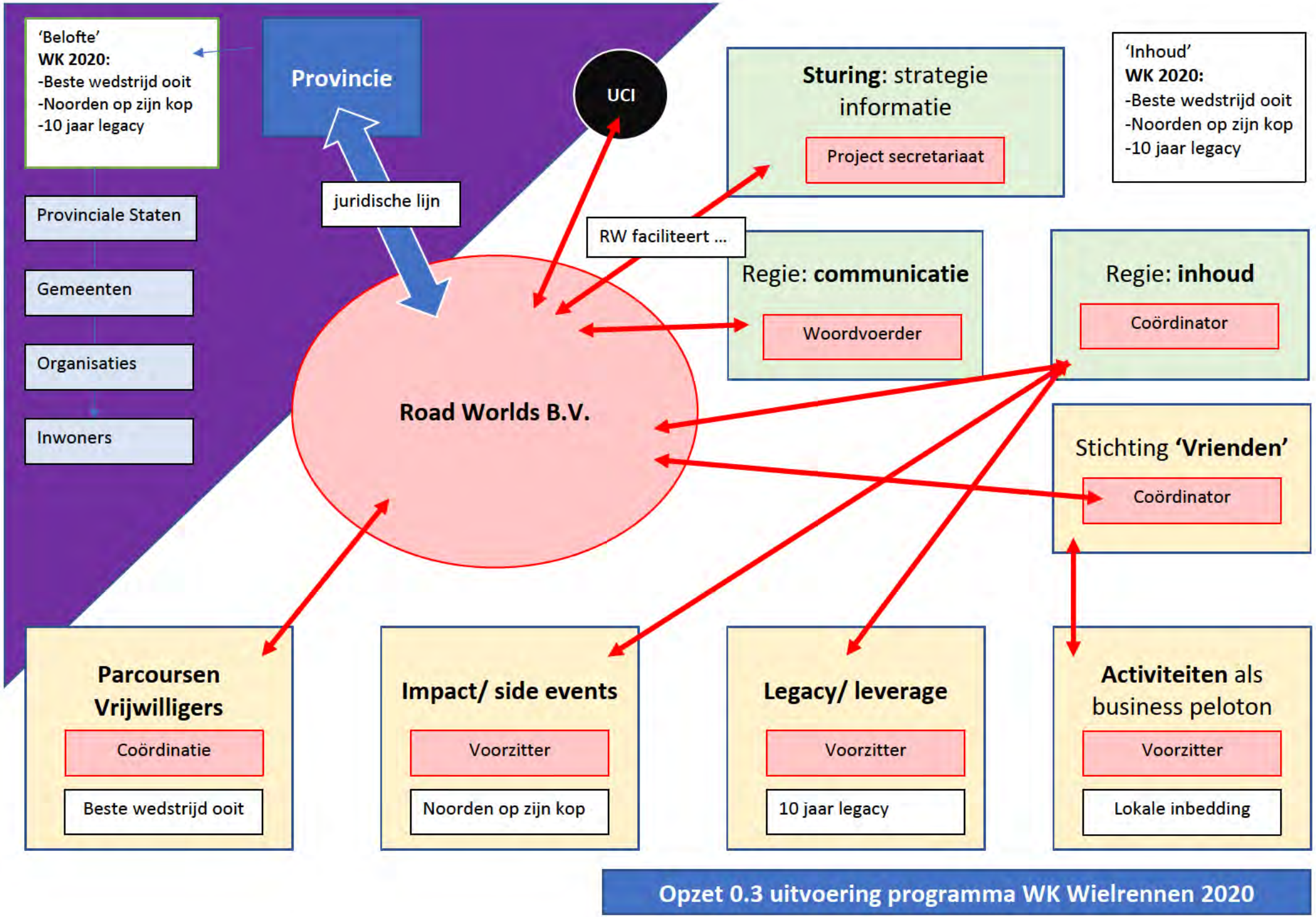
Auteurs:
[redacted]

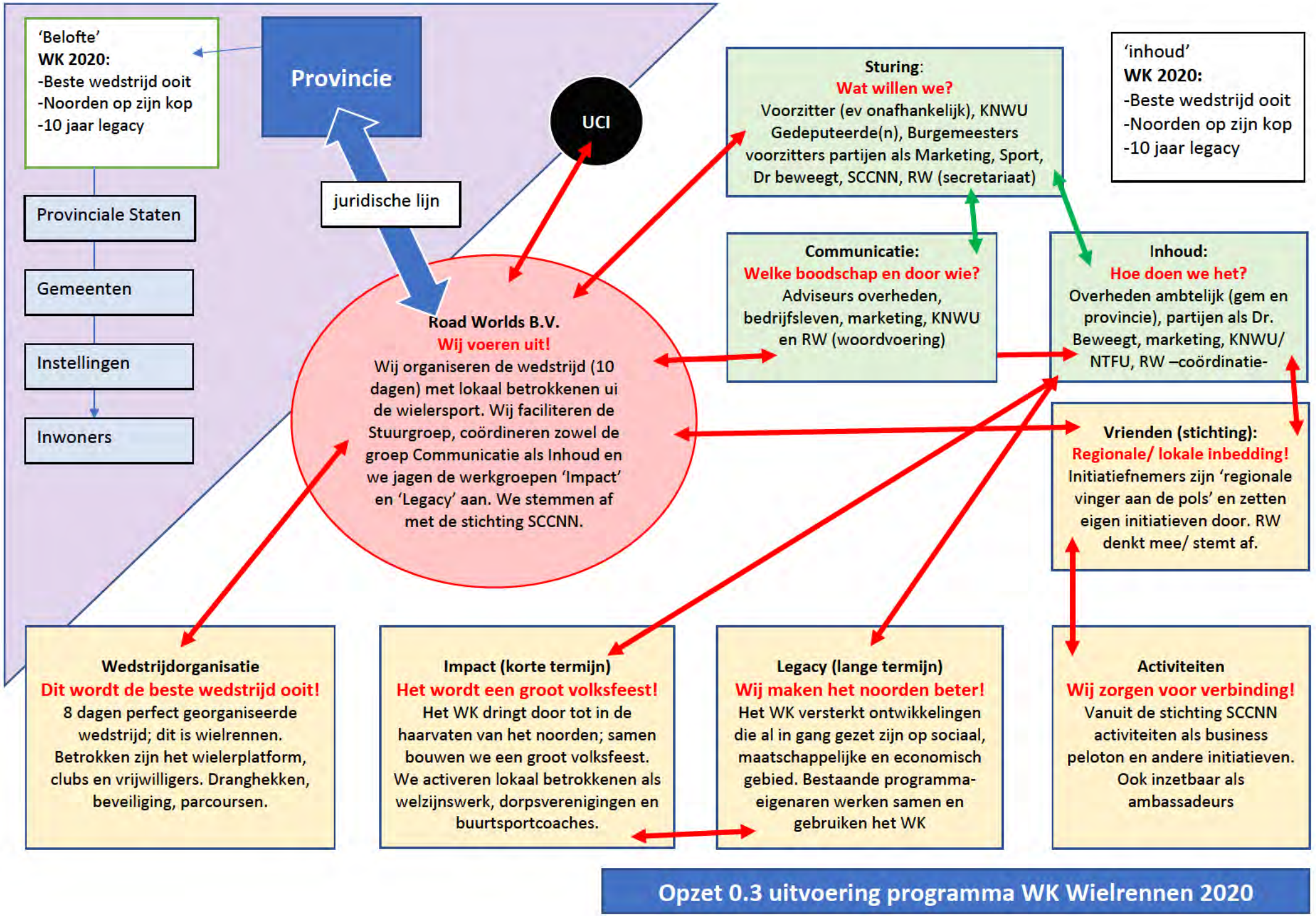
Met medewerking van:
[redacted]

Hanzehogeschool Groningen
Lectoraat Praktijkgerichte Sportwetenschap

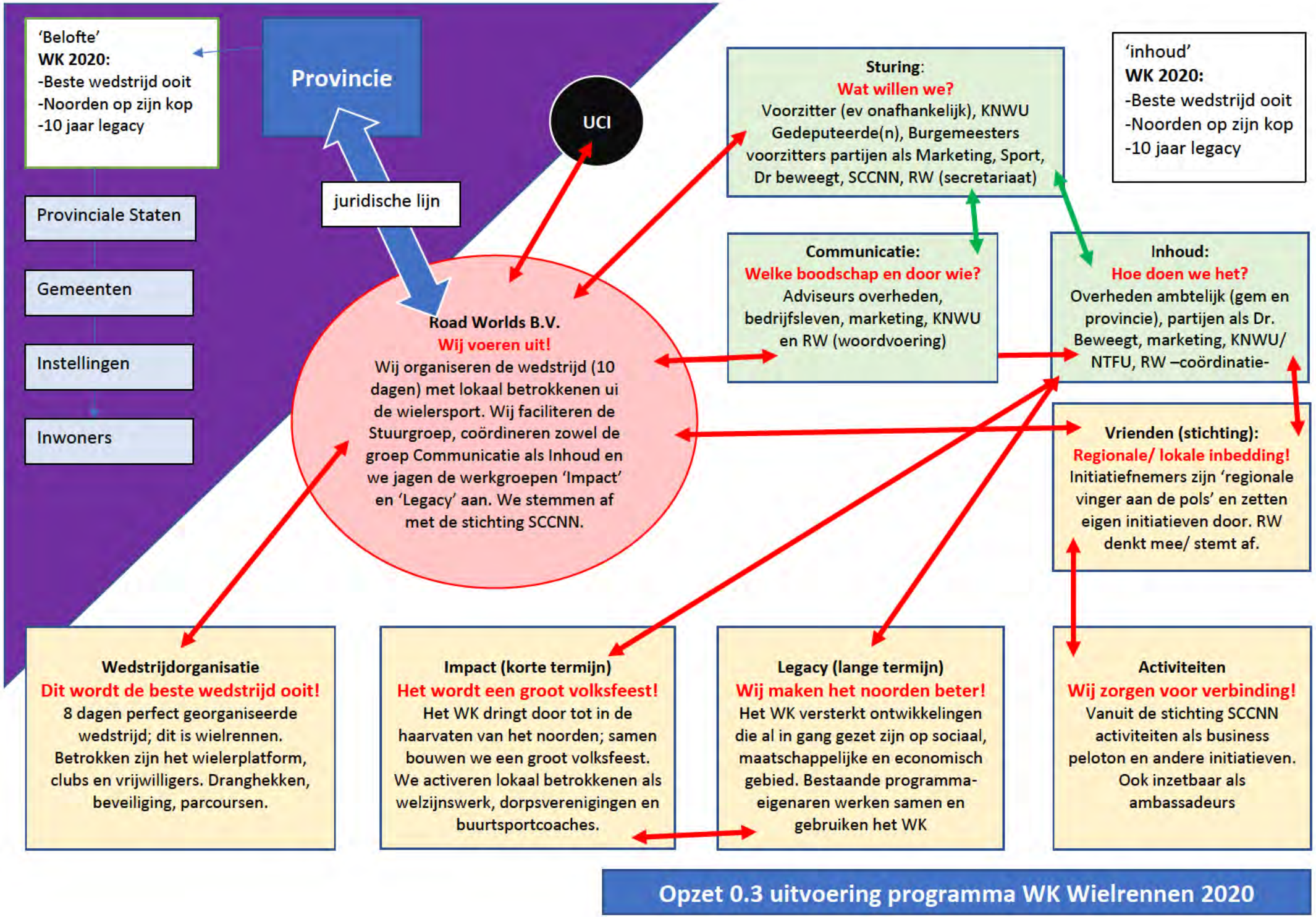
i: www.hanze.nl/lectoraatsportwetenschap
e: [redacted]@pl.hanze.nl

'Belofte'
WK 2020:
-Beste wedstrijd ooit
-Noorden op zijn kop
-10 jaar legacy
Provincie
Advisering
Sturing:
strategie en informatie
Project secretariaat
'Inhoud'
WK 2020:
-Beste wedstrijd ooit
-Noorden op zijn kop
-10 jaar legacy
Provinciale Staten
Gemeenten
Organisaties
Inwoners
Beschikking en Monitoring
UCI
RW faciliteert ...
Regie: communicatie
Woordvoerder
Regie: inhoud
Coördinator
Road Worlds B.V.
Stichting 'Vrienden'
Coördinator
Parcoursen Vrijwilligers
Coördinatie
Beste wedstrijd ooit
Impact/ side events
Voorzitter
Noorden op zijn kop
Legacy/ leverage
Voorzitter
10 jaar legacy
Activiteiten als business peloton
Voorzitter
Lokale inbedding
uitvoering programma WK Wielrennen 2020

'Belofte'
WK 2020:
-Beste wedstrijd ooit
-Noorden op zijn kop
-10 jaar legacy
Provincie
UCI
'Inhoud'
WK 2020:
-Beste wedstrijd ooit
-Noorden op zijn kop
-10 jaar legacy
Sturing: strategie informatie
Project secretariaat
Provinciale Staten
Gemeenten
Organisaties
Inwoners
juridische lijn
RW faciliteert ...
Regie: communicatie
Woordvoerder
Regie: inhoud
Coördinator
Road Worlds B.V.
Stichting 'Vrienden'
Coördinator
Parcoursen Vrijwilligers
Coördinatie
Beste wedstrijd ooit
Impact/ side events
Voorzitter
Noorden op zijn kop
Legacy/ leverage
Voorzitter
10 jaar legacy
Activiteiten als business peloton
Voorzitter
Lokale inbedding
Opzet 0.3 uitvoering programma WK Wielrennen 2020

Opzet 0.3 uitvoering programma WK Wielrennen 2020

Opzet 0.3 uitvoering programma WK Wielrennen 2020

Risico's				Beheersing	
Regel	**Ongewenste gebeurtenis**	**Oorzaak**	**Gevolg**	**Beheersmaatregel**	**Risicoprofiel**
Actuele risico's voor subsidieverlening WK Wielrennen 2020 aan RW					
1	Een van beide provincies heeft geen positief besluit	Geen vertrouwen tussen bestuurders en ambtenaren om het gezamenlijke belang te zien: er dient commitment te zijn tussen beide colleges om de Staten van provincie Drenthe en provincie Groningen te vragen dit evenement te ondersteunen in de financiële bijdrage en medewerking	- UCI laat het WK elders organiseren; dit is onze enige en laatste kans het WK naar Drenthe en Groningen te krijgen - Alle inzet is voor niets geweest als positieve besluitvorming niet t jdig gerealiseerd is	Inzet van beide CDK's vragen mocht het op portefeuilleniveau bestuurlijk niet lukken om in beide provincies een positief besluit te laten nemen	middel
2	RW accepteert de (subsidie) voorwaarden niet	De provinciale (subsidie) voorwaarden uit de beschikking zijn voor indienen van de aanvraag bij RW niet bekend, RW wil een overeenkomst sluiten tbv de samenwerking voorafgaand aan de besluitvorming en wij niet	We komen niet tot overeenkomst met RW	Voorafgaand aan het indienen van het GS stuk de voorwaarden voorleggen aan RW, voor aanbieden aan PS de afstemming vastleggen	laag
3	Het evenement wordt aan een ander land gegund	- Andere partners bieden UCI een beter bid - We krijgen geen bevestiging dat wij de enige in de race z jn - RW is niet de rechtenhouder om het WK te organiseren; wij hebben geen schriftelijke bevestiging gezien	- Veel voorbereidingst jd/ kosten verdwenen - Geloofwaardigheid in betrouwbare overheid geschaad	Ontbindende voorwaarden in de beschikking opnemen indien na overeenkomst met RW het WK toch aan een andere regio gegund wordt	laag
Risico's na subsidieverlening WK Wielrennen 2020 aan RW					
4	- Provincies blijven na het WK Wielrennen 2020 achter met kostenpost; - Het evenement gaat de provincies meer dan € 5 mln per provincie kosten	- RW is niet in staat om zich minimaal aan het budget te houden - Eerdere WK's kenden tekorten: in Bergen (€ 4 miljoen) en een aantal jaren geleden in Limburg - VWS wijst de onderbouwing van de side events af waardoor de € 500.000 niet betaald wordt en de beide provincies hiervoor opdraaien - RW is een lege BV, die geen tegenvallers kan dragen (principe kale kip) - Gemeente wil niet opdraaien voor de kosten van het aanpassen van het wegdek - VWS kent de subsidie van 2 miljoen niet toe, na indienen subsidieaanvraag duurt dit nog 13 weken, dat moment valt na de PS vergaderingen	- Provincies moeten meer subsidie “nabrengen” - Slechte pers: zoveelste voorbeeld van foute inschatting, naief bestuur bij provincies, onlangs recente voorbeelden, gewaarschuwd mens telt voor twee - Verlies van vertrouwen Groningse en Drentse burger in provinciale overheid - Terug naar PS voor aanvullende financiële middelen die niet begroot zijn, zijn deze wel besch kbaar?	- Provincie zorgt voor subsidieverstrekking voor een onafhankelijke toets op de door RW aangeleverder begroting - Na het wielerevenement zorgen provincies voor een controleverklaring op de jaarrekening RW heeft bij de reeds ingediende subsidieaanvraag een cashflowoverzicht en sponsorplan aangeleverd. De bevoorschotting zal hierop aangepast worden. RW zorgt voor complete projectbeheersing aan de provincies in de vorm van inzicht in de voortgang, financiële stand van zaken en risico's voorzien van beheersmaatregelen Instellen stuurgroep bestaande uit leden van de provincies om projectbeheersing te toetsen en daar waar nodig bij te sturen Provincies nemen ambtel jk contact op met VWS om de randvoorwaarden voor het toekennen van de side events helder te hebben en mee te nemen in de projectbeheersing van RW	hoog
5	RW haalt minder dan € 3 miljoen aan sponsorgelden op	De bedrijvendichtheid is in de provincie Groningen en Drenthe kleiner als elders in het land	Minder inkomsten dan begroot	RW heeft bij de reeds ingediende subsidieaanvraag een cashflowoverzicht en sponsorplan aangeleverd. De bevoorschotting zal hierop aangepast worden. RW komt met scenario's hoe doorgang WK te garanderen bij tegenvallende kosten en sporsorbijdrages Provincies verlenen medewerking aan ophalen sponsorgelden bij grote en innovatieve bedr jven in de vorm van intentieverklaringen	middel
6	Onrechtmatige declaraties/verantwoording kosten van RW	We hebben weinig zicht op het huishoudboekje van RW	- Financieel gewin voor RW - Onrechtmatige toewijzing subsidie	Monitoren voor het evenement, cashflowoverzicht van RW als basis voor alle inkomsten en uitgaves, uitvoeren kwalitatieve check op de facturen. Stuurgroep houdt toezicht op het monitoringsplan	middel
7	De kosten voor RW z jn hoger als begroot	- RW heeft een begroting opgesteld die hoger uitvalt - RW heeft onvoldoende financiële bewaking/controle ingesteld	RW maakt verliezen met mogelijke faillissement tot gevolg	Instellen Stuurgroep met leden van de provincies om continue borging grootste risico's te garanderen - Provincie zorgt voor subsidieverstrekking voor een onafhankelijke toets op de door RW aangeleverder begroting - Na het wielerevenement zorgen provincies voor een controleverklaring op de jaarrekening RW heeft een 1e risico-analyse opgesteld met beheersmaatregelen, deze zit bij de subsidieaanvraag RW zorgt voor complete projectbeheersing aan de provincies in de vorm van inzicht in de voortgang, financiële stand van zaken en risico's voorzien van beheersmaatregelen RW heeft bij de reeds ingediende subsidieaanvraag een cashflowoverzicht en sponsorplan aangeleverd. De bevoorschotting zal hierop aangepast worden.	middel
8	Er dienen aanvullende veiligheidsmaatregelen te worden getroffen	Een onverwachte toename van terreurdreiging	Extra kosten worden gemaakt	Afsluiten verzekering terreurdreiging door RW	middel
9	De side events en het spin-off programma leveren de lokale ondernemers minder omzet op dan verwacht	- Te weinig betrokkenheid van lokale ondernemers door inzet ondernemers buiten Drenthe - Te weinig draagvlak bij inwoners - Geen betrokkenheid bedrijfsleven - Overheden trekken het teveel naar zich toe - Overheden organiseren vooral zelf side events - Organisatie RW te ver op afstand - Verschillende belangen bij de diverse partijen (RW, provincies, gemeenten, bedrijfsleven, inwoners/dorpen)	- Imagoverlies GS en PS: Doelstelling GS en PS, om een financiële impuls te geven aan de provincie om ja te zeggen tegen het evenement kan niet nagekomen worden - WK2020 wordt geen volksfeest - Het WK Wielrennen heeft met deze uitkomst alleen maar heel veel geld gekost en weinig aan spin off (maatschappel jke en economisch) opgeleverd. - Negatieve beleving in Drenthe * Politiek gedoe * Negatieve beeldvorming van Drenthe/Groningen	Projectgroep wordt opgericht voor het ontwikkelen van het spin off evenement en het monitoren van de voortgang	middel

Risico's				Beheersing	
Regel	**Ongewenste gebeurtenis**	**Oorzaak**	**Gevolg**	**Beheersmaatregel**	**Risicoprofiel**
10	Moeizame of slechte samenwerking tussen de andere partners (niet zijnde provincies), zoals bijvoorbeeld organisatie RW, locaties waar het WK langs komt en gemeentes	- Onduidelijke afspraken betreffende de samenwerking: + Wie doet wat, hoe gaan we met elkaar om, hoe gaan we om met verschillen in opvatting en uitvoering. + Hoe werken we samen? Hoe de-escaleren we problemen, risico's en uitdagingen?	- Bestuurlijke en politieke onrust en gedoe - Energie en tijdverslindend waar geen tijd te verliezen is - Negatieve beeldvorming overheden en partners welke doorwerkt naar beeldvorming WK en regio - Minder spin-off dan gewenst	In het monitoringsplan beheersmaatregelen opstellen zodat het riscoprofiel laag wordt	middel
11	VWS beschikt minder geld dan begroot	- RW haalt meer sponsorgeld/inkomsten binnen dan begroot - Medewerking provincie om sponsorgelden op te halen is zeer succesvol - VWS heeft andere belangen bij het houden van het WK in het noorden, dan de noordelijke provincies	- Provincies hebben alleen kosten, geen baten	Provincies maken afspraken met VWS over een evenredige verdeling bij een positieve begroting	middel
12	Er komen aanvullende wensen na toekenning evenement	- Gemeentes hebben onredelijke wensen tav: + routes (ondanks goedgekeurd tracé UCI) + extra VIP-plaatsen bovenop hetgeen toegekend is + voorkeursbehandeling	- Imagoverlies (bij burgers) indien aanvullende (politieke) wensen worden gehonoreerd	Provincies dienen naar gemeentes helder te zijn in het verwachtingsmanagement: wij subsidieren, wij organiseren niet! Transparant zijn in wat de provincie doet	middel
13	- RW stopt/staakt al haar activiteiten voorafgaand aan het WK - Er is geen aansprakelijkheid bij RW mogelijk	- RW blijkt een incapabele organisatie te zijn - RW is een lege BV - Hogere kosten en/of lagere inkomsten - Onvoorziene situaties (geen calamiteiten)	- Subsidiegelden uitgegeven zonder WK - Bestuurlijke crisis en negatief imago, media die de mislukking uitvergroot met het beeld dat gemeenschapsgeld is verkwist	Met UCI afspraken maken dat b j het wegvallen van RW de organisatie van het WK gegarandeerd blijft Uitzoeken in welke BV's van de organisatie geld zit en hoe de aansprakel jkheid is georganiseerd, zekerheidsstelling onderzoeken RW heeft een 1e risico-analyse opgesteld met beheersmaatregelen, deze zit bij de subsidieaanvraag - Provincie zorgt voor subsidieverstrekking voor een onafhankelijke toets op de door RW aangeleverder begroting - Na het wielerevenement zorgen provincies voor een controleverklaring op de jaarrekening RW heeft bij de reeds ingediende subsidieaanvraag een cashflowoverzicht en sponsorplan aangeleverd. De bevoorschotting zal hierop aangepast worden. RW zorgt voor complete projectbeheersing aan de provincies in de vorm van inzicht in de voortgang, financiële stand van zaken en risico's voorzien van beheersmaatregelen	middel
14	Wijzigingen in weginrichting (door overheden) tussen toekenning evenement en het WK	Wegbeheerder voert een reconstructie van de weg(inrichting)/kruispunt/kunstwerk uit	- Ontevredenheid tussen UCI, provincie en gemeente - imagoschade	B j bespreking route, ook verwachting/planning van reconstructie van het tracé bespreken; afspraken vastleggen In de intentieverklaringen tussen de provincies en de gemeentes de randvoorwaarden tav route/bere kbaarheid en faciliteiten (zoals parkeerruimte/tribuneruimte ed) benoemen	laag
15	UCI heeft dwingende/onredel jke eisen tav weginrichting	UCI komt na toekenning, maar voor WK2020 met aanvullende eisen tav weginrichting/type bestrating	Ontevredenheid tussen UCI-provincie-gemeente (imagoschade)	Verkenning route en gewenste/benodigde aanpassingen in weginrichting vastleggen en naar handelen	laag
16	Verbod op staatssteun	Het afgeven van een DAEB hebben we nog niet eerder gebruikt. Andere vrijstellingsmogel jkheden zijn er niet	Subsidie kan als onrechtmatig worden aangemerkt indien niet aan alle voorwaarden van de DAEB wordt voldaan. De maximale overheidsbijdrage is gesteld op 15 miljoen	De DAEB voorwaarden zijn in de uitvoeringsovereenkomst vastgelegd	laag
17	Gemeentes zeggen geen medewerking toe in de aanloop naar de toekenning WK 2020	- gemeentes zeggen geen financiele middelen toe voor maatregelen om WK2020 in hun gemeente te faciliteren - gemeentes hebben geen prioriteit (of belang) om WK2020 door hun gemeente te laten komen - gemeentes geven aan dat vergunningverlening volgens de reguliere kanalen moet (steken geen effort in voorspoedige/eenvoudige vergunningverlening)	Moeizame totstandkoming besluitvorming WK2020	Rondje langs de Drentse gemeentes gehad, de 1e inventariatie is erg positief! Gemeentes convenant met fotomoment laten tekenen Gemeentes intentieverklaring laten tekenen	laag
18	De onderneming maakt "winst"	- De kosten zijn tov de baten beduidend lager, maar binnen het budget van € 15 miljoen - RW heeft een (grote) meevaller in de balans - RW levert een lagere kwaliteit als geëist/gewenst - Op de kosten van TOC zit een winstmarge	- Vragen van Staten/burgers/derden of provincies niet teveel subsidie heeft verstrekt	RW zorgt voor inzicht van voortgang, financiele stand van zaken en risico's: complete projectbeheersing aan de provincies RW dient zich te houden aan vigerende Wet & Regelgeving Opnemen in de besch kking hoe om te gaan met winst in de uurtarieven en met een positieve explotatie	laag
19	Klacht van een andere sportevenementen organisatie	Zij hadden aanspraak wllen maken op de organisatie van het WK2020. TOC is niet door een openbare procedure geselecteerd	Vragen van Staten/burgers/derden of provincie niet teveel subsidie heeft verstrekt. Is de staatssteuntoets wel op de juiste wijze tot stand gekomen?	TOC heeft een subsidieaanvraag ingediend we ke door de ontvangers beoordeeld is. Een derde had ook een aanvraag in kunnen dienen	laag

Nederlands
Olympisch Comité
Nederlandse
Sport Federatie

Road Worlds 2020 BV
T.a.v. [redacted]
Angelenweg 153
5349 TG Oss

Arnhem, 23 april 2018

Betreft: Getoetste financiële haalbaarheid WK Wielrennen 2020

Beste [redacted]

Middels dit schrijven geef ik graag een toelichting over de getoetste financiële haalbaarheid van het WK Wielrennen 2020.

Zoals je wellicht weet heeft de commissie evenementen en het directeurenoverleg van de netwerkorganisatie "Kracht van Sportevenementen" op 6 april 2018 een positief besluit genomen inzake de definitieve plaatsing van het WK Wielrennen 2020 op de Topevenementenkalender.

De plaatsing op de Topevenementenkalender gaat gepaard met een zware procedure om tot een beoordeling te komen. In deze procedure wordt de haalbaarheid getoetst door experts op basis van de aangeleverde cijfers. Na zorgvuldig onderzoek naar de financiële haalbaarheid van het WK Wielrennen 2020 worden de aangeleverde cijfers als realistisch bestempeld door de experts, de commissie evenementen en het directeurenoverleg van de netwerkorganisatie "Kracht van Sportevenementen".

Concluderend kan gesteld worden dat de bovenstaande gremia een positief besluit hebben genomen inzake de (financiële) haalbaarheid van het WK Wielrennen 2020.

Hopende je hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Indien je nog vragen of opmerkingen hebt, kun je me altijd bellen of mailen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]
Projectleider netwerkorganisatie "Kracht van Sportevenementen"

BEZOEKADRES
Papendallaan 60, Arnhem

POSTADRES
Postbus 302, 6800 AH Arnhem

TELEFOON
026 483 44 00

EMAIL
info@nocnsf.nl

INTERNET
www.nocnsf.nl

Papendallaan 49
6816 VD Arnhem

NL55 RABO 0394 7745 15
KvK 40407194

085 070 19 00
info@knwu.nl
knwu.nl

Union Cycliste Internationale
Attn. General coordination services
Candidature-UCI WC Road 2020
12, Ch. De La Mêlée, 1860 Aigle
Switzerland

Arnhem, 21st of March 2018

Subject: **Candidate 2020 UCI Road World Championships**

Dear Madame / Sir,

The Royal Dutch Cycling Union (KNWU) supports the candidature of Road Worlds 2020 BV, headed by [redacted] for the organization of the 2020 UCI Road World Championships.

During the last few years they proved they are capable of organizing great events; for example several BMX World Cups, the 2014 UCI BMX World Championships, the 2015 UCI Para-cycling track World Championships and several UCI Cyclo-Cross World Championships.

The northern part of the Netherlands is a strong partner in this bid. It is characterized by its structural way of working from the base with a larger goal in mind. For example, the Drenthe region is the first UCI Bike Region and, from this program, it is working towards the 2020 UCI Road World Championships through broad sports, competitive sports and top-class sports.

In this past period, many projects have been started and successful within the region, a BMX track and a Velodrome have been realized and several top events have been organized at all levels and disciplines of cycling.

We hope the bid from Road Worlds 2020 BV will convince the UCI to grant them the honour and pleasure of organizing the 2020 UCI Road World Championships.

Yours sincerely,

Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie

[redacted]

[redacted]
CEO

TOTALEN BEGROTING

C		Totalen	*In total*	
Totalen begroting		**algemene zaken**		**€ 6.671.000**
	01.	planning en controle	*planning and control*	€ 485.000
	02.	externe betrekkingen	*external relations*	€ 6.186.000
		publieke zaken		**€ 1.574.000**
	03.	communicatie	*communications*	€ 1.252.500
	04.	tv-registratie	*host broadcasting*	€ 321.500
		commerciële zaken		**€ 1.072.900**
	05.	sponsoring	*sponsor finding*	€ 181.000
	06.	hospitality	*hospitality*	€ 891.900
		operationele zaken		**€ 6.744.600**
	07.	infrastructuur en logistiek	*infrastructure and logistics*	€ 1.405.625
	08.	wedstrijdzaken	*competion operations*	€ 1.712.700
	09.	kaartverkoop	*ticketing*	€ 33.750
	10.	ICT	*IT*	€ 48.000
	11.	transport	*transport*	€ 526.500
	12.	hotelaccommodatie	*hotel accommodation*	€ 135.000
	13.	accreditatie	*accreditation*	€ 62.500
	14.	stewarding en beveiliging	*security*	€ 420.000
	15.	events hoofdevenement	*events main event*	€ 387.000
	16.	side events	*side events*	€ 1.015.000
	17.	catering	*catering*	€ 191.500
	18.	vrijwilligers	*volunteers*	€ 110.150
	19.	teams service	*team services*	€ 24.125
	20.	kantoor	*back office*	€ 489.000
	21.	mediazaken	*media operations*	€ 183.750
		totaal uitgaven	*total expenses*	**€ 16.062.500**
		Inkomsten	**Receipts**	
	00.01	nationale bond	*national sports body*	€ 50.000
	00.02	sponsoren	*sponsors*	€ 1.500.000
	00.03	suppliers/toeleveranciers	*suppliers*	€ 1.500.000
	00.04	sporters en begeleiders	*athletes and coaches*	€ -
	00.05	internationale federatie	*international federation*	€ -
	00.06	overheid	*government*	€ 12.000.000
	00.07	kaartverkoop	*ticketing*	€ -
				€ 1.015.000
	00.08	overige	*other*	€ -
		totaal inkomsten	*total receipts*	**€ 16.065.000**

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Statenstuk

Algemene gegevens	
Opsteller	[redacted] tst. [redacted]
Team	Plattelandsontwikkeling
Datum	Dinsdag 24 april 2018
Uiterste behandeldatum in GS: 8 mei 2018	
Toelichting:	

Verantwoordelijke
Foppe Voogd
Paraaf verantwoordelijke
Bespreken:

Verwijzing naar speerpunt collegeakkoord/programma begroting
Kies een item

Portefeuillehouder
Henk Jumelet

Intern voorbereid met	***Afwijkende mening***
1. [redacted] (S&I)	
2. [redacted] (S&I)	
3. [redacted] (BC)	
4. [redacted] (Fin)	
5. Yolanda van Doeveren (VTE)	

Paraaf directeur-secretaris
Leendert Maarleveld

Archivering	
Datum:	*Registratienummer:*
	nr.
	nr.
	nr.

Communicatie
Openbaar: Ja
Persbericht: Ja
Bekendmaking: Niet van toepassing

Onderwerp

voorstel WK wielrennen 2020

1. In te stemmen met het beschikbaar stellen van € 5 miljoen voor het WK Wielrennen 2020
2. In te stemmen met de dekking van dit bedrag uit de Financieringsreserve
3. In te stemmen met het beschikbaar stellen van € 250.00 proceskosten.
4. In te stemmen met rapportage over de voortgang conform de P&C-cyclus.

Beslissing GS

***Niet* openbaar** aan Gedeputeerde Staten van Drenthe

Risico's

Om de risico's en bijhorende beheersmaatregelen goed in beeld te brengen is er middels in een provinciale werksessie een interne risicoanalyse gemaakt en uitgewerkt. Ook de provincie Groningen heeft een dergelijke interne sessie uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn samengevoegd. Er is in beeld gebracht welke risico's zijn gesignaleerd, deze zijn geclassificeerd en er zijn beheersmaatregelen voor beschreven welke van belang zijn voor besluitvorming door GS en PS in mei en juni 2018. Deze classificatie is een momentopname.
Bij een positief besluit en toekenning van het evenement zal de risicoanalyse op verschillende momenten opnieuw worden uitgevoerd, voortdurend worden gemonitord en bijgesteld worden indien nodig. Al naar gelang de maatregelen worden beheerst, worden de classificaties hierop aangepast.
De risicoanalyse en beheersmaatregelen zijn uitgewerkt in bijlage.

GS

Structuur voor samenwerking, afstemming en monitoring

Toelichting bijlagen uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en tekstversie

Om te komen tot een heldere structuur voor een goede rol- en taakverdeling, constructieve samenwerking en goed georganiseerde monitoring en afstemming over de voortgang is in de bijlage een projectstructuur uitwerkt. In deze structuur zijn de rollen en taken van de verschillende partners in beeld gebracht en op welk niveau overleg en afstemming zal plaatsvinden. Doel van deze structuur is te komen tot een optimale economische en maatschappelijke spin-off, goede monitoring van de voortgang en de mogelijkheid om gezamenlijk te sturen op risico's die mogelijk gaandeweg ontstaan.
De stuurgroep zal bestaan uit bestuurders van provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN), KNWU.
De regiegroep zal bestaan uit medewerkers van provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN, marketingorganisaties, VNO-NCW. Zowel de stuurgroep als de regiegroep worden gefaciliteerd door Road Worlds B.V.

Road Worlds B.V. is verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijd en faciliteert het proces m.b.t. spin-off, side-events en "volksfeest".
Vanuit de subsidiebeschikking die wordt afgegeven door de provincies aan Road Worlds ontstaat een formele relatie tussen beide partijen. Volgens de voorwaarden wordt een monitoringsplan opgenomen dat op regelmatige basis de voortgang wordt gerapporteerd op de onderdelen die in de beschikking zijn opgenomen.

De invulling van spin-off, side-events en "volksfeest" wordt uitgevoerd door regionale en lokale organisaties en het bedrijfsleven. Als facilitator van dit proces rapporteert Road Worlds B.V. over de voortgang. In werkgroepen worden initiatieven verzameld en op elkaar afgestemd. De verantwoordelijkheid voor deze initiatieven blijft bij de lokale partijen.
De provincie draagt bij aan het WK Wielrennen 2020 op basis van beoogde maatschappelijk en economische effecten. Hierbij is het van belang dat informatie-uitwisseling plaatsvindt en dat er mogelijkheden zijn om deze effecten indien gewenst te beïnvloeden. Hiervoor neemt de provincie zitting in een stuurgroep op bestuurlijk niveau en wordt ambtelijk bijgedragen en input geleverd in de regiegroep en waar nodig de werkgroepen.

De wedstrijden worden voor een groot gedeelte georganiseerd op de openbare weg. Hiervoor is medewerking, bijvoorbeeld in de vorm van vergunningen, nodig van de gemeenten. Bovendien hebben de gemeenten een belangrijke rol bij het realiseren van de beoogde maatschappelijk en economische

effecten. Het is belangrijk dat de gemeenten deze kansen herkennen en inspanningen doen om deze te verzilveren en zich inzetten om de organisatie van de wedstrijden mogelijk te maken. Road Worlds B.V. organiseert de wedstrijden en faciliteert het proces om te komen tot een optimaal spin-off programma, side-events programma en volksfeest.
Een eerste verkenning bij gemeentelijke bestuurders heeft positieve houding opgeleverd t.o.v. de gevraagde rol van gemeenten.

Beschrijving beschikking subsidieaanvraag

Road Worlds B.V. is verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijden en heeft bij de provincie Drenthe en de provincie Groningen identieke subsidieaanvragen ingediend voor een subsidiebijdrage t.b.v. de organisatie van het WK Wielrennen 2020.

De provincie verleent een incidentele subsidie van maximaal € 5.000.000,00.
Dit bedrag is inclusief eventuele belastingen, waaronder de btw-component, welke voor rekening van aanvrager zijn. De gevraagde bijdrage van € 250.000,00 voor de side-events wijzen wij af. De reden hiervoor is dat de provincie de keuze maakt zelf regie en verantwoording hiervoor te nemen.

Voorwaarden
De subsidie wordt verleend voor de organisatie van het WK Wielrennen 2020 onder de voorwaarden dat:

a) Het evenement door UCI aan TOC/RW wordt gegund.
b) Het evenement wordt uitgevoerd overeenkomstig het bid.
c) TOC/RW stuurt 1 maand voorafgaand aan de datum van bevoorschotting een voortgangsrapportage in. Zij geeft op basis van het bid inzage over de voortgang van het evenement.
d) Er een Stuurgroep wordt ingesteld.
   De volgende partners/stakeholders zijn hierin bestuurlijk vertegenwoordigt:
   provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN), KNWU.
e) De Stuurgroep monitort en adviseert de colleges op basis van het monitoringsplan (versie..) Voorafgaand aan iedere bevoorschotting over de voortgangsrapportages.
f) De gevraagde bijdragen aan VWS en de provincie Groningen worden verleend.
g) Aangaan van een DAEB-uitvoeringsovereenkomst

Ten aanzien van “samenwerking met regionale overheden” merken wij op dat de provincie hierin niet een leidende rol voor zichzelf ziet en dus ook niet kan overgaan tot het sluiten van een door u gewenste overeenkomst. Het maximale wat wij hierin kunnen toezeggen is dat de provincie een inspanningsverplichting op zich neemt om de medewerking van de regionale overheden zo optimaal mogelijk te laten verlopen.

Betalingen
De bevoorschotting zal plaatsvinden volgens onderstaand schema:
(= nog in uitwerking en wordt aangepast)

1 juli 2018	€ 500.000,--
1 december 2018	€ 500.000,--
1 maart 2019	€ 1.000.000,--
1 september 2019	€ 1.000.000,--
1 maart 2020	€ 1.000.000,--
1 september 2020	€ 1.000.000,--

Monitoring/risicomanagement
Voorafgaand aan iedere bevoorschotting (m.u.v. 1 juli 2018) dient Road Worlds B.V. een voortgangsrapportage in. Uit deze rapportage moet blijken dat de realisatie zowel financieel als inhoudelijk volgens planning verloopt.

De Stuurgroep beoordeeld de voortgangsrapportage op basis van het monitoringsplan of de activiteiten financieel- en inhoudelijk volgens planning verloopt, en adviseert het college hierover, voorafgaand aan het verstrekken van het volgende voorschot.

Verplichtingen:
Road Worlds B.V. stelt de provincie direct schriftelijk op de hoogte van:
1. wijzigingen op de ingediende plannen;
2. het (deels) niet uitvoeren van de gesubsidieerde activiteit(en);
3. relevante wijzigingen in de financiële en organisatorische verhouding met derden;
4. Wanneer niet aan alle voorwaarden wordt voldaan.

Indien Road Worlds B.V. niet voldoet aan de voorwaarden en verplichtingen kan GS het besluit tot subsidieverlening in nadeel van RW wijzigen of intrekken en het uitbetaalde subsidiebedrag geheel of gedeeltelijk terugvorderen.

Staatssteun
Vanwege de maatschappelijke waarden (beleven en beoefenen) van sport en marktfalen wordt de organisatie van WK Wielrennen 2020 als aangemeld als een Dienst van Algemeen Economisch Belang aangemerkt. (nog in procedure)

Side-events en maatschappelijke spin-off
In de subsidieaanvraag van Road Worlds B.V. wordt naast de bijdrage van € 5 mln ook om een bijdrage van € 250.000 gevraagd voor de organisatie van side-events. Deze vraag zal worden afgewezen.
In de voorgestelde structuur zijn we als regionale en lokale overheden verantwoordelijk voor de organisatie van de side-events en daarmee het realiseren van maatschappelijke spin off op korte en lange termijn i.s.m. met partners als Drenthe Beweegt en Kenniscentrum Evenementen. Dit is weliswaar een andere werkwijze dan normaal gesproken i.o.m. VWS wordt uitgevoerd. Wij zijn hierover in gesprek met VWS en hebben positieve signalen ontvangen over deze aanpak. Deze zelfde werkwijze bespreken wij ook i.h.k.v. WK Para- Cycling 2019 in Emmen.

Om te kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de bijdrage van € 500.000 (€ 250.000, - voor beide provincies) vanuit VWS moet worden aangetoond dat er voor € 1 mln aan middelen totaal is ingezet aan side-events en maatschappelijke spin-off rond het WK Wielrennen 2020. Road Worlds B.V zal deze bijdragen als aanvrager moeten tonen aan VWS. We zullen Road Worlds B.V. in staat moeten stellen om te kunnen aantonen dat we de door VWS gevraagde middelen hebben ingezet en op welke wijze wij dat hebben gedaan. Road Worlds. B.V. ontvangt na toekenning van het WK Wielrennen 2020 van VWS volgens een bevoorschottingsschema de toegekende 500.000 euro voor de inzet van side-events.

Risico van deze andere werkwijze is dat VWS uiteindelijk toch niet akkoord gaat met de voorgestelde aanpak en dat zij willen dat bijdragen van de side-events direct via de boeken van Road Worlds moeten lopen. Maatregel hiervoor is om in dat geval middels een aparte subsidieaanvraag van Road Worlds B.V. voor de uitvoering van side-events de gevraagde middelen te beschikken. Omdat dit dan later in het proces aan de orde zal zijn hebben we op dat moment wel zicht op welke activiteiten/inspanningen we willen laten uitvoeren en kunnen dan ook via de beschikking goed sturen op gewenste resultaten.

In de beschikking aan Road Worlds B.V. zal worden opgenomen dat:
De invulling van spin-off, side-events en “volksfeest” wordt gedaan door regionale en lokale organisaties en het bedrijfsleven. Als facilitator van dit proces rapporteert Road Worlds B.V. over de voortgang. In werkgroepen worden initiatieven verzameld en op elkaar afgestemd. De verantwoordelijkheid voor deze initiatieven blijft bij de lokale partijen.

RW stelt een full-time medewerker met kennis en netwerk van de lokale situatie aan voor beide provincies gedurende 2 jaar voor coördinatie side-events en maatschappelijke spin-off, kosten € 250.000 De overige 250.000 kunnen zij inzetten in activiteiten, promotie etc. Invulling hiervan gaat altijd in overleg met de Stuurgroep. De uitvoering van deze activiteiten gaan in overleg met Regiegroep (zie organsiatiestructuur)

Inkoop of subsidie
Eén van de vragen die speelt is of sprake is van een inkoop- of een subsidierelatie. Ter beantwoording hiervan is gebruik gemaakt van de 'Checklist inkoop vs subsidie'. In casu ligt het initiatief bij Road Worlds die het WK wielrennen in 2020 wil organiseren. Zij zijn daarnaast de enige partij die dit kunnen doen omdat het UCI voornemens is het exclusieve recht aan deze partij te verlenen. Concurrentiestelling op een markt is onmogelijk omdat onze bijdrage bij een specifieke organisatie terecht moet komen. Er kan in principe geen aanbesteding worden gedaan. Daarom kan niet anders worden geconcludeerd dan dat sprake is van een subsidierelatie.

Directe subsidierelatie
In het verlengde hiervan speelt ook de gedachte om de bijdrage van de verschillende overheden via een stichting te laten lopen in de gedachte op deze wijze beter grip te houden op de organisatie van het evenement. Los van de vraag of het wenselijk en mogelijk is om een stichting op te richten met het doel grip te houden op de organisatie van een evenement, is het in dit korte tijdsbestek niet mogelijk een stichting op te richten welke vervolgens een aanvraag doet voor een bijdrage en voldoende duidelijkheid kan geven aan Road Worlds om het evenement van de UCI toegekend te krijgen. Daarnaast heeft de initiatiefnemer heeft ervoor gekozen een aparte B.V. op te richten en vanuit die B.V. de organisatie vorm te geven.
Met de voorgestelde structuur, waarin een stuurgroep op bestuurlijk niveau zal worden ingesteld, kan ook de gewenste grip, waaronder toezicht en monitoring, worden georganiseerd. De rol van de stuurgroep wordt verankerd in de subsidiebeschikking waarmee eenzelfde resultaat ten aanzien van invloed wordt gerealiseerd.

Financiën en dekking
De directe organisatiekosten van het WK Wielrennen 2020 zijn begroot op 15 miljoen euro waarbij Road Worlds B.V. heeft aangegeven dit evenement te willen uitvoeren wanneer zij van de overheden een bijdrage van 12 miljoen euro ontvangt. De overige 3 miljoen euro aan kosten willen zij zelf financieren door het zoeken van sponsoren en financiers. Organisator Road Worlds B.V. vraagt aan de twee provincies een gezamenlijke bijdrage van 10 miljoen euro en verwacht van het ministerie van VWS een bijdrage van 2 miljoen euro. Dit betekent concreet dat aan de provincie Drenthe gevraagd wordt om 5 miljoen euro bij te dragen in de directe kosten van de organisatie van het evenement.

De kosten van de gevraagde bijdrage aan de organisatie van het evenement ad € 5 miljoen willen we dekken uit de Financieringsreserve. In de 2e Bestuursrapportage 2018 gaan we dat verwerken.
Wij voeren gesprekken met betrokken Drentse gemeenten waarbij voorwaarde is dat zij en partners als Regio Groningen-Assen en eventuele andere medefinanciers een bijdrage leveren binnen de 5 miljoen euro.

Dekkingsvoorstel side-events en maatschappelijke spin-off
Met onderstaande middelen uit de begroting is een directe koppeling te maken met side-events en maatschappelijke spin-off die gewenst is vanuit het WK Wielrennen 2020
7.3 Dynamisch Drenthe - Sport
2.6 Drenthe, dè fietsprovincie – fietsevenementen
2.5 Versterken van de vrijetijdseconomie

Deze bestaande middelen kunnen passend ingezet worden voor de doelstellingen in de huidige begroting en daarmee ook direct bijdragen aan side-events en maatschappelijke spin-off waardoor een win-win wordt gecreëerd. Dit past bij het beeld dat het WK Wielrennen 2020 'een kers op de taart is. We werken ook nu al aan de maatschappelijke spin-off door de huidige inzet op fietsen.
De invulling van side-events en maatschappelijke spin-off wordt na besluitvorming vanaf september 2018 met betrokken partners regionaal en lokaal opgepakt en uitgevoerd. Hieruit zal een voorstel komen voor inzet en bijdrage vanuit de provincie. Voorstel is deze bijdrage te dekken uit bovenstaande middelen in de begroting.

Dekkingsvoorstel proceskosten
Voor de organisatie van het WK 2020 worden proceskosten gemaakt. Het gaat hierbij om presentatiekosten, accountantskosten, inhuur van expertise e.d. We stellen voor in de 2e berap hiervoor het volgende op te nemen:

2018	**2019**	**2020**
€ 50.000,-	€ 100.000,-	€ 100.000,-

Tekst openbare besluitenlijst

Dubbelklik ***hier*** om het onderdeel Tekst openbare besluitenlijst in te vullen.

Verzenden

Met opmerkingen [PD1]: Let op dat je, voordat je op de knop Verzenden klikt, Outlook OPEN hebt staan
Druk op de knop Verzenden om de 'tekst openbare besluitenlijst' te verzenden aan het team COM. Wacht met verzenden tot je er zeker van bent, dat de 'tekst openbare besluitenlijst' volledig is ingevuld. En verstuur deze tekst pas als het gaat om de definitieve versie zoals die naar GS gaat.

Bijlagen alleen voor Gedeputeerde Staten

Bijlagen alleen voor Gedeputeerde Staten	**Meekopiëren**
Begroting op hoofdlijnen	*Ja*
Risicoanalyse	*ja*
Routeplan	*ja*
Organogram Road Worlds B.V.	*ja*

Met opmerkingen [PD2]: Benoem de bijlagen die alleen naar GS gaan en niet naar PS en geef ze in een opsomming weer. (NB. Vermeld verderop in dit sjabloon bij het Statenstuk zelf dan de bijlagen die naar PS gaan, tezamen met het Statenstuk.)

Met opmerkingen [PD3]: Geef per bijlage aan of deze meegekopieerd moet worden voor de GS-leden. Bijlagen die niet meegekopieerd worden, worden in de GS-kamer ter inzage neergelegd.

NB. Het Statenstuk en de eventuele daarbij horende bijlagen worden standaard mee gekopieerd voor GS.

provincie Drenthe

Statenstuk @

Met opmerkingen [PD4]: Wordt na besluitvorming in GS en bij verzending naar PS ingevuld door het team BC.

voorstel WK wielrennen 2020

Voorgestelde behandeling:
- Statencommissie Financiën, Cultuur, Bestuur en Economie op 23 mei 2018
- Provinciale Staten op 6 juni 2018
- fatale beslisdatum: 6 juni 2018

Behandeld door mevrouw [redacted] telefoonnummer (0592) [redacted] e-mail [redacted] drenthe.nl
Portefeuillehouder: de heer H.G. Jumelet

Inleiding

a. Algemeen
Het college heeft in de afgelopen weken, samen met partners, onderzoek gedaan naar de haalbaarheid om gezamenlijk met de provincie Groningen gastregio te zijn voor het WK Wielrennen in 2020 en of aan de hieraan verbonden voorwaarden kan worden voldaan.
In dit onderzoek hebben we kunnen constateren dat er veel enthousiasme en grote betrokkenheid is b j alle partners. Ook is gebleken dat de gestelde voorwaarden en gevraagde b jdrage voor de organisatie van dit evenement in 2020 reëel en haalbaar zijn.

Onze inzet en ambitie voor het WK Wielrennen 2020:

Dit wordt de beste wedstrijd ooit
We organiseren met e kaar een perfect georganiseerde 8- daagse wedstrijd, dit is wielrennen! Betrokken hierbij zijn gemeenten, het wielerplatform, clubs en vrijwilligers.

Het wordt een groot volksfeest
We zetten met elkaar het Noorden op zijn kop. Het WK dringt door tot in de haarvaten van het noorden; samen bouwen we een groot vo ksfeest. We activeren lokaal betrokkenen als welzijnswerk, dorpsverenigingen en buurtsportcoaches.

Wij maken het noorden beter
Het WK versterkt ontwikkelingen die al in gang gezet z jn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied. Bestaande programma-eigenaren werken samen en gebru ken het WK. We laten we de wereld zien wat onze regio te bieden heeft.

Wij zorgen voor verbinding
Vanuit de Stichting Cycling Championships Nothern Netherlands (SCCNN) worden activiteiten georganiseerd als business peloton en andere initiatieven

Om deze inzet en ambities te realiseren gaan we met onze partners zoals de gemeenten en betrokkenen in werkgroepen in overleg om gezamenlijk invulling te geven aan side-events en maatschappelijke en economische spin-off en hoe dit er concreet uit moeten gaan zien.

In dit statenstuk wordt aan uw Staten het voorstel gedaan op welke wijze wij invulling geven aan de mogel jkheid om het WK Wielrennen 2020 naar Drenthe/Groningen te halen, hoe we economische en langjarig maatschappelijke spin-off willen realiseren en hoe we financiën en risico's in monitoren en beheersen.

<u>Unieke kans</u>
De provincie Drenthe heeft in oktober 2016 als eerste regio het Bike Region Label van de internationale wielersportfederatie (UCI) ontvangen. Dankzij de inzet van Drenthe op dit label heeft de UCI aan de provincies Drenthe en Groningen de unieke kans geboden om gezamenlijk gastregio te z jn voor het WK Wielrennen 2020. De UCI heeft hoge waardering voor de fietsambities in Drenthe en Groningen en heeft aan sportevenementenbureau The Organizing Connection (TOC) de vraag voorgelegd om de haa baarheid van het WK Wielrennen 2020 in Drenthe en Groningen te onderzoeken.
Wanneer uiterlijk in juni 2018 aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan zal het evenement

door de UCI worden toegekend aan sportevenementenbureau The Organizing Connection en de provincies Drenthe en Groningen.

WK Wielrennen 2020

Het WK Wielrennen 2020 is een mondiaal 8- daags fietsevenement wat de provincie Drenthe, als eerste UCI Bike Region met meer nadruk op de wereldkaart kan zetten als fietsprovincie. Het WK Wielrennen 2020 kan een etalage zijn voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen. Het podium dat het WK Wielrennen 2020 biedt, zal het imago en de marketing van vrijetijds- en fietsprovincie Drenthe een grote impuls kunnen geven. Het mondiale sportevenement past bij onze fietsambities en kan bijdragen aan sociale en maatschappelijke verbinding, samenwerking in de regio bevorderen en economische impact tussen 11,9 en 22,1 miljoen euro realiseren.

Organisator

The Organizing Connection (TOC) is vanuit de UCI de beoogd organisator (rechtenhouder) van de organisatie van het WK Wielrennen 2020. TOC is een sportevenementenbureau, een zuster B.V. van Road Worlds 2020 B.V. en een verbindende speler in de organisatie van sportevenementen. Zij hebben in hun twintigjarig bestaan meerdere wielerevenementen in samenwerking met de internationale wielerbond UCI en lokale overheden mogen organiseren. In opdracht van de UCI is mee gewerkt aan vier WK's Wielrennen: 1998 (Va kenburg), 2012 (Va kenburg), 2013 (Toscane) en 2014 (Ponferrada). Z j organiseerden de WK's Veldrijden in 2006 (Zeddam) 2009 & 2014 (Hoogerheide) 2013 (Louisville) en 2017 (Belvaux).
In 2019 organiseert The Organizing Connection WK UCI Para-Cycling Road in Emmen en de WK UCI Para-Cycling Track in Apeldoorn.

Road Worlds 2020 B.V. is zowel organisatorisch als financieel verantwoordelijk voor de organisatie van het evenement en daarmee ook de risicodragende part j. Van de gezamenlijke regionale overheden (provincies Drenthe en Groningen) wordt door organisator Road Worlds 2020 B.V. een bijdrage gevraagd van 10 miljoen euro op een begroting van 15 miljoen euro. Aan het ministerie van VWS wordt een bijdrage van 2 mi joen gevraagd, daarnaast wordt ingezet op 3 miljoen aan bijdragen vanuit het bedr jfsleven.
Met betrokken partners, waarvan de beide provincies de belangrijkste zijn, worden afspraken gemaakt die niet alleen de financiële bijdragen vastleggen, maar ook de onderlinge verantwoordelijkheden in de organisatie van de WK.

Stichting WK Wielrennen

De huidige Stichting Cycling Championships Nothern Netherlands (SCCNN) is integraal onderdeel van het lokale organisatie comité en heeft vooral een adviserende en ondersteunende rol.
De rol van de huidige stichting is het optreden als verbinder naar het lokale bedr jfsleven en voelspriet in de noordelijke regio, zodat het noordelijke bedrijfsleven maximaal kan profiteren van deze unieke WK. Na toekenning zal verkend worden hoe dit vorm gegeven kan worden in een samenwerking.

Intentie van de Drentse gemeenten wordt toegevoegd

In de bijlagen z jn adhesiebrieven toegevoegd afkomstig van de UCI en KNWU ter ondersteuning van een bid t.b.v. het WK Wielrennen 2020

b. Europese aspecten
Los van de inhoudelijk behandeling van de subsidieaanvraag, zijn de staatssteunregels een van de belangrijkste elementen waar aan moet worden voldaan. Dat sprake is van staatssteun indien wordt besloten tot het geven van een bijdrage, geldt hierbij als gegeven.

Vanwege de mogel jke verstoring van de mededinging op de Europese markt, is staatssteun in principe verboden. Er gelden echter vele uitzonderingen op het staatssteunverbod. Vanwege de omvang van de gevraagde overheidsbijdrage en de aard van het evenement, is eigenlijk maar één vr jstelling mogelijk: het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012 (2012/21/EU). Het DAEB-Vr jstellingsbesluit biedt ruimte voor decentrale overheden om DAEB te compenseren die sociaal-maatschappelijk relevant zijn op lokaal en regionaal niveau. Het DAEB Vr jstellingsbesluit biedt daarom veel ruimte voor sociale DAEB en DAEB die gericht z jn op publieke dienstverlening op decentraal niveau.

Uit het haalbaarheidsonderzoek is gebleken dat de organisatie van het WK 2020 zonder b jdrage van de overheid niet mogelijk is. De aanvraag en de daarbij behorende begroting van Road Worlds bevestigen ook dat substantiële overheidsb jdragen zijn vereist om de organisatie financieel rond te krijgen. In zoverre l jkt te zijn voldaan aan het criterium ‘marktfalen’.

Naar verwachting is sprake van een DAEB. Deze zal moeten worden ingericht conform de vereisten uit het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012. Omdat het evenement wordt gesteund door drie overheden, is het zaak dat dit op een gelijke w jze gebeurt. Samen met de juristen van de provincie Groningen is daarom contact opgenomen met het ministerie van VWS. Hieruit blijkt dat het ministerie werkt met een subsidiebeschikking en een uitvoeringsovereenkomst waarin de DAEB-aanwijzing zit.
Ook is duidelijk geworden dat het DAEB vrijstellingsbesluit een plafond heeft van maximaal 15 mi joen EUR per jaar ten behoeve van DAEB's. De b jdragen van de beide provincies kunnen niet los worden gezien van de (verwachte) bijdrage van het ministerie worden gezien. Afstemming hierover is noodzakel jk.

Op het moment van schr jven van dit stuk, zijn nog geen antwoorden gegeven door ministerie van VWS op gestelde vragen omtrent de DAEB en verzoek om afstemming.

c. Economie/werkgelegenheid
<u>Onze inzet: Wij maken het noorden beter</u>
Het WK versterkt ontwikkelingen die al in gang gezet z jn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied. Bestaande programma-eigenaren werken samen en gebru ken het WK. We laten we de wereld zien wat onze regio te bieden heeft.

<u>Economische waarde</u>
Op basis van ervaringen met andere grote wielerevenementen worden er 300.000 – 350.000 bezoeken verwacht. De geschatte economische impact van de bezoekers, hospitality, media, technici en projectorganisatie wordt geschat op €17 miljoen, met €11,9 miljoen als behouden scenario en €22,1 miljoen als optimistisch scenario. Het is van veel factoren afhankel jk wat de economische impact zal z jn (bestedingen door bezoekers, pers, ploegen, organisatorische), maar met name het weer is hier van invloed op.
Bron: Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen**,** December 2016

In opdracht van: Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

Marketing en media
Het WK biedt de unieke mogel jkheid om het Noorden aan de wereld te tonen. Een WK wielrennen genereert veel mediawaarde. Mediawaarde is het bedrag dat hypothetisch zou moeten worden betaald om bere k in de vorm van advertenties in diverse media te kunnen verkrijgen. De mediawaarde van het WK wielrennen in Limburg in 2012 is gemeten en bedroeg 22,5 mi joen euro.

Dit is opgebouwd uit onder meer:

- Het bere k van de kranten is 141 miljoen, met een b jbehorende mediawaarde van 4,9 mi joen euro.
- De tv-aandacht die het WK wielrennen in Nederland heeft genoten bedraagt vijftig uur en het bereik van de tv-uitingen is 49 miljoen, met een bijbehorende mediawaarde van 16,8 mi joen euro.
- De internationale tv-aandacht was groot. In 22 landen hebben er uitzendingen plaatsgevonden die samen goed waren voor ruim 459 uren uitzendt jd.
- Wereldwijd zijn in september 2012 ruim 16.000 artikelen over het WK wielrennen verschenen op buitenlandse onlinenieuwssites.

Het WK biedt hiermee een groot podium voor Groningen en Drenthe om zich aan de wereld kunnen tonen en te presenteren als "Top-Dutch" regio. Het WK biedt uitstekende mogel jkheden om de wereld te laten zien hoe goed en aantrekkel jk de regio is op het gebied van wereldwijd belangr jke thema's zoals duurzaamheid, vergroening en gezond ouder worden. Daarnaast zet het WK Noorden goed op de kaart als fiets-regio en biedt het uitstekende mogelijkheden op het gebied van toerisme

Economische spin-off
In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan economische spin-off en communicatie/marketing voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.

Bijlagen: uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst

d. Participatie
Onze inzet: Het wordt een groot volksfeest
We zetten met elkaar het Noorden op zijn kop. Het WK dringt door tot in de haarvaten van het noorden; samen bouwen we een groot vo ksfeest. We activeren lokaal betrokkenen als welzijnswerk, dorpsverenigingen en buurtsportcoaches.

Maatschappelijke waarde
Ten aanzien van de maatschappel jke waarde is het lastig om uitspraken te doen over de te verwachten waarde. Geconcludeerd kan worden dat de thema’s fietsen, healthy ageing, energie/duurzaamheid, (sensor)technologie en recreatie hoog op de agenda staan in de twee provincies en de betrokken gemeentes. Deze thema’s zijn goede aanknopingspunten om het

WK Wielrennen als een vliegwiel te laten fungeren voor het realiseren van maatschappelijke waarde. Vanuit wetenschappelijk onderzoek is bekend dat een grootschalig sportevenement een katalysator kan z jn voor maatschappelijke initiatieven, mits het evenement op een juiste wijze wordt geactiveerd. In welke mate het de overheden en andere publieke en private organisaties lukt om maatschappelijke waarde te creëren is afhankel jk van het organisatieproces.
Bron: Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen, December 2016
In opdracht van: Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

Maatschappelijke spin off
Een breed gedragen en uitgevoerd maatschappel jk programma gekoppeld aan het evenement kan winst opleveren op het gebied van:

Vitaliteit: *stimuleren van gezonde leefstijl als trendbreuk tegen alsmaar stijgende zorgkosten*
• Gezonde mensen in de regio (terugdringen overgewicht en obesitas)
• Hogere levensverwachting

Economisch*: gebied op de kaart, meer bestedingen en overnachtingen.*
• Fietsregio nummer 1, fietsprovincie nummer 1 en fietsstad nummer 1
• Regio economisch sterker, fietsen als exploitatiemiddel

Leefbaarheid/sociaal: *sociale impact vergroten. Groene projecten, openbare ruimte anders inrichten en sociale side-events*
• Positieve attitude eigen inwoners over mogel jkheden in deze regio (collectief geheugen, mooi feest)

Duurzaamheid: *andere vormen van energie (energietransitie)*
• Mobiliteit: de fiets voor woon-werk/schoolverkeer
• Fysieke verbinding Groningen- Assen, fietssnelwegen.
• Optimale sportieve beleving van de natuur en stad.

In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan maatschappelijke spin-off en side events voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.
B jlagen: uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst.

Advies

Met opmerkingen [PD5]: Vermeld het advies van GS aan PS op basis waarvan PS een besluit kunnen nemen. Meerdere adviezen puntsgewijs en genummerd weergeven. Schrijf één beslispunt per advies. Probeer het aantal adviezen te beperken en elk advies zo duidelijk en kort mogelijk te formuleren. Begin elk advies denkbeeldig met "PS besluiten om " en maak de zin in het advies dan af.
Let op: de tekst in het advies is hetzelfde als de tekst in het Ontwerpbesluit.

1. In te stemmen met het beschikbaar stellen van € 5 miljoen voor het WK Wielrennen 2020
2. In te stemmen met de dekking van dit bedrag uit de Financieringsreserve
3. In te stemmen met het beschikbaar stellen van € 250.00 proceskosten.
4. In te stemmen met rapportage over de voortgang conform de P&C-cyclus.

Doelstelling uit de begroting

2.5 Versterken van de vr jetijdseconomie

Meer werkgelegenheid en hogere bestedingen in de vrijetijdseconomie van Drenthe

2.6 Drenthe, dè fietsprovincie
Versterken van fietsevenementen en imago fietsprovincie Drenthe

7.3 Dynamisch Drenthe
Activering door sportactiviteiten gericht op vitalisering en gezondheid

Argumenten

1.1. De kans om gastprovincie en medeorganisator te zijn van het WK Wielrennen 2020 is ontstaan vanuit de ambities op het versterken van fietsprovincie Drenthe en het UCI Bike Region Label.

1.2. Het WK Wielrennen 2020 is een etalage voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen en kan de inzet hierop verder versterken. Het podium dat het WK Wielrennen 2020 kan bieden, zal het imago en de marketing van vrijetijds- en fietsprovincie Drenthe een grote impuls geven.

1.3. Het WK Wielrennen kan bijdragen aan het realiseren van belangrijke maatschappelijke doelstellingen zoals vitaliteit, participatie, leefbaarheid en aan het imago van de gehele provincie.

1.4. Het WK Wielrennen biedt een groot podium voor Groningen en Drenthe om zich aan de wereld kunnen tonen en presenteren als "Top-Dutch" regio en kan bijdragen aan een directe economische spin-off welke is ingeschat tussen €11,9 miljoen en €22,1 miljoen euro.

1.5. Om de het evenement in 2020 te kunnen organiseren moet deze in juni 2018 door de UCI aan de organisator TOC worden toegekend. Voor deze toekenning zijn bijdragen van de betrokken overheden (provincies Drenthe en Groningen) gevraagd.

1.6 The Organizing Connection BV. is bereid het WK Wielrennen te financieren indien wij daarvoor een subsidie verstrekken van maximaal 5 miljoen.
De directe organisatiekosten van het WK Wielrennen 2020 z jn begroot op 15 mi joen euro. TOC wil de organisatie op zich nemen als zowel de provincie Drenthe als Groningen elk bereid z jn daarvoor een subsidie van 5 miljoen te verstrekken, het ministerie van VWS 2 miljoen euro en de overige 3 miljoen euro te financieren door het zoeken van sponsoren en financiers.

2.1. In de voorjaarsnota 2018 is bij de Ontwikkeling van de stand van de Financieringsreserve rekening gehouden met een bijdrage van 5 miljoen.
In de voorjaarsnota wordt de ontw kkeling van de financieringsreserve geschetst. De stand van deze reserve bedraagt ultimo 2018 75 miljoen en behoud een acceptabele omvang ook na 2019.

3.1 *Voor de organisatie van het WK 2020 worden proceskosten gemaakt*. Het gaat hierb j om presentatiekosten, accountantskosten, inhuur van expertise e.d. We stellen voor dit in de 2e berap op te nemen:

4.1 Via P&C cyclus (Voorjaarsnota, begroting, Bestuursrapportage en jaarstukken) worden begrotingsvoorstellen en verantwoordingen over alle beleidsgebieden voorgelegd aan Provinciale Staten. In de begroting worden resultaatafspraken voorgelegd en vastgesteld waarop wordt

gemonitord via de P&C cyclus. Ook over de voortgang op het dossier WK wielrennen 2020 moeten in de begroting van 2019 ev. begrotingsafspraken worden gemaakt.

Tijdsplanning

Juni 2018 –	besluitvorming PS
Juni 2018	beschikking Road Worlds B.V.
Juni 2018	besluit toekenning UCI
Juli 2018	Concretisering met betrokkenen van maatschappel jke en economische ambities
Sept 2018	Start voorbereiding evenement en organisatie en maatschappel jke spin-off
Sept 2019	WK Para-Cycling met start aftellen 'het laatste jaar'.
Jan 2019	Start uitvoering maatschappelijke spin-off
Sept 2020	WK Wielrennen 2020

Financiën

Dekkingsvoorstel subsidie aan Road Worlds B.V.
De kosten van de gevraagde bijdrage aan de organisatie van het evenement ad € 5 miljoen willen we dekken uit de Financieringsreserve. Dit hebben we in de voorjaarsnota 2018 vermeld. In de 2e Bestuursrapportage 2018 gaan we dat verwerken. Rapportage hierover vindt plaats via de planning- en controlcyclus
W j voeren gesprekken met betrokken Drentse gemeenten waarb j voorwaarde is dat zij en eventuele andere medefinanciers een bijdrage leveren binnen de 5 miljoen euro.

Dekkingsvoorstel side-events en maatschappelijke spin-off
Met onderstaande middelen uit de begroting is een directe koppeling te maken met side-events en maatschappelijke spin-off die gewenst is vanuit het WK Wielrennen 2020.
7.3 Dynamisch Drenthe - Sport
2.6 Drenthe, dè fietsprovincie – Fietsevenementen
2.5 Versterken van de vrijetijdseconomie

Deze bestaande middelen kunnen passend ingezet worden voor de doelstellingen in de huidige begroting en daarmee ook direct bijdragen aan side-events en maatschappel jke spin-off waardoor een win-win wordt gecreëerd. Dit past b j het beeld dat het WK Wielrennen 2020 'een kers op de taart is. We werken ook nu al aan de maatschappelijke spin-off door de huidige inzet op fietsen.
De invulling van side-events en maatschappel jke spin-off wordt na besluitvorming vanaf september 2018 met betrokken partners regionaal en lokaal opgepakt en uitgevoerd.
Hieruit zal een voorstel komen voor inzet en bijdrage vanuit de provincie.
Voorstel is deze inzet en b jdrage te dekken uit bovenstaande middelen in de bestaande begroting van 2018 ev.

Dekkingsvoorstel proceskosten
Voor de organisatie van het WK 2020 worden proceskosten gemaakt. Het gaat hierb j om presentatiekosten, accountantskosten, inhuur van expertise e.d. We stellen voor in de 2e berap hiervoor het volgende op te nemen:

2018	2019	2020
€ 50.000,-	€ 100.000,-	€ 100.000,-

Met opmerkingen [PD6]: Als het voorstel uit de bestaande begroting wordt gedekt:

Neem in het Advies aan **GS** op het kopblad (dus **niet in het Statenstuk zelf**) op:
€ @ beschikbaar te stellen ten laste van budget @.

(Noem bij budget nummer en naam prestatie.)

Als het Statenstuk daarna in PS aan de orde komt, is de dekking al geregeld. Er hoeft dan niet meer een besluit door PS over de dekking te worden genomen.

Monitoring en evaluatie

Haalbaarheidsonderzoek en geleerde lessen
De stichting SCCNN heeft in 2016 een haa baarheidsonderzoek laten uitvoeren. In deze haalbaarheidsstudie wordt objectief bekeken of het mogel jk of aantrekkelijk is om het WK Wielrennen uit te organiseren en of investeren in dit evenement vanuit maatschappel jk oogpunt aantrekkelijk is. Het onderzoek geeft een zo onafhankelijk mogel jk beeld van de benodigde investeringen, de maatschappelijke baten en de mogelijke risico's van dit initiatief (zie bijlage). Daarnaast hebben in ons land meerdere grotere wielerevenementen plaatsgevonden, waaronder het WK Wielrennen in Limburg (2012) en de start van de Giro d'Italia in Gelderland (2016). De uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek en de lessen die geleerd zijn uit voorgaande grote wielerevenementen betrekken we in de uitwerking van de organisatiestructuur en het risicomanagement inclusief monitoringsplan voor het WK wielrennen 2020.

Subsidiebeschikking Road Worlds B.V.
Road Worlds B.V. is verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijden en heeft bij de provincie Drenthe en de provincie Groningen identieke subsidieaanvragen ingediend voor een subsidiebijdrage t.b.v. de organisatie van het WK Wielrennen 2020.

De provincie verleent een incidentele subsidie van maximaal € 5.000.000,00. Dit bedrag is inclusief eventuele belastingen, waaronder de btw-component, welke voor rekening van aanvrager z jn. De gevraagde bijdrage van € 250.000,00 voor de side-events wijzen w j af. De reden hiervoor is dat de provincie de keuze maakt zelf regie en verantwoording hiervoor te nemen.

Voorwaarden
De subsidie wordt verleend voor de organisatie van het WK Wielrennen 2020 onder de voorwaarden dat:

a) Het evenement door UCI aan TOC/RW wordt gegund.
b) Het evenement wordt uitgevoerd overeenkomstig het bid.
c) TOC/RW stuurt 1 maand voorafgaand aan de datum van bevoorschotting een voortgangsrapportage in. Zij geeft op basis van het bid inzage over de voortgang van het evenement.
d) Er een Stuurgroep wordt ingesteld.
   De volgende partners/stakeholders zijn hierin bestuurlijk vertegenwoordigt:
   provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN), KNWU.
e) De Stuurgroep monitort en adviseert de colleges op basis van het monitoringsplan voorafgaand aan iedere bevoorschotting over de voortgangsrapportages.
f) De gevraagde bijdragen aan VWS en de provincie Groningen worden verleend.
g) Aangaan van een DAEB-uitvoeringsovereenkomst

Monitoring/risicomanagement
Voorafgaand aan iedere bevoorschotting (m.u.v. 1 juli 2018) dient Road Worlds B.V. een voortgangsrapportage in. Uit deze rapportage moet blijken dat de realisatie zowel financieel als inhoudelijk volgens planning verloopt.
De Stuurgroep beoordeeld de voortgangsrapportage op basis van het monitoringsplan of de

activiteiten financieel- en inhoudel jk volgens planning verloopt, en adviseert het college hierover, voorafgaand aan het verstrekken van het volgende voorschot.

Rapportage aan Provinciale Staten over de voortgang vindt plaats conform de P&C-cyclus

Communicatie

Het WK biedt de unieke mogelijkheid om het Noorden aan de wereld te tonen. Een WK wielrennen genereert veel mediawaarde. Zie ook paragraaf economie/werkgelegenheid. In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan communicatie en marketing voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.

Bijlagen: uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst.

Bijlagen

1. Uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur
2 Uitvoering programma WK Wielrennen 2020, toelichtende tekst.
3. Subsidieaanvraag Road Worlds B.V.
4. Brief Union Cycliste Internationale (UCI)
5. Adhesiebrief KNWU

Met opmerkingen [PD7]: Benoem de bijlagen en geef ze genummerd in een opsomming weer. Het gaat hier om de bijlagen die met het Statenstuk naar PS worden gestuurd. Voeg de genoemde bijlagen in dezelfde volgorde toe en geef op de bijgevoegde bijlagen zelf ook duidelijk het identieke nummer weer: bijlage 1, bijlage 2, etc.

Ter inzage in kamer C0.39

1. Haalbaarheidsonderzoek 2016 - SCCNN
2. Routeplan 2020
3.
4.
5.

Met opmerkingen [PD8]: Benoem de onderliggende stukken die in de kamer C0 39 ter inzage gelegd worden, en geef ze in een opsomming weer.

Assen, @
Kenmerk: @

Met opmerkingen [PD9]: Datum wordt ingevuld door het team BC.

Met opmerkingen [PD10]: Kenmerk wordt ingevuld door het team BC

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

mevrouw drs. J. Klijnsma, voorzitter
mr. L. Maarleveld, secretaris a.i.

/coll.

Met opmerkingen [PD11]: Geef hier (zonodig) een nadere toelichting voor PS, met relevante achtergrondinformatie voor PS.

*Ontwerp*besluit @-1

Provinciale Staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van Drenthe van @, kenmerk @;

gelet op ;

BESLUITEN:

Dubbelkl k ***hier*** om het advies in de beleidsbrief van het Statenstuk te kopiëren

Assen, 6 juni 2018

Provinciale Staten voornoemd,

, griffier , voorzitter

/coll.

Als je het hele sjabloon hebt ingevuld en je alle opmerkingenballonnen in de kantl jn in één keer wilt verwijderen, dubbelklik dan hieronder. Alle opmerkingenballonnen in de kantl jn worden zo uit het document verwijderd.

Dubbelkl k ***hier*** om de opmerkingenbalonnen te verwijderen.

Met opmerkingen [PD12]: Datum wordt ingevuld door het team BC.

Met opmerkingen [PD13]: Kenmerk wordt ingevuld door het team BC.

Met opmerkingen [PD14]: Als dit van toepassing is, vermeld je de wet- of regelgeving waarop de besluitvorming door PS is gebaseerd.

Met opmerkingen [PD15]: Vermeld de formele besluiten die PS moeten nemen. Let op: de tekst in het Ontwerpbesluit is hetzelfde als de tekst in het advies in de beleidsbrief van het Statenstuk.

Met opmerkingen [PD16]: Hier wordt automatisch de datum van de PS-vergadering ingevuld.

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Statenstuk

Algemene gegevens	
Opsteller	[redacted] tst. [redacted]
Team	Plattelandsontwikkeling
Datum	Dinsdag 24 april 2018
Uiterste behandeldatum in GS: 8 mei 2018 *Toelichting:*	

Verantwoordelijke
Foppe Voogd
Paraaf verantwoordelijke *Bespreken:*

Verwijzing naar speerpunt collegeakkoord/programma begroting
Kies een item

Portefeuillehouder
Henk Jumelet

Intern voorbereid met	***Afwijkende mening***
1. [redacted] (S&I)	
2. [redacted] (S&I)	
3. [redacted] (BC)	
4. [redacted] (Fin)	
5. Yolanda van Doeveren (VTE)	

Paraaf directeur-secretaris
Leendert Maarleveld

Archivering	
Datum:	*Registratienummer:*
	nr.
	nr.
	nr.

Communicatie
Openbaar: Ja
Persbericht: Ja
Bekendmaking: Niet van toepassing

Onderwerp

voorstel WK wielrennen 2020

1. In te stemmen met het beschikbaar stellen van € 5 miljoen voor het WK Wielrennen 2020
2. In te stemmen met de dekking van dit bedrag uit de Financieringsreserve
3. In te stemmen met het beschikbaar stellen van € 250.00 proceskosten.
4. In te stemmen met rapportage over de voortgang conform de P&C-cyclus.

Beslissing GS

Risico's

Om de risico's en bijhorende beheersmaatregelen goed in beeld te brengen is er middels in een provinciale werksessie een interne risicoanalyse gemaakt en uitgewerkt. Ook de provincie Groningen heeft een dergelijke interne sessie uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn samengevoegd. Er is in beeld gebracht welke risico's zijn gesignaleerd, deze zijn geclassificeerd en er zijn beheersmaatregelen voor beschreven welke van belang zijn voor besluitvorming door GS en PS in mei en juni 2018. Deze classificatie is een momentopname.
Bij een positief besluit en toekenning van het evenement zal de risicoanalyse op verschillende momenten opnieuw worden uitgevoerd, voortdurend worden gemonitord en bijgesteld worden indien nodig. Al naar gelang de maatregelen worden beheerst, worden de classificaties hierop aangepast.
De risicoanalyse en beheersmaatregelen zijn uitgewerkt in bijlage.

GS

Structuur voor samenwerking, afstemming en monitoring

Toelichting bijlagen uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en tekstversie
Om te komen tot een heldere structuur voor een goede rol- en taakverdeling, constructieve samenwerking en goed georganiseerde monitoring en afstemming over de voortgang is in de bijlage een projectstructuur uitwerkt. In deze structuur zijn de rollen en taken van de verschillende partners in beeld gebracht en op welk niveau overleg en afstemming zal plaatsvinden. Doel van deze structuur is te komen tot een optimale economische en maatschappelijke spin-off, goede monitoring van de voortgang en de mogelijkheid om gezamenlijk te sturen op risico's die mogelijk gaandeweg ontstaan.
De stuurgroep zal bestaan uit bestuurders van provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN), KNWU.
De regiegroep zal bestaan uit medewerkers van provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN, marketingorganisaties, VNO-NCW. Zowel de stuurgroep als de regiegroep worden gefaciliteerd door Road Worlds B.V.

Road Worlds B.V. is verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijd en faciliteert het proces m.b.t. spin-off, side-events en "volksfeest".
Vanuit de subsidiebeschikking die wordt afgegeven door de provincies aan Road Worlds ontstaat een formele relatie tussen beide partijen. Volgens de voorwaarden wordt een monitoringsplan opgenomen dat op regelmatige basis de voortgang wordt gerapporteerd op de onderdelen die in de beschikking zijn opgenomen.

De invulling van spin-off, side-events en "volksfeest" wordt uitgevoerd door regionale en lokale organisaties en het bedrijfsleven. Als facilitator van dit proces rapporteert Road Worlds B.V. over de voortgang. In werkgroepen worden initiatieven verzameld en op elkaar afgestemd. De verantwoordelijkheid voor deze initiatieven blijft bij de lokale partijen.
De provincie draagt bij aan het WK Wielrennen 2020 op basis van beoogde maatschappelijk en economische effecten. Hierbij is het van belang dat informatie-uitwisseling plaatsvindt en dat er mogelijkheden zijn om deze effecten indien gewenst te beïnvloeden. Hiervoor neemt de provincie zitting in een stuurgroep op bestuurlijk niveau en wordt ambtelijk bijgedragen en input geleverd in de regiegroep en waar nodig de werkgroepen.

De wedstrijden worden voor een groot gedeelte georganiseerd op de openbare weg. Hiervoor is medewerking, bijvoorbeeld in de vorm van vergunningen, nodig van de gemeenten. Bovendien hebben de gemeenten een belangrijke rol bij het realiseren van de beoogde maatschappelijk en economische

effecten. Het is belangrijk dat de gemeenten deze kansen herkennen en inspanningen doen om deze te verzilveren en zich inzetten om de organisatie van de wedstrijden mogelijk te maken. Road Worlds B.V. organiseert de wedstrijden en faciliteert het proces om te komen tot een optimaal spin-off programma, side-events programma en volksfeest.
Een eerste verkenning bij gemeentelijke bestuurders heeft positieve houding opgeleverd t.o.v. de gevraagde rol van gemeenten.

Beschrijving beschikking subsidieaanvraag

Road Worlds B.V. is verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijden en heeft bij de provincie Drenthe en de provincie Groningen identieke subsidieaanvragen ingediend voor een subsidiebijdrage t.b.v. de organisatie van het WK Wielrennen 2020.

De provincie verleent een incidentele subsidie van maximaal € 5.000.000,00.
Dit bedrag is inclusief eventuele belastingen, waaronder de btw-component, welke voor rekening van aanvrager zijn. De gevraagde bijdrage van € 250.000,00 voor de side-events wijzen wij af. De reden hiervoor is dat de provincie de keuze maakt zelf regie en verantwoording hiervoor te nemen.

Voorwaarden
De subsidie wordt verleend voor de organisatie van het WK Wielrennen 2020 onder de voorwaarden dat:

a) Het evenement door UCI aan TOC/RW wordt gegund.
b) Het evenement wordt uitgevoerd overeenkomstig het bid.
c) TOC/RW stuurt 1 maand voorafgaand aan de datum van bevoorschotting een voortgangsrapportage in. Zij geeft op basis van het bid inzage over de voortgang van het evenement.
d) Er een Stuurgroep wordt ingesteld.
   De volgende partners/stakeholders zijn hierin bestuurlijk vertegenwoordigt:
   provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN), KNWU.
e) De Stuurgroep monitort en adviseert de colleges op basis van het monitoringsplan (versie..) Voorafgaand aan iedere bevoorschotting over de voortgangsrapportages.
f) De gevraagde bijdragen aan VWS en de provincie Groningen worden verleend.
g) Aangaan van een DAEB-uitvoeringsovereenkomst

Ten aanzien van “samenwerking met regionale overheden” merken wij op dat de provincie hierin niet een leidende rol voor zichzelf ziet en dus ook niet kan overgaan tot het sluiten van een door u gewenste overeenkomst. Het maximale wat wij hierin kunnen toezeggen is dat de provincie een inspanningsverplichting op zich neemt om de medewerking van de regionale overheden zo optimaal mogelijk te laten verlopen.

Betalingen
De bevoorschotting zal plaatsvinden volgens onderstaand schema:
(= nog in uitwerking en wordt aangepast)

1 juli 2018	€ 500.000,--
1 december 2018	€ 500.000,--
1 maart 2019	€ 1.000.000,--
1 september 2019	€ 1.000.000,--
1 maart 2020	€ 1.000.000,--
1 september 2020	€ 1.000.000,--

Monitoring/risicomanagement
Voorafgaand aan iedere bevoorschotting (m.u.v. 1 juli 2018) dient Road Worlds B.V. een voortgangsrapportage in. Uit deze rapportage moet blijken dat de realisatie zowel financieel als inhoudelijk volgens planning verloopt.

De Stuurgroep beoordeeld de voortgangsrapportage op basis van het monitoringsplan of de activiteiten financieel- en inhoudelijk volgens planning verloopt, en adviseert het college hierover, voorafgaand aan het verstrekken van het volgende voorschot.

Verplichtingen:
Road Worlds B.V. stelt de provincie direct schriftelijk op de hoogte van:
1. wijzigingen op de ingediende plannen;
2. het (deels) niet uitvoeren van de gesubsidieerde activiteit(en);
3. relevante wijzigingen in de financiële en organisatorische verhouding met derden;
4. Wanneer niet aan alle voorwaarden wordt voldaan.

Indien Road Worlds B.V. niet voldoet aan de voorwaarden en verplichtingen kan GS het besluit tot subsidieverlening in nadeel van RW wijzigen of intrekken en het uitbetaalde subsidiebedrag geheel of gedeeltelijk terugvorderen.

Staatssteun
Vanwege de maatschappelijke waarden (beleven en beoefenen) van sport en marktfalen wordt de organisatie van WK Wielrennen 2020 als aangemeld als een Dienst van Algemeen Economisch Belang aangemerkt. (nog in procedure)

Side-events en maatschappelijke spin-off
In de subsidieaanvraag van Road Worlds B.V. wordt naast de bijdrage van € 5 mln ook om een bijdrage van € 250.000 gevraagd voor de organisatie van side-events. Deze vraag zal worden afgewezen.
In de voorgestelde structuur zijn we als regionale en lokale overheden verantwoordelijk voor de organisatie van de side-events en daarmee het realiseren van maatschappelijke spin off op korte en lange termijn i.s.m. met partners als Drenthe Beweegt en Kenniscentrum Evenementen. Dit is weliswaar een andere werkwijze dan normaal gesproken i.o.m. VWS wordt uitgevoerd. Wij zijn hierover in gesprek met VWS en hebben positieve signalen ontvangen over deze aanpak. Deze zelfde werkwijze bespreken wij ook i.h.k.v. WK Para- Cycling 2019 in Emmen.

Om te kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de bijdrage van € 500.000 (€ 250.000, - voor beide provincies) vanuit VWS moet worden aangetoond dat er voor € 1 mln aan middelen totaal is ingezet aan side-events en maatschappelijke spin-off rond het WK Wielrennen 2020. Road Worlds B.V zal deze bijdragen als aanvrager moeten tonen aan VWS. We zullen Road Worlds B.V. in staat moeten stellen om te kunnen aantonen dat we de door VWS gevraagde middelen hebben ingezet en op welke wijze wij dat hebben gedaan. Road Worlds. B.V. ontvangt na toekenning van het WK Wielrennen 2020 van VWS volgens een bevoorschottingsschema de toegekende 500.000 euro voor de inzet van side-events.

Risico van deze andere werkwijze is dat VWS uiteindelijk toch niet akkoord gaat met de voorgestelde aanpak en dat zij willen dat bijdragen van de side-events direct via de boeken van Road Worlds moeten lopen. Maatregel hiervoor is om in dat geval middels een aparte subsidieaanvraag van Road Worlds B.V. voor de uitvoering van side-events de gevraagde middelen te beschikken. Omdat dit dan later in het proces aan de orde zal zijn hebben we op dat moment wel zicht op welke activiteiten/inspanningen we willen laten uitvoeren en kunnen dan ook via de beschikking goed sturen op gewenste resultaten.

In de beschikking aan Road Worlds B.V. zal worden opgenomen dat:
De invulling van spin-off, side-events en “volksfeest” wordt gedaan door regionale en lokale organisaties en het bedrijfsleven. Als facilitator van dit proces rapporteert Road Worlds B.V. over de voortgang. In werkgroepen worden initiatieven verzameld en op elkaar afgestemd. De verantwoordelijkheid voor deze initiatieven blijft bij de lokale partijen.

RW stelt een full-time medewerker met kennis en netwerk van de lokale situatie aan voor beide provincies gedurende 2 jaar voor coördinatie side-events en maatschappelijke spin-off, kosten € 250.000 De overige 250.000 kunnen zij inzetten in activiteiten, promotie etc. Invulling hiervan gaat altijd in overleg met de Stuurgroep. De uitvoering van deze activiteiten gaan in overleg met Regiegroep (zie organsiatiestructuur)

Inkoop of subsidie
Eén van de vragen die speelt is of sprake is van een inkoop- of een subsidierelatie. Ter beantwoording hiervan is gebruik gemaakt van de 'Checklist inkoop vs subsidie'. In casu ligt het initiatief bij Road Worlds die het WK wielrennen in 2020 wil organiseren. Zij zijn daarnaast de enige partij die dit kunnen doen omdat het UCI voornemens is het exclusieve recht aan deze partij te verlenen. Concurrentiestelling op een markt is onmogelijk omdat onze bijdrage bij een specifieke organisatie terecht moet komen. Er kan in principe geen aanbesteding worden gedaan. Daarom kan niet anders worden geconcludeerd dan dat sprake is van een subsidierelatie.

Directe subsidierelatie
In het verlengde hiervan speelt ook de gedachte om de bijdrage van de verschillende overheden via een stichting te laten lopen in de gedachte op deze wijze beter grip te houden op de organisatie van het evenement. Los van de vraag of het wenselijk en mogelijk is om een stichting op te richten met het doel grip te houden op de organisatie van een evenement, is het in dit korte tijdsbestek niet mogelijk een stichting op te richten welke vervolgens een aanvraag doet voor een bijdrage en voldoende duidelijkheid kan geven aan Road Worlds om het evenement van de UCI toegekend te krijgen. Daarnaast heeft de initiatiefnemer heeft ervoor gekozen een aparte B.V. op te richten en vanuit die B.V. de organisatie vorm te geven.
Met de voorgestelde structuur, waarin een stuurgroep op bestuurlijk niveau zal worden ingesteld, kan ook de gewenste grip, waaronder toezicht en monitoring, worden georganiseerd. De rol van de stuurgroep wordt verankerd in de subsidiebeschikking waarmee eenzelfde resultaat ten aanzien van invloed wordt gerealiseerd.

Financiën en dekking
De directe organisatiekosten van het WK Wielrennen 2020 zijn begroot op 15 miljoen euro waarbij Road Worlds B.V. heeft aangegeven dit evenement te willen uitvoeren wanneer zij van de overheden een bijdrage van 12 miljoen euro ontvangt. De overige 3 miljoen euro aan kosten willen zij zelf financieren door het zoeken van sponsoren en financiers. Organisator Road Worlds B.V. vraagt aan de twee provincies een gezamenlijke bijdrage van 10 miljoen euro en verwacht van het ministerie van VWS een bijdrage van 2 miljoen euro. Dit betekent concreet dat aan de provincie Drenthe gevraagd wordt om 5 miljoen euro bij te dragen in de directe kosten van de organisatie van het evenement.

De kosten van de gevraagde bijdrage aan de organisatie van het evenement ad € 5 miljoen willen we dekken uit de Financieringsreserve. In de 2e Bestuursrapportage 2018 gaan we dat verwerken.
Wij voeren gesprekken met betrokken Drentse gemeenten waarbij voorwaarde is dat zij en partners als Regio Groningen-Assen en eventuele andere medefinanciers een bijdrage leveren binnen de 5 miljoen euro.

Dekkingsvoorstel side-events en maatschappelijke spin-off
Met onderstaande middelen uit de begroting is een directe koppeling te maken met side-events en maatschappelijke spin-off die gewenst is vanuit het WK Wielrennen 2020
7.3 Dynamisch Drenthe - Sport
2.6 Drenthe, dè fietsprovincie – fietsevenementen
2.5 Versterken van de vrijetijdseconomie

Deze bestaande middelen kunnen passend ingezet worden voor de doelstellingen in de huidige begroting en daarmee ook direct bijdragen aan side-events en maatschappelijke spin-off waardoor een win-win wordt gecreëerd. Dit past bij het beeld dat het WK Wielrennen 2020 'een kers op de taart is. We werken ook nu al aan de maatschappelijke spin-off door de huidige inzet op fietsen.
De invulling van side-events en maatschappelijke spin-off wordt na besluitvorming vanaf september 2018 met betrokken partners regionaal en lokaal opgepakt en uitgevoerd. Hieruit zal een voorstel komen voor inzet en bijdrage vanuit de provincie. Voorstel is deze bijdrage te dekken uit bovenstaande middelen in de begroting.

Dekkingsvoorstel proceskosten
Voor de organisatie van het WK 2020 worden proceskosten gemaakt. Het gaat hierbij om presentatiekosten, accountantskosten, inhuur van expertise e.d. We stellen voor in de 2e berap hiervoor het volgende op te nemen:

2018	2019	2020
€ 50.000,-	€ 100.000,-	€ 100.000,-

Tekst openbare besluitenlijst

Dubbelklik *hier* om het onderdeel Tekst openbare besluitenlijst in te vullen.

Verzenden

Bijlagen alleen voor Gedeputeerde Staten

Bijlagen alleen voor Gedeputeerde Staten	Meekopiëren
Begroting op hoofdlijnen	*Ja*
Risicoanalyse	*ja*
Routeplan	*ja*
Organogram Road Worlds B.V.	*ja*

NB. Het Statenstuk en de eventuele daarbij horende bijlagen worden standaard mee gekopieerd voor GS.

provincie Drenthe

Statenstuk @

voorstel WK wielrennen 2020

Voorgestelde behandeling:
- Statencommissie Financiën, Cultuur, Bestuur en Economie op 23 mei 2018
- Provinciale Staten op 6 juni 2018
- fatale beslisdatum: 6 juni 2018

Behandeld door mevrouw [redacted] telefoonnummer (0592) [redacted] e-mail [redacted]drenthe.nl
Portefeuillehouder: de heer H.G. Jumelet

Inleiding

a. Algemeen
Het college heeft in de afgelopen weken, samen met partners, onderzoek gedaan naar de haalbaarheid om gezamenlijk met de provincie Groningen gastregio te zijn voor het WK Wielrennen in 2020 en of aan de hieraan verbonden voorwaarden kan worden voldaan.
In dit onderzoek hebben we kunnen constateren dat er veel enthousiasme en grote betrokkenheid is bij alle partners. Ook is gebleken dat de gestelde voorwaarden en gevraagde bijdrage voor de organisatie van dit evenement in 2020 reëel en haalbaar zijn.

Onze inzet en ambitie voor het WK Wielrennen 2020:

Dit wordt de beste wedstrijd ooit
We organiseren met elkaar een perfect georganiseerde 8- daagse wedstrijd, dit is wielrennen! Betrokken hierbij zijn gemeenten, het wielerplatform, clubs en vrijwilligers.

Het wordt een groot volksfeest
We zetten met elkaar het Noorden op zijn kop. Het WK dringt door tot in de haarvaten van het noorden; samen bouwen we een groot volksfeest. We activeren lokaal betrokkenen als welzijnswerk, dorpsverenigingen en buurtsportcoaches.

Wij maken het noorden beter
Het WK versterkt ontwikkelingen die al in gang gezet zijn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied. Bestaande programma-eigenaren werken samen en gebruiken het WK. We laten we de wereld zien wat onze regio te bieden heeft.

Wij zorgen voor verbinding
Vanuit de Stichting Cycling Championships Nothern Netherlands (SCCNN) worden activiteiten georganiseerd als business peloton en andere initiatieven

Om deze inzet en ambities te realiseren gaan we met onze partners zoals de gemeenten en betrokkenen in werkgroepen in overleg om gezamenlijk invulling te geven aan side-events en maatschappelijke en economische spin-off en hoe dit er concreet uit moeten gaan zien.

In dit statenstuk wordt aan uw Staten het voorstel gedaan op welke wijze wij invulling geven aan de mogelijkheid om het WK Wielrennen 2020 naar Drenthe/Groningen te halen, hoe we economische en langjarig maatschappelijke spin-off willen realiseren en hoe we financiën en risico's in monitoren en beheersen.

<u>Unieke kans</u>
De provincie Drenthe heeft in oktober 2016 als eerste regio het Bike Region Label van de internationale wielersportfederatie (UCI) ontvangen. Dankzij de inzet van Drenthe op dit label heeft de UCI aan de provincies Drenthe en Groningen de unieke kans geboden om gezamenlijk gastregio te zijn voor het WK Wielrennen 2020. De UCI heeft hoge waardering voor de fietsambities in Drenthe en Groningen en heeft aan sportevenementenbureau The Organizing Connection (TOC) de vraag voorgelegd om de haalbaarheid van het WK Wielrennen 2020 in Drenthe en Groningen te onderzoeken.
Wanneer uiterlijk in juni 2018 aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan zal het evenement

door de UCI worden toegekend aan sportevenementenbureau The Organizing Connection en de provincies Drenthe en Groningen.

WK Wielrennen 2020

Het WK Wielrennen 2020 is een mondiaal 8- daags fietsevenement wat de provincie Drenthe, als eerste UCI Bike Region met meer nadruk op de wereldkaart kan zetten als fietsprovincie. Het WK Wielrennen 2020 kan een etalage zijn voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen. Het podium dat het WK Wielrennen 2020 biedt, zal het imago en de marketing van vrijetijds- en fietsprovincie Drenthe een grote impuls kunnen geven. Het mondiale sportevenement past bij onze fietsambities en kan bijdragen aan sociale en maatschappelijke verbinding, samenwerking in de regio bevorderen en economische impact tussen 11,9 en 22,1 miljoen euro realiseren.

Organisator

The Organizing Connection (TOC) is vanuit de UCI de beoogd organisator (rechtenhouder) van de organisatie van het WK Wielrennen 2020. TOC is een sportevenementenbureau, een zuster B.V. van Road Worlds 2020 B.V. en een verbindende speler in de organisatie van sportevenementen. Zij hebben in hun twintigjarig bestaan meerdere wielerevenementen in samenwerking met de internationale wielerbond UCI en lokale overheden mogen organiseren. In opdracht van de UCI is mee gewerkt aan vier WK's Wielrennen: 1998 (Valkenburg), 2012 (Valkenburg), 2013 (Toscane) en 2014 (Ponferrada). Zij organiseerden de WK's Veldrijden in 2006 (Zeddam) 2009 & 2014 (Hoogerheide) 2013 (Louisville) en 2017 (Belvaux).
In 2019 organiseert The Organizing Connection WK UCI Para-Cycling Road in Emmen en de WK UCI Para-Cycling Track in Apeldoorn.

Road Worlds 2020 B.V. is zowel organisatorisch als financieel verantwoordelijk voor de organisatie van het evenement en daarmee ook de risicodragende partij. Van de gezamenlijke regionale overheden (provincies Drenthe en Groningen) wordt door organisator Road Worlds 2020 B.V. een bijdrage gevraagd van 10 miljoen euro op een begroting van 15 miljoen euro. Aan het ministerie van VWS wordt een bijdrage van 2 miljoen gevraagd, daarnaast wordt ingezet op 3 miljoen aan bijdragen vanuit het bedrijfsleven.
Met betrokken partners, waarvan de beide provincies de belangrijkste zijn, worden afspraken gemaakt die niet alleen de financiële bijdragen vastleggen, maar ook de onderlinge verantwoordelijkheden in de organisatie van de WK.

Stichting WK Wielrennen

De huidige Stichting Cycling Championships Nothern Netherlands (SCCNN) is integraal onderdeel van het lokale organisatie comité en heeft vooral een adviserende en ondersteunende rol.
De rol van de huidige stichting is het optreden als verbinder naar het lokale bedrijfsleven en voelspriet in de noordelijke regio, zodat het noordelijke bedrijfsleven maximaal kan profiteren van deze unieke WK. Na toekenning zal verkend worden hoe dit vorm gegeven kan worden in een samenwerking.

Intentie van de Drentse gemeenten wordt toegevoegd

In de bijlagen zijn adhesiebrieven toegevoegd afkomstig van de UCI en KNWU ter ondersteuning van een bid t.b.v. het WK Wielrennen 2020

b. Europese aspecten

Los van de inhoudelijk behandeling van de subsidieaanvraag, zijn de staatssteunregels een van de belangrijkste elementen waar aan moet worden voldaan. Dat sprake is van staatssteun indien wordt besloten tot het geven van een bijdrage, geldt hierbij als gegeven.

Vanwege de mogelijke verstoring van de mededinging op de Europese markt, is staatssteun in principe verboden. Er gelden echter vele uitzonderingen op het staatssteunverbod. Vanwege de omvang van de gevraagde overheidsbijdrage en de aard van het evenement, is eigenlijk maar één vrijstelling mogelijk: het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012 (2012/21/EU). Het DAEB-Vrijstellingsbesluit biedt ruimte voor decentrale overheden om DAEB te compenseren die sociaal-maatschappelijk relevant zijn op lokaal en regionaal niveau. Het DAEB Vrijstellingsbesluit biedt daarom veel ruimte voor sociale DAEB en DAEB die gericht zijn op publieke dienstverlening op decentraal niveau.

Uit het haalbaarheidsonderzoek is gebleken dat de organisatie van het WK 2020 zonder bijdrage van de overheid niet mogelijk is. De aanvraag en de daarbij behorende begroting van Road Worlds bevestigen ook dat substantiële overheidsbijdragen zijn vereist om de organisatie financieel rond te krijgen. In zoverre lijkt te zijn voldaan aan het criterium ‘marktfalen’.

Naar verwachting is sprake van een DAEB. Deze zal moeten worden ingericht conform de vereisten uit het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012. Omdat het evenement wordt gesteund door drie overheden, is het zaak dat dit op een gelijke wijze gebeurt. Samen met de juristen van de provincie Groningen is daarom contact opgenomen met het ministerie van VWS. Hieruit blijkt dat het ministerie werkt met een subsidiebeschikking en een uitvoeringsovereenkomst waarin de DAEB-aanwijzing zit.
Ook is duidelijk geworden dat het DAEB vrijstellingsbesluit een plafond heeft van maximaal 15 miljoen EUR per jaar ten behoeve van DAEB's. De bijdragen van de beide provincies kunnen niet los worden gezien van de (verwachte) bijdrage van het ministerie worden gezien. Afstemming hierover is noodzakelijk.

Op het moment van schrijven van dit stuk, zijn nog geen antwoorden gegeven door ministerie van VWS op gestelde vragen omtrent de DAEB en verzoek om afstemming.

c. Economie/werkgelegenheid

<u>Onze inzet: Wij maken het noorden beter</u>

Het WK versterkt ontwikkelingen die al in gang gezet zijn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied. Bestaande programma-eigenaren werken samen en gebruiken het WK. We laten we de wereld zien wat onze regio te bieden heeft.

<u>Economische waarde</u>

Op basis van ervaringen met andere grote wielerevenementen worden er 300.000 – 350.000 bezoeken verwacht. De geschatte economische impact van de bezoekers, hospitality, media, technici en projectorganisatie wordt geschat op €17 miljoen, met €11,9 miljoen als behouden scenario en €22,1 miljoen als optimistisch scenario. Het is van veel factoren afhankelijk wat de economische impact zal zijn (bestedingen door bezoekers, pers, ploegen, organisatorische), maar met name het weer is hier van invloed op.
Bron: Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen**,** December 2016

In opdracht van: Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

Marketing en media
Het WK biedt de unieke mogelijkheid om het Noorden aan de wereld te tonen. Een WK wielrennen genereert veel mediawaarde. Mediawaarde is het bedrag dat hypothetisch zou moeten worden betaald om bereik in de vorm van advertenties in diverse media te kunnen verkrijgen. De mediawaarde van het WK wielrennen in Limburg in 2012 is gemeten en bedroeg 22,5 miljoen euro.

Dit is opgebouwd uit onder meer:

- Het bereik van de kranten is 141 miljoen, met een bijbehorende mediawaarde van 4,9 miljoen euro.
- De tv-aandacht die het WK wielrennen in Nederland heeft genoten bedraagt vijftig uur en het bereik van de tv-uitingen is 49 miljoen, met een bijbehorende mediawaarde van 16,8 miljoen euro.
- De internationale tv-aandacht was groot. In 22 landen hebben er uitzendingen plaatsgevonden die samen goed waren voor ruim 459 uren uitzendtijd.
- Wereldwijd zijn in september 2012 ruim 16.000 artikelen over het WK wielrennen verschenen op buitenlandse onlinenieuwssites.

Het WK biedt hiermee een groot podium voor Groningen en Drenthe om zich aan de wereld kunnen tonen en te presenteren als "Top-Dutch" regio. Het WK biedt uitstekende mogelijkheden om de wereld te laten zien hoe goed en aantrekkelijk de regio is op het gebied van wereldwijd belangrijke thema's zoals duurzaamheid, vergroening en gezond ouder worden. Daarnaast zet het WK Noorden goed op de kaart als fiets-regio en biedt het uitstekende mogelijkheden op het gebied van toerisme

Economische spin-off
In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan economische spin-off en communicatie/marketing voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.

Bijlagen: uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst

d. Participatie
Onze inzet: Het wordt een groot volksfeest
We zetten met elkaar het Noorden op zijn kop. Het WK dringt door tot in de haarvaten van het noorden; samen bouwen we een groot volksfeest. We activeren lokaal betrokkenen als welzijnswerk, dorpsverenigingen en buurtsportcoaches.

Maatschappelijke waarde
Ten aanzien van de maatschappelijke waarde is het lastig om uitspraken te doen over de te verwachten waarde. Geconcludeerd kan worden dat de thema’s fietsen, healthy ageing, energie/duurzaamheid, (sensor)technologie en recreatie hoog op de agenda staan in de twee provincies en de betrokken gemeentes. Deze thema’s zijn goede aanknopingspunten om het

WK Wielrennen als een vliegwiel te laten fungeren voor het realiseren van maatschappelijke waarde. Vanuit wetenschappelijk onderzoek is bekend dat een grootschalig sportevenement een katalysator kan zijn voor maatschappelijke initiatieven, mits het evenement op een juiste wijze wordt geactiveerd. In welke mate het de overheden en andere publieke en private organisaties lukt om maatschappelijke waarde te creëren is afhankelijk van het organisatieproces.
Bron: Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen, December 2016
In opdracht van: Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

Maatschappelijke spin off
Een breed gedragen en uitgevoerd maatschappelijk programma gekoppeld aan het evenement kan winst opleveren op het gebied van:

Vitaliteit: *stimuleren van gezonde leefstijl als trendbreuk tegen alsmaar stijgende zorgkosten*
• Gezonde mensen in de regio (terugdringen overgewicht en obesitas)
• Hogere levensverwachting

Economisch*: gebied op de kaart, meer bestedingen en overnachtingen.*
• Fietsregio nummer 1, fietsprovincie nummer 1 en fietsstad nummer 1
• Regio economisch sterker, fietsen als exploitatiemiddel

Leefbaarheid/sociaal: *sociale impact vergroten. Groene projecten, openbare ruimte anders inrichten en sociale side-events*
• Positieve attitude eigen inwoners over mogelijkheden in deze regio (collectief geheugen, mooi feest)

Duurzaamheid: *andere vormen van energie (energietransitie)*
• Mobiliteit: de fiets voor woon-werk/schoolverkeer
• Fysieke verbinding Groningen- Assen, fietssnelwegen.
• Optimale sportieve beleving van de natuur en stad.

In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan maatschappelijke spin-off en side events voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.
Bijlagen: uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst.

Advies

1. In te stemmen met het beschikbaar stellen van € 5 miljoen voor het WK Wielrennen 2020
2. In te stemmen met de dekking van dit bedrag uit de Financieringsreserve
3. In te stemmen met het beschikbaar stellen van € 250.00 proceskosten.
4. In te stemmen met rapportage over de voortgang conform de P&C-cyclus.

Doelstelling uit de begroting

2.5 Versterken van de vrijetijdseconomie

Meer werkgelegenheid en hogere bestedingen in de vrijetijdseconomie van Drenthe

2.6 Drenthe, dè fietsprovincie
Versterken van fietsevenementen en imago fietsprovincie Drenthe

7.3 Dynamisch Drenthe
Activering door sportactiviteiten gericht op vitalisering en gezondheid

Argumenten

1.1. De kans om gastprovincie en medeorganisator te zijn van het WK Wielrennen 2020 is ontstaan vanuit de ambities op het versterken van fietsprovincie Drenthe en het UCI Bike Region Label.

1.2. Het WK Wielrennen 2020 is een etalage voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen en kan de inzet hierop verder versterken. Het podium dat het WK Wielrennen 2020 kan bieden, zal het imago en de marketing van vrijetijds- en fietsprovincie Drenthe een grote impuls geven.

1.3. Het WK Wielrennen kan bijdragen aan het realiseren van belangrijke maatschappelijke doelstellingen zoals vitaliteit, participatie, leefbaarheid en aan het imago van de gehele provincie.

1.4. Het WK Wielrennen biedt een groot podium voor Groningen en Drenthe om zich aan de wereld kunnen tonen en presenteren als "Top-Dutch" regio en kan bijdragen aan een directe economische spin-off welke is ingeschat tussen €11,9 miljoen en €22,1 miljoen euro.

1.5. Om de het evenement in 2020 te kunnen organiseren moet deze in juni 2018 door de UCI aan de organisator TOC worden toegekend. Voor deze toekenning zijn bijdragen van de betrokken overheden (provincies Drenthe en Groningen) gevraagd.

1.6 The Organizing Connection BV. is bereid het WK Wielrennen te financieren indien wij daarvoor een subsidie verstrekken van maximaal 5 miljoen.
De directe organisatiekosten van het WK Wielrennen 2020 zijn begroot op 15 miljoen euro. TOC wil de organisatie op zich nemen als zowel de provincie Drenthe als Groningen elk bereid zijn daarvoor een subsidie van 5 miljoen te verstrekken, het ministerie van VWS 2 miljoen euro en de overige 3 miljoen euro te financieren door het zoeken van sponsoren en financiers.

2.1. In de voorjaarsnota 2018 is bij de Ontwikkeling van de stand van de Financieringsreserve rekening gehouden met een bijdrage van 5 miljoen.
In de voorjaarsnota wordt de ontwikkeling van de financieringsreserve geschetst. De stand van deze reserve bedraagt ultimo 2018 75 miljoen en behoud een acceptabele omvang ook na 2019.

3.1 *Voor de organisatie van het WK 2020 worden proceskosten gemaakt*. Het gaat hierbij om presentatiekosten, accountantskosten, inhuur van expertise e.d. We stellen voor dit in de 2e berap op te nemen:

4.1 Via P&C cyclus (Voorjaarsnota, begroting, Bestuursrapportage en jaarstukken) worden begrotingsvoorstellen en verantwoordingen over alle beleidsgebieden voorgelegd aan Provinciale Staten. In de begroting worden resultaatafspraken voorgelegd en vastgesteld waarop wordt

gemonitord via de P&C cyclus. Ook over de voortgang op het dossier WK wielrennen 2020 moeten in de begroting van 2019 ev. begrotingsafspraken worden gemaakt.

Tijdsplanning

Juni 2018 –	besluitvorming PS
Juni 2018	beschikking Road Worlds B.V.
Juni 2018	besluit toekenning UCI
Juli 2018	Concretisering met betrokkenen van maatschappelijke en economische ambities
Sept 2018	Start voorbereiding evenement en organisatie en maatschappelijke spin-off
Sept 2019	WK Para-Cycling met start aftellen 'het laatste jaar'.
Jan 2019	Start uitvoering maatschappelijke spin-off
Sept 2020	WK Wielrennen 2020

Financiën

Dekkingsvoorstel subsidie aan Road Worlds B.V.
De kosten van de gevraagde bijdrage aan de organisatie van het evenement ad € 5 miljoen willen we dekken uit de Financieringsreserve. Dit hebben we in de voorjaarsnota 2018 vermeld. In de 2e Bestuursrapportage 2018 gaan we dat verwerken. Rapportage hierover vindt plaats via de planning- en controlcyclus
Wij voeren gesprekken met betrokken Drentse gemeenten waarbij voorwaarde is dat zij en eventuele andere medefinanciers een bijdrage leveren binnen de 5 miljoen euro.

Dekkingsvoorstel side-events en maatschappelijke spin-off
Met onderstaande middelen uit de begroting is een directe koppeling te maken met side-events en maatschappelijke spin-off die gewenst is vanuit het WK Wielrennen 2020.
7.3 Dynamisch Drenthe - Sport
2.6 Drenthe, dè fietsprovincie – Fietsevenementen
2.5 Versterken van de vrijetijdseconomie

Deze bestaande middelen kunnen passend ingezet worden voor de doelstellingen in de huidige begroting en daarmee ook direct bijdragen aan side-events en maatschappelijke spin-off waardoor een win-win wordt gecreëerd. Dit past bij het beeld dat het WK Wielrennen 2020 'een kers op de taart is. We werken ook nu al aan de maatschappelijke spin-off door de huidige inzet op fietsen.
De invulling van side-events en maatschappelijke spin-off wordt na besluitvorming vanaf september 2018 met betrokken partners regionaal en lokaal opgepakt en uitgevoerd.
Hieruit zal een voorstel komen voor inzet en bijdrage vanuit de provincie.
Voorstel is deze inzet en bijdrage te dekken uit bovenstaande middelen in de bestaande begroting van 2018 ev.

Dekkingsvoorstel proceskosten
Voor de organisatie van het WK 2020 worden proceskosten gemaakt. Het gaat hierbij om presentatiekosten, accountantskosten, inhuur van expertise e.d. We stellen voor in de 2e berap hiervoor het volgende op te nemen:

2018	**2019**	**2020**
€ 50.000,-	€ 100.000,-	€ 100.000,-

Monitoring en evaluatie

Haalbaarheidsonderzoek en geleerde lessen
De stichting SCCNN heeft in 2016 een haalbaarheidsonderzoek laten uitvoeren. In deze haalbaarheidsstudie wordt objectief bekeken of het mogelijk of aantrekkelijk is om het WK Wielrennen uit te organiseren en of investeren in dit evenement vanuit maatschappelijk oogpunt aantrekkelijk is. Het onderzoek geeft een zo onafhankelijk mogelijk beeld van de benodigde investeringen, de maatschappelijke baten en de mogelijke risico's van dit initiatief (zie bijlage). Daarnaast hebben in ons land meerdere grotere wielerevenementen plaatsgevonden, waaronder het WK Wielrennen in Limburg (2012) en de start van de Giro d'Italia in Gelderland (2016). De uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek en de lessen die geleerd zijn uit voorgaande grote wielerevenementen betrekken we in de uitwerking van de organisatiestructuur en het risicomanagement inclusief monitoringsplan voor het WK wielrennen 2020.

Subsidiebeschikking Road Worlds B.V.
Road Worlds B.V. is verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijden en heeft bij de provincie Drenthe en de provincie Groningen identieke subsidieaanvragen ingediend voor een subsidiebijdrage t.b.v. de organisatie van het WK Wielrennen 2020.

De provincie verleent een incidentele subsidie van maximaal € 5.000.000,00. Dit bedrag is inclusief eventuele belastingen, waaronder de btw-component, welke voor rekening van aanvrager zijn. De gevraagde bijdrage van € 250.000,00 voor de side-events wijzen wij af. De reden hiervoor is dat de provincie de keuze maakt zelf regie en verantwoording hiervoor te nemen.

Voorwaarden
De subsidie wordt verleend voor de organisatie van het WK Wielrennen 2020 onder de voorwaarden dat:

a) Het evenement door UCI aan TOC/RW wordt gegund.
b) Het evenement wordt uitgevoerd overeenkomstig het bid.
c) TOC/RW stuurt 1 maand voorafgaand aan de datum van bevoorschotting een voortgangsrapportage in. Zij geeft op basis van het bid inzage over de voortgang van het evenement.
d) Er een Stuurgroep wordt ingesteld.
   De volgende partners/stakeholders zijn hierin bestuurlijk vertegenwoordigt:
   provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN), KNWU.
e) De Stuurgroep monitort en adviseert de colleges op basis van het monitoringsplan voorafgaand aan iedere bevoorschotting over de voortgangsrapportages.
f) De gevraagde bijdragen aan VWS en de provincie Groningen worden verleend.
g) Aangaan van een DAEB-uitvoeringsovereenkomst

Monitoring/risicomanagement
Voorafgaand aan iedere bevoorschotting (m.u.v. 1 juli 2018) dient Road Worlds B.V. een voortgangsrapportage in. Uit deze rapportage moet blijken dat de realisatie zowel financieel als inhoudelijk volgens planning verloopt.
De Stuurgroep beoordeeld de voortgangsrapportage op basis van het monitoringsplan of de

activiteiten financieel- en inhoudelijk volgens planning verloopt, en adviseert het college hierover, voorafgaand aan het verstrekken van het volgende voorschot.

Rapportage aan Provinciale Staten over de voortgang vindt plaats conform de P&C-cyclus

Communicatie

Het WK biedt de unieke mogelijkheid om het Noorden aan de wereld te tonen. Een WK wielrennen genereert veel mediawaarde. Zie ook paragraaf economie/werkgelegenheid. In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan communicatie en marketing voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.

Bijlagen: uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst.

Bijlagen

1. Uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur
2 Uitvoering programma WK Wielrennen 2020, toelichtende tekst.
3. Subsidieaanvraag Road Worlds B.V.
4. Brief Union Cycliste Internationale (UCI)
5. Adhesiebrief KNWU

Ter inzage in kamer C0.39

1. Haalbaarheidsonderzoek 2016 - SCCNN
2. Routeplan 2020
3.
4.
5.

Assen, @
Kenmerk: @

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

mevrouw drs. J. Klijnsma, voorzitter
mr. L. Maarleveld, secretaris a.i.

/coll.

*Ontwerp*besluit

Provinciale Staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van Drenthe van @ , kenmerk @;

gelet op ;

BESLUITEN:

Dubbelklik ***hier*** om het advies in de beleidsbrief van het Statenstuk te kopiëren

Assen, 6 juni 2018

Provinciale Staten voornoemd,

, griffier , voorzitter

/coll.

Als je het hele sjabloon hebt ingevuld en je alle opmerkingenballonnen in de kantlijn in één keer wilt verwijderen, dubbelklik dan hieronder. Alle opmerkingenballonnen in de kantlijn worden zo uit het document verwijderd.

Dubbelklik ***hier*** om de opmerkingenbalonnen te verwijderen.

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Statenstuk

Algemene gegevens		***Verantwoordelijke***
Opsteller	[redacted] tst. [redacted]	Foppe Voogd
Team	Plattelandsontwikkeling	
Datum	vrijdag 20 april 2018	*Paraaf verantwoordelijke*
Uiterste behandeldatum in GS: 8 mei 2018 *Toelichting:*		*Bespreken:*

Verwijzing naar speerpunt collegeakkoord/programma begroting	***Portefeuillehouder***
5. Energiek Drenthe / 7. Dynamiek in leefomgeving	Henk Jumelet

Intern voorbereid met	***Afwijkende mening***	***Paraaf directeur-secretaris***
1. [redacted] (S&I)	Nee	Leendert Maarleveld
2. [redacted] (S&I)	Nee	
3. [redacted] (BC)	Nee	
4. [redacted] (Fin)	Nee	
5. Yolanda van Doeveren (VTE)	Nee	

Archivering		***Communicatie***
Datum:	*Registratienummer:*	*Openbaar:* Ja
	nr.	
	nr.	*Persbericht:* Ja
	nr.	*Bekendmaking:* 8 mei 2018

Onderwerp

voorstel WK wielrennen 2020

1. In te stemmen met het beschikbaar stellen van € 5 miljoen voor het WK Wielrennen 2020
2. In te stemmen met de dekking van dit bedrag uit de Financieringsreserve
3. In te stemmen met rapportage over de voortgang conform de P&C-cyclus.

Beslissing GS

Risico's

Om de risico's en bijhorende beheersmaatregelen goed in beeld te brengen is er middels in een provinciale werksessie een interne risicoanalyse gemaakt en uitgewerkt. Ook de provincie Groningen heeft een dergelijke interne sessie uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn samengevoegd. Er is in beeld gebracht welke risico's zijn gesignaleerd, deze zijn geclassificeerd en er zijn beheersmaatregelen voor beschreven welke van belang zijn voor besluitvorming door GS en PS in mei en juni 2018. Deze classificatie is een momentopname.
Bij een positief besluit en toekenning van het evenement zal de risicoanalyse op verschillende momenten opnieuw worden uitgevoerd, voortdurend worden gemonitord en bijgesteld worden indien nodig. Al naar gelang de maatregelen worden beheerst, worden de classificaties hierop aangepast.
Bijlage: risicoanalyse en beheersmaatregelen

GS

Structuur voor samenwerking, afstemming en monitoring

Toelichting bijlagen uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en tekstversie

Road Worlds 2020 is de door de UCI beoogd organisator en verantwoordelijk voor de organisatie van het evenement WK Wielrennen 2020. Om te komen tot een heldere structuur voor een goede rol- en taakverdeling, constructieve samenwerking en goed georganiseerde monitoring en afstemming over de voortgang is in de bijlage een projectstructuur uitwerkt. In deze structuur zijn de rollen en taken van de verschillende partners in beeld gebracht en op welk niveau overleg en afstemming zal plaatsvinden. Doel van deze structuur is te komen tot een optimale economische en maatschappelijke spin-off, goede monitoring van de voortgang en de mogelijkheid om gezamenlijk te sturen op risico's die mogelijk gaandeweg ontstaan.
De stuurgroep zal bestaan uit bestuurders van provincie Drenthe, provincie Groningen, gemeente Assen, gemeente Emmen, gemeente Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN), KNWU.
De regiegroep zal bestaan uit medewerkers van provincie Drenthe, provincie Groningen, gemeente Assen, gemeente Emmen, gemeente Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN, marketingorganisaties, VNO-NCW. Zowel de stuurgroep als de regiegroep worden gefaciliteerd door Road Worlds 2020.

Road Worlds 2020 is verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijd en faciliteert het proces m.b.t. spin-off, side-events en "volksfeest". Vanuit de subsidiebeschikkingen die worden afgegeven door de provincies aan Road Worlds 2020 ontstaat een formele relatie tussen de partijen.

De invulling van spin-off, side-events en "volksfeest" wordt uitgevoerd door regionale en lokale organisaties en het bedrijfsleven. Als facilitator van dit proces rapporteert Road Worlds 2020 over de voortgang. In werkgroepen worden initiatieven verzameld en op elkaar afgestemd. De verantwoordelijkheid voor deze initiatieven blijft bij de lokale partijen.
De provincie draagt bij aan het WK Wielrennen 2020 op basis van beoogde maatschappelijk en economische effecten. Hierbij is het van belang dat informatie-uitwisseling plaatsvindt en dat er mogelijkheden zijn om deze effecten indien gewenst te beïnvloeden. Hiervoor neemt de provincie zitting in een stuurgroep op bestuurlijk niveau en wordt ambtelijk bijgedragen en input geleverd in de regiegroep en waar nodig de werkgroepen.

De wedstrijden worden voor een groot gedeelte georganiseerd op de openbare weg. Hiervoor is medewerking, bijvoorbeeld in de vorm van vergunningen, nodig van de gemeenten. Bovendien hebben

de gemeenten een belangrijke rol bij het realiseren van de beoogde maatschappelijk en economische effecten. Het is belangrijk dat de gemeenten deze kansen herkennen en inspanningen doen om deze te verzilveren en zich inzetten om de organisatie van de wedstrijden mogelijk te maken. Road Worlds 2020 organiseert de wedstrijden en faciliteert het proces om te komen tot een optimaal spin-off programma, side-events programma en volksfeest.
Een eerste verkenning bij gemeentelijke bestuurders heeft positieve houding opgeleverd t.o.v. de gevraagde rol van gemeenten en medewerking bij de verdere uitwerking van dit proces.

Beschrijving beschikking subsidieaanvraag

Road Worlds 2020 is de door de UCI beoogd organisator. Zij zijn bij toekenning door de UCI verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijden en heeft bij de provincie Drenthe en de provincie Groningen identieke subsidieaanvragen ingediend voor een subsidiebijdrage t.b.v. de organisatie van het WK Wielrennen 2020.

De provincie verleent een incidentele subsidie van maximaal € 5.000.000,00.
Dit bedrag is inclusief eventuele belastingen, waaronder de btw-component, welke voor rekening van aanvrager zijn. De gevraagde bijdrage van € 250.000,00 voor de side-events wijzen wij af. De reden hiervoor is dat wij (evenals het provinciebestuur van Groningen) ervoor kiezen zelf regie en verantwoording in gezamenlijkheid met de gemeenten hiervoor te nemen.

Voorwaarden
De subsidie wordt verleend voor de organisatie van het WK Wielrennen 2020 onder de voorwaarden dat:

a) Het evenement door UCI aan Road Worlds 2020 wordt gegund.
b) Het evenement wordt uitgevoerd overeenkomstig het bid.
c) Road Worlds 2020 stuurt 1 maand voorafgaand aan de datum van bevoorschotting een voortgangsrapportage in. Zij geeft op basis van het bid inzage over de voortgang van het evenement.
d) Er een Stuurgroep wordt ingesteld.
   De volgende partners/stakeholders zijn hierin bestuurlijk vertegenwoordigt:
   provincie Drenthe, provincie Groningen, gemeente Assen, gemeente Emmen, gemeente Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN), KNWU.
e) De Stuurgroep monitort en adviseert de colleges op basis van het monitoringsplan voorafgaand aan iedere bevoorschotting over de voortgangsrapportages.
f) De gevraagde bijdragen aan VWS en de provincie Groningen worden verleend.
g) Aangaan van een DAEB-uitvoeringsovereenkomst

Road Worlds 2020 verzoekt in haar aanvraag de samenwerking met regionale overheden nader te formaliseren aan de hand van een overeenkomst. Wij zien echte niet een leidende rol voor onszelf hierin weggelegd en gaan derhalve niet over tot het sluiten van de gewenste overeenkomst. Wel zeggen wij toe dat de provincie een inspanningsverplichting op zich neemt om de medewerking van de regionale overheden zo optimaal mogelijk te laten verlopen.

Betalingen
De bevoorschotting zal plaatsvinden op basis van het volgens voortgangsrapportages in te dienen cashflowoverzicht en sponsorplan.

Monitoring/risicomanagement
Voorafgaand aan de gestelde bevoorschottingsdata (m.u.v. 1 juli 2018) dient Road Worlds 2020 een voortgangsrapportage in. Uit deze rapportage moet blijken dat de realisatie zowel financieel als inhoudelijk volgens planning verloopt.
De Stuurgroep beoordeeld de voortgangsrapportage op basis van het monitoringsplan of de activiteiten financieel- en inhoudelijk volgens planning verloopt, en adviseert het college hierover, voorafgaand aan het verstrekken van het volgende voorschot.

Verplichtingen
Road Worlds B.V. stelt de provincie direct schriftelijk op de hoogte van:
1. wijzigingen op de ingediende plannen;
2. het (deels) niet uitvoeren van de gesubsidieerde activiteit(en);
3. relevante wijzigingen in de financiële en organisatorische verhouding met derden;
4. Wanneer niet aan alle voorwaarden wordt voldaan.

Indien Road Worlds 2020 niet voldoet aan de voorwaarden en verplichtingen kan GS het besluit tot subsidieverlening in nadeel van RW wijzigen of intrekken en het uitbetaalde subsidiebedrag geheel of gedeeltelijk terugvorderen.

Staatssteun
Vanwege de maatschappelijke waarden (beleven en beoefenen) van sport en marktfalen wordt de organisatie van WK Wielrennen 2020 als aangemeld als een Dienst van Algemeen Economisch Belang aangemerkt. Toelichting over staatsteun is beschreven in de beleidsbrief aan PS.

Side-events en maatschappelijke spin-off
In de subsidieaanvraag van Road Worlds 2020 wordt naast de bijdrage van € 5 mln ook om een bijdrage van € 250.000 gevraagd voor de organisatie van side-events. Deze vraag zal worden afgewezen.
In de voorgestelde structuur zijn we als regionale en lokale overheden verantwoordelijk voor de organisatie van de side-events en daarmee het realiseren van maatschappelijke spin off op korte en lange termijn i.s.m. met partners als Drenthe Beweegt en Kenniscentrum Evenementen. Dit is weliswaar een andere werkwijze dan normaal gesproken i.o.m. VWS wordt uitgevoerd. Wij zijn hierover in gesprek met VWS en hebben positieve signalen ontvangen over deze aanpak. Deze zelfde werkwijze bespreken wij ook i.h.k.v. WK Para- Cycling 2019 in Emmen.

Om te kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de bijdrage van € 500.000 vanuit VWS (€ 250.000, - voor beide provincies) moet wel worden aangetoond dat er door voor € 1 mln aan middelen totaal is ingezet aan side-events en maatschappelijke spin-off rond het WK Wielrennen 2020. Road Worlds 2020 zal deze bijdragen als aanvrager moeten tonen aan VWS. De lokale en regionale overheden zullen Road Worlds 2020 in staat moeten stellen om te kunnen aantonen dat we de door VWS gevraagde middelen hebben ingezet en op welke wijze wij dat hebben gedaan. Road Worlds 2020. ontvangt na toekenning van het WK Wielrennen 2020 van VWS volgens een bevoorschottingsschema de toegekende 500.000 euro voor de inzet van side-events.

In de beschikking aan Road Worlds 2020 zal worden opgenomen dat:
De invulling van spin-off, side-events en “volksfeest” wordt gedaan door regionale en lokale organisaties en het bedrijfsleven. Als facilitator van dit proces (d.m.v. medewerkers/coördinatoren) rapporteert Road Worlds 2020 over de voortgang. In werkgroepen worden lokale en regionale initiatieven verzameld en op elkaar afgestemd. De verantwoordelijkheid voor deze initiatieven blijft bij de lokale en regionale partijen.

Road Worlds 2020 stelt een full-time medewerker met kennis en netwerk van de lokale situatie aan voor beide provincies gedurende 2 jaar voor coördinatie side-events en maatschappelijke spin-off,
kosten € 250.000
De overige 250.000 kunnen zij inzetten in activiteiten, promotie etc. Invulling hiervan gaat altijd in overleg met de Stuurgroep. De uitvoering van deze activiteiten gaan in overleg met Regiegroep (zie bijlage: organisatiestructuur)

Risico van deze andere werkwijze is dat VWS uiteindelijk toch niet akkoord gaat met de voorgestelde aanpak en dat zij willen dat bijdragen van de side-events direct via de boeken van Road Worlds 2020 moeten lopen. Maatregel hiervoor is om in dat geval middels een aparte subsidieaanvraag van Road Worlds 2020 voor de uitvoering van side-events de gevraagde middelen te beschikken. Omdat dit dan later in het proces aan de orde zal zijn hebben we op dat moment wel zicht op welke activiteiten/inspanningen we als overheden willen laten uitvoeren en kunnen dan ook via de beschikking goed sturen op gewenste resultaten.

Inkoop of subsidie
Eén van de vragen die speelt is of sprake is van een inkoop- of een subsidierelatie. Ter beantwoording hiervan is gebruik gemaakt van de 'Checklist inkoop vs subsidie'. In casu ligt het initiatief bij Road Worlds die het WK wielrennen in 2020 wil organiseren. Zij zijn daarnaast de enige partij die dit kunnen doen omdat het UCI voornemens is het exclusieve recht aan deze partij te verlenen. Concurrentiestelling op een markt is onmogelijk omdat onze bijdrage bij een specifieke organisatie terecht moet komen. Er kan in principe geen aanbesteding worden gedaan. Daarom kan niet anders worden geconcludeerd dan dat sprake is van een subsidierelatie.

Directe subsidierelatie
In het verlengde hiervan speelt ook de gedachte om de bijdrage van de verschillende overheden via een stichting te laten lopen in de gedachte op deze wijze beter grip te houden op de organisatie van het evenement. Los van de vraag of het wenselijk en mogelijk is om een stichting op te richten met het doel grip te houden op de organisatie van een evenement, is het in dit korte tijdsbestek niet mogelijk een stichting op te richten welke vervolgens een aanvraag doet voor een bijdrage en voldoende duidelijkheid kan geven aan Road Worlds 2020 om het evenement van de UCI toegekend te krijgen. Daarnaast heeft de initiatiefnemer heeft ervoor gekozen een aparte B.V. op te richten en vanuit die B.V. de organisatie vorm te geven. Vanwege de voorliggende subsidieaanvraag, is de keuze voor een directe subsidierelatie ook al gemaakt
Met de voorgestelde structuur, waarin een stuurgroep op bestuurlijk niveau zal worden ingesteld, kan ook de gewenste grip, waaronder toezicht en monitoring, worden georganiseerd. De rol van de stuurgroep wordt verankerd in de subsidiebeschikking waarmee eenzelfde resultaat ten aanzien van invloed wordt gerealiseerd zonder daar een aparte rechtspersoon voor op te richten.

Financiën en dekking
De directe organisatiekosten van het WK Wielrennen 2020 zijn begroot op 15 miljoen euro waarbij Road Worlds 2020 heeft aangegeven dit evenement te willen uitvoeren wanneer zij van de overheden een bijdrage van 12 miljoen euro ontvangt. De overige 3 miljoen euro aan kosten willen zij zelf financieren door het zoeken van sponsoren en financiers. Organisator Road Worlds 2020 vraagt aan de twee provincies een gezamenlijke bijdrage van 10 miljoen euro en verwacht van het ministerie van VWS een bijdrage van 2 miljoen euro. Dit betekent concreet dat aan de provincie Drenthe gevraagd wordt om 5 miljoen euro bij te dragen in de directe kosten van de organisatie van het evenement.

De kosten van de gevraagde bijdrage aan de organisatie van het evenement ad € 5 miljoen willen we dekken uit de Financieringsreserve. In de 2e Bestuursrapportage 2018 gaan we dat verwerken.
Wij voeren gesprekken met betrokken Drentse gemeenten waarbij voorwaarde is dat zij en partners als Regio Groningen-Assen en eventuele andere medefinanciers een bijdrage leveren binnen de 5 miljoen euro.

Dekkingsvoorstel side-events en maatschappelijke spin-off
Met onderstaande middelen uit de begroting is een directe koppeling te maken met side-events en maatschappelijke spin-off die gewenst is vanuit het WK Wielrennen 2020
7.3 Dynamisch Drenthe - Sport
2.6 Drenthe, dè fietsprovincie – fietsevenementen
2.5 Versterken van de vrijetijdseconomie

Deze bestaande middelen kunnen passend ingezet worden voor de doelstellingen in de huidige begroting en daarmee ook direct bijdragen aan side-events en maatschappelijke spin-off waardoor een win-win wordt gecreëerd. Dit past bij het beeld dat het WK Wielrennen 2020 'een kers op de taart is. We werken ook nu al aan de maatschappelijke spin-off door de huidige inzet op fietsen.
De invulling van side-events en maatschappelijke spin-off wordt na besluitvorming vanaf september 2018 met betrokken partners regionaal en lokaal opgepakt en uitgevoerd. Hieruit zal een voorstel komen voor inzet en bijdrage vanuit de provincie. Voorstel is deze bijdrage te dekken uit bovenstaande middelen in de begroting.

Tekst openbare besluitenlijst

Dubbelklik ***hier*** om het onderdeel Tekst openbare besluitenlijst in te vullen.

Verzenden

Bijlagen alleen voor Gedeputeerde Staten

Bijlagen alleen voor Gedeputeerde Staten	**Meekopiëren**
Risicoanalyse	*ja*
Routeplan	*ja*

NB. Het Statenstuk en de eventuele daarbij horende bijlagen worden standaard mee gekopieerd voor GS.

provincie Drenthe

Statenstuk @

voorstel WK wielrennen 2020

Voorgestelde behandeling:
- Statencommissie Financiën, Cultuur, Bestuur en Economie op 23 mei 2018
- Provinciale Staten op 6 juni 2018
- fatale beslisdatum: 6 juni 2018

Behandeld door mevrouw [redacted] telefoonnummer (0592) [redacted] e-mail [redacted]drenthe.nl
Portefeuillehouder: de heer H.G. Jumelet

Inleiding

a. Algemeen
Er doet zich nu de unieke kans voor om het WK Wielrennen samen met de provincie Groningen al in 2020 te organiseren. Het college heeft in de afgelopen weken, samen met partners, onderzoek gedaan naar de haalbaarheid om samen met de provincie Groningen gastregio te zijn voor het WK Wielrennen in 2020 en of aan de hieraan verbonden voorwaarden kan worden voldaan.
In dit onderzoek hebben we kunnen constateren dat er veel enthousiasme en grote betrokkenheid is bij alle partners. Ook is gebleken dat de gestelde voorwaarden en gevraagde bijdrage voor de organisatie van dit evenement in 2020 reëel en haalbaar zijn.

Onze inzet en ambitie voor het WK Wielrennen 2020:

Het wordt een groot volksfeest
We zetten met elkaar het Noorden op zijn kop. Het WK dringt door tot in de haarvaten van het noorden; samen bouwen we een groot volksfeest. We activeren lokaal betrokkenen als welzijnswerk, dorpsverenigingen en buurtsportcoaches.

Dit wordt de beste wedstrijd ooit
We realiseren met elkaar een perfect georganiseerde 8- daagse wedstrijd, dit is wielrennen! Betrokken hierbij zijn gemeenten, het wielerplatform, clubs en vrijwilligers.

Wij maken het noorden beter
Het WK versterkt ontwikkelingen die al in gang gezet zijn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied. Bestaande programma's werken samen en gebruiken het WK.
We laten we de wereld zien wat onze regio te bieden heeft.

Wij zorgen voor verbinding
Vanuit de Stichting Cycling Championships Nothern Netherlands (SCCNN) worden activiteiten georganiseerd als business peloton en andere initiatieven

Om deze inzet en ambities te realiseren gaan we met onze partners zoals de gemeenten en betrokkenen in werkgroepen in overleg om gezamenlijk invulling te geven aan side-events en maatschappelijke en economische spin-off en hoe dit er concreet uit moeten gaan zien.

In dit statenstuk wordt aan uw Staten het voorstel gedaan op welke wijze wij invulling geven aan de mogelijkheid om het WK Wielrennen 2020 naar Drenthe/Groningen te halen, hoe we economische en langjarig maatschappelijke spin-off willen realiseren en hoe we financiën en risico's in monitoren en beheersen.

<u>Unieke kans</u>
De provincie Drenthe heeft in oktober 2016 als eerste regio het Bike Region Label van de internationale wielersportfederatie (UCI) ontvangen. Dankzij de inzet van Drenthe op dit label heeft de UCI aan de provincies Drenthe en Groningen de unieke kans geboden om gezamenlijk gastregio te zijn voor het WK Wielrennen 2020. De UCI heeft hoge waardering voor de fietsambities in Drenthe en Groningen en heeft aan sportevenementenbureau The Organizing Connection (TOC) de vraag voorgelegd om de haalbaarheid van het WK

Wielrennen 2020 in Drenthe en Groningen te onderzoeken.
Wanneer uiterlijk in juni 2018 aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan zal het evenement door de UCI worden toegekend aan sportevenementenbureau TOC en de provincies Drenthe en Groningen.

Drentse gemeenten
Roger de Groot, burgemeester van gemeente De Wolden, voorzitter van de VDG portefeuillehouders overleg Sport en Bewegen en van Drenthe beweegt, het programma waarin overheden en maatschappelijke partijen sport en bewegen inzetten om Drenthe beter te maken, heeft namens de gemeenten laten weten dat:

'Zowel de VDG-commissie als de Council Drenthe beweegt ondersteunt het initiatief van de provincie ten aanzien van het WK Wielrennen op de Weg. Er spreekt veel ambitie uit. Dat is een goed voorbeeld. Binnen onze programma's is er veel aandacht voor een gezonde provincie, waar iedere inwoner meedoet. Het podium van het WK en de energie die het uitstraalt gaat een belangrijke impuls geven aan de gezonde omgeving. Gemeenten en maatschappelijke instellingen zijn trots deel uit te maken van dit mondiale evenement. We zullen de organisatie ondersteunen en we zullen zelf zo mogelijk initiatieven ontplooien en stimuleren die tot een maximale beleving leiden. Met het WK Wielrennen in Drenthe schrijven we geschiedenis'

In de bijlagen zijn adhesiebrieven toegevoegd van de UCI en KNWU ter ondersteuning van een bid t.b.v. het WK Wielrennen 2020

b. Europese aspecten

Los van de inhoudelijk behandeling van de subsidieaanvraag, zijn de staatssteunregels een van de belangrijkste elementen waar aan moet worden voldaan. Dat sprake is van staatssteun indien wordt besloten tot het geven van een bijdrage, geldt hierbij als gegeven. Vanwege de omvang van de gevraagde overheidsbijdrage en de aard van het evenement, is maar één vrijstelling mogelijk: het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012 (2012/21/EU). Het DAEB-Vrijstellingsbesluit biedt ruimte voor decentrale overheden om DAEB te compenseren die sociaal-maatschappelijk relevant zijn op lokaal en regionaal niveau.

Uit het haalbaarheidsonderzoek is gebleken dat de organisatie van het WK 2020 zonder bijdrage van de overheid niet mogelijk is. De aanvraag en de daarbij behorende begroting van Road Worlds 2020 bevestigen ook dat substantiële overheidsbijdragen zijn vereist om de organisatie financieel rond te krijgen.

Naar verwachting is sprake van een DAEB. Deze zal moeten worden ingericht conform de vereisten uit het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012. Omdat het evenement wordt gesteund door drie overheden, is het zaak dat dit op een gelijke wijze gebeurt. Daarom is contact opgenomen met het ministerie van VWS. Hieruit blijkt dat het ministerie werkt met een subsidiebeschikking en een uitvoeringsovereenkomst waarin de DAEB-aanwijzing zit.
Het DAEB vrijstellingsbesluit heeft een plafond van € 15 miljoen per jaar ten behoeve van DAEB's. De bijdragen van de beide provincies kunnen niet los worden gezien van de (verwachte) bijdrage van het ministerie. Afstemming hierover is noodzakelijk. Op het moment van schrijven van dit stuk, loopt het verzoek om afstemming.

c. Economie/werkgelegenheid

Onze inzet: Wij maken het noorden beter
Het WK versterkt ontwikkelingen die al in gang gezet zijn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied. Bestaande programma's werken samen en gebruiken het WK.
We laten we de wereld zien wat onze regio te bieden heeft.

Marketing en media
Het WK wielrennen biedt de unieke kans om het Noorden als 'Top Dutch' regio aan de wereld te tonen. Een WK wielrennen genereert veel mediawaarde. Mediawaarde is het bedrag dat hypothetisch zou moeten worden betaald om bereik in de vorm van advertenties in diverse media te kunnen verkrijgen. De mediawaarde van het WK wielrennen in Limburg in 2012 is gemeten en bedroeg 22,5 miljoen euro.

Dit is opgebouwd uit onder meer:

- Het bereik van de kranten is 141 miljoen, met een bijbehorende mediawaarde van 4,9 miljoen euro.
- De tv-aandacht die het WK wielrennen in Nederland heeft genoten bedraagt vijftig uur en het bereik van de tv-uitingen is 49 miljoen, met een bijbehorende mediawaarde van 16,8 miljoen euro.
- De internationale tv-aandacht was groot. In 22 landen hebben er uitzendingen plaatsgevonden die samen goed waren voor ruim 459 uren uitzendtijd.
- Wereldwijd zijn in september 2012 ruim 16.000 artikelen over het WK wielrennen verschenen op buitenlandse onlinenieuwssites.

Het WK wielrennen biedt hiermee uitstekende mogelijkheden om de wereld te laten zien hoe goed en aantrekkelijk deze "Top Dutch" regio is op het gebied van wereldwijd belangrijke thema's zoals duurzaamheid, vergroening en gezond ouder worden. Daarnaast zet het WK Wielrennen Drenthe goed op de kaart als fietsprovincie en biedt het uitstekende mogelijkheden en kansen op het gebied van vrijetijdseconomie.

Economische spin-off
In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan economische spin-off en communicatie/marketing voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.

Bijlagen: uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst

d. Participatie
Onze inzet: Het wordt een groot volksfeest
We zetten met elkaar het Noorden op zijn kop. Het WK dringt door tot in de haarvaten van het noorden; samen bouwen we een groot volksfeest. We activeren lokaal betrokkenen als welzijnswerk, dorpsverenigingen, wielereverenigingen en buurtsportcoaches.

Maatschappelijke spin off
Een breed gedragen en uitgevoerd maatschappelijk programma gekoppeld aan het evenement kan winst opleveren op het gebied van:

Vitaliteit: *stimuleren van gezonde leefstijl als trendbreuk tegen alsmaar stijgende zorgkosten*
• Gezonde mensen in de regio (terugdringen overgewicht en obesitas)
• Hogere levensverwachting

Economisch*: gebied op de kaart, meer bestedingen en overnachtingen.*
• Fietsregio nummer 1, fietsprovincie nummer 1 en fietsstad nummer 1
• Regio economisch sterker, fietsen als exploitatiemiddel

Leefbaarheid/sociaal: *sociale impact vergroten. Groene projecten, openbare ruimte anders inrichten en sociale side-events*
• Positieve attitude eigen inwoners over mogelijkheden in deze regio (collectief geheugen, mooi feest)

Duurzaamheid: *andere vormen van energie (energietransitie)*
• Mobiliteit: de fiets voor woon-werk/schoolverkeer
• Fysieke verbinding Groningen- Assen, fietssnelwegen.
• Optimale sportieve beleving van de natuur en stad.

In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan maatschappelijke spin-off en side events voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.
Bijlagen: uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst.

Advies

1. In te stemmen met het beschikbaar stellen van € 5 miljoen voor het WK Wielrennen 2020
2. In te stemmen met de dekking van dit bedrag uit de Financieringsreserve.
3. In te stemmen met rapportage over de voortgang conform de P&C-cyclus.

Doelstelling uit de begroting

2.5 Versterken van de vrijetijdseconomie
Meer werkgelegenheid en hogere bestedingen in de vrijetijdseconomie van Drenthe

2.6 Drenthe, dè fietsprovincie
Versterken van fietsevenementen en imago fietsprovincie Drenthe

7.3 Dynamisch Drenthe
Activering door sportactiviteiten gericht op vitalisering en gezondheid

Argumenten

1.1. Het WK Wielrennen 2020 is een etalage voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen en kan de inzet hierop verder versterken. Het podium dat het WK Wielrennen 2020 kan bieden, zal het imago en de marketing van vrijetijds- en fietsprovincie Drenthe een grote impuls geven.

1.2. Het WK Wielrennen 2020 kan bijdragen aan het realiseren van belangrijke maatschappelijke doelen. Doelstellingen als bevorderen van vitaliteit, participatie, leefbaarheid en het versterken van het imago van de gehele provincie.

1.3. Het WK Wielrennen 2020 biedt een groot podium voor het Noorden om zich aan de wereld te presenteren als "Top-Dutch" regio.

1.4 Het WK Wielrennen 2020 en kan bijdragen aan een directe economische spin-off.
De directe economische spin-off is ingeschat tussen €11,9 miljoen en €22,1 miljoen euro.

1.5 Beoogd organisator Road Worlds BV. is bereid het WK Wielrennen te financieren indien wij daarvoor een subsidie verstrekken van maximaal € 5 miljoen.
De directe organisatiekosten van het WK Wielrennen 2020 zijn begroot op 15 miljoen euro. Road Worlds 2020 wil de organisatie van het evenement op zich nemen wanneer zowel de provincie Drenthe als de provincie Groningen elk bereid zijn daarvoor een subsidie van maximaal € 5 miljoen te verstrekken, het ministerie van VWS € 2 miljoen en de overige € 3 miljoen zelf te financieren door het zoeken van sponsoren en financiers.

2.1. In de voorjaarsnota 2018 is bij de Ontwikkeling van de stand van de Financieringsreserve rekening gehouden met een bijdrage van 5 miljoen.
In de voorjaarsnota wordt de ontwikkeling van de financieringsreserve geschetst. De stand van deze reserve bedraagt ultimo 2018 75 miljoen en behoud een acceptabele omvang ook na 2019.

3.1 Via P&C cyclus (Voorjaarsnota, begroting, Bestuursrapportage en jaarstukken) worden begrotingsvoorstellen en verantwoordingen over alle beleidsgebieden voorgelegd aan Provinciale Staten. In de begroting worden resultaatafspraken voorgelegd en vastgesteld waarop wordt gemonitord via de P&C cyclus. Ook over de voortgang op het dossier WK wielrennen 2020 moeten in de begroting van 2019 ev. begrotingsafspraken worden gemaakt.

Tijdsplanning

Juni 2018 –	besluitvorming PS
Juni 2018	beschikking Road Worlds B.V.
Juni 2018	besluit toekenning UCI
Juli 2018	Concretisering met betrokkenen van maatschappelijke en economische ambities
Sept 2018	Start voorbereiding evenement en organisatie en maatschappelijke spin-off
Sept 2019	WK Para-Cycling met start aftellen ‘het laatste jaar’.
Jan 2019	Start uitvoering maatschappelijke spin-off
Sept 2020	WK Wielrennen 2020

Financiën

Dekkingsvoorstel subsidie aan Road Worlds B.V.
De kosten van de gevraagde bijdrage aan de organisatie van het evenement ad € 5 miljoen willen we dekken uit de Financieringsreserve. Dit hebben we in de voorjaarsnota 2018 vermeld. In de 2e Bestuursrapportage 2018 gaan we dat verwerken. Rapportage hierover vindt plaats via de planning- en controlcyclus
Wij voeren gesprekken met betrokken Drentse gemeenten waarbij voorwaarde is dat zij en eventuele andere medefinanciers een bijdrage leveren binnen de 5 miljoen euro.

Dekkingsvoorstel side-events en maatschappelijke spin-off
Met onderstaande middelen uit de begroting is een directe koppeling te maken met side-events en maatschappelijke spin-off die gewenst is vanuit het WK Wielrennen 2020.

2.5 Versterken van de vrijetijdseconomie
Meer werkgelegenheid en hogere bestedingen in de vrijetijdseconomie van Drenthe
2.6 Drenthe, dè fietsprovincie
Versterken van fietsevenementen en imago fietsprovincie Drenthe
7.3 Dynamisch Drenthe
Activering door sportactiviteiten gericht op vitalisering en gezondheid

Deze bestaande middelen kunnen passend ingezet worden voor de doelstellingen in de huidige begroting en daarmee ook direct bijdragen aan side-events en maatschappelijke spin-off waardoor een win-win wordt gecreëerd. Dit past bij het beeld dat het WK Wielrennen 2020 ‘een kers op de taart is. We werken ook nu al aan de maatschappelijke spin-off door de huidige inzet op fietsen.
De invulling van side-events en maatschappelijke spin-off wordt na besluitvorming vanaf september 2018 met betrokken partners regionaal en lokaal opgepakt en uitgevoerd.
Hieruit zal een voorstel komen voor inzet en bijdrage vanuit de provincie.
Voorstel is deze inzet en bijdrage te dekken uit bovenstaande middelen in de bestaande begroting van 2018 ev.

Haalbaarheidsonderzoek en geleerde lessen
De stichting SCCNN heeft in 2016 een haalbaarheidsonderzoek laten uitvoeren. In deze haalbaarheidsstudie wordt objectief bekeken of het mogelijk of aantrekkelijk is om het WK Wielrennen uit te organiseren en of investeren in dit evenement vanuit maatschappelijk oogpunt aantrekkelijk is. Het onderzoek geeft een zo onafhankelijk mogelijk beeld van de benodigde investeringen, de maatschappelijke baten en de mogelijke risico’s van dit initiatief (zie bijlage). Daarnaast hebben in ons land meerdere grotere wielerevenementen plaatsgevonden, waaronder het WK Wielrennen in Limburg (2012) en de start van de Giro d’Italia in Gelderland (2016). We hebben contact met de betrokken partijen en betrekken de uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek en de lessen die geleerd zijn uit voorgaande grote wielerevenementen in de uitwerking van de organisatiestructuur en het risicomanagement inclusief monitoringsplan voor het WK wielrennen 2020.

Subsidiebeschikking Road Worlds B.V.
Road Worlds B.V. is verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijden en heeft bij de provincie Drenthe en de provincie Groningen identieke subsidieaanvragen ingediend voor een subsidiebijdrage t.b.v. de organisatie van het WK Wielrennen 2020.

De subsidieaanvraag en bijbehorende bijlagen zijn toegevoegd aan de bijlagen van dit statenstuk.
De begroting welke door Road Worlds B.V. is opgesteld conform het format dat het ministerie van VWS vereist bij het indienen van een subsidieaanvraag voor het organiseren van grote sportevenementen.

De verklaring omtrent de getoetste financiële haalbaarheid WK Wielrennen 2020 van sportkoepel NOC*NSF is toegevoegd aan de bijlagen. Hierin wordt door de experts, de commissie evenementen en het directeurenoverleg van de netwerkorganisatie “Kracht van Sportevenementen” aangegeven het een realistische begroting betreft.

De provincie verleent een incidentele subsidie van maximaal € 5.000.000,00. Dit bedrag is inclusief eventuele belastingen, waaronder de btw-component, welke voor rekening van aanvrager zijn. De gevraagde bijdrage van € 250.000,00 voor de side-events wijzen wij af. De reden hiervoor is dat de provincie de keuze maakt zelf regie en verantwoording hiervoor te nemen.

Voorwaarden
De subsidie wordt verleend voor de organisatie van het WK Wielrennen 2020 onder de voorwaarden dat:

a) Het evenement door UCI aan TOC/RW wordt gegund.
b) Het evenement wordt uitgevoerd overeenkomstig het bid.
c) TOC/RW stuurt 1 maand voorafgaand aan de datum van bevoorschotting een voortgangsrapportage in. Zij geeft op basis van het bid inzage over de voortgang van het evenement.
d) Er een Stuurgroep wordt ingesteld.
   De volgende partners/stakeholders zijn hierin bestuurlijk vertegenwoordigt:
   provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN), KNWU.
e) De Stuurgroep monitort en adviseert de colleges op basis van het monitoringsplan voorafgaand aan iedere bevoorschotting over de voortgangsrapportages.
f) De gevraagde bijdragen aan VWS en de provincie Groningen worden verleend.
g) Aangaan van een DAEB-uitvoeringsovereenkomst

Monitoring/risicomanagement
Voorafgaand aan de gestelde bevoorschottingsdata (m.u.v. 1 juli 2018) dient Road Worlds B.V. een voortgangsrapportage in. Uit deze rapportage moet blijken dat de realisatie zowel financieel als inhoudelijk volgens planning verloopt.
De Stuurgroep beoordeeld de voortgangsrapportage op basis van het monitoringsplan of de activiteiten financieel- en inhoudelijk volgens planning verloopt, en adviseert het college hierover, voorafgaand aan het verstrekken van het volgende voorschot.

Rapportage aan Provinciale Staten over de voortgang vindt plaats conform de P&C-cyclus

Communicatie

Het WK biedt de unieke mogelijkheid om het Noorden aan de wereld te tonen. Een WK wielrennen genereert veel mediawaarde. Zie ook paragraaf economie/werkgelegenheid.
In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan communicatie en marketing voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.
Bijlagen: uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst.

Bijlagen

1. Uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur
2 Uitvoering programma WK Wielrennen 2020, toelichtende tekst.
3. Subsidieaanvraag Road Worlds B.V.
4. Begroting op hoofdlijnen van Road Worlds 2020 B.V.
5. Organogram Road Worlds B.V.
6. Brief Union Cycliste Internationale (UCI)
7. Adhesiebrief KNWU
8. Verklaring NOC*NSF

Ter inzage in kamer C0.39

1. Haalbaarheidsonderzoek 2016 - SCCNN
2. Routeplan 2020
3.
4.
5.

Assen, @
Kenmerk: @

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

mevrouw drs. J. Klijnsma, voorzitter
mr. L. Maarleveld, secretaris a.i.

/coll.

WK Wielrennen 2020

Het WK Wielrennen 2020 is een mondiaal 8- daags fietsevenement wat de provincie Drenthe, als eerste UCI Bike Region met meer nadruk op de wereldkaart kan zetten als fietsprovincie.
Het WK Wielrennen 2020 kan een etalage zijn voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen. Het podium dat het WK Wielrennen 2020 biedt, zal het imago en de marketing van vrijetijds- en fietsprovincie Drenthe een grote impuls kunnen geven. Het mondiale sportevenement past bij onze fietsambities en kan bijdragen aan sociale en maatschappelijke verbinding, samenwerking in de regio bevorderen en economische impact tussen 11,9 en 22,1 miljoen euro realiseren.

Organisator

The Organizing Connection (TOC) is vanuit de UCI de beoogd organisator (rechtenhouder) van de organisatie van het WK Wielrennen 2020. TOC is een sportevenementenbureau, een zusteronderneming van Road Worlds 2020 B.V. en een verbindende speler in de organisatie van sportevenementen. Zij hebben in hun twintigjarig bestaan meerdere wielerevenementen in samenwerking met de internationale wielerbond UCI en lokale overheden mogen organiseren.
In opdracht van de UCI is mee gewerkt aan vier WK's Wielrennen: 1998 (Valkenburg), 2012 (Valkenburg), 2013 (Toscane) en 2014 (Ponferrada). Zij organiseerden de WK's Veldrijden in 2006 (Zeddam) 2009 & 2014 (Hoogerheide) 2013 (Louisville) en 2017 (Belvaux).
In 2019 organiseert The Organizing Connection WK UCI Para-Cycling Road in Emmen en de WK UCI Para-Cycling Track in Apeldoorn.

Road Worlds 2020 B.V. wordt zowel organisatorisch als financieel verantwoordelijk voor de organisatie van het evenement en daarmee ook de risicodragende partij. Van de gezamenlijke regionale overheden (provincies Drenthe en Groningen) wordt door organisator Road Worlds 2020 een bijdrage gevraagd van € 10 miljoen op een begroting van € 15 miljoen.
Aan het ministerie van VWS wordt een bijdrage van € 2 miljoen gevraagd, daarnaast wordt ingezet op € 3 miljoen aan bijdragen vanuit het bedrijfsleven.
Met betrokken partners, waarvan de beide provincies de belangrijkste zijn, worden afspraken gemaakt die niet alleen de financiële bijdragen vastleggen, maar ook de onderlinge verantwoordelijkheden in de organisatie van de WK.

Stichting WK Wielrennen

De huidige Stichting Cycling Championships Nothern Netherlands (SCCNN) is integraal onderdeel van het lokale organisatiecomité en heeft vooral een adviserende en ondersteunende rol. De rol van de huidige stichting is het optreden als verbinder naar het lokale bedrijfsleven en voelspriet in de noordelijke regio, zodat het noordelijke bedrijfsleven maximaal kan profiteren van deze unieke WK. Na toekenning zal verkend worden hoe dit vorm gegeven kan worden in een samenwerking.

Maatschappelijke waarde

Ten aanzien van de maatschappelijke waarde is het niet eenvoudig om uitspraken te doen over de te verwachten waarde. Geconcludeerd kan worden dat de thema's fietsen, healthy ageing, energie/duurzaamheid, (sensor)technologie en recreatie hoog op de agenda staan in de twee provincies en de betrokken gemeentes. Deze thema's zijn goede aanknopingspunten om het WK Wielrennen als een vliegwiel te laten fungeren voor het realiseren van maatschappelijke waarde.
Vanuit wetenschappelijk onderzoek is bekend dat een grootschalig sportevenement een katalysator kan zijn voor maatschappelijke initiatieven, mits het evenement op een juiste wijze wordt geactiveerd. In welke mate het de overheden en andere publieke en private organisaties lukt om maatschappelijke waarde te creëren is afhankelijk van het organisatieproces.
Bron: Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen, December 2016

In opdracht van: Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

Economische waarde

Op basis van ervaringen met andere grote wielerevenementen worden er 300.000 – 350.000 bezoeken verwacht. De geschatte economische impact van de bezoekers, hospitality, media, technici en projectorganisatie wordt geschat op €17 miljoen, met €11,9 miljoen als behouden scenario en €22,1 miljoen als optimistisch scenario. Het is van veel factoren afhankelijk wat de economische impact zal zijn (bestedingen door bezoekers, pers, ploegen, organisatorische), maar met name het weer is hier van invloed op.

Bron: Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen**,** December 2016

In opdracht van: Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

Routeplan

Uitgangspunten voor het routeplan (parcoursen) zijn:

1. Door zoveel mogelijk dorpen en steden (in beide provincies)
   Doelstellingen:
   - Beleven: Samen genieten van één groot volksfeest
   - Bewegen: Sportieve evenementen voor jong en oud
   - Ontmoeten: Inwoners, verenigingen en ondernemers met elkaar beleven
2. Bezienswaardigheden beide provincies in beeld
3. Instemming koploper-overheden provincies Drenthe & Groningen, steden Assen, Emmen, Groningen
4. Voldoen aan de parcoursrichtlijnen van de UCI.
   Denk hierbij aan aantal km per wedstrijd, breedte van wegen, veiligheid diversiteit van parcours
5. Één finishlocatie (= voorwaarde UCI):
   het TT circuit in Assen, vanwege centrale ligging en organisatorische voordelen

Het voorliggende routeplan wordt als voorstel aangeboden aan de UCI en is nog niet definitief. Dit wordt ter inzage gelegd.

Vergaderingen en congressen UCI

Tijdens het WK Wielrennen 2020 zal door de UCI ook een aantal vergaderingen en congressen worden georganiseerd. Road Worlds 2020 is verantwoordelijk voor het vastleggen van locaties hiervoor en levert faciliteiten, inrichting, catering en ondersteuning.

De grootste meetings die in deze week plaatsvinden zijn het UCI Congres en de UCI Junior Conference. Het Congres is de jaarlijkse bijeenkomst van leden en bestuur van de UCI met in totaal zo'n 600 deelnemers. De Junior Conference telt zo'n 300 deelnemers. Deze conferentie is bedoeld voor alle junioren die zijn ingeschreven voor de WK Wielrennen 2020.

*Ontwerp*besluit

Provinciale Staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van Drenthe van @ , kenmerk @;

gelet op ;

BESLUITEN:

Dubbelklik *hier* om het advies in de beleidsbrief van het Statenstuk te kopiëren

Assen, 6 juni 2018

Provinciale Staten voornoemd,

, griffier , voorzitter

/coll.

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Statenstuk

Algemene gegevens	
Opsteller	[redacted] tst. [redacted]
Team	Plattelandsontwikkeling
Datum	vrijdag 20 april 2018
Uiterste behandeldatum in GS: 8 mei 2018 *Toelichting:*	

Verantwoordelijke
Foppe Voogd
Paraaf verantwoordelijke *Bespreken:*

Verwijzing naar speerpunt collegeakkoord/programma begroting
5. Energiek Drenthe / 7. Dynamiek in leefomgeving

Portefeuillehouder
Henk Jumelet

Intern voorbereid met	***Afwijkende mening***
1. [redacted] (S&I)	Nee
2. [redacted] (S&I)	Nee
3. [redacted] (BC)	Nee
4. [redacted] (Fin)	Nee
5. Yolanda van Doeveren (VTE)	Nee

Paraaf directeur-secretaris
Leendert Maarleveld

Archivering	
Datum:	*Registratienummer:*
	nr.
	nr.
	nr.

Communicatie
Openbaar: Ja
Persbericht: Ja
Bekendmaking: 8 mei 2018

Onderwerp

voorstel WK wielrennen 2020

1. In te stemmen met het beschikbaar stellen van € 5 miljoen voor het WK Wielrennen 2020
2. In te stemmen met de dekking van dit bedrag uit de Financieringsreserve
3. In te stemmen met rapportage over de voortgang conform de P&C-cyclus.

Beslissing GS

Risico's

Om de risico's en bijhorende beheersmaatregelen goed in beeld te brengen is er middels in een provinciale werksessie een interne risicoanalyse gemaakt en uitgewerkt. Ook de provincie Groningen heeft een dergelijke interne sessie uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn samengevoegd. Er is in beeld gebracht welke risico's zijn gesignaleerd, deze zijn geclassificeerd en er zijn beheersmaatregelen voor beschreven welke van belang zijn voor besluitvorming door GS en PS in mei en juni 2018. Deze classificatie is een momentopname.
Bij een positief besluit en toekenning van het evenement zal de risicoanalyse op verschillende momenten opnieuw worden uitgevoerd, voortdurend worden gemonitord en bijgesteld worden indien nodig. Al naar gelang de maatregelen worden beheerst, worden de classificaties hierop aangepast.
Bijlage: risicoanalyse en beheersmaatregelen

GS

Structuur voor samenwerking, afstemming en monitoring

Toelichting bijlagen uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en tekstversie

Road Worlds 2020 is de door de UCI beoogd organisator en verantwoordelijk voor de organisatie van het evenement WK Wielrennen 2020. Om te komen tot een heldere structuur voor een goede rol- en taakverdeling, constructieve samenwerking en goed georganiseerde monitoring en afstemming over de voortgang is in de bijlage een projectstructuur uitwerkt. In deze structuur zijn de rollen en taken van de verschillende partners in beeld gebracht en op welk niveau overleg en afstemming zal plaatsvinden. Doel van deze structuur is te komen tot een optimale economische en maatschappelijke spin-off, goede monitoring van de voortgang en de mogelijkheid om gezamenlijk te sturen op risico's die mogelijk gaandeweg ontstaan.
De stuurgroep zal bestaan uit bestuurders van provincie Drenthe, provincie Groningen, gemeente Assen, gemeente Emmen, gemeente Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN), KNWU.
De regiegroep zal bestaan uit medewerkers van provincie Drenthe, provincie Groningen, gemeente Assen, gemeente Emmen, gemeente Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN, marketingorganisaties, VNO-NCW. Zowel de stuurgroep als de regiegroep worden gefaciliteerd door Road Worlds 2020.

Road Worlds 2020 is verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijd en faciliteert het proces m.b.t. spin-off, side-events en "volksfeest". Vanuit de subsidiebeschikkingen die worden afgegeven door de provincies aan Road Worlds 2020 ontstaat een formele relatie tussen de partijen.

De invulling van spin-off, side-events en "volksfeest" wordt uitgevoerd door regionale en lokale organisaties en het bedrijfsleven. Als facilitator van dit proces rapporteert Road Worlds 2020 over de voortgang. In werkgroepen worden initiatieven verzameld en op elkaar afgestemd. De verantwoordelijkheid voor deze initiatieven blijft bij de lokale partijen.
De provincie draagt bij aan het WK Wielrennen 2020 op basis van beoogde maatschappelijk en economische effecten. Hierbij is het van belang dat informatie-uitwisseling plaatsvindt en dat er mogelijkheden zijn om deze effecten indien gewenst te beïnvloeden. Hiervoor neemt de provincie zitting in een stuurgroep op bestuurlijk niveau en wordt ambtelijk bijgedragen en input geleverd in de regiegroep en waar nodig de werkgroepen.

De wedstrijden worden voor een groot gedeelte georganiseerd op de openbare weg. Hiervoor is medewerking, bijvoorbeeld in de vorm van vergunningen, nodig van de gemeenten. Bovendien hebben

de gemeenten een belangrijke rol bij het realiseren van de beoogde maatschappelijk en economische effecten. Het is belangrijk dat de gemeenten deze kansen herkennen en inspanningen doen om deze te verzilveren en zich inzetten om de organisatie van de wedstrijden mogelijk te maken. Road Worlds 2020 organiseert de wedstrijden en faciliteert het proces om te komen tot een optimaal spin-off programma, side-events programma en volksfeest.
Een eerste verkenning bij gemeentelijke bestuurders heeft positieve houding opgeleverd t.o.v. de gevraagde rol van gemeenten en medewerking bij de verdere uitwerking van dit proces.

Beschrijving beschikking subsidieaanvraag

Road Worlds 2020 is de door de UCI beoogd organisator. Zij zijn bij toekenning door de UCI verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijden en heeft bij de provincie Drenthe en de provincie Groningen identieke subsidieaanvragen ingediend voor een subsidiebijdrage t.b.v. de organisatie van het WK Wielrennen 2020.

De provincie verleent een incidentele subsidie van maximaal € 5.000.000,00.
Dit bedrag is inclusief eventuele belastingen, waaronder de btw-component, welke voor rekening van aanvrager zijn. De gevraagde bijdrage van € 250.000,00 voor de side-events wijzen wij af. De reden hiervoor is dat wij (evenals het provinciebestuur van Groningen) ervoor kiezen zelf regie en verantwoording in gezamenlijkheid met de gemeenten hiervoor te nemen.

Voorwaarden
De subsidie wordt verleend voor de organisatie van het WK Wielrennen 2020 onder de voorwaarden dat:

a) Het evenement door UCI aan Road Worlds 2020 wordt gegund.
b) Het evenement wordt uitgevoerd overeenkomstig het bid.
c) Road Worlds 2020 stuurt 1 maand voorafgaand aan de datum van bevoorschotting een voortgangsrapportage in. Zij geeft op basis van het bid inzage over de voortgang van het evenement.
d) Er een Stuurgroep wordt ingesteld.
   De volgende partners/stakeholders zijn hierin bestuurlijk vertegenwoordigt:
   provincie Drenthe, provincie Groningen, gemeente Assen, gemeente Emmen, gemeente Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN), KNWU.
e) De Stuurgroep monitort en adviseert de colleges op basis van het monitoringsplan voorafgaand aan iedere bevoorschotting over de voortgangsrapportages.
f) De gevraagde bijdragen aan VWS en de provincie Groningen worden verleend.
g) Aangaan van een DAEB-uitvoeringsovereenkomst

Road Worlds 2020 verzoekt in haar aanvraag de samenwerking met regionale overheden nader te formaliseren aan de hand van een overeenkomst. Wij zien echte niet een leidende rol voor onszelf hierin weggelegd en gaan derhalve niet over tot het sluiten van de gewenste overeenkomst. Wel zeggen wij toe dat de provincie een inspanningsverplichting op zich neemt om de medewerking van de regionale overheden zo optimaal mogelijk te laten verlopen.

Betalingen
De bevoorschotting zal plaatsvinden op basis van het volgens voortgangsrapportages in te dienen cashflowoverzicht en sponsorplan.

Monitoring/risicomanagement
Voorafgaand aan de gestelde bevoorschottingsdata (m.u.v. 1 juli 2018) dient Road Worlds 2020 een voortgangsrapportage in. Uit deze rapportage moet blijken dat de realisatie zowel financieel als inhoudelijk volgens planning verloopt.
De Stuurgroep beoordeeld de voortgangsrapportage op basis van het monitoringsplan of de activiteiten financieel- en inhoudelijk volgens planning verloopt, en adviseert het college hierover, voorafgaand aan het verstrekken van het volgende voorschot.

Verplichtingen
Road Worlds B.V. stelt de provincie direct schriftelijk op de hoogte van:
1. wijzigingen op de ingediende plannen;
2. het (deels) niet uitvoeren van de gesubsidieerde activiteit(en);
3. relevante wijzigingen in de financiële en organisatorische verhouding met derden;
4. Wanneer niet aan alle voorwaarden wordt voldaan.

Indien Road Worlds 2020 niet voldoet aan de voorwaarden en verplichtingen kan GS het besluit tot subsidieverlening in nadeel van RW wijzigen of intrekken en het uitbetaalde subsidiebedrag geheel of gedeeltelijk terugvorderen.

Staatssteun
Vanwege de maatschappelijke waarden (beleven en beoefenen) van sport en marktfalen wordt de organisatie van WK Wielrennen 2020 als aangemeld als een Dienst van Algemeen Economisch Belang aangemerkt. Toelichting over staatsteun is beschreven in de beleidsbrief aan PS.

Side-events en maatschappelijke spin-off
In de subsidieaanvraag van Road Worlds 2020 wordt naast de bijdrage van € 5 mln ook om een bijdrage van € 250.000 gevraagd voor de organisatie van side-events. Deze vraag zal worden afgewezen.
In de voorgestelde structuur zijn we als regionale en lokale overheden verantwoordelijk voor de organisatie van de side-events en daarmee het realiseren van maatschappelijke spin off op korte en lange termijn i.s.m. met partners als Drenthe Beweegt en Kenniscentrum Evenementen. Dit is weliswaar een andere werkwijze dan normaal gesproken i.o.m. VWS wordt uitgevoerd. Wij zijn hierover in gesprek met VWS en hebben positieve signalen ontvangen over deze aanpak. Deze zelfde werkwijze bespreken wij ook i.h.k.v. WK Para- Cycling 2019 in Emmen.

Om te kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de bijdrage van € 500.000 vanuit VWS (€ 250.000, - voor beide provincies) moet wel worden aangetoond dat er door voor € 1 mln aan middelen totaal is ingezet aan side-events en maatschappelijke spin-off rond het WK Wielrennen 2020. Road Worlds 2020 zal deze bijdragen als aanvrager moeten tonen aan VWS. De lokale en regionale overheden zullen Road Worlds 2020 in staat moeten stellen om te kunnen aantonen dat we de door VWS gevraagde middelen hebben ingezet en op welke wijze wij dat hebben gedaan. Road Worlds 2020. ontvangt na toekenning van het WK Wielrennen 2020 van VWS volgens een bevoorschottingsschema de toegekende 500.000 euro voor de inzet van side-events.

In de beschikking aan Road Worlds 2020 zal worden opgenomen dat:
De invulling van spin-off, side-events en “volksfeest” wordt gedaan door regionale en lokale organisaties en het bedrijfsleven. Als facilitator van dit proces (d.m.v. medewerkers/coördinatoren) rapporteert Road Worlds 2020 over de voortgang. In werkgroepen worden lokale en regionale initiatieven verzameld en op elkaar afgestemd. De verantwoordelijkheid voor deze initiatieven blijft bij de lokale en regionale partijen.

Road Worlds 2020 stelt een full-time medewerker met kennis en netwerk van de lokale situatie aan voor beide provincies gedurende 2 jaar voor coördinatie side-events en maatschappelijke spin-off,
kosten € 250.000
De overige 250.000 kunnen zij inzetten in activiteiten, promotie etc. Invulling hiervan gaat altijd in overleg met de Stuurgroep. De uitvoering van deze activiteiten gaan in overleg met Regiegroep (zie bijlage: organisatiestructuur)

Risico van deze andere werkwijze is dat VWS uiteindelijk toch niet akkoord gaat met de voorgestelde aanpak en dat zij willen dat bijdragen van de side-events direct via de boeken van Road Worlds 2020 moeten lopen. Maatregel hiervoor is om in dat geval middels een aparte subsidieaanvraag van Road Worlds 2020 voor de uitvoering van side-events de gevraagde middelen te beschikken. Omdat dit dan later in het proces aan de orde zal zijn hebben we op dat moment wel zicht op welke activiteiten/inspanningen we als overheden willen laten uitvoeren en kunnen dan ook via de beschikking goed sturen op gewenste resultaten.

Inkoop of subsidie
Eén van de vragen die speelt is of sprake is van een inkoop- of een subsidierelatie. Ter beantwoording hiervan is gebruik gemaakt van de 'Checklist inkoop vs subsidie'. In casu ligt het initiatief bij Road Worlds die het WK wielrennen in 2020 wil organiseren. Zij zijn daarnaast de enige partij die dit kunnen doen omdat het UCI voornemens is het exclusieve recht aan deze partij te verlenen. Concurrentiestelling op een markt is onmogelijk omdat onze bijdrage bij een specifieke organisatie terecht moet komen. Er kan in principe geen aanbesteding worden gedaan. Daarom kan niet anders worden geconcludeerd dan dat sprake is van een subsidierelatie.

Directe subsidierelatie
In het verlengde hiervan speelt ook de gedachte om de bijdrage van de verschillende overheden via een stichting te laten lopen in de gedachte op deze wijze beter grip te houden op de organisatie van het evenement. Los van de vraag of het wenselijk en mogelijk is om een stichting op te richten met het doel grip te houden op de organisatie van een evenement, is het in dit korte tijdsbestek niet mogelijk een stichting op te richten welke vervolgens een aanvraag doet voor een bijdrage en voldoende duidelijkheid kan geven aan Road Worlds 2020 om het evenement van de UCI toegekend te krijgen. Daarnaast heeft de initiatiefnemer heeft ervoor gekozen een aparte B.V. op te richten en vanuit die B.V. de organisatie vorm te geven. Vanwege de voorliggende subsidieaanvraag, is de keuze voor een directe subsidierelatie ook al gemaakt
Met de voorgestelde structuur, waarin een stuurgroep op bestuurlijk niveau zal worden ingesteld, kan ook de gewenste grip, waaronder toezicht en monitoring, worden georganiseerd. De rol van de stuurgroep wordt verankerd in de subsidiebeschikking waarmee eenzelfde resultaat ten aanzien van invloed wordt gerealiseerd zonder daar een aparte rechtspersoon voor op te richten.

Financiën en dekking
De directe organisatiekosten van het WK Wielrennen 2020 zijn begroot op 15 miljoen euro waarbij Road Worlds 2020 heeft aangegeven dit evenement te willen uitvoeren wanneer zij van de overheden een bijdrage van 12 miljoen euro ontvangt. De overige 3 miljoen euro aan kosten willen zij zelf financieren door het zoeken van sponsoren en financiers. Organisator Road Worlds 2020 vraagt aan de twee provincies een gezamenlijke bijdrage van 10 miljoen euro en verwacht van het ministerie van VWS een bijdrage van 2 miljoen euro. Dit betekent concreet dat aan de provincie Drenthe gevraagd wordt om 5 miljoen euro bij te dragen in de directe kosten van de organisatie van het evenement.

De kosten van de gevraagde bijdrage aan de organisatie van het evenement ad € 5 miljoen willen we dekken uit de Financieringsreserve. In de 2e Bestuursrapportage 2018 gaan we dat verwerken.
Wij voeren gesprekken met betrokken Drentse gemeenten waarbij voorwaarde is dat zij en partners als Regio Groningen-Assen en eventuele andere medefinanciers een bijdrage leveren binnen de 5 miljoen euro.

Dekkingsvoorstel side-events en maatschappelijke spin-off
Met onderstaande middelen uit de begroting is een directe koppeling te maken met side-events en maatschappelijke spin-off die gewenst is vanuit het WK Wielrennen 2020
7.3 Dynamisch Drenthe - Sport
2.6 Drenthe, dè fietsprovincie – fietsevenementen
2.5 Versterken van de vrijetijdseconomie

Deze bestaande middelen kunnen passend ingezet worden voor de doelstellingen in de huidige begroting en daarmee ook direct bijdragen aan side-events en maatschappelijke spin-off waardoor een win-win wordt gecreëerd. Dit past bij het beeld dat het WK Wielrennen 2020 'een kers op de taart is. We werken ook nu al aan de maatschappelijke spin-off door de huidige inzet op fietsen.
De invulling van side-events en maatschappelijke spin-off wordt na besluitvorming vanaf september 2018 met betrokken partners regionaal en lokaal opgepakt en uitgevoerd. Hieruit zal een voorstel komen voor inzet en bijdrage vanuit de provincie. Voorstel is deze bijdrage te dekken uit bovenstaande middelen in de begroting.

Tekst openbare besluitenlijst

Dubbelklik ***hier*** om het onderdeel Tekst openbare besluitenlijst in te vullen.

Verzenden

Bijlagen alleen voor Gedeputeerde Staten

Bijlagen alleen voor Gedeputeerde Staten	**Meekopiëren**
Risicoanalyse	*ja*
Routeplan	*ja*

NB. Het Statenstuk en de eventuele daarbij horende bijlagen worden standaard mee gekopieerd voor GS.

provincie Drenthe

Statenstuk @

voorstel WK wielrennen 2020

Voorgestelde behandeling:
- Statencommissie Financiën, Cultuur, Bestuur en Economie op 23 mei 2018
- Provinciale Staten op 6 juni 2018
- fatale beslisdatum: 6 juni 2018

Behandeld door mevrouw [redacted] telefoonnummer (0592) [redacted] e-mail [redacted]drenthe.nl
Portefeuillehouder: de heer H.G. Jumelet

Inleiding

a. Algemeen
Er doet zich nu de unieke kans voor om het WK Wielrennen samen met de provincie Groningen al in 2020 te organiseren. Het college heeft in de afgelopen weken, samen met partners, onderzoek gedaan naar de haalbaarheid om samen met de provincie Groningen gastregio te zijn voor het WK Wielrennen in 2020 en of aan de hieraan verbonden voorwaarden kan worden voldaan.
In dit onderzoek hebben we kunnen constateren dat er veel enthousiasme en grote betrokkenheid is bij alle partners. Ook is gebleken dat de gestelde voorwaarden en gevraagde bijdrage voor de organisatie van dit evenement in 2020 reëel en haalbaar zijn.

Onze inzet en ambitie voor het WK Wielrennen 2020:

Het wordt een groot volksfeest
We zetten met elkaar het Noorden op zijn kop. Het WK dringt door tot in de haarvaten van het noorden; samen bouwen we een groot volksfeest. We activeren lokaal betrokkenen als welzijnswerk, dorpsverenigingen en buurtsportcoaches.

Dit wordt de beste wedstrijd ooit
We realiseren met elkaar een perfect georganiseerde 8- daagse wedstrijd, dit is wielrennen! Betrokken hierbij zijn gemeenten, het wielerplatform, clubs en vrijwilligers.

Wij maken het noorden beter
Het WK versterkt ontwikkelingen die al in gang gezet zijn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied. Bestaande programma's werken samen en gebruiken het WK.
We laten we de wereld zien wat onze regio te bieden heeft.

Wij zorgen voor verbinding
Vanuit de Stichting Cycling Championships Nothern Netherlands (SCCNN) worden activiteiten georganiseerd als business peloton en andere initiatieven

Om deze inzet en ambities te realiseren gaan we met onze partners zoals de gemeenten en betrokkenen in werkgroepen in overleg om gezamenlijk invulling te geven aan side-events en maatschappelijke en economische spin-off en hoe dit er concreet uit moeten gaan zien.

In dit statenstuk wordt aan uw Staten het voorstel gedaan op welke wijze wij invulling geven aan de mogelijkheid om het WK Wielrennen 2020 naar Drenthe/Groningen te halen, hoe we economische en langjarig maatschappelijke spin-off willen realiseren en hoe we financiën en risico's in monitoren en beheersen.

<u>Unieke kans</u>
De provincie Drenthe heeft in oktober 2016 als eerste regio het Bike Region Label van de internationale wielersportfederatie (UCI) ontvangen. Dankzij de inzet van Drenthe op dit label heeft de UCI aan de provincies Drenthe en Groningen de unieke kans geboden om gezamenlijk gastregio te zijn voor het WK Wielrennen 2020. De UCI heeft hoge waardering voor de fietsambities in Drenthe en Groningen en heeft aan sportevenementenbureau The Organizing Connection (TOC) de vraag voorgelegd om de haalbaarheid van het WK

Wielrennen 2020 in Drenthe en Groningen te onderzoeken.
Wanneer uiterlijk in juni 2018 aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan zal het evenement door de UCI worden toegekend aan sportevenementenbureau TOC en de provincies Drenthe en Groningen.

Drentse gemeenten
Roger de Groot, burgemeester van gemeente De Wolden, voorzitter van de VDG portefeuillehouders overleg Sport en Bewegen en van Drenthe beweegt, het programma waarin overheden en maatschappelijke partijen sport en bewegen inzetten om Drenthe beter te maken, heeft namens de gemeenten laten weten dat:

'Zowel de VDG-commissie als de Council Drenthe beweegt ondersteunt het initiatief van de provincie ten aanzien van het WK Wielrennen op de Weg. Er spreekt veel ambitie uit. Dat is een goed voorbeeld. Binnen onze programma's is er veel aandacht voor een gezonde provincie, waar iedere inwoner meedoet. Het podium van het WK en de energie die het uitstraalt gaat een belangrijke impuls geven aan de gezonde omgeving. Gemeenten en maatschappelijke instellingen zijn trots deel uit te maken van dit mondiale evenement. We zullen de organisatie ondersteunen en we zullen zelf zo mogelijk initiatieven ontplooien en stimuleren die tot een maximale beleving leiden. Met het WK Wielrennen in Drenthe schrijven we geschiedenis'

In de bijlagen zijn adhesiebrieven toegevoegd van de UCI en KNWU ter ondersteuning van een bid t.b.v. het WK Wielrennen 2020

b. Europese aspecten

Los van de inhoudelijk behandeling van de subsidieaanvraag, zijn de staatssteunregels een van de belangrijkste elementen waar aan moet worden voldaan. Dat sprake is van staatssteun indien wordt besloten tot het geven van een bijdrage, geldt hierbij als gegeven. Vanwege de omvang van de gevraagde overheidsbijdrage en de aard van het evenement, is maar één vrijstelling mogelijk: het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012 (2012/21/EU). Het DAEB-Vrijstellingsbesluit biedt ruimte voor decentrale overheden om DAEB te compenseren die sociaal-maatschappelijk relevant zijn op lokaal en regionaal niveau.

Uit het haalbaarheidsonderzoek is gebleken dat de organisatie van het WK 2020 zonder bijdrage van de overheid niet mogelijk is. De aanvraag en de daarbij behorende begroting van Road Worlds 2020 bevestigen ook dat substantiële overheidsbijdragen zijn vereist om de organisatie financieel rond te krijgen.

Naar verwachting is sprake van een DAEB. Deze zal moeten worden ingericht conform de vereisten uit het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012. Omdat het evenement wordt gesteund door drie overheden, is het zaak dat dit op een gelijke wijze gebeurt. Daarom is contact opgenomen met het ministerie van VWS. Hieruit blijkt dat het ministerie werkt met een subsidiebeschikking en een uitvoeringsovereenkomst waarin de DAEB-aanwijzing zit.
Het DAEB vrijstellingsbesluit heeft een plafond van € 15 miljoen per jaar ten behoeve van DAEB's. De bijdragen van de beide provincies kunnen niet los worden gezien van de (verwachte) bijdrage van het ministerie. Afstemming hierover is noodzakelijk. Op het moment van schrijven van dit stuk, loopt het verzoek om afstemming.

c. Economie/werkgelegenheid

Onze inzet: Wij maken het noorden beter
Het WK versterkt ontwikkelingen die al in gang gezet zijn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied. Bestaande programma's werken samen en gebruiken het WK.
We laten we de wereld zien wat onze regio te bieden heeft.

Marketing en media
Het WK wielrennen biedt de unieke kans om het Noorden als 'Top Dutch' regio aan de wereld te tonen. Een WK wielrennen genereert veel mediawaarde. Mediawaarde is het bedrag dat hypothetisch zou moeten worden betaald om bereik in de vorm van advertenties in diverse media te kunnen verkrijgen. De mediawaarde van het WK wielrennen in Limburg in 2012 is gemeten en bedroeg 22,5 miljoen euro.

Dit is opgebouwd uit onder meer:

- Het bereik van de kranten is 141 miljoen, met een bijbehorende mediawaarde van 4,9 miljoen euro.
- De tv-aandacht die het WK wielrennen in Nederland heeft genoten bedraagt vijftig uur en het bereik van de tv-uitingen is 49 miljoen, met een bijbehorende mediawaarde van 16,8 miljoen euro.
- De internationale tv-aandacht was groot. In 22 landen hebben er uitzendingen plaatsgevonden die samen goed waren voor ruim 459 uren uitzendtijd.
- Wereldwijd zijn in september 2012 ruim 16.000 artikelen over het WK wielrennen verschenen op buitenlandse onlinenieuwssites.

Het WK wielrennen biedt hiermee uitstekende mogelijkheden om de wereld te laten zien hoe goed en aantrekkelijk deze "Top Dutch" regio is op het gebied van wereldwijd belangrijke thema's zoals duurzaamheid, vergroening en gezond ouder worden. Daarnaast zet het WK Wielrennen Drenthe goed op de kaart als fietsprovincie en biedt het uitstekende mogelijkheden en kansen op het gebied van vrijetijdseconomie.

Economische spin-off
In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan economische spin-off en communicatie/marketing voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.

Bijlagen: uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst

d. Participatie
Onze inzet: Het wordt een groot volksfeest
We zetten met elkaar het Noorden op zijn kop. Het WK dringt door tot in de haarvaten van het noorden; samen bouwen we een groot volksfeest. We activeren lokaal betrokkenen als welzijnswerk, dorpsverenigingen, wielereverenigingen en buurtsportcoaches.

Maatschappelijke spin off
Een breed gedragen en uitgevoerd maatschappelijk programma gekoppeld aan het evenement kan winst opleveren op het gebied van:

Vitaliteit: *stimuleren van gezonde leefstijl als trendbreuk tegen alsmaar stijgende zorgkosten*
• Gezonde mensen in de regio (terugdringen overgewicht en obesitas)
• Hogere levensverwachting

Economisch*: gebied op de kaart, meer bestedingen en overnachtingen.*
• Fietsregio nummer 1, fietsprovincie nummer 1 en fietsstad nummer 1
• Regio economisch sterker, fietsen als exploitatiemiddel

Leefbaarheid/sociaal: *sociale impact vergroten. Groene projecten, openbare ruimte anders inrichten en sociale side-events*
• Positieve attitude eigen inwoners over mogelijkheden in deze regio (collectief geheugen, mooi feest)

Duurzaamheid: *andere vormen van energie (energietransitie)*
• Mobiliteit: de fiets voor woon-werk/schoolverkeer
• Fysieke verbinding Groningen- Assen, fietssnelwegen.
• Optimale sportieve beleving van de natuur en stad.

In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan maatschappelijke spin-off en side events voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.
Bijlagen: uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst.

Advies

1. In te stemmen met het beschikbaar stellen van € 5 miljoen voor het WK Wielrennen 2020
2. In te stemmen met de dekking van dit bedrag uit de Financieringsreserve.
3. In te stemmen met rapportage over de voortgang conform de P&C-cyclus.

Doelstelling uit de begroting

2.5 Versterken van de vrijetijdseconomie
Meer werkgelegenheid en hogere bestedingen in de vrijetijdseconomie van Drenthe

2.6 Drenthe, dè fietsprovincie
Versterken van fietsevenementen en imago fietsprovincie Drenthe

7.3 Dynamisch Drenthe
Activering door sportactiviteiten gericht op vitalisering en gezondheid

Argumenten

1.1. Het WK Wielrennen 2020 is een etalage voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen en kan de inzet hierop verder versterken. Het podium dat het WK Wielrennen 2020 kan bieden, zal het imago en de marketing van vrijetijds- en fietsprovincie Drenthe een grote impuls geven.

1.2. Het WK Wielrennen 2020 kan bijdragen aan het realiseren van belangrijke maatschappelijke doelen. Doelstellingen als bevorderen van vitaliteit, participatie, leefbaarheid en het versterken van het imago van de gehele provincie.

1.3. Het WK Wielrennen 2020 biedt een groot podium voor het Noorden om zich aan de wereld te presenteren als "Top-Dutch" regio.

1.4 Het WK Wielrennen 2020 en kan bijdragen aan een directe economische spin-off.
De directe economische spin-off is ingeschat tussen €11,9 miljoen en €22,1 miljoen euro.

1.5 Beoogd organisator Road Worlds BV. is bereid het WK Wielrennen te financieren indien wij daarvoor een subsidie verstrekken van maximaal € 5 miljoen.
De directe organisatiekosten van het WK Wielrennen 2020 zijn begroot op 15 miljoen euro. Road Worlds 2020 wil de organisatie van het evenement op zich nemen wanneer zowel de provincie Drenthe als de provincie Groningen elk bereid zijn daarvoor een subsidie van maximaal € 5 miljoen te verstrekken, het ministerie van VWS € 2 miljoen en de overige € 3 miljoen zelf te financieren door het zoeken van sponsoren en financiers.

2.1. In de voorjaarsnota 2018 is bij de Ontwikkeling van de stand van de Financieringsreserve rekening gehouden met een bijdrage van 5 miljoen.
In de voorjaarsnota wordt de ontwikkeling van de financieringsreserve geschetst. De stand van deze reserve bedraagt ultimo 2018 75 miljoen en behoud een acceptabele omvang ook na 2019.

3.1 Via P&C cyclus (Voorjaarsnota, begroting, Bestuursrapportage en jaarstukken) worden begrotingsvoorstellen en verantwoordingen over alle beleidsgebieden voorgelegd aan Provinciale Staten. In de begroting worden resultaatafspraken voorgelegd en vastgesteld waarop wordt gemonitord via de P&C cyclus. Ook over de voortgang op het dossier WK wielrennen 2020 moeten in de begroting van 2019 ev. begrotingsafspraken worden gemaakt.

Tijdsplanning

Juni 2018 –	besluitvorming PS
Juni 2018	beschikking Road Worlds B.V.
Juni 2018	besluit toekenning UCI
Juli 2018	Concretisering met betrokkenen van maatschappelijke en economische ambities
Sept 2018	Start voorbereiding evenement en organisatie en maatschappelijke spin-off
Sept 2019	WK Para-Cycling met start aftellen ‘het laatste jaar’.
Jan 2019	Start uitvoering maatschappelijke spin-off
Sept 2020	WK Wielrennen 2020

Financiën

Dekkingsvoorstel subsidie aan Road Worlds B.V.
De kosten van de gevraagde bijdrage aan de organisatie van het evenement ad € 5 miljoen willen we dekken uit de Financieringsreserve. Dit hebben we in de voorjaarsnota 2018 vermeld. In de 2e Bestuursrapportage 2018 gaan we dat verwerken. Rapportage hierover vindt plaats via de planning- en controlcyclus
Wij voeren gesprekken met betrokken Drentse gemeenten waarbij voorwaarde is dat zij en eventuele andere medefinanciers een bijdrage leveren binnen de 5 miljoen euro.

Dekkingsvoorstel side-events en maatschappelijke spin-off
Met onderstaande middelen uit de begroting is een directe koppeling te maken met side-events en maatschappelijke spin-off die gewenst is vanuit het WK Wielrennen 2020.

2.5 Versterken van de vrijetijdseconomie
Meer werkgelegenheid en hogere bestedingen in de vrijetijdseconomie van Drenthe
2.6 Drenthe, dè fietsprovincie
Versterken van fietsevenementen en imago fietsprovincie Drenthe
7.3 Dynamisch Drenthe
Activering door sportactiviteiten gericht op vitalisering en gezondheid

Deze bestaande middelen kunnen passend ingezet worden voor de doelstellingen in de huidige begroting en daarmee ook direct bijdragen aan side-events en maatschappelijke spin-off waardoor een win-win wordt gecreëerd. Dit past bij het beeld dat het WK Wielrennen 2020 ‘een kers op de taart is. We werken ook nu al aan de maatschappelijke spin-off door de huidige inzet op fietsen.
De invulling van side-events en maatschappelijke spin-off wordt na besluitvorming vanaf september 2018 met betrokken partners regionaal en lokaal opgepakt en uitgevoerd.
Hieruit zal een voorstel komen voor inzet en bijdrage vanuit de provincie.
Voorstel is deze inzet en bijdrage te dekken uit bovenstaande middelen in de bestaande begroting van 2018 ev.

Haalbaarheidsonderzoek en geleerde lessen
De stichting SCCNN heeft in 2016 een haalbaarheidsonderzoek laten uitvoeren. In deze haalbaarheidsstudie wordt objectief bekeken of het mogelijk of aantrekkelijk is om het WK Wielrennen uit te organiseren en of investeren in dit evenement vanuit maatschappelijk oogpunt aantrekkelijk is. Het onderzoek geeft een zo onafhankelijk mogelijk beeld van de benodigde investeringen, de maatschappelijke baten en de mogelijke risico’s van dit initiatief (zie bijlage). Daarnaast hebben in ons land meerdere grotere wielerevenementen plaatsgevonden, waaronder het WK Wielrennen in Limburg (2012) en de start van de Giro d’Italia in Gelderland (2016). We hebben contact met de betrokken partijen en betrekken de uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek en de lessen die geleerd zijn uit voorgaande grote wielerevenementen in de uitwerking van de organisatiestructuur en het risicomanagement inclusief monitoringsplan voor het WK wielrennen 2020.

Subsidiebeschikking Road Worlds B.V.
Road Worlds B.V. is verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijden en heeft bij de provincie Drenthe en de provincie Groningen identieke subsidieaanvragen ingediend voor een subsidiebijdrage t.b.v. de organisatie van het WK Wielrennen 2020.

De subsidieaanvraag en bijbehorende bijlagen zijn toegevoegd aan de bijlagen van dit statenstuk.
De begroting welke door Road Worlds B.V. is opgesteld conform het format dat het ministerie van VWS vereist bij het indienen van een subsidieaanvraag voor het organiseren van grote sportevenementen.

De verklaring omtrent de getoetste financiële haalbaarheid WK Wielrennen 2020 van sportkoepel NOC*NSF is toegevoegd aan de bijlagen. Hierin wordt door de experts, de commissie evenementen en het directeurenoverleg van de netwerkorganisatie “Kracht van Sportevenementen” aangegeven het een realistische begroting betreft.

De provincie verleent een incidentele subsidie van maximaal € 5.000.000,00. Dit bedrag is inclusief eventuele belastingen, waaronder de btw-component, welke voor rekening van aanvrager zijn. De gevraagde bijdrage van € 250.000,00 voor de side-events wijzen wij af. De reden hiervoor is dat de provincie de keuze maakt zelf regie en verantwoording hiervoor te nemen.

Voorwaarden
De subsidie wordt verleend voor de organisatie van het WK Wielrennen 2020 onder de voorwaarden dat:

a) Het evenement door UCI aan TOC/RW wordt gegund.
b) Het evenement wordt uitgevoerd overeenkomstig het bid.
c) TOC/RW stuurt 1 maand voorafgaand aan de datum van bevoorschotting een voortgangsrapportage in. Zij geeft op basis van het bid inzage over de voortgang van het evenement.
d) Er een Stuurgroep wordt ingesteld.
   De volgende partners/stakeholders zijn hierin bestuurlijk vertegenwoordigt:
   provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN), KNWU.
e) De Stuurgroep monitort en adviseert de colleges op basis van het monitoringsplan voorafgaand aan iedere bevoorschotting over de voortgangsrapportages.
f) De gevraagde bijdragen aan VWS en de provincie Groningen worden verleend.
g) Aangaan van een DAEB-uitvoeringsovereenkomst

Monitoring/risicomanagement
Voorafgaand aan de gestelde bevoorschottingsdata (m.u.v. 1 juli 2018) dient Road Worlds B.V. een voortgangsrapportage in. Uit deze rapportage moet blijken dat de realisatie zowel financieel als inhoudelijk volgens planning verloopt.
De Stuurgroep beoordeeld de voortgangsrapportage op basis van het monitoringsplan of de activiteiten financieel- en inhoudelijk volgens planning verloopt, en adviseert het college hierover, voorafgaand aan het verstrekken van het volgende voorschot.

Rapportage aan Provinciale Staten over de voortgang vindt plaats conform de P&C-cyclus

Communicatie

Het WK biedt de unieke mogelijkheid om het Noorden aan de wereld te tonen. Een WK wielrennen genereert veel mediawaarde. Zie ook paragraaf economie/werkgelegenheid.
In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan communicatie en marketing voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.
Bijlagen: uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst.

Bijlagen

1. Uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur
2 Uitvoering programma WK Wielrennen 2020, toelichtende tekst.
3. Subsidieaanvraag Road Worlds B.V.
4. Begroting op hoofdlijnen van Road Worlds 2020 B.V.
5. Organogram Road Worlds B.V.
6. Brief Union Cycliste Internationale (UCI)
7. Adhesiebrief KNWU
8. Verklaring NOC*NSF

Ter inzage in kamer C0.39

1. Haalbaarheidsonderzoek 2016 - SCCNN
2. Routeplan 2020
3.
4.
5.

Assen, @
Kenmerk: @

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

mevrouw drs. J. Klijnsma, voorzitter
mr. L. Maarleveld, secretaris a.i.

/coll.

WK Wielrennen 2020

Het WK Wielrennen 2020 is een mondiaal 8- daags fietsevenement wat de provincie Drenthe, als eerste UCI Bike Region met meer nadruk op de wereldkaart kan zetten als fietsprovincie.
Het WK Wielrennen 2020 kan een etalage zijn voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen. Het podium dat het WK Wielrennen 2020 biedt, zal het imago en de marketing van vrijetijds- en fietsprovincie Drenthe een grote impuls kunnen geven. Het mondiale sportevenement past bij onze fietsambities en kan bijdragen aan sociale en maatschappelijke verbinding, samenwerking in de regio bevorderen en economische impact tussen 11,9 en 22,1 miljoen euro realiseren.

Organisator

The Organizing Connection (TOC) is vanuit de UCI de beoogd organisator (rechtenhouder) van de organisatie van het WK Wielrennen 2020. TOC is een sportevenementenbureau, een zusteronderneming van Road Worlds 2020 B.V. en een verbindende speler in de organisatie van sportevenementen. Zij hebben in hun twintigjarig bestaan meerdere wielerevenementen in samenwerking met de internationale wielerbond UCI en lokale overheden mogen organiseren.
In opdracht van de UCI is mee gewerkt aan vier WK's Wielrennen: 1998 (Valkenburg), 2012 (Valkenburg), 2013 (Toscane) en 2014 (Ponferrada). Zij organiseerden de WK's Veldrijden in 2006 (Zeddam) 2009 & 2014 (Hoogerheide) 2013 (Louisville) en 2017 (Belvaux).
In 2019 organiseert The Organizing Connection WK UCI Para-Cycling Road in Emmen en de WK UCI Para-Cycling Track in Apeldoorn.

Road Worlds 2020 B.V. wordt zowel organisatorisch als financieel verantwoordelijk voor de organisatie van het evenement en daarmee ook de risicodragende partij. Van de gezamenlijke regionale overheden (provincies Drenthe en Groningen) wordt door organisator Road Worlds 2020 een bijdrage gevraagd van € 10 miljoen op een begroting van € 15 miljoen.
Aan het ministerie van VWS wordt een bijdrage van € 2 miljoen gevraagd, daarnaast wordt ingezet op € 3 miljoen aan bijdragen vanuit het bedrijfsleven.
Met betrokken partners, waarvan de beide provincies de belangrijkste zijn, worden afspraken gemaakt die niet alleen de financiële bijdragen vastleggen, maar ook de onderlinge verantwoordelijkheden in de organisatie van de WK.

Stichting WK Wielrennen

De huidige Stichting Cycling Championships Nothern Netherlands (SCCNN) is integraal onderdeel van het lokale organisatiecomité en heeft vooral een adviserende en ondersteunende rol. De rol van de huidige stichting is het optreden als verbinder naar het lokale bedrijfsleven en voelspriet in de noordelijke regio, zodat het noordelijke bedrijfsleven maximaal kan profiteren van deze unieke WK. Na toekenning zal verkend worden hoe dit vorm gegeven kan worden in een samenwerking.

Maatschappelijke waarde

Ten aanzien van de maatschappelijke waarde is het niet eenvoudig om uitspraken te doen over de te verwachten waarde. Geconcludeerd kan worden dat de thema's fietsen, healthy ageing, energie/duurzaamheid, (sensor)technologie en recreatie hoog op de agenda staan in de twee provincies en de betrokken gemeentes. Deze thema's zijn goede aanknopingspunten om het WK Wielrennen als een vliegwiel te laten fungeren voor het realiseren van maatschappelijke waarde.
Vanuit wetenschappelijk onderzoek is bekend dat een grootschalig sportevenement een katalysator kan zijn voor maatschappelijke initiatieven, mits het evenement op een juiste wijze wordt geactiveerd. In welke mate het de overheden en andere publieke en private organisaties lukt om maatschappelijke waarde te creëren is afhankelijk van het organisatieproces.
Bron: Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen, December 2016

In opdracht van: Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

Economische waarde

Op basis van ervaringen met andere grote wielerevenementen worden er 300.000 – 350.000 bezoeken verwacht. De geschatte economische impact van de bezoekers, hospitality, media, technici en projectorganisatie wordt geschat op €17 miljoen, met €11,9 miljoen als behouden scenario en €22,1 miljoen als optimistisch scenario. Het is van veel factoren afhankelijk wat de economische impact zal zijn (bestedingen door bezoekers, pers, ploegen, organisatorische), maar met name het weer is hier van invloed op.

Bron: Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen**,** December 2016

In opdracht van: Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

Routeplan

Uitgangspunten voor het routeplan (parcoursen) zijn:

1. Door zoveel mogelijk dorpen en steden (in beide provincies)
   Doelstellingen:
   - Beleven: Samen genieten van één groot volksfeest
   - Bewegen: Sportieve evenementen voor jong en oud
   - Ontmoeten: Inwoners, verenigingen en ondernemers met elkaar beleven
2. Bezienswaardigheden beide provincies in beeld
3. Instemming koploper-overheden provincies Drenthe & Groningen, steden Assen, Emmen, Groningen
4. Voldoen aan de parcoursrichtlijnen van de UCI.
   Denk hierbij aan aantal km per wedstrijd, breedte van wegen, veiligheid diversiteit van parcours
5. Één finishlocatie (= voorwaarde UCI):
   het TT circuit in Assen, vanwege centrale ligging en organisatorische voordelen

Het voorliggende routeplan wordt als voorstel aangeboden aan de UCI en is nog niet definitief. Dit wordt ter inzage gelegd.

Vergaderingen en congressen UCI

Tijdens het WK Wielrennen 2020 zal door de UCI ook een aantal vergaderingen en congressen worden georganiseerd. Road Worlds 2020 is verantwoordelijk voor het vastleggen van locaties hiervoor en levert faciliteiten, inrichting, catering en ondersteuning.

De grootste meetings die in deze week plaatsvinden zijn het UCI Congres en de UCI Junior Conference. Het Congres is de jaarlijkse bijeenkomst van leden en bestuur van de UCI met in totaal zo'n 600 deelnemers. De Junior Conference telt zo'n 300 deelnemers. Deze conferentie is bedoeld voor alle junioren die zijn ingeschreven voor de WK Wielrennen 2020.

*Ontwerp*besluit

Provinciale Staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van Drenthe van @ , kenmerk @;

gelet op ;

BESLUITEN:

Dubbelklik ***hier*** om het advies in de beleidsbrief van het Statenstuk te kopiëren

Assen, 6 juni 2018

Provinciale Staten voornoemd,

, griffier , voorzitter

/coll.

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Statenstuk

Algemene gegevens	
Opsteller	[redacted] tst. [redacted]
Team	Plattelandsontwikkeling
Datum	donderdag 26 april 2018
Uiterste behandeldatum in GS: 8 mei 2018 *Toelichting:*	

Verantwoordelijke
Foppe Voogd
Paraaf verantwoordelijke *Bespreken:*

Verwijzing naar speerpunt collegeakkoord/programma begroting
5. Energiek Drenthe / 7. Dynamiek in leefomgeving

Portefeuillehouder
Henk Jumelet

Intern voorbereid met	***Afwijkende mening***
1. [redacted] (PO/Sport)	Nee
2. [redacted] (S&I)	Nee
3. [redacted] (S&I)	Nee
4. [redacted] (BC)	Nee
5. [redacted] (Fin)	Nee
6. Yolanda van Doeveren (VTE)	Nee

Paraaf directeur-secretaris
Leendert Maarleveld

Archivering	
Datum:	*Registratienummer:*
	nr.
	nr.
	nr.

Communicatie
Openbaar: Ja
Persbericht: Ja
Bekendmaking: 8 mei 2018

Onderwerp

voorstel WK wielrennen 2020

1. In te stemmen met het beschikbaar stellen van € 5 miljoen voor het WK Wielrennen 2020
2. In te stemmen met de dekking van dit bedrag uit de Financieringsreserve
3. In te stemmen met rapportage over de voortgang conform de P&C-cyclus.

Beslissing GS

Risico's

Om de risico's en bijhorende beheersmaatregelen goed in beeld te brengen is er in een provinciale werksessie een interne risicoanalyse gemaakt en uitgewerkt. Ook de provincie Groningen heeft een dergelijke interne sessie uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn samengevoegd. Er is in beeld gebracht welke risico's zijn gesignaleerd, deze zijn geclassificeerd en er zijn beheersmaatregelen voor beschreven welke van belang zijn voor besluitvorming door GS en PS in mei en juni 2018. Deze classificatie is een momentopname.
Bij een positief besluit en toekenning van het evenement zal de risicoanalyse op verschillende momenten opnieuw worden gemonitord, opnieuw uitgevoerd en bijgesteld worden indien nodig. Al naar gelang de maatregelen worden beheerst, worden de classificaties hierop aangepast.
Bijlage: risicoanalyse en beheersmaatregelen

GS

Structuur voor samenwerking, afstemming en monitoring

Toelichting bijlagen uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en tekstversie

The Organizing Connection met zusteronderneming Road Worlds 2020, hierna te noemen Road Worlds 2020 is de door de UCI beoogd organisator en verantwoordelijk voor de organisatie van het evenement WK Wielrennen 2020. Om te komen tot een heldere structuur voor een goede rol- en taakverdeling, constructieve samenwerking, goed georganiseerde monitoring en afstemming over de voortgang is in de bijlage een projectstructuur uitwerkt. In deze structuur zijn de rollen en taken van de verschillende partners in beeld gebracht en op welk niveau overleg en afstemming zal plaatsvinden. Doel van deze structuur is te komen tot een optimale economische en maatschappelijke spin-off, goede monitoring van de voortgang en de mogelijkheid om gezamenlijk te sturen op risico's die mogelijk gaandeweg ontstaan.
De stuurgroep zal bestaan uit bestuurders van provincie Drenthe, provincie Groningen, gemeente Assen, gemeente Emmen, gemeente Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN), KNWU.
De regiegroep zal bestaan uit medewerkers van provincie Drenthe, provincie Groningen, gemeente Assen, gemeente Emmen, gemeente Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN, marketingorganisaties, VNO-NCW. Zowel de stuurgroep als de regiegroep worden gefaciliteerd door Road Worlds 2020.

Road Worlds 2020 is verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijd en faciliteert het proces m.b.t. spin-off, side-events en "volksfeest". Vanuit de subsidiebeschikkingen die worden afgegeven door de provincies aan Road Worlds 2020 ontstaat een formele relatie tussen de partijen.

De invulling van spin-off, side-events en "volksfeest" wordt uitgevoerd door regionale en lokale organisaties en het bedrijfsleven. Als facilitator van dit proces rapporteert Road Worlds 2020 over de voortgang. In werkgroepen worden initiatieven verzameld en op elkaar afgestemd. De verantwoordelijkheid voor deze initiatieven blijft bij de lokale partijen.
De provincie draagt bij aan het WK Wielrennen 2020 op basis van beoogde maatschappelijk en economische effecten. Hierbij is het van belang dat informatie-uitwisseling plaatsvindt en dat er mogelijkheden zijn om deze effecten indien gewenst te beïnvloeden. Hiervoor neemt de provincie zitting in een stuurgroep op bestuurlijk niveau en wordt ambtelijk bijgedragen en input geleverd in de regiegroep en waar nodig de werkgroepen.

De wedstrijden worden voor een groot gedeelte georganiseerd op de openbare weg. Hiervoor is medewerking, bijvoorbeeld in de vorm van vergunningen, nodig van de gemeenten. Bovendien hebben

de gemeenten een belangrijke rol bij het realiseren van de beoogde maatschappelijk en economische effecten. Het is belangrijk dat de gemeenten deze kansen herkennen en inspanningen doen om deze te verzilveren en zich inzetten om de organisatie van de wedstrijden mogelijk te maken. Road Worlds 2020 organiseert de wedstrijden en faciliteert het proces om te komen tot een optimaal spin-off programma, side-events programma en volksfeest.
Een eerste verkenning bij gemeentelijke bestuurders laat een positieve houding zien t.o.v. de gevraagde rol van gemeenten en medewerking bij de verdere uitwerking van dit proces.

Beschrijving beschikking subsidieaanvraag

Road Worlds 2020 is de door de UCI beoogd organisator. Zij is bij toekenning door de UCI verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijden en heeft bij de provincie Drenthe en de provincie Groningen identieke subsidieaanvragen ingediend voor een subsidiebijdrage t.b.v. de organisatie van het WK Wielrennen 2020.

De provincie verleent na (na positieve besluitvorming in PS op 6 juni 2018) een incidentele subsidie van maximaal € 5.000.000 Dit bedrag is inclusief eventuele belastingen, waaronder de btw-component, welke voor rekening van aanvrager zijn. De gevraagde bijdrage van € 250.000 voor de side-events wijzen wij af. De reden hiervoor is dat wij ervoor kiezen zelf regie en verantwoording in gezamenlijkheid met de gemeenten hiervoor te nemen.

Voorwaarden
Voorgesteld wordt onderstaande voorwaarden/verplichtingen in de subsidiebeschikking op te nemen, de definitieve beschikking kan op details afwijken.

De subsidie wordt verleend voor de organisatie van het WK Wielrennen 2020 onder de voorwaarden dat:

a) Het evenement door UCI aan Road Worlds 2020 wordt gegund.
b) Het evenement wordt uitgevoerd overeenkomstig het door Road Worlds 2020 ingediende bid aan de UCI (juni2018).
c) Road Worlds 2020 1 maand voorafgaand aan de datum van bevoorschotting een voortgangsrapportage stuurt. Op basis van het door Road Worlds 2020 ingediend bid aan de UCI (juni 2018) wordt inzage gegeven over de voortgang van het evenement.
d) Er een Stuurgroep wordt ingesteld.
   De volgende partners/stakeholders hierin bestuurlijk zijn vertegenwoordigd:
   provincie Drenthe, provincie Groningen, gemeente Assen, gemeente Emmen, gemeente Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN), KNWU.
e) De Stuurgroep de beide colleges adviseert op basis van het monitoringsplan voorafgaand aan iedere bevoorschotting over de voortgangsrapportages.
f) De provincie Groningen en het ministerie van VWS hebben besloten de aan hen gevraagde bijdrage te beschikken.
g) Een DAEB-uitvoeringsovereenkomst zal worden aangegaan.

Road Worlds 2020 verzoekt in haar aanvraag de samenwerking met regionale overheden nader te formaliseren aan de hand van een overeenkomst. Wij zien geen leidende rol voor onszelf hierin weggelegd en gaan derhalve niet over tot het sluiten van de gewenste overeenkomst. Wel zeggen wij toe dat de provincie een inspanningsverplichting op zich neemt om de medewerking van de regionale overheden zo optimaal mogelijk te laten verlopen.

Betalingen
De bevoorschotting zal plaatsvinden als de prestatie is geleverd volgens monitoringsplan. Wij gaan hierbij uit van minimaal zes bevoorschottingsdata verspreid over de jaren 2018, 2019 en 2020. (zie ook bijgevoegde risicoanalyse)

Monitoringsplan
Voorafgaand aan de gestelde bevoorschottingsdata dient Road Worlds 2020 een voortgangsrapportage in. Uit deze rapportage moet blijken dat de realisatie zowel financieel als inhoudelijk volgens planning verloopt. De Stuurgroep beoordeeld de voortgangsrapportage op basis van het monitoringsplan of de activiteiten financieel- en inhoudelijk volgens planning verlopen, en adviseert het college hierover, voorafgaand aan het verstrekken van het volgende voorschot. Her monitoringsplan wordt gekoppeld aan het risicomanagement.

Verplichtingen
Road Worlds B.V. stelt de provincie direct schriftelijk op de hoogte van:
1. wijzigingen op de ingediende plannen;
2. het (deels) niet uitvoeren van de gesubsidieerde activiteit(en);
3. relevante wijzigingen in de financiële en organisatorische verhouding met derden;
4. Wanneer niet aan alle voorwaarden wordt voldaan.

Indien Road Worlds 2020 niet voldoet aan de voorwaarden en verplichtingen kan GS het besluit tot subsidieverlening in nadeel van Road Worlds 2020 wijzigen of intrekken en het uitbetaalde subsidiebedrag geheel of gedeeltelijk terugvorderen.

Staatssteun
Vanwege de maatschappelijke waarden (beleven en beoefenen) van sport en marktfalen wordt de organisatie van het WK Wielrennen 2020 aangemeld als een Dienst van Algemeen Economisch Belang. Toelichting over staatssteun is beschreven in de beleidsbrief aan PS.

Side-events en maatschappelijke spin-off
In de subsidieaanvraag van Road Worlds 2020 wordt naast de bijdrage van € 5 mln ook om een bijdrage van € 250.000 gevraagd voor de organisatie van side-events. Deze vraag zal worden afgewezen.
In de voorgestelde structuur zijn we als regionale en lokale overheden verantwoordelijk voor de organisatie van de side-events en daarmee het realiseren van maatschappelijke spin off op korte en lange termijn i.s.m. met partners als Drenthe Beweegt en Kenniscentrum Evenementen. Dit is weliswaar een andere werkwijze dan normaal gesproken i.o.m. VWS wordt uitgevoerd. Wij zijn hierover in gesprek met VWS en hebben positieve signalen ontvangen over deze aanpak. Deze zelfde werkwijze bespreken wij ook i.h.k.v. WK Para- Cycling 2019 in Emmen.

Om te kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de bijdrage van € 500.000 vanuit VWS (€ 250.000, - voor elke provincie) moet wel worden aangetoond dat er voor totaal € 1 mln aan middelen is ingezet aan side-events en maatschappelijke spin-off rond het WK Wielrennen 2020. Road Worlds 2020 zal deze bijdragen als aanvrager moeten tonen aan VWS. De lokale en regionale overheden zullen Road Worlds 2020 in staat moeten stellen om te kunnen aantonen dat we de door VWS gevraagde middelen hebben ingezet en op welke wijze wij dat hebben gedaan. Road Worlds 2020. ontvangt na toekenning van het WK Wielrennen 2020 van VWS volgens een bevoorschottingsschema de toegekende 500.000 euro voor de inzet van side-events.

In de beschikking aan Road Worlds 2020 zal worden opgenomen dat:
De invulling van spin-off, side-events en “volksfeest” wordt gedaan door regionale en lokale organisaties en het bedrijfsleven. Als facilitator van dit proces (d.m.v. medewerkers/coördinatoren) rapporteert Road Worlds 2020 over de voortgang. In werkgroepen worden lokale en regionale initiatieven verzameld en op elkaar afgestemd. De verantwoordelijkheid voor deze initiatieven blijft bij de lokale en regionale partijen.

Risico van deze andere werkwijze is dat VWS uiteindelijk toch niet akkoord gaat met de voorgestelde aanpak en dat zij willen dat bijdragen besteed aan side-events direct via de boeken van Road Worlds 2020 moeten lopen. Oplossing hiervoor is om in dat geval middels een aparte subsidieaanvraag van Road Worlds 2020 voor de uitvoering van side-events de gevraagde middelen te beschikken. Omdat dit dan later in het proces aan de orde zal zijn hebben we op dat moment wel zicht op welke activiteiten/inspanningen we als overheden willen laten uitvoeren en kunnen dan ook via de beschikking goed sturen op gewenste resultaten.

Inkoop of subsidie
Eén van de vragen die speelt is of sprake is van een inkoop- of een subsidierelatie. Ter beantwoording hiervan is gebruik gemaakt van de 'Checklist inkoop vs subsidie'. In casu ligt het initiatief bij Road Worlds die het WK wielrennen in 2020 wil organiseren. Zij zijn daarnaast de enige partij die dit kunnen doen omdat het UCI voornemens is het exclusieve recht aan deze partij te verlenen. Concurrentiestelling op een markt is onmogelijk omdat onze bijdrage bij een specifieke organisatie terecht moet komen. Er kan in principe geen aanbesteding worden gedaan. Daarom kan niet anders worden geconcludeerd dan dat sprake is van een subsidierelatie.

Directe subsidierelatie
In het verlengde hiervan speelt ook de gedachte om de bijdrage van de verschillende overheden via een stichting te laten lopen om zo beter grip te houden op de organisatie van het evenement. Los van de vraag of het wenselijk en mogelijk is om een stichting op te richten, is het in dit korte tijdsbestek niet mogelijk een stichting op te richten welke vervolgens een aanvraag doet voor een bijdrage en voldoende duidelijkheid kan geven aan Road Worlds 2020 om het evenement van de UCI toegekend te krijgen. Daarnaast heeft de initiatiefnemer ervoor gekozen een aparte B.V. op te richten en vanuit die B.V. de organisatie vorm te geven. Vanwege de voorliggende subsidieaanvraag, is de keuze voor een directe subsidierelatie ook al gemaakt
Met de voorgestelde structuur, waarin een stuurgroep op bestuurlijk niveau zal worden ingesteld, kan ook de gewenste grip, waaronder toezicht en monitoring, worden georganiseerd. De rol van de stuurgroep wordt verankerd in de subsidiebeschikking waarmee eenzelfde resultaat ten aanzien van invloed wordt gerealiseerd zonder daar een aparte rechtspersoon voor op te richten.

Financiën en dekking
De directe organisatiekosten van het WK Wielrennen 2020 zijn begroot op € 15 miljoen waarbij Road Worlds 2020 heeft aangegeven dit evenement te willen uitvoeren wanneer zij van de overheden een bijdrage van € 12 miljoen ontvangt. De overige € 3 miljoen aan kosten willen zij zelf financieren door het zoeken van sponsoren en financiers. Organisator Road Worlds 2020 vraagt aan de twee provincies een gezamenlijke bijdrage van € 10 miljoen en verwacht van het ministerie van VWS een bijdrage van 2 miljoen euro. Dit betekent concreet dat aan de provincie Drenthe gevraagd wordt om € 5 miljoen bij te dragen in de directe kosten van de organisatie van het evenement.

De gevraagde bijdrage voor de organisatie van het evenement ad € 5 miljoen willen we dekken uit de Financieringsreserve. In de 2e Bestuursrapportage 2018 gaan we dat verwerken.
Wij voeren gesprekken met betrokken Drentse gemeenten waarbij voorwaarde is dat zij en partners als Regio Groningen-Assen en eventuele andere medefinanciers een bijdrage leveren aan de 5 miljoen euro.

Dekkingsvoorstel side-events en maatschappelijke spin-off
Middelen voor side-events en maatschappelijk spin-off worden gedekt uit bestaande budgetten.
Dit geldt ook voor de directe organisatiekosten die wij als provincie maken (inhuur expertise, organisatie eigen evenementen, accountantskosten).

Met onderstaande beleidsopgaven uit de begroting is een directe koppeling te maken met side-events en maatschappelijke spin-off die gewenst is vanuit het WK Wielrennen 2020
7.3 Dynamisch Drenthe - Sport
2.6 Drenthe, dè fietsprovincie – fietsevenementen
2.5 Versterken van de vrijetijdseconomie
Deze bestaande middelen kunnen passend ingezet worden voor de doelstellingen in de huidige begroting en daarmee ook direct bijdragen aan side-events en maatschappelijke spin-off waardoor een win-win situatie wordt gecreëerd. Afhankelijk van de aard kunnen hier ook andere beleidsopgaven en bijhorende middelen voor in aanmerking komen. Dit past bij het beeld dat het WK Wielrennen 2020 'een kers op de taart is. We werken ook nu al aan de maatschappelijke spin-off door de huidige inzet op fietsen.
De invulling van side-events en maatschappelijke spin-off wordt na besluitvorming vanaf september 2018 met betrokken partners regionaal en lokaal opgepakt en uitgevoerd. Hieruit zal een voorstel komen voor inzet en bijdrage vanuit de provincie.

Tekst openbare besluitenlijst

Dubbelklik ***hier*** om het onderdeel Tekst openbare besluitenlijst in te vullen.

Verzenden

Bijlagen alleen voor Gedeputeerde Staten

Bijlagen alleen voor Gedeputeerde Staten	**Meekopiëren**
Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020	*ja*
Risicodossier WK2020 Groningen en Drenthe	*ja*

NB. Het Statenstuk en de eventuele daarbij horende bijlagen worden standaard mee gekopieerd voor GS.

provincie Drenthe

Statenstuk @

voorstel WK wielrennen 2020

Voorgestelde behandeling:
- Statencommissie Financiën, Cultuur, Bestuur en Economie op 23 mei 2018
- Provinciale Staten op 6 juni 2018
- fatale beslisdatum: 6 juni 2018

Behandeld door mevrouw [redacted] telefoonnummer (0592) [redacted] e-mail [redacted]drenthe.nl
Portefeuillehouder: de heer H.G. Jumelet

Inleiding

a. Algemeen

Er doet zich nu de unieke kans voor om het WK Wielrennen samen met de provincie Groningen al in 2020 te organiseren. Het college heeft in de afgelopen weken, samen met partners, onderzoek gedaan naar de haalbaarheid om samen met de provincie Groningen gastregio te zijn voor het WK Wielrennen in 2020 en of aan de hieraan verbonden voorwaarden kan worden voldaan.
In dit onderzoek hebben we kunnen constateren dat er veel enthousiasme en grote betrokkenheid is bij alle partners. Ook is gebleken dat de gestelde voorwaarden en gevraagde bijdrage voor de organisatie van dit evenement in 2020 reëel en haalbaar zijn.

Onze inzet en ambitie voor het WK Wielrennen 2020:

Het wordt een groot volksfeest
We zetten met elkaar het Noorden op zijn kop. Het WK dringt door tot in de haarvaten van het noorden; samen bouwen we een groot volksfeest. We activeren lokaal betrokkenen als welzijnswerk, dorpsverenigingen en buurtsportcoaches.

Dit wordt de beste wedstrijd ooit
We realiseren met elkaar een perfect georganiseerde 8- daagse wedstrijd, dit is wielrennen! Betrokken hierbij zijn gemeenten, het wielerplatform, clubs en vrijwilligers.

Wij maken het noorden beter
Het WK versterkt ontwikkelingen die al in gang gezet zijn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied. Bestaande programma's werken samen en gebruiken het WK.
We laten we de wereld zien wat onze regio te bieden heeft.

Wij zorgen voor verbinding
Vanuit de Stichting Cycling Championships Nothern Netherlands (SCCNN) worden activiteiten georganiseerd als business peloton en andere initiatieven

Om deze inzet en ambities te realiseren gaan we met onze partners zoals de gemeenten en betrokkenen in werkgroepen in overleg om gezamenlijk invulling te geven aan side-events en maatschappelijke en economische spin-off en hoe dit er concreet uit moeten gaan zien.

In dit statenstuk wordt aan uw Staten het voorstel gedaan op welke wijze wij invulling willen geven aan de mogelijkheid om het WK Wielrennen 2020 naar Drenthe/Groningen te halen, hoe we economische en langjarig maatschappelijke spin-off willen realiseren en hoe we financiën en risico's in monitoren en beheersen.

<u>Unieke kans</u>
De provincie Drenthe heeft in oktober 2016 als eerste regio het Bike Region Label van de internationale wielersportfederatie (UCI) ontvangen. Dankzij de inzet van Drenthe op dit label heeft de UCI aan de provincies Drenthe en Groningen de unieke kans geboden om gezamenlijk gastregio te zijn voor het WK Wielrennen 2020. De UCI heeft hoge waardering voor de fietsambities in Drenthe en Groningen.

De UCI heeft aan sportevenementenbureau The Organizing Connection met zusteronderneming Road Worlds 2020, hierna te noemen Road Worlds 2020, de vraag voorgelegd om de haalbaarheid van het WK Wielrennen 2020 in Drenthe en Groningen te onderzoeken. Wanneer uiterlijk in juni 2018 aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan zal het evenement door de UCI worden toegekend aan Road Worlds 2020 en de provincies Drenthe en Groningen.

Drentse gemeenten

Roger de Groot, burgemeester van gemeente De Wolden en voorzitter van de VDG portefeuillehouders overleg Sport en Bewegen en Drenthe beweegt, het programma waarin overheden en maatschappelijke partijen sport en bewegen inzetten om Drenthe beter te maken, heeft namens de gemeenten laten weten dat:

'Zowel de VDG-commissie als de Council Drenthe beweegt ondersteunt het initiatief van de provincie ten aanzien van het WK Wielrennen op de Weg. Er spreekt veel ambitie uit. Dat is een goed voorbeeld. Binnen onze programma's is er veel aandacht voor een gezonde provincie, waar iedere inwoner meedoet. Het podium van het WK en de energie die het uitstraalt gaat een belangrijke impuls geven aan de gezonde omgeving. Gemeenten en maatschappelijke instellingen zijn trots deel uit te maken van dit mondiale evenement. We zullen de organisatie ondersteunen en we zullen zelf zo mogelijk initiatieven ontplooien en stimuleren die tot een maximale beleving leiden. Met het WK Wielrennen in Drenthe schrijven we geschiedenis'

In de bijlagen zijn adhesiebrieven toegevoegd van de UCI en KNWU ter ondersteuning van een bid t.b.v. het WK Wielrennen 2020

b. Europese aspecten

Los van de inhoudelijk behandeling van de subsidieaanvraag, zijn de staatssteunregels een belangrijk element waar aan moet worden voldaan. Indien wordt besloten tot het geven van een bijdrage is er sprake van staatssteun. Vanwege de omvang van de gevraagde overheidsbijdrage en de aard van het evenement, is maar één vrijstelling mogelijk: het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012 (2012/21/EU). Het DAEB-Vrijstellingsbesluit biedt ruimte voor decentrale overheden om DAEB te compenseren die sociaal-maatschappelijk relevant zijn op lokaal en regionaal niveau.

Uit het haalbaarheidsonderzoek is gebleken dat de organisatie van het WK 2020 zonder bijdrage van de overheid niet mogelijk is. De aanvraag en de daarbij behorende begroting van Road Worlds 2020 bevestigen ook dat substantiële overheidsbijdragen zijn vereist om de organisatie financieel rond te krijgen.

Naar verwachting is sprake van een DAEB. Deze zal moeten worden ingericht conform de vereisten uit het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012. Omdat het evenement wordt gesteund door drie overheden, is het zaak dat dit op een gelijke wijze gebeurt. Daarom is contact opgenomen met het ministerie van VWS. Hieruit blijkt dat het ministerie werkt met een subsidiebeschikking en een uitvoeringsovereenkomst waarin de DAEB-aanwijzing zit.
Het DAEB vrijstellingsbesluit heeft een plafond van € 15 miljoen per jaar ten behoeve van DAEB's. De bijdragen van de beide provincies kunnen niet los worden gezien van de (verwachte) bijdrage van het ministerie. Afstemming hierover is noodzakelijk. Op het moment van schrijven van dit stuk, loopt het verzoek om afstemming.

c. Economie/werkgelegenheid

Onze inzet: Wij maken het noorden beter
Het WK versterkt ontwikkelingen die al in gang gezet zijn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied. Bestaande programma's werken samen en gebruiken het WK.
We laten de wereld zien wat onze regio te bieden heeft.

Marketing en media
Het WK wielrennen biedt de unieke kans om het Noorden als 'Top Dutch' regio aan de wereld te tonen. Een WK wielrennen genereert veel mediawaarde. Mediawaarde is het bedrag dat hypothetisch zou moeten worden betaald om bereik in de vorm van advertenties in diverse media te kunnen verkrijgen. De mediawaarde van het WK wielrennen in Limburg in 2012 is gemeten en bedroeg 22,5 miljoen euro.

Dit is opgebouwd uit onder meer:

- Het bereik van de kranten is 141 miljoen, met een bijbehorende mediawaarde van 4,9 miljoen euro.
- De tv-aandacht die het WK wielrennen in Nederland heeft genoten bedraagt vijftig uur en het bereik van de tv-uitingen is 49 miljoen, met een bijbehorende mediawaarde van 16,8 miljoen euro.
- De internationale tv-aandacht was groot. In 22 landen hebben er uitzendingen plaatsgevonden die samen goed waren voor ruim 459 uren uitzendtijd.
- Wereldwijd zijn in september 2012 ruim 16.000 artikelen over het WK wielrennen verschenen op buitenlandse onlinenieuwssites.

Het WK wielrennen biedt hiermee uitstekende mogelijkheden om de wereld te laten zien hoe goed en aantrekkelijk deze 'Top Dutch' regio is op het gebied van wereldwijd belangrijke thema's zoals duurzaamheid, vergroening en gezond ouder worden. Daarnaast zet het WK Wielrennen Drenthe goed op de kaart als fietsprovincie en biedt het uitstekende mogelijkheden en kansen op het gebied van vrijetijdseconomie.

Economische spin-off
In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan economische spin-off en communicatie/marketing voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.

Bijlagen: uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst

d. Participatie
Onze inzet: Het wordt een groot volksfeest
We zetten met elkaar het Noorden op zijn kop. Het WK dringt door tot in de haarvaten van het noorden; samen bouwen we een groot volksfeest. We activeren lokaal betrokkenen als welzijnswerk, dorpsverenigingen, wielerverenigingen en buurtsportcoaches.

Wielerverenigingen (breedtesport) hebben in verschillende bijeenkomsten hun enthousiasme en betrokkenheid getoond bij de mogelijke komst van het WK wielrennen naar onze regio. In samenwerking met programma's als Drenthe Beweegt zien we kansen om met de dynamiek die het WK Wielrennen zal genereren ook de aandacht voor de breedtesport te vergroten.

Maatschappelijke spin off
Een breed gedragen en uitgevoerd maatschappelijk programma gekoppeld aan het evenement kan winst opleveren op het gebied van:

Vitaliteit: *stimuleren van gezonde leefstijl als trendbreuk tegen alsmaar stijgende zorgkosten*
• Gezonde mensen in de regio (terugdringen overgewicht en obesitas)
• Hogere levensverwachting

Economisch*: gebied op de kaart, meer bestedingen en overnachtingen.*
• Fietsregio nummer 1, fietsprovincie nummer 1 en fietsstad nummer 1
• Regio economisch sterker, fietsen als exploitatiemiddel

Leefbaarheid/sociaal: *sociale impact vergroten. Groene projecten, openbare ruimte anders inrichten en sociale side-events*
• Positieve attitude eigen inwoners over mogelijkheden in deze regio (collectief geheugen, mooi feest)

Duurzaamheid: *andere vormen van energie (energietransitie)*
• Mobiliteit: de fiets voor woon-werk/schoolverkeer
• Fysieke verbinding Groningen- Assen, fietssnelwegen.
• Optimale sportieve beleving van de natuur en stad.

In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan maatschappelijke spin-off en side events voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.
Bijlagen: uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst.

Advies

1. In te stemmen met het beschikbaar stellen van € 5 miljoen voor het WK Wielrennen 2020
2. In te stemmen met de dekking van dit bedrag uit de Financieringsreserve.
3. In te stemmen met rapportage over de voortgang conform de P&C-cyclus.

Doelstelling uit de begroting

2.5 Versterken van de vrijetijdseconomie
Meer werkgelegenheid en hogere bestedingen in de vrijetijdseconomie van Drenthe

2.6 Drenthe, dè fietsprovincie
Versterken van fietsevenementen en imago fietsprovincie Drenthe

7.3 Dynamisch Drenthe
Activering door sportactiviteiten gericht op vitalisering en gezondheid

Argumenten

1.1. Het WK Wielrennen 2020 is een etalage voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen en kan de inzet hierop verder versterken. Het podium dat het WK Wielrennen 2020 kan bieden, zal het imago en de marketing van vrijetijds- en fietsprovincie Drenthe een grote impuls geven.

1.2. Het WK Wielrennen 2020 kan bijdragen aan het realiseren van belangrijke maatschappelijke doelen. Doelstellingen als bevorderen van vitaliteit, participatie, leefbaarheid en het versterken van het imago van de gehele provincie.

1.3. Het WK Wielrennen 2020 biedt een groot podium voor het Noorden om zich aan de wereld te presenteren als "Top-Dutch" regio.

1.4 Het WK Wielrennen 2020 en kan bijdragen aan een directe economische spin-off.
De directe economische spin-off is ingeschat tussen €11,9 miljoen en €22,1 miljoen.

1.5 Beoogd organisator Road Worlds BV. is bereid het WK Wielrennen te financieren indien wij daarvoor een subsidie verstrekken van maximaal € 5 miljoen.
De directe organisatiekosten van het WK Wielrennen 2020 zijn begroot op € 15 miljoen. Road Worlds 2020 wil de organisatie van het evenement op zich nemen wanneer zowel de provincie Drenthe als de provincie Groningen elk bereid zijn daarvoor een subsidie van maximaal € 5 miljoen te verstrekken, het ministerie van VWS € 2 miljoen en de overige € 3 miljoen zelf te financieren door het zoeken van sponsoren en financiers.

2.1. In de voorjaarsnota 2018 is bij de Ontwikkeling van de stand van de Financieringsreserve rekening gehouden met een bijdrage van 5 miljoen.
In de voorjaarsnota wordt de ontwikkeling van de financieringsreserve geschetst. De stand van deze reserve bedraagt ultimo 2018 € 75 miljoen en behoud een acceptabele omvang ook na 2019.

3.1 Via P&C cyclus (Voorjaarsnota, begroting, Bestuursrapportage en jaarstukken) worden begrotingsvoorstellen en verantwoordingen over alle beleidsgebieden voorgelegd aan Provinciale Staten. In de begroting worden resultaatafspraken voorgelegd en vastgesteld waarop wordt gemonitord via de P&C cyclus. Ook over de voortgang op het dossier WK wielrennen 2020 moeten in de begroting van 2019 ev. begrotingsafspraken worden gemaakt.

Tijdsplanning

Juni 2018	Besluitvorming PS
Juni 2018	Beschikking Road Worlds 2020
Juni 2018	Besluit toekenning UCI
Juli 2018	Concretisering met betrokkenen van maatschappelijke en economische ambities
Sept 2018	Start voorbereiding evenement en organisatie en maatschappelijke spin-off

Sept 2019	WK Para-Cycling met start aftellen 'het laatste jaar'.
Jan 2019	Start uitvoering maatschappelijke spin-off
Sept 2020	WK Wielrennen 2020

Financiën

Dekkingsvoorstel subsidie aan Road Worlds 2020

De kosten van de gevraagde bijdrage aan de organisatie van het evenement ad € 5 miljoen willen we dekken uit de Financieringsreserve. Dit hebben we in de voorjaarsnota 2018 vermeld. In de 2e Bestuursrapportage 2018 gaan we dat verwerken. Rapportage hierover vindt plaats via de planning- en controlcyclus

Wij voeren gesprekken met betrokken Drentse gemeenten waarbij voorwaarde is dat zij en eventuele andere medefinanciers een bijdrage leveren binnen de € 5 miljoen.

Dekkingsvoorstel side-events en maatschappelijke spin-off

Middelen voor side-events en maatschappelijk spin-off worden gedekt uit bestaande budgetten.
Met onderstaande beleidsopgaven uit de begroting is een directe koppeling te maken met side-events en maatschappelijke spin-off die gewenst is vanuit het WK Wielrennen 2020.

2.5	Versterken van de vrijetijdseconomie
	Meer werkgelegenheid en hogere bestedingen in de vrijetijdseconomie van Drenthe
2.6	Drenthe, dè fietsprovincie
	Versterken van fietsevenementen en imago fietsprovincie Drenthe
7.3	Dynamisch Drenthe
	Activering door sportactiviteiten gericht op vitalisering en gezondheid

Deze bestaande middelen kunnen passend ingezet worden voor de doelstellingen in de huidige begroting en daarmee ook direct bijdragen aan side-events en maatschappelijke spin-off waardoor een win-win situatie wordt gecreëerd. Afhankelijk van de aard kunnen hier ook andere beleidsopgaven en bijhorende middelen voor in aanmerking komen. Dit past bij het beeld dat het WK Wielrennen 2020 'een kers op de taart is. We werken ook nu al aan de maatschappelijke spin-off door de huidige inzet op fietsen. De invulling van side-events en maatschappelijke spin-off wordt na besluitvorming vanaf september 2018 met betrokken partners regionaal en lokaal opgepakt en uitgevoerd.
Hieruit zal een voorstel komen voor inzet en bijdrage vanuit de provincie.

Haalbaarheidsonderzoek en geleerde lessen

De stichting SCCNN heeft in 2016 een haalbaarheidsonderzoek laten uitvoeren. In deze haalbaarheidsstudie wordt objectief bekeken of het mogelijk of aantrekkelijk is om het WK Wielrennen te organiseren en of investeren in dit evenement vanuit maatschappelijk oogpunt aantrekkelijk is. Het onderzoek geeft een zo onafhankelijk mogelijk beeld van de benodigde investeringen, de maatschappelijke baten en de mogelijke risico's van dit initiatief (zie bijlage). Daarnaast hebben in ons land meerdere grotere wielerevenementen plaatsgevonden, waaronder het WK Wielrennen in Limburg (2012) en de start van de Giro d'Italia in Gelderland (2016). We hebben contact met de betrokken partijen en betrekken de uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek en de lessen die geleerd zijn uit voorgaande grote wielerevenementen in de uitwerking van de organisatiestructuur en het risicomanagement inclusief monitoringsplan voor het WK wielrennen 2020.

Subsidiebeschikking Road Worlds B.V.
Road Worlds B.V. is verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijden en heeft bij de provincie Drenthe en de provincie Groningen identieke subsidieaanvragen ingediend voor een subsidiebijdrage t.b.v. de organisatie van het WK Wielrennen 2020.

De subsidieaanvraag en bijbehorende bijlagen zijn toegevoegd aan de bijlagen van dit statenstuk. De begroting welke door Road Worlds 2020 is opgesteld conform het format dat het ministerie van VWS vereist bij het indienen van een subsidieaanvraag voor het organiseren van grote sportevenementen.
De verklaring omtrent de getoetste financiële haalbaarheid WK Wielrennen 2020 van sportkoepel NOC*NSF is toegevoegd aan de bijlagen. Hierin wordt door de experts, de commissie evenementen en het directeurenoverleg van de netwerkorganisatie “Kracht van Sportevenementen” aangegeven dat het een realistische begroting betreft.

De provincie verleent na positieve besluitvorming een incidentele subsidie van maximaal € 5.000.000 Dit bedrag is inclusief eventuele belastingen, waaronder de btw-component, welke voor rekening van aanvrager zijn. De gevraagde bijdrage van € 250.000 voor de side-events wijzen wij af. De reden hiervoor is dat de provincie de keuze maakt zelf regie en verantwoording in gezamenlijkheid met de gemeenten hiervoor te nemen.

Voorwaarden
De subsidie wordt verleend voor de organisatie van het WK Wielrennen 2020 onder de voorwaarden dat:

h) Het evenement door UCI aan Road Worlds 2020 wordt gegund.
i) Het evenement wordt uitgevoerd overeenkomstig het door Road Worlds 2020 ingediende bid aan de UCI (juni2018).
j) Road Worlds 2020 1 maand voorafgaand aan de datum van bevoorschotting een voortgangsrapportage stuurt. Op basis van het door Road Worlds 2020 ingediend bid aan de UCI (juni 2018) wordt inzage gegeven over de voortgang van het evenement.
k) Er een Stuurgroep wordt ingesteld.
De volgende partners/stakeholders hierin bestuurlijk zijn vertegenwoordigd:
provincie Drenthe, provincie Groningen, gemeente Assen, gemeente Emmen, gemeente Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN), KNWU.
l) De Stuurgroep de beide colleges adviseert op basis van het monitoringsplan voorafgaand aan iedere bevoorschotting over de voortgangsrapportages.
m) De provincie Groningen en het ministerie van VWS hebben besloten de aan hen gevraagde bijdrage te beschikken.
n) Een DAEB-uitvoeringsovereenkomst zal worden aangegaan.

Monitoringsplan
Voorafgaand aan vastgestelde bevoorschottingsdata dient Road Worlds 2020 een voortgangsrapportage in. Uit deze rapportage moet blijken dat de realisatie zowel financieel als inhoudelijk volgens planning verloopt. De Stuurgroep beoordeeld de voortgangsrapportage op basis van het monitoringsplan of de activiteiten financieel- en inhoudelijk volgens planning verlopen, en adviseert het college hierover, voorafgaand aan het verstrekken van het volgende voorschot. Het monitoringsplan wordt gekoppeld aan risicomanagement.

Rapportage aan Provinciale Staten over de voortgang vindt plaats conform de P&C-cyclus

Communicatie

Het WK biedt de unieke mogelijkheid om het Noorden aan de wereld te tonen. Een WK wielrennen genereert veel mediawaarde. Zie ook paragraaf economie/werkgelegenheid.
In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan communicatie en marketing voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.
Bijlagen: uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst.

Bijlagen

1. KVK Road Worlds 2020 BV
1a.. Organigram organisatie WK Wielrennen 2020
1b. Organisatiestructuur Road Worlds
2a. Introductie en track record Road Worlds
2b. Introductie TEAM The Organizing Connection en vrijwilligers
3. UCI Letter 2020 UCI Road World Championships
4. Beoogde start- en finishlocaties
5. Adhesiebrief KNWU WK 2020 kandidatuur
6. Overeenkomst KNWU WK 2020
7. Programma van activiteiten WK
8. Organisation Guide UCI
9. Organigram procesondersteuning
10. Spin off programma
11. Rol Stichting bij WK 2020
12. Brief NOCNSF plaatsing op de topevenementenkalender
13a. UCI Flash Report - Bergen 2017
13b. Document ambitiekalender VWS 2018
13c. KNWU wielerevenementen memo
14. Cash flow prognose
15. Begrotingsmodel VWS WK 2020 op hoofdposten
16. Traffic Support Kostenbegroting WK2020 Totaaloverzicht
17. Brief NOCNSF realistische begroting
18. Risico-inventarisatie
19. Subsidieaanvraag WK Wielrennen 2020 Drenthe
20. Formele tijdslijn toewijzing
21. WK 2020 structuur
22. WK 2020 structuur – toelichting

Ter inzage in kamer C0.39

1. Haalbaarheidsonderzoek WK wielrennen 2020

Assen, @
Kenmerk: @

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

mevrouw drs. J. Klijnsma, voorzitter
mr. L. Maarleveld, secretaris a.i.

/coll.

WK Wielrennen 2020

Het WK Wielrennen 2020 is een mondiaal 8- daags fietsevenement die de provincie Drenthe, als eerste UCI Bike Region met meer nadruk op de wereldkaart kan zetten als fietsprovincie.
Het WK Wielrennen 2020 kan een etalage zijn voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen. Het podium dat het WK Wielrennen 2020 biedt, zal het imago en de marketing van vrijetijds- en fietsprovincie Drenthe een grote impuls kunnen geven. Het mondiale sportevenement past bij onze fietsambities en kan bijdragen aan sociale en maatschappelijke verbinding, samenwerking in de regio bevorderen en economische impact tussen € 11,9 en € 22,1 miljoen realiseren.

Organisator

Road Worlds 2020 is vanuit de UCI de beoogd organisator (rechtenhouder) van de organisatie van het WK Wielrennen 2020. Road Worlds 2020 is een sportevenementenbureau, een zusteronderneming van The Organzing Connection en een verbindende speler in de organisatie van sportevenementen. Zij hebben in hun twintigjarig bestaan meerdere wielerevenementen in samenwerking met de internationale wielerbond UCI en lokale overheden mogen organiseren.
In opdracht van de UCI is mee gewerkt aan vier WK's Wielrennen: 1998 (Valkenburg), 2012 (Valkenburg), 2013 (Toscane) en 2014 (Ponferrada). Zij organiseerden de WK's Veldrijden in 2006 (Zeddam) 2009 & 2014 (Hoogerheide) 2013 (Louisville) en 2017 (Belvaux).
In 2019 organiseert The Organizing Connection WK UCI Para-Cycling Road in Emmen en de WK UCI Para-Cycling Track in Apeldoorn.

Road Worlds 2020 wordt zowel organisatorisch als financieel verantwoordelijk voor de organisatie van het evenement en daarmee ook de risicodragende partij. Van de gezamenlijke regionale overheden (provincies Drenthe en Groningen) wordt door organisator Road Worlds 2020 een bijdrage gevraagd van € 10 miljoen voor de directe kosten van het evenement op een begroting van € 15 miljoen.
Aan het ministerie van VWS wordt een bijdrage van € 2 miljoen gevraagd, daarnaast wordt ingezet op € 3 miljoen aan bijdragen vanuit het bedrijfsleven.
Met betrokken partners, waarvan de beide provincies de belangrijkste zijn, worden afspraken gemaakt die niet alleen de financiële bijdragen vastleggen, maar ook de onderlinge verantwoordelijkheden in de organisatie van de WK.

Toelichting op de begroting

- De begroting is voor zowel het hoofdevent (€ 15.047.500) als voor de side-events (€ 1.015.000).
- In totaal is in de begroting voor € 2.802.500 aan personeelskosten opgenomen en € 13.260.000 aan te betalen kosten aan derden.

Hoofdposten van deze aan derden te betalen kosten zijn de posten:

- Externe betrekkingen: de te betalen fee aan de UCI en KNWU.
- Communicatie: kosten voor reclame en PR
- Hospitality: kosten voor bezoekersruimten en catering
- Infrastructuur en logistiek: verzamelpost voor o.a. tribunes, dranghekken, te plaatsen voorzieningen (WC's, tenten) en beeld en geluid.
- Wedstrijdzaken: kosten van veiligheid in wedstrijdverband (w.o. begeleiding KLPD/lokale politie)

Stichting WK Wielrennen

De huidige Stichting Cycling Championships Nothern Netherlands (SCCNN) is integraal onderdeel van het lokale organisatiecomité en heeft vooral een adviserende en ondersteunende rol. De rol van de huidige stichting is het optreden als verbinder naar het lokale bedrijfsleven en voelspriet in de noordelijke regio, zodat het noordelijke bedrijfsleven maximaal kan profiteren van dit unieke WK. Na toekenning zal verkend worden hoe dit vorm kan worden gegeven in een samenwerking.

Maatschappelijke waarde

Ten aanzien van de maatschappelijke waarde is het niet eenvoudig om uitspraken te doen over de te verwachten waarde. Geconcludeerd kan worden dat de thema's fietsen, healthy ageing, energie/duurzaamheid, (sensor)technologie en recreatie hoog op de agenda staan in de twee provincies en de betrokken gemeentes. Deze thema's zijn goede aanknopingspunten om het WK Wielrennen als een vliegwiel te laten fungeren voor het realiseren van maatschappelijke waarde. Vanuit wetenschappelijk onderzoek is bekend dat een grootschalig sportevenement een katalysator kan zijn voor maatschappelijke initiatieven, mits het evenement op een juiste wijze wordt geactiveerd. In welke mate het de overheden en andere publieke en private organisaties lukt om maatschappelijke waarde te creëren is afhankelijk van het organisatieproces.
Bron: Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen, December 2016
In opdracht van: Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

Economische waarde

Op basis van ervaringen met andere grote wielerevenementen worden er 300.000 – 350.000 bezoekers verwacht. De geschatte economische impact van de bezoekers, hospitality, media, technici en projectorganisatie wordt geschat op €17 miljoen, met €11,9 miljoen als behouden scenario en €22,1 miljoen als optimistisch scenario. Het is van veel factoren afhankelijk wat de economische impact zal zijn (bestedingen door bezoekers, pers, ploegen, organisatorische), maar met name het weer is hier van invloed op.
Bron: Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen**,** December 2016
In opdracht van: Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

Routeplan

Uitgangspunten voor het routeplan (parcoursen) zijn:

1. Door zoveel mogelijk dorpen en steden (in beide provincies)
   Doelstellingen:
   - Beleven: Samen genieten van één groot volksfeest
   - Bewegen: Sportieve evenementen voor jong en oud
   - Ontmoeten: Inwoners, verenigingen en ondernemers met elkaar beleven
2. Bezienswaardigheden beide provincies in beeld
3. Instemming koploper-overheden provincies Drenthe & Groningen, steden Assen, Emmen, Groningen
4. Voldoen aan de parcoursrichtlijnen van de UCI.
   Denk hierbij aan aantal km per wedstrijd, breedte van wegen, veiligheid diversiteit van parcours
5. Één finishlocatie (= voorwaarde UCI):
   het TT circuit in Assen, vanwege centrale ligging en organisatorische voordelen

Het voorliggende routeplan wordt als voorstel aangeboden aan de UCI en is nog niet definitief.

Vergaderingen en congressen UCI

Tijdens het WK Wielrennen 2020 zal door de UCI ook een aantal vergaderingen en congressen worden georganiseerd. Road Worlds 2020 is verantwoordelijk voor het vastleggen van locaties hiervoor en levert faciliteiten, inrichting, catering en ondersteuning.
De grootste meetings die in deze week plaatsvinden zijn het UCI Congres en de UCI Junior Conference. Het Congres is de jaarlijkse bijeenkomst van leden en bestuur van de UCI met in totaal zo'n 600 deelnemers. De Junior Conference telt zo'n 300 deelnemers. Deze conferentie is bedoeld voor alle junioren die zijn ingeschreven voor de WK Wielrennen 2020.

*Ontwerp*besluit

Provinciale Staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van Drenthe van @ , kenmerk @;

gelet op ;

BESLUITEN:

Dubbelklik *hier* om het advies in de beleidsbrief van het Statenstuk te kopiëren

Assen, 6 juni 2018

Provinciale Staten voornoemd,

, griffier , voorzitter

/coll.

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Statenstuk

Algemene gegevens	
Opsteller	[redacted] tst. [redacted]
Team	Plattelandsontwikkeling
Datum	donderdag 26 april 2018
Uiterste behandeldatum in GS: 8 mei 2018 *Toelichting:*	

Verantwoordelijke
Foppe Voogd
Paraaf verantwoordelijke *Bespreken:*

Verwijzing naar speerpunt collegeakkoord/programma begroting
5. Energiek Drenthe / 7. Dynamiek in leefomgeving

Portefeuillehouder
Henk Jumelet

Intern voorbereid met	***Afwijkende mening***
1. [redacted] (PO/Sport)	Nee
2. [redacted] (S&I)	Nee
3. [redacted] (S&I)	Nee
4. [redacted] (BC)	Nee
5. [redacted] (Fin)	Nee
6. Yolanda van Doeveren (VTE)	Nee

Paraaf directeur-secretaris
Leendert Maarleveld

Archivering	
Datum:	*Registratienummer:*
	nr.
	nr.
	nr.

Communicatie
Openbaar: Ja
Persbericht: Ja
Bekendmaking: 8 mei 2018

Onderwerp

voorstel WK wielrennen 2020

1. In te stemmen met het beschikbaar stellen van € 5 miljoen voor het WK Wielrennen 2020
2. In te stemmen met de dekking van dit bedrag uit de Financieringsreserve
3. In te stemmen met rapportage over de voortgang conform de P&C-cyclus.

Beslissing GS

Risico's

Om de risico's en bijhorende beheersmaatregelen goed in beeld te brengen is er in een provinciale werksessie een interne risicoanalyse gemaakt en uitgewerkt. Ook de provincie Groningen heeft een dergelijke interne sessie uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn samengevoegd. Er is in beeld gebracht welke risico's zijn gesignaleerd, deze zijn geclassificeerd en er zijn beheersmaatregelen voor beschreven welke van belang zijn voor besluitvorming door GS en PS in mei en juni 2018. Deze classificatie is een momentopname.
Bij een positief besluit en toekenning van het evenement zal de risicoanalyse op verschillende momenten opnieuw worden gemonitord, opnieuw uitgevoerd en bijgesteld worden indien nodig. Al naar gelang de maatregelen worden beheerst, worden de classificaties hierop aangepast.
Bijlage: risicoanalyse en beheersmaatregelen

GS

Structuur voor samenwerking, afstemming en monitoring

Toelichting bijlagen uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en tekstversie

The Organizing Connection met zusteronderneming Road Worlds 2020, hierna te noemen Road Worlds 2020 is de door de UCI beoogd organisator en verantwoordelijk voor de organisatie van het evenement WK Wielrennen 2020. Om te komen tot een heldere structuur voor een goede rol- en taakverdeling, constructieve samenwerking, goed georganiseerde monitoring en afstemming over de voortgang is in de bijlage een projectstructuur uitwerkt. In deze structuur zijn de rollen en taken van de verschillende partners in beeld gebracht en op welk niveau overleg en afstemming zal plaatsvinden. Doel van deze structuur is te komen tot een optimale economische en maatschappelijke spin-off, goede monitoring van de voortgang en de mogelijkheid om gezamenlijk te sturen op risico's die mogelijk gaandeweg ontstaan.
De stuurgroep zal bestaan uit bestuurders van provincie Drenthe, provincie Groningen, gemeente Assen, gemeente Emmen, gemeente Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN), KNWU.
De regiegroep zal bestaan uit medewerkers van provincie Drenthe, provincie Groningen, gemeente Assen, gemeente Emmen, gemeente Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN, marketingorganisaties, VNO-NCW. Zowel de stuurgroep als de regiegroep worden gefaciliteerd door Road Worlds 2020.

Road Worlds 2020 is verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijd en faciliteert het proces m.b.t. spin-off, side-events en "volksfeest". Vanuit de subsidiebeschikkingen die worden afgegeven door de provincies aan Road Worlds 2020 ontstaat een formele relatie tussen de partijen.

De invulling van spin-off, side-events en "volksfeest" wordt uitgevoerd door regionale en lokale organisaties en het bedrijfsleven. Als facilitator van dit proces rapporteert Road Worlds 2020 over de voortgang. In werkgroepen worden initiatieven verzameld en op elkaar afgestemd. De verantwoordelijkheid voor deze initiatieven blijft bij de lokale partijen.
De provincie draagt bij aan het WK Wielrennen 2020 op basis van beoogde maatschappelijk en economische effecten. Hierbij is het van belang dat informatie-uitwisseling plaatsvindt en dat er mogelijkheden zijn om deze effecten indien gewenst te beïnvloeden. Hiervoor neemt de provincie zitting in een stuurgroep op bestuurlijk niveau en wordt ambtelijk bijgedragen en input geleverd in de regiegroep en waar nodig de werkgroepen.

De wedstrijden worden voor een groot gedeelte georganiseerd op de openbare weg. Hiervoor is medewerking, bijvoorbeeld in de vorm van vergunningen, nodig van de gemeenten. Bovendien hebben

de gemeenten een belangrijke rol bij het realiseren van de beoogde maatschappelijk en economische effecten. Het is belangrijk dat de gemeenten deze kansen herkennen en inspanningen doen om deze te verzilveren en zich inzetten om de organisatie van de wedstrijden mogelijk te maken. Road Worlds 2020 organiseert de wedstrijden en faciliteert het proces om te komen tot een optimaal spin-off programma, side-events programma en volksfeest.
Een eerste verkenning bij gemeentelijke bestuurders laat een positieve houding zien t.o.v. de gevraagde rol van gemeenten en medewerking bij de verdere uitwerking van dit proces.

Beschrijving beschikking subsidieaanvraag

Road Worlds 2020 is de door de UCI beoogd organisator. Zij is bij toekenning door de UCI verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijden en heeft bij de provincie Drenthe en de provincie Groningen identieke subsidieaanvragen ingediend voor een subsidiebijdrage t.b.v. de organisatie van het WK Wielrennen 2020.

De provincie verleent na (na positieve besluitvorming in PS op 6 juni 2018) een incidentele subsidie van maximaal € 5.000.000 Dit bedrag is inclusief eventuele belastingen, waaronder de btw-component, welke voor rekening van aanvrager zijn. De gevraagde bijdrage van € 250.000 voor de side-events wijzen wij af. De reden hiervoor is dat wij ervoor kiezen zelf regie en verantwoording in gezamenlijkheid met de gemeenten hiervoor te nemen.

Voorwaarden
Voorgesteld wordt onderstaande voorwaarden/verplichtingen in de subsidiebeschikking op te nemen, de definitieve beschikking kan op details afwijken.

De subsidie wordt verleend voor de organisatie van het WK Wielrennen 2020 onder de voorwaarden dat:

a) Het evenement door UCI aan Road Worlds 2020 wordt gegund.
b) Het evenement wordt uitgevoerd overeenkomstig het door Road Worlds 2020 ingediende bid aan de UCI (juni2018).
c) Road Worlds 2020 1 maand voorafgaand aan de datum van bevoorschotting een voortgangsrapportage stuurt. Op basis van het door Road Worlds 2020 ingediend bid aan de UCI (juni 2018) wordt inzage gegeven over de voortgang van het evenement.
d) Er een Stuurgroep wordt ingesteld.
   De volgende partners/stakeholders hierin bestuurlijk zijn vertegenwoordigd:
   provincie Drenthe, provincie Groningen, gemeente Assen, gemeente Emmen, gemeente Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN), KNWU.
e) De Stuurgroep de beide colleges adviseert op basis van het monitoringsplan voorafgaand aan iedere bevoorschotting over de voortgangsrapportages.
f) De provincie Groningen en het ministerie van VWS hebben besloten de aan hen gevraagde bijdrage te beschikken.
g) Een DAEB-uitvoeringsovereenkomst zal worden aangegaan.

Road Worlds 2020 verzoekt in haar aanvraag de samenwerking met regionale overheden nader te formaliseren aan de hand van een overeenkomst. Wij zien geen leidende rol voor onszelf hierin weggelegd en gaan derhalve niet over tot het sluiten van de gewenste overeenkomst. Wel zeggen wij toe dat de provincie een inspanningsverplichting op zich neemt om de medewerking van de regionale overheden zo optimaal mogelijk te laten verlopen.

Betalingen
De bevoorschotting zal plaatsvinden als de prestatie is geleverd volgens monitoringsplan. Wij gaan hierbij uit van minimaal zes bevoorschottingsdata verspreid over de jaren 2018, 2019 en 2020. (zie ook bijgevoegde risicoanalyse)

Monitoringsplan
Voorafgaand aan de gestelde bevoorschottingsdata dient Road Worlds 2020 een voortgangsrapportage in. Uit deze rapportage moet blijken dat de realisatie zowel financieel als inhoudelijk volgens planning verloopt. De Stuurgroep beoordeeld de voortgangsrapportage op basis van het monitoringsplan of de activiteiten financieel- en inhoudelijk volgens planning verlopen, en adviseert het college hierover, voorafgaand aan het verstrekken van het volgende voorschot. Her monitoringsplan wordt gekoppeld aan het risicomanagement.

Verplichtingen
Road Worlds B.V. stelt de provincie direct schriftelijk op de hoogte van:
1. wijzigingen op de ingediende plannen;
2. het (deels) niet uitvoeren van de gesubsidieerde activiteit(en);
3. relevante wijzigingen in de financiële en organisatorische verhouding met derden;
4. Wanneer niet aan alle voorwaarden wordt voldaan.

Indien Road Worlds 2020 niet voldoet aan de voorwaarden en verplichtingen kan GS het besluit tot subsidieverlening in nadeel van Road Worlds 2020 wijzigen of intrekken en het uitbetaalde subsidiebedrag geheel of gedeeltelijk terugvorderen.

Staatssteun
Vanwege de maatschappelijke waarden (beleven en beoefenen) van sport en marktfalen wordt de organisatie van het WK Wielrennen 2020 aangemeld als een Dienst van Algemeen Economisch Belang. Toelichting over staatssteun is beschreven in de beleidsbrief aan PS.

Side-events en maatschappelijke spin-off
In de subsidieaanvraag van Road Worlds 2020 wordt naast de bijdrage van € 5 mln ook om een bijdrage van € 250.000 gevraagd voor de organisatie van side-events. Deze vraag zal worden afgewezen.
In de voorgestelde structuur zijn we als regionale en lokale overheden verantwoordelijk voor de organisatie van de side-events en daarmee het realiseren van maatschappelijke spin off op korte en lange termijn i.s.m. met partners als Drenthe Beweegt en Kenniscentrum Evenementen. Dit is weliswaar een andere werkwijze dan normaal gesproken i.o.m. VWS wordt uitgevoerd. Wij zijn hierover in gesprek met VWS en hebben positieve signalen ontvangen over deze aanpak. Deze zelfde werkwijze bespreken wij ook i.h.k.v. WK Para- Cycling 2019 in Emmen.

Om te kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de bijdrage van € 500.000 vanuit VWS (€ 250.000, - voor elke provincie) moet wel worden aangetoond dat er voor totaal € 1 mln aan middelen is ingezet aan side-events en maatschappelijke spin-off rond het WK Wielrennen 2020. Road Worlds 2020 zal deze bijdragen als aanvrager moeten tonen aan VWS. De lokale en regionale overheden zullen Road Worlds 2020 in staat moeten stellen om te kunnen aantonen dat we de door VWS gevraagde middelen hebben ingezet en op welke wijze wij dat hebben gedaan. Road Worlds 2020. ontvangt na toekenning van het WK Wielrennen 2020 van VWS volgens een bevoorschottingsschema de toegekende 500.000 euro voor de inzet van side-events.

In de beschikking aan Road Worlds 2020 zal worden opgenomen dat:
De invulling van spin-off, side-events en “volksfeest” wordt gedaan door regionale en lokale organisaties en het bedrijfsleven. Als facilitator van dit proces (d.m.v. medewerkers/coördinatoren) rapporteert Road Worlds 2020 over de voortgang. In werkgroepen worden lokale en regionale initiatieven verzameld en op elkaar afgestemd. De verantwoordelijkheid voor deze initiatieven blijft bij de lokale en regionale partijen.

Risico van deze andere werkwijze is dat VWS uiteindelijk toch niet akkoord gaat met de voorgestelde aanpak en dat zij willen dat bijdragen besteed aan side-events direct via de boeken van Road Worlds 2020 moeten lopen. Oplossing hiervoor is om in dat geval middels een aparte subsidieaanvraag van Road Worlds 2020 voor de uitvoering van side-events de gevraagde middelen te beschikken. Omdat dit dan later in het proces aan de orde zal zijn hebben we op dat moment wel zicht op welke activiteiten/inspanningen we als overheden willen laten uitvoeren en kunnen dan ook via de beschikking goed sturen op gewenste resultaten.

Inkoop of subsidie
Eén van de vragen die speelt is of sprake is van een inkoop- of een subsidierelatie. Ter beantwoording hiervan is gebruik gemaakt van de 'Checklist inkoop vs subsidie'. In casu ligt het initiatief bij Road Worlds die het WK wielrennen in 2020 wil organiseren. Zij zijn daarnaast de enige partij die dit kunnen doen omdat het UCI voornemens is het exclusieve recht aan deze partij te verlenen. Concurrentiestelling op een markt is onmogelijk omdat onze bijdrage bij een specifieke organisatie terecht moet komen. Er kan in principe geen aanbesteding worden gedaan. Daarom kan niet anders worden geconcludeerd dan dat sprake is van een subsidierelatie.

Directe subsidierelatie
In het verlengde hiervan speelt ook de gedachte om de bijdrage van de verschillende overheden via een stichting te laten lopen om zo beter grip te houden op de organisatie van het evenement. Los van de vraag of het wenselijk en mogelijk is om een stichting op te richten, is het in dit korte tijdsbestek niet mogelijk een stichting op te richten welke vervolgens een aanvraag doet voor een bijdrage en voldoende duidelijkheid kan geven aan Road Worlds 2020 om het evenement van de UCI toegekend te krijgen. Daarnaast heeft de initiatiefnemer ervoor gekozen een aparte B.V. op te richten en vanuit die B.V. de organisatie vorm te geven. Vanwege de voorliggende subsidieaanvraag, is de keuze voor een directe subsidierelatie ook al gemaakt
Met de voorgestelde structuur, waarin een stuurgroep op bestuurlijk niveau zal worden ingesteld, kan ook de gewenste grip, waaronder toezicht en monitoring, worden georganiseerd. De rol van de stuurgroep wordt verankerd in de subsidiebeschikking waarmee eenzelfde resultaat ten aanzien van invloed wordt gerealiseerd zonder daar een aparte rechtspersoon voor op te richten.

Financiën en dekking
De directe organisatiekosten van het WK Wielrennen 2020 zijn begroot op € 15 miljoen waarbij Road Worlds 2020 heeft aangegeven dit evenement te willen uitvoeren wanneer zij van de overheden een bijdrage van € 12 miljoen ontvangt. De overige € 3 miljoen aan kosten willen zij zelf financieren door het zoeken van sponsoren en financiers. Organisator Road Worlds 2020 vraagt aan de twee provincies een gezamenlijke bijdrage van € 10 miljoen en verwacht van het ministerie van VWS een bijdrage van 2 miljoen euro. Dit betekent concreet dat aan de provincie Drenthe gevraagd wordt om € 5 miljoen bij te dragen in de directe kosten van de organisatie van het evenement.

De gevraagde bijdrage voor de organisatie van het evenement ad € 5 miljoen willen we dekken uit de Financieringsreserve. In de 2e Bestuursrapportage 2018 gaan we dat verwerken.
Wij voeren gesprekken met betrokken Drentse gemeenten waarbij voorwaarde is dat zij en partners als Regio Groningen-Assen en eventuele andere medefinanciers een bijdrage leveren aan de 5 miljoen euro.

Dekkingsvoorstel side-events en maatschappelijke spin-off
Middelen voor side-events en maatschappelijk spin-off worden gedekt uit bestaande budgetten.
Dit geldt ook voor de directe organisatiekosten die wij als provincie maken (inhuur expertise, organisatie eigen evenementen, accountantskosten).

Met onderstaande beleidsopgaven uit de begroting is een directe koppeling te maken met side-events en maatschappelijke spin-off die gewenst is vanuit het WK Wielrennen 2020
7.3 Dynamisch Drenthe - Sport
2.6 Drenthe, dè fietsprovincie – fietsevenementen
2.5 Versterken van de vrijetijdseconomie
Deze bestaande middelen kunnen passend ingezet worden voor de doelstellingen in de huidige begroting en daarmee ook direct bijdragen aan side-events en maatschappelijke spin-off waardoor een win-win situatie wordt gecreëerd. Afhankelijk van de aard kunnen hier ook andere beleidsopgaven en bijhorende middelen voor in aanmerking komen. Dit past bij het beeld dat het WK Wielrennen 2020 'een kers op de taart is. We werken ook nu al aan de maatschappelijke spin-off door de huidige inzet op fietsen.
De invulling van side-events en maatschappelijke spin-off wordt na besluitvorming vanaf september 2018 met betrokken partners regionaal en lokaal opgepakt en uitgevoerd. Hieruit zal een voorstel komen voor inzet en bijdrage vanuit de provincie.

Tekst openbare besluitenlijst

Dubbelklik ***hier*** om het onderdeel Tekst openbare besluitenlijst in te vullen.

Verzenden

Bijlagen alleen voor Gedeputeerde Staten

Bijlagen alleen voor Gedeputeerde Staten	**Meekopiëren**
Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020	*ja*
Risicodossier WK2020 Groningen en Drenthe	*ja*

NB. Het Statenstuk en de eventuele daarbij horende bijlagen worden standaard mee gekopieerd voor GS.

provincie Drenthe

Statenstuk @

voorstel WK wielrennen 2020

Voorgestelde behandeling:
- Statencommissie Financiën, Cultuur, Bestuur en Economie op 23 mei 2018
- Provinciale Staten op 6 juni 2018
- fatale beslisdatum: 6 juni 2018

Behandeld door mevrouw [redacted] telefoonnummer (0592) [redacted] e-mail [redacted]drenthe.nl
Portefeuillehouder: de heer H.G. Jumelet

Inleiding

a. Algemeen
Er doet zich nu de unieke kans voor om het WK Wielrennen samen met de provincie Groningen al in 2020 te organiseren. Het college heeft in de afgelopen weken, samen met partners, onderzoek gedaan naar de haalbaarheid om samen met de provincie Groningen gastregio te zijn voor het WK Wielrennen in 2020 en of aan de hieraan verbonden voorwaarden kan worden voldaan.
In dit onderzoek hebben we kunnen constateren dat er veel enthousiasme en grote betrokkenheid is bij alle partners. Ook is gebleken dat de gestelde voorwaarden en gevraagde bijdrage voor de organisatie van dit evenement in 2020 reëel en haalbaar zijn.

Onze inzet en ambitie voor het WK Wielrennen 2020:

Het wordt een groot volksfeest
We zetten met elkaar het Noorden op zijn kop. Het WK dringt door tot in de haarvaten van het noorden; samen bouwen we een groot volksfeest. We activeren lokaal betrokkenen als welzijnswerk, dorpsverenigingen en buurtsportcoaches.

Dit wordt de beste wedstrijd ooit
We realiseren met elkaar een perfect georganiseerde 8- daagse wedstrijd, dit is wielrennen! Betrokken hierbij zijn gemeenten, het wielerplatform, clubs en vrijwilligers.

Wij maken het noorden beter
Het WK versterkt ontwikkelingen die al in gang gezet zijn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied. Bestaande programma's werken samen en gebruiken het WK.
We laten we de wereld zien wat onze regio te bieden heeft.

Wij zorgen voor verbinding
Vanuit de Stichting Cycling Championships Nothern Netherlands (SCCNN) worden activiteiten georganiseerd als business peloton en andere initiatieven

Om deze inzet en ambities te realiseren gaan we met onze partners zoals de gemeenten en betrokkenen in werkgroepen in overleg om gezamenlijk invulling te geven aan side-events en maatschappelijke en economische spin-off en hoe dit er concreet uit moeten gaan zien.

In dit statenstuk wordt aan uw Staten het voorstel gedaan op welke wijze wij invulling willen geven aan de mogelijkheid om het WK Wielrennen 2020 naar Drenthe/Groningen te halen, hoe we economische en langjarig maatschappelijke spin-off willen realiseren en hoe we financiën en risico's in monitoren en beheersen.

<u>Unieke kans</u>
De provincie Drenthe heeft in oktober 2016 als eerste regio het Bike Region Label van de internationale wielersportfederatie (UCI) ontvangen. Dankzij de inzet van Drenthe op dit label heeft de UCI aan de provincies Drenthe en Groningen de unieke kans geboden om gezamenlijk gastregio te zijn voor het WK Wielrennen 2020. De UCI heeft hoge waardering voor de fietsambities in Drenthe en Groningen.

De UCI heeft aan sportevenementenbureau The Organizing Connection met zusteronderneming Road Worlds 2020, hierna te noemen Road Worlds 2020, de vraag voorgelegd om de haalbaarheid van het WK Wielrennen 2020 in Drenthe en Groningen te onderzoeken. Wanneer uiterlijk in juni 2018 aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan zal het evenement door de UCI worden toegekend aan Road Worlds 2020 en de provincies Drenthe en Groningen.

Drentse gemeenten

Roger de Groot, burgemeester van gemeente De Wolden en voorzitter van de VDG portefeuillehouders overleg Sport en Bewegen en Drenthe beweegt, het programma waarin overheden en maatschappelijke partijen sport en bewegen inzetten om Drenthe beter te maken, heeft namens de gemeenten laten weten dat:

'Zowel de VDG-commissie als de Council Drenthe beweegt ondersteunt het initiatief van de provincie ten aanzien van het WK Wielrennen op de Weg. Er spreekt veel ambitie uit. Dat is een goed voorbeeld. Binnen onze programma's is er veel aandacht voor een gezonde provincie, waar iedere inwoner meedoet. Het podium van het WK en de energie die het uitstraalt gaat een belangrijke impuls geven aan de gezonde omgeving. Gemeenten en maatschappelijke instellingen zijn trots deel uit te maken van dit mondiale evenement. We zullen de organisatie ondersteunen en we zullen zelf zo mogelijk initiatieven ontplooien en stimuleren die tot een maximale beleving leiden. Met het WK Wielrennen in Drenthe schrijven we geschiedenis'

In de bijlagen zijn adhesiebrieven toegevoegd van de UCI en KNWU ter ondersteuning van een bid t.b.v. het WK Wielrennen 2020

b. Europese aspecten

Los van de inhoudelijk behandeling van de subsidieaanvraag, zijn de staatssteunregels een belangrijk element waar aan moet worden voldaan. Indien wordt besloten tot het geven van een bijdrage is er sprake van staatssteun. Vanwege de omvang van de gevraagde overheidsbijdrage en de aard van het evenement, is maar één vrijstelling mogelijk: het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012 (2012/21/EU). Het DAEB-Vrijstellingsbesluit biedt ruimte voor decentrale overheden om DAEB te compenseren die sociaal-maatschappelijk relevant zijn op lokaal en regionaal niveau.

Uit het haalbaarheidsonderzoek is gebleken dat de organisatie van het WK 2020 zonder bijdrage van de overheid niet mogelijk is. De aanvraag en de daarbij behorende begroting van Road Worlds 2020 bevestigen ook dat substantiële overheidsbijdragen zijn vereist om de organisatie financieel rond te krijgen.

Naar verwachting is sprake van een DAEB. Deze zal moeten worden ingericht conform de vereisten uit het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012. Omdat het evenement wordt gesteund door drie overheden, is het zaak dat dit op een gelijke wijze gebeurt. Daarom is contact opgenomen met het ministerie van VWS. Hieruit blijkt dat het ministerie werkt met een subsidiebeschikking en een uitvoeringsovereenkomst waarin de DAEB-aanwijzing zit.
Het DAEB vrijstellingsbesluit heeft een plafond van € 15 miljoen per jaar ten behoeve van DAEB's. De bijdragen van de beide provincies kunnen niet los worden gezien van de (verwachte) bijdrage van het ministerie. Afstemming hierover is noodzakelijk. Op het moment van schrijven van dit stuk, loopt het verzoek om afstemming.

c. Economie/werkgelegenheid

Onze inzet: Wij maken het noorden beter
Het WK versterkt ontwikkelingen die al in gang gezet zijn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied. Bestaande programma's werken samen en gebruiken het WK.
We laten de wereld zien wat onze regio te bieden heeft.

Marketing en media
Het WK wielrennen biedt de unieke kans om het Noorden als 'Top Dutch' regio aan de wereld te tonen. Een WK wielrennen genereert veel mediawaarde. Mediawaarde is het bedrag dat hypothetisch zou moeten worden betaald om bereik in de vorm van advertenties in diverse media te kunnen verkrijgen. De mediawaarde van het WK wielrennen in Limburg in 2012 is gemeten en bedroeg 22,5 miljoen euro.

Dit is opgebouwd uit onder meer:

- Het bereik van de kranten is 141 miljoen, met een bijbehorende mediawaarde van 4,9 miljoen euro.
- De tv-aandacht die het WK wielrennen in Nederland heeft genoten bedraagt vijftig uur en het bereik van de tv-uitingen is 49 miljoen, met een bijbehorende mediawaarde van 16,8 miljoen euro.
- De internationale tv-aandacht was groot. In 22 landen hebben er uitzendingen plaatsgevonden die samen goed waren voor ruim 459 uren uitzendtijd.
- Wereldwijd zijn in september 2012 ruim 16.000 artikelen over het WK wielrennen verschenen op buitenlandse onlinenieuwssites.

Het WK wielrennen biedt hiermee uitstekende mogelijkheden om de wereld te laten zien hoe goed en aantrekkelijk deze 'Top Dutch' regio is op het gebied van wereldwijd belangrijke thema's zoals duurzaamheid, vergroening en gezond ouder worden. Daarnaast zet het WK Wielrennen Drenthe goed op de kaart als fietsprovincie en biedt het uitstekende mogelijkheden en kansen op het gebied van vrijetijdseconomie.

Economische spin-off
In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan economische spin-off en communicatie/marketing voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.

Bijlagen: uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst

d. Participatie
Onze inzet: Het wordt een groot volksfeest
We zetten met elkaar het Noorden op zijn kop. Het WK dringt door tot in de haarvaten van het noorden; samen bouwen we een groot volksfeest. We activeren lokaal betrokkenen als welzijnswerk, dorpsverenigingen, wielerverenigingen en buurtsportcoaches.

Wielerverenigingen (breedtesport) hebben in verschillende bijeenkomsten hun enthousiasme en betrokkenheid getoond bij de mogelijke komst van het WK wielrennen naar onze regio. In samenwerking met programma's als Drenthe Beweegt zien we kansen om met de dynamiek die het WK Wielrennen zal genereren ook de aandacht voor de breedtesport te vergroten.

Maatschappelijke spin off
Een breed gedragen en uitgevoerd maatschappelijk programma gekoppeld aan het evenement kan winst opleveren op het gebied van:

Vitaliteit: *stimuleren van gezonde leefstijl als trendbreuk tegen alsmaar stijgende zorgkosten*
• Gezonde mensen in de regio (terugdringen overgewicht en obesitas)
• Hogere levensverwachting

Economisch*: gebied op de kaart, meer bestedingen en overnachtingen.*
• Fietsregio nummer 1, fietsprovincie nummer 1 en fietsstad nummer 1
• Regio economisch sterker, fietsen als exploitatiemiddel

Leefbaarheid/sociaal: *sociale impact vergroten. Groene projecten, openbare ruimte anders inrichten en sociale side-events*
• Positieve attitude eigen inwoners over mogelijkheden in deze regio (collectief geheugen, mooi feest)

Duurzaamheid: *andere vormen van energie (energietransitie)*
• Mobiliteit: de fiets voor woon-werk/schoolverkeer
• Fysieke verbinding Groningen- Assen, fietssnelwegen.
• Optimale sportieve beleving van de natuur en stad.

In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan maatschappelijke spin-off en side events voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.
Bijlagen: uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst.

Advies

1. In te stemmen met het beschikbaar stellen van € 5 miljoen voor het WK Wielrennen 2020
2. In te stemmen met de dekking van dit bedrag uit de Financieringsreserve.
3. In te stemmen met rapportage over de voortgang conform de P&C-cyclus.

Doelstelling uit de begroting

2.5 Versterken van de vrijetijdseconomie
Meer werkgelegenheid en hogere bestedingen in de vrijetijdseconomie van Drenthe

2.6 Drenthe, dè fietsprovincie
Versterken van fietsevenementen en imago fietsprovincie Drenthe

7.3 Dynamisch Drenthe
Activering door sportactiviteiten gericht op vitalisering en gezondheid

Argumenten

1.1. Het WK Wielrennen 2020 is een etalage voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen en kan de inzet hierop verder versterken. Het podium dat het WK Wielrennen 2020 kan bieden, zal het imago en de marketing van vrijetijds- en fietsprovincie Drenthe een grote impuls geven.

1.2. Het WK Wielrennen 2020 kan bijdragen aan het realiseren van belangrijke maatschappelijke doelen. Doelstellingen als bevorderen van vitaliteit, participatie, leefbaarheid en het versterken van het imago van de gehele provincie.

1.3. Het WK Wielrennen 2020 biedt een groot podium voor het Noorden om zich aan de wereld te presenteren als "Top-Dutch" regio.

1.4 Het WK Wielrennen 2020 en kan bijdragen aan een directe economische spin-off.
De directe economische spin-off is ingeschat tussen €11,9 miljoen en €22,1 miljoen.

1.5 Beoogd organisator Road Worlds BV. is bereid het WK Wielrennen te financieren indien wij daarvoor een subsidie verstrekken van maximaal € 5 miljoen.
De directe organisatiekosten van het WK Wielrennen 2020 zijn begroot op € 15 miljoen. Road Worlds 2020 wil de organisatie van het evenement op zich nemen wanneer zowel de provincie Drenthe als de provincie Groningen elk bereid zijn daarvoor een subsidie van maximaal € 5 miljoen te verstrekken, het ministerie van VWS € 2 miljoen en de overige € 3 miljoen zelf te financieren door het zoeken van sponsoren en financiers.

2.1. In de voorjaarsnota 2018 is bij de Ontwikkeling van de stand van de Financieringsreserve rekening gehouden met een bijdrage van 5 miljoen.
In de voorjaarsnota wordt de ontwikkeling van de financieringsreserve geschetst. De stand van deze reserve bedraagt ultimo 2018 € 75 miljoen en behoud een acceptabele omvang ook na 2019.

3.1 Via P&C cyclus (Voorjaarsnota, begroting, Bestuursrapportage en jaarstukken) worden begrotingsvoorstellen en verantwoordingen over alle beleidsgebieden voorgelegd aan Provinciale Staten. In de begroting worden resultaatafspraken voorgelegd en vastgesteld waarop wordt gemonitord via de P&C cyclus. Ook over de voortgang op het dossier WK wielrennen 2020 moeten in de begroting van 2019 ev. begrotingsafspraken worden gemaakt.

Tijdsplanning

Juni 2018	Besluitvorming PS
Juni 2018	Beschikking Road Worlds 2020
Juni 2018	Besluit toekenning UCI
Juli 2018	Concretisering met betrokkenen van maatschappelijke en economische ambities
Sept 2018	Start voorbereiding evenement en organisatie en maatschappelijke spin-off

Sept 2019	WK Para-Cycling met start aftellen 'het laatste jaar'.
Jan 2019	Start uitvoering maatschappelijke spin-off
Sept 2020	WK Wielrennen 2020

Financiën

Dekkingsvoorstel subsidie aan Road Worlds 2020

De kosten van de gevraagde bijdrage aan de organisatie van het evenement ad € 5 miljoen willen we dekken uit de Financieringsreserve. Dit hebben we in de voorjaarsnota 2018 vermeld. In de 2e Bestuursrapportage 2018 gaan we dat verwerken. Rapportage hierover vindt plaats via de planning- en controlcyclus

Wij voeren gesprekken met betrokken Drentse gemeenten waarbij voorwaarde is dat zij en eventuele andere medefinanciers een bijdrage leveren binnen de € 5 miljoen.

Dekkingsvoorstel side-events en maatschappelijke spin-off

Middelen voor side-events en maatschappelijk spin-off worden gedekt uit bestaande budgetten.
Met onderstaande beleidsopgaven uit de begroting is een directe koppeling te maken met side-events en maatschappelijke spin-off die gewenst is vanuit het WK Wielrennen 2020.

2.5	Versterken van de vrijetijdseconomie Meer werkgelegenheid en hogere bestedingen in de vrijetijdseconomie van Drenthe
2.6	Drenthe, dè fietsprovincie Versterken van fietsevenementen en imago fietsprovincie Drenthe
7.3	Dynamisch Drenthe Activering door sportactiviteiten gericht op vitalisering en gezondheid

Deze bestaande middelen kunnen passend ingezet worden voor de doelstellingen in de huidige begroting en daarmee ook direct bijdragen aan side-events en maatschappelijke spin-off waardoor een win-win situatie wordt gecreëerd. Afhankelijk van de aard kunnen hier ook andere beleidsopgaven en bijhorende middelen voor in aanmerking komen. Dit past bij het beeld dat het WK Wielrennen 2020 'een kers op de taart is. We werken ook nu al aan de maatschappelijke spin-off door de huidige inzet op fietsen. De invulling van side-events en maatschappelijke spin-off wordt na besluitvorming vanaf september 2018 met betrokken partners regionaal en lokaal opgepakt en uitgevoerd.
Hieruit zal een voorstel komen voor inzet en bijdrage vanuit de provincie.

Haalbaarheidsonderzoek en geleerde lessen

De stichting SCCNN heeft in 2016 een haalbaarheidsonderzoek laten uitvoeren. In deze haalbaarheidsstudie wordt objectief bekeken of het mogelijk of aantrekkelijk is om het WK Wielrennen te organiseren en of investeren in dit evenement vanuit maatschappelijk oogpunt aantrekkelijk is. Het onderzoek geeft een zo onafhankelijk mogelijk beeld van de benodigde investeringen, de maatschappelijke baten en de mogelijke risico's van dit initiatief (zie bijlage). Daarnaast hebben in ons land meerdere grotere wielerevenementen plaatsgevonden, waaronder het WK Wielrennen in Limburg (2012) en de start van de Giro d'Italia in Gelderland (2016). We hebben contact met de betrokken partijen en betrekken de uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek en de lessen die geleerd zijn uit voorgaande grote wielerevenementen in de uitwerking van de organisatiestructuur en het risicomanagement inclusief monitoringsplan voor het WK wielrennen 2020.

Subsidiebeschikking Road Worlds B.V.
Road Worlds B.V. is verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijden en heeft bij de provincie Drenthe en de provincie Groningen identieke subsidieaanvragen ingediend voor een subsidiebijdrage t.b.v. de organisatie van het WK Wielrennen 2020.

De subsidieaanvraag en bijbehorende bijlagen zijn toegevoegd aan de bijlagen van dit statenstuk. De begroting welke door Road Worlds 2020 is opgesteld conform het format dat het ministerie van VWS vereist bij het indienen van een subsidieaanvraag voor het organiseren van grote sportevenementen.
De verklaring omtrent de getoetste financiële haalbaarheid WK Wielrennen 2020 van sportkoepel NOC*NSF is toegevoegd aan de bijlagen. Hierin wordt door de experts, de commissie evenementen en het directeurenoverleg van de netwerkorganisatie “Kracht van Sportevenementen” aangegeven dat het een realistische begroting betreft.

De provincie verleent na positieve besluitvorming een incidentele subsidie van maximaal € 5.000.000 Dit bedrag is inclusief eventuele belastingen, waaronder de btw-component, welke voor rekening van aanvrager zijn. De gevraagde bijdrage van € 250.000 voor de side-events wijzen wij af. De reden hiervoor is dat de provincie de keuze maakt zelf regie en verantwoording in gezamenlijkheid met de gemeenten hiervoor te nemen.

Voorwaarden
De subsidie wordt verleend voor de organisatie van het WK Wielrennen 2020 onder de voorwaarden dat:

h) Het evenement door UCI aan Road Worlds 2020 wordt gegund.
i) Het evenement wordt uitgevoerd overeenkomstig het door Road Worlds 2020 ingediende bid aan de UCI (juni2018).
j) Road Worlds 2020 1 maand voorafgaand aan de datum van bevoorschotting een voortgangsrapportage stuurt. Op basis van het door Road Worlds 2020 ingediend bid aan de UCI (juni 2018) wordt inzage gegeven over de voortgang van het evenement.
k) Er een Stuurgroep wordt ingesteld.
De volgende partners/stakeholders hierin bestuurlijk zijn vertegenwoordigd:
provincie Drenthe, provincie Groningen, gemeente Assen, gemeente Emmen, gemeente Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN), KNWU.
l) De Stuurgroep de beide colleges adviseert op basis van het monitoringsplan voorafgaand aan iedere bevoorschotting over de voortgangsrapportages.
m) De provincie Groningen en het ministerie van VWS hebben besloten de aan hen gevraagde bijdrage te beschikken.
n) Een DAEB-uitvoeringsovereenkomst zal worden aangegaan.

Monitoringsplan
Voorafgaand aan vastgestelde bevoorschottingsdata dient Road Worlds 2020 een voortgangsrapportage in. Uit deze rapportage moet blijken dat de realisatie zowel financieel als inhoudelijk volgens planning verloopt. De Stuurgroep beoordeeld de voortgangsrapportage op basis van het monitoringsplan of de activiteiten financieel- en inhoudelijk volgens planning verlopen, en adviseert het college hierover, voorafgaand aan het verstrekken van het volgende voorschot. Het monitoringsplan wordt gekoppeld aan risicomanagement.

Rapportage aan Provinciale Staten over de voortgang vindt plaats conform de P&C-cyclus

Communicatie

Het WK biedt de unieke mogelijkheid om het Noorden aan de wereld te tonen. Een WK wielrennen genereert veel mediawaarde. Zie ook paragraaf economie/werkgelegenheid.
In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan communicatie en marketing voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.
Bijlagen: uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst.

Bijlagen

1. KVK Road Worlds 2020 BV
1a.. Organigram organisatie WK Wielrennen 2020
1b. Organisatiestructuur Road Worlds
2a. Introductie en track record Road Worlds
2b. Introductie TEAM The Organizing Connection en vrijwilligers
3. UCI Letter 2020 UCI Road World Championships
4. Beoogde start- en finishlocaties
5. Adhesiebrief KNWU WK 2020 kandidatuur
6. Overeenkomst KNWU WK 2020
7. Programma van activiteiten WK
8. Organisation Guide UCI
9. Organigram procesondersteuning
10. Spin off programma
11. Rol Stichting bij WK 2020
12. Brief NOCNSF plaatsing op de topevenementenkalender
13a. UCI Flash Report - Bergen 2017
13b. Document ambitiekalender VWS 2018
13c. KNWU wielerevenementen memo
14. Cash flow prognose
15. Begrotingsmodel VWS WK 2020 op hoofdposten
16. Traffic Support Kostenbegroting WK2020 Totaaloverzicht
17. Brief NOCNSF realistische begroting
18. Risico-inventarisatie
19. Subsidieaanvraag WK Wielrennen 2020 Drenthe
20. Formele tijdslijn toewijzing
21. WK 2020 structuur
22. WK 2020 structuur – toelichting

Ter inzage in kamer C0.39

1. Haalbaarheidsonderzoek WK wielrennen 2020

Assen, @
Kenmerk: @

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

mevrouw drs. J. Klijnsma, voorzitter
mr. L. Maarleveld, secretaris a.i.

/coll.

WK Wielrennen 2020

Het WK Wielrennen 2020 is een mondiaal 8- daags fietsevenement die de provincie Drenthe, als eerste UCI Bike Region met meer nadruk op de wereldkaart kan zetten als fietsprovincie.
Het WK Wielrennen 2020 kan een etalage zijn voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen. Het podium dat het WK Wielrennen 2020 biedt, zal het imago en de marketing van vrijetijds- en fietsprovincie Drenthe een grote impuls kunnen geven. Het mondiale sportevenement past bij onze fietsambities en kan bijdragen aan sociale en maatschappelijke verbinding, samenwerking in de regio bevorderen en economische impact tussen € 11,9 en € 22,1 miljoen realiseren.

Organisator

Road Worlds 2020 is vanuit de UCI de beoogd organisator (rechtenhouder) van de organisatie van het WK Wielrennen 2020. Road Worlds 2020 is een sportevenementenbureau, een zusteronderneming van The Organzing Connection en een verbindende speler in de organisatie van sportevenementen. Zij hebben in hun twintigjarig bestaan meerdere wielerevenementen in samenwerking met de internationale wielerbond UCI en lokale overheden mogen organiseren.
In opdracht van de UCI is mee gewerkt aan vier WK's Wielrennen: 1998 (Valkenburg), 2012 (Valkenburg), 2013 (Toscane) en 2014 (Ponferrada). Zij organiseerden de WK's Veldrijden in 2006 (Zeddam) 2009 & 2014 (Hoogerheide) 2013 (Louisville) en 2017 (Belvaux).
In 2019 organiseert The Organizing Connection WK UCI Para-Cycling Road in Emmen en de WK UCI Para-Cycling Track in Apeldoorn.

Road Worlds 2020 wordt zowel organisatorisch als financieel verantwoordelijk voor de organisatie van het evenement en daarmee ook de risicodragende partij. Van de gezamenlijke regionale overheden (provincies Drenthe en Groningen) wordt door organisator Road Worlds 2020 een bijdrage gevraagd van € 10 miljoen voor de directe kosten van het evenement op een begroting van € 15 miljoen.
Aan het ministerie van VWS wordt een bijdrage van € 2 miljoen gevraagd, daarnaast wordt ingezet op € 3 miljoen aan bijdragen vanuit het bedrijfsleven.
Met betrokken partners, waarvan de beide provincies de belangrijkste zijn, worden afspraken gemaakt die niet alleen de financiële bijdragen vastleggen, maar ook de onderlinge verantwoordelijkheden in de organisatie van de WK.

Toelichting op de begroting

- De begroting is voor zowel het hoofdevent (€ 15.047.500) als voor de side-events (€ 1.015.000).
- In totaal is in de begroting voor € 2.802.500 aan personeelskosten opgenomen en € 13.260.000 aan te betalen kosten aan derden.

Hoofdposten van deze aan derden te betalen kosten zijn de posten:

- Externe betrekkingen: de te betalen fee aan de UCI en KNWU.
- Communicatie: kosten voor reclame en PR
- Hospitality: kosten voor bezoekersruimten en catering
- Infrastructuur en logistiek: verzamelpost voor o.a. tribunes, dranghekken, te plaatsen voorzieningen (WC's, tenten) en beeld en geluid.
- Wedstrijdzaken: kosten van veiligheid in wedstrijdverband (w.o. begeleiding KLPD/lokale politie)

Stichting WK Wielrennen

De huidige Stichting Cycling Championships Nothern Netherlands (SCCNN) is integraal onderdeel van het lokale organisatiecomité en heeft vooral een adviserende en ondersteunende rol. De rol van de huidige stichting is het optreden als verbinder naar het lokale bedrijfsleven en voelspriet in de noordelijke regio, zodat het noordelijke bedrijfsleven maximaal kan profiteren van dit unieke WK. Na toekenning zal verkend worden hoe dit vorm kan worden gegeven in een samenwerking.

Maatschappelijke waarde

Ten aanzien van de maatschappelijke waarde is het niet eenvoudig om uitspraken te doen over de te verwachten waarde. Geconcludeerd kan worden dat de thema's fietsen, healthy ageing, energie/duurzaamheid, (sensor)technologie en recreatie hoog op de agenda staan in de twee provincies en de betrokken gemeentes. Deze thema's zijn goede aanknopingspunten om het WK Wielrennen als een vliegwiel te laten fungeren voor het realiseren van maatschappelijke waarde. Vanuit wetenschappelijk onderzoek is bekend dat een grootschalig sportevenement een katalysator kan zijn voor maatschappelijke initiatieven, mits het evenement op een juiste wijze wordt geactiveerd. In welke mate het de overheden en andere publieke en private organisaties lukt om maatschappelijke waarde te creëren is afhankelijk van het organisatieproces.
Bron: Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen, December 2016
In opdracht van: Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

Economische waarde

Op basis van ervaringen met andere grote wielerevenementen worden er 300.000 – 350.000 bezoekers verwacht. De geschatte economische impact van de bezoekers, hospitality, media, technici en projectorganisatie wordt geschat op €17 miljoen, met €11,9 miljoen als behouden scenario en €22,1 miljoen als optimistisch scenario. Het is van veel factoren afhankelijk wat de economische impact zal zijn (bestedingen door bezoekers, pers, ploegen, organisatorische), maar met name het weer is hier van invloed op.
Bron: Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen**,** December 2016
In opdracht van: Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

Routeplan

Uitgangspunten voor het routeplan (parcoursen) zijn:

1. Door zoveel mogelijk dorpen en steden (in beide provincies)
   Doelstellingen:
   - Beleven: Samen genieten van één groot volksfeest
   - Bewegen: Sportieve evenementen voor jong en oud
   - Ontmoeten: Inwoners, verenigingen en ondernemers met elkaar beleven
2. Bezienswaardigheden beide provincies in beeld
3. Instemming koploper-overheden provincies Drenthe & Groningen, steden Assen, Emmen, Groningen
4. Voldoen aan de parcoursrichtlijnen van de UCI.
   Denk hierbij aan aantal km per wedstrijd, breedte van wegen, veiligheid diversiteit van parcours
5. Één finishlocatie (= voorwaarde UCI):
   het TT circuit in Assen, vanwege centrale ligging en organisatorische voordelen

Het voorliggende routeplan wordt als voorstel aangeboden aan de UCI en is nog niet definitief.

Vergaderingen en congressen UCI

Tijdens het WK Wielrennen 2020 zal door de UCI ook een aantal vergaderingen en congressen worden georganiseerd. Road Worlds 2020 is verantwoordelijk voor het vastleggen van locaties hiervoor en levert faciliteiten, inrichting, catering en ondersteuning.
De grootste meetings die in deze week plaatsvinden zijn het UCI Congres en de UCI Junior Conference. Het Congres is de jaarlijkse bijeenkomst van leden en bestuur van de UCI met in totaal zo'n 600 deelnemers. De Junior Conference telt zo'n 300 deelnemers. Deze conferentie is bedoeld voor alle junioren die zijn ingeschreven voor de WK Wielrennen 2020.

*Ontwerp*besluit

Provinciale Staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van Drenthe van @ , kenmerk @;

gelet op ;

BESLUITEN:

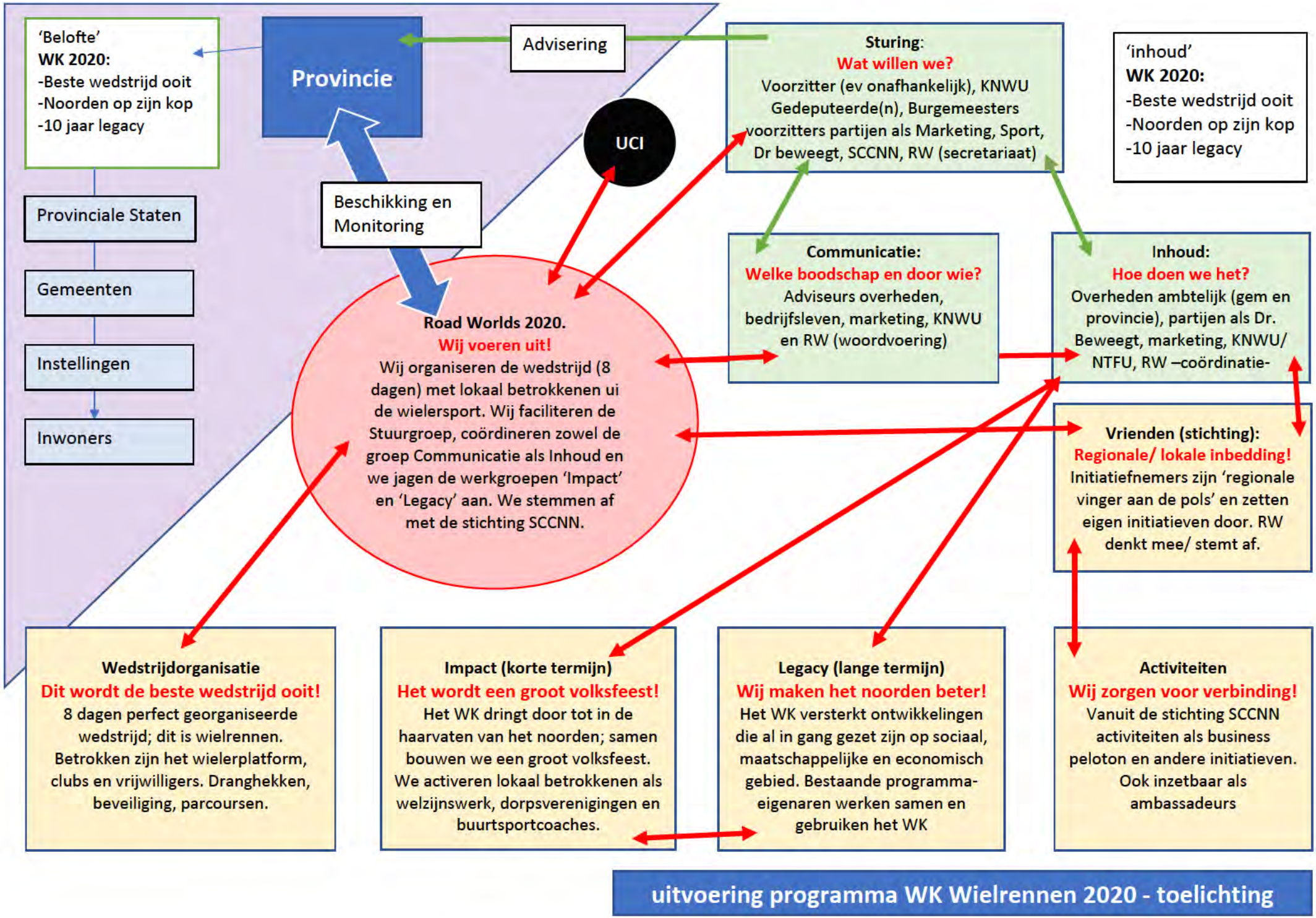
Dubbelklik ***hier*** om het advies in de beleidsbrief van het Statenstuk te kopiëren

Assen, 6 juni 2018

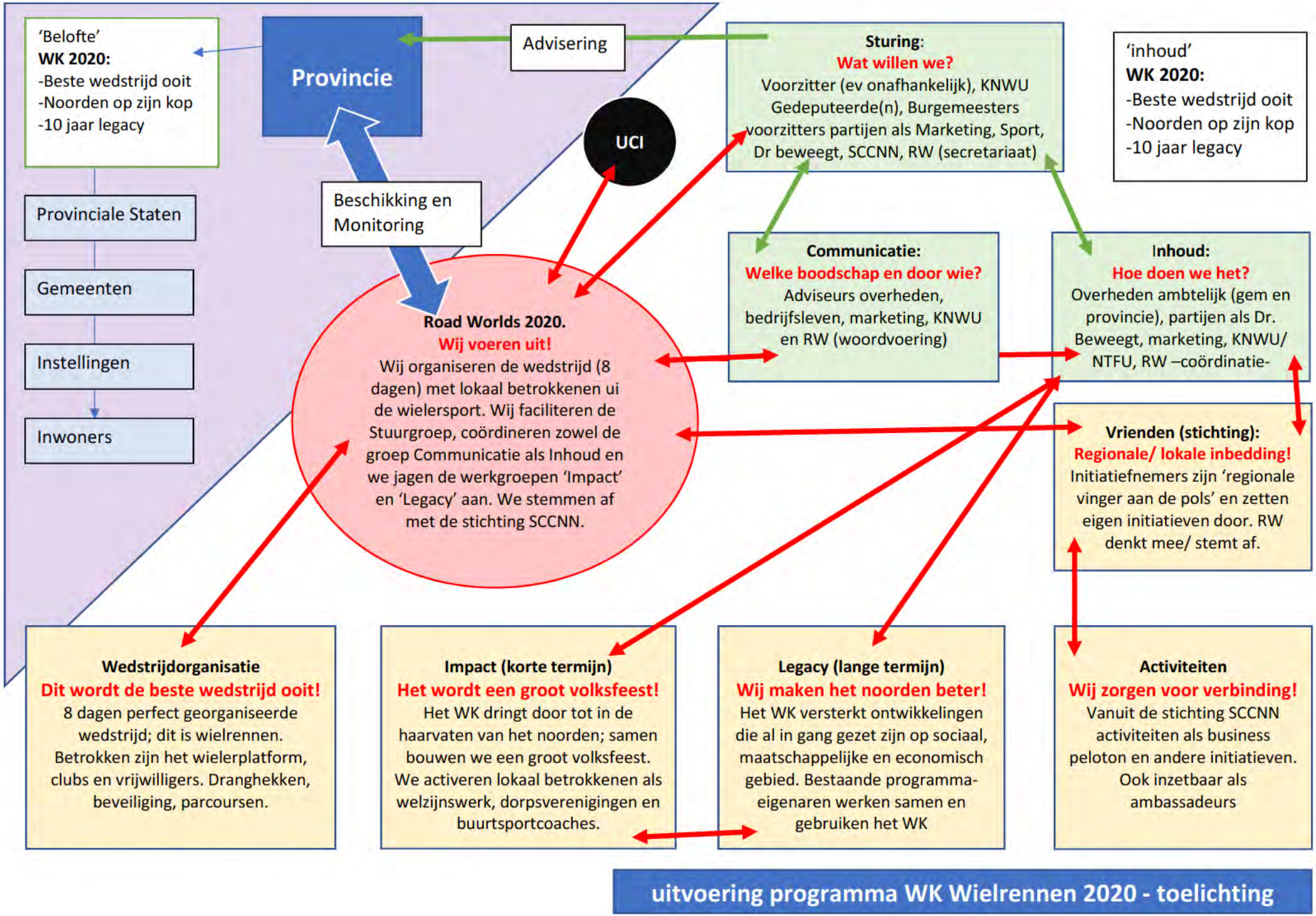
Provinciale Staten voornoemd,

, griffier , voorzitter

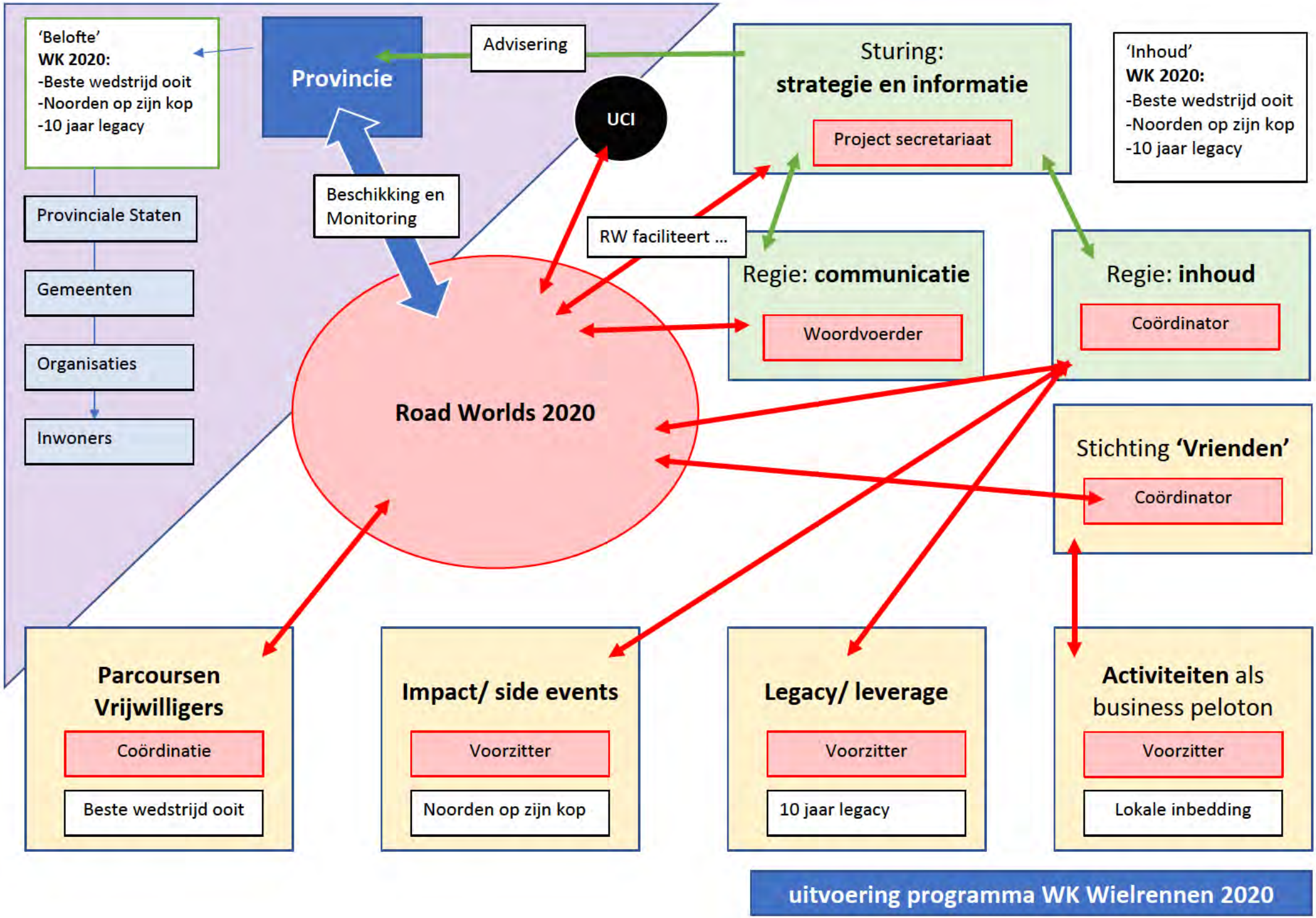
/coll.

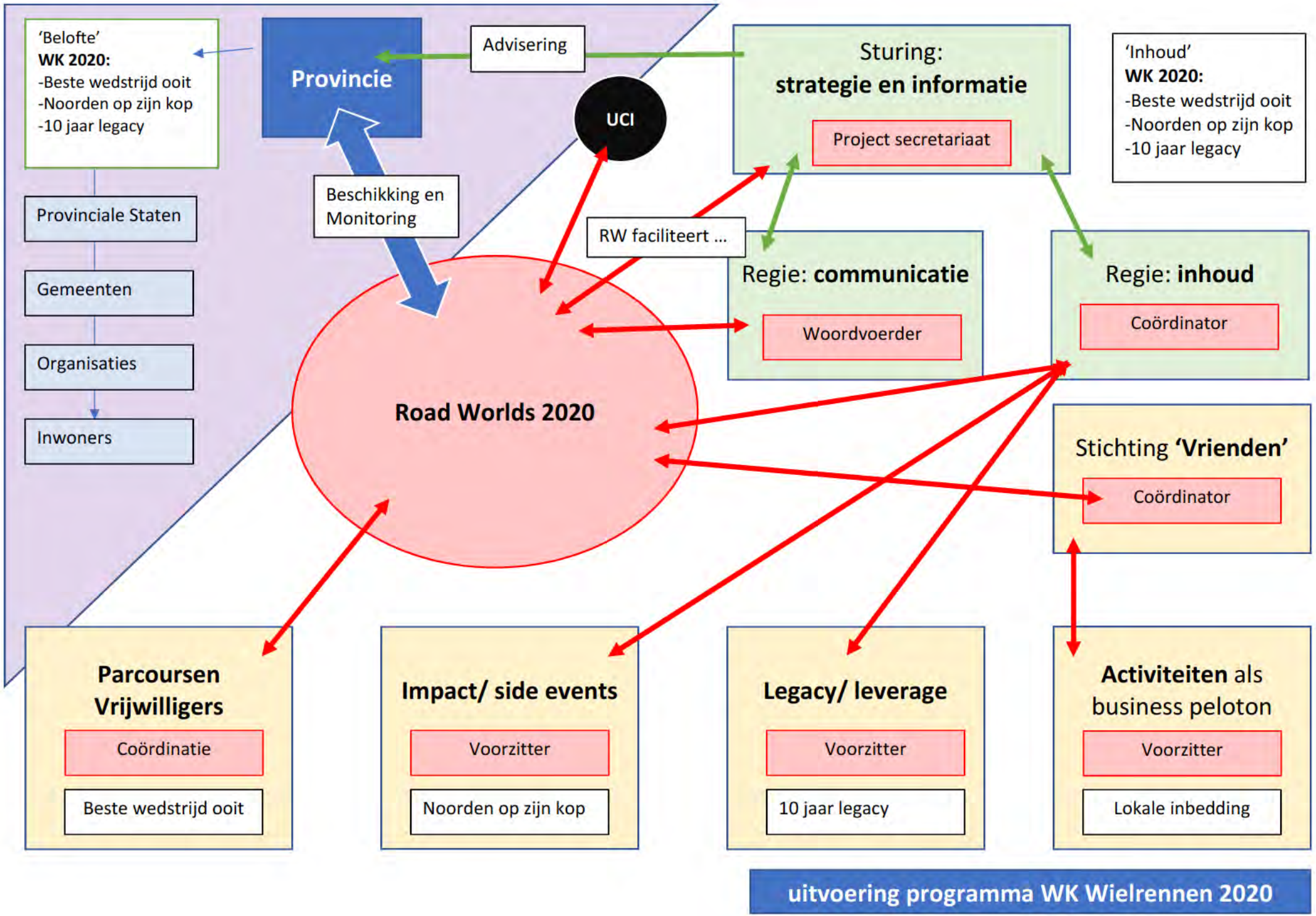

uitvoering programma WK Wielrennen 2020 - toelichting

uitvoering programma WK Wielrennen 2020 - toelichting

'Belofte'
WK 2020:
-Beste wedstrijd ooit
-Noorden op zijn kop
-10 jaar legacy
Provincie
Advisering
Sturing:
strategie en informatie
Project secretariaat
'Inhoud'
WK 2020:
-Beste wedstrijd ooit
-Noorden op zijn kop
-10 jaar legacy
Provinciale Staten
Gemeenten
Organisaties
Inwoners
Beschikking en Monitoring
UCI
RW faciliteert ...
Regie: communicatie
Woordvoerder
Regie: inhoud
Coördinator
Road Worlds 2020
Stichting 'Vrienden'
Coördinator
Parcoursen Vrijwilligers
Coördinatie
Beste wedstrijd ooit
Impact/ side events
Voorzitter
Noorden op zijn kop
Legacy/ leverage
Voorzitter
10 jaar legacy
Activiteiten als business peloton
Voorzitter
Lokale inbedding
uitvoering programma WK Wielrennen 2020

'Belofte'
WK 2020:
-Beste wedstrijd ooit
-Noorden op zijn kop
-10 jaar legacy
Provincie
Advisering
Sturing:
strategie en informatie
Project secretariaat
'Inhoud'
WK 2020:
-Beste wedstrijd ooit
-Noorden op zijn kop
-10 jaar legacy
Provinciale Staten
Gemeenten
Organisaties
Inwoners
Beschikking en Monitoring
UCI
RW faciliteert ...
Regie: communicatie
Woordvoerder
Regie: inhoud
Coördinator
Road Worlds 2020
Stichting 'Vrienden'
Coördinator
Parcoursen Vrijwilligers
Coördinatie
Beste wedstrijd ooit
Impact/ side events
Voorzitter
Noorden op zijn kop
Legacy/ leverage
Voorzitter
10 jaar legacy
Activiteiten als business peloton
Voorzitter
Lokale inbedding
uitvoering programma WK Wielrennen 2020

KPN NL 20:07

rtv drenthe

AA

Fietsprovincie Drenthe moet het WK Wielrennen krijgen

Eens **69.39%** (637 stemmen)

Oneens **30.61%** (281 stemmen)

Totaal aantal stemmen: **918**

Tweet

Keer terug naar de poll

Leste Ronde

Meepraten over de stelling van vandaag?

Adressen contactpersonen WK2020

Kernteam provincie Drenthe

- [redacted] drenthe.nl
- [redacted] drenthe.nl
- [redacted] drenthe.nl
- [redacted] drenthe.nl
- [redacted] drenthe.nl
- [redacted] drenthe.nl

Kernteam provincie Groningen

- [redacted] @provinciegroningen.nl
- [redacted] @provinciegroningen.nl
- [redacted] @provinciegroningen.nl

Deelnemers risico sessie

- [redacted] drenthe.nl
- [redacted] drenthe.nl
- [redacted] drenthe.nl
- [redacted] drenthe.nl
- [redacted] drenthe.nl
- [redacted] drenthe.nl
- [redacted] @drenthe.nl
- [redacted] drenthe.nl

TOC

- [redacted] [redacted]theorganizingconnection.nl

Stichting

- [redacted] planet.nl
- [redacted] wkwielrennen2023.nl
- [redacted] sportdrenthe.nl

Input overleg coalitie WK Wielrennen

- Zoals reeds eerder kenbaar gemaakt doet zich de unieke kans voor om het WK Wielrennen 2020 naar Drenthe & Groningen te halen.

- Wij onderzoeken momenteel, zoals aan Provinciale Staten kenbaar gemaakt, met een positieve houding de haalbaarheid van deze mogelijkheid.

- Onze positieve houding is gebaseerd op de kansen die wie zien. Het WK Wielrennen vergroot de aandacht rondom onze fietsambities en kan tegelijkertijd ook de aandacht vergroten voor een aantal andere thema's in Drenthe & Groningen. (leefbaarheid, gezondheid, vitaliteit, duurzaamheid)

- Om dit moment inventariseren we de bereidheid van gemeenten om hieraan mee te werken. Zowel m.b.t. de randvoorwaarden die nodig zijn om dit evenement te organiseren, als met betrekking tot mogelijkheden om bestaande initiatieven te versterken met aandacht die het WK Wielrennen kan genereren.

- Naast side-events en maatschappelijke spin-off zijn we nadrukkelijk op zoek naar breed commitment en medewerking om van het WK Wielrennen een volksfeest te maken.

- Ten tijde van de besluitvorming eind mei / begin juni moet het commitment tot uitdrukking komen in een gezamenlijk statement.
  Na toekenning van het evenement leidt dit tot werkafspraken.

- De provincies Drenthe en Groningen ontvangen binnenkort een subsidieaanvraag van de door de UCI beoogd organisator TOC/RW voor bijdrage in de organisatie van het evenement (5 miljoen euro). Totale begroting 15 mln. Van VWS wordt een bijdrage van 2 mln gevraagd. De organisatie TOC/RW staat zelf garant voor de resterende 3 mln (uit bedrijfsleven)

- Parallel aan de inventarisatie naar draagvlak en medewerking wordt gewerkt aan een risicoanalyse inclusief beheersmaatregelen. Deze wordt op hoofdlijnen meegenomen bij het statenstuk en voortdurend bijgewerkt op basis van het monitoringsplan dat ten tijde van besluitvorming gereed is.

- In het monitoringsplan wordt een overlegstructuur opgenomen die ervoor moet zorgen dat de voorgang van het evenement en de spin-off wordt bewaakt en kansen en risico's tijdig gesignaleerd en opgepakt worden.

Logo provincie Drenthe Logo provincie Groningen

Geachte Staten van de provincies Drenthe en Groningen,

De colleges van de provincie Drenthe en Groningen hebben in de afgelopen weken, samen met partners, onderzoek gedaan naar de haalbaarheid om in gezamenlijkheid gastregio te zijn voor het WK Wielrennen in 2020 en of aan de hieraan verbonden voorwaarden kan worden voldaan.
De afgelopen weken hebben we kunnen constateren dat er veel enthousiasme en grote betrokkenheid is bij alle partners.

In aanloop naar de Commissievergadering en Statenvergadering bij de provincies Drenthe en Groningen willen we u informeren over de ontwikkelingen van het WK Wielrennen 2020.
In deze bijeenkomst zal de stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN), de beoogde organisator Road Worlds 2020 en de gedeputeerden nadere toelichting geven over de haalbaarheid WK Wielrennen 2020 en u de gelegenheid geven om vragen te stellen.

Gedeputeerde Jumelet en gedeputeerde Brouns nodigen u van harte uit voor een informatieve bijeenkomst op dinsdag 15 mei a.s. aanvang18.00 – 19.00 uur in de Ontvangstzaal van het provinciehuis Drenthe.

Graag tot ziens op dinsdag 15 mei a.s. in de Ontvangstzaal van het provinciehuis Drenthe, Westerbrink 1 in Assen.

Met vriendelijke groet,

Handtekening H. Jumelet Handtekening P. Brouns

1.

Projectplan, 2e alinea

Wat zijn de redenen om naast TOC Road Worlds op te richten?
In de risicoanalyse staat:
“Door de gekozen constructie is Road Worlds 2020 de contractpartner van alle leveranciers. Dit betekent dat de overheden buiten schot blijven mocht er toch onverhoopt iets gebeuren”
Risicoanalyse is nmi summier beschreven. Wat is buiten schot? Waarvoor zijn/blijven overheden verantwoordelijk en wat wordt bedoeld met “iets”?. Met welke scenario’s is rekening gehouden en hoe wil de organisator dat voorkomen/beheersen? Op welke wijze wordt de organisatie van het evenement geborgd? De BV heeft namelijk geen enkele buffer.

De BV heeft geen personeel en kapitaal, kunnen we daar wel subsidie aan verlenen? Uitzoekvraag S&I.

2.

Spin-off programma, 1e alinea

Wat wordt er van de provincie verwacht voor wat betreft de spin –off. Stelt het UCI hieraan voorwaarden? Bijlage 8 is hier niet duidelijk over. Wie is concreet verantwoordelijk voor wat en wanneer? De rollenverdeling is niet duidelijk en staat verschillende keren op een andere manier in de stukken. De ene keer staat de overheid aan de lat voor het programma en de andere keer de organisator (dan wel vraagt de organisator daar substantiële bijdragen voor). Zie onder andere de begroting + pagina 3, onder 5: samenwerkingsovereenkomst provincies.

3.

Spin-off programma, 3e linea

De provincie is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en uitvoering van een gedegen spin off programma, waarom wordt dit extra bedrag van 500.000,00 aan gevraagd?
Komt hier een separate aanvraag voor? Dient Road Worlds hiervoor een separate aanvraag in?

In de huidige aanvraag staat een verzoek om € 500.000,- per provincie. In de vorige was dat per twee provincies. Schrijffout?

4.

Samenwerkingsovereenkomst provincies, 3e bullit

Kan een UCI een gemiddelde doorgeven van de bedragen die tijdens vorige edities als extra subsidie zijn gevraagd bij andere overheidsorganen? Of inzicht geven in begrotingen van de afgelopen edities? De komende editie heeft een begroting van 27 miljoen pond. Op welke wijze zit daar een overheidscomponent in?

5.

Samenwerkingsovereenkomst provincies, diverse bullits

Onder de verantwoordelijkheden van de overheid staat ook ‘Het organiseren en vergoeden van politiebegeleiding van renners tijdens trainingen en wedstrijden en algehele orde’. In de begroting staat hiervoor al een post van 1.500.000,- (veiligheid in wedstrijdverband (w.o. begeleiding KLPD/lokale politie). Verklaring? Idem voor ‘De kosten voor werkzaamheden aan (nieuw) wegdek, en aanverwante zaken die noodzakelijk zijn om de wielerwedstrijden goed te kunnen organiseren waarbij het oordeel van de UCI leidend is. Denk hierbij aan aanpassingen aan het parcours en gedegen start en finishlocaties zoals bv een goede aan- en afvoer van de renners in koers bij de diverse startlocaties en het TT Circuit. Dit is inclusief voldoende parkeermogelijkheden voor de organisatie en teams’. Niet

alleen is dit niet aan ons (maar gemeenten), in de begroting staan hiervoor al kostenposten opgenomen. De rollenverdeling en de begroting is nog steeds niet duidelijk.

6.
Samenwerkingsovereenkomst provincies, 6 + 7e bullit
Kunnen we een gemiddeld bedrag als indicatie krijgen voor de representatie- en aanmaakkosten.

7. **Subsidieaanvraag VWS**
De organisatie ontvangt bij toekenning 1 miljoen van VWS voor de side events terwijl ik in de stukken lees dat de verantwoordelijkheid van de uitvoering ervan bij de provincies ligt. Waar stopt de activiteit van Road Worlds en waar start die van de provincies.

8. **Begroting**
Tot wanneer begroting vertrouwelijk? (WOB) Zolang sprake is van een algemene begroting zonder afnemers ed., biedt de Wob niet heel veel ruimte om openbaarheid te weigeren. Dan moet het al onder de noemer 'onderhandelingspositie'.

Bijlage 14 – Risicoanalyse:
De eerste zin bij risicobeheersing geeft geen vertrouwen. Het gemak waarmee de 7 miljoen tekorten van Bergen van tafel gaat. Waarom is dit tekort ontstaan na Limburg 2012. Is daar geen lering uit getrokken?

Algemeen:
Zekerheid ten aanzien van de organisatie. De brief van de UCI biedt alle ruimte om het evenement niet te gunnen. Op dit moment is daar in de stukken nergens rekening gehouden.

Voor welke activiteiten wordt subsidie verzocht? Er staan nu hele grote kosten posten (onder andere in de diverse begrotingen) maar wat de daadwerkelijke prestatie is, wordt niet duidelijk. En dan gaat het niet over de organisatie van het WK maar over alle werkzaamheden/activiteiten die daar deel van uitmaken. Sluiten deze activiteiten voldoende aan bij de publieke doelstellingen? Deze vraag was al aandragen, is niet voldoende opgepakt, maar is van wezenlijk belang om een goede subsidiebeschikking te maken.

Welke partij(en) zijn ervoor verantwoordelijk dat de activiteiten verband houdende met het WK stroken met geldende wet en regelgeving? Kan ik uit bijlage 2a concluderen dat dit TOC is?

Betreft de bijdrage van de provincie 5 miljoen? Is dit zonder BTW component? Ik kan persoonlijk de consequenties van dit BTW verhaal niet overzien, maar moet wel aandacht hebben).

Bestaat bij een no-go (uiteraard afhankelijk van redenen) nog een mogelijkheid het WK in 2023 te organiseren?

In Bergen een tekort van 7 miljoen. Welke partij gaat opdraaien voor een tekort? Moet de Provincie een (dit) tekort als reëel risico meenemen bij de besluitvorming? De BV is leeg en kan geen risico dragen of garant staan.

In de aanvraag worden bepaalde verantwoordelijkheden bij de overheid neergelegd. Dat past niet bij een reguliere subsidierelatie en hoort ook niet in een aanvraag voor een subsidie thuis. Daarnaast wordt gesproken over het afsluiten van een contract. Dat betreft een tweede besluitvormingstraject naast de subsidieaanvraag. Als dat moet zijn afgerond 'voor 31 mei 2018', zal spoedig hiervoor alles

op tafel moeten liggen (pak en beet 2 weken) en moet er vanuit de provincie (of provincies en gemeenten) bereidheid zijn dat te dragen. Daarnaast is het kostenplaatje hiervan niet duidelijk. Ook is het de vraag of hierbij een rol van PS vereist is?

Overbesteding/onderbesteding. Nu staat in de aanvraag dat meeropbrengsten/minder kosten richting VWS gaan. Dat moet worden verdeeld onder de verschillende overheden.

provincie groningen

Road Worlds 2020 B.V.
t.a.v. [redacted]

Datum :
Documentnr. : 2018-034185
Dossiernummer : K9200
Behandeld door : [redacted]
Telefoonnummer : (050 [redacted]
Antwoord op : Uw subsidieaanvraag d.d. 25 april 2018
Bijlage :

Onderwerp : Beschikking project 'WK Wielrennen 2020,'

Geachte heer [redacted],

Op 25 april 2018 hebben wij uw subsidieaanvraag ontvangen voor het project 'WK Wielrennen 2020'. De wereldkampioenschappen bestaan uit tijdritten en wegwedstrijden voor de volgende categorieën: Men elite, Women elite, Men Under 23 (beloften), Men Junior en Women Junior. De 'WK Wielrennen 2020' worden gehouden van van 19 tot en met 27 september 2020.

Besluit
Wij hebben besloten om u op basis van de door uw ingediende aanvraag met begroting en projectplan een subsidie te verlenen van maximaal **€ 5.~~250~~000.000,-.** ~~Deze subsidie bestaat uit een incidentele subsidie van maximaal € 3.440.000, op basis van de totale begrote projectkosten van € 16.062.500, , behoudens de post "externe betrekkingen" (zie bijlage 1.1 bij deze beschikking) en een zgn. REP subsidie van maximaal € 1.810.000, . (op basis van de deelbegroting in bijlage 1.3.).~~

De subsidie wordt verleend op basis van artikel 4:23 derde lid onder d van de Algemene wet bestuursrecht.

De gevraagde bijdrage van € 250.000,-- voor de side-events wijzen wij af. De reden hiervoor is dat de provincie de keuze maakt zelf regie en verantwoording hiervoor te nemen.

Met opmerkingen [redacted] Zie mail van ministerie. Dit strookt niet met het beleid.

Motivering
De hoofddoelstelling van het project is het organiseren van een succesvol WK Wielrennen 2020 ~~en het ontwikkelen en uitvoeren van een side events programma~~ in de provincies Drenthe en Groningen. Het WK Wielrennen is een grootschalig internationaal sportevenement waarmee beide provincies en hun steden op de kaart worden gezet. Naast de aandacht die dit evenement internationaal oplevert heeft het naar verwachting een ~~stevige~~ spin-off in sociaal, maatschappelijk en economisch opzicht.

Ten aanzien van uw aanvraag onder het kopje "samenwerking met regionale overheden" merken wij op dat de provincie hierin niet een leidende rol voor zichzelf ziet. Het maximale wat wij hierin willen toezeggen is dat de provincie een inspanningsverplichting op zich neemt om de medewerking van de regionale overheden zo optimaal mogelijk te laten verlopen.

Met opmerkingen [redacted] Dit staat er nog steeds in toch?

~~Ten aanzien van uw aanvraag heeft toetsing plaatsgevonden op de voorwaarden die gelden voor het Ruimtelijk Economisch Programma Zuiderzeelijn (REP ZZL). Wij hebben besloten om u voor het project 'WK Wielrennen 2020' een subsidie te verlenen vanuit dit programma. Het project sluit aan bij de inhoud en hoofddoelstelling~~

~~van dit programma en dan meer specifiek bij opgave B (Versterken belangrijke bestaande clusters), programmalijnen 7 (Toerisme).~~

~~De toegekende **REP subsidie** voor dit project is eenmalig en bedraagt **maximaal € 1.810.000,** . Dit is een bijdrage in de totale geraamde subsidiabele projectkosten ad. **€ 6.186.000,** op basis van de deelbegroting zoals opgenomen in bijlage 1.3 bij deze beschikkingen.~~

Dienst van Algemeen Economisch Belang en staatssteun
De organisatie van het sportevenement WK Wielrennen 2020 (inclusief de side events) ~~waarvoor wij u subsidie verlenen~~ merken wij aan als een Dienst van Algemeen Economisch Belang (hierna: DAEB).

Het sportevenement vindt voor een groot deel plaats in de openbare ruimte en is voor het grote publiek gratis toegankelijk. Daarnaast genereren het evenement en het side events programma een spin off op sociaal, maatschappelijk en economisch gebied in de provincies Groningen en Drenthe.
Gesteld kan worden dat sprake is van een publiek of algemeen belang waarin, gelet op de enorme kosten die de organisatie van een dergelijk evenement met zich brengt, door de markt niet dan wel onvoldoende wordt voorzien. ~~Het voorgaande betekent dat voldaan wordt aan de voorwaarden om de organisatie van het sportevenement en de side events aan te wijzen als een DAEB.~~

In de bij dit besluit tot subsidieverlening gevoegde Uitvoeringsovereenkomst organisatie sportevenement is neergelegd dat ~~uw onderneming~~ Road Worlds 2020 B.V. belast wordt met de verplichting tot het uitvoeren van de DAEB, bestaande uit het organiseren van het WK Wielrennen 2020 en het organiseren van side events in aanloop, tijdens of na afloop van het WK Wielrennen 2020 voor zover die zijn gericht op het vergroten van de maatschappelijke spin off. Betreffende uitvoeringsovereenkomst is reeds door de provincie ~~Groningen~~ Drenthe ondertekend en dient u binnen twee weken na dagtekening van dit besluit tot subsidieverlening ondertekend door een rechtsgeldige vertegenwoordiging van Road Worlds 2020 B.V. aan ons te retourneren.

~~Op ondernemingen die belast zijn met de uitvoering van een DAEB zijn de Europese staatssteunregels van toepassing.~~ De aan Road Worlds 2020 B.V. te verlenen subsidie vormt staatssteun als bedoeld in artikel 107, eerste lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Omdat de te verlenen subsidie voldoet aan de voorwaarden als opgenomen in het Besluit van de Europese Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen ((PbEU 2012, L 7/3) hierna: Vrijstellingsbesluit DAEB 2012) hoeft deze subsidie niet als staatssteun te worden aangemeld bij de Europese Commissie.

Wij willen onder uw aandacht brengen dat een van de voorwaarden om gebruik te kunnen maken van het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012 is dat de omvang van de compensatiesteun voor het verrichten van de DAEB maximaal € 15 miljoen per jaar bedraagt. Bijdragen van verschillende bestuursorganen voor het verrichten van dezelfde DAEB dienen bij elkaar opgeteld te worden om te bepalen of aan deze voorwaarde wordt voldaan.

Indien de subsidiabele projectkosten lager uitvallen dan begroot dan wel de bijdragen van private partijen hoger zijn dan begroot, zal de subsidie lager worden vastgesteld. Hiermee wordt voldaan aan de voorwaarde uit het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012 dat overcompensatie voorkomen dient te worden. Hierbij willen wij u er op wijzen dat u zich er voor moet inzetten de bijdragen van private partijen te maximaliseren.

Voorwaarden

De subsidie wordt verleend onder de opschortende voorwaarden dat:

a) Het evenement voor 1 augustus 2018 door UCI aan Road Worlds 2020 B.V./ The Organizing Connection BV wordt gegund onder voorwaarden die in overeenstemming zijn met de subsidieaanvraag met begroting en projectplan en geen substantiële bijkomende kosten tot gevolg hebben.
b) Voor 1 maart 2019 de gevraagde subsidie bij het ministerie van VWS ad. € 2.500.000 wordt toegekend.
c) De provincie Drenthe voor 1 augustus 2018 een bedrag van minimaal € 5.000.000 ter beschikking stelt voor de uitvoering van het evenement.
d) Voor 1 augustus 2018 de bijgaande namens u getekende DAEB-overeenkomst retour hebben ontvangen.
e) Voor 1 oktober 2018 een bankgarantie wordt afgegeven door de bevoegde bestuurders van [redacted] Support B.V. voor een bedrag van €250.000,-

Met opmerkingen [redacted] Wij doen maximaal 5 miljoen. RW kan hier volgens mij niet aan voldoen op deze manier.

Met opmerkingen [redacted] Nieuw. Willen wij dit ook?

Verplichtingen

a) Het evenement wordt uitgevoerd overeenkomstig uw subsidieaanvraag d.d. 25 april 2018 met begroting en projectplan

Met opmerkingen [redacted] Bid?

b) U draagt zorg voor het organiseren voor de benodigde samenwerking met de (lokale) overheden, onder meer als genoemd onder het kopje "Samenwerking met regionale overheden" in de subsidieaanvraag en voor het maken van afspraken over het dragen van de kosten die daaruit voortvloeien met de betreffende overheden.

Met opmerkingen [redacted] Zie voorstel hierboven

c) Uiterlijk 1 oktober 2018 een gedetailleerd sponsorplan is opgesteld door Road Worlds 2020 B.V., met duidelijke tussentijdse targets en uitgewerkte alternatieve scenarios bij achterblijvende inkomsten, waarbij een minimale sponsorbijdrage vanuit het bedrijfsleven van € 3.035.000 het doel dient te zijn.
d) Ten behoeve van het project wordt door de provincie Groningen en de provincie Drenthe gezamenlijk een Stuurgroep ingesteld, waarin de belangrijkste door de genoemde provincies aan te wijzen partners zitting hebben. Periodiek, waarbij de frequentie wordt bepaald door de genoemde provincies, bespreekt Road Worlds 2020 B.V. met de Stuurgroep de inhoudelijke voortgang van de organisatie van het evenement en eventueel optredende inhoudelijke knelpunten en risico's. Daarnaast ontvangt de stuurgroep in de periode 1 juli 2018 tot 1 oktober 2019 ieder kwartaal van Road Worlds 2020 B.V. een inhoudelijke en financiële voortgangsrapportage en een update van de exploitatiebegroting en de liquiditeitsbegroting. Vanaf 1 oktober 2019 wordt maandelijks gerapporteerd over de inhoudelijke en financiële voortgang en wordt maandelijks een update van de exploitatiebegroting en de liquiditeitsbegroting verstrekt.
e) Voor het aangaan van verplichtingen boven een bedrag van € 500.000,-, voor substantiële begrotingswijzigingen, voor wijzigingen van de tarieven waarvoor Road Worlds 2020 B.V. en aan haar gelieerde ondernemingen werkzaamheden verrichten en voor substantiële wijzigingen in de projectuitvoering (waaronder wijzigingen die ten koste gaan van de kwaliteit van het evenement) dient vooraf toestemming te worden gevraagd.
f) U stelt ons direct schriftelijk op de hoogte van wijzigingen op uw ingediende plannen, het (deels) niet uitvoeren van de gesubsidieerde activiteit(en), relevante wijzigingen in de financiële en organisatorische verhouding met derden of het niet kunnen voldoen aan alle voorwaarden van de subsidieverlening.
g) U dient zich te verzekeren tegen alle gangbare risico's die horen bij de organisatie van het evenement.
h) U dient jaarlijks, voor 1 juli, de jaarrekening met oordeelsverklaring van het voorgaande boekjaar van Road Worlds 2020 B.V., Triple Crown B.V. en [redacted] Support B.V. op te sturen.
i) U draagt zorg voor een deugdelijke projectadministratie conform de begroting bij de aanvraag, inclusief het verzorgen van periodieke rapportages als genoemd onder d.

Bevoorschotting
Voorschotten kunnen pas worden verstrekt als aan de rapportage-eisen is voldaan. Uitzondering hierop is het eerste voorschot, dat beschikbaar kan worden gesteld zodra UCI kenbaar heeft gemaakt het evenement te gunnen aan Road Worlds 2020 B.V./ The Organizing Connection B.V. onder voorwaarden die voor de provincies Groningen en Drenthe en Road Worlds 2020 B.V. acceptabel zijn.

De bevoorschotting zal, mits aan de subsidievoorwaarden en verplichtingen is voldaan en er sprake is van voldoende inhoudelijke en financiële voortgang in de projectuitvoering, plaatsvinden volgens onderstaand schema:

1 juli 2018	€ 750.000,--
1 december 2018	€ 500.000,--
1 maart 2019	€ 1.000.000,--
1 september 2019	€ 1.000.000,--
1 maart 2020	€ 1.000.000,--
1 september 2020	€ 1.000.000,--

Terugvordering
Indien u niet voldoet aan de aan deze beschikking verbonden voorwaarden en verplichtingen kunnen wij dit besluit tot subsidieverlening in uw nadeel wijzigen of intrekken en verleende voorschotten geheel of gedeeltelijk terugvorderen.

Betalingen
Betalingen in het kader van deze subsidie zullen plaatsvinden op bankrekeningnummer……..onder vermelding van het kenmerk van deze brief.

Vaststelling

U bent verplicht binnen 6 maanden na afronding van het project een verzoek tot vaststelling van de subsidie in te dienen met daarbij een inhoudelijke en financiële verantwoording van de gesubsidieerde activiteiten inclusief een goedkeurende controleverklaring van een accountant. Op basis daarvan zullen wij overgaan tot vaststelling en eindafrekening van de subsidie.

Het uiteindelijk vast te stellen subsidiebedrag is afhankelijk van de daadwerkelijk gerealiseerde kosten en opbrengsten. Als u de activiteiten heeft verricht voor een bedrag dat lager is dan het bedrag dat daarvoor is begroot, wordt het verschil bij de vaststelling in mindering gebracht. De niet-bestede middelen worden teruggevorderd.

Het niet tijdig indienen van het verzoek tot vaststelling kan gevolgen hebben voor de hoogte waarop de subsidie wordt vastgesteld. Als u geen verzoek tot vaststelling indient, stellen wij de subsidie ambtshalve vast. Wij doen dat op grond van de informatie die wij op dat moment hebben, waardoor de subsidie vaak lager of op nihil wordt vastgesteld

Op deze subsidie zijn de Algemene wet bestuursrecht en ~~de Kaderverordening subsidies Provincie Groningen 2017 van toepassing. De actuele versie van deze Kaderverordening vindt u op onze website www.provinciegroningen.nl.~~ ASV Drenthe?

Contact
Binnenkort nemen wij contact met u op om een afspraak te maken voor een gesprek. In dit gesprek zullen wij deze beschikking en de bijbehorende verplichtingen nader toelichten.

Wij verzoeken u in alle correspondentie naar aanleiding van dit besluit, het kenmerk, de genoemde projectnaam en het projectnummer te vermelden, zoals genoemd in de aanhef van deze brief.

Rechtsbescherming
Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van deze brief een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u in de digitale brochure 'Bezwaar maken tegen een besluit' die u kunt vinden op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl). Als u overweegt een bezwaarschrift in te dienen, zouden wij het op prijs stellen als u eerst contact met ons opneemt. Wellicht kunnen uw bezwaren door een toelichting van ons worden weggenomen. Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Wij vertrouwen erop dat wij u hiermee voldoende hebben geïnformeerd. Tot slot wensen wij u veel succes bij de uitvoering van het project.

BIJLAGEN:
- Projectgegevens
- Uitvoeringsovereenkomst organisatie sportevenement

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.

Met opmerkingen [redacted] Standaard van het minsterie hanteren of wij beide dezelfde wijze eisen

Met opmerkingen [redacted] Artikel 5.1 – we kunnen afwijken van de ASV

Met opmerkingen [redacted] 9]: Afstemmen met de provincie Drenthe

Met opmerkingen [redacted] 0]: Onderzoeken of advisering over bezwaar gedaan kan worden door één van beide commissies.

Bijlage 1.1

Het project, omschreven in de subsidieaanvraag inclusief bijbehorende bijlagen is ontvangen op 25 april 2018.

Projectperiode:

Startdatum project: 25-04-2018
Einddatum project: 31-12-2020

Totale Begroting 'WK Wielrennen 2020' , kosten exclusief BTW

Omschrijving	**bedragen in euro's**	**bedragen in euro's**
1. Algemen zaken		
Planning en controle	485.000	
Externe betrekkingen	6.186.000	
subtotaal 1		**6.671.000**
2. Publieke zaken		
Communicatie	1.252.500	
TV-registratie	321.500	
subtotaal 2		**1.574.000**
3. Commerciële zaken		
Sponsering	181.000	
Hospitality	891.900	
subtotaal 3		**1.072.900**
4. Operationele zaken		
Infrastructuur en logistiek	1.405.625	
Wedstrijdzaken	1.712.700	
Kaartverkoop	33.750	
ICT	48.000	
Transport	526.500	
Hotelaccommodatie	135.000	
Accreditatie	62.500	
Stewarding en beveiliging	420.000	
Events hoofdevenement	387.000	
Side events	1.015.000	
Catering	191.500	
Vrijwilligers	110.150	
Teams service	24.125	
Kantoor	489.000	
Mediazaken	183.750	
subtotaal 3		**6.744.600**
Totaal		**16.062.500**

Bijlage 1.2

Financiering

In de financiering van het totale project is als volgt voorzien:

Financieringsbron	**bedragen in euro's**
Totaal private bijdragen	
• Nationale Bond/sponsoren en toeleveranciers	3.062.500
Totaal publieke bijdragen	
• Rijk -VWS	2.500.000
• Provincie Drenthe	5.250.000
• Provincie Groningen	5.250.000
- REP-ZZL	1.810.000
- incidentele provinciale bijdrage	3.440.000
Totaal financiering project	**16.062.500**

Bijlage 1.3

Subsidieverleningsbeschikking onderdeel REP, projectnummer REP-27

K**osten**
De subsidiabele kosten (exclusief BTW) van het project voor het REP-onderdeel zijn als volgt opgebouwd:

Omschrijving	**bedragen in euro's**
Externe betrekkingen	6.186.000
Totaal	**6.186.000**
REP-bijdrage (29%)	**1.810.000**

Bijlage 2:

Uitvoeringsovereenkomst organisatie sportevenement

De ondergetekenden:

1. De provincie Groningen, te dezen vertegenwoordigd door…..
   hierna te noemen: provincie Groningen,

2. *Road Worlds 2020 B V*
   (statutair) gevestigd te Oss,
   te dezen vertegenwoordigd door de hee [redacted] *, directeur*
   Hierna te noemen: *Road Worlds 2020*

Overwegende dat:

- sportevenementen bijdragen aan de maatschappelijke waarde (beleven en beoefenen) van sport in Nederland;
- wegens marktfalen het niet lukt om sportevenementen zonder financiële bemoeienis van de overheid te organiseren;
- het daarom noodzakelijk is dat het organiseren van dit sportevenement te ondersteunen met een projectsubsidie en aan te merken als een Dienst van Algemeen Economisch Belang (DAEB) in de zin van de beschikking van de Commissie van de Europese Gemeenschappen van 20 december 2011 (C (2011) 9380);

Komen overeen:

1. Voorwerp van de overeenkomst

1.1 De provincie Groningen belast Road Worlds 2020 met de verplichting tot het uitvoeren van de DAEB, bestaande uit het organiseren van het WK Wielrennen 2020.

1.2 De provincie Groningen belast *Road Worlds 2020* ook met de verplichting tot het uitvoeren van de DAEB, bestaande uit het organiseren van side events in aanloop, tijdens of na afloop van het WK Wielrennen 2020 voor zover die zijn gericht op het vergroten van de maatschappelijke spin-off.

1.3 *Road Worlds 2020* neemt de verplichting op zich om de DAEB uit te voeren gericht op het organiseren van het sportevenement.

1.4 Road Worlds 2020 neemt de verplichting op zich om de DAEB uit te voeren gericht op het organiseren van side events in aanloop naar, tijdens en na afloop van het sportevenement voor zover die die betrekking hebben op het vergroten van de maatschappelijke spin-off van dit sportevenement'.

1.5 Road Worlds 2020 voert beide verplichtingen uit via het realiseren van de activiteiten waarvoor het een projectsubsidie van de provincie Groningen ontvangt voor het project 'WK Wielrennen 2020' .

2. Totstandkomen, tijdsplanning en duur van deze Overeenkomst

2.1 De Overeenkomst treedt in werking op de dag dat beide Partijen deze hebben ondertekend.

2.2 Deze DAEB wordt verricht gedurende de periode dat Road Worlds 2020 een projectsubsidie ontvangt van de provincie Groningen voor het project 'WK Wielrennen 2020'.

3. Slotbepaling

3.1 Afwijkingen van deze Overeenkomst zijn slechts bindend voor zover zij uitdrukkelijk tussen Partijen schriftelijk zijn overeengekomen.

3.2 Door het ondertekenen van deze Overeenkomst vervallen alle eventueel eerder door Partijen gemaakte mondelinge en schriftelijke afspraken omtrent de hierbij overeengekomen DAEB.

Groningen, 7 juni 2018 Oss, *datum*

Provincie Groningen, *Road Worlds 2020*

…….. *E Kersten, directeur*

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]europadecentraal.nl>
Verzonden: donderdag 12 april 2018 14:42
Aan: [redacted] Staatssteun
CC: [redacted]
Onderwerp: Beantwoordeling vragen DAEB vrijstellingsbesluit

Beste [redacted], beste [redacted]

Bij deze komen we nog schriftelijk terug op de vraag hoe om te gaan met verliezen bij het aanwijzen van een DAEB en het plafond van 15 miljoen Euro.

Het DAEB vrijstellingsbesluit heeft een plafond van maximaal 15 miljoen EUR per jaar ten behoeve van DAEB's. Van dit plafond zijn enkel uitgezonderd de vervoersector en de vervoersinfrastructuur en compensatie voor de openbare dienst ten behoeve van ziekenhuizen die medische zorg bieden (daaronder begrepen, in voorkomend geval, spoedeisende hulp).

Wanneer een overheidsinstantie en de gebruikers samen een DAEB financieren en deze dienst verliesgevend is (bijv. omdat deze minder wordt gebruikt door de gebruikers), kan dit tekort door de provincie worden gecompenseerd, als dit maar niet tot een overcompensatie leidt en voor zover dat mogelijk is op basis van de door de bevoegde nationale autoriteit bepaalde parameters voor de berekening van de compensatie. Is er geen sprake van overcompensatie, dan kan het percentage voor de financiering van de DAEB door die overheidsinstantie vrij worden bepaald door de nationale wetgeving en speelt dit geen rol uit oogpunt van de staatssteunregels.

Teneinde te blijven zorgen voor doelmatigheidsprikkels voor de dienstverrichter, dient de compensatie gebaseerd te zijn op de verwachte kosten (vaststelling vooraf van de hoogte van de compensatie) of op een combinatie van verwachte en gemaakte kosten (betaling die afhankelijk wordt gesteld van de mate waarin de doelstellingen inzake efficiëntie zijn gehaald). Wanneer de gemaakte kosten hoger liggen dan de verwachte kosten, mag de compensatie de gemaakte kosten niet volledig dekken. De onderneming moet dus een deel van het verlies als gevolg van het feit dat zij minder efficiënt was dan verwacht, op zich nemen.

We hopen dat we jullie hiermee verder op weg hebben geholpen.

Met vriendelijke groet,

[redacted] |
Adviseur

Europa decentraal

t 070 - [redacted] | **e** [redacted]europadecentraal.nl
w www.europadecentraal.nl |

Meld u aan voor onze nieuwsbrief de Europese Ster en volg ons op Twitter/LinkedIn

Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend. Europa decentraal aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor eventuele schade die ontstaat door gebruik van de geleverde informatie.

Het antwoord op uw vraag is persoonsgebonden en van toepassing in de door u aangebrachte specifieke situatie en voor dit moment. Mede vanuit dit oogpunt is het niet toegestaan het antwoord te verveelvoudigen, op te slaan in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar te maken, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,

mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Europa decentraal.

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Beleidskader Sportevenementen

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Inhoud

1. Inleiding
2. Centrale begrippen
3. Doel
4. Activiteiten
5. Rijksbijdrage
6. Voorwaarden en verplichtingen
7. Procedure
8. Slot

1. Inleiding

De afgelopen jaren is samen met de sportbonden, NOC*NSF, Olympisch Vuur, gemeenten, provincies en het bedrijfsleven gewerkt aan het naar Nederland halen en organiseren van aansprekende internationale sportevenementen. Zo was – bijvoorbeeld - Eindhoven in 2008 gastheer van het Europees Kampioenschap (EK) Zwemmen en bood Rotterdam in 2010 onderdak aan de Wereldkampioenschappen (WK) Turnen en in 2011 aan het WK Tafeltennis. Verder vonden in 2012 onder meer het WK Wielrennen in Zuid-Limburg en het EK Beachvolleybal in Den Haag plaats en was Utrecht in de zomer van 2013 het decor voor het European Youth Olympic Festival (EYOF), een multisportevenement voor jonge talentvolle atleten.

Ontwikkelen kwaliteit en professionaliteit organisatie van sportevenementen en side events

In de periode voorafgaand aan het inwerking treden van dit beleidskader zijn, naast het subsidiëren van de organisatie van afzonderlijke sportevenementen, door VWS ook financiële middelen beschikbaar gesteld voor het verder ontwikkelen van de kwaliteit en professionaliteit van de organisatie van sportevenementen en het vergroten van de bredere maatschappelijke waarde van deze evenementen. Voorbeelden:

- Een online kennisbank voor het verwerven, organiseren en evalueren van evenementen (www.modelaanpakevenementen.nl) Deze wordt continu doorontwikkeld op basis van de theorie en de praktijk;
- Een nationale sportevenementenkalender (www.sportevenementenkalender.nl) en;
- Een link met Sport & Zaken (www.sportenzaken.nl) om evenementenorganisatoren in contact te brengen met het bedrijfsleven;
- Richtlijnen, die in samenwerking met de Werkgroep Evaluatie Sport Evenementen (WESP; www.evenementenevaluatie.nl) zijn ontwikkeld voor het eenduidig evalueren van sportevenementen en de maatschappelijke spin-off van side events. De uitkomsten van de evenementen zijn hierdoor onderling beter vergelijkbaar.

Maatschappelijke spin-off
In 2010 en 2011 zijn elf pilots gesubsidieerd om kennis en ervaring op te doen met het vergroten van de maatschappelijke spin-off van sportevenementen. Na afloop heeft de DSP-groep een evaluatie uitgevoerd[1]. De uitkomsten daarvan zijn vertaald in een eerste spin-off model en is door de DSP-groep doorvertaald naar een checklist en digitaal handboek. Deze zijn opgenomen in de Modelaanpak Evenementen.

Modelgaranties
Voor het bid voor het WK voetbal van 2018 heeft de Rijksoverheid garanties afgegeven. Naar aanleiding daarvan zijn modelgaranties geformuleerd, die organisatoren van sportevenementen en andere direct betrokkenen een houvast bieden voor wat zij op dit terrein van de Rijksoverheid mogen verwachten.
De garanties hebben betrekking op: Visa en toegangsprocedures, Tewerkstellingsvergunningen, Belastingen, Veiligheid, Internationale valuta, Commerciële rechten en Telecommunicatie. Een eerste versie van deze garanties is in de zomer 2012 naar de Tweede Kamer gestuurd[2] .

[1] "Meer halen uit sportevenementen" , Evaluatie VWS beleidskader pilots sportevenementen, DSP-groep, 24 februari 2012.
[2] TK 2011-2012, 30234, nr. 71. Voor de meest recente versie zie: www.Rijksoverheid.nl (zoekterm: modelgaranties grote internationale sportevenementen)

In het Regeerakkoord is het belang van het organiseren van sportevenementen in Nederland onderstreept: “Topsportevenementen kunnen waardevol zijn voor de Nederlandse economie en hebben een positieve uitstraling richting de breedtesport”.
De ambitie om toonaangevende sportevenementen naar Nederland te halen en te organiseren is groot. Na onder meer het WK BMX (Rotterdam), het dubbel WK Hockey (Den Haag) en het WK Roeien (Amsterdam) in 2014, volgen in 2015 het WK Beachvolleybal (Den Haag, Rotterdam, Amsterdam en Apeldoorn), Grand Depart (Utrecht) en het EK Volleybal (Rotterdam, Eindhoven en Antwerpen), het EK Atletiek (Amsterdam) in 2016, het EK Voetbal voor vrouwen in 2017 en het EK Voetbal voor mannen in 2020.

Het is de bedoeling om in de komende jaren de kracht van sportevenementen nog beter te benutten.
Zo kan Nederland nadrukkelijk worden gepositioneerd als sportland met sportevenementen waarop de Nederlandse atleten voor eigen publiek het beste uit zichzelf halen, waar zij rolmodel kunnen zijn en bijvoorbeeld anderen enthousiast kunnen maken om zelf meer te gaan bewegen en te sporten. Dat inspireren kan ook door het organiseren van activiteiten rondom het sportevenement (side events).
Met het organiseren van sportevenementen kunnen ook andere maatschappelijke en economische doelen worden bereikt, zoals het op de kaart zetten van Nederland als handelsnatie en een stad of regio als gastvrije ontmoetingsplek.

Om het bovenstaande te realiseren wordt intensief samengewerkt en kennis gedeeld door VWS, NOC*NSF en de G5[3] in de netwerkorganisatie “kracht van sportevenementen”. [4] Ook de sportbonden, het NBTC,[5] de G32, provincies en het bedrijfsleven worden hierbij betrokken.

Deze ontwikkelingen zijn voor VWS aanleiding te komen met een nieuw sportevenementenbeleid. Een beleid dat meer focust op aansprekende internationale sportevenementen en extra aandacht geeft aan het realiseren van maatschappelijke spin-off.

Op grond van dit beleidskader kunnen aansprekende internationale sportevenementen, die zijn opgenomen op de topevenementenkalender en die niet jaarlijks in Nederland worden georganiseerd, in aanmerking komen voor een rijksbijdrage. Dit kunnen zowel top-, breedte- als multisportevenementen zijn. Daarnaast kunnen aanloopevenementen en overige topsportevenementen in aanmerking komen voor een rijksbijdrage. [6]

Om voor een rijksbijdrage in aanmerking te komen, moet de organisator van een sportevenement, een volwaardig programma van side events organiseren rondom dat sportevenement om zo het maatschappelijk rendement ervan te vergroten. Hiervoor is eveneens een rijksbijdrage mogelijk.

Dit beleidskader komt in plaats van het beleid voor sportevenementen dat is beschreven in de Kabinetsnota “Tijd voor Sport” (1 september 2005), en verder is uitgeschreven in het uitvoeringsprogramma “Samen voor Sport” 2006-2010 (31 mei 2006)[7].

[3] Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Den Haag en Eindhoven
[4] Het doel van deze netwerkorganisatie is: *Nederland organiseert toonaangevende sportevenementen met internationale uitstraling, die excellent georganiseerd zijn en aantoonbaar economisch, maatschappelijk en sportief effect genereren voor het land.*
[5] Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen
[6] Voor definities: zie paragraaf 2 centrale begrippen.
[7] Zie: www.Rijksoverheid.nl (zoektermen Tijd voor Sport (2005) en Samen voor Sport (2006))

Het beleidskader is tot stand gekomen met input van organisaties uit de sportsector (sportbonden en NOC*NSF), evenementorganisatoren, grote steden, deskundigen (zoals de DSP-groep en de Werkgroep Evaluatie Sport Evenementen (WESP)) en kennisinstituten (als Mulier en het NISB). Dit beleidskader wordt bekend gemaakt door het toe te sturen aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Na het omschrijven van enkele centrale begrippen (2), volgt eerst een beschrijving van het doel van de rijksbijdrage (3). Vervolgens wordt aangegeven welke activiteiten voor een financiële bijdrage in aanmerking komen (4), wat de belangrijkste kenmerken van de rijksbijdrage zijn (5) en welke voorwaarden en verplichtingen er gelden (6). Na informatie over de aanvraagprocedure (7) eindigt dit beleidskader met enkele slotbepalingen (8).

2. Centrale begrippen

Sportevenement
Voor het toepassen van dit beleidskader wordt een samenhangend geheel van sportwedstrijden in min of meer dezelfde korte afgebakende periode als één sportevenement beschouwd.

Doelgroep sportevenementen
De sportevenementen in dit beleidskader kunnen zowel betrekking hebben op jeugd, senioren als gehandicapten. Voor alle duidelijkheid wordt opgemerkt dat sportevenementen voor masters (veteranen) buiten dit beleidskader vallen.

Aansprekende internationale sportevenementen buitencategorie
Een aantal sportevenementen is qua aard en omvang zo grootschalig dat een bijzondere aanpak vereist is. Dit zijn de Olympische en Paralympische Spelen, de Europese Olympische Spelen, de Jeugd Olympische Spelen en het eindtoernooi WK en EK Voetbal voor mannen[8]. Voor dit soort evenementen is maatwerk geboden. Hierover wordt in overleg met de Tweede Kamer besloten.

Aansprekende internationale sportevenementen
Aansprekende internationale sportevenementen kunnen zowel internationale top[9]- breedte- als multisportevenementen zijn. Het gaat om evenementen die niet jaarlijks in Nederland worden georganiseerd.
Ze zijn toonaangevend en kunnen een stad, een regio of heel Nederland maatschappelijk en economisch sterker maken. Dat kan onder meer via het verhogen van de sportparticipatie, het (internationaal) sportimago, media-aandacht en de internationale positie van Nederland.

Topevenementenkalender
Op de topevenementenkalender staan aansprekende internationale sportevenementen buitencategorie en aansprekende internationale sportevenementen. Deze topevenementenkalender wordt opgesteld door de G5, NOC*NSF en VWS (netwerkorganisatie “kracht van sportevenementen”). De topevenementenkalender laat de gezamenlijke focus zien ten aanzien van de toonaangevende internationale sportevenementen, waar de betrokken organisaties zich de komende jaren in Nederland samen hard voor willen maken. De kalender biedt een gezamenlijke basis om de kracht van sportevenementen internationaal, nationaal en regionaal ten toon te stellen. Beoogd wordt de kalender viermaal per jaar te herijken.

[8] Het gaat hier om de organisatie van het gehele toernooi.
[9] Voor zover het een topsportevenement betreft, moet de betreffende tak van sport kunnen bijdragen aan de ambitie Nederland tot de beste 10 sportlanden ter wereld te laten behoren.

Plaatsing op de topevenementenkalender volgt na een open en transparante procedure en gebeurt op basis van vooraf opgestelde criteria. De procedure en criteria en de topevenementenkalender zelf, zijn te vinden op op www.nocnsf.nl/evenementen en www.modelaanpakevenementen.nl.

Aanloopevenementen
Vaak wordt een aansprekend internationaal sportevenement pas toegewezen als er in een eerder stadium sportevenementen in dezelfde tak van sport zijn georganiseerd. Om dit "track record" richting aansprekende internationale sportevenementen op te bouwen, komen ook deze zogeheten daaraan voorafgaande 'aanloopevenementen' in aanmerking voor een rijksbijdrage, als het betreffende aansprekende internationaal sportevenement zelf op de topevenementenkalender staat. Bij deze aanloopevenementen moet het wel uitsluitend gaan om een eindronde van een Wereldkampioenschap (WK) of Europees Kampioenschap (EK). Zo is bijvoorbeeld het Europees Jeugd Kampioenschap (EJK) Volleybal een aanloopevenement richting het EK Volleybal voor senioren. Aanloopevenementen staan in beginsel [10] niet op de topevenementenkalender.

Overige topsportevenementen
Vanwege de toegenomen internationale concurrentie om grote aansprekende internationale sportevenementen naar Nederland te halen, bestaat de kans dat niet alle sportevenementen, die op de topevenementenkalender staan, worden binnengehaald. Dit kan ertoe leiden dat er minder internationale sportevenementen in ons land worden georganiseerd. Daarom biedt dit beleidskader ook een mogelijkheid een rijksbijdrage te verstrekken voor overige topsportevenementen. Hierbij gaat het uitsluitend om de eindronde van een WK of EK, in een tak van sport, die kan bijdragen aan de ambitie Nederland tot de beste 10 topsportlanden ter wereld te laten behoren. Om dit te kunnen bepalen wordt advies gevraagd aan NOC*NSF.
De 'overige topsportevenementen' staan niet op de topevenementenkalender en zijn ook geen aanloopevenement.

Programma van side events/ maatschappelijke spin-off
Bij de organisatie van een sportevenement gaat het in de eerste instantie om de wedstrijden van de deelnemende atleten. Daarnaast hebben sportevenementen ook een maatschappelijke waarde. Die kan verder worden vergroot door het organiseren van een programma van side events voor, tijdens en na het sportevenement. Een dergelijk programma kan bijvoorbeeld bestaan uit sport-clinics, voorlichting, lespakketten op scholen, sportdagen, feestelijke en culturele activiteiten en kennismakingslessen, al of niet in combinatie met elkaar. Belangrijke randvoorwaarde is wel dat er een goede verbinding bestaat tussen het hoofdevenement en de side events. Daarnaast moeten de side events leiden tot een duurzame maatschappelijke opbrengst (zoals: het meer bewegen en sporten door bepaalde groepen). Dus niet alleen eenmalige activiteiten. Door samen te werken met bijvoorbeeld (lokale) partijen als scholen, sportaanbieders en welzijnsorganisaties, kan zoveel mogelijk worden aangesloten bij reeds bestaande activiteiten en is de kans op een duurzaam effect groter.

Volgens het in de inleiding genoemde model kan de spin-off plaatsvinden op één of meerdere van de volgende themagebieden:
- Gezondheid en Vitaliteit
- Participatie en Cohesie
- Beleving en Ervaring van het sportevenement
- Imago en Identiteit

[10] Stel: het WK atletiek staat op de topevenementenkalender, dan is het EK Atletiek een aanloopevenement richting dit WK. Het EK atletiek zelf is echter al een aansprekend internationaal sportevenement dat op de topevenementenkalender staat.

- Milieu en Innovatie en
- Economie en Werk.

Het is aan de organisator van het sportevenement om te bepalen op welke wijze de spin-off wordt vormgegeven. Het is niet de bedoeling om op elk van de genoemde thema's activiteiten te ontwikkelen. Met behulp van een digitale checklist en een handboek kan de focus van de spin-off worden bepaald. De checklist bevat vragen en stappen aan de hand waarvan organisatoren concrete plannen voor een goede spin-off kunnen formuleren.
Het digitale handboek biedt op zijn beurt achtergrondinformatie bij alle stappen van de checklist (zoals: (praktijk)voorbeelden van de High Five Challenge bij het EYOF [11], valkuilen, aandachts-punten en tips). De checklist en het handboek zijn "levende documenten" en maken deel uit van de Modelaanpak Evenementen.

3. Doel

Via dit beleidskader wil VWS bijdragen aan het naar Nederland halen en organiseren van toonaan-gevende en intrinsiek aansprekende internationale sportevenementen en deze ook maatschappelijk zo goed mogelijk benutten.

4. Activiteiten

De volgende activiteiten komen in aanmerking voor een rijksbijdrage:

a) de organisatie van het sportevenement zelf en de noodzakelijke tijdelijke aanpassingen van de wedstrijd- en trainingsaccommodaties;
b) de organisatie van een programma van side events voor, tijdens en na het sportevenement, gericht op het duurzaam versterken van de maatschappelijke spin-off.

Voor de organisatie van het sportevenement wordt alleen een rijksbijdrage verstrekt als er ook een programma van side events rondom het betreffende sportevenement wordt georganiseerd.

De volgende categorieën sportevenementen, zoals toegelicht in paragraaf 2, komen in aanmerking voor een rijksbijdrage:

1) Een aansprekend internationaal sportevenement buitencategorie, opgenomen op de topevenementenkalender.
2) Een aansprekend internationaal sportevenement, opgenomen op de topevenementenkalender.
3) Een aanloopevenement
4) Een overig topsportevenement

[11] De High Five Challenge is een programma van side events georganiseerd rondom het EYOF 2013. De Challenge was gericht op het blijvend vergroten van de sportparticipatie van jongeren en bestond onder meer uit een Urban Tour, clinics op scholen en sportdagen. De Challenge is geëvalueerd en de diverse onderdelen zijn overdraagbaar gemaakt richting andere aansprekende internationale evenementen.

5. Rijksbijdrage

Op grond waarvan wordt een rijksbijdrage verstrekt?

Deze wordt in beginsel verstrekt op grond van artikel 8, onder e, van de Kaderregeling VWS-subsidies[12]. Wanneer de rijksbijdrage bestemd is voor een gemeente of provincie, wordt deze verstrekt als een verzameluitkering op grond van artikel 15a van de Financiële-verhoudingswet.

Hoe hoog is de rijksbijdrage? [13]

De maximale rijksbijdrage per sportevenement en bijbehorende side-events varieert:

1) *Een aansprekend internationaal sportevenement buitencategorie*
   De hoogte van deze rijksbijdrage (voor de organisatie van het sportevenement en het programma van side events) wordt per evenement nader bepaald. Dit is in lijn met de motie Klaver cs. (Kamerstukken II 2011/12, 30234, nr. 62), waarbij de Tweede Kamer de Regering heeft gevraagd haar te informeren bij het nemen van substantiële besluiten betreffende grootschalige sportevenementen.

2) *Een aansprekend internationaal sportevenement*
   Maximaal € 2.500.000,--, waarvan:
   a) voor de organisatie van het sportevenement: maximaal 25% van de kosten tot ten hoogste € 2.000.000,--;
   b) voor de organisatie van het programma van side-events rondom het sportevenement: maximaal 50% van de kosten tot ten hoogste € 500.000,--.

3) *Een aanloopevenement*
   Maximaal € 500.000,--, waarvan:
   a) voor de organisatie van het sportevenement: maximaal 25% van de kosten tot ten hoogste € 400.000,--;
   b) voor de organisatie van het programma van side events rondom het sportevenement: maximaal 50% van de kosten tot ten hoogste € 100.000,--.

4) *Overige topsportevenementen*
   Maximaal € 250.000,--, waarvan:
   a) voor de organisatie van het sportevenement: maximaal 25% van de kosten tot ten hoogste € 200.000,--;
   b) voor de organisatie van het programma van side events rondom het sportevenement: maximaal 50% van de kosten tot ten hoogste € 50.000,--.

Als een sportevenement op de topevenementenkalender staat is een rijksbijdrage op grond van dit beleidskader geen automatisme. Bij het besluiten daarover vormt deze kalender weliswaar een belangrijk uitgangspunt, maar deze is niet allesbepalend. Zo kan het zijn dat er sportevenementen op de kalender voorkomen, die op grond van de gestelde criteria geen recht

[12] Zie verder: www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/subsidies-vws/kaderregeling-vws-subsidies

[13] Op grond van de Kaderregeling VWS-subsidies wordt geen rijksbijdrage beneden de € 125.000,-- verstrekt.

hebben op een rijksbijdrage. Het gaat dan bijvoorbeeld om een jaarlijks terugkerend sportevenement of een sportevenement waarvan de subsidiebehoefte niet is aangetoond. Daarnaast is het beschikbare budget beperkt en geldt er een nadere prioritering (zie: verder).

De rijksbijdrage is verder een sluitpost op de begroting. Dat geldt ook bij het uiteindelijk vaststellen van de projectsubsidie op basis van de gerealiseerde kosten en opbrengsten met in achtneming van tenminste de begrote eigen bijdrage en de gerealiseerde eigen bijdrage van derden. Op deze wijze wordt overcompensatie van overheidswege voorkomen.

Welke organisatie kan een rijksbijdrage aanvragen?

De rijksbijdrage wordt verstrekt aan degene die het sportevenement en het programma van side events organiseert. Dat kan zijn: een landelijke sportorganisatie, een gemeente, een provincie of een speciaal voor dat doel opgerichte rechtspersoon. In geval van een gezamenlijk georganiseerd sportevenement kan ieder voor het eigen aandeel in de organisatie een rijksbijdrage aanvragen. Hierbij geldt als uitgangspunt dat de aanvragen in onderlinge samenhang worden behandeld.

Beschikbaar budget en prioritering

Het beschikbare budget is beperkt en kan gedurende de looptijd van dit beleidskader worden bijgesteld. De actuele stand van zaken wordt vermeld in het Begrotingshoofdstuk XVI Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Indien het stellen van prioriteiten noodzakelijk is, gelden de volgende uitgangspunten (aflopend in prioriteit):

I. Sportevenementen waarover het Rijk – bijvoorbeeld in het kader van de bidprocedure - schriftelijk heeft verklaard deze financieel te willen ondersteunen;
II. aansprekende internationale sportevenementen buitencategorie;
III. aansprekende internationale sportevenementen;
IV. aanloopevenementen;
V. overige topsportevenementen.

Indien een nadere prioritering nodig is (aflopend in prioriteit):

a. heeft de organisatie van een officiële eindronde WK voorrang op die van een EK;
b. wordt rekening gehouden met spreiding:
   b.1 over de verschillende takken van sport;
   b.2 in de tijd;
   b.3 over Nederland.
c. heeft de organisatie van een officiële eindronde van een WK/EK voorrang op een ander type sportevenement dat op de topevenementenkalender staat en geen officiële eindronde van een WK/EK is.
d. wordt bezien welk sportevenement naar verwachting het meest bij kan dragen aan de doelstellingen van dit beleidskader.

6. Voorwaarden en verplichtingen

Om in aanmerking te komen voor een rijksbijdrage moet - naast hetgeen daarover is opgenomen in de Kaderregeling VWS-subsidies- aan de volgende voorwaarden en verplichtingen worden voldaan:

Voorwaarden:

- De subsidieaanvraag gaat vergezeld van een schriftelijke rapportage van een door een onafhankelijke persoon of instantie getoetst haalbaarheidsonderzoek,[14] waaruit blijkt dat het sportevenement financieel en organisatorisch kan worden gerealiseerd.

- De subsidieaanvrager toont de subsidiebehoefte aan voor het organiseren van het sportevenement en het programma van side events.

- De subsidieaanvraag gaat vergezeld van:
    - een ingevuld inhoudelijk vragenformulier over de organisatie van het sportevenement;
    - een plan van aanpak voor het programma van side events;
    - een ingevulde begroting van de organisatie van het sportevenement;
    - een ingevulde begroting van het programma van side events.
    - een door de aanvrager ingevulde en ondertekende overeenkomst inzake een Dienst van Algemeen Economisch Belang (DAEB).[15]

  Het inhoudelijk vragenformulier, de begrotingen en de DAEB-overeenkomst worden opgesteld volgens een door het ministerie van VWS vastgesteld model, o.a. gebaseerd op de Modelaanpak Evenementen[16].

  Het plan van aanpak voor het programma van side events stelt de evenementenorganisator op in samenwerking met betrokken (maatschappelijke) partners. Het plan moet zich richten op het duurzaam versterken van de maatschappelijke spin-off. Basis vormt de digitale checklist en het handboek maatschappelijke spin-off, zoals dat ontwikkeld is door de DSP-groep in samenwerking met het NISB, NOC*NSF en VWS. [17]

- De subsidieaanvrager toont aan dat het een niet jaarlijks in Nederland georganiseerd sportevenement is.

- De subsidieaanvrager toont aan dat de landelijke sportorganisatie in de betreffende tak van sport minimaal inhoudelijk (in elk geval sporttechnisch) betrokken is bij de organisatie van het sportevenement.

- De subsidieaanvrager houdt rekening met het feit dat het ministerie van VWS de handleiding Overheids Tarieven (HOT) als referentiekader gebruikt.

---

[14] Voor een voorbeeld van een haalbaarheidsonderzoek: zie www.modelaanpakevenementen.nl

[15] De subsidie-ontvanger sluit met het ministerie van VWS een zogeheten uitvoeringsovereenkomst waarin deze wordt belast met het uitvoeren van de organisatie van een sportevenement en het programma van side events als Dienst Algemeen Economisch Belang (DAEB).
Indien de subsidieontvanger naast het uitvoeren van de DAEB nog andere activiteiten uitvoert, dient sprake te zijn van een gescheiden boekhouding, zodat de lasten en baten van de verschillende activiteiten gescheiden zijn en duidelijk is welke daarvan betrekking hebben op het uitvoeren van de DAEB.

[16] De betreffende formulieren (begroting, vragenformulier en DAEB-overeenkomst) kunnen worden gedownload via: www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/subsidies-vws/communicatie/communicatie-papier-via-post/aanvragen-subsidie-algemeen.

[17] Zie www.modelaanpakevenementen.nl

Verder gelden de volgende verplichtingen:

De subsidieontvanger:

- draagt zorg voor een adequaat geregelde acute sportmedische zorg.

- bevordert, waar mogelijk, de integratie van sportonderdelen voor gehandicapten in het wedstrijdprogramma van het betreffende sportevenement.

- draagt er zorg voor dat de accommodatie, waar het sportevenement wordt georganiseerd, toegankelijk is voor gehandicapten.

- maakt het houden van dopingcontroles mogelijk. Het gaat daarbij om:
    - het zekerstellen dat dopingcontroleurs toegang krijgen tot alle plekken waar ze behoren te zijn;
    - het zorgdragen voor een dopingcontrolestation dat voldoet aan de daaraan te stellen voorwaarden (schoon, voldoende ruim, afsluitbaar, privacy gegarandeerd etc.) en;
    - het zorgdragen voor voldoende chaperonnes, zodat toezicht kan worden gehouden op aangewezen sporters.

- Maakt in overleg met VWS de betrokkenheid van VWS zichtbaar:
    - voor, tijdens en na het sportevenement;
    - voor, tijdens en na het programma van side events.

  Het zichtbaar maken dient onder meer te geschieden via communicatiedragers, zoals briefpapier, boarding, lichtkrant, advertentie of advertorial, sociale media, etc.

- zorgt voor het monitoren en evalueren van zowel de organisatie van het sportevenement als het programma van side events. Deze activiteiten richten zich met name op de vraag in hoeverre de geformuleerde doelstellingen zijn gerealiseerd, zoals die zijn verwoord in respectievelijk het inhoudelijk vragenformulier over de organisatie van het sportevenement en het plan van aanpak van het programma van side events. En maakt bij het monitoren en evalueren gebruik van de kennis en richtlijnen van de Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (WESP).[18]

- stelt uiterlijk één jaar na afloop van het evenement en het programma van side-events de uitkomsten van de monitoring en evaluatie beschikbaar via de Modelaanpak Evenementen. Dit geldt ook voor de overige relevante opgedane kennis rondom de organisatie van het sportevenement en de side events.

- maakt een inhoudelijk verslag (aan de hand van het door VWS opgestelde inhoudelijke vragenformulier) van de organisatie van het hoofdevenement en de organisatie van de side events. Op welke wijze is voldaan aan de hierboven beschreven verplichtingen maakt deel uit van deze inhoudelijke verantwoording.

[18] De WESP (www.evenementenevaluatie.nl) is een samenwerkingsverband tussen kennisinstellingen op het gebied van de evaluatie van evenementen. De werkgroep ontwikkelt standaardrichtlijnen om de sociaal-economische en promotionele impact van evenementen te meten. Voorbeelden van reeds ontwikkelde richtlijnen betreffen economische impact, beleving, tevredenheid en promotionele waarde. Een richtlijn voor de maatschappelijke betekenis van evenementen is in ontwikkeling.

7. Procedure

De algemene procedure voor het verstrekken van een projectsubsidie is vastgelegd in de Kaderregeling VWS-subsidies. De wijze waarop een Rijksbijdrage wordt verstrekt aan een gemeente/provincie is terug te vinden in de Financiële-verhoudingswet. Deze is te raadplegen via www.wetten.nl.

De aanvraag moet worden ingediend vóór aanvang van de activiteiten, waarvoor de rijksbijdrage wordt aangevraagd.

Indien meerdere organisaties het sportevenement en het programma van side events samen organiseren, geldt als uitgangspunt dat de aanvragen in onderlinge samenhang worden behandeld. De verschillende (deel)aanvragen moeten dan ook tegelijk worden ingediend.

8. Slot

Ingangsdatum van dit beleidskader is 1 januari 2014.

Aanvragen die worden ingediend na publicatie van dit beleidskader, worden beoordeeld op basis van dit beleidskader.

Dit beleidskader kan worden aangehaald als: Beleidskader sportevenementen.

Na vier jaar (in 2018) vindt een evaluatie plaats. De uitkomsten van die evaluatie kunnen leiden tot het bijstellen van dit kader.

Nadere informatie over dit beleidskader en de Kaderregeling VWS-subsidies is te vinden op: www.Rijksoverheid.nl en www.modelaanpakevenementen.nl.

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Statenbrief

Algemene gegevens	
Opsteller	[redacted] tst. [redacted]
Team	Plattelandsontwikkeling
Datum	dinsdag 29 mei 2018
Uiterste behandeldatum in GS:	
Toelichting:	

Verantwoordelijke
Foppe Voogd
Paraaf verantwoordelijke
Bespreken:

Verwijzing naar speerpunt collegeakkoord/programma begroting
5. Energiek Drenthe / 7. Dynamiek in leefomgeving

Portefeuillehouder
Henk Jumelet

Intern voorbereid met	***Afwijkende mening***
1. [redacted] (PO-Sport)	
2. [redacted] (BC)	
3. [redacted] (S&I)	
4. [redacted] (S&I)	
5. Yolanda van Doeveren (3P)	

Paraaf directeur-secretaris
Leendert Maarleveld

Archivering	
Datum:	*Registratienummer:*
	nr.
	nr.
	nr.

Communicatie
Openbaar:
Ja
Persbericht: Nee
Bekendmaking:
Niet van toepassing

Onderwerp

Aanvullende informatie voorstel WK Wielrennen 2020

Advies

1. In te stemmen met de brief aan Provinciale Staten.

Beslissing GS

Met opmerkingen [PD1]: Gebruik dit sjabloon voor het versturen van een brief aan PS over zaken die niet voor formele besluitvorming aan PS worden voorgelegd. De Statenbrief kan bijvoorbeeld gebruikt worden om PS ergens over te informeren, om PS om een mening te vragen of om te vragen of PS wensen of bedenkingen hebben.

Met opmerkingen [PD2]: Vermeld de datum waarop het stuk gereed is.

Met opmerkingen [PD3]: Als er een uiterste behandeldatum in GS is, geef die datum dan aan en vermeld dan altijd bij de toelichting de reden daarvan.

Met opmerkingen [PD4]: Geef hier aan in welke relatie het stuk staat tot het collegeakkoord dan wel de begroting. Vermeld het nummer en de naam van het speerpunt uit het collegeakkoord / het nummer en de naam van het programma uit de begroting.

Met opmerkingen [PD5]: Vermeld de naam van het team/programma en de medewerker(s) met wie je het stuk hebt voorbereid. Wees compleet in het vermelden van de teams/programma's, maar probeer verder de lijst te beperken tot de voor dit GS-stuk meest relevante medewerkers uit die teams/programma's.

Met opmerkingen [PD6]: Geef met Ja of Nee aan of er sprake is van een mening die afwijkt van het advies van het stuk. Zo ja, verwerk deze afwijkende mening duidelijk in het stuk, op het Niet openbaar blad, onder risico's.

Met opmerkingen [PD7]: Geef aan of het stuk vanuit communicatieoogpunt direct wel of pas later openbaar is. Soms moet een besluit later bekend worden gemaakt. Vul dan 'Ja, later' in. Het besluit wordt in dat geval op de 'slapende lijst' gezet. Neem bij twijfel hierover contact op met het team COM.

Met opmerkingen [PD8]: Geef aan of er een afzonderlijk persbericht noodzakelijk is. Dit is het geval voor belangrijke of actuele onderwerpen. Neem in zo'n geval tijdig contact op met het team COM. Een concept-persbericht voeg je niet bij het GS-stuk.

Met opmerkingen [PD9]: Vermeld in enkele woorden het onderwerp van het stuk.

Met opmerkingen [PD10]: Vermeld je advies aan GS op basis waarvan GS een beslissing kunnen nemen. Meerdere adviezen puntsgewijs en genummerd weergeven. Schrijf één beslispunt per advies. Probeer het aantal adviezen te beperken en elk advies zo duidelijk en kort mogelijk te formuleren. Begin elk advies denkbeeldig met 'GS besluiten om ' en maak de zin in het advies dan af. Vermeld eerst de inhoudelijke adviezen die alleen voor GS zijn bedoeld. En vermeld als laatste advies "In te stemmen met de brief aan Provinciale Staten".

Inleiding

a. Algemeen
Op 8 mei 2018 heeft GS aan PS het voorstel WK Wielrennen 2020 (statenstuk 2018-839) aangeboden ter besluitvorming in PS van 6 juni 2018.
In de commissie FCBE op 23 mei 2018 is toegezegd om aanvullende informatie, verkregen vanuit de provincie Groningen, n.a.v. het rapport van Ernst & Young Transaction Advisory Services, voorafgaand aan de besluitvorming aan PS te doen toekomen.

De provincie Groningen heeft Ernst & Young Transaction Advisory Services gevraagd onderzoek te doen naar de exploitatiebegroting en risico's die daarmee annex z jn. Dit onderzoek is afgerond en betreft een vertrouwelijk rapport wat onder voorwaarden van vertrouwelijkheid ter inzage is gelegd voor PS Groningen.
GS Groningen heeft in vervolg hierop middels een brief PS Groningen geinformeerd over de belangr jkste bevindingen uit dit onderzoek en de wijze waarop zij voornemens zijn om de in het onderzoek geschetste risico's te beheersen.

Middels b jgaande statenbrief informeren wij PS Drenthe over de belangrijkste bevindingen die in Groningen zijn opgedaan n.a.v. het rapport, en de wijze waarop zij voornemens zijn om de in het onderzoek geschetste risico's te beheersen.
Deze bevindingen en beheersmaatregelen sluiten aan bij de in Drenthe in beeld gebrachte risico's en beheersmaatregelen en bevestigen daarmee de voorgestelde aanpak zoals beschreven in statenstuk 2018-839.

b. Europese aspecten
Niet van toepassing.

c. Economie/werkgelegenheid
Niet van toepassing.

d. Participatie
Niet van toepassing.

Advies

1. In te stemmen met de brief aan Provinciale Staten.

Doelstelling uit de begroting

7.3.02 Activering door sportactiviteiten gericht op vitalisering en gezondheid

Argumenten

1.1. *Provinciale Staten zijn geïnformeerd over belangrijkste bevindingen uit het onderzoek van Ernst & Young Transaction Advisory Services in Groningen en de wijze waarop GS Groningen voornemens*

Met opmerkingen [PD11]: Vermeld aan welke doelstelling uit de programmabegroting wordt bijgedragen als GS instemmen met het advies.

Met opmerkingen [PD12]: Geef de argumenten aan die van belang zijn voor je advies. Vat de kern van ieder argument samen in één zin die je cursief weergeeft. Begin deze cursieve zin denkbeeldig met "want ..."; de tekst die dan volgt, slaat terug op het advies dat erbij hoort. Bij elk argument geef je in een korte alinea een toelichting. De toelichting geef je niet cursief weer. Het argument moet overtuigend zijn, het geeft aan waarom ingestemd zou moeten worden met het advies. Laat de nummering van de argumenten corresponderen met de nummering van de adviezen. Dus argumenten 1.1. en 1.2. etc. verwijzen naar advies 1 en argumenten 2.1. en 2.2. etc. verwijzen naar advies 2 etc.

zijn om de in het onderzoek geschetste risico's te beheersen. Deze bevindingen en beheersmaatregelen sluiten aan bij de in Drenthe in beeld gebrachte risico's en beheersmaatregelen en bevestigen daarmee de voorgestelde aanpak zoals beschreven in statenstuk 2018-839.

Tijdsplanning

Niet van toepassing.

Financiën

Niet van toepassing.

Met opmerkingen [PD13]: Als het voorstel uit de bestaande begroting wordt gedekt:

Neem in het Advies aan GS op:
€ @ beschikbaar te stellen ten laste van budget @.

(Noem bij budget nummer en naam prestatie.)

Bijlagen

Bijlagen	Meekopiëren
0. Statenbrief	Ja

Met opmerkingen [PD14]: Benoem de bijlagen en geef ze genummerd in een opsomming weer. Voeg de genoemde bijlagen in dezelfde volgorde toe en geef op de bijgevoegde bijlagen zelf ook duidelijk het identieke nummer weer: bijlage 1, bijlage 2, etc.

Met opmerkingen [PD15]: Geef per bijlage aan of deze meegekopieerd moet worden voor de GS-leden. Bijlagen die niet meegekopieerd worden, worden in de GS-kamer ter inzage neergelegd.

Niet openbaar aan Gedeputeerde Staten van Drenthe

Risico's

Dubbelkl k ***hier*** om het onderdeel Risico's in te vullen.

Tekst openbare besluitenlijst

Onderwerp: Aanvullende informatie voorstel WK Wielrennen 2020

GS informeren PS over de belangrijkste bevindingen uit het onderzoek van Ernst & Young Transaction Advisory Services in Groningen en de w jze waarop GS Groningen voornemens zijn om de in het onderzoek geschetste risico's te beheersen. Deze bevindingen en beheersmaatregelen sluiten aan bij de in Drenthe in beeld gebrachte risico's en beheersmaatregelen en bevestigen daarmee de voorgestelde aanpak zoals beschreven in statenstuk 2018-839.

Verzenden

Met opmerkingen [PD16]: Verwerk hierin ook eventuele afwijkende meningen en op welke argumenten en risico's deze zijn gebaseerd. NB. De insteek is dat in eerste instantie wordt uitgegaan van een eensluidend advies aan GS.

Met opmerkingen [PD17]: Let op dat je, voordat je op de knop Verzenden klikt, Outlook OPEN hebt staan
Druk op de knop Verzenden om de 'tekst openbare besluitenlijst' te verzenden aan het team COM. Wacht met verzenden tot je er zeker van bent, dat de 'tekst openbare besluitenlijst' volledig is ingevuld. En verstuur deze tekst pas als het gaat om de definitieve versie zoals die naar GS gaat..

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, @
Ons kenmerk @
Behandeld door de heer [redacted] (0592) [redacted]
Onderwerp: aanvullende informatie voorstel WK Wielrennen 2020
Status: Ter informatie

Met opmerkingen [PD18]: Datum wordt ingevuld door het team BC.

Met opmerkingen [PD19]: Kenmerk wordt ingevuld door het team BC.

Met opmerkingen [PD20]: Vermeld hier de naam van de behandelaar en het volledige telefoonnummer. Begin de naam met de heer of mevrouw, vermeld de initialen en de achternaam. Zet spaties in het telefoonnummer.

Fictief voorbeeld:
Behandeld door de heer A.B. de Vries (0592) 36 55 55
of
Behandeld door mevrouw C.D. de Vries (0592) 36 55 55

Met opmerkingen [PD21]: Vul hier kort het onderwerp van de brief in.

Geachte voorzitter/leden,

U ontvangt deze brief als aanvulling op Statenstuk 2018-839 over het voorstel WKWielrennen 2020.

In het statenstuk voorstel WK Wielrennen 2020 hebben wij voorgesteld om € 5 miljoen beschikbaar te stellen voor het WK Wielrennen 2020.

In aanvulling op Statenstuk 2018-839 hebben wij u toegezegd in uw Statencommisie FCBE op 23 mei j.l. uw Staten te informeren over de belangrijkste bevindingen uit het onderzoek van Ernst & Young Transaction Advisory Services, uitgevoerd in opdracht van GS Groningen. In dit onderzoek is gekeken naar de exploitatiebegroting en risico's die daarmee annex zijn betreffende het voorstel WK Wielrennen 2020.

Hierbij informeren wij u over de belangrijkste bevindingen uit het onderzoek van Ernst & Young Transaction Advisory Services in Groningen en de wijze waarop GS Groningen voornemens zijn om de in het onderzoek geschetste risico's te beheersen. Deze bevindingen en beheersmaatregelen sluiten aan bij de in Drenthe in beeld gebrachte risico's en beheersmaatregelen en bevestigen daarmee de voorgestelde aanpak zoals beschreven in statenstuk 2018-839.

Onderzoek en bevindingen
Ernst & Young Transaction Advisory Services heeft in haar onderzoek een aantal risico's geconstateerd en doet aanbevelingen om deze risico's te beheersen. In onderstaande tabel worden de belangr jkste risico's en aanbevelingen weergegeven en wordt beschreven op we ke w jze GS Groningen de risico's verwachten te kunnen beheersen.

Risico uit rapport Ernst & Young Transaction Advisory Services	Samenvatting aanbevelingen risico beheersmaatregelen	Genomen beheersmaatregelen
Lagere publieke opbrengsten	1. Afstemming met andere subsidieverstrekkers om meer zekerheid te kr jgen over ieders beoogde inbreng en eventueel een opschortende voorwaarde indien de subsidiebeschikking van VWS lager uitvalt dan begroot.	1. Naast afstemming subsidieverstrekk de opschortende (VWS-beschikking in de subsidiebes
Lagere opbrengsten derden	1. Overwegen van een variabele beloningsstructuur voor de subsidieontvanger om te borgen dat deze een duidelijke pr kkel heeft om opbrengsten te maximaliseren. 2. Accountantscontrole achteraf op de gerealiseerde exploitatie, inclusief op de volledigheid van de gerapporteerde opbrengsten. 3. Opstellen gedetailleerd sponsorplan door RW en uitwerken (negatieve) scenario's opbrengsten, plus een actieve rol van provincies in leggen contacten.	1. Wij gaan met de subsidieontvanger in gesprek over de mogelijkheden en voorwaarden voor een variabele beloningsstructuur. 2. De accountantscontrole nemen we op als verplichting in de subsidiebeschikking 3. De voorwaarde betreffende het sponsorplan nemen we op in de subsidiebeschikking. We nemen een actieve rol op ons in het leggen van mogelijke sponsorcontacten
Kostenoverschrijdingen / Liquiditeitstekorten	1. Het opstellen en maandelijks updaten van een gedetailleerde exploitatiebegroting inclusief een liquiditeitsbegroting op kwartaal- of maandbasis	1. Deze voorwaarde nemen we op in de subsidiebeschikking. 2. Deze voorwaarde nemen we op in de subsidiebeschikking. 3. Deze voorwaarde nemen we op in de subsidiebeschikking.

Met opmerkingen [redacted] Onze voorwaarde is dat VWS subsidie moet verlenen ter hoogte van 2,5 miljoen. Als die subsidie lager uitvalt/wordt afgewezen, vervalt onze subsidie

Met opmerkingen [redacted] Overal staat dat wij een voorwaarde opnemen. Daarmee geeft je ruimte uit handen om de voorwaarden te bespreken (is alles haalbaar). Om iets meer ruimte te kijgen zou je kunnen opnemen: zijn wij voornemens de voorwaarde op te nemen

	door RW, waarbij er een direct verband is tussen de kosten en uitgaven (liquiditeiten). 2. Grote uitgaven en/of afwijkingen in de planning, begrote kosten of te leveren kwaliteit worden ter besluitvorming voorgelegd aan de stuurgroep. 3. De inrichting van een projectadministratie, inclusief periodieke projectrapportages en voortgangsoverleg met betrokkenheid en toezicht vanuit provincies. 4. Ontbindende voorwaarde gebaseerd op goedkeuring door provincies van het onderhandelingsresultaat met de UCI dat door RW wordt behaald, eventueel i.c.m. een (in eerste instantie) lager te beschikken subsidie. 5. Overwegen van een variabele beloningsstructuur voor RW/TOC om te borgen dat TOC/RW een duidelijke pr kkel heeft om kostenoverschrijdingen te voorkomen. 6. Een zekerheidsstelling of bankgarantie af te geven door de moedermaatschappij / aandeelhouder van RW.	4. Deze voorwaarde nemen we deels op in de subsidiebeschikking. W j zien geen ruimte voor een lagere afdracht aan de U wij de voorwaarde gegund onder voorwaarden die in overeenstemming zijn met de subsidieaanvraag met begroting en projectplan en geen substantiële bijkomende kosten tot gevolg hebben. 5. Zie eerdere opmerking over dit advies. 6. Deze voorwaarde nemen we op in de subsidiebeschikking.
Onvoorziene kosten / omstandigheden	1. Opnemen van een ontbindende voorwaarde indien de UCI het WK niet of tegen niet conveniërende voorwaarden toekent. 2. Voorafgaand aan de definitieve beschikking	1. Deze voorwaarde nemen we op in de subsidiebeschikking. 2. Voorafgaand overeenstemming bereiken met alle gemeenten is niet haa baar. Afspraken over niet voorziene kosten kunnen pas worden gemaakt als duidelijkheid is over de hoogte van deze kosten. Hierover kunnen op dit

Met opmerkingen [redacted] Je kan aangeven wat wij hier onder verstaan

Met opmerkingen [redacted] Kostenoverschrijding is in beginsel voor RW – immers subsidie

	overeenstemming bereiken met RW en de (belangrijkste) gemeenten en/of een ontbindende voorwaarde opnemen m.b.t. de verdeling van de momenteel niet voorziene kosten, zoals bijv. de mogelijk door de UCI vereiste aanpassingen aan de infrastructuur. 3. RW dient zich zoveel als redel jkerwijs te verwachten valt te verzekeren voor risico's. 4. Afspraken maken om bij het wegvallen van RW te borgen dat de organisatie (door een andere partij) kan worden voortgezet.	moment nog geen bindende afspraken worden gemaakt. maken. In de subsidieverlening nemen wij onderstaande verplichting op. U draagt zorg voor het organiseren voor de benodigde samenwerking met de (lokale) overheden, onder meer als genoemd onder het kopje "Samenwerking met regionale overheden" in de subsidieaanvraag en voor het maken van afspraken over het dragen van de kosten die daaruit voortvloeien met de betreffende overheden. 3. Deze voorwaarde nemen we op in de subsidiebeschikking. 4. Deze voorwaarde nemen we niet op in de subsidiebeschikking. Als projectpartners gaan we een strategie ontwikkelen om een eventueel wegvallen van RW op te vangen.
Onrechtmatige kostenbesteding	1. Goedkeuring en monitoring van door TOC te besteden uren, inclusief accountantscontrole achteraf op rechtmatigheid van de doorbelaste uren. 2. Toetsing op marktconformiteit van door TOC gehanteerde uurtarieven en eventueel overwegen om uurtarieven te baseren op 'kostpr js plus' en/of aan vergoeding van een vooraf bepaald (winst)deel opgenomen in de uurtarieven voorwaarden te verbinden. 3. Borging van marktconformiteit en transparantie t.a.v. de aanbesteding en gunning van de door RW/TOC in te huren onderaannemers/ leveranciers.	1. De door TOC/RW besteedde uren vormen onderdeel van de door ons te controleren projectadministratie en vormen onderdeel van de financiële informatie die wij in het begin per kwartaal en vanaf september 2019 (laatste jaar voor het event) maandelijks opvragen. De accountscontrole achteraf nemen we op als verplichting in de subsidiebeschikking. 2. De tarieven van TOC/RW zoals nu in de begroting zijn opgenomen zijn marktconform en mogen niet zonder toestemming worden aangepast. 3. Marktconformiteit van uren van TOC/RW en aan haar gelieerde ondernemingen is geborgd door hierboven genoemde voorwaarde. Voor grote opdrachten dient Road Worlds 2020 B.V. toestemming te vragen, waarbij wij controleren op marktconformiteit

Scheve verdeling van risico's, kosten en baten	1. Het opnemen / uitonderhandelen van een (evenredige) terugbetalingsverplichting in de subsidiebeschikking bij behaalde overschotten. 2. Een zekerheidsstelling of bankgarantie af te geven door de moedermaatschappij / aandeelhouder van RW. 3. Vastlegging van besluitvorming, waarbij provincies zitting hebben in stuur- en werkgroepen en beslissende zeggenschap krijgen bij diverse belangrijke thema's. 4. Uitbetaling subsidie afhankelijk stellen van het behalen van bepaalde milestones, waarb j provincies getrapt toezien op implementatie voorwaarden/ afspraken.	1. Deze voorwaarde nemen we op in de subsidiebeschikking. 2. Deze voorwaarde nemen we op in de subsidiebeschikking. 3. Ten behoeve van het project wordt door de provincie Groningen en de provincie Drenthe gezamenl jk een Stuurgroep ingesteld, waarin de belangrijkste door de genoemde provincies aan te wijzen partners zitting hebben. In de besch kking is aangegeven dat de projectvoortgang en alle belangr jke projectwijzigingen aan de stuurgroep dienen te worden voorgelegd. De stuurgroep wordt ondersteund door ambtelijke werkgroepen. De stuurgroep neemt geen formele besluiten, maar adviseert de provincies Groningen en Drenthe (zij bl jven als subsidieverstrekker verantwoordelijk voor de te nemen besluiten). 4. Voorschotten worden gekoppeld aan de financiële en inhoudel jke projectvoortgang (waaronder milestones).

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, secretaris , voorzitter

Bijlage(n):

Met opmerkingen [PD26]: Bijlage(n) alleen vermelden als deze van toepassing is/zijn, anders deze aanduiding verwijderen uit de tekst. Geef per bijlage puntsgewijs de naam/het onderwerp van de bijlage weer.

Als je het hele sjabloon hebt ingevuld en je alle opmerkingenballonnen in de kantl jn in één keer wilt verwijderen, dubbelklik dan hieronder. Alle opmerkingenballonnen in de kantlijn worden zo uit het document verwijderd.

Dubbelklik *hier* om de opmerkingenbalonnen te verwijderen.

Aan:
Road Worlds 2020 B.V.
t.a.v. het bestuur
Angelenweg 153
5349 TG OSS

Assen, 19 april 2018
Ons kenmerk 201801364-00752953
Behandeld door mevrouw [redacted] (0592) [redacted]
Onderwerp: Subsidieverlening WK Wielrennen 2020

Geacht bestuur,

Op april ontvingen wij uw subsidieaanvraag voor het WK Wielrennen 2020
In deze brief informeren wij u over ons besluit op uw aanvraag, en de voorwaarden en verplichtingen waar u aan dient te voldoen.

Het WK Wielrennen 2020 als mondiaal fietsevenement past bij de ambities van Drenthe als fietsprovincie. Wij verwachten dat het evenement als etalage zal fungeren voor de brede inzet van Drenthe op fietsen en daarbij het imago en marketing van vrijetijds- en fietsprovincie Drenthe een grote impuls geven.
Het evenement draagt bovendien bij aan het realiseren van belangrijke maatschappelijke doelstellingen zoals vitaliteit, participatie, leefbaarheid.

Besluit
Bij besluit van 6 juni 2018 hebben Provinciale Staten kenmerk ingestemd met ons voorstel. Wij hebben dan ook besloten om u een incidentele subsidie van maximaal € 5.000.000,00 te verlenen.
De gevraagde bijdrage van € 250.000,-- voor de side-events wijzen wij af. De reden hiervoor is dat de provincie de keuze maakt zelf regie en verantwoording hiervoor te nemen.

Voorwaarden
De subsidie wordt verleend voor de organisatie van het WK Wielrennen 2020 op grond van de Awb en de Algemene Subsidieverordening 2017, onder de voorwaarde dat:

a) Het evenement door UCI aan TOC/RW wordt gegund.
b) Het evenement wordt uitgevoerd overeenkomstig Bid (versie…)
c) TOC/RW stuurt 1 maand voorafgaand aan de datum van bevoorschotting een voortgangsrapportage in. Zij geeft op basis van het Bid inzage over de voortgang van het evenement.

Bij correspondentie verzoeken wij u het zaaknummer 201801364 te vermelden.

d) Er een Stuurgroep wordt ingesteld.
   De volgende partners/stakeholders zijn hierin bestuurlijk vertegenwoordigt:
   provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe
   Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN) …….(nader in/aan te vullen)
e) De Stuurgroep monitort en adviseert de colleges op basis van het monitoringsplan (versie..)
   Voorafgaand aan iedere bevoorschotting over de voortgangsrapportages.
f) De gevraagde bijdragen aan VWS en de provincie Groningen worden verleend.
g) Aangaan van een DAEB-uitvoeringsovereenkomst (vraag voor ons intern: s al bekend wat de winstopslag van Roadworld is)

(Ook onder voorwaarden opnemen dat de samenwerkingsovereenkomst getekend moet worden?)

(Kunnen we nog een verdienmodel voor Roadworlds opnemen wat hen motiveert om meer inkomsten uit de makrt te halen en zelf de kosten zo laag mogelijk te halen)

Ten aanzien van uw schrijven onder het kopje “samenwerking met regionale overheden” merken wij op dat de provincie hierin niet een leidende rol voor zichzelf ziet. Het maximale wat wij hierin willen toezeggen is dat de provincie een inspanningsverplichting op zich neemt om de medewerking van de regionale overheden zo optimaal mogelijk te laten verlopen.

Betalingen
Betalingen in het kader van deze subsidie zullen plaatsvinden op bankrekeningnummer…….onder vermelding van het kenmerk van deze brief.
De bevoorschotting zal plaatsvinden volgens onderstaand schema:

1 juli 2018	€ 500.000,--
1 december 2018	€ 500.000,--
1 maart 2019	€ 1.000.000,--
1 september 2019	€ 1.000.000,--
1 maart 2020	€ 1.000.000,--
1 september 2020	€ 1.000.000,--

Voorafgaand aan iedere bevoorschotting beoordeeld de Stuurgroep op basis van voortgangsrapportage of de activiteiten financieel- en inhoudelijk volgens planning verloopt.

Verplichtingen
- Voorafgaand aan iedere bevoorschotting (muv. 1 juli 2018) dient u een voortgangsrapportage in. Uit deze rapportage moet blijken dat de realisatie zowel financieel als inhoudelijk volgens planning verloopt. De rapportage is goedgekeurd door de “stuurgroep”. De stuurgroep adviseert de colleges op gebied van risico

- U stelt ons direct schriftelijk op de hoogte van:
1. wijzigingen op uw ingediende plannen;
2. het (deels) niet uitvoeren van de gesubsidieerde activiteit(en);
3. relevante wijzigingen in de financiële en organisatorische verhouding met derden;
4. dat u niet aan alle voorwaarden zult voldoen.

Wij verzoeken u om in uw communicatie over het evenement tot uitdrukking te brengen dat deze mede mogelijk is gemaakt door de provincie Drenthe. Dit met het oog op het informeren van de burgers over de besteding van belastinggelden.

Indien u niet voldoet aan de aan deze beschikking verbonden voorwaarden en verplichtingen kunnen wij dit besluit tot subsidieverlening in uw nadeel wijzigen of intrekken en het uitbetaalde subsidiebedrag geheel of gedeeltelijk terugvorderen.

.
Vaststelling
U dient binnen dertien weken na afloop van het evenement, maar uiterlijk op …… 2020 een verzoek tot vaststelling in. In het verzoek tot vaststelling toont u aan dat de het evenement op basis van de

gemaakte afspraken (BID?) is georganiseerd en gerealiseerd en dat aan de opgelegde verplichtingen is voldaan. Het verzoek tot vaststelling bevat in ieder geval:
- een activiteitenverslag;
- een financieel verslag met bijbehorende accountantsverklaring.
De stukken dienen te worden opgesteld op basis van de bij de aanvraag ingediende stukken.

Het niet tijdig indienen van het verzoek tot vaststelling kan gevolgen hebben voor de hoogte waarop de subsidie wordt vastgesteld. Als u geen verzoek tot vaststelling indient, stellen wij de subsidie ambtshalve vast. Wij doen dat op grond van de informatie die wij op dat moment hebben, waardoor de subsidie vaak lager of op nihil wordt vastgesteld
d.
Juridisch en beleidskader
Op dit besluit is de volgende wet- en regelgeving van toepassing:
- de Algemene wet bestuursrecht
- de Algemene subsidieverordening Drenthe 2017
- Europese regelgeving (DAEB)
-

Staatsteun (tekst aanpassen)
Aanwijzing van een Dienst van algemeen economisch belang en gebruik maken van het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012 (2012/21/EU
(nog in procedure)

Nadere informatie
Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met mevrouw [redacted] telefoonnummer (0592) [redacted].

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,
namens dezen,

■

mevrouw ing. I.J. Schotanus,

Teamleider Subsidies en Inkoop

Bezwaar
Bent u het niet eens met dit besluit, dan kunt u binnen zes weken na de dag van verzending ervan, hiertegen een bezwaarschrift indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. De dag van verzending is de dagtekening van het besluit. Voor meer informatie over het indienen van een bezwaarschrift verwijzen wij u naar www.provincie.drenthe.nl/bezwaarprocedure.

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Statenbrief

Algemene gegevens	
Opsteller	[redacted] [redacted] tst. [redacted]
Team	Plattelandsontwikkeling
Datum	dinsdag 20 maart 2018
Uiterste behandeldatum in GS: 27 maart 2018 *Toelichting: Provincie Groningen communiceert op dit moment over hetzelfde onderwerp*	

Verantwoordelijke
Foppe Voogd
Paraaf verantwoordelijke *Bespreken:*

Verwijzing naar speerpunt collegeakkoord/programma begroting
5. Energiek Drenthe 2. Economisch Drenthe

Portefeuillehouder
Henk Jumelet

Intern voorbereid met	***Afwijkende mening***
1. [redacted] – team PO	
2. [redacted] – team 3P	
3. [redacted] – team BJC	
4. [redacted] – team ECO	
5. [redacted] – team Financiën	
6. [redacted] – team Financiën	

Paraaf directeur-secretaris
Leendert Maarleveld

Archivering	
Datum:	*Registratienummer:*
	nr.
	nr.
	nr.

Communicatie
Openbaar: Ja, later
Persbericht: Ja
Bekendmaking: April 2018

Met opmerkingen [redacted] Is al in het nieuws

Onderwerp

WK Wielrennen 2020

Advies

1. GS besluiten om een voorstel uit te werken over de b jdrage aan het WK Wielrennen 2020
2. GS besluiten om t jdens een persconferentie van de initiatiefnemers een toelichting te geven op het besluit om een voorstel uit te werken over de b jdrage aan het WK Wielrennen 2020
3. GS besluiten om in te stemmen met de brief aan Provinciale Staten

Met opmerkingen [PD2]: Vermeld je advies aan GS op basis waarvan GS een beslissing kunnen nemen. Meerdere adviezen puntsgewijs en genummerd weergeven. Schrijf één beslispunt per advies. Probeer het aantal adviezen te beperken en elk advies zo duidelijk en kort mogelijk te formuleren. Begin elk advies denkbeeldig met 'GS besluiten om ' en maak de zin in het advies dan af. Vermeld eerst de inhoudelijke adviezen die alleen voor GS zijn bedoeld. En vermeld als laatste advies "In te stemmen met de brief aan Provinciale Staten".

Beslissing GS

Inleiding

a. Algemeen
De provincie Drenthe heeft in oktober 2016 als eerste regio het B ke Region Label van de internationale wielersportfederatie (UCI) ontvangen. Dankzij de inzet van Drenthe op dit label heeft de UCI aan de provincies Drenthe en Groningen de unieke kans geboden om gezamenlijk gastregio te z jn voor het WK Wielrennen 2020. De UCI heeft hoge waardering voor de fietsambities in Drenthe en Groningen en heeft aan sportevenementenbureau The Organizing Connection de vraag voorgelegd om de haalbaarheid van het WK Wielrennen 2020 in Drenthe en Groningen te onderzoeken. Wanneer uiterlijk in juni 2018 aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan zal het evenement door de UCI worden toegekend aan sportevenementenbureau The Organizing Connection en de provincies Drenthe en Groningen.

Het WK Wielrennen 2020 is hét mondiale fietsevenementen wat de provincie Drenthe, als eerste UCI B ke Region met nog meer nadruk op de wereldkaart kan zetten als fietsprovincie. Het WK Wielrennen 2020 is een etalage voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen. Het podium dat het WK Wielrennen 2020 biedt, zal het imago van fietsprovincie Drenthe een grote impuls geven. Het mondiale sportevenement kan bijdragen aan sociale en maatschappelijke verbinding, samenwerking in de regio en economische impact van 17 mi joen euro realiseren.

Om deze unieke kans te verzilveren wordt van de gezamenlijke regionale overheden (provincies Drenthe en Groningen) een bijdrage gevraagd van 10 miljoen euro op een begroting van 15 mi joen euro. Om de organisatie van dit evenement mogel jk te maken onderzoeken we in de komende weken of en op welke wijze we aan de door de UCI gestelde voorwaarden kunnen voldoen. Dit wordt in april door GS ter besluitvorming aan PS in voorgelegd.

b. Europese aspecten
De uitwerking hiervan volgt in het definitieve voorstel aan PS. Indien gekozen wordt voor subsidie, is staatsteun een element waar rekening mee moet worden gehouden. Hierb j gaat het om de overheidsb jdragen van in totaal 12 mi joen waarvoor een vr jstelling moet worden gevonden. Mogelijkheden hiertoe worden verkend.

c. Economie/werkgelegenheid
De prognose van de economische impact, onderzocht door de Hanzehogeschool Groningen (2015) is 17 miljoen euro. De economische impact verwijst naar de uitgaven van bezoekers, de organiserende part jen, technici, media en deelnemerstijdens het evenement. Het WK Wielrennen kan bestaande initiatieven op gebied van economie in het algemeen en vrijetijdseconomie en fietsen in het bijzonder versterken.
De uitwerking hiervan volgt in het definitieve voorstel aan PS.

d. Participatie
Een maatschappelijk programma rond het WK Wielrennen 2020 met daarin bestaande initiatieven en programma's zoals "Drenthe Beweegt" en "Op Fietse" moet bijdragen aan belangr jke maatschappelijke doelstellingen op het gebied van vitaliteit (gezonde leefstijl), economie, leefbaarheid, duurzaamheid en mobiliteit. Binnen deze thema's is de fiets als katalysator gekozen waarmee het overkoepelende thema 'de fiets verbindt' geduid wordt.

Met opmerkingen [redacted] Wat zijn deze voorwaarden?

Met opmerkingen [redacted] Als het aan ons wordt toegekend, is het verhaal anders (zit je veel eerder op inkoop) dan wanneer het aan een markt partij wordt toegekend (eerder subsidie). Achteraf schuiven met constructies is ongewenst omdat dat vragen kan oproepen ten aanzien van de legitimiteit van onze bijdrage. Wie tekent de contracten en hoe lopen de financien? Dat moet hier duidelijker naar voren komen.

Met opmerkingen [redacted] En op die begroting staat nog een bijdrage van het ministerie van 2 miljoen. Die bijdrage is relevant voor de contructie die wij kiezen. Met het ministerie moeten wij op één lijn komen omdat besluiten samenhangen.

Met opmerkingen [redacted] Staatsteun

Sport en onderwijs worden hierbij als enablers gezien.
De uitwerking hiervan volgt in het definitieve voorstel aan PS.

Advies

1. GS besluiten een voorstel uit te werken over de inzet en gevraagde bijdrage om het WK Wielrennen 2020 in Drenthe en Groningen te kunnen organiseren.
2. GS besluiten om tijdens een persconferentie van de initiatiefnemers een toelichting te geven op het besluit om een voorstel uit te werken over de inzet en gevraagde bijdrage om het WK Wielrennen 2020 in Drenthe en Groningen te kunnen organiseren.
3. GS besluiten Provinciale Staten te informeren middels bijgaande brief.

Doelstelling uit de begroting

De uitwerking hiervan volgt in het definitieve voorstel aan PS.

Met opmerkingen [PD7]: Vermeld aan welke doelstelling uit de programmabegroting wordt bijgedragen als GS instemmen met het advies.

Argumenten

1.1. De kans om gastprovincie en medeorganisator te zijn van het WK Wielrennen 2020 is ontstaan vanuit de ambities inzet door GS op het versterken van fietsprovincie Drenthe en het UCI Bike Region Label.
1.2. Het WK Wielrennen 2020 is een etalage voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen. Het podium dat het WK Wielrennen 2020 biedt, zal het imago van fietsprovincie Drenthe een grote impuls geven.
1.3. Het WK Wielrennen draagt bij aan het realiseren van belangrijke maatschappelijke doelstellingen zoals vitaliteit, participatie, leefbaarheid en aan het imago van de gehele provincie.
1.4. Om de het evenement in 2020 te kunnen organiseren moet deze in juni 2018 door de UCI aan de organisator worden toegekend. Voor toekenning zijn bijdragen van de betrokken overheden (provincies Drenthe en Groningen) gevraagd en van het ministerie van VWS.
1.5. Deze bijdragen en voorwaarden worden in de komende weken nader uitgewerkt en ter besluitvorming aan GS worden voorgelegd.
2.1. Het is van belang om de ambitie van GS gezamenlijk met de partners toe te lichten door open en tijdig de media te informeren over het voornemen en het besluitvormingsproces.
3.1. PS wordt geïnformeerd over het voornemen van GS.
3.2. Voor tijdige besluitvorming door PS in juni 2018 is het noodzakelijk om af te mogen wijken van de vastgestelde planning ter voorbereiding van deze vergadering. In de brief aan PS geven GS een toelichting en wordt gevraagd te mogen afwijken van de vastgestelde procedure..

Met opmerkingen [redacted] Wie is 'de organisator'

Met opmerkingen [redacted] Dit moet explicieter terug komen omdat het voor staatsteun regels niet uitmaakt van welke overheid de bijdrage komt.

Financiën

De provincie Drenthe wordt een bijdrage gevraagd van 5 miljoen euro voor de organisatie van het WK Wielrennen 2020. De uitwerking van de dekking hiervoor volgt in het voorstel aan PS.

Met opmerkingen [PD10]: Als het voorstel uit de bestaande begroting wordt gedekt:

Neem in het Advies aan GS op:
€ @ beschikbaar te stellen ten laste van budget @.

(Noem bij budget nummer en naam prestatie.)

De financiering van de bijdrage van de provincie Drenthe wordt gezocht in bestaande middelen uit de begrotingsjaren 2018, 2019 en 2020.
Ter afdekking van de totale bijdrage zal bij de behandeling van de voorjaarsnota worden voorgesteld een reservering te maken.
Ook worden afspraken gemaakt met de Drentse gemeenten en eventuele andere medefinanciers over een bijdrage binnen deze 5 miljoen euro.

Bijlagen

Bijlagen	Meekopiëren
0. Statenbrief	Ja
1. In de race voor het WK Wielrennen	Ja

Met opmerkingen [PD11]: Benoem de bijlagen en geef ze genummerd in een opsomming weer. Voeg de genoemde bijlagen in dezelfde volgorde toe en geef op de bijgevoegde bijlagen zelf ook duidelijk het identieke nummer weer: bijlage 1, bijlage 2, etc.

Met opmerkingen [PD12]: Geef per bijlage aan of deze meegekopieerd moet worden voor de GS-leden. Bijlagen die niet meegekopieerd worden, worden in de GS-kamer ter inzage neergelegd.

Niet openbaar

aan Gedeputeerde Staten van Drenthe

Risico's

1. De indruk kan ontstaan dat GS al heeft besloten de gevraagde bijdrage te leveren, een goede woordvoering en een actieve en open houding richting de pers minimaliseren dit risico.
2. Negatieve reacties op de ambitie het WK Wielrennen in Drenthe en Groningen te organiseren vanwege de gevraagde bijdrage van de provincies Drenthe en Groningen die in een relatief korte periode moet worden opgebracht.
3. Bijdragen van derden (VWS, provincie Groningen en overige) zijn niet zeker en afhankelijk van besluitvormingstrajecten elders.

Met opmerkingen [PD13]: Verwerk hierin ook eventuele afwijkende meningen en op welke argumenten en risico's deze zijn gebaseerd. NB. De insteek is dat in eerste instantie wordt uitgegaan van een eensluidend advies aan GS.

Met opmerkingen [redacted] Ik denk dat we ook moeten benadrukken dat wij niet alles in eigen hand hebben.

Tekst openbare besluitenlijst

Onderwerp: WK Wielrennen 2020

GS besluiten een voorstel uit te werken over de inzet en gevraagde bijdrage om het WK Wielrennen 2020 in Drenthe en Groningen te kunnen organiseren. In dit voorstel zullen de voorwaarden om een bijdrage mogelijk te maken nader worden uitgewerkt.

Verzenden

Met opmerkingen [PD15]: Let op dat je, voordat je op de knop Verzenden klikt, Outlook OPEN hebt staan
Druk op de knop Verzenden om de 'tekst openbare besluitenlijst' te verzenden aan het team COM. Wacht met verzenden tot je er zeker van bent, dat de 'tekst openbare besluitenlijst' volledig is ingevuld. En verstuur deze tekst pas als het gaat om de definitieve versie zoals die naar GS gaat..

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, @
Ons kenmerk @
Behandeld door mevrouw [redacted] (0592) [redacted]
Onderwerp: WK Wielrennen 2020
Status Kies een Item

Met opmerkingen [PD16]: Datum wordt ingevuld door het team BC.

Met opmerkingen [PD17]: Kenmerk wordt ingevuld door het team BC.

Met opmerkingen [PD18]: Vermeld hier de naam van de behandelaar en het volledige telefoonnummer. Begin de naam met de heer of mevrouw, vermeld de initialen en de achternaam. Zet spaties in het telefoonnummer.

Fictief voorbeeld:
Behandeld door de heer A.B. de Vries (0592) 36 55 55
of
Behandeld door mevrouw C.D. de Vries (0592) 36 55 55

Met opmerkingen [PD19]: Vul hier kort het onderwerp van de brief in.

Geachte voorzitter/leden,

Kies een Item

Drenthe heeft in oktober 2016 als eerste regio het Bike Region Label van de internationale wielersportfederatie (UCI) ontvangen. Eind januari j.l. hebben zij Drenthe bezocht tijdens de Bike Region Label Day en spraken opnieuw hun grote waardering uit voor de ambitieuze en brede inzet op fietsen in Drenthe.

De UCI is bekend met de ambities in Drenthe en Groningen om het WK Wielrennen te organiseren en heeft ons de unieke kans aangeboden om gezamenlijk de gastregio te zijn voor het WK Wielrennen in 2020. Aan sportevenementenbureau
The Organizing Connection heeft de UCI de vraag voorgelegd om de haalbaarheid van het WK Wielrennen 2020 in Drenthe en Groningen te onderzoeken.

Het WK Wielrennen 2020 is hét mondiale fietsevenement wat de provincie Drenthe, als eerste UCI Bike Region, met nog meer nadruk op de wereldkaart kan zetten als fietsprovincie. Het kan fungeren als een etalage voor de brede inzet van Drenthe op fietsen en het imago van fietsprovincie Drenthe een grote impuls geven.
Grote sportevenementen als het WK Wielrennen dragen ook b j aan het realiseren van belangrijke maatschappelijke doelstellingen zoals vitaliteit, participatie, leefbaarheid en aan het imago van de gehele provincie. De Hanzehogeschool (2015) heeft een economische impact van 17 mi joen euro berekend voor het WK Wielrennen.

Wanneer in juni 2018 aan de door de UCI gestelde voorwaarden kan worden voldaan zal het evenement door de UCI worden toegekend aan sportevenementenbureau The Organizing Connection en de provincies Drenthe en Groningen. Van de regionale

overheden (provincies Drenthe en Groningen) wordt een gezamenlijke bijdrage gevraagd van 10 miljoen euro op een totale begroting van 15 miljoen euro.

Met opmerkingen [redacted] Ook hier ontbreekt de rol van VWS

W j hebben de ambitie om in 2020 dit grote mondiale sportevenement samen met sportevenementenbureau The Organizing Connection, de provincie Groningen en de Stichting Cycling Championships Northern Netherlands te organiseren.
Om dit mogelijk te maken onderzoeken wij op welke wijze we aan de door de UCI gestelde voorwaarden kunnen voldoen en zullen dit in een voorstel ter besluitvorming aan uw staten in april doen toekomen.
W j trekken hierin samen op met de provincie Groningen, waar eenzelfde informatie- en besluitvormingstraject plaatsvindt waarover Provinciale Staten wordt geïnformeerd.

De UCI zal in juni 2018 het evenement toekennen wanneer er aan de gestelde voorwaarden is voldaan. Voor een goede en tijdige besluitvorming verzoeken wij uw staten om b j uitzondering te mogen afwijken van de vastgestelde datum voor het aanleveren van het voorstel, ter behandeling in uw commissie en Provinciale Staten op 6 juni 2018.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, secretaris , voorzitter

Bijlage(n):
In de race voor het WK wielrennen 2020

Met opmerkingen [PD21]: Bijlage(n) alleen vermelden als deze van toepassing is/zijn, anders deze aanduiding verwijderen uit de tekst. Geef per bijlage puntsgewijs de naam/het onderwerp van de bijlage weer.

Als je het hele sjabloon hebt ingevuld en je alle opmerkingenballonnen in de kantl jn in één keer wilt verwijderen, dubbelklik dan hieronder. Alle opmerkingenballonnen in de kantlijn worden zo uit het document verwijderd.

Dubbelklik ***hier*** om de opmerkingenbalonnen te verw jderen.

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Statenbrief

Algemene gegevens	
Opsteller	[redacted] tst. [redacted]
Team	Plattelandsontwikkeling
Datum	dinsdag 20 maart 2018
Uiterste behandeldatum in GS: 27 maart 2018 *Toelichting: Provincie Groningen communiceert op dit moment over hetzelfde onderwerp*	

Verantwoordelijke
Foppe Voogd
Paraaf verantwoordelijke *Bespreken:*

Verwijzing naar speerpunt collegeakkoord/programma begroting
5. Energiek Drenthe 2. Economisch Drenthe

Portefeuillehouder
Henk Jumelet

Intern voorbereid met	***Afwijkende mening***
1. [redacted] – team PO	
2. [redacted] – team 3P	
3. [redacted] – team B-C	
4. [redacted] – team ECO	
5. [redacted] – team Financiën	
6. [redacted] – team Financiën	

Paraaf directeur-secretaris
Leendert Maarleveld

Archivering	
Datum:	*Registratienummer:*
	nr.
	nr.
	nr.

Communicatie
Openbaar: Ja, later
Persbericht: Ja
Bekendmaking: April 2018

Onderwerp

WK Wielrennen 2020

Advies

1. GS hebben kennis genomen van het verzoek van de UCI aan The Organizing Connection om de haalbaarheid te onderzoeken om WK wielrennen in 2020 te organiseren in de provincies Drenthe en Groningen.
2. GS hebben positieve grondhouding t.a.v. het organiseren van dit evenement in Drenthe en Groningen en besluiten om een voorstel uit te werken over de bijdrage aan het WK Wielrennen 2020
3. GS besluiten om in te stemmen met de brief aan Provinciale Staten

Met opmerkingen [PD1]: Vermeld je advies aan GS op basis waarvan GS een beslissing kunnen nemen. Meerdere adviezen puntsgewijs en genummerd weergeven. Schrijf één beslispunt per advies. Probeer het aantal adviezen te beperken en elk advies zo duidelijk en kort mogelijk te formuleren. Begin elk advies denkbeeldig met 'GS besluiten om ' en maak de zin in het advies dan af. Vermeld eerst de inhoudelijke adviezen die alleen voor GS zijn bedoeld. En vermeld als laatste advies "In te stemmen met de brief aan Provinciale Staten".

Beslissing GS

Inleiding

a. Algemeen
De provincie Drenthe heeft in oktober 2016 als eerste regio het B ke Region Label van de internationale wielersportfederatie (UCI) ontvangen. Dankzij de inzet van Drenthe op dit label heeft de UCI aan de provincies Drenthe en Groningen de unieke kans geboden om gezamenlijk gastregio te z jn voor het WK Wielrennen 2020. De UCI heeft hoge waardering voor de fietsambities in Drenthe en Groningen en heeft aan sportevenementenbureau The Organizing Connection de vraag voorgelegd om de haalbaarheid van het WK Wielrennen 2020 in Drenthe en Groningen te onderzoeken. Wanneer uiterlijk in juni 2018 aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan zal het evenement door de UCI worden toegekend aan sportevenementenbureau The Organizing Connection en de provincies Drenthe en Groningen.

Met opmerkingen [redacted] Als het aan ons wordt toegekend, is het verhaal anders (zit je veel eerder op inkoop) dan wanneer het aan een markt partij wordt toegekend (eerder subsidie). Achteraf schuiven met constructies is ongewenst omdat dat vragen kan oproepen ten aanzien van de legitimiteit van onze bijdrage. Wie tekent de contracten en hoe lopen de financien? Dat moet hier duidelijker naar voren komen.

Het WK Wielrennen 2020 is hét mondiale fietsevenementen wat de provincie Drenthe, als eerste UCI B ke Region met nog meer nadruk op de wereldkaart kan zetten als fietsprovincie. Het WK Wielrennen 2020 is een etalage voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen. Het podium dat het WK Wielrennen 2020 biedt, zal het imago van fietsprovincie Drenthe een grote impuls geven. Het mondiale sportevenement kan bijdragen aan sociale en maatschappelijke verbinding, samenwerking in de regio en economische impact van 17 mi joen euro realiseren.

Om deze unieke kans te verzilveren wordt van de gezamenlijke regionale overheden (provincies Drenthe en Groningen) een bijdrage gevraagd van 10 miljoen euro op een begroting van 15 mi joen euro. Om de organisatie van dit evenement mogel jk te maken onderzoeken we in de komende weken of en op welke wijze we aan de door de UCI gestelde voorwaarden kunnen voldoen. Dit wordt in april door GS ter besluitvorming aan PS in voorgelegd.

Met opmerkingen [redacted] Gisteren hoorde we al dat Groningen 6.25 miljoen gaat reserveren. Moeten wij de VWS bijdrage ook niet dekken?

Met opmerkingen [redacted] En op die begroting staat nog een bijdrage van het ministerie van 2 miljoen. Die bijdrage is relevant voor de contructie die wij kiezen. Met het ministerie moeten wij op één lijn komen omdat besluiten samenhangen.

b. Europese aspecten
De uitwerking hiervan volgt in het definitieve voorstel aan PS. De wijze waarop het evenement wordt gesteund is nog niet duidelijk. Bij subsidie is staatsteun een element waar rekening mee moet worden gehouden, omdat de steun aan dit evenement staatssteun oplevert. Hierb j gaat het om de overheidsb jdragen van in totaal 12 miljoen waarvoor een vrijstelling moet worden gevonden. Mogelijkheden hiertoe worden verkend.

c. Economie/werkgelegenheid
De prognose van de economische impact, onderzocht door de Hanzehogeschool Groningen (2015) is 17 miljoen euro. De economische impact verwijst naar de uitgaven van bezoekers, de organiserende part jen, technici, media en deelnemerstijdens het evenement. Het WK Wielrennen kan bestaande initiatieven op gebied van economie in het algemeen en vrijetijdseconomie en fietsen in het bijzonder versterken.
De uitwerking hiervan volgt in het definitieve voorstel aan PS.

d. Participatie
Een maatschappelijk programma rond het WK Wielrennen 2020 met daarin bestaande initiatieven en programma's zoals Vrijet jdseconomie en Fietsen (Op Fietse) en "Drenthe Beweegt" moet b jdragen aan belangrijke maatschappelijke doelstellingen op het gebied van vitaliteit (gezonde leefstijl), economie, leefbaarheid, duurzaamheid en mobiliteit. Binnen deze

thema's is de fiets als katalysator gekozen waarmee het overkoepelende thema 'de fiets verbindt' geduid wordt. Sport en onderwijs worden hierbij als enablers gezien.
De uitwerking hiervan volgt in het definitieve voorstel aan PS.

Advies

1. GS hebben kennis genomen van het verzoek van de UCI aan The Organizing Connection om de haalbaarheid te onderzoeken om WK wielrennen in 2020 te organiseren in de provincies Drenthe en Groningen.
2. GS hebben een positieve grondhouding t.a.v. het organiseren van dit evenement in Drenthe en Groningen en besluiten om een voorstel uit te werken over de bijdrage aan het WK Wielrennen 2020
3. GS besluiten om in te stemmen met de brief aan Provinciale Staten

Doelstelling uit de begroting

Met opmerkingen [PD5]: Vermeld aan welke doelstelling uit de programmabegroting wordt bijgedragen als GS instemmen met het advies.

De uitwerking hiervan volgt in het definitieve voorstel aan PS.

Argumenten

1.1. De kans om gastprovincie en medeorganisator te zijn van het WK Wielrennen 2020 is ontstaan vanuit de ambities inzet door GS op het versterken van fietsprovincie Drenthe en het UCI Bike Region Label.
1.2. Het WK Wielrennen 2020 is een etalage voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen. Het podium dat het WK Wielrennen 2020 biedt, zal het imago van fietsprovincie Drenthe een grote impuls geven.
1.3. Het WK Wielrennen draagt bij aan het realiseren van belangrijke maatschappelijke doelstellingen zoals vitaliteit, participatie, leefbaarheid en aan het imago van de gehele provincie.
1.4. Om de het evenement in 2020 te kunnen organiseren moet deze in juni 2018 door de UCI aan de organisator worden toegekend. Voor toekenning zijn bijdragen van de betrokken overheden (provincies Drenthe en Groningen) gevraagd en van het ministerie van VWS.

Met opmerkingen [redacted] Wie is 'de organisator'

1.5. Deze bijdragen en voorwaarden worden in de komende weken nader uitgewerkt en ter besluitvorming aan GS ~~worden~~ voorgelegd.
2.1. Het is van belang om de ambitie van GS gezamenlijk met de partners toe te lichten door open en tijdig de media te informeren over het voornemen en het besluitvormingsproces.
3.1. PS wordt geïnformeerd over het voornemen van GS.
3.2. Voor tijdige besluitvorming door PS in juni 2018 is het noodzakelijk om af te mogen wijken van de vastgestelde planning ter voorbereiding van deze vergadering. In de brief aan PS geven GS een toelichting en wordt gevraagd te mogen afwijken van de vastgestelde procedure..

Financiën

Met opmerkingen [PD7]: Als het voorstel uit de bestaande begroting wordt gedekt:

Neem in het Advies aan GS op:
€ @ beschikbaar te stellen ten laste van budget @.

(Noem bij budget nummer en naam prestatie.)

De provincie Drenthe wordt een bijdrage gevraagd van 5 miljoen euro voor de organisatie van het WK

Wielrennen 2020. De uitwerking van de dekking hiervoor volgt in het voorstel aan PS.

De financiering van de bijdrage van de provincie Drenthe wordt gezocht in bestaande middelen uit de begrotingsjaren 2018, 2019 en 2020.
Ter afdekking van de totale bijdrage zal bij de behandeling van de voorjaarsnota worden voorgesteld een reservering te maken.
Ook worden afspraken gemaakt met de Drentse gemeenten en eventuele andere medefinanciers over een bijdrage binnen deze 5 miljoen euro.

Bijlagen

Bijlagen	Meekopiëren
0. Statenbrief	Ja
1. In de race voor het WK Wielrennen	Ja

Met opmerkingen [PD8]: Benoem de bijlagen en geef ze genummerd in een opsomming weer. Voeg de genoemde bijlagen in dezelfde volgorde toe en geef op de bijgevoegde bijlagen zelf ook duidelijk het identieke nummer weer: bijlage 1, bijlage 2, etc.

Met opmerkingen [PD9]: Geef per bijlage aan of deze meegekopieerd moet worden voor de GS-leden. Bijlagen die niet meegekopieerd worden, worden in de GS-kamer ter inzage neergelegd.

Niet openbaar

aan Gedeputeerde Staten van Drenthe

Risico's

1. De indruk kan ontstaan dat GS al heeft besloten de gevraagde bijdrage te leveren, een goede woordvoering en een actieve en open houding richting de pers minimaliseren dit risico.
2. Negatieve reacties op de ambitie het WK Wielrennen in Drenthe en Groningen te organiseren vanwege de gevraagde bijdrage van de provincies Drenthe en Groningen die in een relatief korte periode moet worden opgebracht.
3. Bijdragen van derden (VWS, provincie Groningen en overige) zijn niet zeker en afhankelijk van besluitvormingstrajecten elders.

Met opmerkingen [PD10]: Verwerk hierin ook eventuele afwijkende meningen en op welke argumenten en risico's deze zijn gebaseerd. NB. De insteek is dat in eerste instantie wordt uitgegaan van een eensluidend advies aan GS.

Met opmerkingen [redacted] Ik denk dat we ook moeten benadrukken dat wij niet alles in eigen hand hebben.

Tekst openbare besluitenlijst

Onderwerp: WK Wielrennen 2020

GS besluiten een voorstel uit te werken over de inzet en gevraagde bijdrage om het WK Wielrennen 2020 in Drenthe en Groningen te kunnen organiseren. In dit voorstel zullen de voorwaarden om een bijdrage mogelijk te maken nader worden uitgewerkt.

Verzenden

Met opmerkingen [PD12]: Let op dat je, voordat je op de knop Verzenden klikt, Outlook OPEN hebt staan
Druk op de knop Verzenden om de 'tekst openbare besluitenlijst' te verzenden aan het team COM. Wacht met verzenden tot je er zeker van bent, dat de 'tekst openbare besluitenlijst' volledig is ingevuld. En verstuur deze tekst pas als het gaat om de definitieve versie zoals die naar GS gaat..

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, @
Ons kenmerk @
Behandeld door mevrouw [redacted] (0592) [redacted]
Onderwerp: WK Wielrennen 2020
Status Kies een Item

Geachte voorzitter/leden,

Kies een Item

In de media is vorige week bekend geworden dat de Union Cycliste Internationale (UCI) de unieke kans heeft geboden aan Drenthe en Groningen om in 2020 gezamenlijk de gastregio te zijn voor het WK Wielrennen. Aan sportevenementenbureau The Organizing Connection heeft de UCI de vraag voorgelegd om de haalbaarheid van het WK Wielrennen 2020 in Drenthe en Groningen te onderzoeken. W j zijn met elkaar in gesprek over deze vraag en de voorwaarden die hierbij worden gesteld.

Drenthe heeft in oktober 2016 als eerste regio het Bike Region Label van de internationale wielersportfederatie (UCI) ontvangen. Eind januari j.l. hebben zij Drenthe bezocht tijdens de Bike Region Label Day en spraken opnieuw hun grote waardering uit voor de ambitieuze en brede inzet op fietsen in Drenthe. Dit heeft er mede toe geleid dat de verrassende vraag is gesteld om de haalbaarheid van een WK Wielrennen al in 2020 te onderzoeken.

W j hebben onze ambitie om een WK Wielrennen in onze provincie te kunnen ontvangen niet onder stoelen of banken gestoken. Het WK Wielrennen 2020 is hét mondiale fietsevenement wat de provincie Drenthe, als eerste UCI Bike Region, met nog meer nadruk op de wereldkaart kan zetten als fietsprovincie. Het kan fungeren als een etalage voor de brede inzet van Drenthe op fietsen en het imago van fietsprovincie Drenthe een grote impuls geven.

Met opmerkingen [PD13]: Datum wordt ingevuld door het team BC.

Met opmerkingen [PD14]: Kenmerk wordt ingevuld door het team BC.

Met opmerkingen [PD15]: Vermeld hier de naam van de behandelaar en het volledige telefoonnummer. Begin de naam met de heer of mevrouw, vermeld de initialen en de achternaam. Zet spaties in het telefoonnummer.

Fictief voorbeeld:
Behandeld door de heer A.B. de Vries (0592) 36 55 55
of
Behandeld door mevrouw C.D. de Vries (0592) 36 55 55

Met opmerkingen [PD16]: Vul hier kort het onderwerp van de brief in.

W j hebben samen met de gemeenten Groningen, Assen en Emmen en de provincie Groningen in 2016 middelen beschikbaar gesteld voor een haalbaarheidsonderzoek voor de Union Cycliste Internationale (UCI) WK Wielrennen 2020. Uit deze verkenning is gebleken dat een bid voor dit evenement in 2023 reëel en haalbaar zou zijn.
Er heeft zich nu onverwacht de unieke kans voorgedaan om het WK Wielrennen al in 2020 te organiseren wat ook betekent dat er een vraag om financieel bij te dragen is gekomen.

Wanneer in juni 2018 aan de door de UCI gestelde voorwaarden kan worden voldaan zal het evenement door de UCI worden toegekend aan sportevenementenbureau The Organizing Connection en de provincies Drenthe en Groningen. Van de regionale overheden (provincies Drenthe en Groningen) wordt een gezamenlijke bijdrage gevraagd van 10 miljoen euro op een totale begroting van 15 miljoen euro.

Met opmerkingen [redacted] Ook hier ontbreekt de rol van VWS

Grote sportevenementen als het WK Wielrennen dragen bij aan het realiseren van belangrijke maatschappelijke doelstellingen zoals vitaliteit, participatie, leefbaarheid en aan het imago van de gehele provincie. De Hanzehogeschool (2015) heeft een economische impact van 17 mi joen euro berekend voor het WK Wielrennen.

W j hebben de ambitie om in 2020 dit grote mondiale sportevenement samen met sportevenementenbureau The Organizing Connection, de provincie Groningen en de Stichting Cycling Championships Northern Netherlands te organiseren.
Om dit mogelijk te maken onderzoeken wij momenteel op welke wijze we aan de door de UCI gestelde voorwaarden kunnen voldoen en zullen dit in een voorstel ter besluitvorming aan uw staten doen toekomen. Voorafgaand aan de besluitvorming nodigen wij u graag uit voor een informatieve bijeenkomst over de organisatie van het WK Wielrennen 2020, de voorwaarden en de uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek. Hiervoor ontvangt u in april een uitnodiging.
W j trekken hierin samen op met de provincie Groningen.

De UCI zal in juni 2018 het evenement toekennen wanneer er aan de gestelde voorwaarden is voldaan. Voor een goede en tijdige besluitvorming verzoeken wij uw staten om b j uitzondering, in overleg met uw griffie, te mogen afwijken van de vastgestelde procedure ter behandeling in uw commissie en Provinciale Staten op 6 juni 2018.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, secretaris , voorzitter

Bijlage(n):

Met opmerkingen [PD18]: Bijlage(n) alleen vermelden als deze van toepassing is/zijn, anders deze aanduiding verwijderen uit de tekst. Geef per bijlage puntsgewijs de naam/het onderwerp van de bijlage weer.

In de race voor het WK wielrennen 2020

Als je het hele sjabloon hebt ingevuld en je alle opmerkingenballonnen in de kantl jn in één keer wilt verwijderen, dubbelklik dan hieronder. Alle opmerkingenballonnen in de kantlijn worden zo uit het document verwijderd.

Dubbelklik ***hier*** om de opmerkingenbalonnen te verw jderen.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Handreiking Diensten van Algemeen Economisch Belang

Colofon

Deze handreiking is opgesteld door het Kenniscentrum Europa decentraal, in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De auteurs van deze handreiking hebben de informatie met de grootst mogelijke zorgvuldigheid voor de lezer op een rij gezet. Uiteindelijk is het de Europese Commissie die bevoegd is om te beoordelen of staatssteun verenigbaar is met de interne markt, hetgeen ter rechterlijke toetsing aan het Europese Hof van Justitie kan worden voorgelegd.

Ministerie van BZK
Robert-Jan van Lotringen
Doortje Ninck Blok
Ghaitrie Hanoeman

Kenniscentrum Europa decentraal
Maarten Aalbers
Lukas Ament
Ann-Marie Kühler
Lisette Martens
Emile Perton (eindredactie)
Lisanne Vis-Boer

Klankbordgroep
Bas van den Barg (Vereniging van Nederlandse Gemeenten)
Loubna Boufrach (Actiz)
Cees Dekker (Nysingh advocaten-notarissen)
Esther Duurkoop (ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport)
Imane Elfilali (ministerie van Economische Zaken)
Rianne Fredriks (provincie Gelderland)
Tine Gebuis (gemeente Eindhoven)
Koen van Ginneken (ministerie van Economische Zaken)
Johan van de Gronden (Radboud Universiteit Nijmegen)
Angelique van Herwijnen (ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties)
Joost Klein Entink (Unie van Waterschappen)
Allard Knook (CMS Derks Star Busmann)
Martine de Koninck (ministerie van Financiën)
Yvonne Maasdam (Maasdam Broers Fischer advocaten)
Frederique Minderhoud (Waterschap Rivierenland)
Ellen Oosthoek (ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid)
Christel Rijnen (ministerie van Onderwijs, Cultuur en wetenschap)
Ingrid Riper (gemeente Rotterdam)
Miranda Schothuis (provincie Noord-Brabant)
Jeanine Schukking (ministerie van Onderwijs, Cultuur en wetenschap)
Anne-Hendrike Schuurmans (Waterschap Aa en Maas)
Caspar Sluiter (Vereniging van Nederlandse Gemeenten)
Joachim Smit (ministerie van Infrastructuur en Milieu)
Binnaz Tekatli (provincie Utrecht)
Gonnie Verbruggen (Interprovinciaal Overleg)

Voorwoord

Diensten van algemeen economisch belang (DAEB) bevinden zich op het grensvlak van publieke belangen en de interne markt. Decentrale overheden hebben op basis van Europese regelgeving ruime beleidsvrijheid bij het omschrijven en laten uitvoeren van een DAEB. Deze beleidsvrijheid is echter niet onbegrensd. Concreet betekent dit dat een decentrale overheid een onderneming mag belasten met het uitvoeren van een taak in het publiek belang voor zover de verhoudingen op de interne markt niet onevenredig verstoord worden. Bij het omschrijven en laten uitvoeren van een DAEB dient daarom rekening gehouden te worden met de mededingingsregels in brede zin, dus ook de staatssteunregels.

In 2008 verscheen de eerste handreiking DAEB en staatssteun. DAEB waren toen een vrij onbekend fenomeen; de handreiking is veelvuldig geconsulteerd en heeft zeker bijgedragen aan het begrip en de juiste inzet van DAEB.

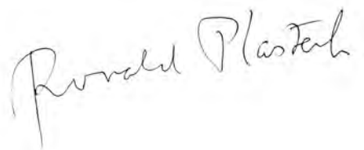
De Europese Commissie heeft afgelopen jaren de regels voor DAEB verduidelijkt, nader uitgewerkt en vernieuwd. In 2012 is het zogenaamde DAEB-pakket in werking getreden, waarmee de Commissie vooral de toepassing van staatssteun-regels bij het aanwijzen en uitvoeren van een DAEB flexibel en efficiënt wil maken. Dit pakket heeft tot doel op een eenvoudige wijze publieke diensten van een hoge kwaliteit te kunnen leveren aan burgers. Tegelijkertijd waarborgen de DAEB-regels dat ondernemingen belast met een DAEB niet worden overgecompenseerd. Zo worden publieke middelen efficiënt ingezet.

Dat leidde tot nieuwe vormen van DAEB, maar ook tot veel vragen – reden te meer om de handreiking te actualiseren. Het resultaat ligt voor u.

DAEB mogen zich in een toenemende populariteit verheugen. Voor overheden bieden ze een goede mogelijkheid om allerlei diensten die in het publiek belang worden geacht ‘staatssteunproof’ aan te bieden. De Nederlandse sociale woningbouw is misschien het meest bekende voorbeeld, maar ook op regionale en lokale schaal treffen we steeds meer DAEB aan: van natuurbeheer en schuldhulpverlening tot breedband en openbaar vervoer.

DAEB zijn echter geen panacée; de regels zijn ondanks pogingen tot vereenvoudiging nog altijd omvangrijk en complex. Zeker nu de Europese Commissie de komende jaren meer dan voorheen lijkt in te zetten op controle en rapportage, is het voor overheden van belang om die regels te kennen, zodat ze optimaal kunnen profiteren van de mogelijkheden die het inrichten van een DAEB biedt. Deze handreiking draagt daaraan bij.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

dr. R.H.A. Plasterk

Inhoudsopgave handreiking DAEB 2014

Inleiding **9**
DAEB en Europees recht 10
Uitleg doel, nut en noodzaak van de handreiking 11
Leeswijzer 11

Deel I
Hoofdstuk 1. De Europese regels voor DAEB in een breder perspectief **14**
1.1 De regels voor DAEB in het Werkingsverdrag van de EU 15
1.2 Protocol nr. 26 over DA(E)B bij het Verdrag 15
1.3 Introductie: de staatssteunregels voor DAEB 16
1.3.1 Artikel 107 lid 1 VWEU: het staatssteunverbod 16
1.3.2 Artikel 106 lid 2: een uitzondering op de mededingingsregels 16
1.3.3 De compensatiebenadering van het Europees Hof van Justitie bij DAEB 17
1.4 Commissiegids DAEB: DAEB in een breder perspectief 17
1.5 De Europese aanbestedingsregels en DAEB 18
1.6 Vrij-verkeersregels, de Dienstenrichtlijn en DAEB 20
1.7 Europees mededingingsrecht en DAEB 21

Hoofdstuk 2. Onderscheid DAB, NEDAB, DAEB en SDAB **24**
2.1 Diensten van algemeen belang: een overkoepelende term voor publieke taken 25
2.2 Niet-economische diensten van algemeen belang (NEDAB) 26
2.2.a NEDAB: overheidsprerogatieven (pure overheidstaken) 26
2.2.b NEDAB: zuiver sociale activiteiten 27
2.3 Diensten van Algemeen Economisch Belang (DAEB) 28
2.5 Sociale diensten van algemeen belang (SDAB): economische of niet-economische diensten? 29

Hoofdstuk 3. Beleidsruimte en beperkingen bij de omschrijving van DAEB **32**
3.1 Beleidsruimte voor overheden om een DAEB in te richten 33
3.2 Kennelijke fout-toets Europese Commissie 33
3.3 Marktfalen: een belangrijke toets voor een kennelijke fout 34
3.4 Is DAEB-compensatie een geschikt middel? 36

Hoofdstuk 4. De praktijk: voorbeelden van DAEB **40**
4.1 Algemene voorbeelden van DAEB 41
4.2 Voorbeelden van DAEB in Nederland 41
4.2.1 Voorbeelden van DAEB bij de rijksoverheid 41
4.2.2 Voorbeelden van DAEB vanuit de decentrale praktijk 42
4.3 Voorbeelden van DAEB aan de hand van praktijkvragen 43
4.4 Voorbeelden DAEB in andere lidstaten 44
4.5 Inzicht in praktijkervaringen (de)centrale overheden met DAEB 46

DEEL II
Hoofdstuk 5. De staatssteunregels voor DAEB **50**
5.1 Het Altmark-arrest: een compensatie voor DAEB die voldoet aan vier voorwaarden is geen staatssteun 51
5.2 Concrete uitwerking Altmark-voorwaarden en -begrippen 52
5.2.1 Aanwijzingsbesluit: omschrijven DAEB-taken en financieringswijze 52
5.2.2 Transparante en objectieve kostenberekening 53
5.2.3 Regelingen treffen tegen overcompensatie 54
5.2.4 Aanbesteding of benchmarking 55
5.3 Staatssteunpakket voor DAEB: 2005-2012 58
5.3.1 Vernieuwing DAEB- en staatssteunpakket: 2011-2012 58
5.4 De Mededeling DAEB en staatssteun 2012 en de Commissiegids DAEB 2013: toepassingsvoorwaarden en vraag en antwoord 59

5.5 DAEB-de-minimisverordening 60
5.6 DAEB-Vrijstellingsbesluit 62
5.6.1 Toepassingsgebied per compensatiecategorie 62
5.6.2 Plafond voor toepassing van het Vrijstellingsbesluit 62
5.6.3 Aanwijzingsbesluit op basis van het Vrijstellingsbesluit 63
5.6.5 Toezicht op overcompensatie 65
5.6.6 Gescheiden boekhouding 65
5.6.7 Driejaarlijkse (accountants)controle 65
5.6.8 Terugbetalingsregeling 65
5.6.9 Overgangsbepalingen 66
5.6.10 Rapportageverplichtingen: om de twee jaar 66
5.7. Melden op basis van de Kaderregeling DAEB en artikel 106 lid 2 VWEU 67
5.7.1 Bereik Kaderregeling DAEB 2012: grote DAEB 67
5.7.2 Toezicht Europese Commissie op DAEB in toenemend concurrerende sectoren 67
5.7.3 Zeven stappen voor melding van de steun bij de Commissie 69
5.8 Transparantierichtlijn 71

Hoofdstuk 6. Sectorspecifieke staatssteunregels voor DAEB 72
6.1 Inleiding 73
6.2 Vervoer en DAEB 74
6.3 Breedband en DAEB 77
6.4 Publieke omroepen en DAEB 80
6.5 DAEB en sociale huisvesting door woningcorporaties 81
6.6 DAEB en zorg 84

Hoofdstuk 7. Praktijkvoorbeelden toepassing DAEB- en staatssteunregels 88
7.1 DAEB-aanwijzingsbesluiten in de praktijk 89
7.1.1 Voorbeelden van algemene beleidsdocumenten voor het aanwijzen van een DAEB uit de decentrale praktijk 89
7.1.2 Praktijk: hulpmiddelen bij het aanwijzen van een DAEB op basis van de DAEB-de-minimisverordening 91
7.2 Hulpmiddelen/praktijkvoorbeelden bij het vaststellen van marktfalen in de praktijk 92
7.3 Voorbeelden van transparante en objectieve kostentoewijzing en toezicht op overcompensatie 93
7.3.1 Praktijkvoorbeelden vaststellen kostprijs 93
7.3.2 Praktijkvoorbeeld provincie Gelderland: uniforme kostenparameter 93
7.3.3 Praktijkvoorbeeld van regelingen tegen overcompensatie in het aanwijzingsbesluit 94
7.4 Voorbeelden van selectie van een onderneming via een aanbesteding om een DAEB uit te voeren 95

Bijlagen 96
Stroomschema DAEB instrumenten 97
Procedurele checklist aanwijzen en compenseren DAEB 98
Rapportageformulier 100

Links, literatuur en publicaties 103
Publicaties over DA(E)B van de Europese Commissie 104
Wet- en regelgeving 104
Artikelen 105
Boeken 105
Divers 106

Begrippenlijst 107

Inleiding

Diensten van algemeen economisch belang (DAEB) zijn economische diensten die een publiek belang dienen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan onrendabele openbaarvervoersdiensten, sociale verzekeringsdiensten, publieke omroepdiensten, enzovoort. Overheidsoptreden bij de uitvoering van deze diensten is noodzakelijk, omdat deze diensten anders niet (vanzelf) door de markt naar maatschappelijk aanvaardbare voorwaarden worden verricht of door de markt zelf worden opgepakt. Er is in die zin sprake van enige vorm van marktfalen.[1]

Deze 'maatschappelijk aanvaardbare voorwaarden' betreffen (een combinatie van) de kwaliteit, veiligheid, betaalbaarheid, gelijke behandeling of algemene toegang van grote groepen burgers tot deze diensten.[2] Het gaat er in de praktijk dus om te zorgen dat deze diensten een bepaalde kwaliteit hebben en tegen aanvaardbare voorwaarden en tarieven voor het publiek beschikbaar zijn.

DAEB zijn voor de maatschappij zeer relevant, omdat zowel burgers als (decentrale) overheden dagelijks in aanraking komen met deze publieke (markt)diensten.[3] Het onderwerp DAEB mag zich dan ook in steeds grotere belangstelling verheugen. Niet alleen Europa, maar ook de (de)centrale overheden zijn zich steeds beter bewust van de mogelijkheden en onmogelijkheden die de uitvoering van DAEB met zich meebrengen.

Met die bewustwording is ook het belang om goed op de hoogte te zijn van de relevante Europese regelgeving en het beleid voor DAEB gegroeid. Overheden zoeken in de praktijk naar voorbeelden en naar input over goede en succesvolle toepassing hiervan. Overheden hebben zelf de bevoegdheid om bepaalde diensten aan te wijzen (ook wel genoemd 'te vestigen' of 'toe te wijzen') als DAEB en om de uitvoering hiervan vervolgens (tot op zekere hoogte) te financieren en/of om de uitvoerder van de DAEB hiervoor een marktconforme compensatie te verlenen. Hierbij dienen zij echter wel de Europeesrechtelijke- en beleidsmatige kaders in acht te nemen.

DAEB en Europees recht

Zowel het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (EU-werkingsverdrag of VWEU) als diverse interne markt-regelgeving op het gebied van staatssteun, mededinging, aanbesteden en vrij verkeer reguleren de inzet en het gebruik van DAEB door overheden. Willen overheden het instrument van DAEB dus ten volle kunnen benutten, dan zullen zij deze regelgeving niet alleen moeten naleven, maar ook in de toepassing het juiste instrumentarium moeten benutten om de gewenste doelstellingen te bereiken.

Bij de financiering van DAEB door overheden is bijvoorbeeld kennis van de verschillende toepasselijke staatssteunregels van belang. Financiering van DAEB in strijd met de staatssteunregels kan leiden tot mogelijke terugbetalingsverplichtingen van het onrechtmatig verleende deel van de steun, wat weer gevolgen kan hebben voor de uitvoering van de DAEB, of het indienen van schadeclaims tegen de overheid die de onrechtmatige steun heeft verleend.[4]

Bij de vestiging en inrichting van een DAEB spelen daarnaast de aanbestedings-, vrij verkeer- en mededingingsregels een uitdrukkelijke rol. Het niet in acht nemen van die regels kan bijvoorbeeld leiden tot een niet-legitieme vestiging van een DAEB, waardoor de grondslag van de DAEB-verlening kan worden aangevochten en ook weer de gewenste uitvoering van de DAEB belemmerd kan worden.

In deze handreiking wordt veelvuldig verwezen naar de Mededeling DAEB 2012 en de Commissiegids DAEB 2013. De Europese Commissie heeft onder meer deze mededeling en dit werkdocument opgesteld om de toepassing van de Europese- en meer specifiek de staatssteunregels op DAEB te verduidelijken voor overheden, ondernemingen en burgers.

---

1 Zie over het aspect marktfalen ook verder par. 3.3 van deze handreiking.

2 Gids voor de toepassing van de EU-regels inzake staatsteun, overheidsopdrachten en de eengemaakte markt op diensten van algemeen economisch belang, en met name sociale diensten van algemeen belang, werkdocument van de diensten van de Commissie, Brussel, 29.4.2013, SWD (2013) 53 final/2 (Commissiegids DAEB 2013), p.22; Hoofdstuk 6 'Beleidskansen bij diensten van algemeen belang' in 'Praktijkcahiers Europees recht. Pluk de vruchten van de interne markt. Europees beleid als kans voor decentraal beleid', Redactie B. Hessel, A. Kühler en E. Perton, Sdu, Den Haag 2011, p. 205.

3 M. Aalbers, B. Hessel, 'De nieuwe regels voor DAEB en hun betekenis voor decentrale overheden', deel 1: De nieuwe regels voor DAEB en staatssteun: begrippen en regelgeving, de Gemeentestem nr. 82, augustus 2012, p. 401.

4 Zie over de risico's van niet naleving ook http://www.europadecentraal.nl/onderwerpen/staatssteun/wat-is-staatssteun/wat-zijn-de-risico-s/ alsmede http://www.europadecentraal.nl/onderwerpen/europees-recht-en-beleid-decentraal/inleiding-europees-recht-en-beleid/toezicht-en-naleving/.

Uitleg doel, nut en noodzaak van de handreiking

In 2008 is in opdracht van het Interdepartementaal Staatssteun Overleg (ISO) een handreiking DAEB en Staatssteun verschenen. Deze handreiking behandelde met name de juridische (staatssteun)context waarbinnen DAEB in overheidsland spelen. In de loop der jaren en met de komst van vernieuwde Europese regelgeving en beleid voor DAEB werd de roep om een geactualiseerde versie van deze handreiking groter. Daarnaast bestaat steeds meer behoefte aan gerichte praktijkinformatie en voorbeelden.

Deze handreiking is in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties tot stand gekomen en is bedoeld voor beleidsambtenaren, bestuurders en juridisch medewerkers bij decentrale overheden en andere publieke instellingen. De handreiking geeft een actueel overzicht van de huidige mogelijkheden die Europese regelgeving op het gebied van financiering en uitvoering van DAEB biedt.

Leeswijzer

De handreiking bestaat uit 2 delen. Deel 1 behandelt de algemene en brede Europeesrechtelijke en beleidsmatige context van Diensten van Algemeen (Economisch) Belang. Deze context en bijbehorende praktijkvoorbeelden worden uitgewerkt in hoofdstukken 1 tot en met 4.

Deel 2 (uitgewerkt in de hoofdstukken 5 tot en met 7) concentreert zich met name op het juridische staatssteunkader (geactualiseerd ten opzichte van de handreiking uit 2008), en biedt diverse praktijkvoorbeelden en verwijzingen naar hulpmiddelen uit de praktijk.

Deel I

Hoofdstuk 1.

De Europese regels voor DAEB in een breder perspectief

Overheden zijn niet verplicht om bepaalde activiteiten als DAEB aan te wijzen of in te richten. Toch kan het vanuit Europeesrechtelijk oogpunt handig, maar soms ook zelfs noodzakelijk zijn, dit te doen. Bijvoorbeeld om bij financiering van bepaalde diensten door een overheidsorganisatie problemen met onrechtmatige staatssteun te voorkomen dan wel door de regels te benutten om zoveel mogelijk (staatssteunproof) te kunnen financieren.

Als overheden overgaan tot de financiering van DAEB, een DAEB als overheidsopdracht op de markt zetten, of bij het uitvoeren van de DAEB de marktverhoudingen veranderen, spelen diverse interne marktregels een rol. Denk daarbij aan de staatssteun-, aanbestedings-, vrij verkeers- en mededingingsregels. Dit hoofdstuk behandelt deze regels in hoofdlijnen.

1.1 De regels voor DAEB in het Werkingsverdrag van de EU

In het Werkingsverdrag van de EU (VWEU) worden DA(E)B expliciet genoemd in de artikelen 14 VWEU en 106 VWEU. Noch uit deze artikelen, noch uit andere wet- en regelgeving inzake DAEB, volgt een alomvattende definitie van DA(E)B.[5]

In een eerdere mededeling uit 2002 heeft de Commissie DAEB omschreven als marktdiensten waarvoor lidstaten krachtens een criterium van algemeen belang openbare dienstverplichtingen laten gelden.[6] In de Commissiegids DAEB uit 2013 noemt de Commissie DAEB 'economische activiteiten die het algemeen belang dienen en die de markt, zonder het overheidsoptreden, anders niet (of niet onder dezelfde voorwaarden inzake objectieve kwaliteit, veiligheid, betaalbaarheid, gelijke behandeling of algemene toegang) had verricht.'

De oorzaak van het uitblijven van een afgebakende juridische definitie van DAEB ligt mede in het subsidiariteitsbeginsel. Lidstaten (zowel centrale als decentrale overheden) hebben namelijk een discretionaire bevoegdheid - dit is een bepaalde mate van beslissingsvrijheid - om diensten van algemeen (economisch) belang vast te stellen. Deze discretionaire bevoegdheid wordt echter wel begrensd door de beginselen van proportionaliteit en noodzakelijkheid en daarnaast door de toereikendheid van de markt zelf. De reikwijdte van bevoegdheden van overheden om economische activiteiten als DAEB te omschrijven wordt in hoofdstuk 3 besproken.

Artikel 14 VWEU benadrukt dat de Europese Unie en de lidstaten gezamenlijk zorg dienen te dragen dat DAEB in overeenstemming met het Europees recht verricht worden. Voor de Europese Commissie biedt artikel 14 VWEU de bevoegdheid om, met inachtneming van de subsidiariteit, verder toezicht te houden op de invulling van DAEB door de lidstaten, met name ten aanzien van de beginselen van proportionaliteit en noodzakelijkheid. [7]

1.2 Protocol nr. 26 over DA(E)B bij het Verdrag

Naast artikel 14 VWEU biedt Protocol nr. 26 bij het Verdrag van Lissabon (VEU en VWEU) over diensten van algemeen belang ook mogelijkheden tot nadere definiëring van het begrip DAEB. In artikel 1 van het Protocol wordt als eis aan DAEB gesteld dat deze een hoog niveau van kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid, gelijke behandeling en betaalbaarheid waarborgen. Omdat het Protocol de discretionaire bevoegdheden van de overheden van de lidstaten om een DAEB te kwalificeren bevestigt, blijft de uiteindelijke kwalificatie van een DAEB in handen van de lidstaten. Dit impliceert overigens niet dat alleen bijvoorbeeld een rijksoverheid tot aanwijzing van een DAEB zou kunnen overgaan. Ook decentrale overheden kunnen een DAEB aanwijzen, mits in overeenstemming met de betreffende Europese regels.[8]

---

5 Commissiegids DAEB 2013, pag. 22; Pluk de vruchten van de interne markt, 2011 pag. 207.

6 Europese Commissie, Non paper DAEB, 12-12-2002, p. 5, mededeling van de Europese Commissie, 2001, par. 17.

7 Artikel 1 Protocol nr. 26, Ambtenbrink, F. & Gronden, van de, J. , 'Economisch recht en het Verdrag van Lissabon I: mededinging en interne markt', SEW Tijdschrift voor Europees en Economisch Recht, september 2008, p. 323-330.

8 Zie voor de situatie dat een DAEB wordt medegefinancierd door meerdere overheidsinstanties en de vraag of dan elk van de betrokken overheidsinstanties een eigen toewijzingsbesluit dient te nemen ook de gids DAEB 2013, pag. 48, nr. 53.

1.3 Introductie: de staatssteunregels voor DAEB

De belangrijkste bron voor de koppeling van DAEB vraagstukken aan staatssteunregels ligt in de artikelen 106 en 107 van het VWEU. Artikel 106 lid 2 VWEU (zie paragraaf 1.3.2) biedt namelijk voor DAEB onder meer een uitzonderingsmogelijkheid op het algemene staatssteunverbod van artikel 107 lid 1 VWEU (zie paragraaf 1.3.1).

1.3.1 Artikel 107 lid 1 VWEU: het staatssteunverbod

Het algemene staatssteunverbod van artikel 107 lid 1 VWEU omvat vijf cumulatieve eisen. Bij de beantwoording van de vraag of er sprake is van staatssteun, moet aan deze vijf eisen worden getoetst.

1) Er moet sprake zijn van steun die via staatsmiddelen aan een onderneming worden verleend.
2) Deze staatsmiddelen verschaffen een economisch voordeel dat niet via de normale commerciële weg/ onder normale omstandigheden zou zijn verkregen. De staatsmiddelen moeten een niet-marktconform voordeel verschaffen.
3) Daarnaast moet de maatregel selectief zijn.
4) en 5) Tot slot mag de maatregel de mededinging niet daadwerkelijk of potentieel vervalsen en mag de steun niet leiden tot een ongunstige beïnvloeding van het handelsverkeer (tezamen: een grensoverschrijdend effecttoets, waarbij het gaat om een verstoring van de Europese markt).

Wanneer overheden DA(E)B financieren zou aan deze cumulatieve eisen kunnen worden voldaan. Omdat de financiering van DAEB echter wel gestimuleerd moet blijven worden, wordt gezocht naar de mogelijkheden om deze staatssteunproof te kunnen doen. Een belangrijke afweging is daarbij ook of er sprake is van financiering van DAEB of bijvoorbeeld van niet-economische diensten van algemeen belang (NEDAB). Dit onderscheid, dat ook nader aan de orde komt in hoofdstuk 3, hangt in grote mate samen met de aard en het doel van de activiteiten en de regels waaraan de betreffende activiteiten zijn onderworpen.[9]

Hoe dan ook moet altijd worden afgewogen in hoeverre er sprake is van steun aan 'een onderneming' in de zin van het Europese mededingingsrecht. Elke entiteit die economische activiteiten verricht wordt naar Europees recht gekwalificeerd als een onderneming.[10] Essentieel hierbij is de vraag wanneer er sprake is van het verrichten van 'economische activiteiten'. Volgens jurisprudentie van het Hof is een 'economische activiteit' iedere activiteit bestaande in het aanbieden van goederen en/of diensten op een bepaalde markt.[11] Aanwezigheid van winstgerichtheid bij een onderneming geldt als een indicatie voor het verrichten van economische activiteiten, maar is geen vereiste. Dit geldt ook voor het recht om eigen prijzen te bepalen en voor de aanwezigheid van meerdere aanbieders van de betreffende dienst op de markt waar de onderneming actief is.[12] Kortom: diensten in het publiek belang worden al snel door het Hof en de Commissie als economisch gezien wanneer deze op de markt worden aangeboden.

1.3.2 Artikel 106 lid 2: een uitzondering op de mededingingsregels

Artikel 106 lid 2 VWEU stelt dat ondernemingen die belast zijn een DAEB uit te voeren in beginsel vallen onder de mededingingsregels. Denk daarbij aan staatssteun- en aanbestedingsregels en aan de bepalingen over machtsposities en het kartelverbod.[13]

Volgens dit artikel vallen ondernemingen die belast zijn met het beheer van DAEB onder de regels van het VWEU en VEU, met name onder de mededingingsregels, 'voor zover de toepassing daarvan de vervulling van de hun toevertrouwde bijzondere taak niet verhindert'. In principe gelden voor ondernemingen die een DAEB uitvoeren daarom de Europeesrechtelijke regels over mededinging en vrij verkeer dus ook, tenzij de publieke dienst anders bijvoorbeeld niet gewaarborgd kan worden.

[9] Gerbrandy, A., Hessel B., Mededinging voor decentrale overheden, Deventer, 2004, p. 57-58; Hof van Justitie EU, Zaak C-364/92, 19 januari 1994, Eurocontrol; Pluk de vruchten van de interne markt, 2011, pag. 208.
[10] Hof van Justitie, Zaak C-41/90, 23 april 1991, Höfner-arrest.
[11] Handreiking DAEB en staatssteun, 2008, ministerie van Binnenlandse Zaken, pag.18; HvJEG 16 juni 1987, Commissie/ Italië, 118/85, Jurispr. blz. 2599, r.o 7. Vgl. ook HvJEG 18 juni 1998, Commissie/Italië, C-35/96, Jurispr. blz. I-3851, r.o. 35.
[12] Handreiking DAEB en staatssteun 2008, ministerie van Binnenlandse Zaken, pag.18.
[13] Pluk de vruchten van de interne markt, 2011, pag. 208.

De werking van artikel 106 lid 2 VWEU is in het verleden nader uitgewerkt in de jurisprudentie van het Europees Hof van Justitie, en dan in het bijzonder het Altmark-arrest[14] in 2003. Dit arrest vormt de criteria om financiering voor publieke marktdiensten uit te zonderen van het staatssteunverbod.

In het Altmark-arrest oordeelde het Europese Hof van Justitie dat onder strikte voorwaarden de financiering van DAEB niet als staatssteun, maar als financiële compensatie voor het verrichten van openbare dienstverplichtingen kan worden beschouwd.

In hoofdstuk 5 van deze handreiking wordt de regelgeving en jurisprudentie die op dit arrest volgde, uitgebreider uiteengezet. Hierbij wordt de reikwijdte van de Altmark-voorwaarden besproken alsmede de inhoud en reikwijdte van de staatssteunregelgeving voor DAEB.

1.3.3 De compensatiebenadering van het Europees Hof van Justitie bij DAEB

In de zaken Ferring en Altmark heeft het Europese Hof van Justitie gekozen voor de zogeheten compensatiebenadering bij de beoordeling of de financiering van DAEB 'staatssteunproof' is.[15]

Volgens deze benadering is er in het geval van een financiële vergoeding ter compensatie voor het verrichten van DAEB géén sprake van een steunmaatregel, omdat een niet-marktconform voordeel uitblijft.[16] Het uitgangspunt is namelijk dat de onderneming de vergoeding slechts ter compensatie voor de kosten die hij moet maken voor het vervullen van de DAEB-taken ontvangt.[17] Artikel 107 lid 1 VWEU, noch artikel 106 lid 2 VWEU is daarom van toepassing.

Het Altmark-arrest volgt de volgende lijn: artikel 107 lid 1 VWEU is niet van toepassing indien de overheid een onderneming - die zij belast heeft met het uitvoeren van een DAEB - met inachtneming van bepaalde voorwaarden een vergoeding verleent ter financiële compensatie voor het uitvoeren van deze DAEB.

Deze vergoeding moet beperkt blijven tot een compensatie van de extra kosten die de onderneming maakt voor het uitvoeren van de openbare dienstverplichtingen.[18] Er is in het geval van compensatie voor een prestatie namelijk geen sprake van financieel voordeel voor de onderneming. Daardoor is aanmelding van de compensatie voor de DAEB bij de Commissie op grond van artikel 108 lid 3 VWEU niet nodig, er is immers geen sprake van staatssteun.[19]

Als de financiering toch zou leiden tot een niet-marktconform voordeel voor de onderneming die de DAEB uitvoert, moet de financiering ingericht worden op basis van het staatssteunpakket voor DAEB. Hoofdstuk 5 ev. gaat nader op deze compensatiebenadering en op het staatssteunpakket voor DAEB in.

1.4 Commissiegids DAEB: DAEB in een breder perspectief

Veel overheden, ondernemingen en particulieren ervaren de staatssteunregels voor DAEB als ingewikkeld. Daarom heeft de Europese Commissie in 2013 een gids opgesteld met vragen en antwoorden over de toepassing van de Europese regels voor DAEB. Diverse praktische vragen en overzichten zijn ook verwerkt in deze handreiking.

De gids gaat niet alleen in op de praktische toepassing van het Altmark-arrest en het staatssteunpakket voor DAEB. Ook bespreekt de gids de praktische toepassing van de aanbestedingsregels, de dienstenrichtlijn en de regels voor het vrije verkeer. In paragraaf 1.5. ev. van deze handreiking wordt het verband tussen DAEB en deze regels, maar ook het verband tussen DAEB en de mededingingsregels beknopt uitgewerkt.

[14] HvJ EG, 24 juli 2003, Zaak C-280/00, Altmark Trans GmbH, zie ook http://www.europadecentraal.nl/services/jurisprudentie/daeb-en-staatssteun-jurisprudentie/?panel=Jurisprudentie.
[15] HvJ EG, 22 november 2001, Zaak C-53/00, Ferring SA, Jur 2001; HvJ EG, 24 juli 2003, Zaak C-280/00, Altmark Trans GmbH, Jur. 2003. Zie ook Hessel, B., 'Compensatiesteun aan diensten van algemeen economisch belang vereist zorgvuldigheid', Gemeentestem 2006, 7258, p.478.
[16] HvJ EG, 22 november 2001, Zaak C-53/00, Ferring SA, Jur 2001.
[17] Pluk de vruchten van de interne markt, 2011, pag. 208.
[18] Hessel, B., Gemeentestem 2006, p. 480.
[19] Hessel, B., Gemeentestem 2006, p. 488.

De gids poogt voor wat betreft de verwevenheid tussen staatssteun en aanbesteden bij DAEB-compensaties die tevens als overheidsopdracht gelden verduidelijking te bieden. Waar staatssteunregels toezien op de financiering van DAEB, zijn de aanbestedingsregels van toepassing op de selectie van een DAEB-beheerder als er sprake is van een overheidsopdracht. De gids zet door middel van praktijkvragen uiteen wanneer overheden DAEB in eigen beheer kunnen houden, zoals bijvoorbeeld in het geval van inbesteding. Hierbij wordt in de gids speciale aandacht besteed aan overheidsopdrachten die te maken hebben met sociaal beleid.

De nieuwe gids gaat ook in op hoge compensatiebedragen voor bepaalde DAEB waardoor die steun een grotere kans heeft de interne markt van de EU te verstoren. De Commissie kondigt in de gids ten aanzien van grote DAEB-compensaties aan meer aandacht te zullen gaan besteden aan de correcte navolging van regels inzake overheidsaanbestedingen. Hoofdstuk 5 gaat hier verder op in.

1.5 De Europese aanbestedingsregels en DAEB

In de Commissiegids DAEB 2013 benadrukt de Europese Commissie dat naast de staatssteunregels DAEB ook moeten voldoen aan de regels voor overheidsopdrachten en/of dienstenconcessies. De staatssteunregels moeten concurrentievervalsing tegengaan met betrekking tot financiering. De aanbestedingsregels hebben als doel concurrentievervalsing te voorkomen waar het de selectie en gunning van DAEB betreft.[20]

De Europese aanbestedingsrichtlijn waar overheden momenteel het meest mee te maken hebben (en die hier wordt beschreven) is richtlijn 2004/18/EG.[21]

Het aanwijzen van een DAEB kan onder bepaalde omstandigheden gelden als een overheidsopdracht waarop de Europese aanbestedingsrichtlijnen van toepassing zijn. Een DAEB - toewijzingsbesluit voldoet aan de beschrijving van overheidsopdracht voor diensten (die onder de aanbestedingsregels valt) als er sprake is van 'een schriftelijke overeenkomst onder bezwarende titel voor een bepaalde dienstverlening door een onderneming aan een aanbestedende dienst'.[22]

De aanbestedingsregels zijn van toepassing als een overheidsinstantie besluit een dienstverrichting tegen betaling te laten uitvoeren door een derde partij.[23] Als er sprake is van een wederkerigheid bij een toewijzingsbesluit is er al snel sprake van een bezwarende titel in de besluitvorming.[24] Een subsidieovereenkomst tussen een overheidsinstantie en een onderneming voor het verrichten van een DAEB, kan in dat geval een aanbestedingsplichtige opdracht zijn volgens richtlijn 2004/18/EG.[25]

De Europese aanbestedingsregels kennen echter wel diverse uitzonderingen:

1. Overheidsopdrachten onder de drempelwaarden
Buiten toepassingsbereik van de Europese aanbestedingsrichtlijnen vallen allereerst opdrachten met een waarde onder de Europese drempelwaarden. Afhankelijk van de vraag of de opdracht voor leveringen, diensten of werken het betrokken drempelbedrag van de richtlijn 2004/18/EG of 2004/17/EG overschrijdt moet een Europese aanbestedingsprocedure worden gevolgd. De Europese drempelwaarden worden iedere twee jaar door de Europese Commissie bekeken en opnieuw vastgesteld. Voor decentrale overheden liggen de drempelwaarden van 1 januari 2013 tot en met 31 december 2015 voor werken op € 5.186.000 en voor leveringen en diensten op € 207.000 exclusief BTW[26]. Voor opdrachten met een waarde onder de Europese drempelwaarden geldt sinds 1 april 2013 door inwerkingtreding van de Aanbestedingswet een nationaalrechtelijk aanbestedingskader.

2. Inbesteding of publiek-publieke samenwerking
De Europese aanbestedingsregels verplichten de aanbestedende dienst niet om een opdracht of een DAEB als overheidsopdracht in de markt te zetten. Het staat een overheidsinstantie vrij om opdrachten of een DAEB door een eigen uitvoeringsdienst te laten verrichten, rechtstreeks of via inbesteding.[27] Een andere optie die diverse overheidsinstanties overwegen is publiek-publieke samenwerking.
Onder meer het arrest Stadtreinigung Hamburg werkt nadere voorwaarden waaronder publieke samenwerking zonder verdere aanbestedingsverplichtingen kan plaatsvinden uit.[28]

3. Alleenrechtvestiging voor DAEB
Artikel 18 van aanbestedingsrichtlijn 2004/18/EG staat aanbestedende diensten toe een alleenrecht te vestigen (ook voor een DAEB) zonder dat een aanbestedingsprocedure hoeft te worden gevolgd. Met een alleenrecht wordt een exclusief recht verleend aan een andere dienstverlenende aanbestedende dienst, welke daardoor als enige een specifieke dienstverrichting binnen een bepaald gebied mag uitvoeren [29]. Hiervoor gelden vanuit aanbestedingsjurisprudentie de volgende voorwaarden:

1. Het alleenrecht moet een algemeen belang dienen;
2. In een overheidsbesluit wordt een duidelijke omschrijving gegeven van het alleenrecht. Het vestigen van een alleenrecht moet zijn grondslag vinden in de wet of een bestuursrechtelijke bepaling, zoals een raads - of collegebesluit of een gemeentelijke verordening.[30] Dit besluit geldt tevens als DAEB-aanwijzingsbesluit in casu;
3. De alleenrechtverlening moet in overeenstemming zijn met de beginselen van transparantie, gelijkheid en mededinging.

Daarnaast is vanuit DAEB optiek van belang dat er geen marktpartijen zijn die initiatief nemen tot het verrichten van de activiteiten waarvoor het alleenrecht gevestigd zal worden.

4. Concessieverlening voor diensten
Volgens artikel 17 van richtlijn 2004/18/EG is aanbestedingsrichtlijn 2004/18/EG niet van toepassing op concessieovereenkomsten voor diensten. Een concessieovereenkomst voor diensten onderscheidt zich van een overheidsopdracht voor diensten, omdat de tegenprestatie voor de te verlenen diensten bestaat uit het recht de dienst te exploiteren (artikel 1 lid 4 richtlijn 2004/18/EG). Dat recht gaat gepaard met een exploitatierisico. Hoewel de aanbestedingsrichtlijn niet van toepassing is op dienstenconcessies is uit jurisprudentie afgelopen jaren wel duidelijk geworden dat ook bij het verlenen van een concessie aanbestedende diensten de verdragsbeginselen van transparantie, gelijkheid en mededinging moeten respecteren. Net zoals bij een alleenrecht moet de aanbestedende dienst in een DAEB - aanwijzingsbesluit dat ziet op een dienstenconcessie opnemen dat de DAEB-taken in overeenstemming met deze beginselen worden uitgevoerd.

Eind 2011 heeft de Europese Commissie nieuwe voorstellen gedaan voor een herziening van de huidige aanbestedingsrichtlijnen en voor introductie van een nieuwe, separate concessierichtlijn.[31]

---

[20] Commissiegids DAEB 2013, pag. 114.
[21] Deze richtlijn zal in april 2016 worden opgevolgd door een nieuwe Europese aanbestedingsrichtlijn 2014/24.
[22] Hoofdstuk 6 'Beleidskansen bij de diensten van algemeen economisch belang' in B. Hessel, A. Kühler, E. Perton, 'Pluk de vruchten van de interne markt', Den Haag 2011, p. 240.
[23] Commissiegids DAEB 2013, pag. 114.
[24] Pluk de vruchten van de interne markt, 2011, p. 240; M. Aalbers, B. Hessel, 'De nieuwe regels voor DAEB en staatssteun en hun betekenis voor decentrale overheden, Deel 2: Aspecten van concrete toepassing, de Gemeentestem, september 2012, nr. 89, pag. 446-447.
[25] Pluk de vruchten van de interne markt, 2011, pag. 239-240. Zie over het onderscheid tussen een subsidie en een opdracht ook http://www.europadecentraal.nl/onderwerpen/aanbestedingen/subsidie-en-aanbesteden/ en Veelgestelde vragen aanbesteden, hoofdstuk 9 via http://www.europadecentraal.nl/wp-content/uploads/2013/07/Veelgestelde-vragen-Aanbesteden-hoofdstuk-9.pdf.
[26] Meer informatie over de drempelwaarden staat ook in de publicatie 'Veelgestelde vragen aanbesteden', Hoofdstuk 2, 'Regels voor overheidsopdrachten die (gedeeltelijk) buiten de Europese aanbestedingsrichtlijn vallen'.
[27] Commissiegids DAEB 2013, pag. 20.
[28] Commissiegids DAEB 2013, pag. 20; HvJ EG 9 juni 2009, zaak C-480/06 (Stadtreinigung Hamburg) .
[29] A. Kühler & E. Manunza, 'Kansen bij de aanbestedingsregels', in: Pluk de vruchten van de interne markt, 2011, pag. 113-114.
[30] Pluk de vruchten van de interne markt, 2011, pag. 240.
[31] Zie over de inhoud en voortgang van implementatie van deze voorstellen onder meer de website van Europa decentraal, dossier Aanbesteden.

5. (Sociale) DAEB als IIB-dienst: de aanbestedingsregels zijn gedeeltelijk van toepassing
Voor zogenaamde IIB-diensten, waar ook (sociale) DAEB onder kunnen vallen, geldt een verlicht aanbestedingsregime op basis van richtlijn 2004/18/EG. Voorbeelden zijn sociale dienstverlening en gezondheidszorgdiensten in de zin van bijlage II B van richtlijn 2004/18/EG.

In artikel 21 van richtlijn 2004/18 wordt gesteld dat op dergelijke IIB-diensten opdrachten slechts artikelen 23 en 35 lid 4 van de richtlijn van toepassing zijn. Dat betekent dat geen discriminatoire technische specificaties mogen worden gehanteerd en dat achteraf een resultaat van de gunning dient te worden bekendgemaakt.

De nieuwe aanbestedingsrichtlijnen en de nieuwe concessierichtlijn zullen ook gevolgen hebben voor het aanbestedingsregime dat nu nog geldt voor IIB-diensten. Ze verduidelijken het toepassingsbereik van de nieuwe richtlijnen op DAEB.

Zie voor meer informatie de praktijkvraag: Wat is het toepasselijke aanbestedingsregime voor II-B-diensten? alsmede de nieuwe richtlijnvoorstellen die een gewijzigd regime voor sociale diensten en huidige IIB-diensten beogen te introduceren.

1.6 Vrij-verkeersregels, de Dienstenrichtlijn en DAEB

Ook de regels voor het vrij verkeer van diensten en vestiging en de Dienstenrichtlijn[32] kunnen een rol spelen bij het laten uitvoeren van een DAEB.[33] In een aantal vragen en antwoorden in de gids gaat de Commissie in op de rol van sociale diensten van algemeen belang en de vrij verkeersregels. Hierbij staat ook een overzicht welke DAEB en sociale diensten van algemeen belang (SDAB) uitgesloten zijn van de werking van de Dienstenrichtlijn.

Niet-economische diensten van algemeen belang (NEDAB) vallen niet onder de artikelen 49 en 65 VWEU (vrijheid van diensten en vrijheid van vestiging) en ook niet onder de werking van de Dienstenrichtlijn (art. 2 lid 2a Dienstenrichtlijn).

DAEB vallen soms wel en soms niet onder de Dienstenrichtlijn. Artikel 2 lid 2 van de Dienstenrichtlijn zondert een aantal DAEB expliciet uit van de werkingssfeer van de richtlijn. Zo vallen gezondheidsdiensten niet onder de reikwijdte van de richtlijn (art. 2 lid 2 sub f Dienstenrichtlijn). Artikel 2 lid 2 sub j zondert bepaalde sociale diensten uit, namelijk die betreffende sociale huisvesting, kinderzorg en ondersteuning van gezinnen en personen in nood.

[32] Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt.
[33] Zie ook de Commissiegids DAEB 2013, pag. 120-124.

Meer informatie over het onderscheid tussen DAB, DAEB, NEDAB en SDAB volgt in hoofdstuk 3 van deze handreiking.

Voor het bepalen van de toepasselijkheid van de Dienstenrichtlijn bij DAEB is de **volgende checklist** te gebruiken:
1) Is er sprake van een Dienst van Algemeen Belang (DAB), een Niet Economische Dienst van Algemeen Belang (NEDAB) of van een DAEB?
- DAB of NEDAB: Dienstenrichtlijn niet van toepassing.
- DAEB: Ga door naar vraag 2.

2) Gaat het om een DAEB die het leveren van goederen zoals in art. 34, 35 en 36 van het VWEU omschreven staat?
- Ja: Dienstenrichtlijn niet van toepassing.
- Nee: Ga door naar vraag 3.

3) In art. 2 lid 2 van de Dienstenrichtlijn staan activiteiten omschreven waarvoor de richtlijn niet van toepassing is. Is er sprake van een van deze uitzonderingen? Voorbeelden van uitzonderingen zijn:
- Gezondheidsdiensten (art. 2 lid 2f).
- Sociale diensten, betreffende sociale huisvesting, kinderzorg en ondersteuning van gezinnen en personen in nood (art. 2 lid 2j).
- Ja: Dienstenrichtlijn niet van toepassing.
- Nee: Ga door naar vraag 4.

4) Is er sprake van een DAEB die op tijdelijke basis wordt aangeboden door in andere lidstaten gevestigde dienstverleners (tijdelijke dienstverrichting), of is er sprake van een DAEB die op permanente basis wordt verricht door dienstverleners (vestiging)?[35]
- Tijdelijke DAEB (artikel 16 en 17 Dienstenrichtlijn): Dienstenrichtlijn niet van toepassing.
- Permanente DAEB: Dienstenrichtlijn van toepassing. Vergunningstelsels met betrekking op de permanente DAEB, moeten worden getoetst aan art. 9 Dienstenrichtlijn.

Let er op dat maatregelen van nationale (decentrale) overheden betreffende DAEB, die niet onder de Dienstenrichtlijn vallen, wel moeten worden getoetst aan de algemene verdragsbeginselen betreffende het vrij verkeer.

1.7 Europees mededingingsrecht en DAEB

Overheden moeten bij het uitvoeren van DAEB rekening houden met de mededingingsregels. Denk hierbij aan het kartelverbod van artikel 101 VWEU en het misbruikverbod van artikel 102 VWEU. Ondernemingen die een DAEB beheren vallen onder de mededingingsregels 'voorzover de toepassing ervan de vervulling van de hun toevertrouwde bijzondere taak (lees: de uitvoering van de DAEB) niet verhindert' (art. 106 lid 2 VWEU).[35]

Uitzonderingen verboden mededingingsrecht

Om een DAEB goed in de praktijk te kunnen uitvoeren, bieden de mededingingsregels ondernemingen enige bewegingsvrijheid.[36] Daarom geldt een aantal uitzonderingen op de verboden uit het mededingingsrecht. Zo kan een DAEB soms alleen uitgevoerd worden door het opleggen van mededingingsbeperkende maatregelen, zoals een alleenrecht.

Voorwaarden voor afwijking mededingingsregels bij DAEB

Onder de volgende voorwaarden mag bij het belasten van een onderneming met een DAEB van de mededingingsregels afgeweken worden:

- De beperking van de mededinging moet noodzakelijk zijn. De beperking van de mededinging mag niet zwaarder wegen dan het publieke belang dat gediend is met de opgelegde dienst. Bekeken moet worden of de dienst zonder het opleggen van een DAEB niet uitgevoerd kan worden;

[34] Zie ook pag. 140 van 'De dienstenrichtlijn decentraal', Sdu Uitgevers, Den Haag, 2009.
[35] Zie ook paragraaf 6.4, pag. 229 ev. van het boek 'Pluk de Vruchten van de interne markt', 2011.
[36] Zie hierover ook http://www.europadecentraal.nl/onderwerpen/europees-mededingingsrecht/mededinging-en-daeb-2/.

- De beperking van de mededinging moet proportioneel zijn. Dit betekent dat de beperking niet verder mag gaan dan nodig is om het doel te bereiken;
- De onderneming moet daadwerkelijk belast zijn met een DAEB;
- De taak moet duidelijk zijn omschreven en zijn opgelegd;
- Kruissubsidiëring mag worden toegepast als het geld dat via de commerciële weg binnenkomt, nodig is voor het verrichten van de DAEB (zie zaak Ambulanz Glöckner)[37]. Let hierbij goed op dat kruissubsidiëring niet plaatsvindt tussen compensatiegelden voor DAEB en de financiering van economische activiteiten die niet onder de DAEB vallen.

DAB: een uitzondering op de wet Markt en Overheid

Diensten van Algemeen Belang (DAB) vallen niet onder de gedragsregels die ingevolge de wet Markt en Overheid (art. 25 g t/m m Mededingingswet) voor overheden gelden. De wet Markt en Overheid en de gedragsregels zijn in beginsel van toepassing op 'economische activiteiten' van overheden en overheidsbedrijven. Zie voor een omschrijving van dit begrip ook paragraaf 1.3.1 van de handreiking.

Bij DAEB gaat het zoals gezegd om diensten van algemeen en economisch belang, en bij NEDAB om niet-economische diensten van algemeen belang. De handreiking Markt en Overheid[38] van het ministerie van Economische Zaken uit 2012 noemt zowel voorbeelden van economische activiteiten als van bepaalde overheidsactiviteiten die als niet economisch worden gezien (bijv. overheidsprerogatieven, zie hierover ook later hoofdstuk 2 van deze DAEB handreiking; dit betreft vaak NEDAB). De handreiking Markt en Overheid stelt vervolgens dat de vraag of er in andere gevallen sprake is van een economische activiteit ('zodat de wet Markt en Overheid in beginsel van toepassing is') altijd afhangt van de specifieke omstandigheden van het geval.

De afweging of de wet Markt en Overheid van toepassing is moet gemaakt worden aan de hand van de concrete activiteiten die een overheid(sbedrijf) uitvoert. Voor wat betreft NEDAB noemt de handreiking Markt en Overheid het voorbeeld van het ophalen van huishoudelijk afval. Dit is bij artikel 10.2 van de Wet milieubeheer opgedragen aan gemeenten. 'Een gemeente kan deze taak zelf verrichten of een instantie aanwijzen om dat te doen. Indien het ophalen van huishoudelijk afval niet onder concurrentie wordt aangeboden, is geen sprake van een economische activiteit maar van een NEDAB waarop de wet Markt en Overheid niet van toepassing is.

Besluit een gemeente dus een activiteit als het ophalen van huishoudelijk afval vorm te geven als een NEDAB, dan is er sprake van niet-economische activiteiten. De wet Markt en Overheid is daarop niet van toepassing. Besluit een gemeente een activiteit ophalen huishoudelijk afval vorm te geven als een economische activiteit of bijv. als een DAEB, dan zal in beginsel - wanneer deze activiteit wordt uitgevoerd door een overheid(sbedrijf) - sprake zijn van toepasselijkheid van de wet Markt en Overheid en de gedragsregels.

De Autoriteit Consument en Markt (ACM) ziet toe op de naleving van deze wet en gedragsregels door overheden.

Op het moment dat een (de)centrale overheid een NEDAB of DAEB aanwijst, moet het bedrijfsleven genoeg mogelijkheden hebben om over het vermeende publieke belang inspraak te hebben. (De)centrale overheden dienen het publieke belang bij DAB, DAEB of NEDAB dan ook duidelijk te motiveren. Voorkomen moet worden dat zij onterecht marktactiviteiten als activiteiten in het algemeen belang benoemen en/of deze ten onrechte als DAB aanmerken.

De Eerste Kamer heeft naar aanleiding van de wet Markt en Overheid de regering verzocht om te monitoren welke activiteiten door (decentrale) overheden als dienst van algemeen belang worden aangemerkt.[39]

Meer informatie over de toepassing van artikel 25 h vijfde lid van de Mededingingswet (het uitzonderen van economische activiteiten en bevoordelingen van overheidsbedrijven die plaatsvinden in het algemeen belang van de werking van de Markt en Overheid-bepalingen van de Mededingingswet) leest u terug in de handreiking Markt en Overheid[40]. Ook de bevoegdheidsvraag van de algemene belangvaststelling (welk orgaan is bevoegd dat vast te stellen) wordt hier nader belicht. Voor wat betreft de vorm waarin dergelijke besluiten kunnen worden genomen bevat hoofdstuk 5 ev. van deze handreiking meer informatie evenals paragraaf 3.2.2 (pag. 45 ev.) van de gids 2013.

Praktijkvraag
Onze gemeente heeft een concessieovereenkomst gesloten met een vervoersonderneming voor het exploiteren van een opstapbus voor senioren om problemen met de mededingingsregels te voorkomen. Kan deze concessieovereenkomst gelden als een DAEB-aanwijzingsbesluit?

Antwoord
Ja, volgens de Commissiegids over diensten van algemeen belang uit 2013 gelden (concessie)overeenkomsten als een legitiem DAEB-aanwijzingsbesluit. Als aan de voorwaarden voor concessieverlening voldaan wordt, kunnen problemen met de mededinging uitgesloten worden.

Lees hier de praktijkvraag: Is een opstapbus voor senioren uitgezonderd van de mededingingsregels?

[37] HvJ EG 25 oktober 2011, zaak C 474/99.
[38] Pag. 22 ev.
[39] Zie hierover ook http://www.europadecentraal.nl/onderwerpen/europees-mededingingsrecht/gedragsregels-markt-en-overheid/?panel=wet- en regelgeving.
[40] Pag. 24 en 25.

Hoofdstuk 2.

Onderscheid DAB, NEDAB, DAEB en SDAB

Belangrijk bij het bepalen en definiëren van DAEB is dat DAEB onderscheiden kunnen worden van andere categorieën van diensten van algemeen belang. Zo bestaat er een onderscheid tussen DAEB en Diensten van Algemeen Belang (DAB), diensten van algemeen belang die niet-economisch van aard zijn (zogenaamde NEDAB) en Sociale Diensten van Algemeen Belang (SDAB).

Dit onderscheid is van belang omdat op NEDAB bijvoorbeeld de staatssteunregels en andere Europese regels over interne markt en mededinging niet van toepassing zijn. In dit hoofdstuk worden de genoemde categorieën nader uitgewerkt, ook aan de hand van praktijkvoorbeelden. Daarnaast behandelt dit hoofdstuk de Europese regelgeving die van toepassing is ten aanzien van deze verschillende categorieën DAB. Op die manier wordt duidelijk tegen welke regels overheden aanlopen bij (de keuze voor) het financieren en vormgeven van verschillende diensten als bijvoorbeeld DAEB, NEDAB, en SDAB.

Afhankelijk van de aard van de betrokken activiteit en de met de activiteit beoogde publieke doelen is een meer of minder beperkend regime van de mededingings- en staatssteunregels van toepassing. Tot welke categorie een bepaalde taak behoort, dient per geval te worden beoordeeld. De lidstaten beschikken bij het kwalificeren van een bepaalde taak over een ruime bevoegdheid. Hierbij kunnen ook verschillen bestaan ten opzichte van andere lidstaten.

2.1 Diensten van algemeen belang: een overkoepelende term voor publieke taken

Diensten van algemeen belang (DAB) bevinden zich op het grensvlak van publieke belangen op nationaal en decentraal niveau en de regels van de interne markt. DAB onderscheiden zich van 'gebruikelijke diensten' doordat overheden in het kader van de waarborging van publieke belangen specifieke openbare dienstverplichtingen verbinden aan de uitvoering en financiering van deze diensten. Er bestaat geen precieze definitie van DAB, omdat overheden zelf een ruime bevoegdheid hebben om diensten van algemeen belang te omschrijven. In hoofdstuk 3 blijkt echter wel dat deze bevoegdheid niet onbegrensd is.

Hoewel de naam van het Protocol nr. 26 bij het Verdrag van Lissabon anders doet vermoeden, geeft dit protocol niet een nadere invulling aan DAB, maar aan de eisen die aan DAEB gesteld worden.[41] Artikel 1 van dit Protocol stelt dat DAEB in de zin van artikel 14 van het VWEU een hoog niveau van kwaliteit, veiligheid en betaalbaarheid, gelijke behandeling en de bevordering van de algemene toegang en van de rechten van de gebruiker van de DAEB omvatten.[42]

Het containerbegrip DAB omvat zowel economische activiteiten (DAEB), als niet-economische diensten van algemeen belang (NEDAB)). [43] Voor NEDAB bestaat geen specifieke Europese wetgeving en NEDAB vallen dan ook niet onder de Verdragsregels met betrekking tot de interne markt en mededinging. Bepaalde aspecten van de wijze waarop NEDAB zijn georganiseerd kunnen echter wel onder andere, algemene Verdragsregels vallen, zoals het verbod op discriminatie, het transparantiebeginsel etc.[44]

Of er sprake is van DAEB of NEDAB hangt in grote mate af van de aard en het doel van de activiteiten en de regels waaraan de activiteiten zijn onderworpen.[45] Hierin kunnen zowel per dienst als per lidstaat verschillen in optreden. Typische overheidstaken gelden als niet-economische activiteiten. Bij niet-economische diensten van algemeen belang (NEDAB) kan gedacht worden aan overheidsprerogatieven[46], zoals bijvoorbeeld het handhaven van de openbare orde, rechtspraak en het verlenen van vergunningen. Naast typische overheidstaken gelden activiteiten van zuiver sociale aard

41 Zie eerder par. 1.2 van deze handreiking.
42 Mededeling van de Commissie over de hervorming van de staatssteunregels voor DAEB, 23 maart 2011, COM (2011), 146 def.
43 Commissiegids DAEB 2013, pag. 22.
44 Zie pag. 22, punt 22 van de Commissiegids DAEB 2013.
45 A. Gerbrandy & B. Hessel, Mededingingsrecht voor decentrale overheden, Deventer: Kluwer 2004, p. 57- 58; HvJ EG 19 januari 1994, zaak C-364/92 (Eurocontrol).
46 Over de invulling van de terminologie 'overheidsprerogatieven' (zie verder par. 2.2.a van deze handreiking) in samenhang met 'marktfalen' (zie verder par. 3.3 van deze handreiking) en de samenhang dan wel het onderscheid hiertussen bestaat in de praktijk nog regelmatig discussie. De centrale vraag hierbij, voorlopig nog zonder unaniem eenduidig antwoord, is of bij NEDAB altijd kan worden aangenomen dat er sprake is van marktfalen. Betekent het, omdat een activiteit wordt aangeduid als niet economisch en door de overheid als prerogatief wordt opgepakt in het algemeen belang, dat er dus sprake is van marktfalen?

ook als niet-economische activiteiten. wettelijke socialezekerheidsstelsels en openbaar onderwijs zijn hier goede voorbeelden van.

2.2 Niet-economische diensten van algemeen belang (NEDAB)

De staatssteunregels zijn alleen van toepassing op activiteiten die economisch van aard zijn. Er is sprake van economische activiteiten wanneer goederen en/of diensten op de markt worden aangeboden.[47] Het Hof van Justitie heeft twee categorieën als duidelijk niet-economisch bestempeld:

- overheidsprerogatieven;
- zuiver sociale activiteiten.[48]

De entiteit die een NEDAB uitvoert is in die hoedanigheid niet te kwalificeren als onderneming in de zin van het Europees recht. Lidstaten hebben ruime vrijheid bij het aanmerken van een bepaalde activiteit als een NEDAB. Artikel 2 van Protocol 26 noemt deze nationale competentie ten aanzien van NEDAB expliciet.

2.2.a NEDAB: overheidsprerogatieven (pure overheidstaken)

Activiteiten die puur tot het domein van de overheid behoren en die niet aan marktwerking onderhevig zijn, gelden als overheidsprerogatieven.[49] De Commissie omschrijft deze activiteiten als activiteiten die verband houden met de uitoefening van bevoegdheden van openbaar gezag. Het gaat hierbij om overheidstaken ter uitoefening van taken van openbaar gezag. [50] Hierbij is niet van belang of de overheid die activiteiten rechtstreeks verricht of via een afzonderlijke entiteit waaraan zij een exclusief recht heeft verleend. De staatssteunregels en de regels ten aanzien van mededinging op de interne markt zijn niet van toepassing op deze pure overheidstaken.

Voorbeelden van overheidsprerogatieven zijn:

- Taken die door het leger of de politie worden uitgevoerd;
- Luchtverkeersveiligheid;
- Milieu-inspectiediensten;
- Rechtspleging;
- Publieke drinkwatervoorziening[51];
- Het verlenen van vergunningen en concessies; [52]
- De uitoefening van ruimtelijke-ordeningstaken;[53]
- De uitgifte van identificatiepapieren; [54]
- Inzameling huishoudelijk afval op basis van artikel 10.21 Wet milieubeheer.

[47] Arrest Höffner, zie ook eerder par. 2.3.1. van deze handreiking.

[48] Zie ook pag. 35 ev. Commissiegids DAEB 2013; de mededeling van de Europese Commissie over SDAB, 26 april 2006, COM(2006) 177 definitief, p. 6-8; M. Aalbers, B.Hessel, 'De nieuwe regels voor DAEB en hun betekenis voor decentrale overheden', deel 1: De nieuwe regels voor DAEB en staatssteun en hun betekenis voor decentrale overheden (I): een overzicht van de begrippen en de regelgeving, de Gemeentestem nr. 82, augustus 2012, p. 402.

[49] Eerder in noot 46 werd al opgemerkt dat over de precieze invulling van het begrip overheidsprerogatief in de praktijk discussie bestaat

[50] Commissiegids DAEB 2013, p.35.

[51] Bij de totstandkoming van de Drinkwaterwet is uiteengezet waarom de drinkwatervoorziening in Nederland moet worden gezien als een NEDAB (zie EK 2008-2009, 30985, nr. D).

[52] Aalbers, Hessel, de Gemeentestem, 2012, p. 402. Zie voor een verdere uitwerking van het begrip overheidsprerogatieven voor decentrale overheden ook: Anna Gerbrandy en Bart Hessel, 'Mededingingsrecht voor decentrale overheden, Europees recht voor decentrale overheden', deel 4, Kluwer 2004, p. 58-64 en p. 83-84.

[53] A. Gerbrandy, 'Beleidskansen in het mededingingsrecht', in B. Hessel, A.Kühler, e. Perton, 'Pluk de vruchten van de interne markt', Den Haag, 2011, p. 144.

[54] Zie ook de handreiking wet Markt en Overheid, ministerie van Economische Zaken, 2012, p. 22-23.

De aankoop van goederen en diensten door overheden voor louter eigen gebruik is daarnaast eerder niet zozeer als een prerogatief, maar wel al eens aangemerkt als een niet-economische activiteit.[55]

Belangrijk bij het bepalen van een overheidsprerogatief is dat gekeken wordt naar de ontwikkeling van marktwerking in de desbetreffende marktsector. Na verloop van tijd moet volgens de Europese Commissie geëvalueerd worden of de ontwikkelingen op de markt de noodzaak van een overheidsprerogatief nog toelaten.[56] Zo wordt het ophalen van bedrijfsafval bijvoorbeeld niet meer als een overheidsprerogatief gezien omdat deze activiteit veelal in concurrentie wordt aangeboden (vervolgens is wel weer de vraag of er dan sprake is van een economische activiteit of niet[57]).

Praktijkvraag
Onze gemeente is op grond van het burgerlijk wetboek (BW) verplicht gedurende de eerste 14 dagen opvang te verlenen aan zwerfdieren. Kan de opvang van deze dieren aangemerkt worden als een niet-economische dienst van algemeen belang (NEDAB) of een dienst van algemeen economisch belang (DAEB)?

Antwoord
Ja, bij dierenopvang als taak van een burgermeester kan zowel sprake zijn van elementen die voldoen aan een NEDAB als van daaruit voortvloeiende commerciëlere activiteiten tot dierenverkoop, die onder voorwaarden als een DAEB zouden kunnen gelden.

Relevant ten aanzien van de opvang van zwerfdieren is artikel 9 lid 3, Boek 5 BW. Dit artikel verplicht gemeenten zorg te dragen voor de opvang van zwerfdieren. Uit de jurisprudentie over artikel 106 lid 2 VWEU over diensten van algemeen belang, volgt dat een decentrale overheid een private onderneming kan belasten met overheidsgezag (arrest C-343/95 Diego Cali). Wanneer een entiteit typische overheidstaken uitvoert, doet deze dat niet in de hoedanigheid van een onderneming. Er is dan sprake van een niet-economische activiteit. In dat geval kan een niet-economische dienst van algemeen belang gevestigd worden. Echter, aangezien artikel 9 lid 3, Boek 5 BW stelt dat de burgemeester na verloop van twee weken nadat het dier door de gemeente in bewaring is genomen, bevoegd is het zo mogelijk tegen betaling van een koopprijs, en anders om niet, aan een derde in eigendom over te dragen, kan er toch gesproken worden van economische activiteiten. Er bestaat een markt voor de verkoop van dieren, en dierenasielen concurreren hier onder elkaar en met dierenwinkels. Verder is voor het verrichten van economische activiteiten een winstoogmerk niet vereist (arrest C-41/90 Höfner). Dierenopvang als taak van de burgemeester op basis van een wettelijke taak geldt als een niet-economische dienst van algemeen belang. Echter, het door de burgemeester (met zijn wettelijke taak tot dierenopvang) opdragen van commerciëlere diensten aan asielcentra tot dierenverkoop betekent dat er niet slechts sprake kan zijn van Niet-economische Diensten van Algemeen Belang (NEDAB). De samenhang tussen de wettelijke verplichtingen op het gebied van opvang en de marktactiviteiten ter uitvoering daarvan (door dierenasielen die diensten van economische aard verrichten) kan leiden tot de conclusie dat de activiteiten een publiek belang dienen. Daarom kan een DAEB gevestigd worden wanneer er in de regio onvoldoende aanbod van dierenasielactiviteiten bestaat.[59]

2.2.b NEDAB: zuiver sociale activiteiten

Ook zogeheten 'zuiver sociale activiteiten' zijn niet-economisch van aard. De staatssteunregels zijn daarom niet van toepassing. De uitvoering van deze activiteiten is doorgaans volledig op het solidariteitsbeginsel gebaseerd en er is geen marktwerking ten aanzien van deze activiteiten door de wetgever geïntroduceerd (dan wel door uitblijven van wetgeving mogelijk gebleken).

In de rechtspraak van het Europese Hof van Justitie is een aantal criteria vastgelegd op basis waarvan bepaalde activiteiten met een zuiver sociale functie als niet-economische activiteiten kunnen worden gezien. De volgende elementen zijn daarbij van belang:

[55] A. Gerbrandy, B. Hessel, 'Wanneer kunnen gemeenten met het mededingingsrecht te maken krijgen?', de Gemeentestem 2005, 7721, p. 12. Zie ook GvEA HvJEG, 4 maart 2003, zaak T-319/99, r.o. 37, FENIN.

[56] Commissiegids DAEB 2013, p. 38.

[57] Handreiking wet Markt en Overheid, ministerie van Economische Zaken, 2012, p. 23.

[58] Zie ook het GvEA, 12 september 2013, T-347/09, Commissie/Duitsland, zie eerder noot 25 in hoofdstuk 1.

a. een verplichte deelneming aan een sociale zekerheidsregeling;
b. de uitsluitend sociale aard van de sociale zekerheidsregeling;
c. de afwezigheid van een winstoogmerk;
d. de sociale uitkeringen zijn niet gekoppeld aan premiebetalingen;
e. de sociale uitkering is niet noodzakelijk evenredig aan de looninkomsten van de verzekerde;
f. een overheidstoezicht op de activiteiten.[59]

De Commissie geeft in haar gids over DAEB uit 2013 als voorbeeld van zuiver sociale activiteiten kinderopvang, openbaar onderwijs en de organisatie van publieke ziekenhuizen in lidstaten die kinderopvang/ziekenhuizen financieren op volledige solidariteit. Sociale premies en andere staatsmiddelen worden in die gevallen dan kosteloos geleverd op basis van een universele dekking.[60]

In Nederland is marktwerking geïntroduceerd in de zorg en in de kinderopvang. Omdat uitkeringen in de zorg in Nederland samenhangen met premies en diverse zorgactiviteiten een aanvulling zijn op de basisverzekering, kan bij veel van dergelijke sociale zekerheidsstelsels niet gesproken worden van zuiver sociale activiteiten[61].

Voorbeelden van zuiver sociale activiteiten in Nederland zijn:

- Het aanbieden van bekostigd onderwijs op basis van onderwijswetgeving;
- Charitatieve activiteiten verricht door liefdadigheidsinstellingen, hulpverleningsorganisaties en/of kerkelijke instanties;
- Activiteiten van vakbonden en consumentenorganisaties in het kader van hun sociaal-maatschappelijke functies;[62]
- wettelijke sociale zekerheidsstelsels die volledig op het solidariteitsbeginsel zijn gebaseerd;
- Bepaalde activiteiten van maatschappelijke organisaties en wetenschappelijke verenigingen.[63]

2.3 Diensten van Algemeen Economisch Belang (DAEB)

Diensten van algemeen economisch belang zijn economische activiteiten die een publiek belang dienen. Omdat ondernemers of overheden die een DAEB uitvoeren zich op 'een markt' begeven, onderscheiden deze activiteiten zich van bovenbedoelde 'pure overheidstaken' en 'zuiver sociale activiteiten'.

Doorgaans is er sprake van onrendabele activiteiten en/of van activiteiten die de markt ontoereikend naar (sociaal-) maatschappelijk verantwoorde voorwaarden kan uitvoeren. Hierdoor moeten ondernemingen die met een DAEB belast zijn gecompenseerd worden voor de openbare diensten die zij uitvoeren.

Zonder ingrijpen van de overheid kunnen bepaalde groepen burgers geen gebruik maken van deze diensten. Denk bijvoorbeeld aan een busverbinding die noodzakelijk is voor grote groepen mensen (ouderen, jongeren, forensen), maar die op basis van economische efficiency niet (meer) zou worden uitgevoerd door vervoersondernemingen. Hiermee onderscheiden DAEB zich ook van gebruikelijke marktactiviteiten, die wel voldoende door de markt worden aangeboden en die economisch rendabel zijn.

In hoofdstuk 1 en 5 worden diverse voorbeelden van DAEB genoemd. In hoofdstuk 4 kunt u nalezen welke activiteiten de Commissie juist niet als DAEB ziet maar als een commerciële activiteit die voldoende door de markt kan worden verricht, zonder dat de overheid deze diensten moet stimuleren.

[59] Pag. 36 ev. Commissiegids DAEB 2013; M. Aalbers, B. Hessel, 'De nieuwe regels voor DAEB en hun betekenis voor decentrale overheden', deel 1: De nieuwe regels voor DAEB en staatssteun: begrippen en regelgeving, de Gemeentestem nr. 82, augustus 2012, p.403; Mededeling DAEB en staatssteun, 2011, randnummers 17 en 18.
[60] Commissiegids DAEB 2013, p. 36-37.
[61] M. Aalbers, B. Hessel, de Gemeentestem nr. 82, augustus 2012, p.403.
[62] Handreiking DAEB en staatssteun 2008, ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
[63] Zie ook M. Aalbers, B. Hessel, Gemeentestem. nr. 82, augustus 2012 en de in de voetnoten 16 ev. hiervan genoemde literatuur.

2.4 Een combinatie van economische en niet-economische activiteiten

In een werkdocument over DAEB van 2007 maakt de Europese Commissie er gewag van dat het onderscheid NEDAB-DAEB per geval en naar de aard en het doel van de activiteiten bepaald dient te worden. Echter, uit de beschikkings- en besluitenpraktijk van de Europese Commissie kan worden opgemaakt dat activiteiten al snel als 'van economische aard' gezien worden. [64]

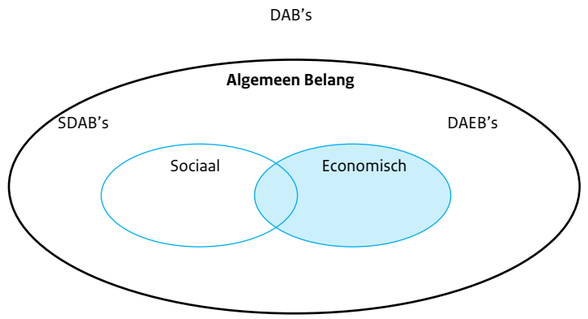
Zo heeft de Europese Commissie bijvoorbeeld natuur- en landschapsbeheerorganisatie als DAEB aangemerkt.[65] De Commissie maakt hierbij geen onderscheid tussen private en publieke natuurbeheerorganisaties en kijkt niet naar de doelstelling van natuurbeheerorganisaties, maar analyseert of de activiteiten van economische aard zijn.
Daarbij geeft de Commissie aan dat bij natuur- en landschapsbeheerdoelstellingen er een combinatie is van economische- en niet-economische activiteiten. Zonder economische doelstelling kunnen de natuurbeheerdoelstellingen niet bereikt worden.

Economische activiteiten in de natuur- en landschapsbeheersector zijn onder meer bos- en weidelandbeheer, pacht, houtverkoop, toerisme (of activiteiten die het toerisme versterken) en het verrichten van adviesdiensten. Gevolg hiervan is dat volgens de Europese Commissie bepaalde natuur- en landschapsbeheersdiensten vallen onder de DAEB-Vrijstellingsbeschikking.[66]

2.5 Sociale diensten van algemeen belang (SDAB): economische of niet-economische diensten?

Sociale DAB hebben zowel sociaal-maatschappelijke als economische doelen. Omdat sociale diensten onder steeds meer concurrerende omstandigheden worden aangeboden, stelt de Europese Commissie dat sociale diensten van algemeen belang in het geval van marktwerking ook als economische activiteiten bestempeld kunnen worden.[67] Ook hier geldt weer dat de verschillen per lidstaat van wat nog wel en wat niet meer als SDAB kan gelden groot kunnen zijn.

De Commissiegids DAEB 2013 geeft aan dat het feit dat een betrokken activiteit als 'sociaal' wordt aangemerkt niet voldoende is om uit te sluiten dat de betrokken activiteit als 'economische activiteit' wordt aangemerkt. Van een onderscheid tussen SDAB en SDAEB wordt echter niet gesproken. De Commissiegids geeft aan dat sociale diensten van algemeen belang met een economisch karakter DAEB zijn.[68] Schematisch geeft de gids DAEB 2013 het als volgt weer:

[64] Zie http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52007SC1516:EN:HTML werkdocument van de Commissie SEC 2007, 1516 final, alleen in Engelse versie beschikbaar.
[65] Steunmaatregelen NN8/2009 en N 277/2003 Duitsland (Duitse natuurgebieden); zie ook noot 25 van hoofdstuk 1 GvEA, 12 september 2013, T-347/09, Commissie/Duitsland.
[66] Op 12 september 2013 deed het GvEA uitspraak over het door Duitsland ingestelde beroep (T-347/09). Het beroep is afgewezen. Zie ook hoofdstuk 1 van deze handreiking.
[67] Mededeling SDAB 2006, COM (2006) 177 def van 26.4.2006, p. 6-8., in te zien via http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2004_2009/documents/com/com_com%282006%290177_/com_com%282006%290177_nl.pdf.
[68] Pag. 23 Commissiegids DAEB 2013.

SDAB zijn dus onderdeel van DAB. Aan DAB heeft de Europese Commissie vooralsnog weinig uitwerking gegeven. Een eenduidige kwalificatie van taken die een sociale DAB inhouden is daarom niet voorhanden.

De Europese Commissie heeft wel al in haar mededelingen over SDAB uit 2006 en 2007[69] en daarna in de Commissiegids DAEB 2013 een aantal specifieke kenmerken van sociale diensten van algemeen belang opgesteld, onderverdeeld in twee categorieën. Naast de gezondheidszorg in strikte zin[70], omvatten deze twee categorieën SDAB:

Categorie 1: zuiver sociale activiteiten zoals wettelijke regelingen en aanvullende sociale zekerheidsregelingen in verschillende organisatievormen die fundamentele risico's van het leven dekken, zoals in verband met gezondheid, ouderdom, arbeidsongevallen, werkloosheid, pensionering en handicaps.[71]

Categorie 2: andere essentiële diensten die rechtstreeks aan de betrokkene verleend worden. Deze diensten dienen de sociale cohesie te verbeteren, bieden hulp op maat om de (re-) integratie van de betrokkenen in de maatschappij te vergemakkelijken en de uitoefening van hun fundamentele rechten te garanderen.[72]

Om deze tweede categorie te concretiseren noemen de mededeling SDAB 2006 en de Commissiegids DAEB 2013 vier voorbeelden. Het eerste voorbeeld betreft hulpverlening aan personen met ernstige problemen of personen die in een crisissituatie verkeren. Te denken valt aan schulden, werkloosheid, verslavingen of gezinsbreuk. Daarnaast worden activiteiten die betrokkenen de nodige vaardigheden verschaffen ten bate van de volledige integratie in de maatschappij en vooral op de arbeidsmarkt genoemd. Voorbeelden van zulke activiteiten zijn rehabilitatie, taalonderwijs voor migranten en opleiding, herintreding in het arbeidsproces. Verder worden activiteiten ter integratie van langdurig hulpbehoevenden in verband met een handicap of een medisch probleem ook tot sociale DAB gerekend. Tot slot wordt sociale huisvesting ten behoeve van individuen of sociale groepen in een achterstandspositie genoemd.[73] Sommige diensten kunnen elk van deze vier aspecten omvatten.

Voorbeelden van (maar niet altijd in Nederland haalbare) sociale DAB zijn:

- Gezondheidsdiensten;
- Langdurige zorg;
- Sociale zekerheid;
- Werkgelegenheidsdiensten;
- Sociale huisvesting;
- Diensten op het gebied van sociale cohesie.

In hoofdstuk 5 van deze handreiking wordt verder ingegaan op het verband tussen sociale diensten met een algemeen economisch belang (DAEB) en het Vrijstellingsbesluit 2012/21/EU. Ten aanzien van sociale diensten van algemeen economisch belang geldt namelijk ingevolge (artikel 2 van) dit besluit een verlicht staatssteunregime. Sociale diensten van algemeen economisch belang mogen daardoor meer financiering ontvangen dan DAEB in andere sectoren. Dit geldt bijvoorbeeld (onder voorwaarden) voor:

- Gezondheidszorg en langdurige zorg;
- Kinderopvang;
- Toegang tot de arbeidsmarkt en herintreding;
- Sociale huisvesting;
- De zorg voor en sociale inclusie van kwetsbare groepen.

[69] COM (2007) 725 definitief van 20.11.2007, in te zien via eerdere noot 20.
[70] Zie ook pag. 22 Commissiegids DAEB 2013.
[71] B. Hessel, B., I. Jozepa, 1001 vragen over staatssteun , Den Haag, 2008, p.186; Commissiegids DAEB 2013 pag. 22.
[72] Mededeling SDAB 2006. p.5; Commissiegids DAEB 2013, pag. 23.
[73] Mededeling SDAB 2006. p.5; Commissiegids DAEB 2013, pag. 23.

Ten aanzien van financiering van deze diensten geldt overigens wel het vereiste van marktfalen dat ook nader besproken wordt in hoofdstuk 4 van deze handreiking.

Praktijkvraag
Is huis-aan-huis inzameling van kleding een NEDAB, DAEB of SDAB?

Antwoord
Allereerst moet gekeken worden of voor de inzameldiensten en de diensten die eventueel voortvloeien uit de inzameling van kleding een financiële tegenprestatie wordt geheven en of het een economische activiteit betreft. De inzameling van huishoudelijk afval zelf betreft ingevolge artikel 10.21 Wet milieubeheer (Wm) in Nederland een NEDAB.
Gemeenten mogen daarnaast op grond van artikel 11 van de model-afvalstoffenverordening besluiten een inzamelvergunning te verlenen aan een charitatieve instelling. Er is geen sprake van een economische activiteit wanneer haar activiteiten neerkomen op het uitvoeren van overheidsbeleid of wanneer deze activiteiten van zuiver sociale aard zijn.
Wordt de huis-aan-huis kleding echter commercieel hergebruikt, bijvoorbeeld door aangeboden te worden in een kringloopwinkel of een instelling die geen sociaal oogmerk heeft, dan is er niet meer sprake van een NEDAB en SDAB maar een DAEB omdat er sprake is van economische activiteiten doch met het doel een bepaald publiek belang te dienen. Het is mogelijk om te motiveren dat de kringloopwinkel in dat geval een DAEB verricht indien er sprake is van een bepaalde vorm van marktfalen. Is dat laatste niet het geval dan is er sprake van een commerciële dienstverlening en spreken we van een pure economische activiteit.

Schematisch overzicht: DAB, DAEB, NEDAB, SDAB

DAB
- Niet-economische diensten van algemeen belang (NEDAB; inclusief SDAB).
- Economische diensten van algemeen belang (DAEB).

NEDAB
- Overheidsprerogatieven, typische overheidstaken.
- Activiteiten van zuiver sociale aard (SDAB; cat. 1 zuiver sociaal en cat. 2 andere essentiële diensten.

DAEB
- Economische activiteiten (op een 'markt') die een publiek belang dienen.
- Sociale diensten van algemeen belang met een economisch karakter.

Hoofdstuk 3.

Beleidsruimte en beperkingen bij de omschrijving van DAEB

Zoals reeds vermeld hebben overheden ruime beleidsvrijheid om economische activiteiten die een publiek belang dienen te omschrijven als DAEB. Meer hierover leest u in de eerste paragraaf van dit hoofdstuk. Deze beleidsvrijheid is echter niet onbegrensd. Er dient met een aantal zaken rekening te worden gehouden ten aanzien van de aanwijzingsbevoegdheid voor DAEB. Zo verrichten de Europese Commissie en het Europese Hof van Justitie de zogenaamde kennelijke fout-toets die in paragraaf 3.2 behandeld wordt. Daarnaast toetst de Commissie of er echt sprake is van marktfalen bij een DAEB, waarover meer in paragraaf 3.3. Dit hoofdstuk besluit met de vraag die overheden zich dienen te stellen bij de keuze voor DAEB compensatie, namelijk: is dit het juiste beleidsinstrument of zouden ook andere beleidsinstrumenten kunnen worden ingezet? Als er minder martktverstorende alternatieven zijn dan moeten deze worden ingezet.

3.1 Beleidsruimte voor overheden om een DAEB in te richten

Nationale en decentrale overheden hebben een ruime beoordelingsbevoegdheid bij het bepalen wat een DAEB is.[74] Dit geldt zolang deze diensten zich door hun algemeen belang onderscheiden van gebruikelijke marktdiensten (zie ook verder paragraaf 3.2).

De Europese Commissie heeft deze ruime discretionaire bevoegdheden van lidstaten om DAEB te omschrijven bevestigd in zowel de mededeling over DAEB uit 2012 als in de Commissiegids uit 2013.[75] Dit gebeurde in navolging van de arresten BUPA en TV2/Danmark.[76] Ook uit andere jurisprudentie van het Gerecht EU en het Europese Hof van Justitie volgt dat overheden in het toezicht op overcompensatie ruime bevoegdheden hebben.[77] Zo mogen lidstaten zelf toezichtmechanismen vaststellen die toezien op een efficiënte besteding van DAEB-compensatie. De Commissie mag slechts bij ‘een kennelijke fout’ bij het omschrijven van de DAEB ingrijpen.

Verder bevestigt het Protocol nr. 26 bij het VWEU de bevoegdheden van overheden om een DAEB te omschrijven, te financieren en uit te laten voeren. Artikel 36 van het Handvest van Grondrechten benadrukt tot slot ook nog het recht dat burgers hebben tot de toegang tot deze diensten.

3.2 Kennelijke fout-toets Europese Commissie

De bevoegdheid van de Europese Commissie om zich te mengen in de ruime beoordelingsbevoegdheid van nationale en decentrale overheden bij het bepalen van een DAEB , is beperkt tot het nagaan of een zogenoemde kennelijke fout is gemaakt bij het omschrijven van de dienst als DAEB. Dit geldt ook voor de beoordeling van de met de compensatie gemoeide staatssteun, zo valt na te lezen in de DAEB-mededeling uit 2012.[78]

Alleen wanneer er sprake is van kennelijk foute economische analyses van de overheid of wanneer er een kennelijk ongeschikte maatregel ontworpen is om het marktfalen tegen te gaan, kunnen de ruime discretionaire bevoegdheden van de overheden om marktfalen vast te stellen door de Europese Commissie terzijde worden geschoven.[79]

In de DAEB-gids 2013 geeft de Commissie voorbeelden van activiteiten die eerder in de beschikkingenpraktijk van de Commissie of rechtspraak van het Hof als kennelijke fout zijn benoemd. Deze activiteiten onderscheiden zich dus niet van gebruikelijke marktactiviteiten. [80]

---

74 Pluk de vruchten van de interne markt, 2011, pag. 210.
75 GvEA 12 februari 2008, zaak T-289/03 (BUPA) en GvEA 22 oktober 2008; gevoegde zaken T- 309/04, T- 317/04, T-329/04 en T-336/04 (TV2/Danmark); Commissiegids DAEB 2013, p.24, Mededeling DAEB en staatssteun 2012, punt 46.
76 A.L. Knook, ‘De nieuwe DAEB-gids van de Europese Commissie: balanceren op drie koorden tegelijkertijd’, NtER juli 2013, nr. 6, p. 194.
77 GvEA 12 februari 2008, zaak T-289/03 (BUPA) en GvEA 22 oktober 2008; gevoegde zaken T- 309/04, T- 317/04, T-329/04 en T-336/04 (TV2/Danmark.
78 Mededeling DAEB en staatssteun 2012, punt 46. Dit volgt uit het BUPA-arrest.
79 GvEA BUPA, r.o. 266, 267.
80 DAEB-gids 2013, p. 26.

Het betreft:

- reclameactiviteiten;[81]
- overslagwerkzaamheden in havens;[82]
- afvalverwijdering waarvan een bepaalde selectie marktpartijen profiteren;[83]
- de productie, verwerking en afzet van landbouwproducten;[84]
- breedband die beperkt blijft tot een bedrijvenpark/ een selectie ondernemingen en die niet ten goede komt aan een breed publiek[85] .

Sociaal-maatschappelijk verantwoorde voorwaarden
De Commissie kijkt bij de beoordeling van een DAEB op een kennelijke fout ook naar een evidente schending van de mededinging. Hierbij toetst de Commissie aan het Protocol nr. 26 bij het VWEU, dat meebrengt dat de overheid die een DAEB aanwijst sociaal-maatschappelijk verantwoorde voorwaarden voorschrijft voor de uitvoering op het gebied van:

- de prijs/kwaliteitverhouding;
- continuïteit in levering;
- toegankelijkheid;
- non-discriminatie.

3.3 Marktfalen: een belangrijke toets voor een kennelijke fout

De Europese Commissie veronderstelt een bepaald marktfalen als voorwaarde voor de financiering van DAEB.[86] Zij gaat er bij het beoordelen van de noodzaak en proportionaliteit van de DAEB dan vanuit dat de markt ontoereikend is om naar sociaal-maatschappelijk verantwoorde voorwaarden bepaalde activiteiten voort te brengen. In de DAEB-gids 2013 stelt de Commissie hierover:

'De lidstaten beschikken over een ruime beoordelingsbevoegdheid bij de omschrijving van DAEB. Wanneer er echter andere, onder normale marktvoorwaarden opererende ondernemingen zijn die niet met een DAEB zijn belast en die deze dienst al verrichten of op bevredigende wijze kunnen verrichten en op voorwaarden (zoals prijs van, objectieve kwaliteitskenmerken van, continuïteit van en toegang tot de dienst) die stroken met het algemeen belang, zoals dat door de overheid is omschreven, is het volgens de Commissie niet passend om aan dit soort dienst specifieke openbare dienstverplichtingen te verbinden. Daarom is het van nog groter belang dat de lidstaat de specifieke kenmerken van de betrokken dienst duidelijk aangeeft, en met name onder welke voorwaarden die moet worden verricht en wat het doelpubliek van die dienst is. Wordt een dienst al op de markt verricht, maar onder omstandigheden die de betrokken lidstaat onbevredigend vindt, bijvoorbeeld omdat de markt niet het kwaliteitsniveau of een kostprijs kan bieden die volgens die overheden in het algemeen belang zijn (omdat bijvoorbeeld de vervoerstarieven te hoog liggen voor gezinnen met een laag inkomen), dan zou dat soort dienst als DAEB kunnen kwalificeren. Deze dienst moet dan wel zonder discriminatie worden aangeboden. Wanneer de dienst nog niet door de markt wordt aangeboden, is het aan de lidstaat om te beslissen of de dienst door de markt kan worden aangeboden.'[87]

Het marktmechanisme schiet bij het waarborgen van publieke diensten die economisch van aard zijn in een aantal gevallen tekort. Uit de besluitpraktijk van de Europese Commissie volgt dat er een aantal vormen van marktfalen is:

1. De markt kan bepaalde (semi-)collectieve goederen of diensten niet voortbrengen tegen maatschappelijk aanvaardbare voorwaarden.

[81] Zie ook mededeling inzake staatssteun en publieke omroepen, PB C 257, 27-10-2009.
[82] Hof van Justitie EG, 27 november 2003, gevoegde zaak C-34/01 tot C-38/01, Enirisorse.
[83] Besluit 2012/485/EU van de Europese Commissie, 25-04-2012, SA 25051, Zweckverband Tierkörperbeseitigung Rheinland Palts.
[84] Beschikking van de Europese Commissie 2000/628/EG, 11-04-2000, Centrale del Latte di Roma.
[85] Zie ook noot 32 op pag. 25 van de Commissiegids DAEB 2013.
[86] Mededeling DAEB 2012, punt 48.
[87] DAEB-gids 2013, pag. 28. Zie ook Mededeling DAEB 2013, punt 48.

Uit de beschikkingen- en besluitenpraktijk van de Europese Commissie zijn hiervan voorbeelden terug te vinden op het gebied van:

- Natuurbeheer;
- Sociale DAEB;
- NUTS-voorzieningen;
- Toegang tot breedband in rurale gebieden;
- Busvervoer op onrendabele trajecten.

Wanneer de markt diensten die een publiek belang dienen niet kan voortbrengen, dan wel tegen relatief te hoge prijzen en leveringsvoorwaarden, kan overheidsstimulering van deze goederen gerechtvaardigd zijn.[88]

2. De marktwerking levert negatieve factoren op voor de maatschappij en remt positieve factoren waar de maatschappij van profiteert.

Een DAEB-compensatie voor een publieke dienst kan ook negatieve factoren van marktwerking verminderen en daardoor positieve factoren opleveren.

Een goed voorbeeld van een DAEB-compensatie die positieve effecten beoogt te stimuleren en negatieve effecten probeert tegen te gaan is sociale woningbouw. Het is voor de samenleving als geheel van belang dat sociaal zwakkeren over een betaalbare huurwoning kunnen beschikken.[89] Hierbij kan gedacht worden aan de leefbaarheid van wijken en sociale cohesie in steden.[90]

Daarnaast biedt DAEB-compensatiesteun een mogelijke oplossing tegen negatieve externe effecten van marktwerking die tot knelpunten op de woningmarkt hebben geleid. Voorbeelden van dergelijke negatieve externe effecten op de huurwoningmarkt zijn:

- lange wachtlijsten voor huurwoningen, sociale problemen in achterstandswijken, hoge woonlasten en de dalende kwaliteit van de woonomgeving van stadswijken. [91]

Zoals eerder al opgemerkt in par. 2.1 van deze handreiking bestaat er in de praktijk discussie over hoe het begrip 'marktfalen' precies moet worden geïnterpreteerd. Zowel bovenstaande besluitenpraktijk van de Commissie als bijvoorbeeld verschenen beleidsdocumenten van de Commissie geven echter wel enkele indicaties die gebruikt kunnen worden bij de interpretatie.[92]

[88] Nicolaides, P., 'Essays on law and economics of state aid', Proefschrift Universiteit van Maastricht, Maastricht, 20 november 2008, p.420-423; SER Rapport, Overheid en markt, het resultaat telt, Advies nr. 2010/01, 19 maart 2010, Commissie Marktwerking en Publieke Belangen, p. 30-31 via http://www.ser.nl/nl/publicaties/adviezen/2010-2019/2010/b28477.aspx.
[89] SER, Rapport naar een integrale hervorming van de woningmarkt, april 2010, p. 47 via http://www.ser.nl/~/media/files/internet/publicaties/csed/2010/b28704.ashx.
[90] SER, Rapport naar een integrale hervorming van de woningmarkt, april 2010, p. 47.
[91] SER, Rapport naar een integrale hervorming van de woningmarkt, april 2010, p. 30.
[92] Zie bijv. ook de breedbandrichtsnoeren uit 2013 (zie par. 6.3 van deze handreiking), nr. 37 en noot 50 die een omschrijving geven van het begrip marktfalen (deze omschrijving is ook opgenomen in de termenlijst achterin deze handreiking).

Voorbeeld casus marktfalen
Voor de decentrale praktijk is de zaak Appingedam[94] (2006) illustratief voor hoe de Commissie met een economische bril via een marktfalen- naar een kennelijke fout-toets toe redeneert. De financiering van het breedbandnetwerk in Appingedam was niet door middel van een DAEB-besluit door de gemeente aangewezen. Daarnaast waren marktpartijen KPN en Essent op dat moment al actief met de aanleg van breedbandinfrastructuur in de regio van Appingedam. De Commissie toetste ambtshalve of er wellicht sprake was van een DAEB.

Zij concludeerde dat er geen specifieke opdracht was verleend. Daarna onderzocht de Commissie de vraag of er sprake was van een gebrekkige marktwerking op de breedbandmarkt in Nederland (Appingedam) die zou kunnen worden ondervangen door staatssteun.

De gemeente Appingedam kon geen specifiek marktfalen aantonen en daarom oordeelde de Europese Commissie dat het aanwijzen van de gemeentelijke financiering voor het breedbandnetwerk staatssteun inhield die onverenigbaar was met de gemeenschappelijke markt[95]. De steunmaatregel mocht daarom ook niet ten uitvoer worden gebracht.

Hoofdstuk 7 van deze handreiking noemt voorbeelden van de praktische toepassing van de marktfalentoets als criterium voor DAEB-financiering.

3.4 Is DAEB-compensatie een geschikt middel?

Als een overheid marktfalen wil aanpakken dan dient zij zich af te vragen of DAEB-financiering het meest geschikte beleidsinstrument is. Dit kan op basis van de vier Altmark-voorwaarden of op basis van het DAEB- en staatssteunpakket uit 2011 (dat in hoofdstuk 5 besproken wordt) worden bepaald. Het is raadzaam voor overheden om andere beschikbare beleidsinstrumenten tegen DAEB-financiering af te wegen. Dit is ook van belang in het kader van de noodzakelijkheids-toets. Deze toets volgt uit het vierde Altmark-criterium.

In sommige gevallen kunnen andere maatregelen een beter evenwicht bieden tussen het waarborgen van de uitvoering van publieke diensten en het voorkomen van concurrentieverstoringen.[95] Voorbeelden zijn belastingmaatregelen, algemene structurele maatregelen en het gebruikmaken van specifieke staatssteunkaders en sectorale EU-regels voor openbare diensten.

[93] Beschikking 2006/3226/EG van de Europese Commissie van 19 juli 2006 inzake steunmaatregel C 35/2005 die Nederland voornemens is ten uitvoer te gaan leggen met betrekking tot de aanleg van een breedbandnetwerk in Appingedam, Pb EU 2007, L 86/50.

[94] Zie ook http://handreikingbreedband.digitalestedenagenda.nl/handreiking/buitengebied/middelen/financieren/financieren-met-gemeente-geld/geen-goedkeuring-ec-nodig/daeb.html.

[95] Hessel, B., Verregaande gevolgen van het Actieplan Staatssteun voor decentrale overheden, de Gemeentestem 2009, nr. 7310, p.44.

Praktijkvoorbeeld ongeschiktheid DAEB-compensatie
De Europese Commissie stelde in een zaak over milieubescherming die door Malta was aangemeld onder de Kaderregeling DAEB dat een beroep op het Altmark-arrest mogelijk ongeschikt is. Dit was het geval wanneer de steunkaders voor milieu-steun en O&O&I meer waarborgen bieden voor het tegengaan van marktfalen.[97]

Malta wilde een lening van 15,5 miljoen verstrekken aan de elektriciteitscentrale Delimara om haar boilers aan te kunnen passen. De steun zou Malta grotendeels halen uit een Europees regionaal fonds, dat tot haar beschikking staat. Malta ziet de steun als een compensatie van een DAEB, omdat de elektriciteitscentrale op deze manier voorziet in extra capaciteit in het geval van aanbodverstoringen.

De Commissie twijfelt of de steun nodig en geschikt is om de dienst als dienst van algemeen economisch belang te vervullen. De steun is waarschijnlijk in strijd met de staatssteunregels, omdat dergelijke steun de investeringskosten die nodig zijn om aan de bestaande milieunormen voor elektriciteitscentrales in de EU te voldoen vermindert. De Commissie is hierop een onderzoek begonnen, waarna Malta het voornemen om steun te verlenen heeft ingetrokken.[98]

In de Commissiegids DAEB 2013 noemt de Commissie nadrukkelijk geharmoniseerde EU-regels voor een aantal sectoren waarin openbare diensten verricht worden, als beperking op de beoordelingsbevoegdheid van lidstaten.[98] Het gaat dan bijvoorbeeld om diensten in de volgende sectoren:

- telecom;[99]
- post;[100]
- energiesector;[101]
- openbaar vervoer (vliegverkeer, wegvervoer en zeevervoer van passagiers);[102]
- afvalverwerking;[103]
- breedband[104].

Als deze harmonisatieregels uitsluitend bepaalde, specifieke diensten betreffen, beschikken de overheden in lidstaten over ruime beoordelingsvrijheid om extra diensten als DAEB aan te merken. De lidstaten moeten dan de verplichtingen uit de betreffende harmonisatierichtlijn toepassen op de benoemde specifieke diensten, maar beschikken over de beoordelingsvrijheid om verder te gaan dan de bepalingen van de betrokken richtlijn om andere diensten als DAEB aan te wijzen.[105]

[96] Steunmaatregel nr. C 32/10 (ex N 520/09), 17 november 2010, Milieubescherming voor een elektriciteitscentrale in Malta.

[97] Besluit Europese Commissie SA.29427 Malta, 06.02.2012, Environmental Project for Delimara Power Station. Zie ook het werkdocument van de Europese Commissie 'De toepassing van de EU-staatssteunregels op diensten van algemeen economisch belang sinds 2005 en de uitkomsten van de publieke raadpleging', 23-03- 2010, p.20; zie http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/sgei_report_nl.pdf.

[98] Commissiegids DAEB 2013, pag. 24 ev.

[99] Richtlijn 2002/22/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische-communicatienetwerken en –diensten ('Universeledienstrichtlijn'), PB L 108 van 24.4.2002.

[100] Richtlijn 2008/6/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 februari 2008 tot wijziging van Richtlijn 97/67/EG wat betreft de volledige voltooiing van de interne markt voor postdiensten in de Gemeenschap, PB L 52 van 27.2.2008.

[101] Richtlijn 2009/73/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas en tot intrekking van Richtlijn 2003/55/EG, PB L 211 van 14.8.2009; Richtlijn 2009/72/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van Richtlijn 2003/54/EG, PB L 211 van 14.8.2009.

[102] Verordening (EG) nr. 1370/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 betreffende het openbaar personenvervoer per spoor en over de weg en tot intrekking van verordening (EEG) nr. 1191/69 van de Raad en verordening (EEG) nr. 1107/70 van de Raad, PB L 315 van 3.12.2007; verordening (EG) nr. 1008/2008 inzake luchtvervoer; verordening (EEG) nr. 3577/92 van de Raad van 7 december 1992 houdende toepassing van het beginsel van het vrij verrichten van diensten op het zeevervoer binnen de lidstaten; diensten van algemeen economisch belang sinds 2005 en de uitkomsten van de publieke raadpleging, 23-03- 2010, p. 11; http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/sgei_report_nl.pdf.

[103] Zie ook eerder par. 3.2 van deze handreiking.

[104] Zie ook mededeling van de Commissie 'Communautaire richtsnoeren voor de toepassing van de staatssteunregels in het kader van de snelle uitrol van breedbandnetwerken', C 235 van 30.9.2009, waarover meer in hoofdstuk 6 van deze handreiking.

[105] Zie pag. 25 van de Commissiegids DAEB 2013: het voorbeeld van de elektronische communicatiediensten in het kader geplaatst onder punt 6.

Voorbeeld beoordelingsbevoegdheid lidstaat in bepaalde sector
Overheden moeten bijvoorbeeld in de sector van de elektronische communicatie, de universeledienstverplichtingen uit de Universeledienstrichtlijn toepassen, maar zij beschikken over beoordelingsvrijheid om verder te gaan dan de bepalingen van de betrokken richtlijn wanneer het er om gaat elektronische communicatiediensten als DAEB aan te merken.[107]

Een uitgewerkt overzicht van specifieke sectorale staatssteunregelgeving voor de financiering van DAEB in de sectoren vervoer, breedband, omroepen, sociale woningbouw en zorg volgt in hoofdstuk 6 van deze handreiking. Het is dan ook van belang om steeds na te gaan of er specifieke regels voor betreffende sectoren of specifieke staatssteunregels bestaan, waarmee de te bereiken doelen ook of zelfs beter zouden kunnen worden bereikt.

[106] Zie voor meer voorbeelden ook het Werkdocument van de Europese Commissie, De toepassing van de EU-staatssteunregels op diensten van algemeen economisch belang sinds 2005 en de uitkomsten van de publieke raadpleging, 23-03- 2010, p. 19 en 20; http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/sgei_report_nl.pdf.

Hoofdstuk 4.

De praktijk: voorbeelden van DAEB

In dit hoofdstuk passeren voorbeelden van diensten die zijn benoemd als DAEB de revue. Het betreft zowel voorbeelden uit Nederland als uit andere lidstaten. Het is bij het kennisnemen van dergelijke voorbeelden van belang te beseffen dat de 'haalbaarheid' van het benoemen en inrichten van een bepaalde dienst als een DAEB per lidstaat en per dienst kan verschillen. De voorbeelden in dit hoofdstuk dienen vooral als illustratie bij de materie die in de vorige hoofdstukken is uitgewerkt en als mogelijke inspiratiebron voor (decentrale) overheden in Nederland om mogelijkheden voor het inrichten van diverse DAEB te bezien. In de vorige hoofdstukken werd al naar enkele van de relevante voorbeelden die in dit hoofdstuk worden genoemd verwezen.

4.1 Algemene voorbeelden van DAEB

Zowel in jurisprudentie en literatuur, de beschikkingen- en besluitenpraktijk van de Europese Commissie als in Europese en nationale regelgevende- en beleidsdocumenten zijn in de loop der jaren verscheidene voorbeelden van benoemde DAEB te vinden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan diensten op het gebied van:

- publieke omroepen;[107]
- ambulancediensten;[108]
- onrendabele vervoersdiensten;[109]
- postdiensten;[110]
- aanvullende verzekeringsdiensten;[111]
- afvalverwerking en;[112]
- sociale huisvesting.[113]

4.2 Voorbeelden van DAEB in Nederland

In Nederland zijn zowel voorbeelden te benoemen van de rijksoverheid als van gemeenten en provincies die bepaalde activiteiten die een publiek belang dienen als DAEB hebben aangewezen.

4.2.1 Voorbeelden van DAEB bij de rijksoverheid

a) De Nederlandse Publieke Omroepstichting
Publieke omroepdiensten zijn door de Nederlandse regering als DAEB omschreven en worden gefinancierd op basis van de Mediawet. De Europese Commissie heeft het financieringsstelsel in 2005 en 2010 op basis van artikel 106 lid 2 VWEU en de Omroepmededeling goedgekeurd. [114] In hoofdstuk 6 van deze handreiking volgt meer informatie over de DAEB-regels voor publieke omroepdiensten.

b) Het Nederlandse financieringsstelsel van woningcorporaties voor het realiseren van sociale woningbouw en maatschappelijk vastgoed.
In 2009 is de Europese Commissie akkoord gegaan met aanpassingen in de bestaande DAEB voor woningcorporaties en heeft ze bijzondere projectsteun voor de wijkenaanpak goedgekeurd.[115] De aanpassingen waren nodig om de aan woningcorporaties opgedragen DAEB voor sociale huisvesting in overeenstemming te brengen met de geldende DAEB-regels.

---

[107] HvJ EG, 21 maart 1974, BRT1, Zaak 127/73, Jur. 1974, p. 313 en HvJ EG 30 april 1974, Sacchi, Zaak 155/73, Jur. 1974, p. 409 (Sacchi).
[108] Hof van Justitie, 25 oktober 2001, Ambulanz Glöckner, Zaak C 475/99.
[109] Hof van Justitie, 24 juli 2003, Zaak C-280/00. Altmark, Hof van Justitie, 11 april 1989, Ahmed Saeed Flugreisen, Zaak 66/85.
[110] Hof van Justitie, 19 mei 1993, zaak C-320/91, Corbeau; besluit van de Europese Commissie nr. SA. 32562, 03-04-2012, Griekenland, Steun voor Hellenic Post.
[111] GvEA 12 februari 2008, zaak T-289/03 (BUPA).
[112] Hof van Justitie, 23 mei 2000, Zaak C-209/98, FFAD;
[113] Hof van Justitie, 8 mei 2013, C-197/11 – Libert; Steunmaatregelen nr. E 2/2005 en N 642/2009 – Nederland, Bestaande steun en bijzondere projectsteun voor woningcorporaties.
[114] Besluit Europese Commissie, nr. E5/2005, (ex NN 170b/2003), 26 januari 2010, Jaarlijkse financiering van de Nederlandse publieke omroep. Zie ook het arrest van het Gerecht van Eerste Aanleg EG, 16 december 2010, gevoegde zaken T-231/06 en T-237/06 (Nederlandse Omroep Stichting).
[115] Steunmaatregelen nr. E 2/2005 en N 642/2009 – Nederland, Bestaande steun en bijzondere projectsteun voor woningcorporaties.

Het Nederlandse financieringsstelsel voor sociale woningbouw bestaat uit overheidsgaranties op de borging van leningen door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW), project- en saneringssteun door het Centraal Fonds voor de Volkshuisvesting (CFV), bijzondere projectsteun voor de wijkenaanpak en lagere grondkosten bij de aankoop van grond van gemeenten.[116] Zie voor meer informatie ook hoofdstuk 6 van deze handreiking.

c) Het ziektekostenverzekeringstelsel
De Nederlandse regering heeft in 2005 in het kader van de vernieuwing van het ziektekostenverzekeringstelsel steun aan particuliere zorgverzekeraars als DAEB ingericht. De DAEB betreft een risicovereveningssysteem dat de verschillen in gunstige en ongunstige risicoprofielen van verzekerden neutraliseert.[117] Om solidariteit te garanderen, zijn zorgverzekeraars verplicht alle burgers te accepteren en moeten gelijke voorwaarden gelden voor premieheffing. Volgens het persbericht van de Europese Commissie hebben de ziekenfondsen (die inmiddels particuliere zorgverzekeraars zijn geworden) in het nieuwe marktstelsel hun financiële reserves als startkapitaal mogen behouden.[118] Het is van belang te beseffen dat de maatregel indertijd door de Commissie is goedgekeurd onder een rechtstreekse verwijzing naar het huidige art. 107 lid 3 onder c VWEU en niet direct onder een DAEB-regime.

d) De nationale databank flora- en fauna
Het toenmalige ministerie van LNV heeft in 2010 het beheer en de exploitatie van een nationale databank met gegevens over flora- en fauna als DAEB aangewezen op basis van het Altmark-arrest (zie paragraaf 1.3.2). Het integraal en voor geheel Nederland beschikbaar maken van betrouwbare gegevens over flora en fauna in Nederland voor overheden, bedrijven, maatschappelijke organisaties en burgers is een DAEB, zo stelt het besluit van de Minister van LNV.[119]

e) TenderNed
In de op 1 april 2013 in werking getreden Aanbestedingswet wordt op grond van artikel 4.13 een DAEB gevestigd voor het verrichten van economische activiteiten in het algemeen belang door TenderNed. TenderNed betreft een elektronisch systeem van aanbesteden en heeft drie wettelijke doelen, namelijk de functionaliteit voor het doen van aankondigingen bij aanbestedingen, de functionaliteit voor de statistiekverplichting en de functionaliteiten die samenhangen met rapportages over aanbestedingen voor het parlement. De exclusieve rechtsverlening aan TenderNed wordt gerechtvaardigd door het algemeen belang van een verbeterde naleving van de aanbestedingsregelgeving, gecombineerd met een afname van de lasten voor ondernemers en aanbestedende diensten.[120]

4.2.2 Voorbeelden van DAEB vanuit de decentrale praktijk

Voorbeelden van Nederlandse provincies, gemeenten en waterschappen die een DAEB hebben aangewezen zijn erg divers en komen op diverse beleidsterreinen voor. Via de tweejaarlijkse rapportages die voor Nederland vanuit het ministerie van BZK aan de Europese Commissie moeten worden gedaan zijn alle DAEB-aanwijzingen die op basis van de voormalige Vrijstellingsbeschikking 2005/842/EG zijn gedaan inzichtelijk. Vanaf de rapportage over 2012 en 2013 geldt deze verplichting ook voor de DAEB-aanwijzingen die onder het nieuwe Vrijstellingsbesluit 2012/21/EU zijn gedaan.[121] Meer informatie hierover staat ook in Hoofdstuk 5 van deze handreiking. Ook zijn op de websites van gemeenten, provincies en waterschappen diverse voorbeelden van DAEB te vinden. Enkele voorbeelden ter illustratie zijn:

- Re-integratiediensten;[122]
- Sociale woningbouw[123];
- Regionale omroepen;[124]
- Het verrichten van groen-blauwe diensten;[125]
- Natuurbeheer en de aankoop van terreinen in het kader hiervan;[126]
- Leerlingenvervoer;
- Zorgverlening in het kader van de WMO;
- De inzet van straatcoaches in probleemwijken;[127]
- Het stimuleren van sporten bij sportverenigingen en het beheer van een sportaccommodatie.[128]

4.3 Voorbeelden van DAEB aan de hand van praktijkvragen

Dat overheden praktijkinformatie zoeken over de invulling van DAEB volgt onder meer uit de praktijkvragen die Europa decentraal afgelopen jaren ontving over de mogelijkheden van DAEB-aanwijzing. De praktijkvragen kunnen betrekking hebben op specifieke juridische vragen (zie ook praktijkvragen elders in deze handreiking), maar ook over bijvoorbeeld de mogelijkheid specifieke diensten aan te wijzen als DAEB. Hieronder staat een aantal voorbeelden over verschillende soorten dienstverlening en de mogelijkheid om deze als DAEB vorm te geven. Het betreft een samengevatte vorm. Voor de volledige versies kan de website van Europa decentraal geraadpleegd worden.[129]

Schuldhulpverlening
Vraag 1
Onze gemeente wil de financiering van schuldhulpverlening staatssteunproof in richten. Valt de financiering van schuldhulpverlening onder de staatssteunregels voor DAEB?

Antwoord
Ja, als schuldhulpverleningsdiensten door marktpartijen worden aangeboden kan de financiering van schuldhulpverlening onder de staatssteunregels voor DAEB vallen. Er moet dan wel sprake zijn van een zogenaamd marktfalen[131].
Als schuldhulpverlening gebaseerd is op een wettelijke taak, dan kan door middel van deze wettelijke vestiging van een zogenaamd overheidsprerogatief deze sociale dienst van algemeen belang (SDAB) buiten de marktwerking gehouden worden. Ook wanneer de schuldhulpverleningsdiensten als 'van zuiver sociale aard' aan te merken zouden zijn, komen de interne marktregels niet aan bod.

Lees hier de praktijkvraag: Is financiering van schuldhulpverlening een DA(E)B?

[116] NB. De overwegingen in de beschikking m.b.t. de leningen vanuit de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) zijn later in een officieel corrigendum geschrapt.
[117] Besluit Europese Commissie, N542/2004, Behoud financiële reserves door ziekenfondsen en het Risicovereveningssysteem.
[118] Persbericht Europese Commissie, 3 mei 2005, IP/05/531.
[119] Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 september 2010, nr. 151725, houdende aanwijzing van de stichting GaN als uitvoerder van een Dienst van Algemeen Economisch Belang.
[120] Zie verder ook de MvT bij de Aanbestedingswet, pag. 114 via http://www.europadecentraal.nl/wp-content/uploads/2013/01/Mvtaanbwet2010.pdf.
[121] De laatste DAEB-Vrijstellingsbeschikking-rapportage over 2011, opgeleverd in 2012, is niet gepubliceerd. Meer informatie hierover kunt u verkrijgen bij het ministerie van BZK en Europa decentraal. Uitgebreidere informatie over de Vrijstellingsbeschikking (2005) en het Vrijstellingsbesluit (2012) volgt in Hoofdstuk 5 van deze handreiking.
[122] Aanwijzingsbesluit Stichting Provinciaal Steunpunt Werkgelegenheidsadvies, provincie Noord-Brabant, zie handreiking DAEB en staatssteun, 2008.
[123] Zie bijv. aanwijzingsbesluit provincie Gelderland, provinciaal blad 2012/71, provincie Gelderland.
[124] Aanwijzingsbesluit RTV Utrecht als DAEB, provinciaal blad 2011, 3, provincie Utrecht; Aanwijzingsbesluit Stichting Regionale Omroep Brabant als DAEB, januari 2006, www.brabant.nl.
[125] Aanwijzingsbesluit Dienst Regelingen (DR) (ter uitvoering van het stimuleringskader groenblauwe diensten), provincie Limburg, 31 mei 2011, provinciaal blad 2011/48.
[126] Steunmaatregel nr. SA 31243 (N 308/2010), juli 2011, Financiering Ecologische hoofdstructuur.
[127] Leerlingenvervoer, zorgverlening in het kader van de WMO en de inzet van straatcoaches in probleemwijken worden als DAEB genoemd die gemeenten verrichten in het Onderzoek naar de toepassing van Europese regels voor DAEB door decentrale overheden, ministerie van Binnenlandse Zaken en ministerie van Economische Zaken, 16 november 2009.
[128] DAEB aanwijzingsbesluit gemeente Leeuwarden in het kader van het Programma Sport 2010-2014, 28-10-2010; http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/XHTMLoutput/Actueel/Leeuwarden/49440.html.
[129] Zie hiervoor http://www.europadecentraal.nl/services/praktijkvragen/.
[130] Zie voor meer informatie over 'marktfalen' en 'overheidsprerogatieven' –terminologie over de invulling waarvan in de praktijk nogal regelmatig discussie bestaat- ook hoofdstuk 2.1 ev. van deze handreiking.

Informatiecentrum voor natuurbeschermingseducatie
Vraag 2
Onze provincie vraagt zich af of het subsidiëren van een informatiecentrum voor natuurbeschermingseducatie een dienst van algemeen economisch belang (DAEB) is.

Antwoord
Ja, wanneer een informatiecentrum voor natuurbeschermingseducatie economische activiteiten verricht, kan een DAEB gevestigd worden. Uit de beschikkingspraktijk van de Europese Commissie volgt dat natuur- en landschapsbeheer een algemeen publiek belang dient en daarmee informatieverstrekking onder die vlag onder DAEB kan vallen, mits er sprake is van marktfalen. Over dienstverlening door informatiecentra en de mogelijkheid deze als DAEB aan te wijzen bestaat in de praktijk veelvuldig discussie. Mogelijk is ook dat een deel van activiteiten van een informatiecentrum als DAEB kunnen worden aangemerkt en een ander deel niet. Hierbij is ook van belang wat de DAEB aanwijzende overheid als DAEB wenst aan te merken.[132]

Lees hier de praktijkvraag: Is een informatiecentrum voor natuurbeschermingseducatie een dienst van algemeen economisch belang?

Drinkwatervoorziening voor aanmerende schepen
Vraag 3
Onze gemeente wil het gemeentelijk havenbedrijf belasten met het uitvoeren van drinkwatervoorziening aan aanmerende schepen. Dit willen we doen door concessieverlening middels een dienst van algemeen economisch belang (DAEB). Is het mogelijk om een dergelijke DAEB in te richten zonder dat er strijdigheid is met de staatssteunregels?

Antwoord
Ja, dat is mogelijk. Daarbij geldt wel een aantal voorwaarden. Ten eerste moet u als gemeente er zich van vergewissen dat het in dit geval niet om een overheidsprerogatief gaat (zie hiervoor par. 2.2.a. van deze handreiking). Vervolgens moet de gemeente een duidelijk marktfalen vaststellen. Daarnaast dient u te voldoen aan de voorwaarden voor het instellen van het regelgevingpakket over DAEB uit 2011 (zie par. 5.3 van deze handreiking). Op die manier kan drinkwatervoorziening voor aanmerende schepen als een DAEB ingericht worden zonder dat de staatssteunregels geschonden worden.

Lees hier de praktijkvraag: Is drinkwatervoorziening door een gemeentelijk havenbedrijf een DAEB?

4.4 Voorbeelden DAEB in andere lidstaten

DAEB kenmerken zich door de verschillende opvattingen over publiek belang en de verschillen in marktwerking per lidstaat door hun verscheidenheid. In andere lidstaten worden ook diverse economische activiteiten als DAEB omschreven. Uit de rapportage op basis van de Vrijstellingsbeschikking (inmiddels vervangen door het Vrijstellingsbesluit) vanuit andere lidstaten volgt een veelzijdig beeld. In het navolgende staan ter illustratie voorbeelden van DAEB aangewezen in België, Frankrijk en Duitsland.[132]

DAEB onder Vrijstellingsbeschikking aangewezen door de Vlaamse overheid.[133]

[131] Zie over natuurbeschermingseducatie ook GvEA, 12 september 2013, T-347/09, Commissie/ Duitsland (vooralsnog alleen in Duitse en Franse versie beschikbaar).
[132] Via webpagina http://www.europadecentraal.nl/onderwerpen/diensten-van-algemeen-belang/daeb-en-staatssteun/?panel=Praktijk vindt u meer verwijsinformatie naar de verschillende beschikbare DAEB vrijstellingsrapportages van andere lidstaten.
[133] Http://ec.europa.eu/competition/state_aid/public_services/2009_2011/belgium_nl.pdf.

DAEB	Globale omschrijving
Serviceflats en woningcomplexen met dienstverlening	De realisatie van zelfstandige wooneenheden woonvoorzieningen voor ouderen met ondersteunende dienstverlening (maaltijden, onderhoudswerkzaamheden).
Vlaamse Maatschappij Sociaal Wonen	• Financieel beheer van sociale huisvestingsmaatschappijen; • Realisatie van sociale vastgoedprojecten • Verhuur van sociale huurwoningen; • Sociale leningen aan particulieren met het oog op de verwerving en realisatie van sociale koopwoningen en de renovatie, de verbetering of de aanpassing van woningen.
Vlaams Agentschap voor ondernemers-vorming	Aanbod van een cursus op het gebied van loopbaanoriëntatie en opleiding voor het MKB.

DAEB onder Vrijstellingsbeschikking aangewezen door de Franse overheid.[134]

DAEB	Globale omschrijving
Gezondheidszorg	• Klinisch onderzoek, opleiding van medisch personeel en experimentele behandelingen; • Campagnes voor de volksgezondheid; • Diverse gezondheidscentra; • Zorgactiviteiten voor specifieke groepen.
Infrastructuur vliegvelden en havens	Exploitanten van vliegvelden zijn in Frankrijk belast met: • Veiligheidsmaatregelen voor het luchtverkeer; • Reddingsdiensten en vliegtuigbrandweer; • Het voorkomen van vogeloverlast bij vliegvelden; Exploitanten van havenverbindingen • Waterverbindingen van en naar eilanden voor personen en goederen, die regelmatig gebruikt worden. De Franse overheid stelt eisen aan de frequentie, de prijs, de capaciteit en de aanmeerlocaties.
Sociale DAEB	• Opvangactiviteiten voor ouderen, gehandicapten en kinderen; • Huishoudelijk hulp voor ouderen en gehandicapten; • Begeleiding en voorlichting over beroepsmogelijkheden voor jongeren.
Overige DAEB	• Beschermen en in stand houden van cultureel en historisch erfgoed; • Sportverenigingen.

[134] Http://ec.europa.eu/competition/state_aid/public_services/2009_2011/france_fr.pdf.

DAEB onder Vrijstellingsbeschikking aangewezen door de Duitse overheid[135].

DAEB	Globale omschrijving
Sociale woningbouw	• De realisatie van sociale woningbouw, modernisering van gebouwen en de aankoop van bestaande woonruimtes; • Verbetering woonomgeving in het kader van sociale inclusie.
NUTS-sectoren	• Watervoorziening; • Afwatering; • Afvalophaaldiensten.
Sociale DAEB	• Arbeidsstimulering en arbeidsbemiddeling; • Sociale diensten voor jongeren en ouderen.

4.5 Inzicht in praktijkervaringen (de)centrale overheden met DAEB

Er is sprake van een toenemende belangstelling voor het dossier DAEB. Uit een onderzoek door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het ministerie van Economische Zaken in 2009 bleek dat veel (de)centrale overheden op dat moment nog relatief onbekend waren met de (staatssteun)regels voor DAEB.[136] In de DAEB-rapportage uit 2012 over de toepassing van het Vrijstellingsbesluit 2005/842/EG werden echter circa 30 DAEB-aanwijzingsbesluiten gerapporteerd door decentrale overheden.

Ook Europa decentraal signaleert in zijn jaarverslag 2012 dat het webdossier DA(E)B in toenemende mate geraadpleegd wordt. Dit is ook te verklaren naar aanleiding van het uitkomen van het nieuwe Europese regelgevingpakket voor DAEB in 2012. Hierover zijn veel helpdeskvragen gesteld die gerelateerd waren aan de financiering en uitvoering van DAEB.[137]

Overheden raken de afgelopen jaren steeds meer bekend met staatssteunregels.[138] Dit geldt ook voor de specifieke staatssteunregels voor DAEB. Deze regelgeving biedt overheden immers de mogelijkheid om publieke diensten die economisch van aard zijn, te waarborgen in overeenstemming met het Europees recht.

Een andere belangrijke ontwikkeling die de toenemende aandacht voor DAEB kan verklaren is dat de DAEB-, staats-steun- en aanbestedingsregels – al dan niet in combinatie met elkaar- ook steeds vaker inzet bij geschillen voor de nationale rechter zijn. Een volgende indicatie voor de toepassing van DAEB- en staatssteunregels door overheden zal de eerstvolgende rapportage op basis van het DAEB-Vrijstellingsbesluit 2012/12/EU zijn. Deze rapportage wordt in 2014 verricht.

[135] Http://ec.europa.eu/competition/state_aid/public_services/2009_2011/germany_de.pdf.
[136] Onderzoek naar de toepassing van Europese regels voor DAEB door decentrale overheden, ministerie van Binnenlandse Zaken en ministerie van Economische Zaken, 16 november 2009.
[137] Jaarverslag Europa decentraal 2012, p.6-7. Het jaarverslag vermeldt 67 vragen over DAEB.
[138] Jaarverslag Europa decentraal 2012, p.6-8.

DEEL II

Hoofdstuk 5.

De staatssteunregels voor DAEB

Wanneer een overheid de uitvoering van een DAEB door een instelling financiert, dan dient zij rekening te houden met de staatssteunregels. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de algemene DAEB-staatssteunregelgeving. In hoofdstuk 6 wordt gekeken naar DAEB-staatssteunregels die in een aantal specifieke sectoren (vervoer, breedband, omroep, woningcorporaties en zorg) gelden.

Dit hoofdstuk begint in paragraaf 5.1 en 5.2 met een uitgebreidere beschrijving van het Altmark-arrest uit 2003 en de uitwerking daarvan in de DAEB-staatssteunpraktijk. Zoals eerder aangestipt in deze handreiking werd in dat arrest de basis gelegd voor toepassing van staatssteunregels op (de compensatie van) DAEB.

Deze, maar ook andere jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie en de nadere invulling van DAEB-beleid door de Europese Commissie, heeft in 2005 en 2011 geleid tot vaststelling van een zogenaamd 'staatssteunpakket'. Paragraaf 5.3 geeft hiervan een globale beschrijving.

In de paragrafen 5.4 tot en met 5.8 volgt daarna uitleg van de belangrijkste geldende staatssteunregelgeving en -beleid voor DAEB. Dit is de regelgeving zoals die momenteel vastgelegd is in de mededeling van de Commissie (2012), de DAEB-gids van de Commissie (2013), de DAEB-de-minimisverordening, het DAEB-Vrijstellingsbesluit, de DAEB-kaderregeling en de Transparantierichtlijn.

5.1 Het Altmark-arrest: een compensatie voor DAEB die voldoet aan vier voorwaarden is geen staatssteun

Compensatiesteun door (decentrale) overheden voor het verrichten van een DAEB kan noodzakelijk zijn voor het waarborgen van publieke dienstverlening. In paragraaf 1.3.2 van deze handreiking werd al kort de compensatiebenadering van het Hof van Justitie in het Altmark-arrest[139] geïllustreerd. Een compensatie aan de hand van de voorwaarden uit dit arrest levert geen staatssteun op.

Uit het Altmark-arrest volgt dat 107 lid 1 VWEU niet van toepassing is als de overheid een onderneming die zij belast heeft met het uitvoeren van een DAEB een vergoeding verleent ter financiële compensatie voor het uitvoeren van deze DAEB. Deze vergoeding moet beperkt blijven tot een compensatie van de extra kosten die de onderneming maakt voor de openbare dienstverplichtingen.[140] De compensatiebenadering van het Altmark-arrest maakt het voor overheidsinstanties mogelijk om via een stappenplan een DAEB te financieren zonder dat er sprake is van staatssteun. De compensatiebenadering van Altmark bestaat uit vier cumulatieve stappen:

1) De begunstigde onderneming moet daadwerkelijk belast zijn met de uitvoering van de openbare dienstverplichtingen. Deze verplichtingen zijn duidelijk omschreven.

2) De criteria op basis waarvan de compensatie wordt berekend, moeten vooraf op objectieve en transparante wijze worden vastgesteld om te voorkomen dat de compensatie een economisch voordeel bevat waardoor de begunstigde onderneming de concurrentie kan vervalsen.

3) De compensatie mag niet hoger zijn dan nodig is om de kosten van de uitvoering van de openbare dienstverplichting geheel of gedeeltelijk te dekken, rekening houdend met de opbrengsten alsmede met een redelijke winst uit de uitvoering van de verplichtingen.

4) Als de met de uitvoering van de openbare dienstverplichtingen te belasten onderneming niet is gekozen door middel van een openbare aanbesteding, moet de noodzakelijke compensatie worden vastgesteld aan de hand van de kosten die een gemiddelde, goed beheerde onderneming zou hebben gemaakt om deze verplichtingen uit te voeren. Bij de selectie van een onderneming mag een redelijke winst uit de uitoefening van de verplichtingen meegerekend worden.

---

[139] HvJ EG, 24 juli 2003, Zaak C-280/00, Altmark Trans GmbH, zie ook http://www.europadecentraal.nl/services/jurisprudentie/daeb-en-staatssteun-jurisprudentie/?panel=Jurisprudentie.

[140] Zie ook hoofdstuk 6 'Beleidskansen bij de regels voor DAEB' in 'Pluk de vruchten van de interne markt', B. Hessel, A. Kühler, E. Perton, pag. 210-212.

Bovenstaande voorwaarden, die hierna verder worden behandeld in de paragrafen 5.2.1 tot en met 5.2.4, houden in dat een overheidsinstantie:

- De DAEB-taken duidelijk moet omschrijven voorafgaand aan het aanwijzen van de DAEB aan de onderneming die deze gaat verrichten. En de onderneming die de DAEB gaat uitvoeren door middel van een aanwijzingsbesluit met de DAEB moet belasten.
- De criteria voor de berekening van de compensatie voorafgaand aan de compensatie objectief en transparant moet vaststellen.
- Er op moet toezien dat het compensatiebedrag niet hoger is dan noodzakelijk is voor het uitvoeren van de DAEB-taak. Uit de opbrengsten van de DAEB-taak mag de onderneming die de DAEB beheert een redelijke winst ontvangen.
- De onderneming die de DAEB gaat uitvoeren door middel van een aanbestedingsprocedure of door middel van benchmarking moet selecteren.[141]

Er is geen sprake van staatssteun als aan alle vier Altmark-criteria is voldaan. Aanmelding van compensatiesteun voor DAEB bij de Commissie is in dat geval niet nodig.[142]

5.2 Concrete uitwerking Altmark-voorwaarden en -begrippen

In hoofdstuk 3 van deze handreiking werd al vermeld dat overheidsinstanties beleidsvrijheid hebben bij het aanwijzen van publieke marktdiensten als DAEB. Deze beleidsvrijheid wordt wel begrensd door de vereisten van algemeen belang, een marktfalen-toets, en de DAEB-omschrijving moet de 'kennelijke-fout'- toets die de Europese Commissie en het Hof van Justitie hanteren kunnen doorstaan. Daarnaast moet worden getoetst of DAEB compensatie wel het geschikte middel betreft. Uit de voorwaarden van het Altmark-arrest [143] valt op te maken waar de DAEB-compensatie aan moet voldoen. Dit betreft voorwaarden met betrekking tot een aanwijzingsbesluit, een kostenberekening, overcompensatie en aanbesteding of benchmark. In paragrafen 5.2.1 tot en met 5.2.4 worden deze toegelicht.

5.2.1 Aanwijzingsbesluit: omschrijven DAEB-taken en financieringswijze

De onderneming die de DAEB gaat uitvoeren, moet door middel van een aanwijzingsbesluit belast worden met de DAEB-taken. Dit wordt ook wel het toewijzingsbesluit[144] genoemd. Zonder een specifieke aanwijzing van de DAEB-taken door de overheid kan een onderneming geen compensatiesteun verleend krijgen voor de te verrichten publieke diensten.[145]

Een aanwijzingsbesluit op basis van het Altmark-arrest is in beginsel vormvrij. Een overheid mag kiezen voor de bestuursrechtelijke- of de privaatrechtelijke weg. Het aanwijzingsbesluit moet in elk geval de volgende elementen bevatten:

- de omschrijving en de duur van de DAEB-taken;
- een omschrijving van de onderneming die met de DAEB belast is en de sector en regio waarin hij actief is;
- de parameters voor de berekening van de compensatie;
- controle en herzieningsgronden voor de compensatie;
- terugbetalingsregelingen voor overcompensatie.[146]

[141] Pluk de vruchten van de interne markt, 2011, pag. 211.
[142] Hof van Justitie, 24 juli 2003, Zaak C-280/00, Altmark.
[143] Zie paragraaf 5.1.
[144] Zie ook Commissiegids DAEB 2013, pag. 45, punt 46 ev.
[145] Commissiegids DAEB 2013, p. 45; Mededeling DAEB 2012, punt 51.
[146] Voor staatssteun die op grond van het Vrijstellingsbesluit (art. 4) of de Kaderregeling (punt 16) t.b.v. een DAEB wordt verleend zijn de vereisten voor het toewijzingsbesluit uitdrukkelijk bepaald, zie ook verder par. 5.6.3 en 5.7 van deze handreiking.

Voorbeelden van verschijningsvormen van aanwijzingsbesluiten zijn:

- alle soorten besluiten en bestuursreglementen van gemeenten;
- een subsidiebesluit op basis van de subsidietitel van de Awb;
- nationale wet- en regelgeving;[147]
- concessieovereenkomsten;
- uitvoeringsconvenanten tussen de centrale en decentrale overheid;
- een alleenrecht;
- prestatiecontracten.

Bovenstaande lijst is niet uitputtend. Overheden moeten de DAEB-taak en de uitvoering van de DAEB op een bestuursrechtelijke grondslag vastleggen, maar zijn vrij in de keuze welk instrument zij gebruiken.[148] In de decentrale praktijk wordt vaak een goedkeuringsbesluit van het college van B&W of Gedeputeerde Staten als een aanwijzingsbesluit gebruikt.[149]

Ook kunnen overheden gezamenlijk een DAEB aanwijzen. DAEB kunnen tot slot ook worden aangewezen aan één of aan meerdere dienstverleners.[150]

Er bestaat geen standaardformat voor een aanwijzingsbesluit in de EU. Wel hebben overheden zelf aanwijzingsformats in het leven geroepen. Zie hiervoor par. 7.1 van deze handreiking.

Voor wat betreft de contractuele afspraken die worden gemaakt, wordt de inhoud van het aanwijzingsbesluit of de overeenkomst in de praktijk door betrokken partijen beoordeeld op basis van de regels van goede contractsvorming. De overheid die aanwijst of afspraken maakt, legt vooral vast wat zij van marktpartijen verlangt. Op die manier kan ook worden afgerekend op eventuele niet-nakoming van bepaalde verplichtingen.
Daarnaast wordt vastgelegd wat de overheid als compensatie of tegenprestatie voor de geleverde diensten levert. Zie over de vaststelling van de compensatie de paragrafen hierna.

5.2.2 Transparante en objectieve kostenberekening

Overheden hebben bij het vaststellen van de parameters voor de berekening van de compensatie een bepaalde beleidsvrijheid.[151] Belangrijk is dat voorafgaand aan de compensatie alle specifieke kostenposten die verbonden zijn aan de uitvoering van de DAEB door de onderneming in kaart worden gebracht.[152] Hierbij moet de overheid de publieke taken die economisch van aard zijn en als DAEB omschreven worden onderscheiden van niet-economische activiteiten en commerciële activiteiten die de onderneming verricht. Een gescheiden boekhouding tussen de DAEB-kosten en kosten die geen verband houden met de DAEB is daarom verplicht. Dit voorkomt kruissubsidiëring en draagt bij aan het voorkomen van te hoge overheidsuitgaven voor de DAEB.[153]

De tweede Altmark-voorwaarde vraagt geen gedetailleerde berekening van overheden als dat niet mogelijk is. Bijvoorbeeld wanneer het onmogelijk is om toekomstige kosten mee te nemen in de berekening of wanneer het niet mogelijk is de prijs per dag aan te geven. In dat geval volstaat een raming en mogen de parameters bijgesteld worden, wanneer nieuwe kostenposten wel bekend zijn.[154]

[147] Zie ook zaak T-289/03, BUPA e.a. tegen Commissie. In de zaak BUPA oordeelde het Gerecht dat een combinatie van wet- en regelgeving die bijzondere taken voor voor ondernemingen omschrijft en creëert als een overheidsbesluit kan worden gezien dat de wettelijke grondslag vormt voor het financieren en uitvoeren van DAEB.
[148] Pluk de vruchten van de interne markt, 2011, pag. 212.
[149] Commissiegids DAEB 2013, pag. 49.
[150] Idem.
[151] Pluk de vruchten van de interne markt, 2011, pag. 212, GvEA 12 februari 2008, zaak T-289/03 (BUPA) en GvEA 22 oktober 2008; gevoegde zaken T-309/04, T- 317/04, T-329/04 en T-336/04 (TV2/Danmark).
[152] Aalbers, Hessel, ,'De nieuwe regel voor DAEB en staatssteun en hun betekenis voor decentrale overheden', Deel I, de Gemeentestem augustus 2012, p. 404.
[153] Zie hierover ook par. 5.8 van deze handreiking en Pluk de vruchten van de interne markt, 2011, pag. 212.
[154] Zie ook Commissiegids DAEB, pag. 71, 72 en het DAEB-Vrijstellingsbesluit 2012, art.4.

Het toewijzingsbesluit moet wel de toekomstige berekeningsgrondslag bevatten. Dus bijvoorbeeld of de compensatie wordt vastgesteld op basis van een prijs per dag. Deze eis aan het toewijzingsbesluit geldt niet alleen vanuit het DAEB-Vrijstellingsbesluit 2012, maar ook vanuit het oogpunt van een 'smart' handelende overheid die afspraken met haar dienstverleners zo concreet mogelijk probeert te maken.

De volgende kostenposten die verbonden zijn aan het uitvoeren van de DAEB mag de overheid compenseren:

- de variabele kosten;
- een proportionele bijdrage in de vaste kosten;
- een redelijke winstmarge.

Voorbeelden van kostenparameters bij het verrichten van diensten zijn[156]:

- loonkosten van medewerkers naar rato van hun activiteiten die verband houden met de DAEB;
- onderhoudskosten die toegerekend kunnen worden aan de DAEB-activiteiten;
- gebruikskosten van apparatuur;
- huurkosten kantoorruimte;
- prijs per dienst, consument of gebruikersaantal;[157]
- een benchmark van de kosten en opbrengsten in de sector.

Bij het verwerken van goederen (bijvoorbeeld bij afvalinzameling en- verwerking) kan ook het gewicht als kostenparameter gebruikt worden.

In paragraaf 7.3.2 van deze handreiking wordt een voorbeeld van een uniforme kostenparameter van de provincie Gelderland kort toegelicht.

Voorbeelden gebruik kostenparameters uit de DAEB-Commissiegids 2013
Een gemeente wil een wijkcentrum oprichten voor ouderen en daarvoor DAEB-compensatie verlenen. De volgende kostenparameters kunnen bijvoorbeeld gebruikt worden:

- het aantal ouderen dat jaarlijks in het wijkcentrum wordt ontvangen;
- het aantal uren dat in het wijkcentrum door ouderen wordt doorgebracht.[158]

Een overheidsinstantie wil een centrum oprichten voor de begeleiding van jonge werklozen. De volgende kostenparameters kunnen gebruikt worden:

- het aantal jonge werklozen dat jaarlijks een opleiding volgt;
- de materialen en de loonkosten die verbonden zijn aan de opleiding.

5.2.3 Regelingen treffen tegen overcompensatie

Overcompensatie is het bedrag dat de onderneming die de DAEB beheert, ontvangt bovenop de vergoeding die zij ontvangt om de nettokosten van de uitvoering van de DAEB-taken (inclusief een redelijke winst) te dekken.

Het is ter voorkoming van staatssteun belangrijk dat overheden toezicht blijven houden op eventuele overcompensatie. Dit gebeurt aan de hand van de objectieve en transparante kostenberekening.

[155] Zie ook pag. 36 ev. van de handreiking DAEB en staatssteun, 2008, ministerie BZK.
[156] Mededeling DAEB 2012, punt 55.
[157] Commissiegids DAEB 2013, pag. 72 . Zie ook pag. 71 waar voorbeelden van prijs per dag, per maaltijd, per zorgprestatie, op basis van een raming van het aantal potentiële gebruikers worden genoemd.

Het Gerecht heeft benadrukt dat overheden een ruime discretionaire bevoegdheid hebben bij het vaststellen van toezichtmechanismen op overcompensatie.[158] Het Gerecht oordeelde dat een democratisch toezicht door overheden op de berekening van de compensatie als norm geldt om een efficiënte besteding van DAEB-compensaties op basis van het Altmark-arrest te waarborgen.

Overheden kunnen daarom door middel van een accountantscontrole of audit laten vaststellen of er sprake is van compensatie, overcompensatie of kruissubsidiëring.[159] Hierbij moet ook rekening worden gehouden met DAEB-compensaties van andere overheden voor dezelfde activiteiten.

DAEB-compensaties specifiek op basis van het DAEB-Vrijstellingsbesluit moeten aan nadere voorwaarden voldoen ter voorkoming van overcompensatie. Meer informatie hierover volgt in paragraaf 5.6.

Redelijke winst
Bij de berekening van de compensatie mag een redelijke winst worden meegenomen. Deze winst moet marktconform zijn en mag niet leiden tot overcompensatie.

Onder een 'redelijke winst' wordt verstaan een rendement op kapitaal die een gemiddeld goed beheerde onderneming zou vragen bij het verrichten van een DAEB. Daarbij wordt rekening gehouden met de duur van de openbare dienstverplichting en de grootte van het risico voor de onderneming die de DAEB verricht.[160] Het risico dat de onderneming loopt door een DAEB te verrichten kan variëren naar gelang de sector, het soort dienst en de kenmerken van het compensatiemechanisme.[161]

Een rendement op kapitaal wordt door de Commissie uitgelegd als 'de interne opbrengstvoet' (internal rate of return; IRR) die de onderneming voor de looptijd van het project op het door haar geïnvesteerde kapitaal behaalt.[162] Hierbij wordt gekeken naar de gehele periode waarvoor de onderneming met het beheer van de betrokken dienst is belast.[163]

Is er geen benchmark van een onderneming in de sector waar een DAEB verricht zal worden? Dan mag de overheid een vergelijking maken met ondernemingen in andere lidstaten of in een vergelijkbare sector om zo een redelijke winst vast te stellen. Bij het bepalen wat een redelijke winst is mag de overheid stimulerende criteria invoeren met betrekking tot vooral:

- de kwaliteit van de dienst;
- de productie-efficiëntie.

In paragraaf 5.6.4 wordt nader ingegaan op het berekenen van een redelijke winst voor compensatiesteun op basis van het DAEB-Vrijstellingsbesluit.

5.2.4 Aanbesteding of benchmarking

De laatste Altmark-voorwaarde ziet op een efficiënte besteding van de compensatiegelden. Overheden hebben bij de selectie van de onderneming die de DAEB zal uitvoeren de keuze tussen een aanbestedingsprocedure of selectie op basis van benchmarking. De Commissie omschrijft deze selectiemethoden als:

1) een aanbestedingsprocedure op basis van open, transparante en niet-discriminerende selectiecriteria, waarbij de diensten tegen de laagste kosten voor de gemeenschap worden geleverd;
2) een (benchmarkings)procedure waarmee de overheid het compensatiebedrag vaststelt op basis van een analyse van de kosten die een gemiddelde goed beheerde onderneming zou maken.[164]

[158] Pluk de vruchten van de interne markt, 2011, pag.212; GvEA 12 februari 2008, zaak T-289/03 (BUPA) en GvEA 22 oktober 2008, gevoegde zaken T-309/04, T- 317/04, T-329/04 en T-336/04 (TV2/Danmark).
[159] Pluk de vruchten van de interne markt, 2011, pag. 213.
[160] Mededeling DAEB 2012, punt 61; DAEB-Vrijstellingsbesluit 2012, art. 5 lid 5 alsmede Commissiegids DAEB 2013, pag. 77, punt 131.
[161] Idem.
[162] Mededeling DAEB 2012, punt 77.
[163] Zie bijvoorbeeld artikel 5 lid 5 van de DAEB Vrijstellingsbesluit 2012.
[164] Commissiegids DAEB 2013, pag. 69.

Aanbesteding
In hoofdstuk 1 van deze handreiking is de toepasselijkheid van de aanbestedingsregels op DAEB uiteengezet. Het Altmark-arrest vereist een efficiënte besteding van overheidsgelden voor het beheren van DAEB. Als overheidsinstanties de financiering van DAEB staatssteunvrij willen inrichten, dan is het voeren van een aanbestedingsprocedure voor een dienstenopdracht een mogelijkheid. Of daarbij een nationale of Europese aanbestedingsprocedure gehouden moet worden hangt onder meer af van:

- de vraag of de waarde van de overheidsopdracht boven drempelbedragen van richtlijn 2004/18/EG uitkomt[165];
- de vraag of de DAEB een IIB-dienst is en/of;
- de vraag of voor de DAEB een alleenrecht gevestigd kan worden of een concessie voor diensten kan worden verleend.

De Mededeling DAEB uit 2012 stelt dat de procedures en gunningcriteria die gelden volgens de EU-richtlijnen voor overheidsopdrachten van toepassing zijn op het compenseren van een DAEB op grond van de aanbestedingsvoorwaarde uit het Altmark-arrest.[166]

De Commissiegids DAEB 2013 stelt dat de volgende aanbestedingsprocedures mogelijk zijn:

- Een openbare aanbesteding:

'De 'open procedure' waarvan sprake in punt 66 van de mededeling, is een openbare aanbestedingsprocedure waarbij een belangstellende marktdeelnemer een offerte kan indienen (zie artikel 1, lid 11, onder a), van Richtlijn 2004/18/EG en artikel 1, lid 9, onder a), van Richtlijn 2004/17/EG)'.[167]

- Een niet-openbare procedure:

'De 'niet-openbare procedure' waarvan sprake in punt 66 van de mededeling, is een aanbestedingsprocedure waaraan alle ondernemers mogen verzoeken deel te nemen, maar waarbij alleen de door de aanbestedende dienst aangezochte ondernemers mogen inschrijven (zie artikel 1, lid 11, onder b), van Richtlijn 2004/18/EG en artikel 1, lid 9, onder b), van Richtlijn 2004/17/EG).

In niet-openbare procedures voor overheidsopdrachten die onder Richtlijn 2004/18/EG vallen, kunnen de aanbestedende diensten het aantal geschikte gegadigden dat zij zullen uitnodigen tot indiening van een inschrijving, beperken op voorwaarde dat er een voldoende aantal geschikte kandidaten is.

De aanbestedende diensten vermelden in de aankondiging van de opdracht de objectieve en niet-discriminerende criteria of regels die zij willen gebruiken, het minimumaantal (ten minste vijf) en, in voorkomend geval, het maximumaantal gegadigden dat zij voornemens zijn uit te nodigen.'[168]

Onderhandelingsprocedures
De Commissie acht een procedure van gunning door onderhandelingen in beginsel ongeschikt voor de selectie van een DAEB. 'In een procedure van gunning door onderhandelingen met bekendmaking (artikel 30 richtlijn 2004/18) wordt ook onderhandeld met kandidaat-DAEB-verrichters. Dit biedt de overheidsinstantie een te ruime beoordelingsmarge en kan ook de deelneming van belangstellende kandidaat-dienstverrichters beperken. Deze procedure kan daarom alleen in uitzonderlijke omstandigheden voldoen aan de eerste optie onder het vierde Altmark criterium.

Bij procedures van gunning door onderhandelingen zonder bekendmaking van een aankondiging van een opdracht (artikel 31 van Richtlijn 2004/18/EG) wordt er vooraf geen aankondiging van een opdracht bekendgemaakt.'[169] Hierdoor verloopt de procedure volgens de Commissie onvoldoende transparant en trekt deze procedure naar verwachting te weinig potentieel belangstellende dienstverrichters aan. Daarom voldoet deze procedure in principe niet aan de Mededeling DAEB 2012 die stelt dat de dienstverrichter de DAEB 'tegen de laatste kostprijs voor de gemeenschap' moet verrichten.[170]

Gunningscriteria
De eis dat er een openbare aanbesteding plaatsvindt zodat de dienst tegen de laagste kostprijs voor de gemeenschap kan worden verricht volgt uit het Altmark-arrest. De Mededeling DAEB 2012 stelde al dat de 'laagste kostprijs voor de gemeenschap' ruimer is dan de laagste prijs en dat een openbare aanbesteding niet noodzakelijk inhoudt dat de laagste prijs het gunningscriterium moet zijn, om te voldoen aan de eerste mogelijke optie onder het vierde Altmark-criterium. [171]
Ook de 'de economisch gunstigste offerte' mag als gunningscriterium worden gebruikt, mits de gunningscriteria nauw verband houden met de inhoud van de te verrichten dienst en mits daarmee de in verhouding tot de waarde van de opdracht economisch meest voordelige aanbieding wordt geselecteerd. Hierdoor kunnen een aantal elementen meewegen zoals:

- kwaliteitsoverwegingen (naast de overwegingen uit de technische specificaties en de selectiecriteria);
- sociale criteria en milieucriteria.[172]

De criteria moeten vooraf zo worden vastgelegd dat daadwerkelijke concurrentie mogelijk is.

Praktijkvraag:
Volstaat een aanbestedingsprocedure om staatssteun aan een onderneming die een DAEB verricht, uit te sluiten?

Antwoord
Nee, er moet voldaan worden aan alle vier Altmark-criteria om uit te sluiten dat de compensatie tot staatssteun leidt.[174] Wel kunnen specificaties in het contract en in de aanbestedingsdocumenten opgenomen worden waardoor ook aan de drie overige Altmark-voorwaarden wordt voldaan. De drie andere Altmark-voorwaarden zijn:

- duidelijke omschrijving van de DAEB-taken en belasting van de dienstverlener met een DAEB voorafgaand aan uitvoering en financiering van de DAEB;
- het vastleggen van transparante en objectieve kostenberekening;
- het vaststellen van toezicht op overcompensatie en het treffen van een terugbetalingsregeling bij daadwerkelijke overcompensatie.

Benchmarking
Bij benchmarking maakt de overheid die de DAEB-compensatie wil verlenen een vergelijking met andere efficiënte ondernemingen op de relevante markt.[174] Dit kan bijvoorbeeld worden bepaald aan de hand van een onafhankelijk onderzoek naar wat de (bedrijfseconomische) kosten op de markt van het betreffende bedrijf redelijkerwijs zouden zijn of via een gesimuleerde aanbesteding.[175]

In de zaak Dorsal heeft de Franse overheid voor de regio Limousin een vergelijkend onderzoek gehouden onder aanbieders van breedbandinfrastructuur. De offertes werden beoordeeld aan de hand van een raming die gebaseerd was op de kosten die ondernemingen in de breedbandsector maakten voor de aanleg van breedbandnetwerken.[176]
In tegenstelling tot een aanbestedingsprocedure hoeft er op basis van benchmarking geen andere onderneming te bestaan.[177] Uit het Chronopost-arrest volgt dat wanneer slechts één onderneming actief is op de relevante markt waar de

[165] Zie over de verhouding tussen nationale aanbestedingsregels en het staatssteunrecht ook punt 69 (pag. 57) van de Commissiegids DAEB 2013.
[166] Punt 63 Mededeling DAEB 2012. Zie ook Commissiegids DAEB 2013, pag.57, nr. 70.
[167] Commissiegids DAEB 2013, pag.55.
[168] Commissiegids DAEB 2013, pag.55 – 56.
[169] Commissiegids DAEB 2013, pag. 56.
[170] Mededeling DAEB 2012, punt 66.
[171] Zie ook Commissiegids DAEB 2013, pag. 54.
[172] Commissiegids DAEB 2013, pag. 54-55.
[173] Commissiegids DAEB 2013, pag. 54.
[174] Pluk de vruchten van de interne markt, 2011, pag. 214.
[175] Idem.
[176] Commissiegids DAEB 2013, pag.54; besluit van de Commissie betreffende steunmaatregel N 382/2004 - Frankrijk - Aanleg van een infrastructuur met hoge capaciteit op het grondgebied van de regio Limousin (DORSAL) (PB C 230 van 20.9.2005, blz. 6), tekst alleen in het Frans beschikbaar: http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_N382_2004.
[177] Müller, T., 'Efficiencycontrol in state aid and the power of the member states to difine SGEI's', European State Aid Law Quarterly, 2009, p. 43.

DAEB-taken verricht dienen te worden, een hypothetische test gehouden moet worden aan de hand van objectieve en controleerbare elementen om een efficiënte besteding van de DAEB-compensatie vast te stellen.
In dat geval moet de compensatie berekend worden op basis van een integrale kostprijsberekening aan de hand van de vaste, variabele en extra kosten die rechtstreeks verbonden zijn aan de DAEB, en daaruit vloeiende opbrengsten.[178]

5.3 Staatssteunpakket voor DAEB: 2005-2012

In veel sectoren waar DAEB worden uitgevoerd vindt een zeer beperkte marktwerking plaats. Daarom bleek het lastig te zijn om een DAEB aan te besteden of een onderneming te selecteren via benchmarking. Daarnaast hadden veel overheden aan de hand van kwalitatieve criteria een voorkeur voor een bepaalde partij.

Om overheden de mogelijkheid te bieden een DAEB te financieren zonder dat aan de vierde Altmark-voorwaarde van aanbesteding of benchmark hoeft te worden voldaan, heeft de Europese Commissie in 2005 een regelgevingspakket vastgesteld. Dit bestaat uit:

- een Vrijstellingsbeschikking;
- een Kaderregeling;
- een gewijzigde transparantierichtlijn[179] (om de verhouding tussen compensatiesteun voor het beheer van DAEB in het kader van de staatssteunregels vast te leggen).[180]

De Vrijstellingsbeschikking en de Kaderregeling over DAEB beschikten over een rechtstreekse werking. Overheden konden daarom in de periode 2005-2012 deze steunkaders (ook zonder implementatiehandeling van de rijksoverheid) zelfstandig en direct toepassen. De transparantierichtlijn is in Nederland omgezet via de Mededingingswet (artikelen 25 a t/m 25 f Mw.).[181]

5.3.1 Vernieuwing DAEB- en staatssteunpakket: 2011-2012

Veel overheden gaven aan moeite te hebben met het toepassen van de Altmark-voorwaarden. Bovendien werd het regelgevingspakket uit 2005 in de praktijk als abstract ervaren. Daarom heeft de Europese Commissie in 2010 de aanzet gedaan voor een vernieuwd regelgevingspakket.

Allereerst heeft de Commissie praktische vragen van lidstaten over de toepassing van de staatssteunregels voor DAEB willen beantwoorden. Dit gebeurde met de 'gids voor de toepassing van de EU-regels inzake staatssteun, overheidsopdrachten en de eengemaakte markt en DAEB' (Commissiegids DAEB 2010)[182]. In een hieropvolgende mededeling (2011) alsmede een Werkdocument (2011) poogt de Commissie onder meer begrippen over DAEB en staatssteun te verduidelijken en een politiek debat op gang te brengen over een komende herziening van het staatssteunpakket over DAEB.[183]

Eind 2011 nam de Europese Commissie het nieuwe DAEB-pakket aan[184], dat in 2012 in werking is getreden. Voldoet de compensatie voor het verrichten van een DAEB wel aan de eerste drie voorwaarden van het Altmark-arrest, maar niet aan de laatste voorwaarde (aanbesteding of selectie op basis van benchmarking), dan kan van het DAEB-pakket gebruik gemaakt worden.

[178] Bartosch, A., 'Clarification or Confusion, How to reconcile the ECJ's ruling in Altmark and Chronopost', ESTAL, 2003, p. 383.
[179] Zie respectievelijk Vrijstellingsverordening 2005/842/EG, PbEU 2005, L 312/67; PbEU 2005, C 279/4 en Transparantierichtlijn 2006/111, PbEU 2006, L 318/17.
[180] Zie B. Hessel, Compensatie aan DAEB vereist zorgvuldigheid, de Gemeentestem 2006, 7258, p. 479 – 489.
[181] Aalbers, Hessel, de Gemeentestem, augustus 2012, p. 398.
[182] Werkdocument van de Commissie, SEC (2010) 1545 def van 7.12.2010.
[183] Zie het Werkdocument van de Europese Commissie over de toepassing van de EU-staatssteunregels op DAEB sinds 2005 en de uitkomsten van de publieke raadpleging, SEC 2011 , 397 van 23.3.2011 alsmede de mededeling Hervorming van de EU staatssteunregels voor DAEB, COM (2011) 146 def, 23.3.2011.
[184] Zie http://www.europadecentraal.nl/onderwerpen/diensten-van-algemeen-belang/daeb-en-staatssteun/.

Dit pakket bevat vier regelgevingsinstrumenten:

- Een nieuwe mededeling uit 2012 die uitleg geeft over DAEB-begrippen[185];
- Een nieuwe DAEB de-minimisverordening uit 2012 zondert een DAEB-compensatie van minder dan € 500.000 uit van het staatssteuntoezicht (zie par. 5.5 van deze handreiking voor de voorwaarden)[186];
- Een nieuw Vrijstellingsbesluit (2012/21/EU) stelt speciale voorwaarden voor sociale DAEB en DAEB die jaarlijks minder dan € 15 miljoen aan compensatie ontvangen[187];
- Een nieuwe Kaderregeling (2012/C 8/03) met strikte voorwaarden voor DAEB-compensaties van meer dan € 15 miljoen op jaarbasis.[188]

Er is (met uitzondering van zogenaamde DAEB de-minimissteun) bij gebruik van de Vrijstellingsbeschikking wel sprake van staatssteun, maar deze is vrijgesteld van aanmelding bij de Europese Commissie. Ook bij gebruik van de Kaderregeling kan sprake zijn van steun die is uitgezonderd van een aanmeldingsprocedure bij de Commissie. Zie hierover ook later par. 5.5 en 5.7 van deze handreiking.

De belangrijkste wijzigingen uit dit pakket ten opzichte van het pakket uit 2005 zijn:

- Meer ruimte voor kleinschalige of lokale DAEB.
- Uitzondering van de meldingsplicht voor sociale DAEB.
- Een verscherping van de rapportage- en transparantievereisten.
- Strenger toezicht op de gevolgen voor de concurrentie van DAEB boven een jaarlijks compensatiebedrag van € 15 miljoen (met uitzondering van sociale DAEB).
- Meer nadruk op marktwerking en marktfalen als criteria voor het belasten van een DAEB.
- Meer nadruk op de toepassing van de regels voor overheidsopdrachten waar het DAEB betreft onder de Kaderregeling.[189]

Tot slot heeft de Commissie op 29 april 2013 een nieuwe 'gids voor de toepassing van de EU-regels inzake staatssteun, overheidsopdrachten en de eengemaakte markt op DAEB, en met name sociale DAEB' uitgebracht (Commissiegids DAEB 2013). Deze vervangt de Commissiegids DAEB 2010.[190]

In de volgende paragrafen zullen deze documenten en de verschillende regels en de voorwaarden die van toepassing zijn nader uitgelegd worden.

5.4 De Mededeling DAEB en staatssteun 2012 en de Commissiegids DAEB 2013: toepassingsvoorwaarden en vraag en antwoord

Zoals gesteld in de inleiding van deze handreiking heeft de Europese Commissie in de Mededeling DAEB 2012 en de Commissiegids DAEB 2013 gepoogd de toepassing van DAEB en (onder meer) staatssteunregels te verduidelijken.

In de Mededeling DAEB 2012 probeert de Commissie een aantal staatssteunbegrippen te verduidelijken en een nadere

[185] Mededeling betreffende de toepassing van de staatssteunregels op voor het verrichten van DAEB verleende compensatie, 2012/C 8/02, PbEU C8/4, 11.1.2012. Zie ook http://www.europadecentraal.nl/onderwerpen/diensten-van-algemeen-belang/daeb-en-staatssteun/.
[186] Verordening (EU) nr. 360/2012 van de Commissie van 25 april 2012 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het VWEU op de-minimissteun verleend aan DAEB verrichtende ondernemingen, PbEU L114/8, 26.4.2012. Zie ook http://www.europadecentraal.nl/onderwerpen/diensten-van-algemeen-belang/daeb-en-staatssteun/.
[187] Besluit van 20 december 2011 van de Commissie betreffende de toepassing van artikel 106 lid 2 van het VWEU op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van DAEB belaste ondernemingen (2012/21/EU), PbEU L7/3, 11.1.2012. Zie ook http://www.europadecentraal.nl/onderwerpen/diensten-van-algemeen-belang/daeb-en-staatssteun/.
[188] Mededeling van de Commissie, EU-Kaderregeling inzake staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst (2011), 2012/C 8/03, PbEU C8/15, 11.1.2012. Zie ook http://www.europadecentraal.nl/onderwerpen/diensten-van-algemeen-belang/daeb-en-staatssteun/.
[189] Aalbers, Hessel, de Gemeentestem, augustus 2012, p. 405- 406.
[190] Brussel, 29.4.2013, SWD (2013), 53 final/2.

invulling te geven aan de toepassingsvoorwaarden voor het compenseren van een DAEB. Meer concreet stelt de mededeling onder meer:

- Een DAEB betreft een economische activiteit. Ten aanzien van sociale DAB zijn de staatssteunregels van toepassing wanneer de activiteiten op de markt worden aangeboden.
- Financiering van een DAEB moet die activiteiten betreffen die zich onderscheiden van gebruikelijke marktactiviteiten. Er moet sprake zijn van een marktfalen.
- Begrippen als: onderneming, compensatie en overcompensatie, redelijke winst, benchmarking worden nader uitgelegd.
- Standaard compensatiemethodieken worden geïntroduceerd, waaronder de net avoided cost methodiek.
- De andere interne marktregels zijn van toepassing op DAEB. Bijzondere aandacht wordt geschonken aan de regels over overheidsopdrachten.

In de Commissiegids DAEB 2013 wordt gedetailleerde uitleg gegeven over de mogelijkheden van overheden om een DAEB in te vullen. In de gids zijn de door de Commissie aangenomen staatssteunregels van het DAEB-pakket van december 2011/ begin 2012 meegenomen. De gids gaat ook in op de verwevenheid tussen staatssteunregels en andere interne marktregels, waaronder de aanbestedings- en de Dienstenrichtlijn.

Speciale aandacht wordt gegeven aan:

- De toepassing van de Altmark-voorwaarden.
- De toepassing van de aanbestedingsregels en de Dienstenrichtlijn op (sociale) DAEB (zie ook hoofdstuk 1 van deze handreiking).
- Sociale DAB (zie ook hoofdstuk 2 van deze handreiking).
- Berekeningsmethodieken.
- Sectorale regels (zie ook hoofdstuk 6 van deze handreiking).

Praktijkvraag
Onze provincie wil een DAEB aanwijzen volgens het DAEB-Vrijstellingsbesluit. Moeten wij ons DAEB-aanwijzingsbesluit toetsen aan de in 2013 verschenen gids van de Europese Commissie over de toepassing van DAEB?

Antwoord
Dit staat de provincie vrij. De gids over DAEB is een intern werkdocument van de Europese Commissie. Als een decentrale overheid een DAEB aanwijst, kan deze gids behulpzaam zijn bij de praktische toepassing van het staatssteunpakket voor DAEB. Ook bespreekt de gids de praktische toepassing van de aanbestedingsregels, de Dienstenrichtlijn en de regels voor het vrije verkeer. Toetsing is dus formeel niet verplicht, maar wordt wel aanbevolen.

5.5 DAEB-de-minimisverordening

Op verzoek van diverse lidstaten heeft de Commissie in 2012 een specifieke DAEB-de-minimisverordening toegevoegd aan het staatssteunpakket voor DAEB. Deze verordening staat los van de 'gewone' de-minimisverordening 1407/2013 (voorheen was dat verordening 1998/2006).

De verordening stelt vast dat de DAEB-compensatie maximaal € 500.000 mag bedragen per onderneming over een periode van drie belastingjaren. Dit steunbedrag acht de Commissie betrekkelijk gering en het wordt geacht geen grensoverschrijdend effect te hebben, waardoor er geen sprake is van staatssteun.[191]

[191] Aalbers, Hessel, pag. 403.

Omdat deze maatregelen niet als staatssteun worden beschouwd, hoeven ze ook niet vooraf bij de Commissie te worden aangemeld.[192]

Uitgezonderde sectoren
De DAEB-de-minimisverordening noemt wel een aantal sectoren die geen DAEB-de-minimissteun mogen ontvangen. Het gaat om:
- ondernemingen in de primaire landbouwproductie, visserij en aquacultuur;
- ondernemingen die actief zijn in de afzet en verwerking van landbouwproducten voor zover deze steun geheel of gedeeltelijk ten goede komt aan de primaire landbouwsector en/of het steunbedrag gebaseerd is op de prijs van producten die door primaire landbouwsector wordt vastgesteld;
- ondernemingen die voor rekening van derden goederenvervoer over de weg uitvoeren;
- de kolenindustrie;
- steunactiviteiten die verband houden met de export buiten de EU;
- steunactiviteiten die verband houden met het promoten van binnenlandse goederen;
- ondernemingen in financiële moeilijkheden.

Relatie met Altmark
De DAEB-de-minimisverordening noemt het Altmark-arrest wel, maar stelt niet specifiek vast dat aan de eerste drie Altmark-voorwaarden moet worden voldaan zoals dat wel het geval is bij het DAEB-Vrijstellingsbesluit 2012 en de DAEB-Kaderregeling 2012 (zie hierover ook par. 5.6 en 5.7 van deze handreiking).[193] Omdat deze verordening ook gelezen moet worden in het kader van de overkoepelende Mededeling DAEB 2012 en Commissiegids DAEB 2013 moet voor legitieme DAEB-de-minimissteun wel aan een aantal voorwaarden voldaan worden. Deze voorwaarden zijn ook in de rest van het DAEB-regelgevingspakket terug te vinden:

- De DAEB moet door middel van een aanwijzingsbesluit worden vastgelegd. Hierbij moet voorafgaand aan compensatie een omschrijving van de DAEB-activiteiten worden opgenomen.[194]
- De DAEB-aanwijzing mag niet tot een kennelijke fout leiden. Voorbeelden van kennelijke fouten zijn activiteiten die zich niet onderscheiden door een publiek belang of activiteiten die tegen maatschappelijk verantwoorde voorwaarden door de markt verricht worden. In dat geval kan alleen reguliere de-minimissteun verleend worden. Zie hierover ook par. 3.2 van deze handreiking.
- De steun moet transparant zijn. Als de steun niet in de vorm van een subsidie wordt gegeven, maar bijvoorbeeld in de vorm van een lening of garantie, moet de zogeheten bruto-subsidie-equivalent berekend worden (artikel 2 lid 4 DAEB-de-minimisverordening). Dit betekent dat het voordeel dat de onderneming voor de DAEB ontvangt door middel van niet-marktconforme voorwaarden bij het verstrekken van de lening of garantie, terugberekend moet worden naar een subsidiebedrag.
- Een combinatie van steun op basis van het Altmark-arrest en de DAEB-de-minimisverordening voor dezelfde DAEB is niet toegestaan. Dat geldt ook voor een combinatie van steun op basis van het DAEB-Vrijstellingsbesluit 2012 en de DAEB-de-minimisverordening 2012 voor dezelfde DAEB. De achterliggende gedachte is dat de Commissie vreest dat hiermee de Altmark-criteria omzeild worden door de steunverlenende overheid, waardoor er overcompensatie kan plaatsvinden.
- Cumulatie (samenloop) van steun op basis van de DAEB-de-minimisverordening en reguliere de-minimissteun is wel toegestaan. In dat geval geldt het maximum van € 500.000 als grens. Hierbij moeten overheden nagaan of de steunontvanger niet al een maximum aan de-minimissteun verleend heeft gekregen over drie belastingjaren van andere steunverlenende overheden.

[192] Commissiegids DAEB 2013, pag. 30, punt 16.
[193] Aalbers, Hessel, pag. 402.
[194] Commissiegids DAEB 2013, pag. 59, nr. 76; Aalbers, Hessel, de Gemeentestem deel II, pag. 438.

Voorbeeld samenloop de-minimissteun
Als een waterschap een onderneming voor het uitvoeren van groen-blauwe diensten jaarlijks € 50.000 reguliere de-minimis-steun verleent en een provincie deze onderneming met een DAEB wil belasten voor natuurbeherende activiteiten, dan mag de provincie maximaal nog 350.000 euro over drie boekjaren DAEB de-minimissteun verlenen. Het driejaarlijkse bedrag vanuit het waterschap voor reguliere de-minimissteun is 150.000 euro en samen met de 350.000 euro DAEB-de-minimissteun bedraagt de subsidie 500.000 euro over drie jaren. Bij het maximale bedrag moet dus per onderneming gekeken worden hoeveel de-minimissteun deze ontvangt[196].

5.6 DAEB-Vrijstellingsbesluit

Ten aanzien van compensatie op basis van het Vrijstellingsbesluit 2012 geldt: er is wel sprake van staatssteun, maar deze is niet meldingsplichtig.
Het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012 is van toepassing op DAEB-compensaties die voldoen aan de eerste drie Altmark-voorwaarden, maar niet aan de laatste voorwaarde (namelijk selectie van een onderneming die de DAEB verricht op basis van aanbesteding of benchmarking). Er is dan wel sprake van staatssteun, maar de steun hoeft niet bij de Europese Commissie te worden aangemeld op basis van artikel 108 lid 3 VWEU (zie artikel 3 Vrijstellingsbesluit) als voldaan wordt aan de specifieke voorwaarden van het Vrijstellingsbesluit.
Dit zijn (gebaseerd op de oorspronkelijke Altmark-voorwaarden):

- Er is sprake van een duidelijk omschreven DAEB en de onderneming krijgt het beheer door middel van een besluit aangewezen (artikel 4 Vrijstellingsbesluit);
- Het compensatiebedrag is niet hoger dan nodig om de nettokosten van de uitvoering van de DAEB te dekken. De onderneming die de DAEB beheert mag een redelijke winst ontvangen (artikel 5 Vrijstellingsbesluit);
- De overheidsinstantie houdt toezicht op overcompensatie en stelt een terugbetalingsregeling op om eventuele overcompensatie door de onderneming die de DAEB beheert, terug te laten betalen (artikel 6 Vrijstellingsbesluit).

5.6.1 Toepassingsgebied per compensatiecategorie

Het DAEB-Vrijstellingsbesluit biedt ruimte voor overheidsinstanties om DAEB te compenseren die sociaal-maatschappelijk relevant zijn op lokaal en regionaal niveau. Het Vrijstellingsbesluit biedt daarom veel ruimte voor sociale DAEB en DAEB die gericht zijn op publieke dienstverlening op decentraal niveau.[196]

Uitzonderingen
Het DAEB-Vrijstellingsbesluit is niet van toepassing op openbare diensten in de vervoerssector over land (artikel 2 lid 5 DAEB-Vrijstellingsbesluit). Zie ook par. 6.3 van deze handreiking voor de DAEB-regels voor de vervoersector. Een DAEB voor passagiersvervoer per bus bijvoorbeeld kan daarom niet via het Vrijstellingsbesluit gecompenseerd worden. Een dergelijke DAEB moet dan op basis van het Altmark-arrest, de DAEB-de-minimisverordening (zie ook art. 1 tweede lid en onder g) of de PSO-verordening worden ingericht.[197]

Het Vrijstellingsbesluit is wel van toepassing op DAEB-compensaties voor passagiersvervoer vanuit luchthavens en zeehavens met eilandverbindingen (artikel 2 lid 1 sub d) en e) Vrijstellingsbesluit DAEB). Luchthavens met maximaal 200.000 passagiers op jaarbasis en havens met maximaal 300.000 passagiers op jaarbasis komen in aanmerking voor DAEB-compensatiesteun onder het Vrijstellingsbesluit.[198]

5.6.2 Plafond voor toepassing van het Vrijstellingsbesluit

Overheden die een DAEB compensatie onder het Vrijstellingsbesluit willen vormgeven dienen rekening te houden met het algemene compensatieplafond onder het Vrijstellingsbesluit. Dit betreft een jaarlijks brutobedrag van 15 miljoen euro per onderneming die een DAEB verricht (artikel 2 lid 1 sub a) Vrijstellingsbesluit).[199]

[195] Commissiegids DAEB 2013, pag. 59, nr. 78.
[196] Zie ook Pluk de vruchten van de interne markt, 2011, pag. 225.
[197] Public Services Obligations-verordening, verordening (EG) nr. 1370/2007, PbEG 2007, L315/1.
[198] Commissiegids DAEB 2013, pag. 63.
[199] Commissiegids DAEB 2013, pag. 62 en 63.

Dit plafond van artikel 2 lid 1 sub a) Vrijstellingsbesluit geldt niet voor DAEB waarmee wordt voldaan aan sociale behoeften op het gebied van:

- aanbod van medische zorg door ziekenhuizen (waaronder spoedeisende) gezondheidszorg en langdurige zorg;
- kinderopvang;
- toegang tot de arbeidsmarkt en herintreding;
- sociale huisvesting en
- zorg voor en sociale inclusie van kwetsbare groepen (zie ook artikel 2 lid 1 sub b) Vrijstellingsbesluit).

Voor deze specifieke DAEB geldt dus geen jaarlijkse compensatiedrempel en deze DAEB hoeven niet aangemeld te worden bij de Europese Commissie.[200]

5.6.3 Aanwijzingsbesluit op basis van het Vrijstellingsbesluit

Een aanwijzingsbesluit moet de volgende gegevens inhouden:

a) de inhoud en de duur van de openbare dienstverplichtingen;
b) de betrokken onderneming(en);
c) het betrokken grondgebied;
d) of de overheidsinstantie de onderneming die de DAEB gaat verrichten een uitsluitend of bijzonder recht heeft verleend (bijvoorbeeld een alleenrecht of een concessie voor diensten);
e) een beschrijving van het compensatiemechanisme en de parameters voor berekening, toezicht en eventuele herziening van de compensatie;
f) de regelingen om eventuele overcompensatie te vermijden en terug te vorderen, en
g) een verwijzing naar het DAEB-Vrijstellingsbesluit nr. 2012/21/EU.

Bovenstaande gegevens moeten voor een periode van 10 jaar bewaard worden, zodat de Commissie deze eventueel kan opvragen (artikel 8 Vrijstellingsbesluit).

Vormvrij
Uit par. 5.2.1 van deze handreiking volgde al dat een aanwijzingsbesluit vormvrij is. Een overheidsinstantie kan dus zowel op basis van een bestuursrechtelijke als op een privaatrechtelijke titel een DAEB aanwijzen in overeenstemming met het Vrijstellingsbesluit, zolang bovenstaande criteria in het aanwijzingsbesluit worden opgenomen.

Maximale periode
Een DAEB-aanwijzing op basis van het Vrijstellingsbesluit mag niet langer gelden dan 10 jaren (artikel 2 lid 2 Vrijstellingsbesluit). Een langere periode is op basis van het Vrijstellingsbesluit gerechtvaardigd, als de onderneming die de DAEB uitvoert een aanzienlijke investering voor het verrichten van de DAEB heeft gedaan, die boekhoudkundig over een langere periode moet worden afgeschreven.[201]

5.6.4 DAEB-compensatie: objectieve en transparante criteria voor de berekening van de compensatie

Artikel 5 van het Vrijstellingsbesluit stelt dat het compensatiebedrag niet hoger mag zijn dan de nettokosten ter dekking van de uitvoering van de DAEB-taken. Hiermee dienen steunverstrekkende overheden rekening te houden. Bij het begroten van de compensatie mag ook een redelijke winst mee berekend worden.

Redelijke winst
Het DAEB-Vrijstellingsbesluit rekent onder een 'redelijke winst' het rendement op kapitaal dat een gemiddelde onderneming zou vragen voor het uitvoeren van de DAEB.[202] Hierbij moet rekening gehouden worden met:

- de tijdsperiode waarin de DAEB wordt verricht;
- het economische risico dat de onderneming loopt (bijvoorbeeld door te investeren);
- de ontwikkelingen in de sector (welke rentevoet vragen andere ondernemingen voor het verrichten van soortgelijke publieke diensten).[203]

[200] Commissiegids DAEB 2013, pag. 63.
[201] Commissiegids DAEB 2013, pag. 66.
[202] Zie ook eerder par. 5.2.3 van deze handreiking.
[203] Artikel 5 lid 5 Vrijstellingsbesluit.

Het 'rendement op kapitaal' is de interne opbrengstvoet (IRR) die de onderneming op het door haar geïnvesteerde kapitaal behaalt, gedurende de periode waarin zij met het beheer van de DAEB is belast.[204] In de praktijk betekent dit de IRR die behaald wordt doordat de redelijke winst op een bepaalde hoogte in het aanwijzingsbesluit is vastgesteld.

De IRR van een bepaalde onderneming voor een bepaalde activiteit is dus het gevolg van de bepaling van de hoogte van de compensatie, die weer moet uitgaan van de IRR van een gemiddelde, efficiënt beheerde onderneming.

Veiligheidsmarge
Artikel 5 lid 7 van het Vrijstellingsbesluit bevat een zogenaamde safe-harbour-bepaling (veiligheidsmarge). Die bepaalt dat voor de toepassing van het besluit een rendement op kapitaal dat niet hoger ligt dan de zogenaamde relevante swaprente, met een opslag van 100 basispunten, hoe dan ook als redelijk wordt beschouwd. Een rendement op kapitaal mag dus niet hoger liggen dan de relevante swap-rente, met een opslag van 100 basispunten.
De relevante swaprente is de swaprente waarvan de looptijd en de valuta overeenstemmen met de looptijd en de valuta van het besluit waarbij de onderneming met het beheer van een DAEB wordt belast. Zie voor een overzicht van swap-rentes het overzicht van de Europese Commissie.

Andere indicaties
Andere winstgevendheidsindicatoren kunnen volgens de Commissie ook als graadmeter voor een redelijke winst worden beschouwd, te weten:
- De methode van return on capital employed;
- De methode van return on assets;
- De methode van return on sales.[205]

De volgende kostenposten mogen gecompenseerd worden onder het DAEB-Vrijstellingsbesluit:
- Als de onderneming alleen maar activiteiten verricht in het kader van de DAEB mogen alle kosten die deze onderneming maakt gecompenseerd worden;
- Als de onderneming naast het verrichten van een DAEB ook andere economische activiteiten verricht, mogen alleen de activiteiten die voortvloeien uit de DAEB-taken gecompenseerd worden;
- Een onderneming die een DAEB-verricht mag alle directe kosten gecompenseerd krijgen die uit de DAEB voortvloeien, inclusief een passende bijdrage in de vaste kosten van de DAEB en de overige activiteiten.

Methoden van compensatieberekening
Artikel 5 lid 2 van het DAEB Vrijstellingsbesluit noemt twee methoden om de nettokosten van de DAEB-compensatie te berekenen:

1) De methode van kostentoerekening. Alleen de nettokosten die betrekking hebben op de DAEB worden gecompenseerd.
2) De zogeheten Net Avoided Cost (NAC) methode. Het verschil tussen de nettokosten van de onderneming incl. de kosten die de DAEB met zich mee brengt en de nettokosten of nettowinst van dezelfde onderneming is het compensatiebedrag.

Het Vrijstellingsbesluit legt geen gebruik van één specifieke methode op. De lidstaten kunnen beslissen welke methode voor elke zaak het meest geschikt is. De Commissiegids DAEB 2013 noemt als voorbeeld voor gebruik van de NAC-methode de sector van de sociale huisvesting.
Om een DAEB-compensatie in deze sector te berekenen wordt het verschil tussen marktprijs en de gederfde huur en extra inkomsten als gevolg van de DAEB-taken als compensatiebedrag gebruikt.[206]

[204] Zie ook pag. 77, punt 131 van de Commissiegids DAEB 2013.
[205] Commissiegids DAEB 2013, pag. 77.
[206] Commissiegids DAEB 2013, pag. 74.

5.6.5 Toezicht op overcompensatie
Van overcompensatie is sprake als de DAEB-beheerder een vergoeding ontvangt die hoger is dan het noodzakelijke bedrag dat vastgesteld is ter dekking van de nettokosten en de redelijke winst van de DAEB.

Om te voorkomen dat er een hoger bedrag dan de in aanmerking komende nettokosten en redelijke winst wordt gecompenseerd voor de DAEB, moeten overheden zelf toezicht houden op overcompensatie. Als er teveel aan compensatie wordt uitgekeerd, dan moet de overheidsinstantie door middel van een terugbetalingsregeling deze steun terug vorderen.
Als uit het gemiddelde jaarcompensatiebedrag volgt dat maximaal 10 % teveel aan compensatie betaald is, dan hoeft dit bedrag niet direct teruggevorderd te worden, maar moet dit overschot verrekend worden over de aansluitende periode waarin de DAEB verricht wordt.
De Europese Commissie houdt ook toezicht door de rapportageformulieren van overheden te controleren. Overheden hebben echter beleidsvrijheid in de manier waarop zij toezicht uitoefenen.[207] Zij moeten de volgende instrumenten vastleggen met het oog op het voorkomen van overcompensatie:

- gescheiden boekhouding (zie paragraaf 5.6.6);
- 3 jaarlijkse accountantscontrole (zie paragraaf 5.6.7);
- terugbetalingsregeling (zie paragraaf 5.6.8).

5.6.6 Gescheiden boekhouding
Op basis van artikel 5 lid 9 van het Vrijstellingsbesluit moet er een gescheiden boekhouding door de onderneming die de DAEB beheert gehanteerd worden. Deze boekhouding is van toepassing op de DAEB-activiteiten en bevat alle kosten en inkomsten van de DAEB, die los staan van de normale bedrijfsvoering van de onderneming. Zo wordt voorkomen dat de compensatie ten goede komt aan activiteiten die niet tot de DAEB behoren en kan het gevaar van kruissubsidiëring voorkomen worden.
De gescheiden boekhouding kan, bij een onderzoek van de Commissie, inzichtelijk maken dat de overheidsinstantie geen steun verleend heeft aan reguliere economische activiteiten, maar slechts compensatie heeft verleend voor het uitvoeren van de DAEB-activiteiten.

5.6.7 Driejaarlijkse (accountants)controle
Artikel 6 van het Vrijstellingsbesluit vereist een regelmatige controle (minstens driejaarlijks) op overcompensatie. In een bepaald jaar kan een DAEB-ondernemer meer compensatie krijgen dan daaraan voorafgaand was voorzien. Dat overschot mag verrekend worden over de gehele periode waarin de DAEB uitgevoerd wordt, zodat er geen overcompensatie plaatsvindt. Als er echter op jaarbasis een overschot is van meer dan 10 % dan moet dit bedrag teruggevorderd worden.

Door veranderende economische omstandigheden is het mogelijk dat de parameters van compensatie moeten worden aangepast. Zo kunnen bijvoorbeeld extra activiteiten aan de DAEB worden toegevoegd. Dergelijke aanpassingen in de compensatie zijn mogelijk, zolang dit transparant gedaan wordt en het aanwijzingsbesluit wordt aangepast.
De driejaarlijkse controleverplichting sluit daarom niet uit dat aanpassingen kunnen worden gedaan en biedt overheidsinstanties hierin beleidsvrijheid en flexibiliteit.[208]

5.6.8 Terugbetalingsregeling
Een terugvorderingsmechanisme (clawback) is een bepaling die de dienstverrichter verplicht onder bepaalde omstandigheden compensatie terug te betalen.[209] Als niet te ramen is welke inkomsten het aanbieden van de DAEB zal genereren, kan een terugvorderingsmechanisme in het toewijzingsbesluit een geschikt instrument zijn om het risico te verminderen dat de dienstverrichter overgecompenseerd wordt.[210]

[207] Zie ook arrest BUPA, GvEA, 12 februari 2008, zaak T-289/03.
[208] Commissiegids DAEB 2013, pag.79 en 81 (nr. 146).
[209] Commissiegids DAEB 2013, pag. 55.
[210] Idem.

5.6.9 Overgangsbepalingen

DAEB-aanwijzingsbesluiten die nog onder de oude DAEB-Vrijstellingsbeschikking 2005 vallen zijn geldig tot 31 januari 2014. Vanaf dat moment moeten de oude aanwijzingsbesluiten aangepast zijn en in overeenstemming gebracht zijn met het Vrijstellingsbesluit 2012.

Praktijk: verschil tussen Vrijstellingsbeschikking en Vrijstellingsbesluit

Vraag
Onze gemeente wil een dienst van algemeen economisch belang (DAEB) onder het DAEB-Vrijstellingsbesluit plaatsen. Wordt onder de DAEB-vrijstelling een omzeteis aan de DAEB-beheerder gesteld?

Antwoord
Nee, onder het huidige DAEB-Vrijstellingsbesluit 2012 wordt geen omzeteis meer gesteld aan een DAEB-beheerder. In artikel 2 lid 1 onder a van de oude DAEB-Vrijstellingsbeschikking 2005 mocht DAEB-compensatiesteun verleend worden aan ondernemingen met een maximale jaaromzet van 100 miljoen euro over twee boekjaren. In de nieuwe DAEB-vrijstelling is deze bepaling niet gehandhaafd. Wel is de jaarlijkse compensatie die verleend mag worden, gehalveerd van 30 miljoen euro in de Vrijstellingsbeschikking naar 15 miljoen euro in het Vrijstellingsbesluit.

5.6.10 Rapportageverplichtingen: om de twee jaar

Op basis van artikel 9 van het DAEB-Vrijstellingsbesluit moeten decentrale overheden tweejaarlijks rapporteren over DAEB-compensaties. Deze rapportage[211] staat los van de jaarlijkse staatssteunrapportage voor het State Aid Scoreboard.

Het Coördinatiepunt Staatssteun van het ministerie van BZK en Kenniscentrum Europa decentraal zullen decentrale overheden bij een aanstaande rapportage tijdig informeren. Aan de hand van de verslaglegging van decentrale overheden, kan de Europese Commissie controleren of de aangewezen DAEB conform de voorwaarden van de Vrijstelling is ingericht.[212] Daarnaast analyseert de Europese Commissie de knelpunten die overheden ervaren met de toepassing van het DAEB-Vrijstellingsbesluit.[213]

Welke gegevens?
De volgende gegevens moeten voor de tweejaarlijkse rapportage aangeleverd worden:

- Een omschrijving van de activiteiten die als DAEB zijn aangewezen en de sector waarin deze activiteiten verricht worden.
- Compensaties voor specifieke sectoren die in het DAEB-besluit genoemd worden moeten separaat vermeld worden, namelijk:
  - Ziekenhuizen.
  - Sociale diensten: gezondheidszorg en langdurige zorg, kinderopvang, toegang tot de arbeidsmarkt en herintreding, sociale huisvesting en zorg voor sociale inclusie van kwetsbare groepen.
  - Lucht- of zeeverbindingen.
  - Luchthavens en havens.
  - De manier van aanwijzing van de DAEB (bijvoorbeeld door middel van een standaardmodel, overeenkomst of besluit).
  - De periode van DAEB-aanwijzing.
  - De toekenning van eventuele uitsluitende of bijzondere rechten aan de DAEB-beheerder (denk aan alleenrechten of concessies).
  - De vorm van financiering (bijvoorbeeld een rechtstreekse subsidie, garantie of lening) en berekeningsmethode van de compensatie (dit kan de methode van kostentoerekening zijn of de NAC-methode).
  - Informatie over regelingen om overcompensatie tegen te gaan en terug te laten betalen door de DAEB-beheerder.
  - Het totaal bedrag aan toegekende steun.

In de bijlage is het template van de Europese Commissie voor de rapportage voor DAEB onder het Vrijstellingsbesluit en de Kaderregeling opgenomen.

Kans op klachten?
De Europese Commissie verzoekt lidstaten om aan te geven waarover zij klachten ontvangen ten aanzien van de toepassing van het DAEB-Vrijstellingsbesluit. Decentrale overheden en het ministerie van BZK fungeren echter niet als klachtloket.

Belanghebbenden die zich over DAEB-compensatie beklagen kunnen zich tot de nationale rechter wenden of via een online klachtformulier een klacht indienen bij de Commissie. In de praktijk weten klagers in Nederland de Europese Commissie goed te vinden. Hierdoor is de Commissie op de hoogte van klachten over vermeende onrechtmatige staatssteun.

Alle relevante gegevens voor de rapportage worden uiteindelijk wel - via het ministerie van Economische Zaken, dat eerste dossierhouder is voor staatssteun- doorgegeven aan de Europese Commissie.

5.7. Melden op basis van de Kaderregeling DAEB en artikel 106 lid 2 VWEU

Kan een compensatie niet ingericht worden volgens het Altmark-arrest? En is het eveneens niet mogelijk deze onder de reikwijdte van een DAEB-vrijstelling te plaatsen? Dan kan de DAEB-compensatie verenigbaar met het staatssteunverbod van artikel 107 lid 1 VWEU verklaard worden door de Europese Commissie. Hiervoor dient de steunverlenende overheid een melding bij de Commissie te doen op basis van de Kaderregeling DAEB 2012.

5.7.1 Bereik Kaderregeling DAEB 2012: grote DAEB

Uitgangspunt bij de Kaderregeling is: als de compensatie niet vrijgesteld kan worden via het Vrijstellingsbesluit 2012 dan kan melding van de DAEB steun op basis van de Kaderregeling DAEB 2012 worden overwogen.

DAEB-compensaties boven de 15 miljoen euro op jaarbasis (zogenaamde 'grote DAEB') moeten op basis van de Kaderregeling DAEB 2012 bij de Europese Commissie gemeld worden op grond van artikel 106 lid 2 VWEU en artikel 108 lid 3 VWEU. Deze steun wordt dan op basis van de Kaderregeling beoordeeld.

Uitgezonderd van deze melding via de Kaderregeling zijn jaarlijkse compensaties boven de 15 miljoen euro voor de speciale uitzonderingscategorieën die het DAEB-Vrijstellingsbesluit 2012 in artikel 2 noemt:
- ziekenhuizen;
- het verrichten van DAEB waarmee wordt voldaan aan sociale behoeften wat betreft gezondheidszorg en langdurige zorg, kinderopvang, toegang tot de arbeidsmarkt en herintreding, sociale huisvesting en de zorg voor en sociale inclusie van kwetsbare groepen.

Voor deze categorieën van DAEB in de zorg geldt geen beperking ten aanzien van de bedragen (namelijk de 15 miljoen-eis uit de Kaderregeling 2012) die van aanmelding zijn vrijgesteld.[214] Dergelijke steun boven de 15 miljoen euro wordt dan ook geacht onder het Vrijstellingsbesluit 2012 te vallen.

5.7.2 Toezicht Europese Commissie op DAEB in toenemend concurrerende sectoren

De Commissie wilde ten aanzien van DAEB en staatssteun met name toezicht houden op DAEB-compensaties in sectoren waar in toenemende mate concurrentie ontstaat. Daarom werden eerder al lokale en sociale DAEB-

[211] De laatste DAEB-rapportage heeft plaatsgevonden in 2012 en gaat terug tot en met 2011. In 2014 vindt de volgende DAEB-rapportage weer plaats. Meer inhoudelijke informatie over de rapportages is te verkrijgen via BZK en Europa decentraal.

[212] Brief BZK, Brief EC 25 februari 2013 http://www.europadecentraal.nl/nieuwsbrief/vraag-van-de-week-wanneer-moeten-steunmaatregelen-op-basis-van-het-daeb-Vrijstellingsbesluit-gerapporteerd-worden/ en http://www.europadecentraal.nl/wp-content/uploads/2013/01/Toelichting-EC-rapportage-onder-DAEB-Vrijstellingsbesluit.pdf.

[213] Knelpunten bij de uitvoering van bijvoorbeeld het Vrijstellingbesluit 2012 kunnen decentrale overheden ook melden bij het Signaleringsloket van Europa decentraal via http://www.europadecentraal.nl/helpdesk/.

[214] Commissiegids DAEB 2013, pag. 83, nr. 157.

compensaties uitgezonderd van melding onder de Kaderregeling 2005. Het toezicht van de Commissie richtte zich vooral op 'grote DAEB' bijvoorbeeld in de postsector en ten aanzien van publieke omroepen, de zorg en vervoersdiensten.

Met de komst van de Kaderregeling 2012 wordt duidelijk gemaakt dat de regeling van toepassing is op compensaties voor de openbare dienst in de sectoren van het luchtvervoer en het zeevervoer, onverminderd specifieke bepalingen uit sectorale Uniewetgeving.

De Kaderregeling 2012 is niet van toepassing op het vervoer over land, noch op de publiekeomroepsector die onder de mededeling van de Commissie betreffende de toepassing van staatssteunregels op de publieke omroep valt (zie hierover ook par. 6.5 van deze handreiking). Ook steun voor in moeilijkheden verkerende dienstverrichters van DAEB valt buiten de Kaderregeling 2012.[215]

Strengere controle en compensatieberekening
De Commissie gaat grote DAEB buiten de sociale dienstverlening die een compensatie ontvangen van meer dan 15 miljoen euro per jaar strenger controleren. Deze DAEB hebben in potentie grote invloed op de concurrentie. De Commissie zal een grondiger onderzoek uitvoeren naar deze DAEB, zo ook is aangekondigd in de aanloop naar het nieuwe DAEB-pakket in de periode 2010-2011.

Deze aanpak is in de Kaderregeling 2012 terug te vinden door de introductie van een preciezere methodiek om het compensatiebedrag te bepalen. Verder moeten overheden bijvoorbeeld doelmatigheidsprikkels in hun compensatie-mechanismen opnemen. Ook moeten grote DAEB zoveel mogelijk worden aangewezen via een openbare aanbesteding op basis van de Europese aanbestedingsregels.

De hoogte van de compensatie op basis van de betreffende DAEB kan vastgesteld worden op basis van:

- de verwachte kosten en inkomsten;
- de daadwerkelijke gemaakte kosten en de verkregen inkomsten;
- het verschil tussen de verwachte kosten en inkomsten en de daadwerkelijk gemaakte kosten en verkregen inkomsten.[216]

Een belangrijke methode die gehanteerd moet worden is de zogeheten net-avoided cost (NAC) methode. Deze werd eerder in par. 5.6.4. al aangehaald. Deze methode houdt in het kort in dat de onrendabele top van de activiteiten die als DAEB zijn omschreven, gecompenseerd mag worden. Deze onrendabele top kan berekend worden door het verschil vast te stellen tussen de situatie waarin wel compensatie wordt gegeven en de situatie waarin dit achterwege blijft.[217] Hiervoor komen alle nettokosten die voortvloeien uit de DAEB-taak in aanmerking en moet de redelijke winst meegerekend worden.

Uit zowel de Mededeling DAEB 2012 als de Commissiegids DAEB 2013 volgt dat in het geval van een overheidsopdracht de Europese aanbestedingsregels gevolgd moeten worden. De Commissie heeft aangegeven dat de Kaderregeling 2012 nadrukkelijk ziet op de toepassing van de staatssteunregels bij de compensatie van DAEB. Overheidsinstanties moeten er echter rekening mee houden dat als de DAEB-compensatie als een overheidsopdracht kan worden beschouwd, de overheidsinstantie als aanbestedende dienst de aanbestedingsregels in acht moet nemen.

[215] Zie overweging 8 van de Kaderregeling 2012 alsmede Commissiegids DAEB 2013 pag. 83 ev.
[216] Aalbers, Hessel, 2012, Gemeentestem augustus 2012, p. 405.
[217] Idem.

Praktijkinformatie: Overzicht besluiten en overwegingen van de Europese Commissie op basis van de oude Kaderregeling DAEB 2005 en de nieuwe Kaderregeling 2012 over de periode 2011-2013.

- besluit Europese Commissie, **N1/2013**, België, 02-05-2013, Compensatie voor Bpost voor de periode 2013-2015
- besluit Europese Commissie, **SA.29427**, Malta, 06-02- 2012, Delimia Energie Station
- besluit Europese Commissie, **SA.32019**, Denemarken, 23-03-2011, Radio FM4 (als voorbeeld van toepassing van de mededeling staatsteun publieke omroepen 2009)
- besluit Europese Commissie, **SA.32562**, Griekenland, 25-01-2012, Steun voor Hellenic Post
- besluit Europese Commissie, **SA.32977**, België, 10-08-2011, Vlaamse Mediamaatschappij - subsidie live ondertiteling - 'Het Nieuws' - Project iWATCH
- besluit Europese Commissie, **SA.34027**, Frankrijk, 25-01-2012, Laposte
- besluit Europese Commissie, **SA.33054**, Groot-Brittannië, 28-03-2012, Compensatie voor Post-Office-Limited
- besluit Europese Commissie, **SA.33989**, Italië, 20-11-2012, Compensatiesteun voor Poste Italiane SpA
- besluit Europese Commissie, **SA.34515**, Ierland, 25-06-2013, Health Insurance Risk Equalisation Scheme 2013
- besluit Europese Commissie, **SA.33983**, Italië, 23-01-2013, Compensatie voor vliegvelden in Sardinië.

5.7.3 Zeven stappen voor melding van de steun bij de Commissie

De Europese Commissie vereist ten aanzien van een correcte melding op basis van de Kaderregeling DAEB 2012 extra onderzoekstappen en –inspanningen.[218] Voor een correcte aanmelding adviseert de Commissie overheden, nog vóór tot aanmelding wordt overgegaan, in een zo vroeg mogelijk stadium te starten met een informele fase van prenotificatie. Hierdoor worden de Nederlandse autoriteiten en de Commissie in staat gesteld eventuele moeilijkheden tijdig op te sporen en te verhelpen.

De Commissie vestigt op zeven punten de aandacht bij een melding op basis van de Kaderregeling DAEB 2012.

1) De Kaderregeling legt aan overheden aanvullende verplichtingen op om te rechtvaardigen dat de dienst waarvoor zij compensatie willen verlenen, een reële openbare dienst is. Indien nodig moet een publieke raadpleging worden gehouden. Aan de hand van een marktconsultatie moet de overheid toetsen of de te compenseren activiteiten daadwerkelijk als DAEB gekwalificeerd kunnen worden. Deze voorafgaande stappen zijn noodzakelijk om tot de toekenning van een compensatie te kunnen overgaan.
2) Als tweede wijst de Commissie overheden er op dat het van essentieel belang is dat zij zich ervan vergewissen dat elke publieke taak waarvoor zij compensatie willen verlenen conform de regels van overheidsopdrachten aan de DAEB-beheerder is toevertrouwd.
3) Als aan meerdere dienstverrichters een DAEB-compensatie wordt verleend, moet dezelfde methode van kostenberekening gehanteerd worden.
4) Bij iedere toekomstige aanmelding van compensatie moet aan de hand van de zogenoemde 'Net Avoided Cost-methode' de nettokosten worden berekend die verbonden zijn aan het uitvoeren van de publieke taken waarvoor de overheid van plan is compensatie te verlenen. De enige uitzondering op deze verplichting is als aangetoond kan worden dat deze berekeningsmethode niet mogelijk is.
   Bij de Net Avoided Cost (NAC)-methode 'worden de netto kosten die nodig zijn, of die naar verwachting nodig zijn, om de openbaredienstverplichtingen uit te voeren, berekend als het verschil tussen de netto kosten voor de dienstverrichter die onder de openbaredienstverplichting opereert, en de nettokosten of -winst indien diezelfde dienstverrichter niet met die verplichting had moeten opereren'.[219]
5) In elke aanmelding moet ook opgave worden gedaan van de prikkels waarmee wordt beoogd een 'doelmatiger verrichting en een hoge kwaliteit van de gecompenseerde openbare dienst' te bewerkstelligen. Deze opgave is niet vereist als dit onmogelijk of ongebruikelijk is.
6) De nieuwe Kaderregeling biedt de Commissie tevens de nieuwe mogelijkheid verdere voorwaarden te stellen die nodig kunnen zijn om te garanderen dat de ontwikkeling van het handelsverkeer niet wordt beïnvloed in een mate die strijdig is met het belang van de Unie.[220]

[218] Dit heeft de Commissie in een brief van 6 juni 2013 aan de lidstaten laten weten.
[219] Zie hierover ook de Commissiegids DAEB 2013, pag. 88, punt 171.
[220] Punten. 51 tot en met 59.

Daarom verzoekt de Commissie overheden om de voorgenomen steunmaatregelen voor aanmelding in Brussel op een grensoverschrijdend effect te analyseren.

7) Ten slotte bevat de nieuwe Kaderregeling versterkte transparantieverplichtingen. Op grond hiervan moeten overheden op internet bijvoorbeeld gegevens over de publieke raadpleging en de compensatie bekendmaken.

Praktijkvoorbeeld toepassing Kaderregeling DAEB

Steunmaatregel SA 31243 (N308/2010), Grondverwerving Ecologische Hoofdstructuur, besluit van de Europese Commissie van 13 juli 2011

In dit besluit onder de oude Kaderregeling DAEB 2005 heeft de Europese Commissie de subsidiëring voor grondverwerving voor de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) als steun voor DAEB goedgekeurd. Het ministerie van EL&I en de 12 Nederlandse provincies hebben door middel van het inrichten van een DAEB voor natuur- en landschapsbeheer de gezamenlijke subsidiering in het kader van de realisatie van de EHS in overeenstemming met het staatssteunrecht ingericht. [221]
In haar beoordeling stelt de Commissie zich op het standpunt dat de Nederlandse melding overeenkomt met de eerdergenoemde besluitpraktijk over natuurbeheer als DAEB. De in aanmerkingen komende kosten zijn de kosten die gemaakt worden door terreinbeherende organisaties bij de aankoop van (landbouw)gronden. De kostenparameter is hier de residuele waarde van de grond plus onroerend goed belasting, notariskosten en grondwaardeberekeningskosten.
Omdat de Provinciale verordening Natuurbeheer subsidies zal toekennen op basis van een puntensysteem dat niet de doelmatigheid van de terreinbeherende organisatie als uitgangspunt neemt, kan niet voldaan worden aan de laatste Altmark-voorwaarde. Nederland heeft aangegeven dat hoewel de meeste ondernemingen onder de Vrijstelling vallen, sommige natuurbeheerders buiten de drempel van artikel 2 lid 1 onder b van de Vrijstelling vallen. Daarom toetst de Commissie aan de Kaderregeling, op verzoek van Nederland.[222]

In deze toets herhaalt de Commissie de marktfalenbenadering uit de Duitse natuurbeschikkingen en onderkent zij dat natuurbeheer verlieslatend is. De Commissie keurt de omschrijving van de DAEB goed omdat deze gericht is op een collectieve doelstelling: natuurbescherming. [223] De compensatie wordt getoetst aan punt 12 van de Kaderregeling:

1) de aard en duur van de openbare dienstverplichtingen;
2) de betrokken onderneming en het betrokken grondgebied;
3) de aard van eventuele toegekende exclusieve of bijzondere rechten;
4) de criteria voor de berekening, de controle en de herziening van de compensatie;
5) de procedures om overcompensatie te voorkomen en terug te betalen.

Ten aanzien van punten 1) en 2) is voor de Commissie duidelijk dat de verordeningen van de rijksoverheid en de gezamenlijke provincies gericht zijn op duurzame instandhouding van natuurgebieden. Natuurbeheerders hebben een afgebakende, kwalitatieve taak binnen een duidelijk tijdpad en worden duidelijk geregistreerd.[224]

[221] Het betreft de regelingen Rijkssubsidieregeling Grondaankoop EHS, de Provinciale Subsidieregeling Grondaankoop EHS en de Provinciale verordening Natuurbeheer.
[222] Steunmaatregel nr. SA 31243 (N308/2010), 13 juli 2011, kadernummers 32-37.
[223] Steunmaatregel nr. SA 31243 (N308/2010), 13 juli 2011, kadernummer 39.
[224] Steunmaatregel nr. SA 31243 (N308/2010), 13 juli 2011, kadernummer 41.

De milieuverbintenissen die uit de verordeningen voortvloeien zijn gericht op eigendomsverwerving, of verwerving via pacht voor natuuronderhoud (punt 3). Aan duidelijke parameters en transparantie voor de berekening van de compensatie is volgens de Commissie voldaan. De daadwerkelijke kosten worden verleend op basis van de verordeningen en de subsidietitel van de Algemene wet Bestuursrecht (Awb).

De terugvorderingbepalingen in de verordeningen en de Awb gelden volgens de Commissie als terugbetalingsregeling.[225] De subsidies voor de grondverwerving moeten de reële marktwaarde betreffen.[226] Hierbij benadrukt de Commissie dat het om onrendabele kosten moeten gaan. Eventuele opbrengsten uit de grondverwerving moeten afgetrokken worden van de compensatie. Hiermee is ook aan punt 4) en 5) voldaan en is de financiering van de EHS goedgekeurd onder de Kaderregeling DAEB door de Commissie.[227]

5.8 Transparantierichtlijn

Tot slot is voor overheden die steun willen verlenen voor DAEB of zelf optreden als uitvoerder van een DAEB van belang, dat naar aanleiding van het Altmark-arrest in de Transparantierichtlijn 2006/111/EG is opgenomen dat ondernemingen die een DAEB beheren een gescheiden boekhouding moeten voeren. Deze wijziging van de Transparantierichtlijn is in Nederland geïmplementeerd via de wet Markt en Overheid (de artikelen 25a tot en met 25f van de Mededingingswet).[228]

De wet brengt transparantieverplichtingen voor ondernemingen die een DAEB opgedragen hebben gekregen met zich mee, waaronder een verplichting voor de DAEB-uitvoerende ondernemingen om een gescheiden boekhouding te voeren. De gescheiden boekhouding dient concurrentievervalsing door kruissubsidiëring - het inzetten van DAEB-compensatiegelden door de belaste onderneming voor de financiering van andere activiteiten - te voorkomen.[229]

[225] Steunmaatregel nr. SA 31243 (N308/2010), 13 juli 2011, kadernummer 44.
[226] Steunmaatregel nr. SA 31243 (N308/2010), 13 juli 2011, kadernummer 45.
[227] Steunmaatregel nr. SA 31243 (N308/2010),13 juli 2011, kadernummers 47-49, 67.
[228] handreiking DAEB 2008, pag.47.
Zie ook http://www.europadecentraal.nl/onderwerpen/diensten-van-algemeen-belang/daeb-en-staatssteun/?panel=wet- en regelgeving
[229] Idem.

Hoofdstuk 6.

Sectorspecifieke staatssteunregels voor DAEB

6.1 Inleiding

Voor een aantal sectoren waarin decentrale overheden actief (kunnen) zijn met het aanwijzen en het derhalve gewenste rechtmatige compenseren van DAEB, hebben deze overheden te maken met sectorspecifieke regels voor DAEB.
In dit hoofdstuk passeren een aantal voor decentrale overheden belangrijke sectoren, waarin zij te maken kunnen krijgen met die sectorspecifieke regels, nader de revue. De belangrijkste regels en een aantal voorname praktijkvoorbeelden komen daarbij aan de orde.
Het betreft DAEB binnen de vervoerssector, bij breedbandprojecten, in de publieke omroepsector, de woningcorporatiesector en tot slot de zorgsector. Voor de zorgsector en de woningcorporatiesector gelden niet zozeer sectorspecifieke regels, maar wel bijzondere aandachtspunten.

Schematisch overzicht rechtsinstrumenten van toepassing op DAEB, per sector [230]

	Kaderregeling 2012	Vrijstellingsbesluit 2012	Sectorale staatssteun mededelingen met bepalingen over DAEB	Relevante sectorale wetgeving met bepalingen over DAEB
Vervoer over land	N.v.t. want valt onder 93 VWEU	Idem	Richtsnoeren staatssteun spoorwegmaatschappijen C(2008) 184	PSO verordening nr. 1370/2007
Luchtvervoer	Van toepassing op 'grote' DAEB	Van toepassing	Richtsnoeren luchthavensteun PB C 312 van 9.12.2005 Mededeling Staatssteun luchtvaartsector PB C 350 van 10.12.1994[232]	Verordening exploitatie luchtvaartdiensten nr. 1008/2008 PB L 293 van 31.10.2008 Richtlijn grondafhandeling 96/67/EG, PB L 272 van 25.10.1996
Zeevervoer	Van toepassing op 'grote' DAEB	Van toepassing	Mededeling ondernemingen shipmanagement PB C 132 van 11.6.2009 Mededeling steun totstandbrenging zeesnelwegen, PB C 317 van 12.12.2008 Richtsnoeren steun zeevervoer, PB C 13 van 17.1.2004	Verordening cabotage zeevervoer nr. 3577/92 , PB L364 van 12.12.1992
Omroep	N.v.t. maar beginselen sectorale mededeling PB C 257 (27.10.2009) lopen gelijk	Van toepassing voor zover voldaan aan voorwaarden art. 2 lid 1 sub a van het besluit	Mededeling steun publieke omroep PB C 257 (27.10.2009)	
Telecom/ breedband	Van toepassing, samen met richtsnoeren	Van toepassing	Richtsnoeren voor de toepassing van de staatssteunregels in het kader van de snelle uitrol van breedbandnetwerken (2013/C 25/01) (26.1.2013)	Kaderrichtlijn PB L 108 (24.4.2002) Universele dienstrichtlijn PB L 108 (24.4.2002)
Sociale huisvesting	Van toepassing	Van toepassing, ongeacht drempels (art. 2 lid 1 sub c van het besluit)	N.v.t.	Niet aan de orde. Geen EU-harmonisatie van regelgeving.

[230] Ontleend aan pag. 12 van de mededeling hervorming EU staatssteunregels voor DAEB- COM (2011) 146 def van de Europese Commissie van 23.3.2011.
[231] In april 2014 zijn de Richtsnoeren voor staatssteun aan luchthavens en luchtvaartmaatschappijen gepubliceerd (PB C 99 van 04.04.2014 blz. 3).

	Kaderregeling 2012	Vrijstellingsbesluit 2012	Sectorale staatssteun mededelingen met bepalingen over DAEB	Relevante sectorale wetgeving met bepalingen over DAEB
Ziekenhuizen en medische zorg	Kan van toepassing zijn maar beperkte relevantie; zie overweging 61 van de Kader-regeling	Van toepassing, ongeacht drempels (art. 2 lid 1 sub b van het besluit)		
Sociale behoeften wat betreft gezondheidszorg en langdurige zorg, kinderopvang, toegang tot de arbeidsmarkt en herintreding en de zorg voor en sociale inclusie van kwetsbare groepen	Kan van toepassing zijn maar beperkte relevantie; zie overweging 61 van de Kader-regeling	Van toepassing, ongeacht drempels (art. 2 lid 1 sub c van het besluit)		

6.2 Vervoer en DAEB

Zoals eerder vermeld in par. 3.4 van deze handreiking heeft de Commissie in een aantal dienstensectoren gekozen voor nadrukkelijke sectorale harmonisatie in alle lidstaten aan de hand van EU-regels en beleid. Hierbij wordt de beoordelingsbevoegdheid van lidstaten beperkt. Ook voor de vervoerssector brengt dit met zich mee dat dientengevolge een aantal specifieke sectorale steunregelingen van toepassing zijn.[232]

Paragraaf 5.6.1 van deze handreiking beschreef al dat het DAEB-Vrijstellingsbesluit 2012 niet van toepassing is op openbare diensten in de vervoerssector voor vervoerdiensten over land/ wegvervoer (zie ook overweging 23 en art. 2 lid 5 van het Vrijstellingsbesluit en pag. 62 en 68 (vraag 107) van de gids DAEB 2013). Omdat compensaties voor de openbare dienst in de sector van het reizigersvervoer per spoor en over de weg (openbaar vervoer) vallen onder de PSO-verordening, hoeven compensaties die in overeenstemming met die verordening worden verleend, vooraf niet als steun te worden aangemeld bij de Commissie.
Het verdient dus aanbeveling om bijvoorbeeld een gewenste (compensatie voor een) DAEB voor passagiersvervoer per bus in afstemming met de voorwaarden uit het Altmark-arrest, de DAEB-de-minimisverordening of de PSO-verordening in te richten. [233]

Het Vrijstellingsbesluit is wel van toepassing op DAEB-compensaties voor passagiersvervoer vanaf lucht- en (zee)havens (met eilandverbindingen), in overeenstemming met de toepasselijke sectorale regels (art. 2 lid 1 sub d en e Vrijstellingsbesluit en pag. 63 en 67 van de gids DAEB 2013).

Tot slot stelt de Kaderregeling 2012 in punt 8 dat deze, onverminderd de aanvullende voorwaarden van verordening (EG) nr. 1008/2008 en (EEG) nr. 3577/92, van toepassing is op compensaties voor de openbare dienst in de sectoren van het luchtvervoer en zeevervoer ('grote DAEB', dat wil zeggen de Kaderregeling 2012 ziet onder meer op bepaalde compensaties boven de drempel van 15 miljoen euro per jaar). Zie hierover ook pag. 83 van de gids DAEB 2013. De Kaderregeling is niet van toepassing op het vervoer over land.

[232] Zie voor een algemene basale beschrijving van staatssteunregels (waaronder DAEB) op vervoer ook pag. 79 van de Informatiewijzer staatssteun (2009) alsmede http://www.europadecentraal.nl/onderwerpen/vervoer/vervoer-en-staatssteun/.
[233] En vanzelfsprekend vervolgens ook met inachtname van op de uitvoering eventueel toepasselijke bepalingen van de wet personenvervoer (Wp) 2000.

Het Vrijstellingsbesluit (artikel 2 lid 1 sub a) geeft aan dat het besluit kan worden toegepast voor compensaties van maximaal € 15 miljoen per jaar ten behoeve van het verrichten van DAEB in diverse sectoren, maar niet in de vervoerssector en bij vervoersinfrastructuur. Artikel 2 lid 1 sub e van het besluit ziet vervolgens op DAEB-steun aan havens en luchthavens, specifiek op het gebied van vervoersinfrastructuur. Het Vrijstellingsbesluit is hier onder bepaalde voorwaarden wel op van toepassing. Hebben luchthavens meer dan 200.000 passagiers en havens meer dan 300.000 passagiers, dan valt steun ten behoeve van een DAEB niet onder het Vrijstellingsbesluit, ook niet wanneer de steun maximaal € 15 miljoen bedraagt. Dergelijke steun zal, na aanmelding bij de Commissie, door de Commissie aan de Kaderregeling 2012 worden getoetst. Hierbij is van belang te beseffen dat voor staatssteun voor luchtvervoer richtsnoeren door de Commissie zijn vastgesteld op basis waarvan bepaalde economische activiteiten op luchthavens als DAEB kunnen worden uitgevoerd.[234]

Openbaar vervoer/ vervoer over land (spoor, weg en binnenwater)

Op grond van artikelen 93 en 106 lid 2 van het VWEU kan het uitvoeren van diensten op het gebied van openbaar vervoer gezien worden als een DAEB. Artikel 93 bepaalt 'dat steunmaatregelen die beantwoorden aan de behoeften van de coördinatie van het vervoer of die overeenkomen met de vergoeding van bepaalde met het begrip 'openbare dienst' verbonden, verplichte dienstverrichtingen verenigbaar zijn met de Verdragen'. De Europese PSO-verordening geeft hier verdere uitwerking aan.
Mede ingevolge deze PSO-verordening[235] zijn voor onrendabele vervoerstrajecten steunmaatregelen (in de vorm van compensaties voor openbaredienstverplichtingen in het openbaar personenvervoer) toelaatbaar. Zie hierover ook paragraaf 3.3 van deze handreiking (beschikkingenpraktijk Commissie aangaande busvervoer op onrendabele trajecten).

Hoewel de PSO-verordening niet valt onder het Altmark-pakket, biedt deze verordening wel de vrijstellingsmogelijkheid (in overeenstemming met de Altmark-criteria) voor decentrale overheden om openbaar vervoersdiensten in overeenstemming te brengen met de DAEB- en staatssteunregels.[236] Of de PSO-verordening ook op het reizigersvervoer over de binnenwateren wordt toegepast is een keuze die de lidstaten zelf moeten maken en invullen.[237] Zo heeft de Nederlandse wetgever[238] bijvoorbeeld via een concessie voor de Waddeneiland-veren nadere invulling gegeven aan bovengenoemde regelgeving.

PSO-verordening
Bij de aanwijzing van een DAEB op het gebied van openbaar vervoer komt een decentrale overheid als eerste in aanraking met artikel 1 van de PSO-verordening. Dit artikel geeft aan dat de verordening de voorwaarden stelt waaronder de bevoegde instanties, wanneer zij een openbaredienstverplichting opleggen of daartoe een contract afsluiten, aan exploitanten van openbare diensten een compensatie voor de kosten en/of exclusieve rechten verlenen als tegenprestatie voor het vervullen van openbaredienstverplichtingen.

De verordening is van toepassing op de nationale en internationale exploitatie van openbaar personenvervoer per spoor, met andere vormen van spoorvervoer en over de weg, met uitsluiting van diensten die hoofdzakelijk geëxploiteerd worden met het oog op de instandhouding van het historisch erfgoed of vanuit toeristisch oogpunt. Decentrale overheden die een DAEB willen inrichten op dit soort vervoer dienen de bepalingen van de PSO hierbij in acht te nemen.

De belangrijkste begrippen worden in artikel 2 gedefinieerd. Artikelen 3 en 4 geven een aantal algemene regels waarmee rekening moet worden gehouden bij de aanwijzing en compensatie van de openbaredienstverplichting en de contractsinhoud. Artikel 5 stelt regels voor de gunning van dergelijke dienstencontracten. Artikel 6 van de verordening gaat vervolgens – in navolging op de voorschriften uit artikel 4- kort verder in op de relevante voorwaarden die gelden bij de compensatie.

[234] Zie ook verder punt 105 van de gids DAEB 2013.
[235] Public Service Obligations (PSO) verordening, verordening (EG) Nr. 1370/2007 van het Europees parlement en de Raad van 23 oktober 2007 betreffende het openbaar personenvervoer per spoor en over de weg, in werking getreden op 3 december 2009.
[236] Pluk de vruchten van de interne markt, pag. 225.
[237] Zie ook overweging 23 van Vrijstellingsbesluit 2012.
[238] Op basis van artikel 2 lid 2 van de wet personenvervoer (Wp) 2000 en artikel 7a derde en vierde lid van het besluit personenvervoer 2000.

DAEB de-minimissteun
Een andere mogelijkheid voor DAEB steun in de vervoerssector biedt de in par. 5.5 van deze handreiking al (en op pag. 58 ev. van de gids DAEB 2013) behandelde DAEB de-minimisverordening. Ingevolge deze verordening mag een DAEB compensatie maximaal € 500.000 bedragen per onderneming over een periode van drie belastingjaren. Dergelijke maatregelen worden niet als steun beschouwd en hoeven niet vooraf bij de Commissie te worden gemeld. Deze DAEB de-minimis mogelijkheid kan ook op vervoersdiensten worden toegepast, tenzij het gaat om steun verleend aan ondernemingen die voor rekening van derden goederenvervoer over de weg uitvoeren (zie artikel 1 lid 2 sub g en overweging 7 van de verordening). Ook zondert de verordening deze DAEB de-minimis mogelijkheid voor ondernemingen in moeilijkheden uit.[239]

Lucht- en zeevervoersdiensten
Het Vrijstellingsbesluit 2012 gaat verder in op DAEB's voor het verzorgen van lucht- of zeeverbindingen met eilanden en passagiersvervoer (art. 2 lid 1 onder d).

Wanneer het specifiek gaat om vervoersinfrastructuur dan is artikel 2 lid 1 onder e relevant, welk artikel ziet op de toepassing van het Vrijstellingsbesluit bij DAEB's die aan havens en luchthavens worden opgelegd. In theorie betekent dit voor de Nederlandse (de)centrale) situatie dat bijvoorbeeld - indien aan alle vereisten wordt voldaan- de Waddeneilanden[240] met toepassing van art. 2 lid 1 sub d het Vrijstellingsbesluit te maken zouden kunnen krijgen en in uitzonderlijke gevallen afgelegen regionale luchthavens met artikel 2 lid 1 sub e.

Lucht- en zeeverbindingen met eilanden en passagiersvervoer
Het Vrijstellingsbesluit artikel 2 lid 1 sub d geldt wat lucht- en zeeroutes betreft alleen in het geval van lucht- of zeeverbindingen met eilanden. Het geldt niet voor lucht- en zeeroutes tussen twee (lucht)havens op het vasteland. Hetzelfde artikel stelt ook een plafond van maximaal 300.000 passagiers voor het verkeersvolume gedurende de twee boekjaren voorafgaande aan het boekjaar waarin de onderneming met het beheer van de DAEB werd belast. Hierbij worden enkele trajecten geteld d.w.z. een passagier die van en naar een eiland vliegt of vaart wordt tweemaal geteld.[241]

Luchthavens en luchtvaartmaatschappijen
In 2013 publiceerde de Commissie een ontwerp-mededeling[242] betreffende richtsnoeren voor steun aan luchthavens en luchtvaartmaatschappijen. Deze stelt: in sommige gevallen kunnen overheidsinstanties bepaalde door luchthavenbeheerders of luchtvaartmaatschappijen uitgeoefende economische activiteiten definiëren als DAEB in de zin van artikel 106, lid 2, VWEU en van het Altmark-arrest, en compensatie verlenen voor het uitvoeren van die diensten. In die gevallen bieden de DAEB-mededeling (2011) van de Commissie[243] en de DAEB-de-minimisverordening (2012)[244] de nodige houvast met betrekking tot de vraag onder welke omstandigheden overheidsfinanciering van een DAEB staatssteun in de zin van artikel 107, lid 1, VWEU vormt. Steun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst zal worden beoordeeld op grond van het DAEB-Vrijstellingsbesluit (2011)[245] en van de DAEB-Kaderregeling (2011)[246]. Deze documenten van de Commissie gelden ook voor compensatie verleend aan luchthavenbeheerders en luchtvaartmaatschappijen. De ontwerp-mededeling van de Commissie licht de toepassing van sommige van de in het DAEB-pakket uiteengezette beginselen toe aan de hand van bepaalde voor de sector kenmerkende aspecten.

[239] Art. 1 lid 2 onder h.
[240] Zie ook eerder noot 17.
[241] Zie ook gids DAEB 2013, nr. 104 ev.
[242] Ontwerp mededeling van de Commissie (juli 2013) betreffende richtsnoeren voor steun aan luchthavens en luchtvaartmaatschappijen, tot 25 september 2013 onderwerp van een tweede consultatieronde, in te zien via http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_aviation_guidelines/aviation_guidelines_nl.pdf.
De reacties in de consultatie zullen worden gepubliceerd via de website van DG Mededinging. Uit paragraaf 124 van de ontwerp richtsnoeren volgt dat deze de huidige richtsnoeren luchthavensteun moeten gaan vervangen. In april 2014 zijn de Richtsnoeren voor staatssteun aan luchthavens en luchtvaartmaatschappijen gepubliceerd (PB C 99 van 04.04.2014 blz. 3).
[243] PB C 8 van 11.1.2012, blz. 4.
[244] PB L 114 van 26.4.2012, blz. 8.
[245] PB L 7 van 11.1.2012, blz. 3.
[246] PB C 8 van 11.1.2012, blz. 15.

Voorbeelden van mogelijke DAEB in de zin van artikel 2 lid 1 onder e zijn onder meer terug te vinden via de bestaande richtsnoeren luchthavensteun[247], die bepalen dat bepaalde economische activiteiten op luchthavens kunnen worden uitgevoerd als DAEB. Slechts in uitzonderlijke gevallen kan het volledige beheer van een luchthaven als een DAEB worden aangemerkt (bijvoorbeeld in afgelegen gebieden) voorzover dit beperkt blijft tot activiteiten die met de basisactiviteiten verband houden. Zakelijke activiteiten zoals de bouw, financiering, exploitatie en verhuur van grond en vastgoed kunnen dus niet via een DAEB-luchthavenbeheer staatssteunproof gecompenseerd worden.

Eerder in deze handreiking werden al voorbeelden van DAEB genoemd op het gebied van infrastructuur van vliegvelden en havens en de exploitatie ervan in par. 4.4 (Franse beschikkingenpraktijk) en par. 5.7.2 (besluit Europese Commissie compensatie vliegvelden in Sardinië onder de Kaderregeling).

6.3 Breedband en DAEB
In de breedbandrichtsnoeren (2013/C 25/01) zet de Commissie uiteen aan welke voorwaarden een DAEB voor de uitrol van breedband moet voldoen. De richtsnoeren zijn een herziening van de regels uit 2009 (2009/C 235/04). Ze zijn van toepassing op alle aangemelde steunmaatregelen waarover de Commissie zich vanaf 27 januari 2013 moet uitspreken, zelf als de maatregel vóór die datum is aangemeld.[248]

De richtsnoeren uit 2013 zijn een uitwerking van de Digitale Agenda en het moderniseringsproces van de staatssteunregels. De Digitale Agenda zet doelstellingen uit om een uniforme digitale markt binnen de EU te creëren, waaronder het streven naar toegang tot snellere breedbandverbinding voor alle Europeanen.

De richtsnoeren worden door de Commissie toegepast bij de beoordeling van staatssteun. Overheden kunnen onder de richtsnoeren de aanleg van breedbandnetwerken financieren. Ze moeten een brede en snelle uitrol van breedbandnetwerken mogelijk maken. De richtsnoeren bevatten ook een overzicht van beleidsbeginselen, waaraan overheidsmaatregelen ter ondersteuning van de aanleg van breedband moeten voldoen.

Beleidsbeginselen
De Europese Commissie is van mening dat in gebieden waar particuliere investeerders in een breedbandnetwerkinfrastructuur hebben geïnvesteerd (of het netwerk verder aan het uitbreiden zijn) en concurrerende breedbanddiensten met voldoende dekking aanbieden, het opzetten van nog een breedbandnetwerk met overheidsfinanciering niet als een DAEB kan worden aangemerkt.

Wanneer kan worden aangetoond dat particuliere investeerders niet in staat zijn om in de nabije toekomst (de komende drie jaar) alle burgers of gebruikers passende breedbanddekking aan te bieden, waardoor een aanzienlijk deel van de bevolking niet over een verbinding zou beschikken, kan een onderneming worden belast met een DAEB[249].

Marktfalen bepalen: witte, grijze en zwarte gebieden
De Commissie maakt in de richtsnoeren nadrukkelijk onderscheid tussen drie soorten geografische gebieden waar de steun wordt verleend. Dit onderscheid is gebaseerd op de mate waarin breedbandconnectiviteit in een bepaald gebied beschikbaar is, ofwel in hoeverre er sprake is van marktfalen in zo'n gebied[250]:

- Witte gebieden: gebieden waar geen breedbandinfrastructuur bestaat of waar particuliere investeerders niet van plan zijn in de nabije toekomst (binnen een termijn van drie jaar) deze infrastructuur aan te leggen. Dit zijn vooral plattelandsgebieden met een laag bevolkingsaantal en andere regio's met weinig dekking. Onder een bepaalde bevolkings-

[247] Publicatieblad C 350 van 9 december 2005, zie hierover ook pag. 67 en 68 van de gids DAEB 2013 en http://www.europadecentraal.nl/onderwerpen/staatssteun/openbare-infrastructuur/ en de ontwerp mededeling van de Commissie (2013) betreffende (nieuwe) richtsnoeren voor steun aan luchthavens en luchtvaartmaatschappijen, pag. 19.
[248] Zie overweging 87 van de richtsnoeren 2013 alsook de website van Europa decentraal via http://www.europadecentraal.nl/onderwerpen/staatssteun/breedband-en-staatssteun/daeb-en-breedband/.
[249] Zie overweging 20 ev. van de richtsnoeren 2013.
[250] Zie overwegingen 37 ev. en 61 ev. van de richtsnoeren 2013.

dichtheid is het voor marktpartijen niet interessant om in zulke gebieden breedband te ontwikkelen. Er is dus sprake van marktfalen. Als investeerders stellen wel van plan te zijn om breedbandinfrastructuur aan te leggen, worden zij geacht de geloofwaardigheid en haalbaarheid van hun plannen te onderbouwen.
- Grijze gebieden: gebieden waar slechts een breedbandnetwerkexploitant aanwezig en waar in de nabije toekomst waarschijnlijk geen ander netwerk zal worden ontwikkeld. In deze gebieden acht de Commissie een grondiger onderzoek naar marktfalen nodig, voordat kan worden bepaald of er een DAEB kan worden opgelegd.
- Zwarte gebieden: gebieden waar tenminste twee of meer exploitanten aanwezig zijn of in de nabije toekomst zullen komen en waar breedbanddiensten onder concurrerende voorwaarden worden aangeboden. Overheidsingrijpen is hier volgens de Commissie niet nodig, want er is geen sprake van marktfalen.

Het onderscheid naar witte, grijze en zwarte gebieden is ook relevant voor de beoordeling van steun aan de supersnelle zogenaamde NGA-netwerken (Next Generation Access).

De betrokken autoriteiten uit de lidstaten zijn vrij om de geografische omvang van een gebied te bepalen. Deze vrijheid biedt Nederlandse overheden enige ruimte ten aanzien van steun in de zogenaamde 'white spots', geografisch kleine (plattelands)gebieden, waar nog steeds geen breedbanddekking aanwezig is. Een voorbeeld waar deze ruimte is genomen is het 'Masterplan versnelling breedband Oost-Nederland, Het Hanzeverbond in digitaal formaat'.

Voorwaarden DAEB voor breedband
Naast marktfalen stelt de Commissie nog een aantal voorwaarden om een DAEB voor de aanleg van breedband te mogen inrichten. De kern is dat de breedbandinfrastructuur voor iedereen toegankelijk moet zijn:

- het netwerk moet universele connectiviteit bieden, zodat zowel particulieren als ondernemingen er gebruik van kunnen maken.
- de infrastructuur moet beschikbaar zijn voor alle geïnteresseerde exploitanten, zodat er werkelijke concurrentie ontstaat.

Verder geldt dat als een universeel netwerk wordt uitgerold in winstgevende en niet-winstgevende gebieden, de compensatie van de overheid beperkt moet blijven tot de niet-rendabele gebieden.
Wanneer de eigenaar van de infrastructuur waar de DAEB op van toepassing is geen overheid is, moeten er controle- en terugbetalingsmechanismen in het leven worden geroepen.

Zie voor de volledigheid punt 2.1 tot en met 2.3 van de breedbandrichtsnoeren.

Besluitpraktijk Europese Commissie

Wil een gemeente of een provincie de DAEB-aanpak onderzoeken, dan is uit de Franse Pyrénées-Atlantiques beschikking (N 38/2004) (en de vergelijkbare beschikkingen Limousin (N 382 /2004) en Hauts-de-Seine **(N331/2008)** op te maken hoe de Commissie de criteria uit het Altmark-arrest bij het beoordelen van een openbaredienstconcessie voor de aanleg en het beheer van een breedbandnetwerk hanteert. In deze zaken ging het om gebieden met weinig dekking. De winnaar van de aanbesteding werd gekozen op basis van het laagst gevraagde steunbedrag. Het bedrag van de toegekende compensatie werd bepaald op basis van vooraf vastgestelde en transparante criteria. Zo kon de Commissie geen overcompensatie of risico aantonen.

Pyrénées-Atlantiques
In de zaak Pyrénées-Atlantiques heeft de Europese Commissie de universele toegang tot breedbanddiensten voor consumenten, ondernemingen en publieke instellingen als DAEB geclassificeerd. De cofinanciering van het aanleggen van breedbandinfrastructuur in het departement Pyrénées-Atlantiques werd als DAEB-compensatie beschouwd omdat voldaan werd aan de vier Altmark-voorwaarden. De beschikking is één van de eerste beschikkingen waar de Europese Commissie duidelijk marktfalen koppelt aan het vestigen van een DAEB. De Franse autoriteiten hebben naar aanleiding van marktonderzoeken geconcludeerd dat de markt niet voorziet in het creëren van een universele toegang tot breedbanddiensten in het departement, dat hoofdzakelijk uit rurale gebieden bestaat. Het particulier initiatief van ondernemingen om breedbandinfrastructuur aan te leggen in minder rendabele gebieden zoals de regio Pyrénées-Atlantiques volstond niet. De commerciële internetdiensten die vervolgens via dit breedbandnetwerk geëxploiteerd worden, vallen niet onder deze definitie.

Appingedam
In de zaak Appingedam[252] heeft de Europese Commissie deze benadering herhaald door te stellen dat overheidsfinanciering van de aanleg van nieuwe breedbandnetwerken, naast bestaande breedbandinfrastructuur wel als staatssteun dient te worden beschouwd. In Appingedam kwam er een nieuw breedbandnetwerk door overheidssteun tegen voorwaarden onder de marktprijs tot stand, hetgeen tot een concurrentievervalsing zou leiden op de markten voor retail-breedbanddiensten en andere elektronische communicatiediensten, zo stelde de Commissie.

Estwin
In een recent besluit **(N196/2010, Estwin)** keurde de Commissie DAEB-compensatiesteun goed op basis van een toets aan artikel 106 lid 2 VWEU, de Altmark-voorwaarden, de Vrijstellingsbeschikking DAEB en de richtsnoeren breedband. De Commissie verklaarde de steunmaatregel uiteindelijk verenigbaar met art. 106 VWEU. De Estse overheid heeft een project aangemeld dat het gehele land van breedbanddekking moest voorzien. De Commissie oordeelt dat Estland voldoet aan alle Altmark-criteria (waaronder aanbesteding). De EC noemt een aantal belangrijke EU-doelstellingen die de DAEB-compensatie mogelijk maakt; waaronder het tegen gaan van 'digitale kloof tussen rurale en stedelijke gebieden' en het stimuleren van sociale cohesie. Verder is het marktfalen op de Estse markt de voornaamste reden voor het goedkeuren van de DAEB-compensatie. De markt kon niet voldoende kapitaalinjecties in dit project steken. Tot slot heeft de Estse overheid aangegeven dat via een aanbestedingsprocedure meerdere ondernemingen die actief zijn op lokaal niveau belast zullen worden met de openbare dienstverplichting.

Uitgangspunten besluiten Commissie
In de besluitpraktijk heeft de Commissie de marktfalenbenadering uit de eerste breedbandzaken vast vormgegeven. De toegang tot breedbandnetwerken in rurale gebieden waar effectief particulier initiatief uitblijft, geldt als DAEB omdat de markt niet kan voorzien in deze publieke dienst. Daarnaast is de kans dat de Commissie de aanleg van breedband eerder goedkeurt op basis van de Europese doelstelling op het gebied van sociale cohesie en het tegengaan van een 'digitale kloof' tussen rurale en urbane gebieden. Van belang is dat compensatiesteun voor de aanleg van breedbandnetwerken voldoet aan de Altmark-voorwaarden in combinatie met de bepalingen uit de breedbandrichtsnoeren. Uit de besluitenpraktijk van de Commissie volgt dat ook nadere regelgeving van de Commissie over de toepassing van de Altmark-voorwaarden en de staatssteunregels benut kan worden bij het vestigen van een DAEB voor de aanleg van breedband.

6.4 Publieke omroepen en DAEB

De gids DAEB 2013 (pag. 83, vraag 155) maakt ook weer duidelijk dat de Kaderregeling DAEB 2012 niet van toepassing is op de compensatie van publieke omroepdiensten.[251] Op deze diensten moet volgens de gids nog steeds de mededeling Staatssteun publieke omroepen (2009)[252] van de Europese Commissie worden toegepast. Het toepasselijke Europese regelgevende en beleidsmatige kader op DAEB bij publieke omroepdiensten is daarmee het Vrijstellingsbesluit 2012, de mededeling publieke omroepen (2009) en het specifiek op publieke omroepen ziende Protocol nr.29 bij het Verdrag.

Als DAEB financiering voor publieke omroepen niet voldoet aan het Vrijstellingsbesluit 2012 [253] kan een (dan noodzakelijke) staatssteunmelding worden opgesteld conform de punten uit de mededeling publieke omroepen en het Protocol nr. 29 [254] bij het VWEU.

Het Protocol bepaalt: 'de bepalingen van de Verdragen doen geen afbreuk aan de bevoegdheid van de lidstaten om te voorzien in de financiering van de openbare omroep, voor zover deze financiering wordt verleend aan omroeporganisaties voor het vervullen van de publieke opdracht zoals toegekend, bepaald en georganiseerd door iedere lidstaat, en voor zover deze financiering de voorwaarden inzake het handelsverkeer en de mededingingsvoorwaarden in de Unie niet zodanig verandert dat het gemeenschappelijk belang zou worden geschaad, waarbij rekening wordt gehouden met de verwezenlijking van de opdracht van deze openbare dienst.'

De mededeling bouwt hierop voort door rekening te houden met het feit dat de publieke omroep weliswaar een duidelijk economisch belang heeft, maar dat deze sector niet te vergelijken valt met een openbare dienst in andere economische sectoren, aldus ook het werkdocument DAEB van de EC uit 2011[255]. Zaken als persvrijheid en de vrijheid van lidstaten op het gebied van culturele, sociale en democratische behoeften van de samenleving 'dienen te worden afgewogen tegen het verstoren van de interne markt'. Omdat het onder meer de vrijheid van meningsuiting raakt lijkt er in praktijkvoorbeelden vooralsnog ruimte te zijn gegeven voor de omschrijving van DAEB activiteiten voor publieke omroepdiensten door overheden. Wel is duidelijk dat controle op- en omlijning van- duidelijk omschreven taken en de berekeningswijze van compensatie van belang zijn. Nieuwe diensten die publieke omroepen willen gaan aanbieden vallen onder de kennelijke fout-toets, zoals inmiddels ook in de NPO/NOS beschikking is gebeurd.[256]

De mededeling gaat in punt 6.1 verder in op de kennelijke fout-toets. In punt 6.2 van de mededeling wordt nader ingegaan op de uitdrukkelijke toewijzing en het daadwerkelijke toezicht op de vervulling van de openbare dienstverplichtingen op het gebied van de openbare omroep[257]. Punt 6.3 en 6.8 van de mededeling gaan verder in op de evenredigheidstoets[258]. Vanzelfsprekend moeten decentrale overheden ook de overige voorwaarden uit de mededeling toetsen bij hun eventuele inrichting van een publieke omroep DAEB, zoals de transparantievereisten (punt 6.4), het nettokostprijsbeginsel (6.5) en financiële controlemechanismen (6.6).

Praktijkvoorbeelden van DAEB omroep (gerelateerde)-beschikkingen betreffende Nederlandse overheden komen onder meer terug in het notenapparaat van de mededeling 2009 (noten 27 en 39, de ad hoc financiering van de NPO, beschikking 2008/ 136/EG van de Commissie van 22 juni 2006) en op pagina 3 (noot 18, RTV Utrecht) en 74/75 van deze handreiking (aanwijzing Stichting Regionale omroep Noord Brabant en omroepactiviteiten RTV Utrecht). Daarnaast zijn in deze publicaties ook tal van voorbeelden vanuit andere lidstaten terug te vinden. Bijvoorbeeld het besluit van de Europese

[251] Zie ook overweging 8 van de Kaderregeling 2012 en par. 5.7.2. van deze handreiking: het toezicht van de Commissie richt zich wel op grote DAEB (boven € 15 miljoen) t.a.v. bijvoorbeeld lucht- en zee-vervoer.

[252] Zie http://www.europadecentraal.nl/services/wet-en-regelgeving/lokale-en-regionale-omroepen-wet-en-regelgeving/ mededeling van de Commissie betreffende de toepassing van de regels inzake staatssteun op de publieke omroep (PB C 257 van 27.10.2009 blz. 1).

[253] Voorheen de Vrijstellingsbeschikking 2005; deze is ingetrokken door het Vrijstellingsbesluit 2012.

[254] Dit protocol is al vastgesteld bij het Verdrag van Amsterdam (1997). Zie voor de geconsolideerde tekst pag. 312 van http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2012:326:0201:0330:NL:PDF.

[255] Zie het in par. 5.3.1. van deze handreiking genoemde werkdocument EC 2011(par. 3.6).

[256] Pag. 228 ev. Pluk de vruchten van de interne markt. Steunmaatregel nr. E 5/2005 (ex NN 170b/2003), 26 januari 2010, Jaarlijkse financiering van de Nederlandse publieke omroep, C (2010) 132 def. Zie voor de NPO – DAEB aanwijzing ook pag. 2 paragraaf 1.2.1. sub a van deze handreiking.

[257] Zie ook de passage in protocol 29 betreffende de omschrijving en toewijzing van de taak, nl. 'de publieke opdracht zoals toegekend, bepaald en georganiseerd door iedere lidstaat'.

[258] Zie ook de passage in protocol 29 die ziet op de evenredigheidstoets nl. 'voorzover deze financiering wordt verleend aan … waarbij rekening wordt gehouden met de verwezenlijking van de opdracht van deze publieke dienst'.

Commissie van 23 maart 2011, SA.32019, inzake het Deense radio kanaal FM4, waarin de steunmaatregel van Denemarken wordt getoetst aan de mededeling 2009.

6.5 DAEB en sociale huisvesting door woningcorporaties

Met betrekking tot steun voor sociale huisvesting is het van belang op te merken dat voor deze sector geen sprake is van specifieke EU-harmonisatie van regelgeving (richtlijnen of verordeningen). Woningcorporaties hebben wel te maken met Europese voorschriften over de bouw en over de energieprestaties van gebouwen. Naast deze Europese regels zijn er geen specifieke staatssteunregels voor deze sector door de Europese Commissie vastgesteld. Wel hebben overheden en woningcorporaties veelvuldig met de DAEB-regels te maken.

De Nederlandse woningcorporaties zijn belast met het beheer ten behoeve van sociale huisvesting in Nederland. Zij zijn op grond van de Woningwet aangewezen als 'toegelaten instelling voor de volkshuisvesting'. Voor het stelsel van woningcorporaties in Nederland is, na een langdurig onderzoek van de EC, door de Nederlandse overheid toegezegd maatregelen te nemen om de bestaande staatssteun aan te passen zodat voldaan werd aan de toen geldende DAEB-Vrijstellingsbeschikking van 2005. Dit is door de EC vastgelegd in haar besluit van 15 december 2009 (E 2/2005) over de Nederlandse woningcorporaties, waarbij tevens de bijzondere projectsteun voor de wijkenaanpak werd goedgekeurd (N642/2009)[259]. Voor zover er andere of extra voorwaarden in het DAEB-Vrijstellingsbesluit 2012 zijn gesteld, moet daarmee eveneens rekening worden gehouden.[260]

Het Nederlandse financieringsstelsel voor sociale woningbouw bestaat uit overheidsgaranties op de borging van leningen door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW), project- en saneringssteun door het Centraal Fonds voor de Volkshuisvesting (CFV) en lagere grondkosten bij de aankoop van grond van gemeenten. De bijzondere projectsteun voor de wijkenaanpak is inmiddels afgebouwd. Deze faciliteiten mogen op grond van het EC-besluit van 2009 aan woningcorporaties worden gegeven ter compensatie van de kosten voor de bouw en renovatie van huurwoningen met een huurprijs van maximaal € 699,48 (prijspeil 2014) die voor 90% worden toegewezen aan huishoudens met een inkomen van maximaal € 34.678,- (prijspeil 2014). Beide bedragen worden jaarlijks geïndexeerd. Daarnaast mogen de woningcorporaties de compensatie gebruiken voor het realiseren en beheren van maatschappelijk vastgoed. De voorwaarden die voor deze DAEB gelden, zijn in Nederlandse regelgeving uitgewerkt in de vorm van een ministeriële regeling[261], in afwachting van een wijziging van de Woningwet.[262] Het ministerie van BZK heeft een document 'Staatssteun en woningcorporaties, veelgestelde vragen' gepubliceerd.[263]

Altmark doctrine in de woningcorporatiesector

Zoals in hoofdstuk 5 van deze handleiding is uiteengezet, heeft het Europees Hof van Justitie in het Altmark-arrest verduidelijkt onder welke voorwaarden compensatie voor een openbare dienst mogelijk geen staatssteun vormt, aangezien er geen sprake is van enig voordeel. Wat de toepassing van de Altmark criteria in de woningcorporatiesector betreft, heeft de Europese Commissie in het besluit van 2009 aangegeven dat niet wordt voldaan aan het vierde criterium: er is geen sprake van aanbesteding of benchmark voordat de dienst is opgedragen.

DAEB-Vrijstellingsbesluit en woningcorporaties

Evenals ten aanzien van ziekenhuizen (zie het onderdeel DAEB en zorg) vloeit uit het DAEB-Vrijstellingsbesluit voort dat in de sociale dienstverlening actieve ondernemingen met taken van algemeen economisch belang belast kunnen zijn. Als compensatie die is verleend aan deze ondernemingen voldoet aan de criteria die zijn vastgesteld in het DAEB-

[259] Besluit Europese Commissie Steunmaatregelen nr. E 2/2005 en N 642/2009 – Nederland, Bestaande steun en bijzondere projectsteun voor woningcorporaties.

[260] Zie over woningcorporaties en staatssteun ook het dossier van Europa decentraal via http://www.europadecentraal.nl/onderwerpen/staatssteun/woningcorporaties-2/.

[261] Tijdelijke regeling diensten van algemeen economisch belang toegelaten instellingen volkshuisvesting, 3 november 2010, Stcrt. 2010, 17515 met rectificatie in Strcrt.2010, 17515. Inwerkingtreding per 1 januari 2011.

[262] De Herzieningswet toegelaten instellingen volkshuisvesting is nog aanhangig bij de Eerste Kamer. De regering bereidt een novelle op dit wetsvoorstel voor.

[263] Meest recent is: Staatssteun en woningcorporaties q&a's, update 2013, zie http://www.europadecentraal.nl/wp-content/uploads/2013/02/staatssteunregeling-qa-s-update-25-november-2013.pdf

Vrijstellingsbesluit, is deze compensatie vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting voor staatssteun. Deze ondernemingen beschikken over bijzondere kenmerken, in die zin dat ze mogelijkerwijs een bedrag aan steun nodig hebben dat de in het DAEB-Vrijstellingsbesluit vastgestelde drempel overschrijdt. Een dergelijk hoger steunbedrag voor sociale diensten leidt volgens de Commissie niet zonder meer tot een groter risico op verstoringen van de mededinging. Daarom bepaalt het DAEB-Vrijstellingsbesluit in artikel 2.1 sub (c) dat compensatie aan ondernemingen die met sociale diensten zijn belast, niet gebonden is aan het compensatieplafond van maximaal 15 miljoen euro per jaar zoals is vastgelegd in artikel 2.1 sub (a).

In het DAEB-Vrijstellingsbesluit wordt nadrukkelijk verwezen naar ondernemingen die actief zijn ten behoeve van de sociale huisvesting: 'ook ondernemingen die met de verrichting van sociale diensten zijn belast, waaronder sociale huisvesting voor achterstandsgroepen of sociaal kansarme groepen welke, door solvabiliteitsbeperkingen, geen huisvesting tegen marktvoorwaarden kunnen vinden'[264]. Voorts wordt bepaald: 'Om op de vrijstelling van de aanmeldingsverplichting aanspraak te kunnen maken, dient het om duidelijk afgebakende sociale diensten te gaan die voorzien in sociale behoeften met betrekking tot (...) sociale huisvesting'. En ook in het hierboven genoemde artikel 2.1. sub (c) wordt sociale huisvesting expliciet genoemd als sociale dienst waarvoor compensatie tot het verrichten van een DAEB onder het toepassingsbereik van het DAEB-Vrijstellingsbesluit valt.

Criteria waaraan voldaan moet zijn om onder de toepassing van het DAEB-Vrijstellingsbesluit 2012 te vallen

Wil compensatie voor de verrichting van een DAEB in de corporatiesector onder de toepassing van het DAEB-Vrijstellingsbesluit vallen, dan zal aan de volgende criteria voldaan moeten zijn:

- Er dient sprake te zijn van een duidelijk afgebakende DAEB die voorziet in sociale behoeften met betrekking tot de sociale huisvesting.
- De onderneming in kwestie moet door middel van een besluit belast worden met het beheer van de DAEB. In dit besluit moet o.a. het volgende zijn vastgelegd:
  - De inhoud en duur van de DAEB;
  - De betrokken onderneming en (indien van toepassing) het betrokken grondgebied;
  - Een beschrijving van het compensatiemechanisme en de parameters voor berekening, controle en herziening van de compensatie;
  - De regelingen om eventuele overcompensatie te vermijden en terug te vorderen, en
  - Een verwijzing naar het DAEB-Vrijstellingsbesluit.
- Het compensatiebedrag mag niet hoger zijn dan hetgeen noodzakelijk is om de netto kosten van de uitvoering van de DAEB, inclusief een redelijke winst, te dekken.
- De lidstaat moet regelmatige controles uitvoeren, of laten uitvoeren, om vast te stellen dat de onderneming belast met de DAEB geen compensatie ontvangt die het overeenkomstig het vorige punt vastgestelde bedrag, overschrijdt.
- Indien de onderneming belast met de DAEB meer dan € 15 miljoen aan steun ontvangt en activiteiten verricht buiten de DAEB, moet de betrokken lidstaat tevens aan een aantal transparantievoorwaarden voldoen, nl het DAEB-Vrijstellingsbesluit of een samenvatting publiceren en de bedragen die de onderneming ontvangt jaarlijks publiceren.

Een voorbeeld van bijkomende voorwaarden als gevolg van het DAEB-Vrijstellingsbesluit 2012 in relatie tot het EC-besluit van 2009 over Nederlandse woningcorporaties is het bepalen van de periode waarvoor de onderneming met het beheer van de DAEB is belast. Het Nederlandse stelsel gaat uit van het opdragen van de DAEB voor sociale huisvesting voor onbepaalde duur. In het EC-besluit van 2009 is dat bevestigd. Het DAEB-Vrijstellingsbesluit vereist echter dat de DAEB voor bepaalde tijd wordt opgelegd. Uitgangspunt daarbij is 10 jaar, maar daarop zijn uitzonderingen mogelijk door de noodzaak van aanzienlijke investeringen. Indien daarvan sprake is, mag de periode waarvoor de onderneming met het beheer van de dienst van algemeen economisch belang is belast, langer zijn dan tien jaar. Daarbij wordt sociale huisvesting expliciet als voorbeeld genoemd.[265] Er moet dus een bepaalde tijd worden vastgelegd, die redelijk is gezien de investeringen. Het is aan de lidstaat om die duur te bepalen, mits goed gemotiveerd. Volgens de overgangsmaatregelen van het DAEB-Vrijstellingsbesluit moet dit vóór 1 februari 2014 zijn geregeld. Dat zal gebeuren via een wijziging van de Woningwet en, indien nodig, een daaraan voorafgaande wijziging van de Tijdelijke regeling diensten van algemeen economisch belang toegelaten instellingen volkshuisvesting.

[264] Overweging 11.
[265] Overweging 12.

Mogelijke samenloop landelijke en decentrale DAEB voor woningcorporaties of samenloop landelijke DAEB voor woningcorporaties en een algemene DAEB

Met de Tijdelijke regeling diensten van algemeen economisch belang toegelaten instellingen volkshuisvesting zijn zoveel mogelijk voorwaarden gesteld om te voldoen aan de voorwaarden zoals gesteld in het EC-besluit 2009 over de Nederlandse woningcorporaties. Het scheiden van de kosten en opbrengsten van de opgedragen DAEB moet nog wettelijk worden geregeld. Daarbij zullen ook de bepalingen van de tijdelijke regeling op wetsniveau, voorzien van delegatiebepalingen, worden opgenomen.

Mochten er overwegingen zijn om aanvullende faciliteiten aan woningcorporaties te bieden vanuit een overheid, dan zal rekening moeten worden gehouden met de staatssteunregels en het landelijke stelsel. Er moet aandacht worden besteed aan de overcompensatieregels voor DAEB en anti-cumulatiebepalingen in de staatssteunkaders. Hierna wordt specifiek ingegaan op de DAEB-regels. Het is een complex geheel omdat er nationaal op het gebied van de DAEB voor woningcorporaties al veel geregeld is, maar nog niet alles. Het is verder de verantwoordelijkheid van de decentrale overheid om conform de DAEB-regels te handelen. Dat betekent ook het eventueel aanpassen van de voorwaarden indien de EC haar DAEB-regels herziet.

Als een decentrale overheid bijvoorbeeld een aanvullende subsidie wil geven voor een specifiek project van een woningcorporatie dat valt onder de DAEB voor sociale huisvesting (huurwoningen en maatschappelijk vastgoed conform het EC-besluit 2009), zou als volgt te werk moeten worden gegaan. Gegeven de huidige stand van zaken van de wet- en regelgeving op nationaal niveau moet zoveel mogelijk worden aangesloten bij de nationale DAEB. Het is mogelijk een aanvullende subsidie te geven op decentraal niveau, mits in een document van de gemeente een aanvullende DAEB wordt vastgelegd. Daarin moet het volgende worden opgenomen:

- de duur van het project;
- een verwijzing naar het DAEB-Vrijstellingsbesluit;
- voorwaarden voor het scheiden van kosten en opbrengsten conform het DAEB-Vrijstellingsbesluit;
- goede waarborgen om overcompensatie te voorkomen en daar op te controleren.

Een subsidie voor het bouwen/renoveren/beheren van commerciële huurwoningen of koopwoningen vormgeven als een DAEB voor sociale huisvesting kan in ieder geval niet.

Een subsidie of andere financiële maatregel voor alle verhuurders vormgeven als een algemene DAEB (niet specifiek gericht op sociale huisvesting) zou wel kunnen, maar dan moet ook aan de andere voorwaarden van de DAEB-regels worden voldaan en moeten er waarborgen zijn voor het voorkomen van overcompensatie. Zo is er een wetsvoorstel voor een heffing die wordt opgelegd aan verhuurders ingediend[266], dat de mogelijkheid bevat om een vermindering van die heffing te vragen indien er investeringen zijn gedaan die specifiek gericht zijn op woonruimte in de krimpgebieden, in Rotterdam-Zuid en het omvormen van kantoren naar huurwoningen. Dit komt voort uit reeds eerder vastgestelde nationale programma's. De maatregel wordt vormgegeven als compensatie voor de kosten die worden gemaakt voor specifiek aangegeven activiteiten, die worden opgedragen als DAEB. Daartoe is in het wetsvoorstel opgenomen een definitie van de DAEB en voorts een artikel over deze DAEB, dat de opdracht bevat. De belastingplichtige komt uitsluitend compensatie toe voor de desbetreffende activiteiten. Bij ministeriële regeling worden nadere voorschriften gegeven omtrent de compensatie en de te voeren administratie. Het betreft hier een administratieve scheiding van baten en lasten betreffende telkens maar één project/investering. Het is hier dus niet aan de orde om een scheiding aan te brengen met betrekking tot het gehele vermogen van een verhuurder.

DAEB-Kaderregeling, de-minimisverordening en DAEB-de-minimisverordening

Voor woningcorporaties wordt voor wat betreft de DAEB-Kaderregeling, de de-minimisverordening en de DAEB-de-minimisverordening, verwezen naar het onderdeel DAEB en zorg. Opmerking verdient nog het feit, dat woningcorporaties vaak complexgewijs bouwen en renoveren. Daarom zullen de maximale steunbedragen van de de minimisverordening en de DAEB-de-minimisverordening van € 200.000,- respectievelijk € 500.000,- in drie jaar tijd erg laag zijn in relatie tot de kosten die worden gemaakt, zodat de kans dat deze regels behulpzaam kunnen zijn erg klein is.

[266] Wetsvoorstel wet maatregelen woningmarkt 2014 (Kamerstukken 33 756).

6.6 DAEB en zorg

De zorg is een complexe en aan strenge regulering onderhevige sector. Daarnaast is de zorg een sector die voor alle lidstaten van fundamenteel belang is voor het goed functioneren van de maatschappij. Dit blijkt onder andere uit het feit dat gemiddeld 6-10 % van het BNP van een lidstaat hieraan wordt besteed. De wijze van financiering van de zorg verschilt echter weer van lidstaat tot lidstaat. Kortom, een erg complexe sector, maar ook een sector waarin het Europees recht een steeds grotere rol speelt.

Met betrekking tot steun aan de zorgsector is het allereerst van belang op te merken dat voor deze sector geen specifiek EU regime bestaat, zoals er bijvoorbeeld is voor de uitrol van breedband. Het Vrijstellingsbesluit 2012 verwijst echter wel uitdrukkelijk naar de zorgsector en maakt duidelijk dat ziekenhuizen en in de sociale dienstverlening actieve ondernemingen met taken van algemeen economisch belang belast kunnen zijn. Dit dienen dan wel duidelijk afgebakende taken te zijn die voorzien in sociale behoeften met betrekking tot o.a. de gezondheidszorg en langdurige zorg. In het vervolg van deze paragraaf zullen het Vrijstellingsbesluit 2012 en de overige instrumenten besproken worden die van belang zijn bij het verlenen van compensatie aan ondernemingen ten behoeve van het verrichten van DAEB's in de zorgsector.

Voor praktijkvoorbeelden in de zorg wordt verwezen naar ActiZ (organisatie van zorgondernemers), die in samenwerking met VWS gemeenten begeleiden op een aantal gebieden waarin DAEB als oplossing wordt gehanteerd om de transities in de zorg vorm te geven.[267]

Altmark-doctrine in de zorg

Zoals in hoofdstuk 5 van deze handreiking is uiteengezet, heeft het Hof van Justitie in het Altmark-arrest verduidelijkt onder welke voorwaarden compensatie voor een openbare dienst mogelijk geen staatssteun vormt, aangezien er geen sprake is van enig voordeel.

Wat de toepassing van de Altmark criteria in de ziekenhuissector betreft, heeft het Gerecht in zaak T-137/10 CBI v Commissie opgemerkt dat deze criteria en het DAEB regelgevingspakket van toepassing zijn op alle sectoren, maar dat bij de toepassing ervan rekening moet worden gehouden met de bijzonderheden van de sector in kwestie. Onder verwijzing naar overweging 16 van de considerans van de DAEB-beschikking 2005 stelt het Gerecht dat de intensiteit van de mededingingsvervalsing in de ziekenhuissector niet noodzakelijkerwijs evenredig is aan de omzet- en de DAEB compensatiebedragen. De voorwaarden uit het Altmark-arrest zijn gesteld ten aanzien van de duidelijk economische en aan concurrentie onderhevige vervoerssector. Volgens het Gerecht kunnen deze voorwaarden niet zonder meer even strikt worden toegepast op de ziekenhuissector, die, anders dan de vervoerssector, niet noodzakelijkerwijs een vergelijkbare commerciële en aan mededinging onderhevige sector is. Uit de overwegingen van het Gerecht ten aanzien van de toepassing van de Altmark-criteria op de ziekenhuissector valt echter geen algemene lijn te ontdekken. Er zal dus per geval moeten worden bekeken wat de impact van de bovengenoemde zaak is.

Vrijstellingsbesluit 2012 in de zorg

Uit het Vrijstellingsbesluit 2012 vloeit voort dat ziekenhuizen en in de sociale dienstverlening actieve ondernemingen met taken van algemeen economisch belang belast kunnen zijn. Indien compensatie verleend aan deze ondernemingen voldoet aan de criteria die zijn vastgesteld in het Vrijstellingsbesluit, is deze compensatie verenigbaar met de interne markt en vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting. Uit overweging 11 van de considerans van het Vrijstellingsbesluit volgt dat ondernemingen actief in de zorg beschikken over bijzondere kenmerken, in die zin dat sociale diensten ter compensatie van de kosten van de openbare dienst in de huidige economische omstandigheden en in het huidige stadium van ontwikkeling van de interne markt, mogelijkerwijs een bedrag aan steun nodig hebben dat de in het besluit vastgestelde drempel overschrijdt. Een dergelijk hoger steunbedrag sociale diensten, leidt volgens de Commissie niet zonder meer tot een groter risico op verstoringen van de mededinging. Daarom bepaalt het Vrijstellingsbesluit in het hierna verder te behandelen artikel 2.1 sub (b) en (c) dat compensatie aan ondernemingen die met sociale diensten zijn belast niet gebonden is aan het compensatieplafond van maximaal 15 miljoen euro per jaar zoals is vastgelegd in artikel 2.1 sub (a).

[267] Zie bijvoorbeeld het factsheet 'Nut en noodzaak van het instrument DAEB'. Meer informatie via http://www.actiz.nl/homepage.

Artikel 2.1 sub (b)

Artikel 2.1 sub (b) is van toepassing op compensatie ten behoeve van het verrichten van DAEB's door ziekenhuizen die medische zorg bieden. Deze compensatie is zonder plafond verenigbaar met de interne markt en uitgezonderd van de aanmeldingsverplichting. Het feit dat een ziekenhuis naast het verlenen van medische zorg, ook bijkomende activiteiten verricht (e.g. onderzoek of het uitbaten van een cafetaria) die rechtstreeks gerelateerd zijn aan de hoofdactiviteiten van een ziekenhuis, heeft niet tot gevolg dat het betreffende ziekenhuis buiten de toepassing van het DAEB besluit valt. Compensatie mag echter alleen verleend worden voor duidelijk afgebakende DAEB's die voorzien in sociale behoeften met betrekking tot de medische zorg.

Artikel 2.1. sub (c)

Artikel 2.1 sub (c) is van toepassing op compensatie ten behoeve van het verrichten van DAEB's waarmee o.a. wordt voldaan aan sociale behoeften met betrekking tot gezondheidszorg en langdurige zorg. Net zoals het geval is voor compensatie verleend onder artikel 2.1 sub (b), is compensatie verleend onder artikel 2.1 sub (c) zonder plafond verenigbaar met de interne markt en uitgezonderd van de aanmeldingsverplichting.

Criteria waaraan voldaan moet zijn om onder de toepassing van het Vrijstellingsbesluit te vallen

Wil compensatie voor de verrichting van een DAEB in de zorgsector onder de toepassing van het DAEB besluit vallen, dan zal aan de volgende criteria voldaan moeten zijn:

- Er dient sprake te zijn van een duidelijk afgebakende DAEB die voorziet in sociale behoeften met betrekking tot de zorg;
- De onderneming in kwestie moet door middel van een besluit belast worden met het beheer van de DAEB. In dit besluit moet o.a. het volgende zijn vastgelegd:
  - De inhoud en duur van de DAEB;
  - De betrokken onderneming en (indien van toepassing) het betrokken grondgebied;
  - Een beschrijving van het compensatiemechanisme en de parameters voor berekening, controle en herziening van de compensatie;
  - De regelingen om eventuele overcompensatie te vermijden en terug te vorderen, en
  - Een verwijzing naar het DAEB-Vrijstellingsbesluit.
- Het compensatiebedrag mag niet hoger zijn dan hetgeen noodzakelijk is om de netto kosten van de uitvoering van de DAEB, inclusief een redelijke winst, te dekken;
- De lidstaat moet regelmatige controles uitvoeren, of laten uitvoeren, om vast te stellen dat de onderneming belast met de DAEB geen compensatie ontvangt die het overeenkomstig het vorige punt vastgestelde bedrag, overschrijdt;
- Indien de onderneming belast met de DAEB meer dan 15 miljoen euro aan steun ontvangt en activiteiten verricht buiten de DAEB, moet de betrokken lidstaat tevens aan een aantal transparantievoorwaarden voldoen, namelijk het DAEB-besluit of een samenvatting publiceren en de bedragen die de onderneming ontvangt jaarlijks publiceren.[268]

Kaderregeling 2012 in de zorg

Overeenkomstig considerans 7 van de DAEB-Kaderregeling 2012 is deze regeling van toepassing op compensatie voor DAEB's voor zover deze staatssteun vormt en niet onder de toepassing van het DAEB-Vrijstellingsbesluit 2012 valt.
De Kaderregeling bepaalt dat dit soort compensatie moet worden aangemeld en zet de voorwaarden uiteen waaronder deze compensatie verenigbaar met de interne markt kan worden verklaard. De relevantie van de Kaderregeling voor de zorgsector is beperkt, aangezien compensatie aan ondernemingen actief in deze sector normaliter onder het Vrijstellingsbesluit valt.

Waar compensatie voor een DAEB echter binnen het toepassingsbereik van het Vrijstellingsbesluit valt, maar niet aan alle criteria van dit besluit voldoet (bijvoorbeeld omdat het toewijzingsbesluit niet aan alle eisen van artikel 4 van het Vrijstellingsbesluit voldoet), kan de Kaderregeling wel van toepassing zijn. Uit considerans 61 van de Kaderregeling volgt echter dat in dat geval de Kaderregeling in versimpelde vorm van toepassing is. Dit houdt in dat een aantal voorwaarden uit de Kaderregeling niet van toepassing zijn op de compensatie in kwestie. Bijvoorbeeld de verplichting om een publieke raadpleging over de behoeften van het publiek te houden om de DAEB te omschrijven, het discriminatieverbod tussen dienstverrichters, het gebruik van de NAC-methode etc.[269]

[268] Zie hierover ook de gids DAEB 2013, pag. 88 ev.
[269] Zie hierover ook de gids DAEB 2013, pag. 93, punt 183.

De-minimis steun in de zorg

Indien slechts een beperkte hoeveelheid steun wordt verleend aan een onderneming actief in de zorgsector, kunnen de de-minimisverordeningen van de Commissie uitkomst bieden.

Algemene de-minimisverordening

Volgens de algemene de-minimisverordening nr. 1407/2013 van de Commissie is het staatssteunverbod niet van toepassing indien het totale bedrag aan steun dat aan één onderneming wordt verleend, niet hoger ligt dan € 200.000 over een periode van drie jaar. Er is dus geen sprake van staatssteun en de maatregel hoeft niet aangemeld te worden bij de Commissie.

DAEB de-minimisverordening

In aanvulling op de algemene de-minimisverordening bepaalt de specifieke DAEB de-minimisverordening (zie par. 5.5 van deze handreiking) dat compensatie voor het verrichten van een DAEB geen staatssteun oplevert, indien het totale bedrag aan steun dat aan één onderneming wordt verleend niet hoger is dan € 500.000 over een periode van drie jaar. De steun kan echter enkel worden verleend indien de begunstigde onderneming schriftelijk is belast met de DAEB ten behoeve waarvan de steun wordt verleend. Zoals voor de algemene de-minimisverordening geldt, hoeft een maatregel die onder de DAEB de-minimisverordening valt niet bij de Commissie te worden aangemeld.

Hoofdstuk 7.

Praktijkvoorbeelden toepassing DAEB- en staatssteunregels

In dit hoofdstuk zijn praktijkvoorbeelden opgenomen van beleidsdocumenten die overheden zelf hebben opgesteld en die zij gebruiken om te bepalen of een bepaalde activiteit geschikt is om aan te merken als een DA(E)B, of een onderneming met een DAEB kan worden belast en om de omvang van de compensaties voor deze diensten conform de Europeesrechtelijke bepalingen vast te leggen.

De volgende vier paragrafen behandelen:
- een aanwijzingsbesluit (7.1)
- het vaststellen van marktfalen (7.2)
- het verrichten van een transparante en objectieve kostentoewijzing en het houden van toezicht op overcompensatie (7.3), en
- het zoeken naar voorbeelden van selectie van een onderneming voor het uitvoeren van een DAEB middels een aanbesteding (7.4)

7.1 DAEB-aanwijzingsbesluiten in de praktijk

In hoofdstukken 2 en 5 van deze handreiking is uiteengezet waar een DAEB-aanwijzingsbesluit aan moet voldoen. De volgende elementen dienen terug te komen in het besluit:

- de omschrijving en de duur van de DAEB-taken;
- een omschrijving van de onderneming die met de DAEB belast is en de sector en regio waarin hij actief is;
- de parameters voor de berekening van de compensatie;
- controle en herzieningsgronden voor de compensatie:
- terugbetalingsregelingen voor overcompensatie.

Vanuit de decentrale praktijk zijn in de loop van de tijd een aantal beleidsdocumenten beschikbaar gekomen die andere overheden eventueel kunnen helpen bij de aanwijzing van een DAEB en bij de toepassing van DAEB-regels.[270]

7.1.1 Voorbeelden van algemene beleidsdocumenten voor het aanwijzen van een DAEB uit de decentrale praktijk

De volgende voorbeelden uit de decentrale praktijk worden of werden gebruikt als interne handleiding ter begeleiding van een DAEB-procedure binnen die overheid.

Provincie Noord-Brabant: Toetsingskader DAEB 2013
Gemeente Eindhoven: Memo DAEB gemeente Eindhoven 2006
Gemeente Den Haag: Handreiking DAEB gemeente Den Haag

Onderstaande beleidsdocumenten zijn door decentrale overheden opgesteld om een aanwijzing op basis van een DAEB-Vrijstellingsbesluit mogelijk te maken.

Format Aanwijzingsbesluit DAEB Provincie Noord-Brabant maart 2012
Format Subsidiebeschikking DAEB provincie Noord-Brabant maart 2012

[270] Overheden worden uitgenodigd hun voorbeelden ter kennisuitwisseling met elkaar te delen, bijvoorbeeld door ze als praktijkvoorbeeld (via de website) aan te leveren bij Europa decentraal.

7.1.1.1 Praktijkvoorbeelden toepassing DAEB-vrijstelling voor staatssteun decentrale overheden

In hoofdstuk 4 werden al aanwijzingsbesluiten van andere lidstaten genoemd. Ook werden diverse voorbeelden van DAEB in Nederland genoemd, op basis van het Altmark-arrest en het DAEB- en staatssteunpakket uit 2005. Op het moment van uitkomen van deze handreiking zijn bijvoorbeeld door overheden onder meer de volgende activiteiten onder het DAEB-Vrijstellingsbesluit 2012 benoemd. Het betreft geen limitatieve lijst.

Overheid	Project	DAEB-activiteiten
Noord-Holland	Stichting 'oneindig cultureel erfgoed'. Noord Holland heeft deze stichting opgericht en bevindt zich momenteel midden in het proces van het aanwijzen van activiteiten als DAEB. [271]	Ondersteunen en stimuleren van bovenlokale samenwerking.
Provincie Noord-Brabant	Aanwijzingsbesluit 'Streng beveiligd parkeren' door het Kempisch Logistiek Centrum op het Kempisch Bedrijven Park te Bladel. Aanwijzing van diensten: voorlichtings-activiteiten waarbij de Boost Group NV verkeersveiliger gedrag bij inwoners van Noord-Brabant moet stimuleren. Aanwijzing activiteiten Stichting Regionale Omroep Brabant (SROB) tot DAEB.	De provincie Noord-Brabant heeft in het kader van het Kempisch Logistiek Centrum/ Interreg project Mobika op 28 februari 2012 een DAEB ingericht voor een beveiligd parkeren- en verkeersveiligheidsproject. Voorlichtingsactiviteiten om verkeersveilig gedrag onder burgers te stimuleren. Omroepprogramma's voldoen aan de maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke behoeften in de provincie.
Provincie Gelderland	Aanwijzing sociale bouw als Dienst van Algemeen Economisch Belang.[272]	De bouw en verhuur van sociale woningbouw en maatschappelijk vastgoed en aan sociale woningbouw gerelateerde infrastructuur.

[271] Besluitenlijst GS 30-10-2012, onderwerp 10, zie http://www.noord-holland.nl/web/file?uuid=3691f8f4-4921-4d6e-b077-914ddc6bfe08&owner=f22bc2f4-2ebd-4086-8aa8-7e9c95211aca&contentid=15802

[272] Zie http://sis.prv.gelderland.nl/infoman/ en zoek onder nummer PS 2012/71.

In 2011 zijn de volgende DAEB door Nederland aan de Europese Commissie gerapporteerd op basis van de DAEB-Vrijstellingsbeschikking.[273]

Overheid	Project	DAEB-activiteiten
Provincie Noord-Brabant	Stichting Erfgoed Noord-Brabant	Vergroten belangstelling cultureel erfgoed door het organiseren van culturele activiteiten voor een groot publiek.
Provincie Noord-Brabant	Sport Service Noord-Brabant	Versterking van de samenhang en kwaliteit van sportinfrastructuur en de verbetering van de gezondheid door het stimuleren van sportbeoefening door kwetsbare groepen burgers.
Provincie Noord-Brabant	Cubiss	Faciliteren en bevorderen van bibliotheken.
Provincie Noord-Brabant	Regionale Omroep Noord-Brabant	Het verzorgen van uitzendingen en omroepprogramma's in Noord-Brabant.
Provincie Noord-Brabant	Activiteiten sociale ondernemers	
Provincie Noord-Brabant	PSW Arbeidsmarktadvies	
Gemeente Den Haag	Wijkontwikkelingsmaatschappij	Renovatie en herstructurering stations-buurt.
Gemeente Den Haag	Buurtbeheerbedrijven	
Gemeente Veere	Kringloop Centra Zeeland	Huisvestingsactiviteiten voor kringloop-winkels.
Gemeente Den Haag	Biesieklette	Werkgelegenheidsproject voor sociaal kwetsbaren en werklozen.
Provincie Utrecht	Stichting Samenwerkende Publieke Omroepen Midden Nederland	Omroepactiviteiten voor RTV Utrecht.
Gemeente Amsterdam	Woningcorporatie Stadsherstel en woningcorporatie het Oosten	Activiteiten ter bevordering van de leefbaarheid en herstructurering van de binnenstad.
Gemeente Venray	Gladheidsbestrijding	
Gemeente Amstelveen	Parkeervoorziening	

7.1.2 Praktijk: hulpmiddelen bij het aanwijzen van een DAEB op basis van de DAEB-de-minimisverordening

Standaard DAEB-de-minimis aanwijzing provincie Noord-Brabant

Aan de hand van deze standaard aanwijzing voor DAEB-de-minimissteun verleent de provincie compensaties op basis van verordening nr. 360/2012/EU.

Model verklaring de-minimissteun voor DAEB provincie Noord-Brabant

De provincie Noord-Brabant kan aan de hand van deze DAEB-de-minimisverklaring de volgende zaken verifiëren bij de onderneming die DAEB-de-minimissteun ontvangt:

- Heeft de onderneming gedurende het lopende en de twee voorafgaande belastingjaren in het geheel geen DAEB de-minimissteun ontvangen? Zo nee, dan mag DAEB-de-minimissteun verleend worden (zolang het aan de voorwaarden voldoet zoals beschreven).
- Heeft de onderneming gedurende het lopende en de twee voorafgaande belastingjaren DAEB de-minimissteun ontvangen? Opgeteld bij het bedrag van de huidige subsidieverlening mag in dat geval het bedrag van € 500.000,-- niet overschreden worden.
- De onderneming heeft voor dezelfde kosten die in aanmerking komen voor de huidige subsidie reeds andere vormen van staatssteun ontvangen. In dat geval staat de mogelijkheid van DAEB-de-minimissteun niet open.

[273] Zie ook par. 5.6.10 van deze handreiking. Voorbeelden van aanwijzingsbesluiten van decentrale overheden vindt u ook op de website van Europa decentraal.

7.2 Hulpmiddelen/praktijkvoorbeelden bij het vaststellen van marktfalen in de praktijk

In hoofdstuk 3 is de voorwaarde van marktfalen beschreven voor het aanwijzen en financieren van een DAEB. (Decentrale) overheden geven aan in de praktijk het vaststellen van een marktfalen als een ingewikkeld onderdeel van het aanwijzingsproces te ervaren. Een belangrijke vraag die overheden zich bij DAEB-financiering moeten stellen, is of overheidsingrijpen noodzakelijk is. Of kunnen marktpartijen naar sociaal verantwoorde voorwaarden publieke marktdiensten aanbieden?

In hoofdstuk 3 werd de economische toets besproken die de Commissie hanteert in haar beschikkingspraktijk. In de volgende gevallen is er sprake van een marktfalen:

- De markt kan bepaalde (semi-)collectieve goederen of diensten niet voortbrengen tegen maatschappelijk aanvaardbare voorwaarden.
- De marktwerking levert negatieve factoren op voor de maatschappij en remt positieve factoren waar de maatschappij van profiteert.

Voor overheden die een DAEB inrichten is het raadzaam om na te gaan of de activiteiten die als DAEB aangemerkt zullen worden, al dan niet verricht worden door ondernemingen die actief zijn op de markt voor de desbetreffende activiteiten.

In de praktijk houden decentrale overheden marktanalyses om vast te stellen of overheidsingrijpen te verantwoorden is en marktfalen aantoonbaar kan worden vastgesteld.

Hierbij kunnen de volgende elementen een rol spelen:

- De sector waarin de diensten zich afspelen. Ten aanzien van bepaalde sociale diensten is bijvoorbeeld minder concurrentie dan op het gebied van vervoersdiensten.
- De regio waarin de diensten aangeboden worden. Is er sprake van een lokale, regionale, nationale of Europese markt?
- Het publieke belang van de diensten. Uiteraard is het aan overheden om te motiveren waarom diensten van algemeen belang zijn. Echter sommige diensten kunnen niet onder competitieve voorwaarden door de markt worden voortgebracht. Denk bijvoorbeeld aan het uitzenden van publieke omroepprogramma's.[274]

Ter illustratie een *best practice* uit de decentrale praktijk. Bij de aanwijzing van een DAEB hanteert bijvoorbeeld de provincie Noord-Brabant een voorbereidingsprocedure, waarbij onderzocht wordt of een bepaalde openbare dienstverplichting ontoereikend door de markt wordt verricht.[275]

Uit deze voorbereiding kan ook volgen dat een marktconsultatie noodzakelijk is voor het vaststellen van een specifiek marktfalen. Ter voorbereiding op een aanwijzingsbesluit op basis van het DAEB-Vrijstellingsbesluit heeft de provincie Noord-Brabant op deze wijze een marktfalen vastgesteld.

De provincie Noord-Brabant heeft in het kader van het Kempisch Logistiek Centrum/ Interreg project Mobika bij besluit van 28 februari 2012 een DAEB ingericht voor een beveiligd parkeren- en verkeersveiligheidsproject.

Naar aanleiding van de voorbereidingsprocedure heeft de provincie de DAEB vastgesteld aan de volgende feiten:

Marktonderzoek toont marktfalen aan; de investeringskosten zijn te hoog voor marktpartijen om sociaal verantwoorde tarieven te hanteren en continuïteit en zekerheid in dienstverlening te bieden.
- Rendabele exploitatie is zonder overheidssteun niet mogelijk.
- Het project is er op gericht criminaliteit tegen te gaan.
- De provincie kan een stimulerend effect aantonen.

[274] Zie ter illustratie het Hof van Justitie 18 juli 2013, zaken C-201/11 P, C-204/11 P en C-205/11 P

[275] Format Aanwijzingsbesluit DAEB Provincie Noord-Brabant maart 2012

7.3 Voorbeelden van transparante en objectieve kostentoewijzing en toezicht op overcompensatie

Een DAEB-aanwijzingsbesluit vereist objectieve en transparante parameters voor de berekening en de controle van de compensatie. Een aantal decentrale overheden hebben in beleidsdocumenten voorbeelden van dergelijke parameters vastgelegd. Hierna volgen drie voorbeelden van de provincie Noord Brabant (vaststellen kostprijs en regeling tegen overcompensatie) en provincie Gelderland (uniforme kostenparameter).

7.3.1 Praktijkvoorbeelden vaststellen kostprijs

Ondernemingen die door de provincie Noord-Brabant met een DAEB belast worden moesten in het verleden in een offerte aantonen dat de kostprijs gebaseerd is op een heldere kostenverdeling waarvoor een apart provinciaal format bestond. Dit format wordt door de provincie zelf niet meer gebruikt nu zij met haar formats Aanwijzingsbesluit en Subsidiebeschikking 2012 (zie par. 7.1.1) een geactualiseerd kader heeft gemaakt, waarbij in de begroting die de steunaanvrager inlevert een duidelijke toeschrijving van de kosten moet worden gemaakt. Desalniettemin kan het format van de provincie nog wel informatief zijn voor anderen. Aan de hand van het door Provinciale Staten van Noord-Brabant vastgestelde toetsingskader werd beoordeeld of de geoffreerde dienst als provinciale publieke taak kon worden aangemerkt.

Ook het Model redelijke prijs van de gemeente Den Haag kan worden gebruikt als voorbeeld bij de berekening van een reële kostprijs en ter voorkoming van overcompensatie.

Provincie Noord-Brabant: Format meerjaren offerte DAEB provincie Noord-Brabant juni 2007
Gemeente Den Haag: DAEB - Model redelijke prijs gemeente Den Haag

7.3.2 Praktijkvoorbeeld provincie Gelderland: uniforme kostenparameter

In paragraaf 5.2.2. van deze handreiking kwam in het kader van een transparante en objectieve kostenberekening bij DAEB het gebruik van kostenparameters aan bod.

De provincie Gelderland heeft een model ontwikkeld voor het hanteren van een kostenparameter bij het bepalen van een compensatiebedrag voor een DAEB. De toelichting op de kostenparameter is specifiek geschreven voor de Gelderlandse situatie. Dit neemt niet weg dat andere overheden zich kunnen laten inspireren door het model en het wellicht - aangepast aan hun eigen situatie- ook zouden kunnen hanteren. Een voorbeeld van een DAEB-aanwijzing waarbij de provincie Gelderland dit model heeft toegepast is het in paragraaf 7.1.1.1 genoemde voorbeeld van het aanwijzingsbesluit sociale bouw.

De uniforme kostenparameter van de provincie Gelderland bestaat uit twee onderdelen:
1. de formule ter berekening van een tarief per afrekeneenheid, en
2. de direct toerekenbare kosten die op basis van facturen worden verantwoord.

Ad 1: formule DAEB-tarief per afrekeneenheid

(totaal kosten instelling -/- specifiek aan activiteiten te koppelen kosten)
_____ = DAEB tarief afrekeneenheid
Totale afrekeneenheden totale instelling

Om deze formule toe te lichten, worden als voorbeeld de uren als afrekeneenheid gehanteerd. Hierbij wordt opgemerkt dat de prestatievariabele 'uren' vervangen kan worden door een andere prestatievariabele (zoals bijv. toeschouwers, patiënten, eindproducten). Aan de hand van bovenstaande formule wordt door de totale kosten van een instelling te delen door de totale uren van de instelling een integraal uurtarief berekend. Deze integrale benadering maakt het mogelijk om achteraf de gehanteerde afrekeneenheden in de 'noemer' van de berekening te toetsen op juistheid. Alleen op deze manier is achteraf vast te stellen dat geen overcompensatie heeft plaatsgevonden. Bovendien dwingt de integrale benadering de uitvoerder tot de verplichte gescheiden boekhouding, omdat de gesubsidieerde prestaties worden beoordeeld in samenhang met de totale prestaties van een instelling. Hierdoor is het ook mogelijk achteraf vast

te stellen dat geen verschuiving heeft plaatsgevonden van commerciële prestaties naar de gesubsidieerde prestaties. Het uitsluitend uitvoeren van deze berekening op het niveau van de gesubsidieerde activiteit geeft bovengenoemde inzichten niet en is daarom in het licht van de toets op overcompensatie zinloos.

Ad 2: direct toerekenbare kosten
De direct aan de subsidiabele activiteiten toe te rekenen kosten van een instelling worden niet bij de berekening van het uurtarief betrokken. Dit omdat deze per project sterk uiteen kunnen lopen, soms bij aanvang van het project nog niet bekend zijn en bovendien van jaar tot jaar sterk kunnen verschillen. Deze directe kosten vertonen bovendien geen samenhang met de omvang van de variabele. Dit maakt het berekenen van een integraal uurtarief onmogelijk. De direct toerekenbare kosten worden daarom op basis van facturen achteraf op correctheid gecontroleerd. Dit kan tegelijk met de controle op het financiële verslag door de accountant gedaan worden en leidt daarom niet tot extra kosten bij de DAEB-organisatie.

7.3.3 Praktijkvoorbeeld van regelingen tegen overcompensatie in het aanwijzingsbesluit

Overheidsinstanties die een DAEB financieren mogen zelf toezichtsmechanismen vaststellen op overcompensatie. Afhankelijk van de juridische grondslag van de DAEB-financiering (het Altmark-arrest, één van de DAEB-vrijstellingen, sectorale DAEB –regelgeving en/of de Kaderregeling) is het belangrijk om met een bepaalde frequentie tussentijdse controles op eventuele overcompensatie te houden en ook een eindcontrole te houden. Een manier om toezicht te houden is een accountantscontrole.

Belangrijk is dat overheden in het aanwijzingsbesluit regelingen tegen overcompensatie opnemen. Een voorbeeld waarin een dergelijke regeling is opgenomen is het eerdergenoemde (in par. 7.1.1.1 en 7.2 van de handreiking) aanwijzingsbesluit Mobika van de provincie Noord Brabant. In par. IV van dit besluit staat duidelijk wanneer de tussentijdse controle en de eindcontrole zullen plaatsvinden en dat eventuele overcompensatie zal worden teruggevorderd.

Rechtbank Middelburg, 13 augustus 2010, Zeeland Seaports/ Martens Havenontvangstinstallaties B.V., LJN, BN9817

Zeeland Seaports Beheer liet tussen 2007 en 2010 door onderneming Martens B.V. een DAEB verrichten voor het verzamelen en verwijderen van afval in de havens van Vlissingen en Terneuzen. Martens is geselecteerd op basis van het benchmark van een gemiddelde goed beheerde onderneming.

De compensatie die Martens ontving voor de DAEB is niet gemeld, omdat deze onder de voorwaarden van het Altmark-arrest is ingericht. Toen op 1 januari 2010 de overeenkomst tussen Zeeland Seaports en Martens afliep, startte Zeeland Seaports een aanbestedingsprocedure om tot een nieuwe overeenkomst voor het verrichten van de DAEB te komen.

Toen Martens met een aanzienlijk lager bod kwam voor het verrichten van de DAEB meende Zeeland Seaports dat er sprake was van overcompensatie in de voorgaande periode. Daarmee zou niet zijn voldaan aan de derde Altmark-voorwaarde. Volgens het havenbedrijf had Martens verboden staatssteun had ontvangen.

Zeeland Seaports heeft aan de **rechtbank van Middelburg** verzocht om door een onafhankelijke expert vast te laten stellen of er in het kader van het Altmark-arrest sprake was van een overcompensatie. Deze stelde vast dat niet uit het Altmark-arrest, noch de DAEB-beschikking of de Kaderregeling een verplichting tot een ex post controle op eventuele overcompensatie valt af te leiden.

Aangezien de compensatie gebaseerd is op de kosten en opbrengsten van een vooraf berekende hoeveelheid afval die in voorgaande jaren ingezameld is, dient volgens de rechtbank Zeeland Seaports deze parameter te hanteren.

Door marktontwikkelingen is het volgens de rechtbank goed mogelijk dat Martens met een aanmerkelijk lager bod kwam voor het verrichten van de scheepsafval-inzamelingsactiviteiten.

Kortom: de rechtbank stelt vast dat een overheid zelf de ruimte heeft om parameters voor de kosten van een DAEB-verplichting op te stellen. Dit kan aan de hand van variabele kosten maar kan ook aan de hand van een benchmark op basis van een bepaalde hoeveelheid ingezameld afval in een voorafgaande periode.

7.4 Voorbeelden van selectie van een onderneming via een aanbesteding om een DAEB uit te voeren

Omdat bij de inrichting van een DAEB vaak a) voor toepassing van het Altmark-pakket wordt gekozen of b) een aanbesteding via Altmark niet gerapporteerd hoeft te worden bij de Commissie en de selectieprocedure vertrouwelijk is, is het lastig concrete praktijkvoorbeelden van decentrale overheden te vermelden in deze handreiking als voorbeeld van de wijze waarop aanbesteding bij een DAEB-vestiging heeft plaatsgevonden.

Op het moment dat een overheid voor de selectie van een dienstverrichter voor de uitvoering van een DAEB echter een aanbesteding voor een dienstenopdracht zal uitschrijven, zijn de aanbestedingsregels van toepassing en zal – zo is de inschatting- aan specifiek voorbeeldmateriaal aangaande de selectie van een dienstverlener van een DAEB niet veel behoefte zijn. Immers, voorbeeld materiaal aangaande selectie van dienstverleners via een aanbesteding is volop aanwezig.

Wel is van belang dat een decentrale overheid bij de selectie van een onderneming die de dienstverlening (DAEB-proof) moet verrichten, altijd conform het Altmark-pakket handelt en met inachtname van de informatie in hoofdstukken 1 en 5 van deze handreiking (aanbesteden en Altmark).

Bijlagen

Stroomschema DAEB instrumenten

DAEB-instrument	Voorwaarden aan de financiering	Sprake van staats-steun?	Melding bij de Commissie noodzakelijk?	Rapportage- en transparantie-ver-plichtingen?
Altmark-arrest	• De publieke dienst is een DAEB • Marktfalen • Aanwijzingsbesluit • Objectieve en transparante kostentoerekening • Toezicht op overcompensatie en de aanwezig-heid van een terugbetalingsregeling • Aanbesteding of selectie of basis van bench-marking	Nee	Nee	Dossierbewaarplicht (10 jaar)
DAEB-de-minimis-verordening	• De publieke dienst is een DAEB • Marktfalen • Aanwijzingsbesluit • Objectieve en transparante kostentoerekening • Toezicht op overcompensatie en de aanwezig-heid van een terugbetalingsregeling • Compensatie tot een maximum van € 500.000 over drie boekjaren per onderneming	Nee	Nee	
DAEB-Vrijstellings-besluit	• DAEB • Marktfalen • Aanwijzingsbesluit • Objectieve en transparante kostentoerekening • Toezicht op overcompensatie en de aanwezig-heid van een terugbetalingsregeling • Jaarlijkse compensatie tot een bedrag van € 15 miljoen voor ‘reguliere DAEB’ • Jaarlijkse compensatie voor sociale DAEB, woningcorporaties en ziekenhuizen mag boven de € 15 miljoen	Ja	Nee	Tweejaarlijkse rapportage-verplichting. Dossierbewaarplicht (10 jaar)
DAEB-Kaderrege-ling	• DAEB • Marktfalen • Aanwijzingsbesluit • Objectieve en transparante kostentoerekening • Toezicht op overcompensatie door middel van een ex-ante meerjarenbenadering, doelmatig-heidsprikkels en de Net Avoided cost-methode • Aanwezigheid van een terugbetalings-regeling • Van toepassing op jaarlijkse DAEB compensatie boven de € 15 miljoen en DAEB-compensaties die niet onder de reikwijdte vallen van het DAEB-Vrijstellingsbesluit • Indien er sprake is van een overheidsopdracht moeten de Europese aanbestedingsregels in acht genomen worden	Ja	Ja	Jaarlijkse rapportage-verplichting

Procedurele checklist aanwijzen en compenseren DAEB[276]

Actie	Product	Betrokken	Handreiking
OMSCHRIJVING PROJECT: Als eis aan DAEB wordt gesteld dat deze een hoog niveau van kwaliteit en veiligheid heeft en toegankelijkheid, gelijke behandeling en algemene toegang waarborgen	Plan van aanpak met analyse van toepasselijke, bijbehorende (EU) spelregels (VWEU en protocol DAEB); is er sprake van specifieke sturing door de overheid richting de uitvoerder van de dienst om te waarborgen dat de uitvoering van de dienst aan een bepaalde doelstelling van erkend ALGEMEEN BELANG beantwoord?	Jurist	Hfdst 1, 4 Altmark eerste voorwaarde
MARKTWERKING: Gaat het om een economische activiteit?	Marktanalyse; afbakening DAEB, NEDAB	Financieel medewerker, jurist	Hfdst 1
Sprake van MARKTFALEN: Is de economische activiteit geschikt om te erkennen als DAEB?	Marktanalyse; afbakening DAEB, reguliere economische activiteiten Beoordelen of kenmerken van de dienst overheidsingrijpen rechtvaardigen. Zijn er andere marktspelers die de activiteit reeds op de door de overheid voorgestane wijze aanbieden, of aan kunnen gaan bieden? Zo ja: DAEB is niet mogelijk, het is een reguliere economische activiteit. Zo nee: DAEB is mogelijk	Financieel medewerker, jurist	Hfdst 1
Omschrijving FINANCIERINGSWIJZE: De onderneming ontvangt de vergoeding slechts ter compensatie voor de kosten die hij moet maken voor het vervullen van de DAEB-taken	Analyse, plan van aanpak met bijbehorende (EU) spelregels. Transparante en objectieve kostenberekening maken en regelingen treffen tegen overcompensatie	Financieel beleidsmedewerker, jurist	Par. 5.2.2, 5.2.3 Altmark tweede en derde voorwaarde
Is (Europees) AANBESTEDEN noodzakelijk?	Afstemming DAEB aanwijzing met (niet) toepasselijke aanbestedingsregels. Zo nodig aanbestedingsstrategie opstellen; wijze van selectie van de uitvoerder van de DAEB vaststellen	Bureau inkoop, jurist	Par. 5.2.4
Dient de uitvoerder van de DAEB via BENCHMARKING te worden geselecteerd?	Zo nodig benchmark opstellen	Financieel medewerker, jurist	Par. 5.2.4 Altmark vierde voorwaarde
Contact met potentiële uitvoerder(s) DAEB over OFFERTE c.q. aanvraag en inzenden van offerte		Financieel medewerker, jurist	Zie over het onderscheid tussen SUBSIDIE en opdracht (offerte-traject) ook par. 1.5
Offerte van potentiële uitvoerders beoordelen; CONCEPT AANWIJZINGSBESLUIT	Beoordeling offertes op eisen en wensen (de)centrale overheid. Beoordeling a.d.h.v. controleprotocol. Schriftelijke reactie na verklaring accountant. Opstellen concept aanwijzingsbesluit volgens een FORMAT	Project-team Accountant Jurist	par. 5.2.1, 5.6.7, 7.1
Accountantsverklaring over toerekeningssysteem; COMPENSATIEBESLUIT	Concept compensatiebesluit DAEB opstellen volgens een FORMAT; het toerekeningssysteem dient de principes aan te geven op grond waarvan wordt vastgesteld hoe de kosten worden toegerekend aan de DAEB.	Financieel medewerker, Accountant	par. 5.6.3, 7.3
(Optioneel) Interbestuurlijk AFSTEMMEN	Indien aan de orde: bij concept-aanwijzigingsbesluiten en –compensatiebesluiten afstemmen met betrokken portefeuillehouders of medeoverheden.	Medeoverheden en specifieke toezichthouders	
Concept aanwijzingsbesluit voorleggen	Volledige achtergrondinformatie voor bestuur (zoals eerdere besluitvorming, analyses en conceptbesluit zelf)	Bestuur, bestuurlijk portefeuillehouder, jurist, financieel medewerker	
VOORBEREIDINGSPROCEDURE Awb	Concept aanwijzingsbesluit ter inzage leggen (Afd. 3.4 Awb) in verband met zienswijze betrokken bedrijf. Reactietermijn ingevolge 3:16 lid 1 Awb is 6 weken. Weerlegging/ reactie op zienswijzen verwerken in concept aanwijzingsbesluit en bespreking omschrijving DAEB in beleidsoverleg.	Jurist	Par. 7.2
DEFINITIEF aanwijzingsBESLUIT	Na Awb procedure te hebben gevolgd.	Jurist Bestuur	t.z.t
INTERNE AFSTEMMING	Resultaat afstemming vastleggen en vermelden in dossierbegeleidingsformulier.	Bureau inkoop, financiën en juridische zaken	Par. 7.2
BESLUITVORMING EN DOSSIER	Besluiten/ processtukken met bijlagen: Aanwijzingsbesluit DAEB; Compensatiebesluit DAEB; Evt. ingewonnen ambtsberichten n.a.v. contact met medeoverheden; Brief zienswijze bedrijf; Verslag horing Awb; Conceptpublicatie aanwijzingsbesluit DAEB conform Awb; Evt. verslag marktconsultatie.	Bestuur	
BEKENDMAKING, mededeling en registratie besluiten	Publicatie aanwijzingsbesluit DAEB in van overheidswege uitgegeven blad of andere geschikte openbare bekendmaking; Bekendmaking door publicatie; Kennisgeving besluiten aan hen die zienswijzen hebben ingebracht; Registratie besluiten, i.v.m. periodieke rapportageplichten DAEB en bewaartermijn van 10 jaar i.v.m. evt. opvraging door Commissie; Bij Kaderregeling: voorafgaande staatssteunmelding ingevolge art. 108 lid 3 VWEU voorgeschreven; Bij toepassing Altmark is melding noch rapportage nodig.	Afdeling registratie, contact-functionaris Europese aangelegenheden	Hfdst 5

[276] De checklist betreft m.n. een schematische weergave van een mogelijke procedurele werkwijze. Deze geeft een indicatie voor een werkwijze om te komen tot een DAEB-aanwijzigingsbesluit alsmede van de mogelijk te doorlopen stappen. Uiteraard kan het per organisatie verschillen en blijft het de uiteindelijke keuze van de organisatie hoe een en ander wordt ingevuld en welke personen hierbij (dienen te) worden betrokken.

Rapportageformulier

Dit formulier is opgesteld door de Europese Commissie en wordt gebruikt voor de verplichte tweejaarlijkse DAEB-verslaglegging. U kunt er uit opmaken welke informatie voor de rapportage beschikbaar moet zijn.

Formaat van het verslag van de lidstaten als bedoeld in artikel 9 van het DAEB-besluit en punt 62 van de DAEB-Kaderregeling

Artikel 9 van het DAEB-besluit luidt als volgt:

Elke lidstaat dient om de twee jaar bij de Commissie een verslag in over de uitvoering van dit besluit. Die verslagen geven voor de in artikel 2, lid 1, genoemde verschillende categorieën diensten een gedetailleerd overzicht van de toepassing van dit besluit en omvatten:

a) een beschrijving van de toepassing van dit besluit op de diensten die binnen het toepassingsbereik van dit besluit vallen, met inbegrip van interne opdrachten;

b) het totale bedrag dat overeenkomstig dit besluit aan steun is verleend, uitgesplitst naar de economische sector van de begunstigden;

c) een vermelding of, voor een bepaald type dienst, de toepassing van dit besluit tot moeilijkheden of klachten van derden heeft geleid,

en

d) alle overige gegevens met betrekking tot de toepassing van dit besluit die de Commissie verlangt en tijdig vóór de indieningstermijn van het verslag aangeeft.

Het eerste rapport wordt uiterlijk op 30 juni 2014 ingediend.

Punt 62 van de Kaderregeling bevat in beginsel dezelfde verslagleggingsverplichtingen voor op grond van de DAEB-Kaderregeling verleende steun.

Houdt u in uw verslag de volgende structuur aan:

1. Beschrijving van de toepassing van het DAEB-besluit en de DAEB-Kaderregeling en toegekend bedrag

Dit deel van uw verslag wordt als volgt onderverdeeld:

1. Ziekenhuizen (art. 2, lid 1, onder b))
2. Sociale diensten (art. 2, lid 1, onder c))
   a. Gezondheidszorg en langdurige zorg
   b. Kinderopvang
   c. Toegang tot de arbeidsmarkt en herintreding
   d. Sociale huisvesting
   e. Zorg voor en sociale inclusie van kwetsbare groepen
3. Lucht- of zeeverbindingen met eilanden (art. 2, lid 1, onder d))
4. Luchthavens en havens (art. 2, lid 1, onder e))
5. Andere DAEB-compensaties van maximaal 15 miljoen EUR (art. 2, lid 1, onder a))
   a. (vermeld de betrokken sectoren)
   b. ...
6. DAEB-compensatie op grond van de Kaderregeling
   a. (verwijs naar het besluit van de Commissie tot goedkeuring van de verschillende maatregelen)
   b. ...

Geef voor elk van de bovenstaande punten informatie aan de hand van onderstaande tabel:

Duidelijke en volledige beschrijving van hoe de betrokken diensten in uw lidstaat worden georganiseerd[272]	
Welk soort diensten is in de betrokken sector in uw lidstaat aangemerkt als DAEB? Geef een zo duidelijk mogelijke beschrijving van de inhoud van de als DAEB toegewezen diensten.	
Wat zijn de (gebruikelijke) vormen van toewijzing? Wanneer voor een bepaalde sector standaardmodellen voor toewijzingen worden gebruikt, voeg deze dan hierbij.	
Wat is de (gebruikelijke) periode waarvoor de DAEB wordt toegewezen? Wat is de minimum- en maximumduur? Wat is het aandeel van de toewijzingen voor een periode van meer dan 10 jaar?	
Worden (in de regel) uitsluitende of bijzondere rechten aan de ondernemingen toegekend?	
Wat is het (gebruikelijke) compensatiemechanisme voor de betrokken diensten? Vermeld daarbij ook het gebruikte steuninstrument (rechtstreekse subsidie, garantie enz.) en geef aan of een methode op basis van kostentoerekening dan wel de Net Avoided Cost-methode wordt toegepast.	
Nadere informatie over de (gebruikelijke) regelingen om overcompensatie te vermijden en terug te betalen.	
Bedrag van de toegekende steun	
Totaalbedrag van de toegekende steun[273]. Dit omvat alle op uw grondgebied betaalde steun, óók die van regionale en lokale overheden.	
Overige kwantitatieve gegevens [274]	

2. Moeilijkheden bij de toepassing van het DAEB-besluit of de DAEB-Kaderregeling

Geef een zo nauwkeurig mogelijke beschrijving van de moeilijkheden en vermeld in voorkomend geval de sector waar deze zich voordoen.

[277] Wanneer in uw lidstaat in een bepaalde sector slechts een klein aantal individuele DAEB's bestaat, zouden wij een gedetailleerde beschrijving van deze diensten zeer op prijs stellen. Wanneer in een bepaalde sector in uw lidstaat een groot aantal diensten wordt toegewezen (bijvoorbeeld omdat zij tot de bevoegdheid van regionale of lokale overheden behoren), zouden individuele gegevens over de toegewezen diensten onevenredig zijn. Maar een duidelijke en beknopte algemene beschrijving van hoe de sector georganiseerd is, met inbegrip van de gemeenschappelijke kenmerken van de toegewezen individuele diensten, blijft van cruciaal belang. Aangezien onder de DAEB-Kaderregeling vallende zaken in aantal beperkt zullen zijn, verwacht de Commissie een gedetailleerde beschrijving van elke concrete maatregel.

[278] Zoals bepaald in artikel 9, onder b), van het DAEB-besluit en punt 62, onder b), van de DAEB-Kaderregeling. Geef een uitsplitsing per kalenderjaar.

[279] Mocht u beschikken over gegevens betreffende in het kader van het DAEB-besluit en de DAEB-Kaderregeling verleende steun - bijv. aantal begunstigden per sector, gemiddeld steunbedrag, bedrag per steuninstrument (rechtstreekse subsidie, garantie enz.), omvang van de ondernemingen enz. - dan zou de Commissie die graag ontvangen. Indien deze overige kwantitatieve gegevens niet rechtstreeks beschikbaar zijn in een bepaalde lidstaat, kunnen zij uiteraard meer geaggregeerd en/of in de vorm van ramingen worden gepresenteerd. Geef in dat geval aan dat is gebruikgemaakt van ramingen en ook hoe de gegevens zijn geaggregeerd.

3. Klachten van derden

Geef een zo nauwkeurig mogelijke beschrijving en vermeld de sector waarover u klachten heeft ontvangen, evenals de inhoud van de klachten en de mogelijke follow-up door uw autoriteiten.

4. Diversen

A. (facultatief)
Als uw lidstaat geen staatssteun heeft verleend voor de verrichting van DAEB's in bepaalde sectoren, zouden gegevens over andere instrumenten voor de verrichting van deze diensten (rechtstreekse steun aan gebruikers, compensatie in overeenstemming met alle vier de Altmark-criteria, de-minimissteun, ...) van nut kunnen zijn. Aarzelt u niet om een korte beschrijving van deze instrumenten en hun toepassingsgebied te geven.

B. (facultatief)
Geef aan in welk opzicht het DAEB-besluit en de DAEB-Kaderregeling gemakkelijker toe te passen zijn of geschikter zijn dan de DAEB-beschikking van 2005 en de DAEB-Kaderregeling van 2005.

C. (facultatief)
Indien u nog verdere opmerkingen hebt over de toepassing van het DAEB-besluit en de DAEB-Kaderregeling op aspecten die niet door de bovenstaande vragen worden bestreken, kunt u die in uw verslag opnemen.

Links, literatuur en publicaties

Links

Dossier DAEB van Europa decentraal
Webpagina's van de Europese Commissie over DAEB

Publicaties over DA(E)B van de Europese Commissie

Commissiegids DAEB (2013), Werkdocument van de Commissie. Gids voor de toepassing van de EU-regels inzake staatssteun, overheidsopdrachten en de eengemaakte markt op DAEB, en met name sociale DAEB. SWD (2013) 53 final/2, 29.4.2013

Mededeling van de Commissie betreffende de toepassing van de staatssteunregels van de EU op voor het verrichten van DAEB verleende compensatie (PB C 8 van 11.01.2012 blz. 4)

Mededeling van de Commissie over de hervorming van de EU-staatssteunregels voor DAEB COM (2011) 146 def (23.3.2011)

Werkdocument van de Commissie over de toepassing van de EU-staatssteunregels op diensten van algemeen economisch belang sinds 2005 en de uitkomsten van de publieke raadpleging SEC (2011) 397, 23.3.2011

Commissiegids DAEB (2010), Werkdocument van de Commissie, SEC (2010) 1545 def. van 7.12.2010

Mededeling van de Commissie. EU-richtsnoeren voor de toepassing van de staatssteunregels in het kader van de snelle uitrol van breedbandnetwerken (PB C 25 van 26.01.2013 blz. 1)

Mededeling van de Commissie betreffende de toepassing van de regels inzake staatssteun op de publieke omroep (PB C 257 van 27.10.2009 blz. 1)

Wet- en regelgeving

DAEB-Vrijstellingsbesluit 2012

DAEB-Kaderregeling 2012

DAEB-de-minimisverordening 2012

Protocol nr. 26 betreffende de diensten van algemeen belang bij het Verdrag van Lissabon

Tijdelijke regeling DAEB toegelaten instellingen volkshuisvesting, 3 november 2010, Stcrt. 2010, 17515 met rectificatie in Stcrt. 2010, 17515

Public Services Obligations- verordening 2007

Protocol nr. 29 betreffende het openbare-omroepstelsel in de lidstaten bij het Verdrag van Lissabon

Artikelen

A.L. Knook, 'De nieuwe DAEB-gids van de Europese Commissie: balanceren op drie koorden tegelijkertijd', NtER juli 2013, nr. 6.

A.D.L. Knook, 'De modernisering van het staatssteunrecht- de gevolgen voor de gemeentelijke praktijk', de Gemeentestem afl. 7391, sep. 2013, pag. 403.

M. Aalbers, B. Hessel, 'De nieuwe regels voor DAEB en hun betekenis voor decentrale overheden, deel 1: De nieuwe regels voor DAEB en staatssteun: begrippen en regelgeving', Gemeentestem nr. 82, augustus 2012.

M. Aalbers, B. Hessel, 'De nieuwe regels voor DAEB en staatssteun en hun betekenis voor decentrale overheden, Deel 2: Aspecten van concrete toepassing', Gemeentestem, september 2012, nr. 89.

S. Verschuur, 'Steunmaatregelen voor publieke omroepen en diensten van algemeen economisch belang', Tijdschrift voor staatssteun, 2011/3.

B. Hessel, 'Verregaande gevolgen van het Actieplan Staatssteun voor decentrale overheden', Gemeentestem 2009, nr. 7310.

T. Müller, 'Efficiencycontrol in state aid and the power of the member states to define SGEI's', European State Aid Law Quarterly, 2009.

F. Ambtenbrink en J. van de Gronden, 'Economisch recht en het Verdrag van Lissabon I: mededinging en interne markt', SEW Tijdschrift voor Europees en Economisch Recht, 2008.

B. Hessel, 'Compensatiesteun aan diensten van algemeen economisch belang vereist zorgvuldigheid', Gemeentestem 2006, 7258.

A. Gerbrandy, B. Hessel, 'Wanneer kunnen gemeenten met het mededingingsrecht te maken krijgen?', Gemeentestem 2005, 7721.

A. Bartosch, 'Clarification or Confusion, How to reconcile the ECJ's ruling in Altmark and Chronopost', European State Aid Law Quarterly, 2003.

M.J.J.M. Essers en H.C. Lejeune, 'Diensten van algemeen economisch belang en staatssteun', Tijdschrift voor staatssteun, nr. 1, juni 2013.

A.C.M. Fischer-Braams, 'Boekbespreking Proefschrift Wegen door Brussel, Staatssteun en publieke belangen in de vervoerssector', Tijdschrift Aanbestedingsrecht, nummer 3, juni 2013, pag. 100, Sdu.

Boeken

A. Kühler & E. Manunza, 'Kansen bij de aanbestedingsregels, in B. Hessel, A. Kühler, E. Perton, 'in B. Hessel, A. Kühler, E. Perton, 'Pluk de vruchten van de interne markt', Den Haag, 2011.

A. Gerbrandy, 'Beleidskansen in het mededingingsrecht', in B. Hessel, A. Kühler, E. Perton, 'Pluk de vruchten van de interne markt', Den Haag, 2011.

M. Aalbers, A. Gerbrandy, A. Kühler, K. van den Brand, 'Beleidskansen bij de regels voor DAEB', in B. Hessel, A. Kühler, E. Perton, 'Pluk de vruchten van de interne markt', Den Haag, 2011.

De dienstenrichtlijn decentraal, Sdu Uitgevers, Den Haag, 2009.

B. Hessel, en I. Jozepa, ‘1001 vragen over staatssteun’, Den Haag, 2008.

A. Gerbrandy en B. Hessel, ‘Mededinging voor decentrale overheden’, Deventer: Kluwer, 2004.

Divers

Handreiking DAEB en staatssteun 2008, ministerie van Binnenlandse Zaken.

Informatiewijzer staatssteun 2009, ministerie van Binnenlandse Zaken.

Handreiking wet Markt en Overheid 2012, ministerie van Economische Zaken.

SER Rapport, Overheid en markt, het resultaat telt, Advies nr. 2010/01, 19 maart 2010, Commissie Marktwerking en Publieke Belangen.

Onderzoek naar de toepassing van Europese regels voor DAEB door decentrale overheden, ministerie van Binnenlandse Zaken en ministerie van Economische Zaken, 16 november 2009.

P. Nicolaides, ‘Essays on law and economics of state aid’, Proefschrift Universiteit van Maastricht, Maastricht, 20 november 2008.

Staatssteun en woningcorporaties q&a’s, update 2013.

Begrippenlijst

BEGRIPPENLIJST

Altmark-arrest (par. 1.3.2, 1.3.3, 1.4, 3.4, 5.1 ev.)
In het Altmark-arrest oordeelde het Hof van Justitie dat onder strikte voorwaarden de financiering van DAEB niet als staatssteun, maar als financiële compensatie voor het verrichten van openbare dienstverplichtingen moet worden beschouwd. Dit arrest vormt de juridische grondslag dat financiering voor publieke marktdiensten geen staatssteun inhoudt.

Aanwijzings- of toewijzingsbesluit (par. 5.2.1)
Zie ook DAEB-aanwijzingsbesluit. Besluit waarbij een onderneming met een DAEB wordt belast.

Beleidsvrijheid (par. 3.1 ev, 5.2)
Zie ook Discretionaire bevoegdheid. Overheidsinstanties hebben beleids/ beslissingsvrijheid bij het aanwijzen van publieke marktdiensten als DAEB. Deze beleidsvrijheid wordt begrensd door de vereisten van algemeen belang, een marktfalen en de DAEB-omschrijving moet de 'kennelijke-fout'- toets die de Europese Commissie en het Hof van Justitie hanteren doorstaan.

Benchmarking (par. 5.1, 5.2.4)
Een procedure waarmee de overheid het compensatiebedrag vaststelt op basis van een analyse van de kosten die een gemiddelde goed beheerde onderneming zou maken.

Bruto-subsidie-equivalent (par. 5.5)
De normale, door te berekenen waarde die in het regulier economisch verkeer aan een prestatie, geleverd in 'natura' (bijvoorbeeld gebruik van kantoorruimte), wordt toegekend. Voordelen in natura vormen een materiële bevoordeling (subsidie) voor de ontvanger, omdat hiermee kosten worden vergoed waarvoor anders financiering moet worden gezocht.

Bijzonder recht (par. 5.6.3 en 5.6.10)
Een recht dat bij wettelijk voorschrift of bij besluit van een bestuursorgaan aan een beperkt aantal ondernemingen wordt verleend en waarbij binnen een bepaald geografisch gebied:

1. het aantal van deze ondernemingen die een dienst mogen verrichten of een activiteit mogen uitoefenen op een andere wijze dan volgens objectieve, evenredige en niet-discriminerende criteria tot twee of meer wordt beperkt;
2. verscheidene concurrerende ondernemingen die een dienst mogen verrichten of een activiteit mogen uitoefenen op een andere wijze dan volgens deze criteria worden aangewezen of
3. aan een of meer ondernemingen op een andere wijze dan volgens deze criteria voordelen worden toegekend, waardoor enige andere onderneming aanzienlijk wordt belemmerd in de mogelijkheid om dezelfde activiteiten binnen hetzelfde geografische gebied onder in wezen gelijkwaardige voorwaarden uit te oefenen.

Clawback (par. 5.6.8)
Een terugvorderingsmechanisme waarbij de dienstverrichter wordt verplicht onder bepaalde omstandigheden compensatie terug te betalen.

Compensatie (Inleiding ev.)
Vergoeding voor dienstverlening.

Compensatiebenadering (par. 1.3.3)
Volgens deze benadering is er in het geval van een financiële vergoeding ter compensatie voor het verrichten van de DAEB géén sprake van een steunmaatregel, omdat een niet-marktconform voordeel uitblijft. De onderneming ontvangt de vergoeding namelijk slechts ter compensatie voor de kosten die hij moet maken voor het vervullen van de DAEB-taken. Artikel 107 lid 1 VWEU noch artikel 106 lid 2 VWEU is dan van toepassing.

DAB (par. 2.1 ev.)
Diensten van algemeen belang onderscheiden zich van 'gebruikelijke diensten' doordat overheden in het kader van de waarborging van publieke belangen specifieke openbare dienstverplichtingen verbinden aan de uitvoering en financiering van deze diensten. Het begrip DAB omvat zowel diensten van algemeen economische belang (DAEB), als niet-economische diensten van algemeen belang (NEDAB).

DAEB/DAB-protocol (par. 1.2 ev.)
Protocol nr. 26 bij het Verdrag van de Werking van de Europese Unie VWEU geeft een nadere invulling aan de eisen die aan DAEB/DAB gesteld worden.

DAEB (Inleiding ev.)
Diensten van algemeen economisch belang zijn economische activiteiten die een publiek belang dienen.

DAEB-aanwijzingsbesluit
Zie ook Aanwijzings/toewijzingsbesluit. Uit de eerste Altmark- voorwaarde volgt dat een DAEB moet berusten op een overheidsbesluit waarin de openbare dienstverplichting van tevoren duidelijk is vastgelegd. Een overheidsbesluit (of aanwijzingsbesluit) kan op basis van een bestuursrechtelijke bevoegdheid genomen worden. Gedacht kan worden aan alle soorten besluiten en bestuursreglementen van decentrale overheden. Als de compensatie in de vorm van een subsidiebesluit verleend wordt is de subsidietitel van de Awb van toepassing.

Andere voorbeelden van overheidsbesluiten die een DAEB aanwijzen, zijn concessieovereenkomsten en uitvoeringsconvenanten tussen de centrale en decentrale overheid. Ook kan een bestek of een alleenrecht een aanwijzingsbesluit vormen. Decentrale overheden moeten de DAEB-taak en de uitvoering van de DAEB op een bestuurlijke grondslag vastleggen, maar zijn vrij in de keuze welk instrument zij gebruiken.

DAEB-compensatie (Inleiding ev.)
Vergoeding die wordt gegeven aan de exploitant van een DAEB voor diens dienstverlening.

DAEB de-minimisverordening (par. 5.3.1 en 5.5)
De verordening stelt vast dat de DAEB-compensatie maximaal een bedrag van € 500.000 mag bedragen per onderneming over een periode van drie belastingjaren. Dit steunbedrag acht de Commissie als betrekkelijk gering en heeft geen grensoverschrijdend effect, waardoor er geen sprake is van staatssteun. Omdat deze maatregelen niet als staatssteun worden beschouwd, hoeven ze ook niet vooraf bij de Commissie te worden aangemeld.

DAEB-(Commissie)gids (Inleiding ev.)
Op 18 februari 2013 heeft de Europese Commissie een geactualiseerde versie van de gids over Diensten van Algemeen Economisch Belang (DAEB) gepubliceerd. De vernieuwde gids geeft antwoorden op veelgestelde vragen afkomstig van onder meer decentrale overheden.

DAEB-Kaderregeling (par. 5.3.1 en 5.7)
Sinds januari 2012 is de nieuwe Kaderregeling DAEB van kracht. Deze is onderdeel van het nieuwe DAEB-pakket. De Kaderregeling is van toepassing op DAEB waarvoor jaarlijks meer dan vijftien miljoen euro wordt verleend. Omdat deze DAEB grote invloed kan hebben op de concurrentie, gelden er zwaardere eisen in de berekening van de compensatie.

DAEB-mededeling 2012 (par. 5.4)
In de mededeling uit 2012 over DAEB legt de Commissie een aantal basisbegrippen met betrekking tot DAEB en staatssteun nader uit. Onder andere wordt nader ingegaan op de algemene staatssteunbegrippen als staatsmiddelen, ongunstige beïnvloeding van het handelsverkeer en onderneming.

DAEB-rapportage (par. 4.2.2, 4.4, 5.6.10)
Zie ook rapportage. Elke lidstaat dient om de twee jaar bij de Commissie een verslag in over de uitvoering van het DAEB-besluit en de DAEB-Kaderregeling.

DAEB-regelgevingpakket of DAEB-staatsteunpakket (par. 5.3 en 5.3.1)
Het pakket regels dat de Europese Commissie in 2005 en 2011 presenteerde ter verduidelijking van de toepasselijke (staatssteun) regels voor DAEB.

DAEB-Vrijstellingsbesluit (par. 5.3.1 en 5.6)
In het DAEB-Vrijstellingsbesluit worden de voorwaarden gesteld waaronder compensatie van (decentrale) overheden voor openbaredienstverplichtingen verenigbaar is met het VWEU en kan worden vrijgesteld van melding. Het Vrijstellingsbesluit is onderdeel van het nieuwe DAEB-pakket. Het DAEB-Vrijstellingsbesluit richt zich op een verlicht toepassingsregime voor lokale en sociale DAEB.

Discretionaire bevoegdheid (par. 1.1, 3.1)
Beslissingsvrijheid van lidstaten, in het kader van deze handreiking, om DAEB te omschrijven. Zie ook beleidsvrijheid.

Economische activiteiten (par. 1.3.1)
Iedere activiteit die bestaat in het op een bepaalde markt aanbieden van goederen of diensten.

Formele onderzoeksprocedure
Bij twijfel over verenigbaarheid van een steunmaatregel moet de Commissie een officieel onderzoek starten. De Commissie streeft er naar binnen 18 maanden na inleiding van de procedure een besluit vast te stellen. De formele procedure wordt afgerond met één van de volgende besluiten:

1. Een besluit dat de maatregel geen steun is.
2. Positieve besluit: de steun is verenigbaar met de gemeenschappelijke markt.
3. Voorwaardelijke besluit: de Commissie stelt aan een positieve besluit voorwaarden waaronder de steun verenigbaar is met de gemeenschappelijke markt en mogelijke verplichtingen om naleving van het besluit te borgen.
4. Negatieve besluit: de steun is niet verenigbaar met de gemeenschappelijke markt en mag niet worden uitgevoerd.

De besluiten van de Commissie zijn formeel gericht aan de lidstaat Nederland, maar zij zijn in gelijke mate bindend voor de betrokken decentrale overheid.

Komt de lidstaat de besluit of de opgelegde voorwaarden niet na, dan kan de Commissie beslissen om rechtstreeks een zaak aanhangig te maken bij het Hof van Justitie (artikel 108, lid 2 VWEU).

Gescheiden boekhouding (par. 5.6.6, 5.8)
Een gescheiden boekhouding maakt inzichtelijk dat de overheidsinstantie geen steun heeft verleend aan reguliere economische activiteiten, maar slechts compensatie heeft verleend voor het uitvoeren van de DAEB-acitiviteiten. De gescheiden boekhouding dient concurrentievervalsing door kruissubsidiëring - het inzetten van DAEB-compensatiegelden door de belaste onderneming voor de financiering van andere activiteiten - te voorkomen.

Inbesteding (par 1.5)
Bij inbesteden wordt een opdracht door een overheid aan een eigen overheidsdienst of aan een sterk aan deze overheidsdienst gelieerde publieke entiteit verleend (in-house-opdrachtverlening). Op dergelijke opdrachten zijn de Europese aanbestedingsrichtlijnen niet van toepassing.

Interne marktregels
De regels van de interne markt betreffen het vrij verkeer, aanbesteding, mededinging en staatssteun en zijn van belang voor nagenoeg alle beleidsterreinen van de decentrale overheden.

Interne opbrengstvoet (IRR) (par. 5.2.3, 5.6.4)
Het rendement op kapitaal die de onderneming op het door haar geïnvesteerd kapitaal behaalt, gedurende de periode waarin zij met het beheer van de DAEB is belast.

Kennelijke fout (par. 3.1)
Een fout bij het door (de)centrale overheden bepalen en omschrijven wat een DAEB is of bij het door de overheid beoordelen van de met de compensatie voor de DAEB gemoeide steun. De Europese Commissie kan alleen de ruime discretionaire bevoegdheden van lidstaten om marktfalen vast te stellen terzijde schuiven wanneer er sprake is van kennelijke foute economische analyses van de lidstaat of wanneer er een kennelijk ongeschikte maatregel ontworpen is om het marktfalen tegen te gaan.

Kruissubsidie(ring) (par. 1.7.1, 5.2.2, 5.2.3, 5.6.6, 5.8)
Iedere vorm van overheveling binnen een onderneming, van middelen die van publieke herkomst zijn naar andere economische activiteiten van de onderneming.

Marktfalen (Inleiding, par. 3.3, par. 4.3)
Ontleend aan de richtsnoeren breedband 2013 (nr 37 en noot 50): van marktfalen is sprake wanneer markten op eigen kracht en zonder overheidsoptreden niet goed genoeg werken om een voor de samenleving doeltreffend resultaat op te leveren. Bijvoorbeeld wanneer bepaalde investeringen achterwege blijven ondanks het feit dat het economisch voordeel ervan voor de samenleving groter is dan de kosten. Het feit dat een bepaalde onderneming niet in staat is een project op te zetten zonder staatssteun betekent niet dat er sprake is van marktfalen. Het is best mogelijk dat de beslissing van een onderneming om niet te investeren in een project met een lage rentabiliteit of in een regio met een beperkte vraag en/of geringe mogelijkheid tot kostenconcurrentie, geen indicatie is voor marktfalen maar juist wijst op een goed functionerende markt.

Mededingingsregels (par. 1.7)
Het recht met betrekking tot effectieve en eerlijke concurrentie tussen ondernemingen. Het mededingingsrecht is onder meer vastgelegd in artikel 101 ev. VWEU en de Nederlandse Mededingingswet.

NEDAB (par. 2.2)
Niet-economische diensten van algemeen belang. Het Hof van Justitie heeft twee categorieën NEDAB als duidelijk niet-economisch bestempeld: overheidsprerogatieven en zuiver sociale activiteiten.

Net Avoided Cost (NAC) methodiek (par. 5.6.4, 5.6.10, 5.7.2, 5.7.3, 6.6)
Bij deze methode worden de netto kosten die nodig zijn, of die naar verwachting nodig zijn, om de openbaredienstverplichtingen uit te voeren, berekend als het verschil tussen de netto kosten voor de dienstverrichter die onder de openbaredienstverplichting opereert, en de nettokosten of -winst indien diezelfde dienstverrichter niet met die verplichting had moeten opereren.

Onderneming (par. 1.3.1)
Iedere entiteit (zowel privaat als overheid) die economische activiteiten verricht.

Onrendabele activiteiten (par. 2.3)
Activiteiten die niet genoeg winst opleveren voor marktpartijen; het kost meer geld dan dat het opbrengt.

Openbare dienstverplichtingen (par. 5.7.3, 6.2)
Specifieke verplichting die een bevoegde overheidsinstantie mag opleggen aan de dienstverlenende onderneming om te waarborgen dat wordt voldaan aan vooraf vastgestelde doelstellingen van algemeen belang.

Overheidsprerogatieven (par. 1.7.1, 2.1, 2.2(a))
Over de invulling van dit begrip bestaat geen eenduidigheid. Activiteiten die puur tot het domein van de overheid behoren en die niet aan marktwerking onderhevig zijn, gelden als overheidsprerogatieven. De Commissie omschrijft deze activiteiten als activiteiten die verband houden met de uitoefening van bevoegdheden van openbaar gezag. Het gaat hierbij om overheidstaken ter uitoefening van taken van openbaar gezag. Hierbij is niet van belang of de overheid die activiteiten rechtstreeks verricht of via een afzonderlijke entiteit waaraan zij een exclusief recht heeft verleend. De staatssteunregels en de regels ten aanzien van mededinging op de interne markt zijn niet van toepassing op deze pure overheidstaken. Voorbeelden van overheidsprerogatieven zijn het handhaven van de openbare orde, vergunningen verlenen, rechtspraak.

Overcompensatie (par. 3.1, 5.2, 5.2.1, 5.2.3, 5.2.4, 5.4, 5.5, 5.6, 5.6.3, 5.6.5, 5.6.7, 5.6.10, 5.7, 6.3, 6.5, 6.6)
Vergoeding aan een exploitant van een DAEB, die niet beperkt is tot werkelijk gemaakte netto-kosten plus een redelijke winstmarge.

Parameters (par. 5.2.1, 5.2.2, 5.6.3, 5.6.8, 5.7, 6.5, 6.6, 7.1, 7.3, 7.3.2, 7.3.3)
Een parameter is een variabele waaraan een bepaalde waarde wordt toegekend om met behulp daarvan andere onbekende grootheden te kunnen berekenen. Bij DAEB steun moet vooraf objectief en transparant worden vastgesteld hoe de compensatie moet worden berekend. Dit hoeft niet volgens een bepaalde formule, zolang vooraf (aan de hand van parameters) duidelijk is hoe de compensatie wordt vastgesteld. Alleen kosten die rechtstreeks met de DAEB verband houden komen in aanmerking voor compensatie. Overcompensatie moet worden voorkomen.

Publieke diensten (par. 3.3, 3.4, 4.5, 5.2.1, 5.6.4)
Diensten die een publiek belang dienen.

Publieke marktdiensten (par. 1.3.2, 5.2, 7.2)
Economische diensten die een publiek belang dienen en daarmee maatschappelijk relevant zijn, zoals publieke omroepen, ambulancediensten, onrendabele vervoersdiensten, postdiensten, aanvullende verzekeringsdiensten, afvalverwerking en sociale huisvesting.

Rapportage (par. 4.2.2, 4.4, 4.5, 5.6.10)
Zie ook DAEB-rapportage. Verslagleggingsverplichting als vastgesteld in artikel 9 van het DAEB-besluit en punt 62 van de DAEB-Kaderregeling. Elke lidstaat dient om de twee jaar bij de Commissie een verslag in over de uitvoering van het DAEB-besluit en de DAEB-Kaderregeling.

Rechtstreekse werking (par. 5.3)
Dankzij de rechtstreekse werking van Europese regels kunnen particulieren zich ten overstaan van het Europese Hof of het Gerecht rechtstreeks op het Europees recht beroepen, ongeacht het bestaan van regelgeving in het nationale recht.

Redelijke winst (par. 5.1, 5.2.2, 5.2.3, 5.6.4)
Het rendement op kapitaal dat een gemiddeld goed beheerde onderneming zou vragen bij het verrichten van een DAEB, waarbij rekening wordt gehouden met de duur van de openbare dienstverplichting en de grootte van het risico voor de onderneming die de DAEB verricht.

SDAB (par. 2.5)
Sociale dienst van algemeen belang.

SWAP-rente (par. 5.6.4)
De swaprente is het tarief waartegen op de geld- en kapitaalmarkt leningen met verschillende looptijden worden geruild. Deze rente kan van dag tot dag sterk schommelen.

Staatsmiddelen (par. 1.3.1)
Overheidsmiddelen waarmee steun wordt verleend. Dit kan variëren van premies, vergoedingen, subsidies, leningen tot verkoop onder de marktprijs etc. De staatsmiddelen hoeven niet perse van de centrale overheid te komen. Ook steun van gemeenten, provincies of waterschappen betreft staatsmiddelen.

Staatssteun (par. 1.3, hoofdstuk 5 ev.)
Het staatssteunverbod van artikel 107 lid 1 VWEU houdt vijf cumulatieve eisen in. Er moet sprake zijn van staatsmiddelen die aan een onderneming worden verleend. Deze staatsmiddelen verschaffen een economisch voordeel dat niet via de normale commerciële weg zou zijn verkregen. De steunmaatregel moet dus niet-marktconform zijn. Daarnaast moet de maatregel selectief zijn. Tot slot mag de maatregel de mededinging niet daadwerkelijk of potentieel vervalsen en mag de steun niet leiden tot een ongunstige beïnvloeding van de tussenstaatse handel.

Subsidiariteitsbeginsel (par. 1.1)
Het subsidiariteitsbeginsel moet garanderen dat de EU alleen optreedt als dat noodzakelijk is en dat beslissingen zo dicht mogelijk bij de burger worden genomen. Zo moet er voortdurend gecontroleerd worden of actie op communautair niveau gerechtvaardigd is ten opzichte van de mogelijkheden op nationaal, regionaal of lokaal niveau.

Transparantierichtlijn (par. 5.8)
De Transparantierichtlijn (richtlijn 2006/111/EG) bevat bepalingen over het verrichten van DAEB. Als een onderneming naast de DAEB ook commerciële activiteiten verricht, is een boekhoudkundige scheiding verplicht. Dit moet om te voorkomen dat de steun aangewend wordt voor commerciële activiteiten. Deze verplichting moet concurrentievervalsing door kruislingse subsidiëring tegen gaan.

Uitsluitend recht (par. 5.6.3 en 5.6.10)
Een recht dat bij wettelijk voorschrift of bij besluit van een bestuursorgaan aan een onderneming wordt verleend, waarbij voor die onderneming het recht wordt voorbehouden om binnen een bepaald geografisch gebied een dienst te verrichten of een activiteit uit te oefenen.

Vrijstellingsbesluit (voorheen Vrijstellingsbesluit) (par. 5.6)
Het Vrijstellingsbesluit DAEB is van toepassing op DAEB-compensaties die wel aan de eerste drie Altmark-voorwaarden, maar niet aan de laatste voorwaarde voldoen. Er is dan wel sprake van staatssteun, maar de steun hoeft niet bij de Europese Commissie te worden aangemeld als voldaan wordt aan de specifieke voorwaarden van het Vrijstellingsbesluit.

VEU (par. 1.2)
Verdrag betreffende de Europese Unie.

VWEU (Inleiding, par. 1.1)
Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie.

Zuiver sociale activiteiten (par. 2.1, 2.2b)
Activiteiten die volledig op het solidariteitsbeginsel gebaseerd zijn en er is geen marktwerking ten aanzien van deze activiteiten door de wetgever geïntroduceerd.

Dit is een uitgave van:
ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Juli 2014 | Publicatienr: J-23914

MEMO

Aan : [redacted]
Afschrift : [redacted]

Van : [redacted] (toestelnummer: [redacted]
Datum : 24 mei 2018
Onderwerp : staatssteuntoets Dienst van Algemeen Economisch Belang (DAEB)
WK Wielrennen 2020

Vraag
Er is subsidie aangevraagd door Road World BV voor het organiseren van het WK Wielrennen in 2020 dat ~~plaatsvindt~~ plaats moet vinden in de provincies Groningen en Drenthe. Aan zowel de provincie Drenthe en Groningen wordt voor het hoofdevent een subsidie van 5 mln. euro gevraagd. Voor de organisaties van side-events wordt daarnaast een aanvullende subsidie van 250.000,- euro per provincie gevraagd. Aan het ministerie van VWS wordt voor respectievel jk het hoofdevent en de side-events een bedrag van 2 mln. euro en 500.000 euro gevraagd. De totale begroting bedraagt ruim 16 mln. euro, waarbij voor het resterende bedrag van ongeveer 3 mln. euro een beroep wordt gedaan op b jdragen uit het bedrijfsleven (sponsoren en toeleveranciers).

Uit het Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen, December 2016 is gebleken dat de organisatie van het WK 2020 zonder bijdrage van de overheid niet mogelijk is. De aanvraag en de daarbij behorende begroting van Road Worlds BV (getoetst door NOC*NSF) bevestigen ook dat substantiële overheidsbijdragen zijn vereist om de organisatie financieel rond te kr jgen. De directe kosten voor het WK z jn namelijk vele malen hoger dan de directe opbrengsten, welke neer komen op de eerder genoemde bijdrage van 3 mln. uit het bedr jfsleven.

Met opmerkingen [redacted] Dat nieuwe EY rapport ken ik nog niet maar kan eenzelfde geluid hebben

De vraag is of deze subsidie in overeenstemming met Europese regelgeving voor staatssteun kan worden verleend.

Het project
Het WK Wielrennen 2020 is een mondiaal 8-daags fietsevenement dat de provincie Drenthe en Groningen, als eerste houders van het UCI B ke Region, met meer nadruk op de wereldkaart kan zetten als fietsprovincies.

Het WK biedt een groot podium voor Groningen en Drenthe om zich aan de wereld kunnen tonen en te presenteren als "Top Dutch" regio. Het WK biedt uitstekende mogelijkheden om de wereld te laten zien hoe goed en aantrekkel jk de regio is op het gebied van wereldwijd belangrijke thema's zoals duurzaamheid, vergroening en gezond ouder worden. Daarnaast zet het WK Noorden goed op de kaart als fiets-regio en biedt het uitstekende mogelijkheden op het gebied van toerisme.

Is er sprake van een Dienst van Algemeen Economisch Belang?
Compensatiesteun door decentrale overheden voor het verrichten van een DAEB kan noodzakelijk zijn voor het waarborgen van publieke dienstverlening. In het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (VWEU) worden DAEB expliciet genoemd in de art kelen 14 en 106. Echter, noch uit deze twee bepalingen, noch uit andere wet- en regelgeving inzake DAEB, volgt een alomvattende definitie van DAEB.

In de Commissiegids DAEB uit 2013 omschr jft de Commissie DAEB als *'economische activiteiten die het algemeen belang dienen en die de markt, zonder het overheidsoptreden, anders niet (of niet onder dezelfde voorwaarden inzake objectieve kwaliteit, veiligheid, betaalbaarheid, gelijke behandeling of algemene toegang) had verricht'*.

Om te beoordelen of sprake is van een Dienst van Algemeen Economisch Belang worden de volgende criteria gehanteerd:

1. is sprake van een economische activiteit?
2. wordt een algemeen belang gediend?
3. zouden de activiteiten zonder overheidsoptreden niet plaatsvinden of niet onder dezelfde voorwaarden (zoals: objectieve kwaliteit, veiligheid, betaalbaarheid, gelijke behandeling of algemene toegang)?

Als niet aan alle criteria wordt voldaan, kan er geen sprake z jn van een Dienst van Algemeen Economisch Belang.

Hieronder volgt een uiteenzetting van deze vragen:

1. is sprake van een economische activiteit?
Dat is het geval. Er wordt vanuit het bedr jfsleven geïnvesteerd in het sportevenement door onder andere sponsorpakketten die worden aangeboden en barterdeals. Daarnaast is in beperkte mate sprake van kaartverkoop en worden er VIP-arrangementen aangeboden.

2. wordt een algemeen belang gediend?
Dit is het geval. Het sportevenement vindt grotendeels plaats in de openbare ruimte (op de openbare weg), is door iedereen gratis te bezoeken en genereert hierdoor een enorme sociaal, maatschappelijke en economische spin-off over twee provincies en meerdere gemeentes in Drenthe en Groningen. Door middel van het side-events programma wordt eveneens maximaal ingezet op spin-off in de regio. Het WK versterkt ook de ontwikkelingen die al in gang gezet zijn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied.

Maatschappelijke spin-off
Een breed gedragen en uitgevoerd maatschappel jk programma gekoppeld aan het evenement kan winst opleveren op het gebied van:
Vitaliteit:

- ✓ Stimuleren van gezonde leefstijl als trendbreuk tegen alsmaar st jgende zorgkosten.
- ✓ Gezonde mensen in de regio (terugdringen overgewicht en obesitas).
- ✓ Hogere levensverwachting.

Economisch:

- ✓ Gebied op de kaart, meer bestedingen en overnachtingen.
- ✓ Fietsregio nummer 1, fietsprovincie nummer 1 en fietsstad nummer 1.
- ✓ Regio economisch sterker, fietsen als exploitatiemiddel.

Leefbaarheid/sociaal:

- ✓ Sociale impact vergroten. Groene projecten, openbare ruimte anders inrichten en sociale side-events.
- ✓ Positieve attitude eigen inwoners over mogelijkheden in deze regio (collectief geheugen, mooi feest).

Duurzaamheid:

- ✓ Andere vormen van energie (energietransitie).

Mobiliteit:

- ✓ De fiets voor woon-werk/schoolverkeer.
- ✓ Fysieke verbinding Groningen- Assen, fietssnelwegen.
- ✓ Optimale sportieve beleving van de natuur en stad.

3. zouden de activiteiten zonder overheidsoptreden niet plaatsvinden of niet onder dezelfde voorwaarden (zoals: objectieve kwaliteit, veiligheid, betaalbaarheid, gelijke behandeling of algemene toegang);
Dit is het geval. Zonder financiële steun van de overheid zou dit evenement niet kunnen plaatsvinden, omdat een dergelijk omvangrijk evenement onvoldoende inkomsten genereert vanuit de markt, om de enorme kosten die dit met zich meebrengt te dekken. Opbrengsten zijn gering doordat het evenement/de organisator in beperkte mate tickets kan verkopen of sponsoring in de noordelijke markt binnen kan halen. Kosten zijn echter hoog doordat het evenement grotendeels in de openbare ruimte plaatsvindt.

Alle bovenstaande vragen zijn positief beantwoord, op basis hiervan kan geconcludeerd worden dat er sprake is van een Dienst van Algemeen Economisch Belang.

Altmark arrest
Uit het Altmark-arrest volgt dat het staatssteunverbod van 107 lid 1 VWEU niet van toepassing is als de overheid een onderneming, die zijn belast heeft met het uitvoeren van een DAEB, compenseert voor het uitvoeren van deze DAEB. Deze vergoeding moet beperkt blijven tot een compensatie van de extra kosten die de onderneming maakt voor de openbare dienstverplichtingen. ***Er is geen sprake van staatssteun als aan alle (onderstaande) vier Altmark-criteria is voldaan.*** Aanmelding van compensatiesteun voor DAEB bij de Commissie is in dat geval dan ook niet nodig.

Vier criteria:
De compensatiebenadering van het Altmark-arrest maakt het voor overheidsinstanties mogelijk om via een stappenplan een DAEB te financieren zonder dat er sprake is van staatssteun. De compensatiebenadering van Altmark bestaat uit de vier volgende cumulatieve stappen:

- ➔ De begunstigde onderneming moet daadwerkelijk belast zijn met de uitvoering van de openbare dienstverplichtingen. Deze verplichtingen zijn duidelijk omschreven.
- ➔ De criteria op basis waarvan de compensatie wordt berekend, moeten vooraf op objectieve en transparante wijze worden vastgesteld om te voorkomen dat de compensatie een economisch voordeel bevat waardoor de begunstigde onderneming de concurrentie kan vervalsen.
- ➔ De compensatie mag niet hoger zijn dan nodig is om de kosten van de uitvoering van de openbare dienstverplichting geheel of gedeeltelijk te dekken, rekening houdend met de opbrengsten alsmede met een redelijke winst uit de uitvoering van de verplichtingen.
- ➔ Als de met de uitvoering van de openbare dienstverplichtingen te belasten onderneming niet is gekozen door middel van een openbare aanbesteding, moet de noodzakelijke compensatie worden vastgesteld aan de hand van de kosten die een gemiddelde, goed beheerde onderneming zou hebben gemaakt om deze verplichtingen uit te voeren. Bij de selectie van een onderneming mag een redelijke winst uit de uitoefening van de verplichtingen meegerekend worden.

Aan de laatste criteria wordt niet voldaan in deze casus, aan de eerste drie criteria wordt wel voldaan. De openbare dienstverplichting, namelijk het organiseren van het WK 2020 is door het UCI exclusief toebedeeld aan Road Worlds BV. Hierdoor kan er geen openbare aanbesteding plaatsvinden van de opdracht tot het organiseren van het WK 2020. Er moet dus geconcludeerd worden dat er sprake is van staatssteun. Daarom is het zaak te onderzoeken of deze staatssteun kan vallen onder een vrijstelling, zodat deze subsidie geoorloofde staatssteun betreft.

DAEB-pakket 2012
Als de compensatie voor het verrichten van een DAEB wel aan de eerste drie criteria van het Altmark-arrest voldoet, maar niet aan het laatste criterium, dan kan gebruik worden gemaakt van de instrumenten uit het DAEB-pakket 2012. Dit pakket bestaat uit vier regelgevingsinstrumenten, namelijk:

- een mededeling;
- een DAEB de-minimisverordening;
- een Vr jstellingsbesluit (2012/21/EU;
- een Kaderregeling (2012/C 8/03).

DAEB-Vrijstellingsbesluit
Het Vr jstellingsbesluit DAEB 2012 is als onderdeel van het DAEB-pakket, het juiste instrument om in te zetten voor deze casus, zodat het geoorloofde staatssteun betreft. Het besluit is van toepassing op DAEB-compensaties die voldoen aan de eerste drie Altmark voorwaarden, maar niet aan de laatste voorwaarde (namel jk selectie van een onderneming die de DAEB verricht op basis van aanbesteding of benchmarking). Er is dan wel sprake van staatssteun, maar de steun hoeft niet bij de Commissie te worden aangemeld als voldaan wordt aan de specifieke voorwaarden uit het Vrijstellingsbesluit. Deze voorwaarden z jn (gebaseerd op de oorspronkelijke Altmark-voorwaarden):

- Er is sprake van een duidelijk omschreven DAEB en de onderneming kr jgt het beheer door middel van een besluit aangewezen (art. 4 Vr jstellingsbesluit).
- Het compensatiebedrag is niet hoger dan nodig om de nettokosten van de uitvoering van de DAEB te dekken. De onderneming die de DAEB beheert mag een redel jke winst ontvangen (art. 5 Vrijstellingsbesluit).
- De overheidsinstantie houdt toezicht op overcompensatie en stelt een terugbetalingsregeling op om eventuele overcompensatie door de onderneming, die de DAEB beheert, terug te laten betalen (art. 6 Vr jstellingsbesluit).

Overheden die een DAEB compensatie onder het DAEB-Vr jstellingsbesluit willen vormgeven dienen rekening te houden met het algemene compensatieplafond onder het Vrijstellingsbesluit. Dit betreft een *jaarlijks* brutobedrag van € 15 miljoen per onderneming die een DAEB verricht (art. 2 lid 1a Vrijstellingsbesluit).

Conclusie
Er is sprake van een Dienst van Algemeen Economische Belang. Er wordt echter niet voldaan aan alle vier criteria van het Altmark-arrest, waardoor er sprake is van staatssteun. De steun kan echter geoorloofd worden verleend onder het DAEB-vrijstellingsbesluit. De subsidieverlening moet daarom plaatsvinden conform de voorwaarden van het DAEB-vrijstellingsbesluit. De uitwerking hiervan wordt verderop in de memo toegelicht.

Aandachtspunten
<u>Afstemming met ministerie van VWS</u>
Los van het voorgaande kunnen de b jdragen van de beide provincies niet los van de (verwachte) b jdrage van het ministerie van VWS worden gezien. Omdat het ministerie werkt met een uitvoeringsovereenkomst DAEB, is ook voor deze vorm gekozen. De DAEB modelovereenkomst van het ministerie zal aan de basis liggen van onze overeenkomst.

Afstemming met de andere betrokken overheden is noodzakel jk. In het kader daarvan zijn diverse vragen b j het ministerie van VWS neergelegd, onder andere:

1. De subsidie van VWS wordt beschouwd als restfinanciering. Dat geldt, gezien de DAEB-regels, ook voor de subsidie van de provincies. Mochten de kosten lager uitvallen dat begroot,

wat betekent dat voor de subsidievaststelling van de drie subsidieverstrekkers? Is het mogel jk afspraken te maken over de onderlinge verdeling van eventueel teveel verleende subsidie?
2. Mochten de kosten hoger uitvallen dan begroot of de opbrengsten lager dan begroot, zijn wij dan met het oog op de aangewezen DAEB verplicht het tekort aan te vullen?
3. Is het (ook met het oog op de subsidie van VWS) mogel jk om de activiteiten die gericht zijn op maatschappelijke spin-off (organisatorisch en financieel) los van de organiserende partij van het WK te organiseren? Kunnen ook reeds bestaande activiteiten (die profijt hebben van het WK) als spin-off activiteiten worden beschouwd?
4. Is het mogel jk de side events te laten verlopen via een organisatie, die wordt ingehuurd door de organisatie van het WK?
5. Is het mogel jk om te komen tot afspraken, zodat de besteding van de subsidie van de drie overheden op een gelijke wijze verantwoord en beoordeeld kan worden?
6. In de uitvoeringsovereenkomst met betrekking tot de DAEB belast VWS de subsidieontvanger met de organisatie van het evenement. Betekent dit dat de Staat nakoming kan vorderen (zogenaamde afdwingovereenkomst)? Zo ja, hoe verhoudt zich dat tot aanbestedingsregels; is dan niet sprake van een aanbestedingsplichtige overheidsopdracht?
7. Doet VWS, voordat een DAEB wordt aangewezen, onderzoek naar marktfalen en zo ja, op welke wijze?

Op het moment van schrijven van deze memo, zijn door het ministerie nog geen antwoorden gegeven op de bovenstaande vragen.

Een aantal gestelde vragen zijn (niet meer opgenomen) en minder relevant om inmiddels duidelijk is dat wanneer de gemaakte kosten hoger liggen dan de verwachte kosten, de compensatie de gemaakte kosten niet volledig mag dekken. De onderneming moet dus een deel van het verlies als gevolg van het feit dat zij minder efficiënt was dan verwacht, op zich nemen.

Wanneer een overheidsinstantie en de gebruikers samen een DAEB financieren en deze dienst verliesgevend is (bijv. omdat deze minder wordt gebruikt door de gebruikers), kan dit tekort door de provincie worden gecompenseerd, als dit maar niet tot een overcompensatie leidt en voor zover dat mogelijk is op basis van de door de bevoegde nationale autoriteit bepaalde parameters voor de berekening van de compensatie. Is er geen sprake van overcompensatie, dan kan het percentage voor de financiering van de DAEB door die overheidsinstantie vrij worden bepaald door de nationale wetgeving en speelt dit geen rol uit oogpunt van de staatssteunregels.

Uitwerking van het DAEB
Het Vr jstellingsbesluit DAEB 2012 is van toepassing op DAEB-compensaties die voldoen aan de eerste drie Altmarkvoorwaarden, maar niet aan de laatste voorwaarde (namel jk selectie van een onderneming die de DAEB verricht op basis van aanbesteding of benchmarking). Er is dan wel sprake van staatssteun, maar de steun hoeft niet bij de Europese Commissie te worden aangemeld op basis van artikel 108 lid 3 VWEU (zie artikel 3 Vrijstellingsbesluit) als voldaan wordt aan de specifieke voorwaarden van het Vrijstellingsbesluit.

<u>Er moet voldaan worden aan de volgende drie voorwaarden (gebaseerd op de oorspronkel jke Altmark-voorwaarden):</u>
- ➔ Er is sprake van een duidelijk omschreven DAEB en de onderneming krijgt het beheer door middel van een besluit aangewezen (artikel 4 Vrijstellingsbesluit);
- ➔ Het compensatiebedrag is niet hoger dan nodig om de nettokosten van de uitvoering van de DAEB te dekken. De onderneming die de DAEB beheert mag een redelijke winst ontvangen (artikel 5 Vrijstellingsbesluit);

- ➔ De overheidsinstantie houdt toezicht op overcompensatie en stelt een terugbetalingsregeling op om eventuele overcompensatie door de onderneming die de DAEB beheert, terug te laten betalen (art kel 6 Vrijstellingsbesluit).

Plafond

Overheden die een DAEB compensatie onder het Vrijstellingsbesluit willen vormgeven dienen rekening te houden met het algemene compensatieplafond onder het Vrijstellingsbesluit. Dit betreft een *jaarlijks* brutobedrag van 15 mi joen euro per onderneming die een DAEB verricht (artikel 2 lid 1 sub a) Vrijstellingsbesluit). Het plafond geldt voor de subsidie van de gezamenlijke overheden. De thans gevraagde subsidie blijft onder dit plafond. Eventuele extra investeringen in verband met b jvoorbeeld tegenvallers of extra activiteiten zou echter al snel een overschrijding van het plafond tot gevolg kunnen hebben, met een meldingsplicht tot gevolg. Daarom is het van belang ervoor te waken dat het plafond niet wordt overschreden.

Aanwijzingsbesluit DAEB

Een aanw jzingsbesluit DAEB is vormvrij en is zowel op basis van een bestuursrechtelijke als op een privaatrechtel jke titel aan te wijzen en moet in ieder geval de volgende gegevens inhouden:
a) de inhoud en de duur van de openbare dienstverplichtingen;
b) de betrokken onderneming(en);
c) het betrokken grondgebied;
d) of de overheidsinstantie de onderneming die de DAEB gaat verrichten een uitsluitend of b jzonder recht heeft verleend (b jvoorbeeld een alleenrecht of een concessie voor diensten);
e) een beschr jving van het compensatiemechanisme en de parameters voor berekening, toezicht en eventuele herziening van de compensatie;
f) de regelingen om eventuele overcompensatie te verm jden en terug te vorderen, en
g) een verw jzing naar het DAEB-Vrijstellingsbesluit nr. 2012/21/EU.

Bovenstaande gegevens moeten voor een periode van 10 jaar bewaard worden, zodat de Commissie deze eventueel kan opvragen (art kel 8 Vrijstellingsbesluit).

Een DAEB-aanwijzing op basis van het Vr jstellingsbesluit mag niet langer gelden dan 10 jaren (artikel 2 lid 2 Vrijstellingsbesluit). ~~Een langere periode is op basis van het Vrijstellingsbesluit gerechtvaardigd, als de onderneming die de DAEB uitvoert een aanzienlijke investering voor het verrichten van de DAEB heeft gedaan, die boekhoudkundig over een langere periode moet worden afgeschreven.~~

Met opmerkingen [redacted] Is hier niet het geval (gaat maar over twee jaar) dus hoeven we ook niet zo uitgebreid te melden.

Artikel 5 van het Vrijstellingsbesluit stelt dat het compensatiebedrag niet hoger mag zijn dan de netto kosten ter dekking van de uitvoering van de DAEB-taken. Hiermee moet bij steunverlening rekening worden gehouden. Bij het begroten van de compensatie mag ook een redel jke winst mee berekend worden.

Redelijke winst

Het DAEB-Vr jstellingsbesluit rekent onder een 'redel jke winst' het rendement op kapitaal dat een gemiddelde onderneming zou vragen voor het uitvoeren van de DAEB. Hierb j moet rekening gehouden worden met:

- ➔ de tijdsperiode waarin de DAEB wordt verricht;
- ➔ het economische risico dat de onderneming loopt (b jvoorbeeld door te investeren);
- ➔ de ontw kkelingen in de sector (we ke rentevoet vragen andere ondernemingen voor het verrichten van soortgel jke publieke diensten).

Het 'rendement op kapitaal' is de interne opbrengstvoet (IRR) die de onderneming op het door haar geïnvesteerde kapitaal behaalt, gedurende de periode waarin zij met het beheer van de DAEB is

belast. In de praktijk betekent dit de IRR die behaald wordt doordat de redel jke winst op een bepaalde hoogte in het aanwijzingsbesluit is vastgesteld.
De IRR van een bepaalde onderneming voor een bepaalde activiteit is dus het gevolg van de bepaling van de hoogte van de compensatie, die weer moet uitgaan van de IRR van een gemiddelde, efficiënt beheerde onderneming.
Twee afzonderlijke rechtspersonen kunnen afhankel jk van de zeggenschap en functionele, economische of organische banden geacht worden één entiteit te vormen voor de toepassing van de staatssteunregels. Die economische entiteit wordt dan beschouwd als de betreffende onderneming. Het voorgaande betekent in dit geval dat het concern waar Road World B.V. onderdeel van uitmaakt als geheel een redelijke winst mag ontvangen. Geadviseerd wordt om bij de verlening van de subsidie concreet te maken wat in dit geval onder redel jke winst wordt verstaan of eventueel de afspraak te maken dat geen winst zal worden gemaakt.

Artikel 5 lid 7 van het Vrijstellingsbesluit bevat een zogenaamde safe-harbour-bepaling (veiligheidsmarge). Die bepaalt dat voor de toepassing van het besluit een rendement op kapitaal dat niet hoger ligt dan de zogenaamde relevante swaprente, met een opslag van 100 basispunten, hoe dan ook als redel jk wordt beschouwd. Een rendement op kapitaal mag dus niet hoger liggen dan de relevante swap-rente, met een opslag van 100 basispunten.
De relevante swaprente is de swaprente waarvan de looptijd en de valuta overeenstemmen met de loopt jd en de valuta van het besluit waarb j de onderneming met het beheer van een DAEB wordt belast. Zie voor een overzicht van swap-rentes het overzicht van de Europese Commissie.

Met opmerkingen [redacted] Is deze relevant voor ons? Rendement op kapitaal speelt volgens mij niet.

Andere winstgevendheidsindicatoren kunnen volgens de Commissie ook als graadmeter voor een redelijke winst worden beschouwd, te weten:
• De methode van return on capital employed;
• De methode van return on assets;
• De methode van return on sales.

Kostenposten
De volgende kostenposten mogen gecompenseerd worden onder het DAEB-Vrijstellingsbesluit:

- ➔ Als de onderneming alleen maar activiteiten verricht in het kader van de DAEB mogen alle kosten die deze onderneming maakt gecompenseerd worden;
- ➔ Als de onderneming naast het verrichten van een DAEB ook andere economische activiteiten verricht, mogen alleen de activiteiten die voortvloeien uit de DAEB-taken gecompenseerd worden;
- ➔ Een onderneming die een DAEB-verricht mag alle directe kosten gecompenseerd kr jgen die uit de DAEB voortvloeien, inclusief een passende bijdrage in de vaste kosten van de DAEB en de overige activiteiten.

Met opmerkingen [redacted] Deze is van toepassing dus zou ik ook alleen noemen

Methoden van compensatieberekening
Artikel 5 lid 2 van het DAEB Vr jstellingsbesluit noemt twee methoden om de nettokosten van de DAEB-compensatie te berekenen:
1) De methode van kostentoerekening. Alleen de nettokosten die betrekking hebben op de DAEB worden gecompenseerd.
2) De zogeheten Net Avoided Cost (NAC) methode. Het verschil tussen de nettokosten van de onderneming incl. de kosten die de DAEB met zich mee brengt en de nettokosten of nettowinst van dezelfde onderneming is het compensatiebedrag.

Met opmerkingen [redacted] Omdat de onderneming is opgericht voor alleen de DEAB, hebben we hier niet mee te maken toch?

Het Vr jstellingsbesluit legt geen gebruik van één specifieke methode op. Overheden kunnen zelf beslissen welke methode voor e ke zaak het meest gesch kt is.

Overcompensatie

Van overcompensatie is sprake als de DAEB-beheerder een vergoeding ontvangt die hoger is dan het noodzakel jke bedrag dat vastgesteld is ter dekking van de nettokosten en de redelijke winst van de DAEB.
Om te voorkomen dat er een hoger bedrag dan de in aanmerking komende nettokosten en redelijke winst wordt gecompenseerd voor de DAEB, moeten overheden zelf toezicht houden op overcompensatie. Als er teveel aan compensatie wordt uitgekeerd, dan moet de overheidsinstantie door middel van een terugbetalingsregeling deze steun terugvorderen.
Als uit het gemiddelde jaarcompensatiebedrag volgt dat maximaal 10% teveel aan compensatie betaald is, dan hoeft dit bedrag niet direct teruggevorderd te worden, maar moet dit overschot verrekend worden over de aansluitende periode waarin de DAEB verricht wordt.
De Europese Commissie houdt ook toezicht door de rapportageformulieren van overheden te controleren. Overheden hebben echter beleidsvrijheid in de manier waarop z j toezicht uitoefenen.
Zij moeten de volgende instrumenten vastleggen met het oog op het voorkomen van overcompensatie:

- ➔ gescheiden boekhouding;
- ➔ 3 jaarlijkse accountantscontrole;
- ➔ terugbetalingsregeling.

Gescheiden boekhouding
Op basis van artikel 5 lid 9 van het Vrijstellingsbesluit moet er een gescheiden boekhouding door de onderneming die de DAEB beheert gehanteerd worden. Deze boekhouding is van toepassing op de DAEB-activiteiten en bevat alle kosten en inkomsten van de DAEB, die los staan van de normale bedrijfsvoering van de onderneming. Zo wordt voorkomen dat de compensatie ten goede komt aan activiteiten die niet tot de DAEB behoren en kan het gevaar van kruissubsidiëring voorkomen worden.
De gescheiden boekhouding kan, b j een onderzoek van de Commissie, inzichtelijk maken dat de overheidsinstantie geen steun verleend heeft aan reguliere economische activiteiten, maar slechts compensatie heeft verleend voor het uitvoeren van de DAEB-activiteiten.

Met opmerkingen [redacted] Idem niet relevant toch

Controle op overcompensatie
Artikel 6 van het Vrijstellingsbesluit vereist een regelmatige controle (minstens driejaarlijks) op overcompensatie. In een bepaald jaar kan een DAEB-ondernemer meer compensatie kr jgen dan daaraan voorafgaand was voorzien. Dat overschot mag verrekend worden over de gehele periode waarin de DAEB uitgevoerd wordt, zodat er geen overcompensatie plaatsvindt. Als er echter op jaarbasis een overschot is van meer dan 10 % dan moet dit bedrag teruggevorderd worden.
Door veranderende economische omstandigheden is het mogelijk dat de parameters van compensatie moeten worden aangepast. Zo kunnen b jvoorbeeld extra activiteiten aan de DAEB worden toegevoegd. Dergelijke aanpassingen in de compensatie z jn mogel jk, zolang dit transparant gedaan wordt en het aanwijzingsbesluit wordt aangepast.
De driejaarlijkse controleverplichting sluit daarom niet uit dat aanpassingen kunnen worden gedaan en biedt overheidsinstanties hierin beleidsvrijheid en flexibiliteit.

Terugbetalingsregeling
Een terugvorderingsmechanisme (clawback) is een bepaling die de dienstverrichter verplicht onder bepaalde omstandigheden compensatie terug te betalen. Als niet te ramen is welke inkomsten het aanbieden van de DAEB zal genereren, kan een terugvorderingsmechanisme in het toew jzingsbesluit een geschikt instrument z jn om het risico te verminderen dat de dienstverrichter overgecompenseerd wordt

Met opmerkingen [redacted] Dit willen we

Rapportageverplichtingen
Op basis van artikel 9 van het DAEB-Vrijstellingsbesluit moeten decentrale overheden tweejaarlijks rapporteren over DAEB-compensaties. Deze rapportage staat los van de jaarlijkse staatssteunrapportage voor het State Aid Scoreboard. Het Coördinatiepunt Staatssteun van het ministerie van BZK en Kenniscentrum Europa decentraal zullen decentrale overheden bij een

aanstaande rapportage t jdig informeren. Aan de hand van de verslaglegging van decentrale overheden, kan de Europese Commissie controleren of de aangewezen DAEB conform de voorwaarden van de Vrijstelling is ingericht. Daarnaast analyseert de Europese Commissie de knelpunten die overheden ervaren met de toepassing van het DAEB-Vrijstellingsbesluit.
~~De volgende gegevens moeten v~~Voor de tweejaarlijkse rapportage ~~aangeleverd worden:~~moet een omschrijving van de activiteiten die als DAEB zijn aangewezen en de sector waarin deze activiteiten verricht worden, worden aangeleverd.

MEMO

Aan : [redacted]
Afschrift : [redacted]

Van : [redacted] (toestelnummer: [redacted])
Datum : 25 april 2018
Onderwerp : staatssteuntoets Dienst van Algemeen Economisch Belang (DAEB)
WK Wielrennen 2020

Vraag

Er is subsidie aangevraagd door Road World BV voor het organiseren van het WK Wielrennen in 2020 dat plaatsvindt in de provincies Groningen en Drenthe. Aan zowel de provincie Drenthe en Groningen wordt voor het hoofdevent een subsidie van 5 mln. euro gevraagd. Voor de organisaties van side-events wordt een subsidie van 250.000,- euro per provincie gevraagd. Aan het ministerie van VWS wordt voor respectievelijk het hoofdevent en de side-events een bedrag van 2 mln. Euro en 500.000 euro gevraagd. De totale begroting bedraagt ruim ~~15~~ 16 mln. euro, waarbij voor het resterende ~~een~~ bedrag van ongeveer 3 mln. euro een beroep wordt gedaan op bijdragen uit het bedrijfsleven (sponsoren en toeleveranciers).

Uit het Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen, December 2016 ~~haalbaarheidsonderzoek~~ is gebleken dat de organisatie van het WK 2020 zonder bijdrage van de overheid niet mogelijk is. De aanvraag en de daarbij behorende begroting van Road Worlds BV (getoetst door NOC*NSF) bevestigen ook dat substantiële overheidsbijdragen zijn vereist om de organisatie financieel rond te krijgen. De directe kosten voor het WK zijn vele malen hoger dan de directe opbrengsten, welke neer komen op de eerder genoemde bijdrage van 3 mln. uit het bedrijfsleven.

De vraag is of deze subsidie in overeenstemming met Europese regelgeving voor staatssteun kan worden verleend.

Het project

Het WK Wielrennen 2020 is een mondiaal 8-daags fietsevenement wat de provincie Drenthe, als eerste houder van het UCI Bike Region, met meer nadruk op de wereldkaart kan zetten als fietsprovincie.
Het WK Wielrennen 2020 kan een etalage zijn voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen. Onze bezienswaardigheden en unieke projecten, zoals het fietspad over VAM-berg, komen mondiaal onder de aandacht. Het podium dat het WK Wielrennen 2020 biedt, zal het imago en de marketing van vrijetijds- en fietsprovincie Drenthe ook een grote impuls kunnen geven. Het mondiale sportevenement past ~~bij~~ binnen onze fietsambities en ~~kan bijdragen~~ draagt bij aan sociale en maatschappelijke verbinding, samenwerking in de regio bevorderen en realiseert een economische impact tussen 11,9 en 22,1 miljoen euro ~~realiseren~~.

Is er sprake van een Dienst van Algemeen (Economisch) Belang?

Compensatiesteun door decentrale overheden voor het verrichten van een DAEB kan noodzakelijk zijn voor het waarborgen van publieke dienstverlening. In het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (VWEU) worden DA(E)B expliciet genoemd in de artikelen 14 en 106. Echter, noch uit deze twee bepalingen, noch uit andere wet- en regelgeving inzake DAEB, volgt een alomvattende definitie van DA(E)B.

Met opmerkingen [redacted]]: Welk haalbaarheidsonderzoek is dit?

Met opmerkingen [redacted] 2]: Klopt dit?

Met opmerkingen [redacted] Op zich wel. Het is net hoe je opbrengsten bekijkt. 1,5 miljoen komt namelijk uit 'kosten' die niet worden gemaakt.

Met opmerkingen [redacted] Welke willen we:

De Borgen in Groningen
Wadden
Bourtange
Groningse Wierden
Prach ige Groningse Kerken
Stad Groningen
Wildlands
Handrug
VAMberg
Hunebedden
Circuit
Vliegveld Eelde
Kamp Westerbork
Keienwegen
Eemshaven
Norg (gravelpaden)

Met opmerkingen [redacted] Ik probeer hier te benadrukken dat het binnen ons bestaande beleid (publieke doelen) valt om op die manier het algemene belang te benadrukken

Met opmerkingen [redacted] Kunnen we dit concreter maken?

In de Commissiegids DAEB uit 2013 omschr jft de Commissie DAEB als *'economische activiteiten die het algemeen belang dienen en die de markt, zonder het overheidsoptreden, anders niet (of niet onder dezelfde voorwaarden inzake objectieve kwaliteit, veiligheid, betaalbaarheid, gelijke behandeling of algemene toegang) had verricht'.* ~~Indien er geen economische activiteiten plaatsvinden, dan is er sprake van Niet Economische Diensten van Algemeen Belang (NEDAB) en is er geen sprake van staatssteun.~~

Om te beoordelen of sprake is van een Dienst van Algemeen Economisch Belang worden de volgende criteria gehanteerd:

1. ~~1. er~~ is sprake van een economische activiteit~~en~~?~~;~~
2. ~~2.~~ wordt ~~er~~ een algemeen belang gediend?~~;~~
3. ~~3.~~ zouden de activiteiten zonder overheidsoptreden niet plaatsvinden of niet onder dezelfde voorwaarden (zoals: objectieve kwaliteit, veiligheid, betaalbaarheid, gelijke behandeling of algemene toegang)?~~:~~

Als niet aan alle criteria wordt voldaan, kan er geen sprake z jn van een Dienst van Algemeen Economisch Belang.

Hieronder volgt een uiteenzetting van deze vragen:

1. ~~er~~ is sprake van een economische activiteit~~en~~?~~:~~
Dat is het geval. Er wordt vanuit het bedr jfsleven geïnvesteerd in het sportevenement door onder andere sponsorpakketten die worden aangeboden en barterdeals. Daarnaast is in beperkte mate sprake van kaartverkoop en ~~zijn~~ worden er VIP-arrangementen aangeboden.

2. wordt ~~er~~ een algemeen belang gediend~~.~~?
Dit is het geval. Het sportevenement vindt grotendeels plaats in de openbare ruimte (op de openbare weg), is door iedereen gratis te bezoeken en genereert hierdoor een enorme sociaal, maatschappelijke en economische spin-off over twee provincies en meerdere gemeentes in Drenthe en Groningen. Door middel van het side-events programma wordt eveneens maximaal ingezet op spin-off in de regio. Het WK versterkt ook de ontwikkelingen die al in gang gezet zijn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied.

Maatschappelijke spin off
Een breed gedragen en uitgevoerd maatschappel jk programma gekoppeld aan het evenement kan winst opleveren op het gebied van:
Vitaliteit: stimuleren van gezonde leefstijl als trendbreuk tegen alsmaar st jgende zorgkosten
- Gezonde mensen in de regio (terugdringen overgewicht en obesitas)
- Hogere levensverwachting

Economisch: gebied op de kaart, meer bestedingen en overnachtingen.
- Fietsregio nummer 1, fietsprovincie nummer 1 en fietsstad nummer 1
- Regio economisch sterker, fietsen als exploitatiemiddel

Leefbaarheid/sociaal: sociale impact vergroten. Groene projecten, openbare ruimte anders inrichten en sociale side-events
- Positieve attitude eigen inwoners over mogel jkheden in deze regio (collectief geheugen, mooi feest)

Duurzaamheid: andere vormen van energie (energietransitie)
- Mobiliteit: de fiets voor woon-werk/schoolverkeer
- Fysieke verbinding Groningen- Assen, fietssnelwegen.
- Optimale sportieve beleving van de natuur en stad.

3. zouden de activiteiten zonder overheidsoptreden niet plaatsvinden of niet onder dezelfde voorwaarden (zoals: objectieve kwaliteit, veiligheid, betaalbaarheid, gelijke behandeling of algemene toegang);

Met opmaak: Tekstkleur: Hemelsblauw

Met opmaak: Lijstalinea, Genummerd + Niveau: 1 + Nummeringstijl: 1, 2, 3, … + Beginnen bij: 1 + Uitlijning: Links + Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27

Met opmaak: Lettertype: Niet Vet

Met opmaak: Lettertype: Niet Vet

Met opmaak: Regelafstand: Meerdere 1,15 rg

Met opmerkingen [redacted] Uit het statenstuk

Dit is het geval. Zonder financiële steun van de overheid zou dit evenement niet kunnen plaatsvinden, omdat een dergelijk omvangr jk evenement onvoldoende inkomsten genereert vanuit de markt, om de enorme kosten die dit met zich meebrengt te dekken. Opbrengsten zijn gering doordat het evenement/de organisator in beperkte mate tickets kan verkopen of sponsoring in de noordelijke markt binnen kan halen. Kosten zijn echter hoog doordat het evenement grotendeels in de openbare ruimte plaatsvindt.

Altmark arrest

Uit het Altmark-arrest volgt dat het staatssteunverbod van 107 lid 1 VWEU niet van toepassing is als de overheid een onderneming, die z j belast heeft met het uitvoeren van een DAEB, compenseert voor het uitvoeren van deze DAEB. Deze vergoeding moet beperkt blijven tot een compensatie van de extra kosten die de onderneming maakt voor de openbare dienstverplichtingen. ***Er is geen sprake van staatssteun als aan alle (onderstaande) vier Altmark-criteria is voldaan.*** Aanmelding van compensatiesteun voor DAEB bij de Commissie is in dat geval dan ook niet nodig.

Vier criteria:

De compensatiebenadering van het Altmark-arrest maakt het voor overheidsinstanties mogelijk om via een stappenplan een DAEB te financieren zonder dat er sprake is van staatssteun. De compensatiebenadering van Altmark bestaat uit vier cumulatieve stappen:

- ➔ De begunstigde onderneming moet daadwerkelijk belast zijn met de uitvoering van de openbare dienstverplichtingen. Deze verplichtingen zijn duidelijk omschreven.
- ➔ De criteria op basis waarvan de compensatie wordt berekend, moeten vooraf op objectieve en transparante wijze worden vastgesteld om te voorkomen dat de compensatie een economisch voordeel bevat waardoor de begunstigde onderneming de concurrentie kan vervalsen.
- ➔ De compensatie mag niet hoger zijn dan nodig is om de kosten van de uitvoering van de openbare dienstverplichting geheel of gedeeltelijk te dekken, rekening houdend met de opbrengsten alsmede met een redelijke winst uit de uitvoering van de verplichtingen.
- ➔ Als de met de uitvoering van de openbare dienstverplichtingen te belasten onderneming niet is gekozen door middel van een openbare aanbesteding, moet de noodzakelijke compensatie worden vastgesteld aan de hand van de kosten die een gemiddelde, goed beheerde onderneming zou hebben gemaakt om deze verplichtingen uit te voeren. Bij de selectie van een onderneming mag een redelijke winst uit de uitoefening van de verplichtingen meegerekend worden.

Aan de laatste criteria wordt niet voldaan in deze casus. De openbare dienstverplichting, namelijk het organiseren van het WK 2020 is door het UCI exclusief toebedeeld aan Road Worlds BV. Hierdoor kan er geen openbare aanbesteding plaatsvinden van de opdracht tot het organiseren van het WK 2020. Er moet dus geconcludeerd worden dat er sprake is van staatssteun. Daarom is het zaak te onderzoeken of deze staatssteun kan vallen onder een vr jstelling, zodat deze subsidie geoorloofde staatssteun betreft.

DAEB-pakket 2012

Als de compensatie voor het verrichten van een DAEB wel aan de eerste drie criteria van het Altmark-arrest voldoet, maar niet aan het laatste criterium, dan kan gebruik worden gemaakt van de instrumenten uit het DAEB-pakket 2012. Dit pakket bestaat uit vier regelgevingsinstrumenten, namelijk:

- een mededeling;
- een DAEB de-minimisverordening;
- een Vr jstellingsbesluit (2012/21/EU;
- een Kaderregeling (2012/C 8/03).

DAEB-Vrijstellingsbesluit

Ook het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012 is onderdeel van het DAEB-pakket en is voor deze casus het juiste instrument om in te zetten, zodat het geoorloofde staatssteun betreft. Het besluit is van toepassing op DAEB-compensaties die voldoen aan de eerste drie Altmark voorwaarden, maar niet aan de laatste voorwaarde (namelijk selectie van een onderneming die de DAEB verricht op basis van aanbesteding of benchmarking). Er is dan wel sprake van staatssteun, maar de steun hoeft niet b j de Commissie te worden aangemeld als voldaan wordt aan de specifieke voorwaarden uit het Vrijstellingsbesluit. Deze voorwaarden zijn (gebaseerd op de oorspronkel jke Altmark-voorwaarden):

- Er is sprake van een duidelijk omschreven DAEB en de onderneming kr jgt het beheer door middel van een besluit aangewezen (art. 4 Vr jstellingsbesluit).
- Het compensatiebedrag is niet hoger dan nodig om de nettokosten van de uitvoering van de DAEB te dekken. De onderneming die de DAEB beheert mag een redel jke winst ontvangen (art. 5 Vrijstellingsbesluit).
- De overheidsinstantie houdt toezicht op overcompensatie en stelt een terugbetalingsregeling op om eventuele overcompensatie door de onderneming, die de DAEB beheert, terug te laten betalen (art. 6 Vr jstellingsbesluit).

Overheden die een DAEB compensatie onder het DAEB-Vr jstellingsbesluit willen vormgeven dienen rekening te houden met het algemene compensatieplafond onder het Vrijstellingsbesluit. Dit betreft een jaarlijks brutobedrag van € 15 miljoen per onderneming die een DAEB verricht (art. 2 lid 1a Vrijstellingsbesluit).

Conclusie

Er is sprake van een Dienst van Algemeen Economische Belang. Er wordt echter niet voldaan aan alle vier criteria van het Altmark-arrest, waardoor er sprake is van staatssteun. De steun kan echter geoorloofd worden verleend onder het DAEB-vrijstellingsbesluit. De subsidieverlening moet daarom plaatsvinden conform de voorwaarden van het besluit.

Aandachtspunten

Los van het voorgaande kunnen de b jdragen van de beide provincies niet los van de (verwachte) b jdrage van het ministerie van VWS worden gezien. Omdat het ministerie werkt met een uitvoeringsovereenkomst DAEB, is ook voor deze vorm gekozen. De DAEB modelovereenkomst van het ministerie zal aan de basis liggen van onze overeenkomst.

Afstemming is noodzakelijk. In het kader daarvan zijn de volgende vragen bij het ministerie neergelegd:

1. De subsidie van VWS wordt beschouwd als restfinanciering. Dat geldt, gezien de DAEB-regels, ook voor de subsidie van de provincies. Mochten de kosten lager uitvallen dat begroot, wat betekent dat voor de subsidievaststelling van de drie subsidieverstrekkers? Is het mogel jk afspraken te maken over de onderlinge verdeling van eventueel teveel verleende subsidie?
2. Mochten de kosten hoger uitvallen dan begroot of de opbrengsten lager dan begroot, zijn wij dan met het oog op de aangewezen DAEB verplicht het tekort aan te vullen? Zo ja, ook wanneer dit boven de grens van 15 miljoen euro komt?
3. Het DAEB-vr jstellingsbesluit kent een maximum van 15 mln euro. Ziet u mogelijkheden om een deel van het beschikbare bedrag (bijvoorbeeld voor zover dat ten goede komt aan de fee of tv-rechten) niet onder de DAEB-vrijstelling te verstrekken (bijvoorbeeld omdat een onderdeel niet economisch van aard is, waarvoor dus geen staatssteunkader hoeft te worden gezocht)? Danwel ziet u mogel jkheden om een deel van het beschikbare bedrag onder een andere titel te verstrekken (bijvoorbeeld marktconforme vergoeding voor reclame tijdens het evenement)? Heeft u daar ervaring mee?

Met opmaak: Lettertype: Vet

Met opmerkingen [redacted] Moet hiernaast ook nog een DAEB besluit worden genomen? Moeten we nog even uitzoeken

4. Wat als na subsidieverlening onverhoopt blijkt dat we toch over het plafond van DAEB van 15 mln gaan? Maakt dit de hele steunverlening onrechtmatig? Of is de omvang van de steun op het moment van subsidieverlening bepalend?
5. Is het (ook met het oog op de subsidie van VWS) mogel jk om de activiteiten die gericht zijn op maatschappelijke spin-off (organisatorisch en financieel) los van de organiserende partij van het WK te organiseren? Kunnen ook reeds bestaande activiteiten (die prof jt hebben van het WK) als spin-off activiteiten worden beschouwd?
6. Is het mogel jk de side events te laten verlopen via een organisatie, die wordt ingehuurd door de organisatie van het WK?
7. Is het mogel jk om te komen tot afspraken, zodat de besteding van de subsidie van de drie overheden op een gelijke wijze verantwoord en beoordeeld kan worden?
8. In de uitvoeringsovereenkomst met betrekking tot de DAEB belast VWS de subsidieontvanger met de organisatie van het evenement. Betekent dit dat de Staat nakoming kan vorderen (zogenaamde afdwingovereenkomst)? Zo ja, hoe verhoudt zich dat tot aanbestedingsregels; is dan niet sprake van een aanbestedingsplichtige overheidsopdracht?
9. Doet VWS, voordat een DAEB wordt aangewezen, onderzoek naar marktfalen en zo ja, op welke wijze?

Op het moment van schrijven van deze memo, zijn door het ministerie nog geen antwoorden gegeven op de bovenstaande vragen. Het is inmiddels wel duidel jk dat wanneer de gemaakte kosten hoger liggen dan de verwachte kosten, de compensatie de gemaakte kosten niet volledig mag dekken. De onderneming moet dus een deel van het verlies als gevolg van het feit dat zij minder efficiënt was dan verwacht, op zich nemen.

Wanneer een overheidsinstantie en de gebruikers samen een DAEB financieren en deze dienst verliesgevend is (bijv. omdat deze minder wordt gebruikt door de gebruikers), kan dit tekort door de provincie worden gecompenseerd, als dit maar niet tot een overcompensatie leidt en voor zover dat mogelijk is op basis van de door de bevoegde nationale autoriteit bepaalde parameters voor de berekening van de compensatie. Is er geen sprake van overcompensatie, dan kan het percentage voor de financiering van de DAEB door die overheidsinstantie vrij worden bepaald door de nationale wetgeving en speelt dit geen rol uit oogpunt van de staatssteunregels.

Het DAEB vrijstellingsbesluit heeft een plafond van maximaal 15 mi joen euro per jaar ten behoeve van DAEB's. Van dit plafond z jn enkel uitgezonderd de vervoersector en de vervoersinfrastructuur en compensatie voor de openbare dienst ten behoeve van ziekenhuizen die medische zorg bieden (daaronder begrepen, in voorkomend geval, spoedeisende hulp).

MEMO

Aan : [redacted]
Afschrift : [redacted]
Van : [redacted] (toestelnummer: [redacted]
Datum : 25 april 2018
Onderwerp : staatssteuntoets Dienst van Algemeen Economisch Belang (DAEB)
WK Wielrennen 2020

Vraag
Er is subsidie aangevraagd door Road World BV voor het organiseren van het WK Wielrennen in 2020 dat plaatsvindt in de provincies Groningen en Drenthe. Aan zowel de provincie Drenthe en Groningen wordt voor het hoofdevent een subsidie van 5 mln. euro gevraagd. Voor de organisaties van side-events wordt een subsidie van 250.000,- euro per provincie gevraagd. Aan het ministerie van VWS wordt voor respectievelijk het hoofdevent en de side-events een bedrag van 2 mln. euro en 500.000 euro gevraagd. De totale begroting bedraagt ruim16 mln. euro, waarbij voor het resterende bedrag van ongeveer 3 mln. euro een beroep wordt gedaan op bijdragen uit het bedrijfsleven (sponsoren en toeleveranciers).

Uit het Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen, December 2016 is gebleken dat de organisatie van het WK 2020 zonder bijdrage van de overheid niet mogelijk is. De aanvraag en de daarbij behorende begroting van Road Worlds BV (getoetst door NOC*NSF) bevestigen ook dat substantiële overheidsbijdragen zijn vereist om de organisatie financieel rond te krijgen. De directe kosten voor het WK zijn vele malen hoger dan de directe opbrengsten, welke neer komen op de eerder genoemde bijdrage van 3 mln. uit het bedrijfsleven.

De vraag is of deze subsidie in overeenstemming met Europese regelgeving voor staatssteun kan worden verleend.

Het project
Het WK Wielrennen 2020 is een mondiaal 8-daags fietsevenement dat de provincie Drenthe, als eerste houder van het UCI Bike Region, met meer nadruk op de wereldkaart kan zetten als fietsprovincie. Het fietsevenement kan een etalage zijn voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen. Onze bezienswaardigheden en unieke projecten, zoals het fietspad over de VAM-berg, Wildlands, het TT-circuit, Kamp Westerbork en Vliegveld Eelde komen mondiaal onder de aandacht. Het podium dat het WK Wielrennen 2020 biedt, zal het imago en de marketing van vrijetijds- en fietsprovincie Drenthe ook een grote impuls kunnen geven. Het mondiale sportevenement past binnen onze provinciale fietsambities en draagt bij aan sociale en maatschappelijke verbinding, het bevordert daarnaast de samenwerking in de regio en realiseert een economische impact tussen 11,9 en 22,1 miljoen euro.

Is er sprake van een Dienst van Algemeen Economisch Belang?
Compensatiesteun door decentrale overheden voor het verrichten van een DAEB kan noodzakelijk zijn voor het waarborgen van publieke dienstverlening. In het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (VWEU) worden DAEB expliciet genoemd in de artikelen 14 en 106. Echter, noch uit deze twee bepalingen, noch uit andere wet- en regelgeving inzake DAEB, volgt een alomvattende definitie van DAEB.
In de Commissiegids DAEB uit 2013 omschrijft de Commissie DAEB als *'economische activiteiten die het algemeen belang dienen en die de markt, zonder het overheidsoptreden, anders niet (of niet onder*

dezelfde voorwaarden inzake objectieve kwaliteit, veiligheid, betaalbaarheid, gelijke behandeling of algemene toegang) had verricht'.

Om te beoordelen of sprake is van een Dienst van Algemeen Economisch Belang worden de volgende criteria gehanteerd:

1. is sprake van een economische activiteit?
2. wordt een algemeen belang gediend?
3. zouden de activiteiten zonder overheidsoptreden niet plaatsvinden of niet onder dezelfde voorwaarden (zoals: objectieve kwaliteit, veiligheid, betaalbaarheid, gelijke behandeling of algemene toegang)?

Als niet aan alle criteria wordt voldaan, kan er geen sprake zijn van een Dienst van Algemeen Economisch Belang.

Hieronder volgt een uiteenzetting van deze vragen:

1. is sprake van een economische activiteit?

Dat is het geval. Er wordt een evenement georganiseerd waarbij inkomen kan worden gegenereerd. Zo wordt vanuit het bedrijfsleven geïnvesteerd in het sportevenement door onder andere sponsorpakketten die worden aangeboden en barterdeals. Daarnaast is in beperkte mate sprake van kaartverkoop en worden er VIP-arrangementen aangeboden.

2. wordt een algemeen belang gediend?

Dit is het geval. Het sportevenement vindt grotendeels plaats in de openbare ruimte (op de openbare weg), is door iedereen gratis te bezoeken en genereert hierdoor een enorme sociaal, maatschappelijke en economische spin-off over twee provincies en meerdere gemeentes in Drenthe en Groningen. Door middel van het side-events programma wordt eveneens maximaal ingezet op spin-off in de regio. Het WK versterkt ook de ontwikkelingen die al in gang gezet zijn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied.

Maatschappelijke spin-off

Een breed gedragen en uitgevoerd maatschappelijk programma gekoppeld aan het evenement kan winst opleveren op het gebied van:

Vitaliteit:

- ✓ Stimuleren van gezonde leefstijl als trendbreuk tegen alsmaar stijgende zorgkosten.
- ✓ Gezonde mensen in de regio (terugdringen overgewicht en obesitas).
- ✓ Hogere levensverwachting.

Economisch:

- ✓ Gebied op de kaart, meer bestedingen en overnachtingen.
- ✓ Fietsregio nummer 1, fietsprovincie nummer 1 en fietsstad nummer 1.
- ✓ Regio economisch sterker, fietsen als exploitatiemiddel.

Leefbaarheid/sociaal:

- ✓ Sociale impact vergroten. Groene projecten, openbare ruimte anders inrichten en sociale side-events.
- ✓ Positieve attitude eigen inwoners over mogelijkheden in deze regio (collectief geheugen, mooi feest).

Duurzaamheid:

- ✓ Andere vormen van energie (energietransitie).

Mobiliteit:

- ✓ De fiets voor woon-werk/schoolverkeer.
- ✓ Fysieke verbinding Groningen- Assen, fietssnelwegen.
- ✓ Optimale sportieve beleving van de natuur en stad.

3. zouden de activiteiten zonder overheidsoptreden niet plaatsvinden of niet onder dezelfde voorwaarden (zoals: objectieve kwaliteit, veiligheid, betaalbaarheid, gelijke behandeling of algemene toegang);
Dit is het geval. Zonder financiële steun van de overheid zou dit evenement niet kunnen plaatsvinden, omdat een dergelijk omvangrijk evenement onvoldoende inkomsten genereert vanuit de markt, om de enorme kosten die dit met zich meebrengt te dekken. Opbrengsten zijn gering doordat het evenement/de organisator in beperkte mate tickets kan verkopen of sponsoring in de noordelijke markt binnen kan halen. Kosten zijn echter hoog doordat het evenement grotendeels in de openbare ruimte plaatsvindt.

Alle bovenstaande vragen zijn positief beantwoord, op basis hiervan kan geconcludeerd worden dat er sprake is van een Dienst van Algemeen Economisch Belang.

Altmark arrest
Uit het Altmark-arrest volgt dat het staatssteunverbod van 107 lid 1 VWEU niet van toepassing is als de overheid een onderneming, die zij belast heeft met het uitvoeren van een DAEB, compenseert voor het uitvoeren van deze DAEB. Deze vergoeding moet beperkt blijven tot een compensatie van de extra kosten die de onderneming maakt voor de openbare dienstverplichtingen. ***Er is geen sprake van staatssteun als aan alle (onderstaande) vier Altmark-criteria is voldaan.*** Aanmelding van compensatiesteun voor DAEB bij de Commissie is in dat geval dan ook niet nodig.

Vier criteria:
De compensatiebenadering van het Altmark-arrest maakt het voor overheidsinstanties mogelijk om via een stappenplan een DAEB te financieren zonder dat er sprake is van staatssteun. De compensatiebenadering van Altmark bestaat uit de vier volgende cumulatieve stappen:

- ➔ De begunstigde onderneming moet daadwerkelijk belast zijn met de uitvoering van de openbare dienstverplichtingen. Deze verplichtingen zijn duidelijk omschreven.
- ➔ De criteria op basis waarvan de compensatie wordt berekend, moeten vooraf op objectieve en transparante wijze worden vastgesteld om te voorkomen dat de compensatie een economisch voordeel bevat waardoor de begunstigde onderneming de concurrentie kan vervalsen.
- ➔ De compensatie mag niet hoger zijn dan nodig is om de kosten van de uitvoering van de openbare dienstverplichting geheel of gedeeltelijk te dekken, rekening houdend met de opbrengsten alsmede met een redelijke winst uit de uitvoering van de verplichtingen.
- ➔ Als de met de uitvoering van de openbare dienstverplichtingen te belasten onderneming niet is gekozen door middel van een openbare aanbesteding, moet de noodzakelijke compensatie worden vastgesteld aan de hand van de kosten die een gemiddelde, goed beheerde onderneming zou hebben gemaakt om deze verplichtingen uit te voeren. Bij de selectie van een onderneming mag een redelijke winst uit de uitoefening van de verplichtingen meegerekend worden.

Aan ~~de~~ het laatste ~~criteria~~ criterium wordt niet voldaan in deze casus, aan de eerste drie criteria wordt wel voldaan. De openbare dienstverplichting, namelijk het organiseren van het WK Wielrennen 2020 ~~is~~ wordt door het UCI alleen en exclusief toebedeeld aan Road Worlds BV indien zij aan de voorwaarden van de UCI voldoen. ~~Hierdoor~~ Omdat geen andere partij kan beschikken over dit exclusieve recht, kan er geen openbare aanbesteding plaatsvinden van de opdracht tot het organiseren van het WK Wielrennen 2020. Er moet dus geconcludeerd worden dat ~~er~~ sprake is van staatssteun. Daarom is het zaak te onderzoeken of deze staatssteun kan vallen onder een vrijstelling, zodat deze subsidie geoorloofde staatssteun betreft.

DAEB-pakket 2012
~~Als~~ Voor ~~de~~ compensatie voor het verrichten van een DAEB ~~wel aan de eerste drie criteria van het Altmark-arrest voldoet, maar niet aan het laatste criterium, dan~~ kan gebruik worden gemaakt van de

instrumenten uit het DAEB-pakket 2012. Dit pakket bestaat uit vier regelgevingsinstrumenten, namelijk:

- een mededeling;
- een DAEB de-minimisverordening;
- een Vrijstellingsbesluit (2012/21/EU);
- een Kaderregeling (2012/C 8/03).

DAEB-Vrijstellingsbesluit
Het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012 is als onderdeel van het DAEB-pakket, het juiste instrument om in te zetten voor deze casus, zodat het geoorloofde staatssteun betreft. Het besluit is van toepassing op DAEB-compensaties die voldoen aan de eerste drie Altmark voorwaarden, maar niet aan de laatste voorwaarde (namelijk selectie van een onderneming die de DAEB verricht op basis van aanbesteding of benchmarking). Er is dan wel sprake van staatssteun, maar de steun hoeft niet bij de Commissie te worden aangemeld als voldaan wordt aan de specifieke voorwaarden uit het Vrijstellingsbesluit. Deze voorwaarden zijn (gebaseerd op de oorspronkelijke Altmark-voorwaarden):

- Er is sprake van een duidelijk omschreven DAEB en de onderneming krijgt het beheer door middel van een besluit aangewezen (art. 4 Vrijstellingsbesluit).
- Het compensatiebedrag is niet hoger dan nodig om de nettokosten van de uitvoering van de DAEB te dekken. De onderneming die de DAEB beheert mag een redelijke winst ontvangen (art. 5 Vrijstellingsbesluit).
- De overheidsinstantie houdt toezicht op overcompensatie en stelt een terugbetalingsregeling op om eventuele overcompensatie door de onderneming, die de DAEB beheert, terug te laten betalen (art. 6 Vrijstellingsbesluit).

Overheden die een DAEB compensatie onder het DAEB-Vrijstellingsbesluit willen vormgeven dienen rekening te houden met het algemene compensatieplafond onder het Vrijstellingsbesluit. Dit betreft een *jaarlijks* brutobedrag van € 15 miljoen per onderneming die een DAEB verricht (art. 2 lid 1a Vrijstellingsbesluit).

Conclusie
Er is sprake van een Dienst van Algemeen Economische Belang. Er wordt echter niet voldaan aan alle vier criteria van het Altmark-arrest, waardoor er sprake is van staatssteun. De steun kan echter geoorloofd worden verleend onder het DAEB-vrijstellingsbesluit. De subsidieverlening moet daarom plaatsvinden conform de voorwaarden van het DAEB-vrijstellingsbesluit (2012/21/EU).

Aandachtspunten
Los van het voorgaande kunnen de bijdragen van de beide provincies niet los van de (verwachte) bijdrage van het ministerie van VWS worden gezien. Omdat het ministerie werkt met een uitvoeringsovereenkomst DAEB, is ook voor deze vorm gekozen. De DAEB modelovereenkomst van het ministerie zal aan de basis liggen van onze overeenkomst.

Afstemming met de andere betrokken overheden is noodzakelijk. In het kader daarvan zijn d~~e volgende~~ iverse vragen bij het ministerie van VWS neergelegd, onder andere:

1. De subsidie van VWS wordt beschouwd als restfinanciering. Dat geldt, gezien de DAEB-regels, ook voor de subsidie van de provincies. Mochten de kosten lager uitvallen dat begroot, wat betekent dat voor de subsidievaststelling van de drie subsidieverstrekkers? Is het mogelijk afspraken te maken over de onderlinge verdeling van eventueel teveel verleende subsidie?
2. Mochten de kosten hoger uitvallen dan begroot of de opbrengsten lager dan begroot, zijn wij dan met het oog op de aangewezen DAEB verplicht het tekort aan te vullen? ~~Zo ja, ook wanneer dit boven de grens van 15 miljoen per jaar euro komt?~~

~~3. Het DAEB vrijstellingsbesluit kent een maximum van 15 mln euro per jaar. Ziet u mogelijkheden om een deel van het beschikbare bedrag (bijvoorbeeld voor zover dat ten goede komt aan de fee of tv rechten) niet onder de DAEB vrijstelling te verstrekken (bijvoorbeeld omdat een onderdeel niet economisch van aard is, waarvoor dus geen staatssteunkader hoeft te worden gezocht)? Danwel ziet u mogelijkheden om een deel van het beschikbare bedrag onder een andere titel te verstrekken (bijvoorbeeld marktconforme vergoeding voor reclame tijdens het evenement)? Heeft u daar ervaring mee?~~

~~4. Wat als na subsidieverlening onverhoopt blijkt dat we toch over het plafond van DAEB van 15 mln gaan? Maakt dit de hele steunverlening onrechtmatig? Of is de omvang van de steun op het moment van subsidieverlening bepalend?~~

~~5.~~3. Is het (ook met het oog op de subsidie van VWS) mogelijk om de activiteiten die gericht zijn op maatschappelijke spin-off (organisatorisch en financieel) los van de organiserende partij van het WK te organiseren? Kunnen ook reeds bestaande activiteiten (die profijt hebben van het WK) als spin-off activiteiten worden beschouwd?

~~6.~~4. Is het mogelijk de side events te laten verlopen via een organisatie, die wordt ingehuurd door de organisatie van het WK?

~~7.~~5. Is het mogelijk om te komen tot afspraken, zodat de besteding van de subsidie van de drie overheden op een gelijke wijze verantwoord en beoordeeld kan worden?

~~8.~~6. In de uitvoeringsovereenkomst met betrekking tot de DAEB belast VWS de subsidieontvanger met de organisatie van het evenement. Betekent dit dat de Staat nakoming kan vorderen (zogenaamde afdwingovereenkomst)? Zo ja, hoe verhoudt zich dat tot aanbestedingsregels; is dan niet sprake van een aanbestedingsplichtige overheidsopdracht?

~~9.~~7. Doet VWS, voordat een DAEB wordt aangewezen, onderzoek naar marktfalen en zo ja, op welke wijze?

Op het moment van schrijven van deze memo, ~~zijn~~ is door het ministerie nog geen antwoord~~en~~ gegeven op de bovenstaande vragen.

Een aantal gestelde vragen zijn (niet meer opgenomen) en minder relevant om ~~Het is~~ inmiddels ~~wel~~ duidelijk is dat wanneer de gemaakte kosten hoger liggen dan de verwachte kosten, de compensatie de gemaakte kosten niet volledig mag dekken. De onderneming moet dus een deel van het verlies als gevolg van het feit dat zij minder efficiënt was dan verwacht, op zich nemen.

Wanneer een overheidsinstantie en de gebruikers samen een DAEB financieren en deze dienst verliesgevend is (bijv. omdat deze minder wordt gebruikt door de gebruikers), kan dit tekort door de provincie worden gecompenseerd, als dit maar niet tot een overcompensatie leidt en voor zover dat mogelijk is op basis van de door de bevoegde nationale autoriteit bepaalde parameters voor de berekening van de compensatie. Is er geen sprake van overcompensatie, dan kan het percentage voor de financiering van de DAEB door die overheidsinstantie vrij worden bepaald door de nationale wetgeving en speelt dit geen rol uit oogpunt van de staatssteunregels.

Het DAEB vrijstellingsbesluit heeft een plafond van maximaal 15 miljoen euro per jaar ten behoeve van DAEB's. Van dit plafond zijn enkel uitgezonderd de vervoersector en de vervoersinfrastructuur en compensatie voor de openbare dienst ten behoeve van ziekenhuizen die medische zorg bieden (daaronder begrepen, in voorkomend geval, spoedeisende hulp).

MEMO

Aan : [redacted]
Afschrift : [redacted]
Van : [redacted] (toestelnummer: [redacted]
Datum : 24 mei 2018
Onderwerp : staatssteuntoets Dienst van Algemeen Economisch Belang (DAEB)
WK Wielrennen 2020

Vraag
Er is subsidie aangevraagd door Road World BV voor het organiseren van het WK Wielrennen in 2020 dat plaats moet vinden in de provincies Groningen en Drenthe. Aan zowel de provincie Drenthe en Groningen wordt voor het hoofdevent een subsidie van 5 mln. euro gevraagd. Voor de organisaties van side-events wordt daarnaast een aanvullende subsidie van 250.000,- euro per provincie gevraagd. Aan het ministerie van VWS wordt voor respectievelijk het hoofdevent en de side-events een bedrag van 2 mln. euro en 500.000 euro gevraagd. De totale begroting bedraagt ruim 16 mln. euro, waarbij voor het resterende bedrag van ongeveer 3 mln. euro een beroep wordt gedaan op bijdragen uit het bedrijfsleven (sponsoren en toeleveranciers).

Uit het Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen, December 2016 is gebleken dat de organisatie van het WK 2020 zonder bijdrage van de overheid niet mogelijk is. De aanvraag en de daarbij behorende begroting van Road Worlds BV (getoetst door NOC*NSF) bevestigen ook dat substantiële overheidsbijdragen zijn vereist om de organisatie financieel rond te krijgen. De directe kosten voor het WK zijn namelijk vele malen hoger dan de directe opbrengsten, welke neer komen op de eerder genoemde bijdrage van 3 mln. uit het bedrijfsleven.

De vraag is of deze subsidie in overeenstemming met Europese regelgeving voor staatssteun kan worden verleend.

Het project
Het WK Wielrennen 2020 is een mondiaal 8-daags fietsevenement dat de provincie Drenthe en Groningen, als eerste houders van het UCI Bike Region, met meer nadruk op de wereldkaart kan zetten als fietsprovincies.

Het WK biedt een groot podium voor Groningen en Drenthe om zich aan de wereld kunnen tonen en te presenteren als "Top Dutch" regio. Het WK biedt uitstekende mogelijkheden om de wereld te laten zien hoe goed en aantrekkelijk de regio is op het gebied van wereldwijd belangrijke thema's zoals duurzaamheid, vergroening en gezond ouder worden. Daarnaast zet het WK Noorden goed op de kaart als fiets-regio en biedt het uitstekende mogelijkheden op het gebied van toerisme.

Is er sprake van een Dienst van Algemeen Economisch Belang?
Compensatiesteun door decentrale overheden voor het verrichten van een DAEB kan noodzakelijk zijn voor het waarborgen van publieke dienstverlening. In het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (VWEU) worden DAEB expliciet genoemd in de artikelen 14 en 106. Echter, noch uit deze twee bepalingen, noch uit andere wet- en regelgeving inzake DAEB, volgt een alomvattende definitie van DAEB.

In de Commissiegids DAEB uit 2013 omschrijft de Commissie DAEB als *'economische activiteiten die het algemeen belang dienen en die de markt, zonder het overheidsoptreden, anders niet (of niet onder dezelfde voorwaarden inzake objectieve kwaliteit, veiligheid, betaalbaarheid, gelijke behandeling of algemene toegang) had verricht'*.

Om te beoordelen of sprake is van een Dienst van Algemeen Economisch Belang worden de volgende criteria gehanteerd:

1. is sprake van een economische activiteit?
2. wordt een algemeen belang gediend?
3. zouden de activiteiten zonder overheidsoptreden niet plaatsvinden of niet onder dezelfde voorwaarden (zoals: objectieve kwaliteit, veiligheid, betaalbaarheid, gelijke behandeling of algemene toegang)?

Als niet aan alle criteria wordt voldaan, kan er geen sprake zijn van een Dienst van Algemeen Economisch Belang.

Hieronder volgt een uiteenzetting van deze vragen:

1. is sprake van een economische activiteit?

Dat is het geval. Er wordt vanuit het bedrijfsleven geïnvesteerd in het sportevenement door onder andere sponsorpakketten die worden aangeboden en barterdeals. Daarnaast is in beperkte mate sprake van kaartverkoop en worden er VIP-arrangementen aangeboden.

2. wordt een algemeen belang gediend?

Dit is het geval. Het sportevenement vindt grotendeels plaats in de openbare ruimte (op de openbare weg), is door iedereen gratis te bezoeken en genereert hierdoor een enorme sociaal, maatschappelijke en economische spin-off over twee provincies en meerdere gemeentes in Drenthe en Groningen. Door middel van het side-events programma wordt eveneens maximaal ingezet op spin-off in de regio. Het WK versterkt ook de ontwikkelingen die al in gang gezet zijn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied.

Maatschappelijke spin-off

Een breed gedragen en uitgevoerd maatschappelijk programma gekoppeld aan het evenement kan winst opleveren op het gebied van:

Vitaliteit:

- ✓ Stimuleren van gezonde leefstijl als trendbreuk tegen alsmaar stijgende zorgkosten.
- ✓ Gezonde mensen in de regio (terugdringen overgewicht en obesitas).
- ✓ Hogere levensverwachting.

Economisch:

- ✓ Gebied op de kaart, meer bestedingen en overnachtingen.
- ✓ Fietsregio nummer 1, fietsprovincie nummer 1 en fietsstad nummer 1.
- ✓ Regio economisch sterker, fietsen als exploitatiemiddel.

Leefbaarheid/sociaal:

- ✓ Sociale impact vergroten. Groene projecten, openbare ruimte anders inrichten en sociale side-events.
- ✓ Positieve attitude eigen inwoners over mogelijkheden in deze regio (collectief geheugen, mooi feest).

Duurzaamheid:

- ✓ Andere vormen van energie (energietransitie).

Mobiliteit:

- ✓ De fiets voor woon-werk/schoolverkeer.
- ✓ Fysieke verbinding Groningen- Assen, fietssnelwegen.
- ✓ Optimale sportieve beleving van de natuur en stad.

3. zouden de activiteiten zonder overheidsoptreden niet plaatsvinden of niet onder dezelfde voorwaarden (zoals: objectieve kwaliteit, veiligheid, betaalbaarheid, gelijke behandeling of algemene toegang);
Dit is het geval. Zonder financiële steun van de overheid zou dit evenement niet kunnen plaatsvinden, omdat een dergelijk omvangrijk evenement onvoldoende inkomsten genereert vanuit de markt, om de enorme kosten die dit met zich meebrengt te dekken. Opbrengsten zijn gering doordat het evenement/de organisator in beperkte mate tickets kan verkopen of sponsoring in de noordelijke markt binnen kan halen. Kosten zijn echter hoog doordat het evenement grotendeels in de openbare ruimte plaatsvindt.

Alle bovenstaande vragen zijn positief beantwoord, op basis hiervan kan geconcludeerd worden dat er sprake is van een Dienst van Algemeen Economisch Belang.

Altmark arrest
Uit het Altmark-arrest volgt dat het staatssteunverbod van 107 lid 1 VWEU niet van toepassing is als de overheid een onderneming, die zij belast heeft met het uitvoeren van een DAEB, compenseert voor het uitvoeren van deze DAEB. Deze vergoeding moet beperkt blijven tot een compensatie van de extra kosten die de onderneming maakt voor de openbare dienstverplichtingen. ***Er is geen sprake van staatssteun als aan alle (onderstaande) vier Altmark-criteria is voldaan.*** Aanmelding van compensatiesteun voor DAEB bij de Commissie is in dat geval dan ook niet nodig.

Vier criteria:
De compensatiebenadering van het Altmark-arrest maakt het voor overheidsinstanties mogelijk om via een stappenplan een DAEB te financieren zonder dat er sprake is van staatssteun. De compensatiebenadering van Altmark bestaat uit de vier volgende cumulatieve stappen:

- ➔ De begunstigde onderneming moet daadwerkelijk belast zijn met de uitvoering van de openbare dienstverplichtingen. Deze verplichtingen zijn duidelijk omschreven.
- ➔ De criteria op basis waarvan de compensatie wordt berekend, moeten vooraf op objectieve en transparante wijze worden vastgesteld om te voorkomen dat de compensatie een economisch voordeel bevat waardoor de begunstigde onderneming de concurrentie kan vervalsen.
- ➔ De compensatie mag niet hoger zijn dan nodig is om de kosten van de uitvoering van de openbare dienstverplichting geheel of gedeeltelijk te dekken, rekening houdend met de opbrengsten alsmede met een redelijke winst uit de uitvoering van de verplichtingen.
- ➔ Als de met de uitvoering van de openbare dienstverplichtingen te belasten onderneming niet is gekozen door middel van een openbare aanbesteding, moet de noodzakelijke compensatie worden vastgesteld aan de hand van de kosten die een gemiddelde, goed beheerde onderneming zou hebben gemaakt om deze verplichtingen uit te voeren. Bij de selectie van een onderneming mag een redelijke winst uit de uitoefening van de verplichtingen meegerekend worden.

Aan de laatste criteria wordt niet voldaan in deze casus, aan de eerste drie criteria wordt wel voldaan. De openbare dienstverplichting, namelijk het organiseren van het WK 2020 is door het UCI exclusief toebedeeld aan Road Worlds BV. Hierdoor kan er geen openbare aanbesteding plaatsvinden van de opdracht tot het organiseren van het WK 2020. Er moet dus geconcludeerd worden dat er sprake is van staatssteun. Daarom is het zaak te onderzoeken of deze staatssteun kan vallen onder een vrijstelling, zodat deze subsidie geoorloofde staatssteun betreft.

DAEB-pakket 2012
Als de compensatie voor het verrichten van een DAEB wel aan de eerste drie criteria van het Altmark-arrest voldoet, maar niet aan het laatste criterium, dan kan gebruik worden gemaakt van de instrumenten uit het DAEB-pakket 2012. Dit pakket bestaat uit vier regelgevingsinstrumenten, namelijk:

- een mededeling;
- een DAEB de-minimisverordening;
- een Vrijstellingsbesluit (2012/21/EU;
- een Kaderregeling (2012/C 8/03).

DAEB-Vrijstellingsbesluit
Het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012 is als onderdeel van het DAEB-pakket, het juiste instrument om in te zetten voor deze casus, zodat het geoorloofde staatssteun betreft. Het besluit is van toepassing op DAEB-compensaties die voldoen aan de eerste drie Altmark voorwaarden, maar niet aan de laatste voorwaarde (namelijk selectie van een onderneming die de DAEB verricht op basis van aanbesteding of benchmarking). Er is dan wel sprake van staatssteun, maar de steun hoeft niet bij de Commissie te worden aangemeld als voldaan wordt aan de specifieke voorwaarden uit het Vrijstellingsbesluit. Deze voorwaarden zijn (gebaseerd op de oorspronkelijke Altmark-voorwaarden):

- Er is sprake van een duidelijk omschreven DAEB en de onderneming krijgt het beheer door middel van een besluit aangewezen (art. 4 Vrijstellingsbesluit).
- Het compensatiebedrag is niet hoger dan nodig om de nettokosten van de uitvoering van de DAEB te dekken. De onderneming die de DAEB beheert mag een redelijke winst ontvangen (art. 5 Vrijstellingsbesluit).
- De overheidsinstantie houdt toezicht op overcompensatie en stelt een terugbetalingsregeling op om eventuele overcompensatie door de onderneming, die de DAEB beheert, terug te laten betalen (art. 6 Vrijstellingsbesluit).

Overheden die een DAEB compensatie onder het DAEB-Vrijstellingsbesluit willen vormgeven dienen rekening te houden met het algemene compensatieplafond onder het Vrijstellingsbesluit. Dit betreft een *jaarlijks* brutobedrag van € 15 miljoen per onderneming die een DAEB verricht (art. 2 lid 1a Vrijstellingsbesluit).

Conclusie
Er is sprake van een Dienst van Algemeen Economische Belang. Er wordt echter niet voldaan aan alle vier criteria van het Altmark-arrest, waardoor er sprake is van staatssteun. De steun kan echter geoorloofd worden verleend onder het DAEB-vrijstellingsbesluit. De subsidieverlening moet daarom plaatsvinden conform de voorwaarden van het DAEB-vrijstellingsbesluit. De uitwerking hiervan wordt verderop in de memo toegelicht.

Aandachtspunten
<u>Afstemming met ministerie van VWS</u>
Los van het voorgaande kunnen de bijdragen van de beide provincies niet los van de (verwachte) bijdrage van het ministerie van VWS worden gezien. Omdat het ministerie werkt met een uitvoeringsovereenkomst DAEB, is ook voor deze vorm gekozen. De DAEB modelovereenkomst van het ministerie zal aan de basis liggen van onze overeenkomst.

Afstemming met de andere betrokken overheden is noodzakelijk. In het kader daarvan zijn diverse vragen bij het ministerie van VWS neergelegd, onder andere:

1. De subsidie van VWS wordt beschouwd als restfinanciering. Dat geldt, gezien de DAEB-regels, ook voor de subsidie van de provincies. Mochten de kosten lager uitvallen dat begroot,

wat betekent dat voor de subsidievaststelling van de drie subsidieverstrekkers? Is het mogelijk afspraken te maken over de onderlinge verdeling van eventueel teveel verleende subsidie?
2. Mochten de kosten hoger uitvallen dan begroot of de opbrengsten lager dan begroot, zijn wij dan met het oog op de aangewezen DAEB verplicht het tekort aan te vullen?
3. Is het (ook met het oog op de subsidie van VWS) mogelijk om de activiteiten die gericht zijn op maatschappelijke spin-off (organisatorisch en financieel) los van de organiserende partij van het WK te organiseren? Kunnen ook reeds bestaande activiteiten (die profijt hebben van het WK) als spin-off activiteiten worden beschouwd?
4. Is het mogelijk de side events te laten verlopen via een organisatie, die wordt ingehuurd door de organisatie van het WK?
5. Is het mogelijk om te komen tot afspraken, zodat de besteding van de subsidie van de drie overheden op een gelijke wijze verantwoord en beoordeeld kan worden?
6. In de uitvoeringsovereenkomst met betrekking tot de DAEB belast VWS de subsidieontvanger met de organisatie van het evenement. Betekent dit dat de Staat nakoming kan vorderen (zogenaamde afdwingovereenkomst)? Zo ja, hoe verhoudt zich dat tot aanbestedingsregels; is dan niet sprake van een aanbestedingsplichtige overheidsopdracht?
7. Doet VWS, voordat een DAEB wordt aangewezen, onderzoek naar marktfalen en zo ja, op welke wijze?

Op het moment van schrijven van deze memo, zijn door het ministerie nog geen antwoorden gegeven op de bovenstaande vragen.

Een aantal gestelde vragen zijn (niet meer opgenomen) en minder relevant om inmiddels duidelijk is dat wanneer de gemaakte kosten hoger liggen dan de verwachte kosten, de compensatie de gemaakte kosten niet volledig mag dekken. De onderneming moet dus een deel van het verlies als gevolg van het feit dat zij minder efficiënt was dan verwacht, op zich nemen.

Wanneer een overheidsinstantie en de gebruikers samen een DAEB financieren en deze dienst verliesgevend is (bijv. omdat deze minder wordt gebruikt door de gebruikers), kan dit tekort door de provincie worden gecompenseerd, als dit maar niet tot een overcompensatie leidt en voor zover dat mogelijk is op basis van de door de bevoegde nationale autoriteit bepaalde parameters voor de berekening van de compensatie. Is er geen sprake van overcompensatie, dan kan het percentage voor de financiering van de DAEB door die overheidsinstantie vrij worden bepaald door de nationale wetgeving en speelt dit geen rol uit oogpunt van de staatssteunregels.

Uitwerking van het DAEB
Het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012 is van toepassing op DAEB-compensaties die voldoen aan de eerste drie Altmarkvoorwaarden, maar niet aan de laatste voorwaarde (namelijk selectie van een onderneming die de DAEB verricht op basis van aanbesteding of benchmarking). Er is dan wel sprake van staatssteun, maar de steun hoeft niet bij de Europese Commissie te worden aangemeld op basis van artikel 108 lid 3 VWEU (zie artikel 3 Vrijstellingsbesluit) als voldaan wordt aan de specifieke voorwaarden van het Vrijstellingsbesluit.

<u>Er moet voldaan worden aan de volgende drie voorwaarden (gebaseerd op de oorspronkelijke Altmark-voorwaarden):</u>
- ➔ Er is sprake van een duidelijk omschreven DAEB en de onderneming krijgt het beheer door middel van een besluit aangewezen (artikel 4 Vrijstellingsbesluit);
- ➔ Het compensatiebedrag is niet hoger dan nodig om de nettokosten van de uitvoering van de DAEB te dekken. De onderneming die de DAEB beheert mag een redelijke winst ontvangen (artikel 5 Vrijstellingsbesluit);

- ➔ De overheidsinstantie houdt toezicht op overcompensatie en stelt een terugbetalingsregeling op om eventuele overcompensatie door de onderneming die de DAEB beheert, terug te laten betalen (artikel 6 Vrijstellingsbesluit).

Plafond

Overheden die een DAEB compensatie onder het Vrijstellingsbesluit willen vormgeven dienen rekening te houden met het algemene compensatieplafond onder het Vrijstellingsbesluit. Dit betreft een *jaarlijks* brutobedrag van 15 miljoen euro per onderneming die een DAEB verricht (artikel 2 lid 1 sub a) Vrijstellingsbesluit). Het plafond geldt voor de subsidie van de gezamenlijke overheden. De thans gevraagde subsidie blijft onder dit plafond. Eventuele extra investeringen in verband met bijvoorbeeld tegenvallers of extra activiteiten zou echter al snel een overschrijding van het plafond tot gevolg kunnen hebben, met een meldingsplicht tot gevolg. Daarom is het van belang ervoor te waken dat het plafond niet wordt overschreden.

Aanwijzingsbesluit DAEB

Een aanwijzingsbesluit DAEB is vormvrij en is zowel op basis van een bestuursrechtelijke als op een privaatrechtelijke titel aan te wijzen en moet in ieder geval de volgende gegevens inhouden:
a) de inhoud en de duur van de openbare dienstverplichtingen;
b) de betrokken onderneming(en);
c) het betrokken grondgebied;
d) of de overheidsinstantie de onderneming die de DAEB gaat verrichten een uitsluitend of bijzonder recht heeft verleend (bijvoorbeeld een alleenrecht of een concessie voor diensten);
e) een beschrijving van het compensatiemechanisme en de parameters voor berekening, toezicht en eventuele herziening van de compensatie;
f) de regelingen om eventuele overcompensatie te vermijden en terug te vorderen, en
g) een verwijzing naar het DAEB-Vrijstellingsbesluit nr. 2012/21/EU.

Bovenstaande gegevens moeten voor een periode van 10 jaar bewaard worden, zodat de Commissie deze eventueel kan opvragen (artikel 8 Vrijstellingsbesluit).
Een DAEB-aanwijzing op basis van het Vrijstellingsbesluit mag niet langer gelden dan 10 jaren (artikel 2 lid 2 Vrijstellingsbesluit).

Artikel 5 van het Vrijstellingsbesluit stelt dat het compensatiebedrag niet hoger mag zijn dan de netto kosten ter dekking van de uitvoering van de DAEB-taken. Hiermee moet bij steunverlening rekening worden gehouden. Bij het begroten van de compensatie mag ook een redelijke winst mee berekend worden.

Redelijke winst

Het DAEB-Vrijstellingsbesluit rekent onder een ‘redelijke winst’ het rendement op kapitaal dat een gemiddelde onderneming zou vragen voor het uitvoeren van de DAEB. Hierbij moet rekening gehouden worden met:

- ➔ de tijdsperiode waarin de DAEB wordt verricht;
- ➔ het economische risico dat de onderneming loopt (bijvoorbeeld door te investeren);
- ➔ de ontwikkelingen in de sector (welke rentevoet vragen andere ondernemingen voor het verrichten van soortgelijke publieke diensten).

Het ‘rendement op kapitaal’ is de interne opbrengstvoet (IRR) die de onderneming op het door haar geïnvesteerde kapitaal behaalt, gedurende de periode waarin zij met het beheer van de DAEB is belast. In de praktijk betekent dit de IRR die behaald wordt doordat de redelijke winst op een bepaalde hoogte in het aanwijzingsbesluit is vastgesteld.

De IRR van een bepaalde onderneming voor een bepaalde activiteit is dus het gevolg van de bepaling van de hoogte van de compensatie, die weer moet uitgaan van de IRR van een gemiddelde, efficiënt beheerde onderneming.
Twee afzonderlijke rechtspersonen kunnen afhankelijk van de zeggenschap en functionele, economische of organische banden geacht worden één entiteit te vormen voor de toepassing van de staatssteunregels. Die economische entiteit wordt dan beschouwd als de betreffende onderneming. Het voorgaande betekent in dit geval dat het concern waar Road World B.V. onderdeel van uitmaakt als geheel een redelijke winst mag ontvangen. Geadviseerd wordt om bij de verlening van de subsidie concreet te maken wat in dit geval onder redelijke winst wordt verstaan of eventueel de afspraak te maken dat geen winst zal worden gemaakt.

Kostenposten
Aangezien Road Worlds BV alleen maar activiteiten verricht in het kader van de DAEB, mogen alle kosten die deze onderneming maakt gecompenseerd worden.

Overcompensatie
Van overcompensatie is sprake als de DAEB-beheerder een vergoeding ontvangt die hoger is dan het noodzakelijke bedrag dat vastgesteld is ter dekking van de nettokosten en de redelijke winst van de DAEB.
Om te voorkomen dat er een hoger bedrag dan de in aanmerking komende nettokosten en redelijke winst wordt gecompenseerd voor de DAEB, moeten overheden zelf toezicht houden op overcompensatie. Als er teveel aan compensatie wordt uitgekeerd, dan moet de overheidsinstantie door middel van een terugbetalingsregeling deze steun terugvorderen.
Als uit het gemiddelde jaarcompensatiebedrag volgt dat maximaal 10% teveel aan compensatie betaald is, dan hoeft dit bedrag niet direct teruggevorderd te worden, maar moet dit overschot verrekend worden over de aansluitende periode waarin de DAEB verricht wordt.
De Europese Commissie houdt ook toezicht door de rapportageformulieren van overheden te controleren. Overheden hebben echter beleidsvrijheid in de manier waarop zij toezicht uitoefenen. Zij moeten de volgende instrumenten vastleggen met het oog op het voorkomen van overcompensatie:

- ➔ gescheiden boekhouding;
- ➔ 3 jaarlijkse accountantscontrole;
- ➔ terugbetalingsregeling.

Controle op overcompensatie
Artikel 6 van het Vrijstellingsbesluit vereist een regelmatige controle (minstens driejaarlijks) op overcompensatie. In een bepaald jaar kan een DAEB-ondernemer meer compensatie krijgen dan daaraan voorafgaand was voorzien. Dat overschot mag verrekend worden over de gehele periode waarin de DAEB uitgevoerd wordt, zodat er geen overcompensatie plaatsvindt. Als er echter op jaarbasis een overschot is van meer dan 10 % dan moet dit bedrag teruggevorderd worden.
Door veranderende economische omstandigheden is het mogelijk dat de parameters van compensatie moeten worden aangepast. Zo kunnen bijvoorbeeld extra activiteiten aan de DAEB worden toegevoegd. Dergelijke aanpassingen in de compensatie zijn mogelijk, zolang dit transparant gedaan wordt en het aanwijzingsbesluit wordt aangepast.
De driejaarlijkse controleverplichting sluit daarom niet uit dat aanpassingen kunnen worden gedaan en biedt overheidsinstanties hierin beleidsvrijheid en flexibiliteit.

Terugbetalingsregeling
Een terugvorderingsmechanisme (clawback) is een bepaling die de dienstverrichter verplicht onder bepaalde omstandigheden compensatie terug te betalen. Als niet te ramen is welke inkomsten het aanbieden van de DAEB zal genereren, kan een terugvorderingsmechanisme in het toewijzingsbesluit een geschikt instrument zijn om het risico te verminderen dat de dienstverrichter overgecompenseerd wordt.

Rapportageverplichtingen

Op basis van artikel 9 van het DAEB-Vrijstellingsbesluit moeten decentrale overheden tweejaarlijks rapporteren over DAEB-compensaties. Deze rapportage staat los van de jaarlijkse staatssteunrapportage voor het State Aid Scoreboard. Het Coördinatiepunt Staatssteun van het ministerie van BZK en Kenniscentrum Europa decentraal zullen decentrale overheden bij een aanstaande rapportage tijdig informeren. Aan de hand van de verslaglegging van decentrale overheden, kan de Europese Commissie controleren of de aangewezen DAEB conform de voorwaarden van de Vrijstelling is ingericht. Daarnaast analyseert de Europese Commissie de knelpunten die overheden ervaren met de toepassing van het DAEB-Vrijstellingsbesluit.
Voor de tweejaarlijkse rapportage moet een omschrijving van de activiteiten die als DAEB zijn aangewezen en de sector waarin deze activiteiten verricht worden, worden aangeleverd.

MEMO

Aan : [redacted]
Afschrift : [redacted]
Van : [redacted] (toestelnummer: [redacted]
Datum : 18 april 2018
Onderwerp : WK2020 – subsidie/inkoop en staatssteun

Op dit moment ligt de vraag voor of en op welke wijze de provincie de organisatie van het WK wielrennen 2020 wil steunen. Omdat aan de initiatiefnemer duidelijkheid hierover moet worden gegeven voor juni 2018, zal op korte termijn duidelijkheid moeten komen op welke wijze wij dat intern willen oppakken. Deze memo heeft tot doel een kort overzicht te geven of en op welke wijze steun aan het evenement kan worden gegeven. Dit op basis van de op 18 april 2018 beschikbare informatie. Deze memo ziet niet op de risico's die spelen bij (een eventuele bijdrage aan) het evenement.

Voor ons zijn op het moment van schrijven een aantal feiten gegeven:

- UCI is voornemens – als aan alle voorwaarden wordt voldaan – het exclusieve recht om het WK te organiseren aan Road Worlds 2020 bv (hierna: Road Worlds) te verlenen. Hiervoor is onder andere vereist dat begin juni 2018 duidelijk is dat aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan.
- Road Worlds is apart opgericht voor de organisatie van het WK. Wij (of een andere overheid) zijn geen organisator en kunnen dat ook niet worden omdat wij niet (kunnen) beschikken over het exclusieve recht.
- Road Worlds vraagt aan drie overheden (provincie Groningen, provincie Drenthe en het ministerie van VWS) een bijdrage. In totaal gaat het hierbij om ongeveer 13 miljoen euro. De overige middelen betreffen een verwachte bijdrage uit de markt – sponsoring en andere inkomsten. Hierbij gaat het over ongeveer 3 miljoen euro. Of meer inkomsten mogelijk zijn, is onduidelijk.

Subsidie of inkoop
Eén van de vragen die speelt is of sprake is van een inkoop- of een subsidierelatie. Ter beantwoording hiervan is gebruik gemaakt van de 'Checklist inkoop vs subsidie'. In het kort komt het volgende hieruit naar voren:

> Kenmerkend voor inkoop is dat sprake is van een opdrachtgever die een behoefte heeft en een opdrachtnemer die conform de eisen van de opdrachtgever uitvoering geeft aan deze behoefte. Deze behoefte bestaat uit het uitvoeren van werken, leveren van diensten of goederen door derden aan de overheid. Er wordt een marktconforme prijs betaald voor de opdracht. Bij subsidie is het de subsidieaanvrager die het initiatief toont en een aanvraag bij de overheid indient om bepaalde activiteiten te verrichten die van algemeen (publiek) belang zijn. Er wordt een bijdrage in de kosten gegeven.

In casu ligt het initiatief bij Road Worlds die het WK wielrennen in 2020 wil organiseren. Zij zijn daarnaast de enige partij die dit kunnen doen omdat het UCI voornemens is het exclusieve recht aan deze partij te verlenen. Concurrentiestelling op een markt is onmogelijk omdat onze bijdrage bij een specifieke organisatie terecht moet komen. Er kan geen aanbesteding worden gedaan. Daarom kan niet anders worden geconcludeerd dan dat sprake is van een subsidie.

In het verlengde hiervan speelt ook de gedachte om de bijdrage van de verschillende overheden via een stichting te laten lopen in de hoop op deze wijze beter grip te houden op de organisatie van het

evenement. Los van de vraag of het wenselijk en mogelijk is om een stichting op te richten enkel met het doel grip te houden op de organisatie van een evenement, is het in tijd onmogel jk een stichting op te richten die vervolgens een aanvraag doet voor een b jdrage en voldoende duidel jkheid kan geven aan Road Worlds om het evenement van de UCI toegekend te krijgen. Initiatiefnemer heeft er juist voor gekozen een aparte bv op te richten en vanuit die bv de organisatie vorm te geven. Om die reden wordt het oprichten van een stichting buiten beschouwing gelaten.

Staatssteun
Los van de inhoudel jk behandeling van de subsidieaanvraag, zijn de staatssteunregels een van de belangrijkste elementen waar aan moet worden voldaan. Dat sprake is van staatssteun indien wordt besloten tot het geven van een b jdrage, geldt hierb j als gegeven.

Vanwege de mogelijke verstoring van de mededinging op de Europese markt, is staatssteun in principe verboden. Er gelden echter vele uitzonderingen op het staatssteunverbod. Vanwege de omvang van de gevraagde overheidsb jdrage en de aard van het evenement, is eigenlijk maar één vr jstelling mogelijk: het Vr jstellingsbesluit DAEB 2012 (2012/21/EU).

Hierna volgt informatie over de DAEB van de website van Europa decentraal.
Decentrale overheden hebben een ruime beoordelingsbevoegdheid bij het definiëren van DAEB. Dit geldt zolang deze diensten zich door hun algemeen belang onderscheiden van gebruikel jke marktdiensten. De Europese Commissie heeft deze ruime discretionaire bevoegdheden van lidstaten om DAEB te omschr jven bevestigd in onder andere de Commissiegids uit 2013. Dit gebeurde in navolging van jurisprudentie van het Gerecht en het Europees Hof van Justitie.

Diensten van algemeen economisch belang z jn economische activiteiten die een publiek belang dienen. Omdat ondernemers of overheden die een DAEB uitvoeren zich op ‘een markt’ begeven, onderscheiden deze activiteiten zich van NEDAB (niet-economische diensten van algemeen belang). Doorgaans is er sprake van onrendabele activiteiten en/of van activiteiten die de markt ontoereikend naar (sociaal-) maatschappelijk verantwoorde voorwaarden kan uitvoeren. Hierdoor moeten ondernemingen die met een DAEB belast zijn gecompenseerd worden voor de openbare diensten die zij uitvoeren. Zonder ingrijpen van de overheid kunnen bepaalde groepen burgers geen gebruik maken van deze diensten. Denk bijvoorbeeld aan een busverbinding die noodzakelijk is voor grote groepen mensen (ouderen, jongeren, forensen), maar die op basis van economische efficiency niet (meer) zou worden uitgevoerd door vervoersondernemingen. Hiermee onderscheiden DAEB zich ook van gebruikelijke marktactiviteiten, die wel voldoende door de markt worden aangeboden en die economisch rendabel zijn.

De Commissie veronderstelt een bepaald marktfalen als voorwaarde voor de financiering van DAEB. Zij gaat er bij het beoordelen van de noodzaak en de proportionaliteit van de DAEB vanuit dat de markt ontoereikend is om naar sociaal-maatschappelijk verantwoorde voorwaarden bepaalde activiteiten voort te brengen.

Het Vr jstellingsbesluit DAEB 2012 is onderdeel van het DAEB-pakket. Het besluit is van toepassing op DAEB-compensaties die voldoen aan de eerste drie Altmark voorwaarden, maar niet aan de laatste voorwaarde (namelijk selectie van een onderneming die de DAEB verricht op basis van aanbesteding of benchmarking). Er is dan wel sprake van staatssteun, maar de steun hoeft niet b j de Commissie te worden aangemeld als voldaan wordt aan de specifieke voorwaarden uit het Vrijstellingsbesluit. Deze voorwaarden zijn (gebaseerd op de oorspronkel jke Altmark-voorwaarden):

- Er is sprake van een duidelijk omschreven DAEB en de onderneming kr jgt het beheer door middel van een besluit aangewezen (art. 4 Vr jstellingsbesluit).
- Het compensatiebedrag is niet hoger dan nodig om de nettokosten van de uitvoering van de DAEB te dekken. De onderneming die de DAEB beheert mag een redel jke winst ontvangen (art. 5 Vrijstellingsbesluit).
- De overheidsinstantie houdt toezicht op overcompensatie en stelt een terugbetalingsregeling op om eventuele overcompensatie door de onderneming, die de DAEB beheert, terug te laten betalen (art. 6 Vr jstellingsbesluit).

Het DAEB-Vr jstellingsbesluit biedt ruimte voor decentrale overheden om DAEB te compenseren die sociaal-maatschappelijk relevant zijn op lokaal en regionaal niveau. Het DAEB Vrijstellingsbesluit biedt daarom veel ruimte voor sociale DAEB en DAEB die gericht zijn op publieke dienstverlening op decentraal niveau.

Staatssteunvr jstelling voor het WK

Uit de verkennende onderzoeken is gebleken dat de organisatie van het WK 2020 zonder b jdrage van de overheid niet mogel jk is. De aanvraag en de daarbij behorende begroting van Road Worlds bevestigen ook dat substantiële overheidsbijdragen zijn vereist om de organisatie financieel rond te kr jgen. In zoverre lijkt te zijn voldaan aan het criterium 'marktfalen'. Wel zal dit nadrukkelijk moeten worden getoetst zodat duidel jk wordt dat de 'noodzaak en de proportionaliteit van de DAEB vanuit dat de markt ontoereikend is om naar sociaal-maatschappel jk verantwoorde voorwaarden bepaalde activiteiten voort te brengen'. Op dit moment is dat nergens vastgelegd omdat de beschikbare informatie gering en nog niet definitief is. Als een aanvraag binnen is, kan dit worden gedaan. Afhankel jk van de uitkomst daarvan kan pas worden geconcludeerd dat sprake is van een DAEB.

Met opmerkingen [redacted] Deze onderzoekend ken ik niet maar heb ik zo ingevuld.

Als bl jkt dat sprake is van een DAEB, zal deze moeten worden ingericht conform de vereisten uit het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012. Omdat het evenement wordt gesteund door drie overheden, is het zaak dat dit op een gelijke wijze gebeurt. Samen met de juristen van de provincie Groningen is daarom contact opgenomen met het ministerie van VWS. Hieruit blijkt dat het ministerie werkt met een subsidiebeschikking en een uitvoeringsovereenkomst waarin de DAEB-aanwijzing zit (zie b jlage).

Los van het voorgaande kunnen de b jdragen van de beide provincies niet los van de (verwachte) b jdrage van het ministerie worden gezien. Afstemming is noodzakelijk. In het kader daarvan zijn de volgende vragen bij het ministerie neergelegd:

1. De subsidie van VWS wordt beschouwd als restfinanciering. Dat geldt, gezien de DAEB-regels, ook voor de subsidie van de provincies. Mochten de kosten lager uitvallen dat begroot, wat betekent dat voor de subsidievaststelling van de drie subsidieverstrekkers? Is het mogel jk afspraken te maken over de onderlinge verdeling van eventueel teveel verleende subsidie?
2. Mochten de kosten hoger uitvallen dan begroot of de opbrengsten lager dan begroot, zijn wij dan met het oog op de aangewezen DAEB verplicht het tekort aan te vullen? Zo ja, ook wanneer dit boven de grens van 15 miljoen euro komt?
3. Het DAEB-vr jstellingsbesluit kent een maximum van 15 mln euro. Ziet u mogelijkheden om een deel van het beschikbare bedrag (bijvoorbeeld voor zover dat ten goede komt aan de fee of tv-rechten) niet onder de DAEB-vrijstelling te verstrekken (bijvoorbeeld omdat een onderdeel niet economisch van aard is, waarvoor dus geen staatssteunkader hoeft te worden gezocht)? Danwel ziet u mogel jkheden om een deel van het beschikbare bedrag onder een andere titel te verstrekken (bijvoorbeeld marktconforme vergoeding voor reclame tijdens het evenement)? Heeft u daar ervaring mee?

4. Wat als na subsidieverlening onverhoopt blijkt dat we toch over het plafond van DAEB van 15 mln gaan? Maakt dit de hele steunverlening onrechtmatig? Of is de omvang van de steun op het moment van subsidieverlening bepalend?
5. Is het (ook met het oog op de subsidie van VWS) mogel jk om de activiteiten die gericht zijn op maatschappelijke spin-off (organisatorisch en financieel) los van de organiserende partij van het WK te organiseren? Kunnen ook reeds bestaande activiteiten (die profijt hebben van het WK) als spin-off activiteiten worden beschouwd?
6. Is het mogel jk de side events te laten verlopen via een organisatie, die wordt ingehuurd door de organisatie van het WK?
7. Is het mogel jk om te komen tot afspraken, zodat de besteding van de subsidie van de drie overheden op een gelijke wijze verantwoord en beoordeeld kan worden?
8. In de uitvoeringsovereenkomst met betrekking tot de DAEB belast VWS de subsidieontvanger met de organisatie van het evenement. Betekent dit dat de Staat nakoming kan vorderen (zogenaamde afdwingovereenkomst)? Zo ja, hoe verhoudt zich dat tot aanbestedingsregels; is dan niet sprake van een aanbestedingsplichtige overheidsopdracht?
9. Doet VWS, voordat een DAEB wordt aangewezen, onderzoek naar marktfalen en zo ja, op welke wijze?

Op het moment van schrijven van deze memo, zijn nog geen antwoorden gegeven op de bovenstaande vragen.

Bij Europa decentraal was ook de vraag neergelegd hoe om te gaan met verliezen bij het aanwijzen van een DAEB en het plafond van 15 miljoen Euro. Het volgende antwoord is gegeven op deze vraag:

> Het DAEB vrijstellingsbesluit heeft een plafond van maximaal 15 miljoen EUR per jaar ten behoeve van DAEB's. Van dit plafond zijn enkel uitgezonderd de vervoersector en de vervoersinfrastructuur en compensatie voor de openbare dienst ten behoeve van ziekenhuizen die medische zorg bieden (daaronder begrepen, in voorkomend geval, spoedeisende hulp).
>
> Wanneer een overheidsinstan ie en de gebruikers samen een DAEB financieren en deze dienst verliesgevend is (bijv. omdat deze minder wordt gebruikt door de gebruikers), kan dit tekort door de provincie worden gecompenseerd, als dit maar niet tot een overcompensatie leidt en voor zover dat mogelijk is op basis van de door de bevoegde na ionale autoriteit bepaalde parameters voor de berekening van de compensa ie. Is er geen sprake van overcompensatie, dan kan het percentage voor de financiering van de DAEB door die overheidsinstantie vrij worden bepaald door de nationale wetgeving en speelt dit geen rol uit oogpunt van de staatssteunregels.
>
> Teneinde te blijven zorgen voor doelmatigheidsprikkels voor de dienstverrichter, dient de compensatie gebaseerd te zijn op de verwachte kosten (vaststelling vooraf van de hoogte van de compensatie) of op een combinatie van verwachte en gemaakte kosten (betaling die afhankelijk wordt gesteld van de mate waarin de doelstellingen inzake efficiën ie zijn gehaald). Wanneer de gemaakte kosten hoger liggen dan de verwachte kosten, mag de compensatie de gemaakte kosten niet volledig dekken. De onderneming moet dus een deel van het verlies als gevolg van het feit dat zij minder efficiënt was dan verwacht, op zich nemen.

MEMO

Aan : [redacted]
Afschrift : [redacted]
Van : [redacted] (toestelnummer: [redacted]
Datum : 18 april 2018
Onderwerp : WK2020

Op dit moment ligt de vraag voor of en op welke wijze de provincie de organisatie van het WK wielrennen 2020 wil steunen. Omdat aan de initiatiefnemer duidelijkheid hierover moet worden gegeven voor juni 2018, zal op korte termijn duidelijkheid moeten komen op welke wijze wij dat intern willen oppakken. Deze memo heeft tot doel een kort overzicht te geven of en op welke wijze steun aan het evenement kan worden gegeven. Dit op basis van de op 18 april 2018 beschikbare informatie. Deze memo ziet niet op de risico's die spelen bij (een eventuele bijdrage aan) het evenement.

Voor ons zijn op het moment van schrijven een aantal feiten gegeven:

- UCI is voornemens – als aan alle voorwaarden wordt voldaan – het exclusieve recht om het WK te organiseren aan Road Worlds 2020 bv (hierna: Road Worlds) te verlenen. Hiervoor is onder andere vereist dat begin juni 2018 duidelijk is dat aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan.
- Road Worlds is apart opgericht voor de organisatie van het WK. Wij (of een andere overheid) zijn geen organisator en kunnen dat ook niet worden omdat wij niet (kunnen) beschikken over het exclusieve recht.
- Road Worlds vraagt aan drie overheden (provincie Groningen, provincie Drenthe en het ministerie van VWS) een bijdrage. In totaal gaat het hierbij om ongeveer 13 miljoen euro. De overige middelen betreffen een verwachte bijdrage uit de markt – sponsoring en andere inkomsten. Hierbij gaat het over ongeveer 3 miljoen euro. Of meer inkomsten mogelijk zijn, is onduidelijk.

Subsidie of inkoop
Eén van de vragen die speelt is of sprake is van een inkoop- of een subsidierelatie. Ter beantwoording hiervan is gebruik gemaakt van de 'Checklist inkoop vs subsidie'. In het kort komt het volgende hieruit naar voren:

> Kenmerkend voor inkoop is dat sprake is van een opdrachtgever die een behoefte heeft en een opdrachtnemer die conform de eisen van de opdrachtgever uitvoering geeft aan deze behoefte. Deze behoefte bestaat uit het uitvoeren van werken, leveren van diensten of goederen door derden aan de overheid. Bij subsidie is het de subsidieaanvrager die het initiatief toont en een aanvraag bij de overheid indient om bepaalde activiteiten te verrichten die van algemeen (publiek) belang zijn. Concurrentiestelling op een markt is hierbij niet mogelijk.

In casu ligt het initiatief bij Road Worlds die het WK wielrennen in 2020 wil organiseren. Zij zijn daarnaast de enige partij die dit kunnen doen omdat het UCI voornemens is het exclusieve recht aan deze partij te verlenen. Concurrentiestelling op een markt is onmogelijk omdat onze bijdrage bij een specifieke organisatie terecht moet komen. Er kan geen aanbesteding worden gedaan. Daarom kan niet anders worden geconcludeerd dan dat sprake is van een subsidie.

In het verlengde hiervan speelt ook de gedachte om de bijdrage van de verschillende overheden via een stichting te laten lopen in de hoop op deze wijze beter grip te houden op de organisatie van het evenement. Los van de vraag of het wenselijk en mogelijk is om een stichting op te richten enkel met

het doel grip te houden op de organisatie van een evenement, is het in tijd onmogel jk een stichting op te richten die vervolgens een aanvraag doet voor een b jdrage en voldoende duidel jkheid kan geven aan Road Worlds om het evenement van de UCI toegekend te krijgen. Initiatiefnemer heeft er juist voor gekozen een aparte bv op te richten en vanuit die bv de organisatie vorm te geven. Om die reden wordt het oprichten van een stichting buiten beschouwing gelaten.

Staatssteun
Los van de inhoudel jk behandeling van de subsidieaanvraag, zijn de staatssteunregels één van de belangrijkste elementen waar aan moet worden voldaan. Dat sprake is van staatssteun indien wordt besloten tot het geven van een b jdrage, geldt hierb j als gegeven.

Vanwege de mogelijke verstoring van de mededinging op de Europese markt, is staatssteun in principe verboden. Er gelden echter vele uitzonderingen op het staatssteunverbod. Vanwege de omvang van de gevraagde overheidsb jdrage en de aard van het evenement, is eigenlijk maar één vr jstelling mogelijk: het Vr jstellingsbesluit DAEB 2012 (2012/21/EU).

Hierna volgt informatie over de DEAB van de website van Europa decentraal
Decentrale overheden hebben een ruime beoordelingsbevoegdheid bij het definiëren van DAEB. Dit geldt zolang deze diensten zich door hun algemeen belang onderscheiden van gebruikel jke marktdiensten. De Europese Commissie heeft deze ruime discretionaire bevoegdheden van lidstaten om DAEB te omschr jven bevestigd in onder andere de Commissiegids uit 2013. Dit gebeurde in navolging van jurisprudentie van het Gerecht en het Europees Hof van Justitie.

Diensten van algemeen economisch belang z jn economische activiteiten die een publiek belang dienen. Omdat ondernemers of overheden die een DAEB uitvoeren zich op ‘een markt’ begeven, onderscheiden deze activiteiten zich van NEDAB. Doorgaans is er sprake van onrendabele activiteiten en/of van activiteiten die de markt ontoereikend naar (sociaal-) maatschappelijk verantwoorde voorwaarden kan uitvoeren. Hierdoor moeten ondernemingen die met een DAEB belast z jn gecompenseerd worden voor de openbare diensten die z j uitvoeren. Zonder ingrijpen van de overheid kunnen bepaalde groepen burgers geen gebruik maken van deze diensten. Denk bijvoorbeeld aan een busverbinding die noodzakelijk is voor grote groepen mensen (ouderen, jongeren, forensen), maar die op basis van economische efficiency niet (meer) zou worden uitgevoerd door vervoersondernemingen. Hiermee onderscheiden DAEB zich ook van gebruikelijke marktactiviteiten, die wel voldoende door de markt worden aangeboden en die economisch rendabel zijn.

De Commissie veronderstelt een bepaald marktfalen als voorwaarde voor de financiering van DAEB. Zij gaat er bij het beoordelen van de noodzaak en de proportionaliteit van de DAEB vanuit dat de markt ontoereikend is om naar sociaal-maatschappelijk verantwoorde voorwaarden bepaalde activiteiten voort te brengen.

Het Vr jstellingsbesluit DAEB 2012 is onderdeel van het DAEB-pakket. Het besluit is van toepassing op DAEB-compensaties die voldoen aan de eerste drie Altmark voorwaarden, maar niet aan de laatste voorwaarde (namelijk selectie van een onderneming die de DAEB verricht op basis van aanbesteding of benchmarking). Er is dan wel sprake van staatssteun, maar de steun hoeft niet b j de Commissie te worden aangemeld als voldaan wordt aan de specifieke voorwaarden uit het Vrijstellingsbesluit. Deze voorwaarden zijn (gebaseerd op de oorspronkel jke Altmark-voorwaarden):

- Er is sprake van een duidelijk omschreven DAEB en de onderneming kr jgt het beheer door middel van een besluit aangewezen (art. 4 Vr jstellingsbesluit).

- Het compensatiebedrag is niet hoger dan nodig om de nettokosten van de uitvoering van de DAEB te dekken. De onderneming die de DAEB beheert mag een redel jke winst ontvangen (art. 5 Vrijstellingsbesluit).
- De overheidsinstantie houdt toezicht op overcompensatie en stelt een terugbetalingsregeling op om eventuele overcompensatie door de onderneming, die de DAEB beheert, terug te laten betalen (art. 6 Vr jstellingsbesluit).

Het DAEB-Vr jstellingsbesluit biedt ruimte voor decentrale overheden om DAEB te compenseren die sociaal-maatschappelijk relevant zijn op lokaal en regionaal niveau. Het DAEB Vrijstellingsbesluit biedt daarom veel ruimte voor sociale DAEB en DAEB die gericht z jn op publieke dienstverlening op decentraal niveau.

Staatsteunvr jstelling voor het WK

Uit de verkennende onderzoeken is gebleken dat de organisatie van het WK 2020 zonder b jdrage van de overheid niet mogel jk is. De aanvraag en de daarbij behorende begroting van Road Worlds bevestigen ook dat substantiële overheidsbijdragen zijn vereist om de organisatie financieel rond te kr jgen. In zoverre lijkt te zijn voldaan aan het criterium 'marktfalen'. Wel zal dit nadrukkelijk moeten worden getoetst zodat duidel jk wordt dat de 'noodzaak en de proportionaliteit van de DAEB vanuit dat de markt ontoereikend is om naar sociaal-maatschappel jk verantwoorde voorwaarden bepaalde activiteiten voort te brengen'. Op dit moment is dat nergens vastgelegd omdat de beschikbare informatie gering en nog niet definitief is. Als een aanvraag binnen is, kan dit worden gedaan. Afhankel jk van de uitkomst daarvan kan pas worden geconcludeerd dat sprake is van een DAEB.

Met opmerkingen [redacted] Deze ken ik niet maar heb ik zo ingevuld

Als bl jkt dat sprake is van een DEAB, zal deze moeten worden ingericht conform de vereisten uit het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012. Omdat het evenement wordt gesteund door drie overheden, is het zaak dat dit op een gelijke wijze gebeurt. Samen met de juristen van de provincie Groningen is daarom contact opgenomen met het ministerie van VWS. Hieruit blijkt dat het ministerie werkt met een subsidiebeschikking en een uitvoeringsovereenkomst waarin de DEAB-aanwijzing zit (zie b jlage).

Los van het voorgaande kunnen de b jdragen van de beide provincies niet los van de (verwachte) b jdrage van het ministerie worden gezien. Afstemming is noodzakelijk. In het kader daarvan zijn de volgende vragen bij het ministerie neergelegd:

1. De subsidie van VWS wordt beschouwd als restfinanciering. Dat geldt, gezien de DAEB-regels, ook voor de subsidie van de provincies. Mochten de kosten lager uitvallen dat begroot, wat betekent dat voor de subsidievaststelling van de drie subsidieverstrekkers? Is het mogel jk afspraken te maken over de onderlinge verdeling van eventueel teveel verleende subsidie?
2. Mochten de kosten hoger uitvallen dan begroot of de opbrengsten lager dan begroot, zijn wij dan met het oog op de aangewezen DAEB verplicht het tekort aan te vullen? Zo ja, ook wanneer dit boven de grens van 15 miljoen euro komt?
3. Het DAEB-vr jstellingsbesluit kent een maximum van 15 mln euro. Ziet u mogelijkheden om een deel van het beschikbare bedrag (bijvoorbeeld voor zover dat ten goede komt aan de fee of tv-rechten) niet onder de DAEB-vrijstelling te verstrekken (bijvoorbeeld omdat een onderdeel niet economisch van aard is, waarvoor dus geen staatssteunkader hoeft te worden gezocht)? Danwel ziet u mogel jkheden om een deel van het beschikbare bedrag onder een andere titel te verstrekken (bijvoorbeeld marktconforme vergoeding voor reclame tijdens het evenement)? Heeft u daar ervaring mee?
4. Wat als na subsidieverlening onverhoopt blijkt dat we toch over het plafond van DAEB van 15 mln gaan? Maakt dit de hele steunverlening onrechtmatig? Of is de omvang van de steun op het moment van subsidieverlening bepalend?

5. Is het (ook met het oog op de subsidie van VWS) mogel jk om de activiteiten die gericht zijn op maatschappelijke spin-off (organisatorisch en financieel) los van de organiserende partij van het WK te organiseren? Kunnen ook reeds bestaande activiteiten (die prof jt hebben van het WK) als spin-off activiteiten worden beschouwd?
6. Is het mogel jk de side events te laten verlopen via een organisatie, die wordt ingehuurd door de organisatie van het WK?
7. Is het mogel jk om te komen tot afspraken, zodat de besteding van de subsidie van de drie overheden op een gelijke wijze verantwoord en beoordeeld kan worden?
8. In de uitvoeringsovereenkomst met betrekking tot de DAEB belast VWS de subsidieontvanger met de organisatie van het evenement. Betekent dit dat de Staat nakoming kan vorderen (zogenaamde afdwingovereenkomst)? Zo ja, hoe verhoudt zich dat tot aanbestedingsregels; is dan niet sprake van een aanbestedingsplichtige overheidsopdracht?
9. Doet VWS, voordat een DAEB wordt aangewezen, onderzoek naar marktfalen en zo ja, op welke wijze?

Op het moment van schrijven van deze memo, zijn nog geen antwoorden gegeven op de bovenstaande vragen.

Bij Europa decentraal was ook de vraag neergelegd hoe om te gaan met verliezen bij het aanwijzen van een DAEB en het plafond van 15 miljoen Euro. Het volgende antwoord is gegeven op deze vraag:

> Het DAEB vrijstellingsbesluit heeft een plafond van maximaal 15 miljoen EUR per jaar ten behoeve van DAEB's. Van dit plafond zijn enkel uitgezonderd de vervoersector en de vervoersinfrastructuur en compensatie voor de openbare dienst ten behoeve van ziekenhuizen die medische zorg bieden (daaronder begrepen, in voorkomend geval, spoedeisende hulp).
>
> Wanneer een overheidsinstan ie en de gebruikers samen een DAEB financieren en deze dienst verliesgevend is (bijv. omdat deze minder wordt gebruikt door de gebruikers), kan dit tekort door de provincie worden gecompenseerd, als dit maar niet tot een overcompensatie leidt en voor zover dat mogelijk is op basis van de door de bevoegde na ionale autoriteit bepaalde parameters voor de berekening van de compensa ie. Is er geen sprake van overcompensatie, dan kan het percentage voor de financiering van de DAEB door die overheidsinstantie vrij worden bepaald door de nationale wetgeving en speelt dit geen rol uit oogpunt van de staatssteunregels.
>
> Teneinde te blijven zorgen voor doelmatigheidsprikkels voor de dienstverrichter, dient de compensatie gebaseerd te zijn op de verwachte kosten (vaststelling vooraf van de hoogte van de compensatie) of op een combinatie van verwachte en gemaakte kosten (betaling die afhankelijk wordt gesteld van de mate waarin de doelstellingen inzake efficiën ie zijn gehaald). Wanneer de gemaakte kosten hoger liggen dan de verwachte kosten, mag de compensatie de gemaakte kosten niet volledig dekken. De onderneming moet dus een deel van het verlies als gevolg van het feit dat zij minder efficiënt was dan verwacht, op zich nemen.

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Statenstuk

Algemene gegevens	
Opsteller	[redacted] tst. [redacted]
Team	Plattelandsontwikkeling
Datum	dinsdag 17 april 2018
Uiterste behandeldatum in GS: 8 mei 2018	
Toelichting:	

Verantwoordelijke
Foppe Voogd
Paraaf verantwoordelijke
Bespreken:

Verwijzing naar speerpunt collegeakkoord/programma begroting
Kies een item

Portefeuillehouder
Henk Jumelet

Intern voorbereid met	***Afwijkende mening***
1. [redacted] (S&I)	
2. [redacted] (S&I)	
3. [redacted] (BC)	
4. [redacted] (Fin)	
5. [redacted] (VTE)	

Paraaf directeur-secretaris
Leendert Maarleveld

Archivering	
Datum:	*Registratienummer:*
	nr.
	nr.
	nr.

Communicatie
Openbaar: Ja
Persbericht: Ja
Bekendmaking: Niet van toepassing

Onderwerp

voorstel WK wielrennen 2020

Advies

@ In te stemmen met het Statenstuk.

Aan PS via de planning- en controlcyclus voor te stellen @.

Beslissing GS

Met opmerkingen [PD1]: Gebruik dit sjabloon voor zaken die na behandeling in GS door moeten naar (een Statencommissie en) PS voor formele besluitvorming door PS.

Met opmerkingen [PD2]: Vermeld de datum waarop het stuk gereed is.

Met opmerkingen [PD3]: Als er een uiterste behandeldatum in GS is, geef die datum dan aan en vermeld dan altijd bij de toelichting de reden daarvan.

Met opmerkingen [PD4]: Geef hier aan in welke relatie het stuk staat tot het collegeakkoord dan wel de begroting. Vermeld het nummer en de naam van het speerpunt uit het collegeakkoord / het nummer en de naam van het programma uit de begroting.

Met opmerkingen [PD5]: Vermeld de naam van het team/programma en de medewerker(s) met wie je het stuk hebt voorbereid. Wees compleet in het vermelden van de teams/programma's, maar probeer verder de lijst te beperken tot de voor dit GS-stuk meest relevante medewerkers uit die teams/programma's.

Met opmerkingen [PD6]: Geef met Ja of Nee aan of er sprake is van een mening die afwijkt van het advies van het stuk. Zo ja, verwerk deze afwijkende mening duidelijk in het stuk, op het Niet openbaar blad, onder risico's.

Met opmerkingen [PD7]: Geef aan of het stuk vanuit communicatieoogpunt direct wel of pas later openbaar is. Soms moet een besluit later bekend worden gemaakt. Vul dan 'Ja, later' in. Het besluit wordt in dat geval op de 'slapende lijst' gezet. Neem bij twijfel hierover contact op met het team COM.

Met opmerkingen [pd8]: Geef aan of er een afzonderlijk persbericht noodzakelijk is. Dit is het geval voor belangrijke of actuele onderwerpen. Neem in zo'n geval tijdig contact op met het team Communicatie. Neem in zo'n geval tijdig contact op met het team COM. Een concept-persbericht voeg je niet bij het GS-stuk.

Met opmerkingen [PD9]: Vermeld in enkele woorden het onderwerp van het stuk.

Met opmerkingen [PD10]: Vermeld je advies aan GS op basis waarvan GS een beslissing kunnen nemen. Meerdere adviezen puntsgewijs en genummerd weergeven. Schrijf één beslispunt per advies. Probeer het aantal adviezen te beperken en elk advies zo duidelijk en kort mogelijk te formuleren. Begin elk advies denkbeeldig met "GS besluiten om " en maak de zin in het advies dan af. Vermeld eerst de inhoudelijke adviezen die alleen voor GS zijn bedoeld. En vermeld als laatste advies "In te stemmen met het Statenstuk."

***Niet* openbaar** aan Gedeputeerde Staten van Drenthe

***Niet* openbaar** aan Gedeputeerde Staten van Drenthe

Risico's

Risicoanalyse en beheersmaatregelen Drenthe/Groningen > [redacted] / [redacted]

Aanvullende informatie voor GS

Taak en rolverdeling provincies, gemeenten en RW > [redacted]

Beschrijving beschikking > [redacted]

De provincie verleent een incidentele subsidie van maximaal € 5.000.000,00.
Dit bedrag is inclusie eventuele belastingen, waaronder de btw-component, door voor rekening van aanvrager zijn.

Voorwaarden
De subsidie wordt verleend voor de organisatie van het WK Wielrennen 2020 onder de voorwaarden dat:
a. Het evenement door UCI aan TOC/RW wordt gegund.
b. Het evenement wordt uitgevoerd overeenkomstig Bid (versie…)
c. Er een Stuurgroep wordt ingesteld. De volgende partners/stakeholders zijn hierin vertegenwoordigt:. …
……
d. De Stuurgroep monitort en adviseert de colleges op basis van het monitoringsplan (versie..) voorafgaand aan iedere bevoorschotting over de voortgangsrapportages.
e. De door RW gevraagde bijdragen aan VWS en de provincie Groningen, worden verleend.
f. Aangaan van een DAEB-uitvoeringsovereenkomst

Betalingen
De bevoorschotting zal plaatsvinden volgens onderstaand schema:

1 juli 2018	€ 500.000,--
1 december 2018	€ 500.000,--
1 maart 2019	€ 1.000.000,--
1 september 2019	€ 1.000.000,--
1 maart 2020	€ 1.000.000,--
1 september 2020	€ 1.000.000,--

Monitoring/risicomanagement
Voorafgaand aan iedere bevoorschotting (muv. 1 juli 2018) dient u een voortgangsrapportage in.
Uit deze rapportage moet blijken dat de realisatie zowel financieel als inhoudelijk volgens planning verloopt.
De Stuurgroep beoordeeld de voortgangsrapportage op basis van het monitoringsplan of de activiteiten financieel- en inhoudelijk volgens planning verloopt, en adviseert het college hierover, voorafgaand aan het verstrekken van het volgende voorschot.

Verplichtingen:
- TOC/RW stelt ons direct schriftelijk op de hoogte van:
1. wijzigingen op ~~uw~~ de ingediende plannen;
2. het (deels) niet uitvoeren van de gesubsidieerde activiteit(en)
3. relevante wijzigingen in de financiële en organisatorische verhouding met derden;
4. dat RW~~u~~ niet aan alle voorwaarden ~~zult~~ zal voldoen.

Met opmerkingen [PD11]: Verwerk hierin ook eventuele afwijkende meningen en op welke argumenten en risico's deze zijn gebaseerd. NB. De insteek is dat in eerste instantie wordt uitgegaan van een eensluidend advies aan GS

Met opmerkingen [redacted] We zeggen maximaal. Is het bedrag ergens afhankelijk van? Zo ja, dan moeten we dat hier ook stellen

Met opmerkingen [redacted] Asv: Voorschotten voor de overige subsidies worden automatisch verstrekt volgens een in nadere regels of verleningsbeschikking opgenomen bevoorschottingsritme.

Wij hebben dus geen 'last'

Met opmerkingen [redacted] Welke planning? Hebben wij een planning of een planning van RW? Wordt uit de nieuwe aanvraag voldoende duidelijk wanneer wat wordt uitgevoerd?

Als het een erg algemene planning is, kunnen wij niet snel tegenewerpen dat het niet volgens planning verloopt. Aandachtspunt voor maandag

Met opmerkingen [redacted] Hier zit wat mij betreft ook een aandachtspunt ten aanzien van de nieuwe aanvraag. Worden de te verrichten activiteiten voldoende duidelijk zodat we de uitvoering voldoende kunnen monitoren. Activiteiten zouden ook aan de planning moeten kunnen worden gekoppeld.

Het mag best een beetje vaag blijven omdat we dan onvoorzienen omstandigheden beter kunnen opvangen binnen de beschikking. Het zal wel duidelijker moeten worden dan de afgelopen aanvragen

Indien TOC/RW niet voldoet aan de voorwaarden en verplichtingen kan GS het besluit tot subsidieverlening in- nadeel van TOC/RW wijzigen of intrekken en het uitbetaalde subsidiebedrag geheel of gedeeltelijk terugvorderen.

Staatssteun
Vanwege de maatschappelijke waarden (beleven en beoefenen) van sport en marktfalen wordt de organisatie van WK Wielrennen 2020 als een Dienst van Algemeen Economisch Belang aangemerkt. (nog in procedure)

Met opmaak: Markeren

Subsidievraag side-events / bijdrage VWS> [redacted]
Om te kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de bijdrage van € 500.000 vanuit VWS moet worden aangetoond dat er voor € 1 mln aan middelen totaal is ingezet aan side-events en maatschappelijke spin-off rond het WK Wielrennen 2020.
Road Worlds B.V zal deze bijdragen als aanvrager moeten tonen, deze kunnen uitgevoerd en betaald zijn door de overheden. Hiervoor hoeven geen middelen in directe zin aan RW B.V te worden overgemaakt, het gaat om het tonen van bewijslast.

Drenthe gaat zelf side-events en maatschappelijke spin-off organiseren en realiseren, de gevraagde 250.000 zullen wij dan ook niet beschikken aan RW B.V.
We zullen RW BV in staat stellen om te kunnen aantonen dat we de door VWS gevraagde middelen hebben ingezet en op welke wijze wij dat hebben gedaan.
Vraag aan Groningen om dit op dezelfde wijze te doen. Wel middelen reserveren maar niet overmaken/beschikken aan RW B.V.

RW. BV ontvangt na toekenning van het WK van de VWS in tranches de toegekende 500.000 euro voor de inzet van side-events. Zij kunnen voor 250.000 hiervoor een full-time medewerker aanstellen voor beide provincies gedurende 2 jaar voor coördinatie side-events en maatschappelijke spin-off. De overige 250.000 kunnen zij inzetten in activiteiten, promotie etc. Invulling hiervan altijd in overleg met de Stuurgroep en uitvoering in overleg met Regiegroep (zie schema)

Begroting side-events en maatschappelijke spin-off
250.000 middelen Groningen> inzet side-events en maatschappelijke spin-off
250.000 middelen Drenthe> inzet side-events en maatschappelijke spin-off
500.000 middelen VWS > Road Worlds B.V.

Road Worlds B.V. > middelen VWS

***Niet* openbaar** aan Gedeputeerde Staten van Drenthe

Taak: faciliteren Coördinatie side events en maatschappelijke spin-off
250.000 Coördinator side events en maatschappelijke spin-off
250.000 Invulling en uitvoering programma

Inkoop/subsidie juridische aspecten – wel of geen stichting > [redacted]

Financiën > dekking > [redacted] **/ Foppe Voogd**
De directe organisatiekosten van het WK Wielrennen 2020 zijn begroot op 15 miljoen euro waarbij de The Organizing Connection (TOC) heeft aangegeven dit evenement te willen uitvoeren wanneer zij van de overheden een bijdrage van 12 miljoen euro ontvangt. De overige 3 miljoen euro aan kosten willen zij zelf financieren door het zoeken van sponsoren en financiers.

Organisator TOC vraagt aan de twee provincies een gezamenlijke bijdrage van 10 miljoen euro en verwacht van het ministerie van VWS een bijdrage van 2 miljoen euro. Dit betekent concreet dat aan de provincie Drenthe gevraagd wordt om 5 miljoen euro bij te dragen in de directe kosten van de organisatie van het evenement.

De kosten van de gevraagde bijdrage aan de organisatie van het evenement ad € 5 miljoen willen we dekken uit de Financieringsreserve. In de 2e Bestuursrapportage 2018 gaan we dat verwerken.
De dekking van kosten voor een projectorganisatie en side-events van de provincie Drenthe worden gezocht in bestaande middelen uit de begrotingsjaren 2018, 2019 en 2020.

Wij voeren gesprekken met betrokken Drentse gemeenten waarbij voorwaarde is dat zij en partners als Regio Groningen-Assen en eventuele andere medefinanciers een bijdrage leveren binnen de 5 miljoen euro.

Tekst openbare besluitenlijst

Dubbelklik ***hier*** om het onderdeel Tekst openbare besluitenlijst in te vullen

Met opmerkingen [PD16]: Als op het kopblad bij Openbaar "Ja" of "Ja, later" is ingevuld, vul hier dan altijd een tekst in.

Verzenden

Met opmerkingen [PD17]: Let op dat je, voordat je op de knop Verzenden klikt, Outlook OPEN hebt staan
Druk op de knop Verzenden om de 'tekst openbare besluitenlijst' te verzenden aan het team COM. Wacht met verzenden tot je er zeker van bent, dat de 'tekst openbare besluitenlijst' volledig is ingevuld. En verstuur deze tekst pas als het gaat om de definitieve versie zoals die naar GS gaat.

Bijlagen alleen voor Gedeputeerde Staten

Bijlagen alleen voor Gedeputeerde Staten **Meekopiëren**

Welke bijlagen moeten we meesturen aan GS?? > allen

Bv
Begroting Road Worlds?
Aanvraag Road Worlds?
Brief UCI? Ook naar PS?

NB. Het Statenstuk en de eventuele daarbij horende bijlagen worden standaard mee gekopieerd voor GS.

Met opmerkingen [PD18]: Benoem de bijlagen die alleen naar GS gaan en niet naar PS en geef ze in een opsomming weer. (NB. Vermeld verderop in dit sjabloon bij het Statenstuk zelf dan de bijlagen die naar PS gaan, tezamen met het Statenstuk.)

Met opmerkingen [PD19]: Geef per bijlage aan of deze meegekopieerd moet worden voor de GS-leden. Bijlagen die niet meegekopieerd worden, worden in de GS-kamer ter inzage neergelegd.

provincie Drenthe

Statenstuk @

Met opmerkingen [PD20]: Wordt na besluitvorming in GS en bij verzending naar PS ingevuld door het team BC.

voorstel WK wielrennen 2020

Voorgestelde behandeling:
- Statencommissie Financiën, Cultuur, Bestuur en Economie op 23 mei 2018
- Provinciale Staten op 6 juni 2018
- fatale beslisdatum: 6 juni 2018

Behandeld door mevrouw [redacted] telefoonnummer (0592) [redacted] e-mail [redacted] drenthe.nl
Portefeuillehouder: de heer H.G. Jumelet

Inleiding

a. Algemeen
Het college heeft in de afgelopen weken, samen met partners, onderzoek gedaan naar de haalbaarheid om gezamenlijk met de provincie Groningen gastregio te zijn voor het WK Wielrennen in 2020 en of aan de hieraan verbonden voorwaarden kan worden voldaan.
In dit onderzoek hebben we kunnen constateren dat er veel enthousiasme en grote betrokkenheid is b j alle partners. Ook is gebleken dat de gestelde voorwaarden en gevraagde b jdrage voor de organisatie van dit evenement in 2020 reëel en haalbaar zijn.

Onze inzet met WK Wielrennen 2020:

Dit wordt de beste wedstrijd ooit
We organiseren met e kaar een perfect georganiseerde 8 – dagen wedstrijd, dit is wielrennen. Betrokken hierbij zijn het wielerplatform, clubs en vrijwilligers.

Het wordt een groot volksfeest
We zetten met elkaar het Noorden op zijn kop. Het WK dringt door tot in de haarvaten van het noorden; samen bouwen we een groot vo ksfeest. We activeren lokaal betrokkenen als welzijnswerk, dorpsverenigingen en buurtsportcoaches.

Wij maken het noorden beter
Het WK versterkt ontwikkelingen die al in gang gezet z jn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied. Bestaande programma-eigenaren werken samen en gebru ken het WK. We laten we de wereld zien wat onze regio te bieden heeft.

Wij zorgen voor verbinding
Vanuit de aanjaag-stichting (SCCNN) worden activiteiten georganiseerd als business peloton en andere initiatieven

In dit statenstuk wordt aan uw Staten het voorstel gedaan op welke w jze wij invulling geven aan de mogelijkheid om het WK Wielrennen 2020 naar Drenthe/Groningen te halen, hoe we economische en langjarig maatschappelijke spin-off willen realiseren en hoe we financiën en risico's in monitoren en beheersen.

<u>Unieke kans</u>
De provincie Drenthe heeft in oktober 2016 als eerste regio het Bike Region Label van de internationale wielersportfederatie (UCI) ontvangen. Dankzij de inzet van Drenthe op dit label heeft de UCI aan de provincies Drenthe en Groningen de unieke kans geboden om gezamenlijk gastregio te z jn voor het WK Wielrennen 2020. De UCI heeft hoge waardering voor de fietsambities in Drenthe en Groningen en heeft aan sportevenementenbureau The Organizing Connection (TOC) de vraag voorgelegd om de haa baarheid van het WK Wielrennen 2020 in Drenthe en Groningen te onderzoeken.
Wanneer uiterlijk in juni 2018 aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan zal het evenement door de UCI worden toegekend aan sportevenementenbureau The Organizing Connection en de provincies Drenthe en Groningen.

WK Wielrennen 2020

Het WK Wielrennen 2020 is een mondiaal 8- daags fietsevenement wat de provincie Drenthe, als eerste UCI Bike Region met meer nadruk op de wereldkaart kan zetten als fietsprovincie. Het WK Wielrennen 2020 kan een etalage zijn voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen. Het podium dat het WK Wielrennen 2020 biedt, zal het imago en de marketing van vrijetijds- en fietsprovincie Drenthe een grote impuls kunnen geven. Het mondiale sportevenement past bij onze fietsambities en kan bijdragen aan sociale en maatschappelijke verbinding, samenwerking in de regio bevorderen en economische impact tussen 11,9 en 22,1 miljoen euro realiseren.

Organisator

The Organizing Connection (TOC) is vanuit de UCI de beoogd organisator (rechtenhouder) van de organisatie van het WK Wielrennen 2020. TOC is een sportevenementenbureau, de eigenaar van Road Worlds 2020 B.V. en een verbindende speler in de organisatie van sportevenementen. Zij hebben in hun twintigjarig bestaan meerdere wielerevenementen in samenwerking met de internationale wielerbond UCI en lokale overheden mogen organiseren. In opdracht van de UCI is mee gewerkt aan vier WK's Wielrennen: 1998 (Va kenburg), 2012 (Va kenburg), 2013 (Toscane) en 2014 (Ponferrada). Z j organiseerden de WK's Veldrijden in 2006 (Zeddam) 2009 & 2014 (Hoogerheide) 2013 (Louisville) en 2017 (Belvaux).
In 2019 organiseert The Organizing Connection WK UCI Para-Cycling Road in Emmen en de WK UCI Para-Cycling Track in Apeldoorn.

Road Worlds 2020 B.V. is zowel organisatorisch als financieel verantwoordelijk voor de organisatie van het evenement en daarmee ook de risicodragende part j. Van de gezamenlijke regionale overheden (provincies Drenthe en Groningen) wordt door organisator Road Worlds 2020 B.V. een bijdrage gevraagd van 10 miljoen euro op een begroting van 15 miljoen euro. Aan het ministerie van VWS wordt een bijdrage van 2 mi joen gevraagd, daarnaast wordt ingezet op 3 miljoen aan bijdragen vanuit het bedrijfsleven.
Met betrokken partners, waarvan de beide provincies de belangrijkste zijn, worden afspraken gemaakt die niet alleen de financiële bijdragen vastleggen, maar ook de onderlinge verantwoordelijkheden in de organisatie van de WK.

Stichting WK Wielrennen

De huidige Stichting WK Wielrennen (SCCNN) is integraal onderdeel van het LOC (Lokale Organisatie Comité) en heeft vooral een adviserende en ondersteunende rol.
De rol van de huidige stichting is het optreden als verbinder naar het lokale bedr jfsleven en voelspriet in de noordelijke regio, zodat het noordelijke bedrijfsleven maximaal
kan profiteren van deze unieke WK. Na toekenning zal verkend worden hoe dit vorm gegeven kan worden in een samenwerking waarbij op voorhand ook aangegeven wordt dat de intentie bestaat om bepaalde functies met betrekking tot de WK te laten uitvoeren door of via de Stichting.

UCI en brief > [redacted]

Steun KNWU > [redacted]

b. Europese aspecten
Staatsteun> [redacted] /[redacted]

c. Economie/werkgelegenheid

Onze inzet: Wij maken het noorden beter

Het WK versterkt ontwikkelingen die al in gang gezet z jn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied. Bestaande programma-eigenaren werken samen en gebru ken het WK. We laten we de wereld zien wat onze regio te bieden heeft.

Economische waarde

Op basis van ervaringen met andere grote wielerevenementen worden er 300.000 – 350.000 bezoeken verwacht. De geschatte economische impact van de bezoekers, hospitality, media, technici en projectorganisatie wordt geschat op €17 miljoen, met €11,9 miljoen als behouden scenario en €22,1 miljoen als optimistisch scenario. Het is van veel factoren afhankel jk wat de economische impact zal z jn (bestedingen door bezoekers, pers, ploegen, organisatorische), maar met name het weer is hier van invloed op.
Bron: Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen**,** December 2016
In opdracht van: Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

Marketing en media

Het WK biedt de unieke mogel jkheid om het Noorden aan de wereld te tonen. Een WK wielrennen genereert veel mediawaarde. Mediawaarde is het bedrag dat hypothetisch zou moeten worden betaald om bere k in de vorm van advertenties in diverse media te kunnen verkrijgen. De mediawaarde van het WK wielrennen in Limburg in 2012 is gemeten en bedroeg 22,5 mi joen euro.

Dit is opgebouwd uit:

- Het bere k van de kranten is 141 miljoen, met een b jbehorende mediawaarde van 4,9 mi joen euro.
- De TV aandacht die het WK wielrennen in Nederland heeft genoten bedraagt vijftig uur.
- Het bere k van de TV uitingen is 49 miljoen, met een bijbehorende mediawaarde van 16,8 mi joen euro.
- De internationale TV aandacht was groot. In 22 landen hebben er uitzendingen plaatsgevonden die samen goed waren voor ruim 459 uren uitzendt jd.
- Het aantal k jkers (cumulatief) heeft wereldwijd ruim 176 miljoen bedragen
- Het evenement was goed voor twintig uur aandacht op de Nederlandse radio. De radiozendt jd vertegenwoordigt een waarde van ruim 800.000 euro.
- Wereldwijd zijn in september 2012 ruim 16.000 artikelen over het WK wielrennen verschenen op buitenlandse online nieuwssites.

Het WK biedt hiermee een groot podium voor Groningen en Drenthe om zich aan de wereld kunnen tonen en te presenteren als "Top-Dutch" regio. Het WK biedt uitstekende mogel jkheden om de wereld te laten zien hoe goed en aantrekkel jk de regio is op het gebied van wereldwijd belangr jke thema's zoals duurzaamheid, vergroening en gezond ouder worden. Daarnaast zet het WK Noorden goed op de kaart als fiets-regio en biedt het uitstekende mogelijkheden op het gebied van toerisme

Economische spin-off
In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan economische spin-off en communicatie/marketing voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.

Bijlage: Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst

d. Participatie
Onze inzet: Het wordt een groot volksfeest
We zetten met elkaar het Noorden op zijn kop. Het WK dringt door tot in de haarvaten van het noorden; samen bouwen we een groot vo ksfeest. We activeren lokaal betrokkenen als welzijnswerk, dorpsverenigingen en buurtsportcoaches.

Maatschappelijke waarde
Ten aanzien van de maatschappel jke waarde is het lastig om uitspraken te doen over de te verwachten waarde. Geconcludeerd kan worden dat de thema's fietsen, healthy ageing, energie/duurzaamheid, (sensor)technologie en recreatie hoog op de agenda staan in de twee provincies en de betrokken gemeentes. Deze thema's zijn goede aanknopingspunten om het WK Wielrennen als een vliegwiel te laten fungeren voor het realiseren van maatschappelijke waarde. Vanuit wetenschappelijk onderzoek is bekend dat een grootschalig sportevenement een katalysator kan z jn voor maatschappelijke initiatieven, mits het evenement op een juiste wijze wordt geactiveerd. In welke mate het de overheden en andere publieke en private organisaties lukt om maatschappelijke waarde te creëren is afhankel jk van het organisatieproces.
Bron: Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen, December 2016
In opdracht van: Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

Maatschappelijke spin off
Een breed gedragen en uitgevoerd maatschappel jk programma gekoppeld aan het evenement kan winst opleveren op het gebied van:

Vitaliteit: *stimuleren van gezonde leefstijl als trendbreuk tegen alsmaar stijgende zorgkosten*
• Gezonde mensen in de regio (terugdringen overgewicht en obesitas)
• Hogere levensverwachting

Economisch*: gebied op de kaart, meer bestedingen en overnachtingen.*
• Fietsregio nummer 1 in de EU, fietsprovincie nummer 1 en fietsstad nummer 1
• Regio economisch sterker, fietsen als exploitatiemiddel

Leefbaarheid/sociaal: *sociale impact vergroten. Groene projecten, openbare ruimte anders inrichten en sociale side-events*
• Positieve attitude eigen inwoners over mogel jkheden in deze regio (collectief geheugen,

mooi feest)

Duurzaamheid: *andere vormen van energie (energietransitie)*
- Mobiliteit: de fiets voor woon-werk/schoolverkeer
- Fysieke verbinding Groningen- Assen, fietssnelwegen.
- Optimale sportieve beleving van de natuur en stad.

In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan maatschappelijke spin-off en side events voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.
B jlage: Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst.

Advies

1.
2.
3. In te stemmen met het voorstel om via de planning- en controlcyclus @. Geef de dekking aan

Met opmerkingen [PD21]: Vermeld het advies van GS aan PS op basis waarvan PS een besluit kunnen nemen. Meerdere adviezen puntsgewijs en genummerd weergeven. Schrijf één beslispunt per advies. Probeer het aantal adviezen te beperken en elk advies zo duidelijk en kort mogelijk te formuleren. Begin elk advies denkbeeldig met "PS besluiten om " en maak de zin in het advies dan af.
Let op: de tekst in het advies is hetzelfde als de tekst in het Ontwerpbesluit.

Doelstelling uit de begroting

2.5 Versterken van de vrijetijdseconomie
Meer werkgelegenheid en hogere bestedingen in de vrijetijdseconomie van Drenthe

2.6 Drenthe, dè fietsprovincie
Versterken van fietsevenementen en imago fietsprovincie Drenthe

7.3 Dynamisch Drenthe
Activering door sportactiviteiten gericht op vitalisering en gezondheid

Argumenten

1.1.

Met opmerkingen [PD22]: Geef de argumenten aan die van belang zijn voor je advies. Vat de kern van ieder argument samen in één zin die je cursief weergeeft. Begin deze cursieve zin denkbeeldig met "want ."; de tekst die dan volgt, slaat terug op het advies dat erbij hoort. Bij elk argument geef je in een korte alinea een toelichting. De toelichting geef je niet cursief weer. Het argument moet overtuigend zijn, het geeft aan waarom ingestemd zou moeten worden met het advies. Laat de nummering van de argumenten corresponderen met de nummering van de adviezen. Dus argumenten 1.1. en 1.2. etc. verwijzen naar advies 1 en argumenten 2.1. en 2.2. etc. verwijzen naar advies 2 etc.

Tijdsplanning

Juni 2018 –	besluitvorming PS
Juni 2018	beschikking Road Worlds B.V.
Juni 2018	besluit toekenning UCI
Sept 2018	start voorbereiding evenement en uitwerking organisatie en maatschappel jke spin off

*Beleids*brief aan Provinciale Staten van Drenthe @-6

Jan 2019 start uitvoering maatschappelijke spin off
Sept 2020 WK Wielrennen 2020

Financiën

In te stemmen met het voorstel om via de planning- en controlcyclus @.

Monitoring en evaluatie

Monitoringsplan / organisatieschema > [redacted] en [redacted]

Beschr jving van de conceptbeschikking – definitieve versie voor 23 mei > [redacted]

Communicatie

Het WK biedt de unieke mogelijkheid om het Noorden aan de wereld te tonen. Een WK wielrennen genereert veel mediawaarde. Zie ook paragraaf economie/werkgelegenheid.

In de bijlage wordt weergegeven vanuit we ke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan communicatie en marketing voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenl jke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.

Bijlage: Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst.

Met opmerkingen [PD23]: Als het voorstel uit de bestaande begroting wordt gedekt:

Neem in het Advies aan **GS** op het kopblad (dus **niet in het Statenstuk zelf**) op:
€ @ beschikbaar te stellen ten laste van budget @.

(Noem bij budget nummer en naam prestatie.)

Als het Statenstuk daarna in PS aan de orde komt, is de dekking al geregeld. Er hoeft dan niet meer een besluit door PS over de dekking te worden genomen.

Met opmerkingen [PD24]: Als het voorstel niet uit de bestaande begroting kan worden gedekt:

Neem in het Advies aan **GS** op het kopblad (dus **niet in het Statenstuk zelf**) op:
Aan PS via de planning- en controlcyclus voor te stellen @.

(Geef de dekking aan.)

Neem in het Advies aan **PS** in het **Statenstuk** op:
In te stemmen met het voorstel om via de planning- en controlcyclus @.

(Geef de dekking aan.)

Bijlagen

1. **Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur**
2. **Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, toelichtende tekst.**
3.
4.
5.

Met opmerkingen [PD25]: Benoem de bijlagen en geef ze genummerd in een opsomming weer. Het gaat hier om de bijlagen die met het Statenstuk naar PS worden gestuurd. Voeg de genoemde bijlagen in dezelfde volgorde toe en geef op de bijgevoegde bijlagen zelf ook duidelijk het identieke nummer weer: bijlage 1, bijlage 2, etc.

Ter inzage in kamer C0.39

Zijn er stukken die we ter inzage moeten leggen? > allen

Met opmerkingen [PD26]: Benoem de onderliggende stukken die in de kamer C0 39 ter inzage gelegd worden, en geef ze in een opsomming weer.

1.
2.
3.
4.
5.

Assen, @
Kenmerk: @

Met opmerkingen [PD27]: Datum wordt ingevuld door het team BC.

Met opmerkingen [PD28]: Kenmerk wordt ingevuld door het team BC

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

mevrouw drs. J. Klijnsma, voorzitter
mr. L. Maarleveld, secretaris a.i.

/coll.

Met opmerkingen [PD29]: Geef hier (zonodig) een nadere toelichting voor PS, met relevante achtergrondinformatie voor PS.

*Ontwerp*besluit @-1

Provinciale Staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van Drenthe van @, kenmerk @;

gelet op ;

BESLUITEN:

Dubbelkl k ***hier*** om het advies in de beleidsbrief van het Statenstuk te kopiëren

Assen, 6 juni 2018

Provinciale Staten voornoemd,

, griffier , voorzitter

/coll.

Met opmerkingen [PD30]: Datum wordt ingevuld door het team BC.

Met opmerkingen [PD31]: Kenmerk wordt ingevuld door het team BC.

Met opmerkingen [PD32]: Als dit van toepassing is, vermeld je de wet- of regelgeving waarop de besluitvorming door PS is gebaseerd.

Met opmerkingen [PD33]: Vermeld de formele besluiten die PS moeten nemen. Let op: de tekst in het Ontwerpbesluit is hetzelfde als de tekst in het advies in de beleidsbrief van het Statenstuk.

Met opmerkingen [PD34]: Hier wordt automatisch de datum van de PS-vergadering ingevuld.

Als je het hele sjabloon hebt ingevuld en je alle opmerkingenballonnen in de kantl jn in één keer wilt verwijderen, dubbelklik dan hieronder. Alle opmerkingenballonnen in de kantl jn worden zo uit het document verwijderd.

Dubbelkl k ***hier*** om de opmerkingenbalonnen te verwijderen.

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Statenstuk

Algemene gegevens	
Opsteller	[redacted] tst. [redacted]
Team	Plattelandsontwikkeling
Datum	dinsdag 17 april 2018
Uiterste behandeldatum in GS: 8 mei 2018	
Toelichting:	

Verantwoordelijke
Foppe Voogd
Paraaf verantwoordelijke
Bespreken:

Verwijzing naar speerpunt collegeakkoord/programma begroting
Kies een item

Portefeuillehouder
Henk Jumelet

Intern voorbereid met	***Afwijkende mening***
1. [redacted] (S&I)	
2. [redacted] (S&I)	
3. [redacted] (BC)	
4. [redacted] (Fin)	
5. [redacted] (VTE)	

Paraaf directeur-secretaris
Leendert Maarleveld

Archivering	
Datum:	*Registratienummer:*
	nr.
	nr.
	nr.

Communicatie
Openbaar: Ja
Persbericht: Ja
Bekendmaking: Niet van toepassing

Onderwerp

voorstel WK wielrennen 2020

Advies

@ In te stemmen met het Statenstuk.

Aan PS via de planning- en controlcyclus voor te stellen @.

Beslissing GS

Met opmerkingen [PD1]: Gebruik dit sjabloon voor zaken die na behandeling in GS door moeten naar (een Statencommissie en) PS voor formele besluitvorming door PS.

Met opmerkingen [PD2]: Vermeld de datum waarop het stuk gereed is.

Met opmerkingen [PD3]: Als er een uiterste behandeldatum in GS is, geef die datum dan aan en vermeld dan altijd bij de toelichting de reden daarvan.

Met opmerkingen [PD4]: Geef hier aan in welke relatie het stuk staat tot het collegeakkoord dan wel de begroting. Vermeld het nummer en de naam van het speerpunt uit het collegeakkoord / het nummer en de naam van het programma uit de begroting.

Met opmerkingen [PD5]: Vermeld de naam van het team/programma en de medewerker(s) met wie je het stuk hebt voorbereid. Wees compleet in het vermelden van de teams/programma's, maar probeer verder de lijst te beperken tot de voor dit GS-stuk meest relevante medewerkers uit die teams/programma's.

Met opmerkingen [PD6]: Geef met Ja of Nee aan of er sprake is van een mening die afwijkt van het advies van het stuk. Zo ja, verwerk deze afwijkende mening duidelijk in het stuk, op het Niet openbaar blad, onder risico's.

Met opmerkingen [PD7]: Geef aan of het stuk vanuit communicatieoogpunt direct wel of pas later openbaar is. Soms moet een besluit later bekend worden gemaakt. Vul dan 'Ja, later' in. Het besluit wordt in dat geval op de 'slapende lijst' gezet. Neem bij twijfel hierover contact op met het team COM.

Met opmerkingen [pd8]: Geef aan of er een afzonderlijk persbericht noodzakelijk is. Dit is het geval voor belangrijke of actuele onderwerpen. Neem in zo'n geval tijdig contact op met het team Communicatie. Neem in zo'n geval tijdig contact op met het team COM. Een concept-persbericht voeg je niet bij het GS-stuk.

Met opmerkingen [PD9]: Vermeld in enkele woorden het onderwerp van het stuk.

Met opmerkingen [PD10]: Vermeld je advies aan GS op basis waarvan GS een beslissing kunnen nemen. Meerdere adviezen puntsgewijs en genummerd weergeven. Schrijf één beslispunt per advies. Probeer het aantal adviezen te beperken en elk advies zo duidelijk en kort mogelijk te formuleren. Begin elk advies denkbeeldig met "GS besluiten om " en maak de zin in het advies dan af. Vermeld eerst de inhoudelijke adviezen die alleen voor GS zijn bedoeld. En vermeld als laatste advies "In te stemmen met het Statenstuk."

***Niet* openbaar** aan Gedeputeerde Staten van Drenthe

***Niet* openbaar** aan Gedeputeerde Staten van Drenthe

Risico's

Risicoanalyse en beheersmaatregelen Drenthe/Groningen > [redacted] / [redacted]

Met opmerkingen [PD11]: Verwerk hierin ook eventuele afwijkende meningen en op welke argumenten en risico's deze zijn gebaseerd. NB. De insteek is dat in eerste instantie wordt uitgegaan van een eensluidend advies aan GS

Met opmerkingen [redacted] Op dit moment is staatssteun nog niet als risico opgenomen. Als dat niet in het overzicht komt, dan moet het hier worden toegevoegd.

k ben overigens voorstander de risico inventarisatie als bijlage toe te voegen voor zowel GS en PS. Transparantie kan vragen wellicht voorkomen.

Aanvullende informatie voor GS

Taak en rolverdeling provincies, gemeenten en RW > [redacted]

Beschrijving beschikking > [redacted]

Voorwaarden
Monitoring
Risicomanagement

Met opmerkingen [redacted] Ontbindende voorwaarden ten aanzien van het verkrijgen van het evenement, de bijdrage van Groningen en de bijdrage van VWS

Subsidievraag side-events / bijdrage VWS> [redacted]

Om te kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de bijdrage van € 500.000 vanuit VWS moet worden aangetoond dat er voor € 1 mln aan middelen totaal is ingezet aan side-events en maatschappelijke spin-off rond het WK Wielrennen 2020.
Road Worlds B.V zal deze bijdragen als aanvrager moeten tonen, deze kunnen uitgevoerd en betaald zijn door de overheden. Hiervoor hoeven geen middelen in directe zin aan RW B.V te worden overgemaakt, het gaat om het tonen van bewijslast.

Drenthe gaat zelf side-events en maatschappelijke spin-off organiseren en realiseren, de gevraagde 250.000 zullen wij dan ook niet beschikken aan RW B.V.
We zullen RW BV in staat stellen om te kunnen aantonen dat we de door VWS gevraagde middelen hebben ingezet en op welke wijze wij dat hebben gedaan.
Vraag aan Groningen om dit op dezelfde wijze te doen. Wel middelen reserveren maar niet overmaken/beschikken aan RW B.V.

RW. BV ontvangt na toekenning van het WK van de VWS in tranches de toegekende 500.000 euro voor de inzet van side-events. Zij kunnen voor 250.000 hiervoor een full-time medewerker aanstellen voor beide provincies gedurende 2 jaar voor coördinatie side-events en maatschappelijke spin-off. De overige 250.000 kunnen zij inzetten in activiteiten, promotie etc. Invulling hiervan altijd in overleg met de Stuurgroep en uitvoering in overleg met Regiegroep (zie schema)

Met opmerkingen [redacted] Beleidskader Sportevenementen VWS stelt het volgende:

De rijksbijdrage wordt verstrekt aan degene die het sportevenement en het programma van side events organiseert.

En

Het is aan de organisator van het sportevenement om te bepalen op welke wijze de spin-off wordt vormgegeven. Het is niet de bedoeling om op elk van de genoemde thema's activiteiten te ontwikkelen. Met behulp van een digitale checklist en een handboek kan de focus van de spin-off worden bepaald. De checklist bevat vragen en stappen aan de hand waarvan organisatoren concrete plannen voor een goede spin-off kunnen formuleren.
Het digitale handboek biedt op zijn beurt achtergrondinformatie bij alle stappen van de checklist (zoals: (praktijk)voorbeelden van de High Five Challenge bij het EYOF 11, valkuilen, aandachts-punten en tips). De checklist en het handboek zijn "levende documenten" en maken deel uit van de Modelaanpak Evenementen.

Heeft RW dit al voor handen?

Met opmerkingen [redacted] Waar baseer je dit op? Beleid kan niet zomaar aan de kant worden gezet. Als een dergelijk afspraak is gemaakt, maar niet zwart op wit staat, dan is dit een risico.

Beleidskader bepaalt het volgende:
voor de organisatie van het programma van side-events rondom het sportevenement: maximaal 50% van de kosten tot ten hoogste € 500.000.

Met andere woorden: als door RW maar € 500.000 aan kosten wordt gemaakt, bedraagt de subsidie maximaal € 250.000. De bijdrage is gekoppeld aan de kosten van de aanvrager van de subsidie.

Met opmerkingen [redacted] Dit strookt niet met het beleid van VWS zoals hierboven opgenomen

***Niet* openbaar** aan Gedeputeerde Staten van Drenthe

Begroting side-events en maatschappelijke spin-off
250.000 middelen Groningen> inzet side-events en maatschappelijke spin-off
250.000 middelen Drenthe> inzet side-events en maatschappelijke spin-off
500.000 middelen VWS > Road Worlds B.V.

Road Worlds B.V. > middelen VWS
Taak: faciliteren Coördinatie side events en maatschappelijke spin-off
250.000 Coördinator side events en maatschappelijke spin-off
250.000 Invulling en uitvoering programma

Inkoop/subsidie juridische aspecten – wel of geen stichting > [redacted]
Eén van de vragen die speelt is of sprake is van een inkoop- of een subsidierelatie. Ter beantwoording hiervan is gebruik gemaakt van de 'Checklist inkoop vs subsidie'. In het kort komt het volgende hieruit naar voren:

> Kenmerkend voor inkoop is dat sprake is van een opdrachtgever die een behoefte heeft en een opdrachtnemer die conform de eisen van de opdrachtgever uitvoering geeft aan deze behoefte. Deze behoefte bestaat uit het uitvoeren van werken, leveren van diensten of goederen door derden aan de overheid. Er wordt een marktconforme prijs betaald voor de opdracht. Bij subsidie is het de subsidieaanvrager die het initiatief toont en een aanvraag bij de overheid indient om bepaalde activiteiten te verrichten die van algemeen (publiek) belang zijn. Er wordt een bijdrage in de kosten gegeven.

In casu ligt het initiatief bij Road Worlds die het WK wielrennen in 2020 wil organiseren. Zij zijn daarnaast de enige partij die dit kunnen doen omdat het UCI voornemens is het exclusieve recht aan deze partij te verlenen. Concurrentiestelling op een markt is onmogelijk omdat onze bijdrage bij een specifieke organisatie terecht moet komen. Er kan in principe geen aanbesteding worden gedaan. Daarom kan niet anders worden geconcludeerd dan dat sprake is van een subsidierelatie.

In het verlengde hiervan speelt ook de gedachte om de bijdrage van de verschillende overheden via een stichting te laten lopen in de hoop op deze wijze beter grip te houden op de organisatie van het evenement. Los van de vraag of het wenselijk en mogelijk is om een stichting op te richten enkel met het doel grip te houden op de organisatie van een evenement, is het in tijd onmogelijk een stichting op te richten die vervolgens een aanvraag doet voor een bijdrage en voldoende duidelijkheid kan geven aan Road Worlds om het evenement van de UCI toegekend te krijgen. Initiatiefnemer heeft er juist voor gekozen een aparte bv op te richten en vanuit die bv de organisatie vorm te geven. Om die reden wordt het oprichten van een stichting buiten beschouwing gelaten.

Financiën > dekking > [redacted] **/ Foppe Voogd**
De directe organisatiekosten van het WK Wielrennen 2020 zijn begroot op 15 miljoen euro waarbij de The Organizing Connection (TOC) heeft aangegeven dit evenement te willen uitvoeren wanneer zij van de overheden een bijdrage van 12 miljoen euro ontvangt. De overige 3 miljoen euro aan kosten willen zij zelf financieren door het zoeken van sponsoren en financiers.

Organisator TOC vraagt aan de twee provincies een gezamenlijke bijdrage van 10 miljoen euro en verwacht van het ministerie van VWS een bijdrage van 2 miljoen euro. Dit betekent concreet dat aan de

provincie Drenthe gevraagd wordt om 5 miljoen euro bij te dragen in de directe kosten van de organisatie van het evenement.

De kosten van de gevraagde bijdrage aan de organisatie van het evenement ad € 5 miljoen willen we dekken uit de Financieringsreserve. In de 2e Bestuursrapportage 2018 gaan we dat verwerken.
De dekking van kosten voor een projectorganisatie en side-events van de provincie Drenthe worden gezocht in bestaande middelen uit de begrotingsjaren 2018, 2019 en 2020.

Wij voeren gesprekken met betrokken Drentse gemeenten waarbij voorwaarde is dat zij en partners als Regio Groningen-Assen en eventuele andere medefinanciers een bijdrage leveren binnen de 5 miljoen euro.

Tekst openbare besluitenlijst

Dubbelklik ***hier*** om het onderdeel Tekst openbare besluitenlijst in te vullen

Met opmerkingen [PD17]: Als op het kopblad bij Openbaar "Ja" of "Ja, later" is ingevuld, vul hier dan altijd een tekst in.

Verzenden

Met opmerkingen [PD18]: Let op dat je, voordat je op de knop Verzenden klikt, Outlook OPEN hebt staan
Druk op de knop Verzenden om de 'tekst openbare besluitenlijst' te verzenden aan het team COM. Wacht met verzenden tot je er zeker van bent, dat de 'tekst openbare besluitenlijst' volledig is ingevuld. En verstuur deze tekst pas als het gaat om de definitieve versie zoals die naar GS gaat.

Bijlagen alleen voor Gedeputeerde Staten

Bijlagen alleen voor Gedeputeerde Staten **Meekopiëren**

Welke bijlagen moeten we meesturen aan GS?? > allen

Bv
Begroting Road Worlds?
Aanvraag Road Worlds?
Brief UCI? Ook naar PS?

Met opmerkingen [PD19]: Benoem de bijlagen die alleen naar GS gaan en niet naar PS en geef ze in een opsomming weer. (NB. Vermeld verderop in dit sjabloon bij het Statenstuk zelf dan de bijlagen die naar PS gaan, tezamen met het Statenstuk.)

Met opmerkingen [PD20]: Geef per bijlage aan of deze meegekopieerd moet worden voor de GS-leden. Bijlagen die niet meegekopieerd worden, worden in de GS-kamer ter inzage neergelegd.

NB. Het Statenstuk en de eventuele daarbij horende bijlagen worden standaard mee gekopieerd voor GS.

provincie Drenthe

Statenstuk @

Met opmerkingen [PD21]: Wordt na besluitvorming in GS en bij verzending naar PS ingevuld door het team BC.

voorstel WK wielrennen 2020

Voorgestelde behandeling:
- Statencommissie Financiën, Cultuur, Bestuur en Economie op 23 mei 2018
- Provinciale Staten op 6 juni 2018
- fatale beslisdatum: 6 juni 2018

Behandeld door mevrouw [redacted] telefoonnummer (0592) [redacted] e-mail [redacted] drenthe.nl
Portefeuillehouder: de heer H.G. Jumelet

Inleiding

a. Algemeen
Het college heeft in de afgelopen weken, samen met partners, onderzoek gedaan naar de haalbaarheid om gezamenlijk met de provincie Groningen gastregio te zijn voor het WK Wielrennen in 2020 en of aan de hieraan verbonden voorwaarden kan worden voldaan.
In dit onderzoek hebben we kunnen constateren dat er veel enthousiasme en grote betrokkenheid is b j alle partners. Ook is gebleken dat de gestelde voorwaarden en gevraagde b jdrage voor de organisatie van dit evenement in 2020 reëel en haalbaar z jn.

Met opmerkingen [redacted] Er zijn wat mij betreft voorwaarden waar wij niet aan kunnen voldoen omdat het een doorkruizing van de publieke taak is dan wel dat het niet onze bevoegdheid betreft. Dit zit voornamelijk in de te sluiten samenwerkingsovereenkomst.

Onze inzet met WK Wielrennen 2020:

Dit wordt de beste wedstrijd ooit
We organiseren met e kaar een perfect georganiseerde 8 – dagen wedstrijd, dit is wielrennen. Betrokken hierbij zijn het wielerplatform, clubs en vrijwilligers.

Het wordt een groot volksfeest
We zetten met elkaar het Noorden op zijn kop. Het WK dringt door tot in de haarvaten van het noorden; samen bouwen we een groot vo ksfeest. We activeren lokaal betrokkenen als welzijnswerk, dorpsverenigingen en buurtsportcoaches.

Wij maken het noorden beter
Het WK versterkt ontwikkelingen die al in gang gezet z jn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied. Bestaande programma-eigenaren werken samen en gebru ken het WK. We laten we de wereld zien wat onze regio te bieden heeft.

Wij zorgen voor verbinding
Vanuit de aanjaag-stichting (SCCNN) worden activiteiten georganiseerd als business peloton en andere initiatieven

In dit statenstuk wordt aan uw Staten het voorstel gedaan op welke w jze wij invulling geven aan de mogelijkheid om het WK Wielrennen 2020 naar Drenthe/Groningen te halen, hoe we economische en langjarig maatschappelijke spin-off willen realiseren en hoe we financiën en risico's in monitoren en beheersen.

<u>Unieke kans</u>
De provincie Drenthe heeft in oktober 2016 als eerste regio het Bike Region Label van de internationale wielersportfederatie (UCI) ontvangen. Dankzij de inzet van Drenthe op dit label heeft de UCI aan de provincies Drenthe en Groningen de unieke kans geboden om gezamenlijk gastregio te z jn voor het WK Wielrennen 2020. De UCI heeft hoge waardering voor de fietsambities in Drenthe en Groningen en heeft aan sportevenementenbureau The Organizing Connection (TOC) de vraag voorgelegd om de haa baarheid van het WK Wielrennen 2020 in Drenthe en Groningen te onderzoeken.
Wanneer uiterlijk in juni 2018 aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan zal het evenement door de UCI worden toegekend aan sportevenementenbureau The Organizing Connection en de provincies Drenthe en Groningen.

Met opmerkingen [redacted] Het is wel een beetje 'de slager keurt zijn eigen vlees'. Heeft er ook een andere deskundige partij ooit naar gekeken?

Met opmerkingen [redacted] Wordt het niet alleen toegekend aan RW?

WK Wielrennen 2020

Het WK Wielrennen 2020 is een mondiaal 8- daags fietsevenement wat de provincie Drenthe, als eerste UCI Bike Region met meer nadruk op de wereldkaart kan zetten als fietsprovincie. Het WK Wielrennen 2020 kan een etalage zijn voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen. Het podium dat het WK Wielrennen 2020 biedt, zal het imago en de marketing van vrijetijds- en fietsprovincie Drenthe een grote impuls kunnen geven. Het mondiale sportevenement past bij onze fietsambities en kan bijdragen aan sociale en maatschappelijke verbinding, samenwerking in de regio bevorderen en economische impact tussen 11,9 en 22,1 miljoen euro realiseren.

Organisator

The Organizing Connection (TOC) is vanuit de UCI de beoogd organisator (rechtenhouder) van de organisatie van het WK Wielrennen 2020. TOC is een sportevenementenbureau, de eigenaar van Road Worlds 2020 B.V. en een verbindende speler in de organisatie van sportevenementen. Zij hebben in hun twintigjarig bestaan meerdere wielerevenementen in samenwerking met de internationale wielerbond UCI en lokale overheden mogen organiseren. In opdracht van de UCI is mee gewerkt aan vier WK's Wielrennen: 1998 (Va kenburg), 2012 (Va kenburg), 2013 (Toscane) en 2014 (Ponferrada). Z j organiseerden de WK's Veldrijden in 2006 (Zeddam) 2009 & 2014 (Hoogerheide) 2013 (Louisville) en 2017 (Belvaux).
In 2019 organiseert The Organizing Connection WK UCI Para-Cycling Road in Emmen en de WK UCI Para-Cycling Track in Apeldoorn.

Met opmerkingen [redacted] Dsit klopt niet. TOC is onderdeel van Triple Crown bv. RW valt ook onder Triple Crown bv. Het zijn dus zuster bv.

Road Worlds 2020 B.V. is zowel organisatorisch als financieel verantwoordelijk voor de organisatie van het evenement en daarmee ook de risicodragende part j. Van de gezamenlijke regionale overheden (provincies Drenthe en Groningen) wordt door organisator Road Worlds 2020 B.V. een bijdrage gevraagd van 10 miljoen euro op een begroting van 15 miljoen euro. Aan het ministerie van VWS wordt een bijdrage van 2- mi joen gevraagd, daarnaast wordt ingezet op 3 miljoen aan bijdragen vanuit het bedrijfsleven.
Met betrokken partners, waarvan de beide provincies de belangrijkste zijn, worden afspraken gemaakt die niet alleen de financiële bijdragen vastleggen, maar ook de onderlinge verantwoordelijkheden in de organisatie van de WK.

Stichting WK Wielrennen

De huidige Stichting WK Wielrennen (SCCNN) is integraal onderdeel van het LOC (Lokale Organisatie Comité) en heeft vooral een adviserende en ondersteunende rol.
De rol van de huidige stichting is het optreden als verbinder naar het lokale bedr jfsleven en voelspriet in de noordelijke regio, zodat het noordelijke bedrijfsleven maximaal
kan profiteren van deze unieke WK. Na toekenning zal verkend worden hoe dit vorm gegeven kan worden in een samenwerking waarbij op voorhand ook aangegeven wordt dat de intentie bestaat om bepaalde functies met betrekking tot de WK te laten uitvoeren door of via de Stichting.

UCI en brief > [redacted]

Steun KNWU > [redacted]

b. Europese aspecten

Vanwege de mogelijke verstoring van de mededinging op de Europese markt, is staatssteun in

Met opmaak: Inspringing: Links: 1,27 cm, Geen opsommingstekens of nummering

principe verboden. Er gelden echter vele uitzonderingen op het staatssteunverbod. Vanwege de omvang van de gevraagde overheidsbijdrage en de aard van het evenement, is eigenlijk maar één vrijstelling mogelijk: aanwijzing van een Dienst van algemeen economisch belang en gebru k maken van het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012 (2012/21/EU).

Uit de verkennende onderzoeken is gebleken dat de organisatie van het WK 2020 zonder b jdrage van de overheid niet mogelijk is dan wel nooit rendabel is. De aanvraag en de daarb j behorende begroting van Road Worlds bevestigen ook dat substantiële overheidsbijdragen zijn vereist om de organisatie financieel rond te kr jgen. Oorzaak hiervan is [redacted]. In zoverre is de noodzaak en de proportionaliteit van de DAEB duidelijk omdat de markt ontoereikend is om naar sociaal-maatschappelijk verantwoorde voorwaarden het WK 2020 voort te brengen.

Met opmerkingen [redacted] Het is een openbaar toegankelijk evenement dus de mogelijkheden tot het generenen van inkomsten is beperkt.

Met opmerkingen [redacted] Dit zullen we moeten toetsen op basis van de definitieve stukken. Wellicht moet daarvoor een externe deskundige een oordeel vormen over de plannen.

De subsidieverlening en de DAEB moeten worden ingericht conform de vereisten uit het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012. Omdat het evenement wordt gesteund door drie overheden, dient dit op een gelijke wijze te gebeuren. Afstemming met zowel de provincie Groningen als het ministerie van VWS is belangr ik en hierover zullen afspraken worden gemaakt.

Met opmerkingen [redacted] Hier zijn nog heel veel onderdelen onduidelijk. Hopelijk is de reactie van VWS snel binnen zodat we geen extra risico's hoeven op te nemen.

Het ministerie werkt met een subsidiebeschikking en een uitvoeringsovereenkomst waarin de DAEB wordt aangewezen. Onze subsidie zal op een gelijke wijze tot stand worden gebracht.
~~Staatsteun~~ [redacted]

c. Economie/werkgelegenheid

Onze inzet: Wij maken het noorden beter

Het WK versterkt ontwikkelingen die al in gang gezet z jn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied. Bestaande programma-eigenaren werken samen en gebru ken het WK. We laten we de wereld zien wat onze regio te bieden heeft.

Economische waarde

Op basis van ervaringen met andere grote wielerevenementen worden er 300.000 – 350.000 bezoeken verwacht. De geschatte economische impact van de bezoekers, hospitality, media, technici en projectorganisatie wordt geschat op €17 miljoen, met €11,9 miljoen als behouden scenario en €22,1 miljoen als optimistisch scenario. Het is van veel factoren afhankel jk wat de economische impact zal z jn (bestedingen door bezoekers, pers, ploegen, organisatorische), maar met name het weer is hier van invloed op.

Bron: Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen, December 2016
In opdracht van: Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

Met opmerkingen [redacted] Uitgevoerd door?

Marketing en media

Het WK biedt de unieke mogel jkheid om het Noorden aan de wereld te tonen. Een WK wielrennen genereert veel mediawaarde. Mediawaarde is het bedrag dat hypothetisch zou moeten worden betaald om bere k in de vorm van advertenties in diverse media te kunnen verkrijgen. De mediawaarde van het WK wielrennen in Limburg in 2012 is gemeten en bedroeg 22,5 mi joen euro.

Dit is opgebouwd uit:

- Het bere k van de kranten is 141 miljoen, met een b jbehorende mediawaarde van 4,9 mi joen euro.
- De TV aandacht die het WK wielrennen in Nederland heeft genoten bedraagt vijftig uur.

- Het bere k van de TV uitingen is 49 miljoen, met een bijbehorende mediawaarde van 16,8 mi joen euro.
- De internationale TV aandacht was groot. In 22 landen hebben er uitzendingen plaatsgevonden die samen goed waren voor ruim 459 uren uitzendt jd.
- Het aantal k jkers (cumulatief) heeft wereldwijd ruim 176 miljoen bedragen
- Het evenement was goed voor twintig uur aandacht op de Nederlandse radio. De radiozendt jd vertegenwoordigt een waarde van ruim 800.000 euro.
- Wereldwijd zijn in september 2012 ruim 16.000 artikelen over het WK wielrennen verschenen op buitenlandse online nieuwssites.

Het WK biedt hiermee een groot podium voor Groningen en Drenthe om zich aan de wereld kunnen tonen en te presenteren als "Top-Dutch" regio. Het WK biedt uitstekende mogel jkheden om de wereld te laten zien hoe goed en aantrekkel jk de regio is op het gebied van wereldwijd belangr jke thema's zoals duurzaamheid, vergroening en gezond ouder worden. Daarnaast zet het WK Noorden goed op de kaart als fiets-regio en biedt het uitstekende mogelijkheden op het gebied van toerisme

Economische spin-off

In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan economische spin-off en communicatie/marketing voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.

Bijlage: Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst

d. Participatie

Onze inzet: Het wordt een groot volksfeest

We zetten met elkaar het Noorden op zijn kop. Het WK dringt door tot in de haarvaten van het noorden; samen bouwen we een groot vo ksfeest. We activeren lokaal betrokkenen als welzijnswerk, dorpsverenigingen en buurtsportcoaches.

Maatschappelijke waarde

Ten aanzien van de maatschappel jke waarde is het lastig om uitspraken te doen over de te verwachten waarde. Geconcludeerd kan worden dat de thema's fietsen, healthy ageing, energie/duurzaamheid, (sensor)technologie en recreatie hoog op de agenda staan in de twee provincies en de betrokken gemeentes. Deze thema's zijn goede aanknopingspunten om het WK Wielrennen als een vliegwiel te laten fungeren voor het realiseren van maatschappelijke waarde. Vanuit wetenschappelijk onderzoek is bekend dat een grootschalig sportevenement een katalysator kan z jn voor maatschappelijke initiatieven, mits het evenement op een juiste wijze wordt geactiveerd. In welke mate het de overheden en andere publieke en private organisaties lukt om maatschappelijke waarde te creëren is afhankel jk van het

organisatieproces.
Bron: Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen, December 2016
In opdracht van: Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

Maatschappelijke spin off
Een breed gedragen en uitgevoerd maatschappel jk programma gekoppeld aan het evenement kan winst opleveren op het gebied van:

Vitaliteit: *stimuleren van gezonde leefstijl als trendbreuk tegen alsmaar stijgende zorgkosten*
• Gezonde mensen in de regio (terugdringen overgewicht en obesitas)
• Hogere levensverwachting

Economisch*: gebied op de kaart, meer bestedingen en overnachtingen.*
• Fietsregio nummer 1 in de EU, fietsprovincie nummer 1 en fietsstad nummer 1
• Regio economisch sterker, fietsen als exploitatiemiddel

Leefbaarheid/sociaal: *sociale impact vergroten. Groene projecten, openbare ruimte anders inrichten en sociale side-events*
• Positieve attitude eigen inwoners over mogel jkheden in deze regio (collectief geheugen, mooi feest)

Duurzaamheid: *andere vormen van energie (energietransitie)*
• Mobiliteit: de fiets voor woon-werk/schoolverkeer
• Fysieke verbinding Groningen- Assen, fietssnelwegen.
• Optimale sportieve beleving van de natuur en stad.

In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan maatschappelijke spin-off en side events voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.
B jlage: Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst.

Advies

Met opmerkingen [PD30]: Vermeld het advies van GS aan PS op basis waarvan PS een besluit kunnen nemen. Meerdere adviezen puntsgewijs en genummerd weergeven. Schrijf één beslispunt per advies. Probeer het aantal adviezen te beperken en elk advies zo duidelijk en kort mogelijk te formuleren. Begin elk advies denkbeeldig met "PS besluiten om " en maak de zin in het advies dan af.
Let op: de tekst in het advies is hetzelfde als de tekst in het Ontwerpbesluit.

1.
2.
3. In te stemmen met het voorstel om via de planning- en controlcyclus @. Geef de dekking aan

Doelstelling uit de begroting

2.5 Versterken van de vrijetijdseconomie
Meer werkgelegenheid en hogere bestedingen in de vrijetijdseconomie van Drenthe

2.6 Drenthe, dè fietsprovincie
Versterken van fietsevenementen en imago fietsprovincie Drenthe

7.3 Dynamisch Drenthe
Activering door sportactiviteiten gericht op vitalisering en gezondheid

Argumenten

1.1.

Met opmerkingen [PD31]: Geef de argumenten aan die van belang zijn voor je advies. Vat de kern van ieder argument samen in één zin die je cursief weergeeft. Begin deze cursieve zin denkbeeldig met "want ..."; de tekst die dan volgt, slaat terug op het advies dat erbij hoort. Bij elk argument geef je in een korte alinea een toelichting. De toelichting geef je niet cursief weer. Het argument moet overtuigend zijn, het geeft aan waarom ingestemd zou moeten worden met het advies. Laat de nummering van de argumenten corresponderen met de nummering van de adviezen. Dus argumenten 1.1. en 1 2. etc. verwijzen naar advies 1 en argumenten 2.1. en 2.2. etc. verwijzen naar advies 2 etc.

Tijdsplanning

Juni 2018 –	besluitvorming PS
Juni 2018	beschikking Road Worlds B.V.
Juni 2018	besluit toekenning UCI
Sept 2018	start voorbereiding evenement en uitwerking organisatie en maatschappel jke spin off
Jan 2019	start uitvoering maatschappelijke spin off
Sept 2020	WK Wielrennen 2020

Financiën

In te stemmen met het voorstel om via de planning- en controlcyclus @.

Met opmerkingen [PD32]: Als het voorstel uit de bestaande begroting wordt gedekt:

Neem in het Advies aan **GS** op het kopblad (dus **niet in het Statenstuk zelf**) op:
€ @ beschikbaar te stellen ten laste van budget @.

(Noem bij budget nummer en naam prestatie.)

Als het Statenstuk daarna in PS aan de orde komt, is de dekking al geregeld. Er hoeft dan niet meer een besluit door PS over de dekking te worden genomen.

Met opmerkingen [PD33]: Als het voorstel niet uit de bestaande begroting kan worden gedekt:

Neem in het Advies aan **GS** op het kopblad (dus **niet in het Statenstuk zelf**) op:
Aan PS via de planning- en controlcyclus voor te stellen @.

(Geef de dekking aan.)

Neem in het Advies aan **PS** in het **Statenstuk** op:
In te stemmen met het voorstel om via de planning- en controlcyclus @.

(Geef de dekking aan.)

Monitoring en evaluatie

Monitoringsplan / organisatieschema > [redacted] en [redacted]

Beschr jving van de conceptbeschikking – definitieve versie voor 23 mei > [redacted]

Communicatie

Het WK biedt de unieke mogelijkheid om het Noorden aan de wereld te tonen. Een WK wielrennen genereert veel mediawaarde. Zie ook paragraaf economie/werkgelegenheid.

In de bijlage wordt weergegeven vanuit we ke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan communicatie en marketing voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenl jke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.

Bijlage: Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst.

Bijlagen

1. **Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur**
2. **Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, toelichtende tekst.**
3.
4.
5.

Met opmerkingen [PD34]: Benoem de bijlagen en geef ze genummerd in een opsomming weer. Het gaat hier om de bijlagen die met het Statenstuk naar PS worden gestuurd. Voeg de genoemde bijlagen in dezelfde volgorde toe en geef op de bijgevoegde bijlagen zelf ook duidelijk het identieke nummer weer: bijlage 1, bijlage 2, etc.

Ter inzage in kamer C0.39

Met opmerkingen [PD35]: Benoem de onderliggende stukken die in de kamer C0 39 ter inzage gelegd worden, en geef ze in een opsomming weer.

Zijn er stukken die we ter inzage moeten leggen? > allen

1.
2.
3.
4.
5.

Assen, @
Kenmerk: @

Met opmerkingen [PD36]: Datum wordt ingevuld door het team BC.

Met opmerkingen [PD37]: Kenmerk wordt ingevuld door het team BC

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

mevrouw drs. J. Klijnsma, voorzitter
mr. L. Maarleveld, secretaris a.i.

/coll.

Met opmerkingen [PD38]: Geef hier (zonodig) een nadere toelichting voor PS, met relevante achtergrondinformatie voor PS.

*Ontwerp*besluit @-1

Provinciale Staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van Drenthe van @, kenmerk @;

gelet op ;

BESLUITEN:

Dubbelkl k ***hier*** om het advies in de beleidsbrief van het Statenstuk te kopiëren

Assen, 6 juni 2018

Provinciale Staten voornoemd,

, griffier , voorzitter

/coll.

Als je het hele sjabloon hebt ingevuld en je alle opmerkingenballonnen in de kantl jn in één keer wilt verwijderen, dubbelklik dan hieronder. Alle opmerkingenballonnen in de kantl jn worden zo uit het document verwijderd.

Dubbelkl k ***hier*** om de opmerkingenbalonnen te verwijderen.

Met opmerkingen [PD39]: Datum wordt ingevuld door het team BC.

Met opmerkingen [PD40]: Kenmerk wordt ingevuld door het team BC.

Met opmerkingen [PD41]: Als dit van toepassing is, vermeld je de wet- of regelgeving waarop de besluitvorming door PS is gebaseerd.

Met opmerkingen [PD42]: Vermeld de formele besluiten die PS moeten nemen. Let op: de tekst in het Ontwerpbesluit is hetzelfde als de tekst in het advies in de beleidsbrief van het Statenstuk.

Met opmerkingen [PD43]: Hier wordt automatisch de datum van de PS-vergadering ingevuld.

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Statenstuk

Algemene gegevens	
Opsteller	[redacted] tst. [redacted]
Team	Plattelandsontwikkeling
Datum	Dinsdag 24 april 2018
Uiterste behandeldatum in GS: 8 mei 2018	
Toelichting:	

Verantwoordelijke
Foppe Voogd
Paraaf verantwoordelijke
Bespreken:

Verwijzing naar speerpunt collegeakkoord/programma begroting
Kies een item

Portefeuillehouder
Henk Jumelet

Intern voorbereid met	***Afwijkende mening***
1. [redacted] (S&I)	
2. [redacted] (S&I)	
3. [redacted] (BC)	
4. [redacted] (Fin)	
5. Yolanda van Doeveren (VTE)	

Paraaf directeur-secretaris
Leendert Maarleveld

Archivering	
Datum:	*Registratienummer:*
	nr.
	nr.
	nr.

Communicatie
Openbaar: Ja
Persbericht: Ja
Bekendmaking: Niet van toepassing

Onderwerp

voorstel WK wielrennen 2020

1. In te stemmen met het beschikbaar stellen van € 5 miljoen voor het WK Wielrennen 2020
2. In te stemmen met de dekking van dit bedrag uit de Financieringsreserve
3. In te stemmen met het beschikbaar stellen van € 250.00 proceskosten.
4. In te stemmen met rapportage over de voortgang conform de P&C-cyclus.

Beslissing GS

***Niet* openbaar** aan Gedeputeerde Staten van Drenthe

Risico's

Om de risico's en bijhorende beheersmaatregelen goed in beeld te brengen is er middels in een provinciale werksessie een interne risicoanalyse gemaakt en uitgewerkt. Ook de provincie Groningen heeft een dergelijke interne sessie uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn samengevoegd. Er is in beeld gebracht welke risico's zijn gesignaleerd, deze zijn geclassificeerd en er zijn beheersmaatregelen voor beschreven welke van belang zijn voor besluitvorming door GS en PS in mei en juni 2018. Deze classificatie is een momentopname.
Bij een positief besluit en toekenning van het evenement zal de risicoanalyse op verschillende momenten opnieuw worden uitgevoerd, voortdurend worden gemonitord en bijgesteld worden indien nodig. Al naar gelang de maatregelen worden beheerst, worden de classificaties hierop aangepast.
De risicoanalyse en beheersmaatregelen zijn uitgewerkt in bijlage.

Met opmerkingen [redacted] De risico's hebben we voor GS inzichtelijk. PS wordt daar amper over geinformeerd. Moet in dat deel ook niet een aantal risico's worden benoemd en de wijze waarop we die willen opvangen/beperken?

GS

Structuur voor samenwerking, afstemming en monitoring

Toelichting bijlagen uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en tekstversie

Om te komen tot een heldere structuur voor een goede rol- en taakverdeling, constructieve samenwerking en goed georganiseerde monitoring en afstemming over de voortgang is in de bijlage een projectstructuur uitwerkt. In deze structuur zijn de rollen en taken van de verschillende partners in beeld gebracht en op welk niveau overleg en afstemming zal plaatsvinden. Doel van deze structuur is te komen tot een optimale economische en maatschappelijke spin-off, goede monitoring van de voortgang en de mogelijkheid om gezamenlijk te sturen op risico's die mogelijk gaandeweg ontstaan.
De stuurgroep zal bestaan uit bestuurders van provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN), KNWU.
De regiegroep zal bestaan uit medewerkers van provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN, marketingorganisaties, VNO-NCW. Zowel de stuurgroep als de regiegroep worden gefaciliteerd door Road Worlds B.V.

Road Worlds B.V. is verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijd en faciliteert het proces m.b.t. spin-off, side-events en "volksfeest".
Vanuit de subsidiebeschikking die wordt afgegeven door de provincies aan Road Worlds ontstaat een formele relatie tussen beide partijen. Volgens de voorwaarden wordt in een monitoringsplan opgenomen dat op regelmatige basis de voortgang wordt gerapporteerd op de onderdelen die in de beschikking zijn opgenomen.

Met opmerkingen [redacted] Sluit niet aan bij de voorwaarden zoals hieronder gesteld

De invulling van spin-off, side-events en "volksfeest" wordt uitgevoerd door regionale en lokale organisaties en het bedrijfsleven. Als facilitator van dit proces rapporteert Road Worlds B.V. over de voortgang. In werkgroepen worden initiatieven verzameld en op elkaar afgestemd. De verantwoordelijkheid voor deze initiatieven blijft bij de lokale partijen.
De provincie draagt bij aan het WK Wielrennen 2020 op basis van beoogde maatschappelijk en economische effecten. Hierbij is het van belang dat informatie-uitwisseling plaatsvindt en dat er mogelijkheden zijn om deze effecten indien gewenst te beïnvloeden. Hiervoor neemt de provincie zitting in een stuurgroep op bestuurlijk niveau en wordt ambtelijk bijgedragen en input geleverd in de regiegroep en waar nodig de werkgroepen.

De wedstrijden worden voor een groot gedeelte georganiseerd op de openbare weg. Hiervoor is medewerking, bijvoorbeeld in de vorm van vergunningen, nodig van de gemeenten. Bovendien hebben de gemeenten een belangrijke rol bij het realiseren van de beoogde maatschappelijk en economische

effecten. Het is belangrijk dat de gemeenten deze kansen herkennen en inspanningen doen om deze te verzilveren en zich inzetten om de organisatie van de wedstrijden mogelijk te maken. Road Worlds B.V. organiseert de wedstrijden en faciliteert het proces om te komen tot een optimaal spin-off programma, side-events programma en volksfeest.
Een eerste verkenning bij gemeentelijke bestuurders heeft positieve houding opgeleverd t.o.v. de gevraagde rol van gemeenten.

Beschrijving beschikking subsidieaanvraag

Road Worlds B.V. is verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijden en heeft bij de provincie Drenthe en de provincie Groningen identieke subsidieaanvragen ingediend voor een subsidiebijdrage t.b.v. de organisatie van het WK Wielrennen 2020.

De provincie verleent een incidentele subsidie van maximaal € 5.000.000,00.
Dit bedrag is inclusief eventuele belastingen, waaronder de btw-component, welke voor rekening van aanvrager zijn.

De gevraagde bijdrage van € 250.000,00 voor de side-events wijzen wij af. De reden hiervoor is dat de provincie de keuze maakt zelf regie en verantwoording hiervoor te nemen.

Ten aanzien van "samenwerking met regionale overheden" merken wij op dat de provincie hierin niet een leidende rol voor zichzelf ziet en dus ook niet kan overgaan tot het sluiten van een door TOC/RW gewenste overeenkomst. Het maximale wat wij hierin kunnen toezeggen is dat de provincie een inspanningsverplichting op zich neemt om de medewerking van de regionale overheden zo optimaal mogelijk te laten verlopen.

Met opmerkingen [redacted] Past beter in dit stukje. Immers we wijzen een verzoek af

Met opmerkingen [redacted] Wordt voor GS voldoende duidelijk wat de 'vraag' is en wat we afwijzen? Volgens mij zou het expliciter kunnen maar het stuk moet daardoor niet onnodig lang worden

Voorwaarden
De subsidie wordt verleend voor de organisatie van het WK Wielrennen 2020 onder de voorwaarden dat:

a) Het evenement door UCI aan TOC/RW wordt gegund.
b) Het evenement wordt uitgevoerd overeenkomstig het bid.
c) TOC/RW stuurt 1 maand voorafgaand aan de datum van bevoorschotting een voortgangsrapportage in. Zij geeft op basis van het bid inzage over de voortgang van het evenement.
d) Er een Stuurgroep wordt ingesteld.
   De volgende partners/stakeholders zijn hierin bestuurlijk vertegenwoordigt:
   provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN), KNWU.
e) De Stuurgroep monitort en adviseert de colleges op basis van het monitoringsplan (versie..) Voorafgaand aan iedere bevoorschotting over de voortgangsrapportages.
f) De gevraagde bijdragen aan VWS en de provincie Groningen worden verleend.
g) Aangaan van een DAEB-uitvoeringsovereenkomst

~~Ten aanzien van "samenwerking met regionale overheden" merken wij op dat de provincie hierin niet een leidende rol voor zichzelf ziet en dus ook niet kan overgaan tot het sluiten van een door u gewenste overeenkomst. Het maximale wat wij hierin kunnen toezeggen is dat de provincie een inspanningsverplichting op zich neemt om de medewerking van de regionale overheden zo optimaal mogelijk te laten verlopen.~~

Betalingen
De bevoorschotting zal plaatsvinden volgens onderstaand schema:
(= nog in uitwerking en wordt aangepast)

1 juli 2018	€ 500.000,--
1 december 2018	€ 500.000,--
1 maart 2019	€ 1.000.000,--
1 september 2019	€ 1.000.000,--

1 maart 2020	€ 1.000.000,--
1 september 2020	€ 1.000.000,--

Monitoring/risicomanagement
Voorafgaand aan iedere bevoorschotting (m.u.v. 1 juli 2018) dient Road Worlds B.V. een voortgangsrapportage in. Uit deze rapportage moet blijken dat de realisatie zowel financieel als inhoudelijk volgens planning verloopt.
De Stuurgroep beoordeeld de voortgangsrapportage op basis van het monitoringsplan of de activiteiten financieel- en inhoudelijk volgens planning verloopt, en adviseert het college hierover, voorafgaand aan het verstrekken van het volgende voorschot.

Met opmerkingen [redacted] Volgens planning → de planning is mij nu onvoldoende duidelijk dus hoe willen we dit toetsten? In de bijlagen zit alleen een erg algemene planning.

Verplichtingen:
Road Worlds B.V. stelt de provincie direct schriftelijk op de hoogte van:
1. wijzigingen op de ingediende plannen;
2. het (deels) niet uitvoeren van de gesubsidieerde activiteit(en);
3. relevante wijzigingen in de financiële en organisatorische verhouding met derden;
4. Wanneer niet aan alle voorwaarden wordt voldaan.

Indien Road Worlds B.V. niet voldoet aan de voorwaarden en verplichtingen kan GS het besluit tot subsidieverlening in nadeel van RW wijzigen of intrekken en het uitbetaalde subsidiebedrag geheel of gedeeltelijk terugvorderen.

Staatssteun
Vanwege de maatschappelijke waarden (beleven en beoefenen) van sport en marktfalen wordt de organisatie van WK Wielrennen 2020 als aangemeld als een Dienst van Algemeen Economisch Belang aangemerkt. (nog in procedure)

Met opmerkingen [redacted] In het statenstuk zit de toelichting op dit punt. Voor GS daar ook even naar verwijzen?

Side-events en maatschappelijke spin-off
In de subsidieaanvraag van Road Worlds B.V. wordt naast de bijdrage van € 5 mln ook om een bijdrage van € 250.000 gevraagd voor de organisatie van side-events. Deze vraag zal worden afgewezen.
In de voorgestelde structuur zijn we als regionale en lokale overheden verantwoordelijk voor de organisatie van de side-events en daarmee het realiseren van maatschappelijke spin off op korte en lange termijn i.s.m. met partners als Drenthe Beweegt en Kenniscentrum Evenementen. Dit is weliswaar een andere werkwijze dan normaal gesproken i.o.m. VWS wordt uitgevoerd. Wij zijn hierover in gesprek met VWS en hebben positieve signalen ontvangen over deze aanpak. Deze zelfde werkwijze bespreken wij ook i.h.k.v. WK Para- Cycling 2019 in Emmen.

Om te kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de bijdrage van € 500.000 (€ 250.000, - voor beide provincies) vanuit VWS moet worden aangetoond dat er voor € 1 mln aan middelen totaal is ingezet aan side-events en maatschappelijke spin-off rond het WK Wielrennen 2020. Road Worlds B.V zal deze bijdragen als aanvrager moeten tonen aan VWS. We zullen Road Worlds B.V. in staat moeten stellen om te kunnen aantonen dat we de door VWS gevraagde middelen hebben ingezet en op welke wijze wij dat hebben gedaan. Road Worlds. B.V. ontvangt na toekenning van het WK Wielrennen 2020 van VWS volgens een bevoorschottingsschema de toegekende 500.000 euro voor de inzet van side-events.

Risico van deze andere werkwijze is dat VWS uiteindelijk toch niet akkoord gaat met de voorgestelde aanpak en dat zij willen dat bijdragen van de side-events direct via de boeken van Road Worlds moeten lopen. Maatregel hiervoor is om in dat geval middels een aparte subsidieaanvraag van Road Worlds B.V. voor de uitvoering van side-events de gevraagde middelen te beschikken. Omdat dit dan later in het proces aan de orde zal zijn hebben we op dat moment wel zicht op welke activiteiten/inspanningen we willen laten uitvoeren en kunnen dan ook via de beschikking goed sturen op gewenste resultaten.

In de beschikking aan Road Worlds B.V. zal worden opgenomen dat:
De invulling van spin-off, side-events en "volksfeest" wordt gedaan door regionale en lokale organisaties en het bedrijfsleven. Als facilitator van dit proces rapporteert Road Worlds B.V. over de voortgang. In werkgroepen worden initiatieven verzameld en op elkaar afgestemd. De verantwoordelijkheid voor deze

initiatieven blijft bij de lokale partijen.

RW stelt een full-time medewerker met kennis en netwerk van de lokale situatie aan voor beide provincies gedurende 2 jaar voor coördinatie side-events en maatschappelijke spin-off, kosten € 250.000 De overige 250.000 kunnen zij inzetten in activiteiten, promotie etc. Invulling hiervan gaat altijd in overleg met de Stuurgroep. De uitvoering van deze activiteiten gaan in overleg met Regiegroep (zie organsiatiestructuur)

Inkoop of subsidie
Eén van de vragen die speelt is of sprake is van een inkoop- of een subsidierelatie. Ter beantwoording hiervan is gebruik gemaakt van de 'Checklist inkoop vs subsidie'. In casu ligt het initiatief bij Road Worlds die het WK wielrennen in 2020 wil organiseren. Zij zijn daarnaast de enige partij die dit kunnen doen omdat het UCI voornemens is het exclusieve recht aan deze partij te verlenen. Concurrentiestelling op een markt is onmogelijk omdat onze bijdrage bij een specifieke organisatie terecht moet komen. Er kan in principe geen aanbesteding worden gedaan. Daarom kan niet anders worden geconcludeerd dan dat sprake is van een subsidierelatie.

Directe subsidierelatie
In het verlengde hiervan speelt ook de gedachte om de bijdrage van de verschillende overheden via een stichting te laten lopen in de gedachte op deze wijze beter grip te houden op de organisatie van het evenement. Los van de vraag of het wenselijk en mogelijk is om een stichting op te richten met het doel grip te houden op de organisatie van een evenement, is het in dit korte tijdsbestek niet mogelijk een stichting op te richten welke vervolgens een aanvraag doet voor een bijdrage en voldoende duidelijkheid kan geven aan Road Worlds om het evenement van de UCI toegekend te krijgen. Daarnaast heeft de initiatiefnemer heeft ervoor gekozen een aparte B.V. op te richten en vanuit die B.V. de organisatie vorm te geven. Vanwege de voorliggende subsidieaanvraag, is de keuze al gemaakt.
Met de voorgestelde structuur, waarin een stuurgroep op bestuurlijk niveau zal worden ingesteld, kan ook de gewenste grip, waaronder toezicht en monitoring, worden georganiseerd. De rol van de stuurgroep wordt verankerd in de subsidiebeschikking waarmee eenzelfde resultaat ten aanzien van invloed wordt gerealiseerd zonder daar een aparte rechtspersoon voor op te richten.

Financiën en dekking
De directe organisatiekosten van het WK Wielrennen 2020 zijn begroot op 15 miljoen euro waarbij Road Worlds B.V. heeft aangegeven dit evenement te willen uitvoeren wanneer zij van de overheden een bijdrage van 12 miljoen euro ontvangt. De overige 3 miljoen euro aan kosten willen zij zelf financieren door het zoeken van sponsoren en financiers. Organisator Road Worlds B.V. vraagt aan de twee provincies een gezamenlijke bijdrage van 10 miljoen euro en verwacht van het ministerie van VWS een bijdrage van 2 miljoen euro. Dit betekent concreet dat aan de provincie Drenthe gevraagd wordt om 5 miljoen euro bij te dragen in de directe kosten van de organisatie van het evenement.

De kosten van de gevraagde bijdrage aan de organisatie van het evenement ad € 5 miljoen willen we dekken uit de Financieringsreserve. In de 2e Bestuursrapportage 2018 gaan we dat verwerken.
Wij voeren gesprekken met betrokken Drentse gemeenten waarbij voorwaarde is dat zij en partners als Regio Groningen-Assen en eventuele andere medefinanciers een bijdrage leveren binnen de 5 miljoen euro.

Dekkingsvoorstel side-events en maatschappelijke spin-off

***Niet* openbaar** aan Gedeputeerde Staten van Drenthe

Met onderstaande middelen uit de begroting is een directe koppeling te maken met side-events en maatschappelijke spin-off die gewenst is vanuit het WK Wielrennen 2020
7.3 Dynamisch Drenthe - Sport
2.6 Drenthe, dè fietsprovincie – fietsevenementen
2.5 Versterken van de vrijetijdseconomie

Deze bestaande middelen kunnen passend ingezet worden voor de doelstellingen in de huidige begroting en daarmee ook direct bijdragen aan side-events en maatschappelijke spin-off waardoor een win-win wordt gecreëerd. Dit past bij het beeld dat het WK Wielrennen 2020 'een kers op de taart is. We werken ook nu al aan de maatschappelijke spin-off door de huidige inzet op fietsen.
De invulling van side-events en maatschappelijke spin-off wordt na besluitvorming vanaf september 2018 met betrokken partners regionaal en lokaal opgepakt en uitgevoerd. Hieruit zal een voorstel komen voor inzet en bijdrage vanuit de provincie. Voorstel is deze bijdrage te dekken uit bovenstaande middelen in de begroting.

Dekkingsvoorstel proceskosten
Voor de organisatie van het WK 2020 worden proceskosten gemaakt. Het gaat hierbij om presentatiekosten, accountantskosten, inhuur van expertise e.d. We stellen voor in de 2e berap hiervoor het volgende op te nemen:

2018	2019	2020
€ 50.000,-	€ 100.000,-	€ 100.000,-

Tekst openbare besluitenlijst

Dubbelklik ***hier*** om het onderdeel Tekst openbare besluitenlijst in te vullen.

Verzenden

Met opmerkingen [PD7]: Let op dat je, voordat je op de knop Verzenden klikt, Outlook OPEN hebt staan
Druk op de knop Verzenden om de 'tekst openbare besluitenlijst' te verzenden aan het team COM. Wacht met verzenden tot je er zeker van bent, dat de 'tekst openbare besluitenlijst' volledig is ingevuld. En verstuur deze tekst pas als het gaat om de definitieve versie zoals die naar GS gaat.

Bijlagen alleen voor Gedeputeerde Staten

Bijlagen alleen voor Gedeputeerde Staten	Meekopiëren
Begroting op hoofdlijnen	*Ja*
Risicoanalyse	*ja*
Routeplan	*ja*
Organogram Road Worlds B.V.	*ja*

Met opmerkingen [PD8]: Benoem de bijlagen die alleen naar GS gaan en niet naar PS en geef ze in een opsomming weer. (NB. Vermeld verderop in dit sjabloon bij het Statenstuk zelf dan de bijlagen die naar PS gaan, tezamen met het Statenstuk.)

Met opmerkingen [PD9]: Geef per bijlage aan of deze meegekopieerd moet worden voor de GS-leden. Bijlagen die niet meegekopieerd worden, worden in de GS-kamer ter inzage neergelegd.

***Niet* openbaar** aan Gedeputeerde Staten van Drenthe

NB. Het Statenstuk en de eventuele daarbij horende bijlagen worden standaard mee gekopieerd voor GS.

provincie Drenthe

Statenstuk @

Met opmerkingen [PD10]: Wordt na besluitvorming in GS en bij verzending naar PS ingevuld door het team BC.

voorstel WK wielrennen 2020

Voorgestelde behandeling:
- Statencommissie Financiën, Cultuur, Bestuur en Economie op 23 mei 2018
- Provinciale Staten op 6 juni 2018
- fatale beslisdatum: 6 juni 2018

Behandeld door mevrouw [redacted] telefoonnummer (0592) [redacted] e-mail [redacted] drenthe.nl
Portefeuillehouder: de heer H.G. Jumelet

Inleiding

a. Algemeen
Het college heeft in de afgelopen weken, samen met partners, onderzoek gedaan naar de haalbaarheid om gezamenlijk met de provincie Groningen gastregio te zijn voor het WK Wielrennen in 2020 en of aan de hieraan verbonden voorwaarden kan worden voldaan.
In dit onderzoek hebben we kunnen constateren dat er veel enthousiasme en grote betrokkenheid is b j alle partners. Ook is gebleken dat de gestelde voorwaarden en gevraagde b jdrage voor de organisatie van dit evenement in 2020 reëel en haalbaar zijn.

Onze inzet en ambitie voor het WK Wielrennen 2020:

Dit wordt de beste wedstrijd ooit
We organiseren met e kaar een perfect georganiseerde 8- daagse wedstrijd, dit is wielrennen!
Betrokken hierbij zijn gemeenten, het wielerplatform, clubs en vrijwilligers.

Met opmerkingen [redacted] Maar wij organiseren niet. Geeft dit niet een onjuist beeld?

Het wordt een groot volksfeest
We zetten met elkaar het Noorden op zijn kop. Het WK dringt door tot in de haarvaten van het noorden; samen bouwen we een groot vo ksfeest. We activeren lokaal betrokkenen als welzijnswerk, dorpsverenigingen en buurtsportcoaches.

Wij maken het noorden beter
Het WK versterkt ontwikkelingen die al in gang gezet z jn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied. Bestaande programma-eigenaren werken samen en gebru ken het WK. We laten we de wereld zien wat onze regio te bieden heeft.

Wij zorgen voor verbinding
Vanuit de Stichting Cycling Championships Nothern Netherlands (SCCNN) worden activiteiten georganiseerd als business peloton en andere initiatieven

Om deze inzet en ambities te realiseren gaan we met onze partners zoals de gemeenten en betrokkenen in werkgroepen in overleg om gezamenlijk invulling te geven aan side-events en maatschappelijke en economische spin-off en hoe dit er concreet uit moeten gaan zien.

In dit statenstuk wordt aan uw Staten het voorstel gedaan op welke wijze wij invulling geven aan de mogel jkheid om het WK Wielrennen 2020 naar Drenthe/Groningen te halen, hoe we economische en langjarig maatschappelijke spin-off willen realiseren en hoe we financiën en risico's in monitoren en beheersen.

<u>Unieke kans</u>
De provincie Drenthe heeft in oktober 2016 als eerste regio het Bike Region Label van de internationale wielersportfederatie (UCI) ontvangen. Dankzij de inzet van Drenthe op dit label heeft de UCI aan de provincies Drenthe en Groningen de unieke kans geboden om gezamenlijk gastregio te z jn voor het WK Wielrennen 2020. De UCI heeft hoge waardering voor de fietsambities in Drenthe en Groningen en heeft aan sportevenementenbureau The Organizing Connection (TOC) de vraag voorgelegd om de haa baarheid van het WK Wielrennen 2020 in Drenthe en Groningen te onderzoeken.
Wanneer uiterlijk in juni 2018 aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan zal het evenement

door de UCI worden toegekend aan sportevenementenbureau The Organizing Connection en de provincies Drenthe en Groningen.

WK Wielrennen 2020

Het WK Wielrennen 2020 is een mondiaal 8- daags fietsevenement wat de provincie Drenthe, als eerste UCI Bike Region met meer nadruk op de wereldkaart kan zetten als fietsprovincie. Het WK Wielrennen 2020 kan een etalage zijn voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen. Het podium dat het WK Wielrennen 2020 biedt, zal het imago en de marketing van vrijetijds- en fietsprovincie Drenthe een grote impuls kunnen geven. Het mondiale sportevenement past bij onze fietsambities en kan bijdragen aan sociale en maatschappelijke verbinding, samenwerking in de regio bevorderen en economische impact tussen 11,9 en 22,1 miljoen euro realiseren.

Organisator

The Organizing Connection (TOC) is vanuit de UCI de beoogd organisator (rechtenhouder) van de organisatie van het WK Wielrennen 2020. TOC is een sportevenementenbureau, een zuster B.V. van Road Worlds 2020 B.V. en een verbindende speler in de organisatie van sportevenementen. Zij hebben in hun twintigjarig bestaan meerdere wielerevenementen in samenwerking met de internationale wielerbond UCI en lokale overheden mogen organiseren. In opdracht van de UCI is mee gewerkt aan vier WK's Wielrennen: 1998 (Va kenburg), 2012 (Va kenburg), 2013 (Toscane) en 2014 (Ponferrada). Z j organiseerden de WK's Veldrijden in 2006 (Zeddam) 2009 & 2014 (Hoogerheide) 2013 (Louisville) en 2017 (Belvaux).
In 2019 organiseert The Organizing Connection WK UCI Para-Cycling Road in Emmen en de WK UCI Para-Cycling Track in Apeldoorn.

Road Worlds 2020 B.V. is zowel organisatorisch als financieel verantwoordelijk voor de organisatie van het evenement en daarmee ook de risicodragende part j. Van de gezamenlijke regionale overheden (provincies Drenthe en Groningen) wordt door organisator Road Worlds 2020 B.V. een bijdrage gevraagd van 10 miljoen euro op een begroting van 15 miljoen euro. Aan het ministerie van VWS wordt een bijdrage van 2 mi joen gevraagd, daarnaast wordt ingezet op 3 miljoen aan bijdragen vanuit het bedr jfsleven.
Met betrokken partners, waarvan de beide provincies de belangrijkste zijn, worden afspraken gemaakt die niet alleen de financiële bijdragen vastleggen, maar ook de onderlinge verantwoordelijkheden in de organisatie van de WK.

Stichting WK Wielrennen

De huidige Stichting Cycling Championships Nothern Netherlands (SCCNN) is integraal onderdeel van het lokale organisatie comité en heeft vooral een adviserende en ondersteunende rol.
De rol van de huidige stichting is het optreden als verbinder naar het lokale bedr jfsleven en voelspriet in de noordelijke regio, zodat het noordelijke bedrijfsleven maximaal kan profiteren van deze unieke WK. Na toekenning zal verkend worden hoe dit vorm gegeven kan worden in een samenwerking.

Intentie van de Drentse gemeenten wordt toegevoegd

In de bijlagen z jn adhesiebrieven toegevoegd afkomstig van de UCI en KNWU ter ondersteuning van een bid t.b.v. het WK Wielrennen 2020

b. Europese aspecten
Los van de inhoudelijk behandeling van de subsidieaanvraag, zijn de staatssteunregels een van de belangrijkste elementen waar aan moet worden voldaan. Dat sprake is van staatssteun indien wordt besloten tot het geven van een bijdrage, geldt hierbij als gegeven.

Vanwege de mogel jke verstoring van de mededinging op de Europese markt, is staatssteun in principe verboden. Er gelden echter vele uitzonderingen op het staatssteunverbod. Vanwege de omvang van de gevraagde overheidsbijdrage en de aard van het evenement, is eigenlijk maar één vr jstelling mogelijk: het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012 (2012/21/EU). Het DAEB-Vr jstellingsbesluit biedt ruimte voor decentrale overheden om DAEB te compenseren die sociaal-maatschappelijk relevant zijn op lokaal en regionaal niveau. Het DAEB Vr jstellingsbesluit biedt daarom veel ruimte voor sociale DAEB en DAEB die gericht z jn op publieke dienstverlening op decentraal niveau.

Uit het haalbaarheidsonderzoek is gebleken dat de organisatie van het WK 2020 zonder b jdrage van de overheid niet mogelijk is. De aanvraag en de daarbij behorende begroting van Road Worlds bevestigen ook dat substantiële overheidsb jdragen zijn vereist om de organisatie financieel rond te krijgen. In zoverre l jkt te zijn voldaan aan het criterium 'marktfalen'.

Naar verwachting is sprake van een DAEB. Deze zal moeten worden ingericht conform de vereisten uit het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012. Omdat het evenement wordt gesteund door drie overheden, is het zaak dat dit op een gelijke w jze gebeurt. ~~Samen met de juristen van de provincie Groningen is d~~Daarom is contact opgenomen met het ministerie van VWS. Hieruit blijkt dat het ministerie werkt met een subsidiebeschikking en een uitvoeringsovereenkomst waarin de DAEB-aanwijzing zit.
~~Ook is duidelijk geworden dat h~~Het DAEB vrijstellingsbesluit heeft een plafond ~~heeft~~ van ~~maximaal~~ 15 miljoen EUR per jaar ten behoeve van DAEB's. De bijdragen van de beide provincies kunnen niet los worden gezien van de (verwachte) b jdrage van het ministerie ~~worden gezien~~. Afstemming hierover is noodzakel jk.

Op het moment van schrijven van dit stuk, ~~z jn nog geen antwoorden gegeven door ministerie van VWS op gestelde vragen omtrent de DAEB en~~ loopt het verzoek om afstemming.

Met opmaak: Inspringing: Links: 1,27 cm

c. Economie/werkgelegenheid
Onze inzet: Wij maken het noorden beter
Het WK versterkt ontwikkelingen die al in gang gezet z jn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied. Bestaande programma-eigenaren werken samen en gebru ken het WK. We laten we de wereld zien wat onze regio te bieden heeft.

Economische waarde
Op basis van ervaringen met andere grote wielerevenementen worden er 300.000 – 350.000 bezoeken verwacht. De geschatte economische impact van de bezoekers, hospitality, media, technici en projectorganisatie wordt geschat op €17 miljoen, met €11,9 miljoen als behouden scenario en €22,1 miljoen als optimistisch scenario. Het is van veel factoren afhankel jk wat de economische impact zal z jn (bestedingen door bezoekers, pers, ploegen, organisatorische), maar met name het weer is hier van invloed op.
Bron: Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen, December 2016

In opdracht van: Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

Marketing en media
Het WK biedt de unieke mogel jkheid om het Noorden aan de wereld te tonen. Een WK wielrennen genereert veel mediawaarde. Mediawaarde is het bedrag dat hypothetisch zou moeten worden betaald om bere k in de vorm van advertenties in diverse media te kunnen verkrijgen. De mediawaarde van het WK wielrennen in Limburg in 2012 is gemeten en bedroeg 22,5 mi joen euro.

Dit is opgebouwd uit onder meer:

- Het bere k van de kranten is 141 miljoen, met een b jbehorende mediawaarde van 4,9 mi joen euro.
- De tv-aandacht die het WK wielrennen in Nederland heeft genoten bedraagt vijftig uur en het bereik van de tv-uitingen is 49 miljoen, met een bijbehorende mediawaarde van 16,8 mi joen euro.
- De internationale tv-aandacht was groot. In 22 landen hebben er uitzendingen plaatsgevonden die samen goed waren voor ruim 459 uren uitzendt jd.
- Wereldwijd zijn in september 2012 ruim 16.000 artikelen over het WK wielrennen verschenen op buitenlandse onlinenieuwssites.

Het WK biedt hiermee een groot podium voor Groningen en Drenthe om zich aan de wereld kunnen tonen en te presenteren als "Top-Dutch" regio. Het WK biedt uitstekende mogel jkheden om de wereld te laten zien hoe goed en aantrekkel jk de regio is op het gebied van wereldwijd belangr jke thema's zoals duurzaamheid, vergroening en gezond ouder worden. Daarnaast zet het WK Noorden goed op de kaart als fiets-regio en biedt het uitstekende mogelijkheden op het gebied van toerisme

Economische spin-off
In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan economische spin-off en communicatie/marketing voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.

Bijlagen: uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst

d. Participatie
Onze inzet: Het wordt een groot volksfeest
We zetten met elkaar het Noorden op zijn kop. Het WK dringt door tot in de haarvaten van het noorden; samen bouwen we een groot vo ksfeest. We activeren lokaal betrokkenen als welzijnswerk, dorpsverenigingen en buurtsportcoaches.

Maatschappelijke waarde
Ten aanzien van de maatschappel jke waarde is het lastig om uitspraken te doen over de te verwachten waarde. Geconcludeerd kan worden dat de thema's fietsen, healthy ageing, energie/duurzaamheid, (sensor)technologie en recreatie hoog op de agenda staan in de twee provincies en de betrokken gemeentes. Deze thema's zijn goede aanknopingspunten om het

WK Wielrennen als een vliegwiel te laten fungeren voor het realiseren van maatschappelijke waarde. Vanuit wetenschappelijk onderzoek is bekend dat een grootschalig sportevenement een katalysator kan z jn voor maatschappelijke initiatieven, mits het evenement op een juiste wijze wordt geactiveerd. In welke mate het de overheden en andere publieke en private organisaties lukt om maatschappelijke waarde te creëren is afhankel jk van het organisatieproces.
Bron: Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen, December 2016
In opdracht van: Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

Maatschappelijke spin off
Een breed gedragen en uitgevoerd maatschappel jk programma gekoppeld aan het evenement kan winst opleveren op het gebied van:

Vitaliteit: *stimuleren van gezonde leefstijl als trendbreuk tegen alsmaar stijgende zorgkosten*
• Gezonde mensen in de regio (terugdringen overgewicht en obesitas)
• Hogere levensverwachting

Economisch*: gebied op de kaart, meer bestedingen en overnachtingen.*
• Fietsregio nummer 1, fietsprovincie nummer 1 en fietsstad nummer 1
• Regio economisch sterker, fietsen als exploitatiemiddel

Leefbaarheid/sociaal: *sociale impact vergroten. Groene projecten, openbare ruimte anders inrichten en sociale side-events*
• Positieve attitude eigen inwoners over mogel jkheden in deze regio (collectief geheugen, mooi feest)

Duurzaamheid: *andere vormen van energie (energietransitie)*
• Mobiliteit: de fiets voor woon-werk/schoolverkeer
• Fysieke verbinding Groningen- Assen, fietssnelwegen.
• Optimale sportieve beleving van de natuur en stad.

In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan maatschappelijke spin-off en side events voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.
B jlagen: uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst.

Advies

Met opmerkingen [PD12]: Vermeld het advies van GS aan PS op basis waarvan PS een besluit kunnen nemen. Meerdere adviezen puntsgewijs en genummerd weergeven. Schrijf één beslispunt per advies. Probeer het aantal adviezen te beperken en elk advies zo duidelijk en kort mogelijk te formuleren. Begin elk advies denkbeeldig met "PS besluiten om " en maak de zin in het advies dan af.
Let op: de tekst in het advies is hetzelfde als de tekst in het Ontwerpbesluit.

1. In te stemmen met het beschikbaar stellen van € 5 miljoen voor het WK Wielrennen 2020
2. In te stemmen met de dekking van dit bedrag uit de Financieringsreserve
3. In te stemmen met het beschikbaar stellen van € 250.00 proceskosten.
4. In te stemmen met rapportage over de voortgang conform de P&C-cyclus.

Doelstelling uit de begroting

2.5 Versterken van de vr jetijdseconomie

Meer werkgelegenheid en hogere bestedingen in de vrijetijdseconomie van Drenthe

2.6 Drenthe, dè fietsprovincie
Versterken van fietsevenementen en imago fietsprovincie Drenthe

7.3 Dynamisch Drenthe
Activering door sportactiviteiten gericht op vitalisering en gezondheid

Argumenten

1.1. De kans om gastprovincie en medeorganisator te zijn van het WK Wielrennen 2020 is ontstaan vanuit de ambities op het versterken van fietsprovincie Drenthe en het UCI Bike Region Label.

1.2. Het WK Wielrennen 2020 is een etalage voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen en kan de inzet hierop verder versterken. Het podium dat het WK Wielrennen 2020 kan bieden, zal het imago en de marketing van vrijetijds- en fietsprovincie Drenthe een grote impuls geven.

1.3. Het WK Wielrennen kan bijdragen aan het realiseren van belangrijke maatschappelijke doelstellingen zoals vitaliteit, participatie, leefbaarheid en aan het imago van de gehele provincie.

1.4. Het WK Wielrennen biedt een groot podium voor Groningen en Drenthe om zich aan de wereld kunnen tonen en presenteren als "Top-Dutch" regio en kan bijdragen aan een directe economische spin-off welke is ingeschat tussen €11,9 miljoen en €22,1 miljoen euro.

1.5. Om de het evenement in 2020 te kunnen organiseren moet deze in juni 2018 door de UCI aan de organisator TOC worden toegekend. Voor deze toekenning zijn bijdragen van de betrokken overheden (provincies Drenthe en Groningen) gevraagd.

1.6 The Organizing Connection BV. is bereid het WK Wielrennen te financieren indien wij daarvoor een subsidie verstrekken van maximaal 5 miljoen.
De directe organisatiekosten van het WK Wielrennen 2020 z jn begroot op 15 mi joen euro. TOC wil de organisatie op zich nemen als zowel de provincie Drenthe als Groningen elk bereid z jn daarvoor een subsidie van 5 miljoen te verstrekken, het ministerie van VWS 2 miljoen euro en de overige 3 miljoen euro te financieren door het zoeken van sponsoren en financiers.

2.1. In de voorjaarsnota 2018 is bij de Ontwikkeling van de stand van de Financieringsreserve rekening gehouden met een bijdrage van 5 miljoen.
In de voorjaarsnota wordt de ontw kkeling van de financieringsreserve geschetst. De stand van deze reserve bedraagt ultimo 2018 75 miljoen en behoud een acceptabele omvang ook na 2019.

3.1 *Voor de organisatie van het WK 2020 worden proceskosten gemaakt*. Het gaat hierb j om presentatiekosten, accountantskosten, inhuur van expertise e.d. We stellen voor dit in de 2e berap op te nemen:

4.1 Via P&C cyclus (Voorjaarsnota, begroting, Bestuursrapportage en jaarstukken) worden begrotingsvoorstellen en verantwoordingen over alle beleidsgebieden voorgelegd aan Provinciale Staten. In de begroting worden resultaatafspraken voorgelegd en vastgesteld waarop wordt

gemonitord via de P&C cyclus. Ook over de voortgang op het dossier WK wielrennen 2020 moeten in de begroting van 2019 ev. begrotingsafspraken worden gemaakt.

Tijdsplanning

Juni 2018 –	besluitvorming PS
Juni 2018	beschikking Road Worlds B.V.
Juni 2018	besluit toekenning UCI
Juli 2018	Concretisering met betrokkenen van maatschappel jke en economische ambities
Sept 2018	Start voorbereiding evenement en organisatie en maatschappel jke spin-off
Sept 2019	WK Para-Cycling met start aftellen 'het laatste jaar'.
Jan 2019	Start uitvoering maatschappelijke spin-off
Sept 2020	WK Wielrennen 2020

Financiën

Dekkingsvoorstel subsidie aan Road Worlds B.V.
De kosten van de gevraagde bijdrage aan de organisatie van het evenement ad € 5 miljoen willen we dekken uit de Financieringsreserve. Dit hebben we in de voorjaarsnota 2018 vermeld. In de 2e Bestuursrapportage 2018 gaan we dat verwerken. Rapportage hierover vindt plaats via de planning- en controlcyclus
W j voeren gesprekken met betrokken Drentse gemeenten waarb j voorwaarde is dat zij en eventuele andere medefinanciers een bijdrage leveren binnen de 5 miljoen euro.

Dekkingsvoorstel side-events en maatschappelijke spin-off
Met onderstaande middelen uit de begroting is een directe koppeling te maken met side-events en maatschappelijke spin-off die gewenst is vanuit het WK Wielrennen 2020.
7.3 Dynamisch Drenthe - Sport
2.6 Drenthe, dè fietsprovincie – Fietsevenementen
2.5 Versterken van de vrijetijdseconomie

Deze bestaande middelen kunnen passend ingezet worden voor de doelstellingen in de huidige begroting en daarmee ook direct bijdragen aan side-events en maatschappel jke spin-off waardoor een win-win wordt gecreëerd. Dit past b j het beeld dat het WK Wielrennen 2020 'een kers op de taart is. We werken ook nu al aan de maatschappel jke spin-off door de huidige inzet op fietsen.
De invulling van side-events en maatschappel jke spin-off wordt na besluitvorming vanaf september 2018 met betrokken partners regionaal en lokaal opgepakt en uitgevoerd.
Hieruit zal een voorstel komen voor inzet en bijdrage vanuit de provincie.
Voorstel is deze inzet en b jdrage te dekken uit bovenstaande middelen in de bestaande begroting van 2018 ev.

Dekkingsvoorstel proceskosten
Voor de organisatie van het WK 2020 worden proceskosten gemaakt. Het gaat hierb j om presentatiekosten, accountantskosten, inhuur van expertise e.d. We stellen voor in de 2e berap hiervoor het volgende op te nemen:

2018	2019	2020
€ 50.000,-	€ 100.000,-	€ 100.000,-

Met opmerkingen [PD13]: Als het voorstel uit de bestaande begroting wordt gedekt:

Neem in het Advies aan **GS** op het kopblad (dus **niet in het Statenstuk zelf**) op:
€ @ beschikbaar te stellen ten laste van budget @.

(Noem bij budget nummer en naam prestatie.)

Als het Statenstuk daarna in PS aan de orde komt, is de dekking al geregeld. Er hoeft dan niet meer een besluit door PS over de dekking te worden genomen.

Monitoring en evaluatie

Haalbaarheidsonderzoek en geleerde lessen
De stichting SCCNN heeft in 2016 een haa baarheidsonderzoek laten uitvoeren. In deze haalbaarheidsstudie wordt objectief bekeken of het mogel jk of aantrekkelijk is om het WK Wielrennen uit te organiseren en of investeren in dit evenement vanuit maatschappel jk oogpunt aantrekkelijk is. Het onderzoek geeft een zo onafhankelijk mogel jk beeld van de benodigde investeringen, de maatschappelijke baten en de mogelijke risico's van dit initiatief (zie bijlage). Daarnaast hebben in ons land meerdere grotere wielerevenementen plaatsgevonden, waaronder het WK Wielrennen in Limburg (2012) en de start van de Giro d'Italia in Gelderland (2016). De uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek en de lessen die geleerd zijn uit voorgaande grote wielerevenementen betrekken we in de uitwerking van de organisatiestructuur en het risicomanagement inclusief monitoringsplan voor het WK wielrennen 2020.

Subsidiebeschikking Road Worlds B.V.
Road Worlds B.V. is verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijden en heeft bij de provincie Drenthe en de provincie Groningen identieke subsidieaanvragen ingediend voor een subsidiebijdrage t.b.v. de organisatie van het WK Wielrennen 2020.

De provincie verleent een incidentele subsidie van maximaal € 5.000.000,00. Dit bedrag is inclusief eventuele belastingen, waaronder de btw-component, welke voor rekening van aanvrager z jn. De gevraagde bijdrage van € 250.000,00 voor de side-events wijzen w j af. De reden hiervoor is dat de provincie de keuze maakt zelf regie en verantwoording hiervoor te nemen.

Voorwaarden
De subsidie wordt verleend voor de organisatie van het WK Wielrennen 2020 onder de voorwaarden dat:

a) Het evenement door UCI aan TOC/RW wordt gegund.
b) Het evenement wordt uitgevoerd overeenkomstig het bid.
c) TOC/RW stuurt 1 maand voorafgaand aan de datum van bevoorschotting een voortgangsrapportage in. Zij geeft op basis van het bid inzage over de voortgang van het evenement.
d) Er een Stuurgroep wordt ingesteld.
   De volgende partners/stakeholders zijn hierin bestuurlijk vertegenwoordigt:
   provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN), KNWU.
e) De Stuurgroep monitort en adviseert de colleges op basis van het monitoringsplan voorafgaand aan iedere bevoorschotting over de voortgangsrapportages.
f) De gevraagde bijdragen aan VWS en de provincie Groningen worden verleend.
g) Aangaan van een DAEB-uitvoeringsovereenkomst

Monitoring/risicomanagement
Voorafgaand aan iedere bevoorschotting (m.u.v. 1 juli 2018) dient Road Worlds B.V. een voortgangsrapportage in. Uit deze rapportage moet blijken dat de realisatie zowel financieel als inhoudelijk volgens planning verloopt.
De Stuurgroep beoordeeld de voortgangsrapportage op basis van het monitoringsplan of de

activiteiten financieel- en inhoudel jk volgens planning verloopt, en adviseert het college hierover, voorafgaand aan het verstrekken van het volgende voorschot.

Rapportage aan Provinciale Staten over de voortgang vindt plaats conform de P&C-cyclus

Communicatie

Het WK biedt de unieke mogelijkheid om het Noorden aan de wereld te tonen. Een WK wielrennen genereert veel mediawaarde. Zie ook paragraaf economie/werkgelegenheid. In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan communicatie en marketing voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.

Bijlagen: uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst.

Bijlagen

1. Uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur
2 Uitvoering programma WK Wielrennen 2020, toelichtende tekst.
3. Subsidieaanvraag Road Worlds B.V.
4. Brief Union Cycliste Internationale (UCI)
5. Adhesiebrief KNWU

Met opmerkingen [PD14]: Benoem de bijlagen en geef ze genummerd in een opsomming weer. Het gaat hier om de bijlagen die met het Statenstuk naar PS worden gestuurd. Voeg de genoemde bijlagen in dezelfde volgorde toe en geef op de bijgevoegde bijlagen zelf ook duidelijk het identieke nummer weer: bijlage 1, bijlage 2, etc.

Ter inzage in kamer C0.39

1. Haalbaarheidsonderzoek 2016 - SCCNN
2. Routeplan 2020
3.
4.
5.

Met opmerkingen [PD15]: Benoem de onderliggende stukken die in de kamer C0 39 ter inzage gelegd worden, en geef ze in een opsomming weer.

Assen, @
Kenmerk: @

Met opmerkingen [PD16]: Datum wordt ingevuld door het team BC.

Met opmerkingen [PD17]: Kenmerk wordt ingevuld door het team BC

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

mevrouw drs. J. Klijnsma, voorzitter
mr. L. Maarleveld, secretaris a.i.

/coll.

Met opmerkingen [PD18]: Geef hier (zonodig) een nadere toelichting voor PS, met relevante achtergrondinformatie voor PS.

*Ontwerp*besluit @-1

Provinciale Staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van Drenthe van @, kenmerk @;

gelet op ;

BESLUITEN:

Dubbelkl k ***hier*** om het advies in de beleidsbrief van het Statenstuk te kopiëren

Assen, 6 juni 2018

Provinciale Staten voornoemd,

, griffier , voorzitter

/coll.

Als je het hele sjabloon hebt ingevuld en je alle opmerkingenballonnen in de kantl jn in één keer wilt verwijderen, dubbelklik dan hieronder. Alle opmerkingenballonnen in de kantl jn worden zo uit het document verwijderd.

Dubbelkl k ***hier*** om de opmerkingenbalonnen te verwijderen.

Met opmerkingen [PD19]: Datum wordt ingevuld door het team BC.

Met opmerkingen [PD20]: Kenmerk wordt ingevuld door het team BC.

Met opmerkingen [PD21]: Als dit van toepassing is, vermeld je de wet- of regelgeving waarop de besluitvorming door PS is gebaseerd.

Met opmerkingen [PD22]: Vermeld de formele besluiten die PS moeten nemen. Let op: de tekst in het Ontwerpbesluit is hetzelfde als de tekst in het advies in de beleidsbrief van het Statenstuk.

Met opmerkingen [PD23]: Hier wordt automatisch de datum van de PS-vergadering ingevuld.

1.

Projectplan, 2e alinea

Wat zijn de redenen om naast TOC Road Worlds op te richten?
In de risicoanalyse staat:
“Door de gekozen constructie is Road Worlds 2020 de contractpartner van alle leveranciers. Dit betekent dat de overheden buiten schot blijven mocht er toch onverhoopt iets gebeuren”
Risicoanalyse is nmi summier beschreven. Wat is buiten schot? Waarvoor zijn/blijven overheden verantwoordelijk en wat wordt bedoeld met “iets”?. Met welke scenario’s is rekening gehouden en hoe wil de organisator dat voorkomen/beheersen? Op welke wijze wordt de organisatie van het evenement geborgd? De BV heeft namelijk geen enkele buffer.

De BV heeft geen personeel en kapitaal, kunnen we daar wel subsidie aan verlenen? Uitzoekvraag S&I.

2.

Spin-off programma, 1e alinea

Wat wordt er van de provincie verwacht voor wat betreft de spin –off. Stelt het UCI hieraan voorwaarden? Bijlage 8 is hier niet duidelijk over. Wie is concreet verantwoordelijk voor wat en wanneer? De rollenverdeling is niet duidelijk en staat verschillende keren op een andere manier in de stukken. De ene keer staat de overheid aan de lat voor het programma en de andere keer de organisator (dan wel vraagt de organisator daar substantiële bijdragen voor). Zie onder andere de begroting + pagina 3, onder 5: samenwerkingsovereenkomst provincies.

3.

Spin-off programma, 3e linea

De provincie is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en uitvoering van een gedegen spin off programma, waarom wordt dit extra bedrag van 500.000,00 aan gevraagd?
Komt hier een separate aanvraag voor? Dient Road Worlds hiervoor een separate aanvraag in?

In de huidige aanvraag staat een verzoek om € 500.000,- per provincie. In de vorige was dat per twee provincies. Schrijffout?

4.

Samenwerkingsovereenkomst provincies, 3e bullit

Kan een UCI een gemiddelde doorgeven van de bedragen die tijdens vorige edities als extra subsidie zijn gevraagd bij andere overheidsorganen? Of inzicht geven in begrotingen van de afgelopen edities? De komende editie heeft een begroting van 27 miljoen pond. Op welke wijze zit daar een overheidscomponent in?

5.

Samenwerkingsovereenkomst provincies, diverse bullits

Onder de verantwoordelijkheden van de overheid staat ook ‘Het organiseren en vergoeden van politiebegeleiding van renners tijdens trainingen en wedstrijden en algehele orde’. In de begroting staat hiervoor al een post van 1.500.000,- (veiligheid in wedstrijdverband (w.o. begeleiding KLPD/lokale politie). Verklaring? Idem voor ‘De kosten voor werkzaamheden aan (nieuw) wegdek, en aanverwante zaken die noodzakelijk zijn om de wielerwedstrijden goed te kunnen organiseren waarbij het oordeel van de UCI leidend is. Denk hierbij aan aanpassingen aan het parcours en gedegen start en finishlocaties zoals bv een goede aan- en afvoer van de renners in koers bij de diverse startlocaties en het TT Circuit. Dit is inclusief voldoende parkeermogelijkheden voor de organisatie en teams’. Niet

alleen is dit niet aan ons (maar gemeenten), in de begroting staan hiervoor al kostenposten opgenomen. De rollenverdeling en de begroting is nog steeds niet duidelijk.

6.
Samenwerkingsovereenkomst provincies, 6 + 7e bullit
Kunnen we een gemiddeld bedrag als indicatie krijgen voor de representatie- en aanmaakkosten.

7. **Subsidieaanvraag VWS**
De organisatie ontvangt bij toekenning 1 miljoen van VWS voor de side events terwijl ik in de stukken lees dat de verantwoordelijkheid van de uitvoering ervan bij de provincies ligt. Waar stopt de activiteit van Road Worlds en waar start die van de provincies.

8. **Begroting**
Tot wanneer begroting vertrouwelijk? (WOB) Zolang sprake is van een algemene begroting zonder afnemers ed., biedt de Wob niet heel veel ruimte om openbaarheid te weigeren. Dan moet het al onder de noemer 'onderhandelingspositie'.

Bijlage 14 – Risicoanalyse:
De eerste zin bij risicobeheersing geeft geen vertrouwen. Het gemak waarmee de 7 miljoen tekorten van Bergen van tafel gaat. Waarom is dit tekort ontstaan na Limburg 2012. Is daar geen lering uit getrokken?

Algemeen:
Zekerheid ten aanzien van de organisatie. De brief van de UCI biedt alle ruimte om het evenement niet te gunnen. Op dit moment is daar in de stukken nergens rekening gehouden.

Voor welke activiteiten wordt subsidie verzocht? Er staan nu hele grote kosten posten (onder andere in de diverse begrotingen) maar wat de daadwerkelijke prestatie is, wordt niet duidelijk. En dan gaat het niet over de organisatie van het WK maar over alle werkzaamheden/activiteiten die daar deel van uitmaken. Sluiten deze activiteiten voldoende aan bij de publieke doelstellingen? Deze vraag was al aandragen, is niet voldoende opgepakt, maar is van wezenlijk belang om een goede subsidiebeschikking te maken.

Welke partij(en) zijn ervoor verantwoordelijk dat de activiteiten verband houdende met het WK stroken met geldende wet en regelgeving? Kan ik uit bijlage 2a concluderen dat dit TOC is?

Betreft de bijdrage van de provincie 5 miljoen? Is dit zonder BTW component? Ik kan persoonlijk de consequenties van dit BTW verhaal niet overzien, maar moet wel aandacht hebben).

Bestaat bij een no-go (uiteraard afhankelijk van redenen) nog een mogelijkheid het WK in 2023 te organiseren?

In Bergen een tekort van 7 miljoen. Welke partij gaat opdraaien voor een tekort? Moet de Provincie een (dit) tekort als reëel risico meenemen bij de besluitvorming? De BV is leeg en kan geen risico dragen of garant staan.

In de aanvraag worden bepaalde verantwoordelijkheden bij de overheid neergelegd. Dat past niet bij een reguliere subsidierelatie en hoort ook niet in een aanvraag voor een subsidie thuis. Daarnaast wordt gesproken over het afsluiten van een contract. Dat betreft een tweede besluitvormingstraject naast de subsidieaanvraag. Als dat moet zijn afgerond 'voor 31 mei 2018', zal spoedig hiervoor alles

op tafel moeten liggen (pak en beet 2 weken) en moet er vanuit de provincie (of provincies en gemeenten) bereidheid zijn dat te dragen. Daarnaast is het kostenplaatje hiervan niet duidelijk. Ook is het de vraag of hierbij een rol van PS vereist is?

Overbesteding/onderbesteding. Nu staat in de aanvraag dat meeropbrengsten/minder kosten richting VWS gaan. Dat moet worden verdeeld onder de verschillende overheden.

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Statenbrief

Algemene gegevens	
Opsteller	[redacted] tst. [redacted]
Team	Plattelandsontwikkeling
Datum	dinsdag 29 mei 2018
Uiterste behandeldatum in GS: 31 mei 2018 *Toelichting: PS tijdig informeren voorafgaand aan besluitvorming op 6 juni 2018*	

Verantwoordelijke
Foppe Voogd
Paraaf verantwoordelijke *Bespreken:*

Verwijzing naar speerpunt collegeakkoord/programma begroting
5. Energiek Drenthe / 7. Dynamiek in leefomgeving

Portefeuillehouder
Henk Jumelet

Intern voorbereid met	***Afwijkende mening***
1. [redacted] (PO-Sport)	
2. [redacted] (BC)	
3. [redacted] (S&I)	
4. [redacted] (S&I)	
5. Yolanda van Doeveren (3P)	

Paraaf directeur-secretaris
Leendert Maarleveld

Archivering	
Datum:	*Registratienummer:*
	nr.
	nr.
	nr.

Communicatie
Openbaar: Ja
Persbericht: Nee
Bekendmaking: Niet van toepassing

Onderwerp

Aanvullende informatie voorstel WK Wielrennen 2020

Advies

1. In te stemmen met de brief aan Provinciale Staten.

Beslissing GS

Inleiding

a. Algemeen
Op 8 mei 2018 heeft GS aan PS het voorstel WK Wielrennen 2020 (statenstuk 2018-839) aangeboden ter besluitvorming in PS van 6 juni 2018.
In de commissie FCBE op 23 mei 2018 is toegezegd om aanvullende informatie, verkregen vanuit de provincie Groningen, n.a.v. het rapport van Ernst & Young Transaction Advisory Services, voorafgaand aan de besluitvorming aan PS te doen toekomen.

De provincie Groningen heeft Ernst & Young Transaction Advisory Services gevraagd onderzoek te doen naar de exploitatiebegroting en risico's die daarmee annex zijn. Dit onderzoek is afgerond en betreft een vertrouwelijk rapport wat onder voorwaarden van vertrouwelijkheid ter inzage is gelegd voor PS Groningen.
GS Groningen heeft in vervolg hierop middels een statenbrief PS Groningen geinformeerd over de belangrijkste bevindingen uit dit onderzoek en de wijze waarop zij voornemens zijn om de in het onderzoek geschetste risico's te beheersen.

Middels bijgaande statenbrief informeren wij PS Drenthe over de belangrijkste bevindingen die in Groningen zijn opgedaan n.a.v. het rapport, en de wijze waarop zij voornemens zijn om de in het onderzoek geschetste risico's te beheersen.
Deze bevindingen en beheersmaatregelen sluiten aan bij de in Drenthe in beeld gebrachte risico’s en beheersmaatregelen en bevestigen daarmee de voorgestelde aanpak zoals beschreven in statenstuk 2018-839.

b. Europese aspecten
Niet van toepassing.

c. Economie/werkgelegenheid
Niet van toepassing.

d. Participatie
Niet van toepassing.

Advies

1. In te stemmen met de brief aan Provinciale Staten.

Doelstelling uit de begroting

7.3.02 Activering door sportactiviteiten gericht op vitalisering en gezondheid

Argumenten

1.1. *Provinciale Staten zijn geïnformeerd over belangrijkste bevindingen uit het onderzoek van Ernst & Young Transaction Advisory Services in Groningen en de wijze waarop GS Groningen voornemens zijn om de in het onderzoek geschetste risico's te beheersen.* Deze bevindingen en beheersmaatregelen sluiten aan bij de in Drenthe in beeld gebrachte risico's en beheersmaatregelen en bevestigen daarmee de voorgestelde aanpak zoals beschreven in statenstuk 2018-839.

Tijdsplanning

Niet van toepassing.

Financiën

Niet van toepassing.

Bijlagen

Bijlagen	**Meekopiëren**
0. Statenbrief	Ja

Risico's

Door het aanbod te doen om het EY rapport ter inzage te leggen moeten wij ons committeren aan de voorwaarden van EY en opdrachtgever provincie Groningen om het rapport beschikbaar te krijgen.

Op grond van artikel 25 lid 2 van de Provinciewet, jo. artikel 10 lid 2 sub g van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) hebben Gedeputeerde Staten geheimhouding opgelegd aan Provinciale Staten t.a.v. het rapport van EY voor een periode van 5 jaar. In het rapport van EY accountants wordt ingegaan op de risico's met betrekking tot het voornemen gelden beschikbaar te stellen aan de organisatie voor het WK Wielrennen in 2020. Dit rapport bevat vertrouwelijk en strategische informatie. Op grond van artikel 25 lid 3 van de Provinciewet dienen Provinciale Staten de opgelegde verplichting tot geheimhouding in hun eerstvolgende vergadering te bekrachtigen.

Een soortgelijke procedure dienen wij hierin ook te volgen. Gezien het tijdbestek van besluitvorming is het niet mogelijk een statenvoorstel tijdig ter besluitvorming voor te leggen. Daarnaast is geheimhouding binnen ons provinciehuis een ongewenst instrument en heeft openbaarheid de voorkeur.

Tekst openbare besluitenlijst

Onderwerp: Aanvullende informatie voorstel WK Wielrennen 2020
GS informeren PS over de belangrijkste bevindingen uit het onderzoek van Ernst & Young Transaction Advisory Services in Groningen en de wijze waarop GS Groningen voornemens zijn om de in het onderzoek geschetste risico's te beheersen. Deze bevindingen en beheersmaatregelen sluiten aan bij de in Drenthe in beeld gebrachte risico's en beheersmaatregelen en bevestigen daarmee de voorgestelde aanpak zoals beschreven in statenstuk 2018-839.

Verzenden

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, @
Ons kenmerk @
Behandeld door mevrouw [redacted] (0592) [redacted]
Onderwerp: aanvullende informatie voorstel WK Wielrennen 2020
Status:.Ter informatie

Geachte voorzitter/leden,

U ontvangt deze brief als aanvulling op Statenstuk 2018-839 over het voorstel WK Wielrennen 2020. In het statenstuk voorstel WK Wielrennen 2020 hebben wij voorgesteld om € 5 miljoen beschikbaar te stellen voor het WK Wielrennen 2020.

In aanvulling op Statenstuk 2018-839 hebben wij u toegezegd in uw Statencommisie FCBE op 23 mei j.l. uw Staten te informeren over het onderzoek en rapport van Ernst & Young Transaction Advisory Services (EY), uitgevoerd in opdracht van GS Groningen. In dit onderzoek is gekeken naar de exploitatiebegroting en risico's die daarmee annex zijn betreffende het voorstel WK Wielrennen 2020.

Het onderzoek is gedaan in opdracht van GS Groningen en bevat vertrouwelijke en strategische informatie t.a.v. de subsidieverlening van de provincie Groningen. Hierover is vertrouwelijkheid afgesproken tussen de provincie Groningen en EY voor een periode van 5 jaar. Om deze reden is het rapport vertrouwelijk ter inzage gelegd voor Provinciale Staten van Groningen en is geheimhouding opgelegd voor een periode van 5 jaar.

Met deze brief informeren wij u over de belangrijkste bevindingen uit het rapport zoals wij deze hebben ontvangen van GS Groningen, en de wijze waarop zij voornemens zijn om de in het onderzoek geschetste risico's te beheersen. Deze bevindingen en aanbevelingen t.a.v. beheersmaatregelen sluiten aan bij de in Drenthe in beeld gebrachte risico’s en beheersmaatregelen en bevestigen daarmee de voorgestelde aanpak zoals beschreven in statenstuk 2018-839.

Onderzoek en bevindingen EY
EY heeft in haar onderzoek een aantal risico's geconstateerd en doet aanbevelingen aan de provincie Groningen om deze risico's te beheersen. In onderstaande tabel worden de belangrijkste risico's en aanbevelingen weergegeven en wordt beschreven op welke wijze GS Groningen de risico's verwachten te kunnen beheersen. Hierbij is aangegeven dat GS Groningen aan PS Groningen de ruimte vraagt om de beschikking (met daarin de voorwaarden) nog te kunnen wijzigen t.a.v. aspecten als staatssteun, rechtsbescherming en van toepassing zijnde regelingen.

Risico's, aanbevelingen en beheersmaatregelen
(wij = GS Groningen)

Risico uit rapport Ernst & Young Transaction Advisory Services	**Samenvatting aanbevelingen risico beheersmaatregelen**	**Genomen beheersmaatregelen**
Lagere publieke opbrengsten	1. Afstemming met andere subsidieverstrekkers om meer zekerheid te krijgen over ieders beoogde inbreng en eventueel een opschortende voorwaarde indien de subsidiebeschikking van VWS lager uitvalt dan begroot.	1. Naast afstemming met de subsidieverstrekkers hebben wij de opschortende voorwaarde (VWS-beschikking) opgenomen in de subsidiebeschikking.
Lagere opbrengsten derden	1. Overwegen van een variabele beloningsstructuur voor de subsidieontvanger om te borgen dat deze een duidelijke prikkel heeft om opbrengsten te maximaliseren. 2. Accountantscontrole achteraf op de gerealiseerde exploitatie, inclusief op de volledigheid van de gerapporteerde opbrengsten. 3. Opstellen gedetailleerd sponsorplan door RW en uitwerken (negatieve) scenario's opbrengsten, plus een actieve rol van provincies in leggen contacten.	1. Wij gaan met de subsidieontvanger in gesprek over de mogelijkheden en voorwaarden voor een variabele beloningsstructuur. 2. De accountantscontrole nemen we op als verplichting in de subsidiebeschikking 3. De voorwaarde betreffende het sponsorplan nemen we op in de subsidiebeschikking. We nemen een actieve rol op ons in het leggen van mogelijke sponsorcontacten
Kostenoverschrijdingen / Liquiditeitstekorten	1. Het opstellen en maandelijks updaten van een gedetailleerde	1. Deze voorwaarde nemen we op in de subsidiebeschikking.

	exploitatiebegroting inclusief een liquiditeitsbegroting op kwartaal- of maandbasis door RW, waarbij er een direct verband is tussen de kosten en uitgaven (liquiditeiten). 2. Grote uitgaven en/of afwijkingen in de planning, begrote kosten of te leveren kwaliteit worden ter besluitvorming voorgelegd aan de stuurgroep. 3. De inrichting van een projectadministratie, inclusief periodieke projectrapportages en voortgangsoverleg met betrokkenheid en toezicht vanuit provincies. 4. Ontbindende voorwaarde gebaseerd op goedkeuring door provincies van het onderhandelingsresultaat met de UCI dat door RW wordt behaald, eventueel i.c.m. een (in eerste instantie) lager te beschikken subsidie. 5. Overwegen van een variabele beloningsstructuur voor RW/TOC om te borgen dat TOC/RW een duidelijke prikkel heeft om kostenoverschrijdingen te voorkomen. 6. Een zekerheidsstelling of bankgarantie af te geven door de moedermaatschappij / aandeelhouder van RW.	2. Deze voorwaarde nemen we op in de subsidiebeschikking. 3. Deze voorwaarde nemen we op in de subsidiebeschikking. 4. Deze voorwaarde nemen we deels op in de subsidiebeschikking. Wij zien geen ruimte voor een lagere afdracht aan de UCI. Wel nemen wij de voorwaarde op dat wordt gegund onder voorwaarden die in overeenstemming zijn met de subsidieaanvraag met begroting en projectplan en geen substantiële bijkomende kosten tot gevolg hebben. 5. Zie eerdere opmerking over dit advies. 6. Deze voorwaarde nemen we op in de subsidiebeschikking.

Onvoorziene kosten / omstandigheden	1. Opnemen van een ontbindende voorwaarde indien de UCI het WK niet of tegen niet conveniërende voorwaarden toekent. 2. Voorafgaand aan de definitieve beschikking overeenstemming bereiken met RW en de (belangrijkste) gemeenten en/of een ontbindende voorwaarde opnemen m.b.t. de verdeling van de momenteel niet voorziene kosten, zoals bijv. de mogelijk door de UCI vereiste aanpassingen aan de infrastructuur. 3. RW dient zich zoveel als redelijkerwijs te verwachten valt te verzekeren voor risico's. 4. Afspraken maken om bij het wegvallen van RW te borgen dat de organisatie (door een andere partij) kan worden voortgezet.	1. Deze voorwaarde nemen we op in de subsidiebeschikking. 2. Voorafgaand overeenstemming bereiken met alle gemeenten is niet haalbaar. Afspraken over niet voorziene kosten kunnen pas worden gemaakt als duidelijkheid is over de hoogte van deze kosten. Hierover kunnen op dit moment nog geen bindende afspraken worden gemaakt. maken. In de subsidieverlening nemen wij onderstaande verplichting op. U draagt zorg voor het organiseren voor de benodigde samenwerking met de (lokale) overheden, onder meer als genoemd onder het kopje "Samenwerking met regionale overheden" in de subsidieaanvraag en voor het maken van afspraken over het dragen van de kosten die daaruit voortvloeien met de betreffende overheden. 3. Deze voorwaarde nemen we op in de subsidiebeschikking. 4. Deze voorwaarde nemen we niet op in de subsidiebeschikking. Als projectpartners gaan we een strategie ontwikkelen om een eventueel wegvallen van RW op te vangen.
Onrechtmatige kostenbesteding	1. Goedkeuring en monitoring van door TOC te besteden uren, inclusief accountantscontrole achteraf op rechtmatigheid van de doorbelaste uren. 2. Toetsing op marktconformiteit van door TOC gehanteerde uurtarieven en eventueel overwegen om uurtarieven te baseren op 'kostprijs plus' en/of aan vergoeding van een vooraf bepaald (winst)deel opgenomen in de uurtarieven voorwaarden te verbinden.	1. De door TOC/RW besteedde uren vormen onderdeel van de door ons te controleren projectadministratie en vormen onderdeel van de financiële informatie die wij in het begin per kwartaal en vanaf september 2019 (laatste jaar voor het event) maandelijks opvragen. De accountscontrole achteraf nemen we op als verplichting in de subsidiebeschikking. 2. De tarieven van TOC/RW zoals nu in de begroting zijn opgenomen zijn marktconform en mogen niet zonder toestemming worden aangepast. 3. Marktconformiteit van uren van TOC/RW en aan haar gelieerde ondernemingen is geborgd door hierboven genoemde voorwaarde.

	3. Borging van marktconformiteit en transparantie t.a.v. de aanbesteding en gunning van de door RW/TOC in te huren onderaannemers/ leveranciers.	Voor grote opdrachten dient Road Worlds 2020 B.V. toestemming te vragen, waarbij wij controleren op marktconformiteit
Scheve verdeling van risico's, kosten en baten	1. Het opnemen / uitonderhandelen van een (evenredige) terugbetalingsverplichting in de subsidiebeschikking bij behaalde overschotten. 2. Een zekerheidsstelling of bankgarantie af te geven door de moedermaatschappij / aandeelhouder van RW. 3. Vastlegging van besluitvorming, waarbij provincies zitting hebben in stuur- en werkgroepen en beslissende zeggenschap krijgen bij diverse belangrijke thema's. 4. Uitbetaling subsidie afhankelijk stellen van het behalen van bepaalde milestones, waarbij provincies getrapt toezien op implementatie voorwaarden/ afspraken.	1. Deze voorwaarde nemen we op in de subsidiebeschikking. 2. Deze voorwaarde nemen we op in de subsidiebeschikking. 3. Ten behoeve van het project wordt door de provincie Groningen en de provincie Drenthe gezamenlijk een Stuurgroep ingesteld, waarin de belangrijkste door de genoemde provincies aan te wijzen partners zitting hebben. In de beschikking is aangegeven dat de projectvoortgang en alle belangrijke projectwijzigingen aan de stuurgroep dienen te worden voorgelegd. De stuurgroep wordt ondersteund door ambtelijke werkgroepen. De stuurgroep neemt geen formele besluiten, maar adviseert de provincies Groningen en Drenthe (zij blijven als subsidieverstrekker verantwoordelijk voor de te nemen besluiten). 4. Voorschotten worden gekoppeld aan de financiële en inhoudelijke projectvoortgang (waaronder milestones).

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, secretaris , voorzitter

Bijlage(n):

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Statenbrief

Algemene gegevens	
Opsteller	[redacted] tst. [redacted]
Team	Plattelandsontwikkeling
Datum	dinsdag 29 mei 2018
Uiterste behandeldatum in GS: 31 mei 2018 *Toelichting: PS tijdig informeren voorafgaand aan besluitvorming op 6 juni 2018*	

Verantwoordelijke
Foppe Voogd
Paraaf verantwoordelijke *Bespreken:*

Verwijzing naar speerpunt collegeakkoord/programma begroting
5. Energiek Drenthe / 7. Dynamiek in leefomgeving

Portefeuillehouder
Henk Jumelet

Intern voorbereid met	***Afwijkende mening***
1. [redacted] (PO-Sport)	
2. [redacted] (BC)	
3. [redacted] (S&I)	
4. [redacted] (S&I)	
5. Yolanda van Doeveren (3P)	

Paraaf directeur-secretaris
Leendert Maarleveld

Archivering	
Datum:	*Registratienummer:*
	nr.
	nr.
	nr.

Communicatie
Openbaar: Ja
Persbericht: Nee
Bekendmaking: Niet van toepassing

Onderwerp

Aanvullende informatie voorstel WK Wielrennen 2020

Advies

1. In te stemmen met de brief aan Provinciale Staten.

Beslissing GS

Inleiding

a. Algemeen
Op 8 mei 2018 heeft GS aan PS het voorstel WK Wielrennen 2020 (statenstuk 2018-839) aangeboden ter besluitvorming in PS van 6 juni 2018.
In de commissie FCBE op 23 mei 2018 is toegezegd om aanvullende informatie, verkregen vanuit de provincie Groningen, n.a.v. het rapport van Ernst & Young Transaction Advisory Services, voorafgaand aan de besluitvorming aan PS te doen toekomen.

De provincie Groningen heeft Ernst & Young Transaction Advisory Services gevraagd onderzoek te doen naar de exploitatiebegroting en risico's die daarmee annex zijn. Dit onderzoek is afgerond en betreft een vertrouwelijk rapport wat onder voorwaarden van vertrouwelijkheid ter inzage is gelegd voor PS Groningen.
GS Groningen heeft in vervolg hierop middels een statenbrief PS Groningen geinformeerd over de belangrijkste bevindingen uit dit onderzoek en de wijze waarop zij voornemens zijn om de in het onderzoek geschetste risico's te beheersen.

Middels bijgaande statenbrief informeren wij PS Drenthe over de belangrijkste bevindingen die in Groningen zijn opgedaan n.a.v. het rapport, en de wijze waarop zij voornemens zijn om de in het onderzoek geschetste risico's te beheersen.
Deze bevindingen en beheersmaatregelen sluiten aan bij de in Drenthe in beeld gebrachte risico’s en beheersmaatregelen en bevestigen daarmee de voorgestelde aanpak zoals beschreven in statenstuk 2018-839.

b. Europese aspecten
Niet van toepassing.

c. Economie/werkgelegenheid
Niet van toepassing.

d. Participatie
Niet van toepassing.

Advies

1. In te stemmen met de brief aan Provinciale Staten.

Doelstelling uit de begroting

7.3.02 Activering door sportactiviteiten gericht op vitalisering en gezondheid

Argumenten

1.1. *Provinciale Staten zijn geïnformeerd over belangrijkste bevindingen uit het onderzoek van Ernst & Young Transaction Advisory Services in Groningen en de wijze waarop GS Groningen voornemens zijn om de in het onderzoek geschetste risico's te beheersen.* Deze bevindingen en beheersmaatregelen sluiten aan bij de in Drenthe in beeld gebrachte risico's en beheersmaatregelen en bevestigen daarmee de voorgestelde aanpak zoals beschreven in statenstuk 2018-839.

Tijdsplanning

Niet van toepassing.

Financiën

Niet van toepassing.

Bijlagen

Bijlagen	**Meekopiëren**
0. Statenbrief	Ja

Risico's

Door het aanbod te doen om het EY rapport ter inzage te leggen moeten wij ons committeren aan de voorwaarden van EY en opdrachtgever provincie Groningen om het rapport beschikbaar te krijgen.

Op grond van artikel 25 lid 2 van de Provinciewet, jo. artikel 10 lid 2 sub g van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) hebben Gedeputeerde Staten geheimhouding opgelegd aan Provinciale Staten t.a.v. het rapport van EY voor een periode van 5 jaar. In het rapport van EY accountants wordt ingegaan op de risico's met betrekking tot het voornemen gelden beschikbaar te stellen aan de organisatie voor het WK Wielrennen in 2020. Dit rapport bevat vertrouwelijk en strategische informatie. Op grond van artikel 25 lid 3 van de Provinciewet dienen Provinciale Staten de opgelegde verplichting tot geheimhouding in hun eerstvolgende vergadering te bekrachtigen.

Een soortgelijke procedure dienen wij hierin ook te volgen. Gezien het tijdbestek van besluitvorming is het niet mogelijk een statenvoorstel tijdig ter besluitvorming voor te leggen. Daarnaast is geheimhouding binnen ons provinciehuis een ongewenst instrument en heeft openbaarheid de voorkeur.

Tekst openbare besluitenlijst

Onderwerp: Aanvullende informatie voorstel WK Wielrennen 2020
GS informeren PS over de belangrijkste bevindingen uit het onderzoek van Ernst & Young Transaction Advisory Services in Groningen en de wijze waarop GS Groningen voornemens zijn om de in het onderzoek geschetste risico's te beheersen. Deze bevindingen en beheersmaatregelen sluiten aan bij de in Drenthe in beeld gebrachte risico's en beheersmaatregelen en bevestigen daarmee de voorgestelde aanpak zoals beschreven in statenstuk 2018-839.

Verzenden

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, @
Ons kenmerk @
Behandeld door mevrouw [redacted] (0592) [redacted]
Onderwerp: aanvullende informatie voorstel WK Wielrennen 2020
Status:.Ter informatie

Geachte voorzitter/leden,

U ontvangt deze brief als aanvulling op Statenstuk 2018-839 over het voorstel WK Wielrennen 2020. In het statenstuk voorstel WK Wielrennen 2020 hebben wij voorgesteld om € 5 miljoen beschikbaar te stellen voor het WK Wielrennen 2020.

In aanvulling op Statenstuk 2018-839 hebben wij u toegezegd in uw Statencommisie FCBE op 23 mei j.l. uw Staten te informeren over het onderzoek en rapport van Ernst & Young Transaction Advisory Services (EY), uitgevoerd in opdracht van GS Groningen. In dit onderzoek is gekeken naar de exploitatiebegroting en risico's die daarmee annex zijn betreffende het voorstel WK Wielrennen 2020.

Het onderzoek is gedaan in opdracht van GS Groningen en bevat vertrouwelijke en strategische informatie t.a.v. de subsidieverlening van de provincie Groningen. Hierover is vertrouwelijkheid afgesproken tussen de provincie Groningen en EY voor een periode van 5 jaar. Om deze reden is het rapport vertrouwelijk ter inzage gelegd voor Provinciale Staten van Groningen en is geheimhouding opgelegd voor een periode van 5 jaar.

Met deze brief informeren wij u over de belangrijkste bevindingen uit het rapport zoals wij deze hebben ontvangen van GS Groningen, en de wijze waarop zij voornemens zijn om de in het onderzoek geschetste risico's te beheersen. Deze bevindingen en aanbevelingen t.a.v. beheersmaatregelen sluiten aan bij de in Drenthe in beeld gebrachte risico’s en beheersmaatregelen en bevestigen daarmee de voorgestelde aanpak zoals beschreven in statenstuk 2018-839.

Onderzoek en bevindingen EY
EY heeft in haar onderzoek een aantal risico's geconstateerd en doet aanbevelingen aan de provincie Groningen om deze risico's te beheersen. In onderstaande tabel worden de belangrijkste risico's en aanbevelingen weergegeven en wordt beschreven op welke wijze GS Groningen de risico's verwachten te kunnen beheersen. Hierbij is aangegeven dat GS Groningen aan PS Groningen de ruimte vraagt om de beschikking (met daarin de voorwaarden) nog te kunnen wijzigen t.a.v. aspecten als staatssteun, rechtsbescherming en van toepassing zijnde regelingen.

Risico's, aanbevelingen en beheersmaatregelen
(wij = GS Groningen)

Risico uit rapport Ernst & Young Transaction Advisory Services	**Samenvatting aanbevelingen risico beheersmaatregelen**	**Genomen beheersmaatregelen**
Lagere publieke opbrengsten	1. Afstemming met andere subsidieverstrekkers om meer zekerheid te krijgen over ieders beoogde inbreng en eventueel een opschortende voorwaarde indien de subsidiebeschikking van VWS lager uitvalt dan begroot.	1. Naast afstemming met de subsidieverstrekkers hebben wij de opschortende voorwaarde (VWS-beschikking) opgenomen in de subsidiebeschikking.
Lagere opbrengsten derden	1. Overwegen van een variabele beloningsstructuur voor de subsidieontvanger om te borgen dat deze een duidelijke prikkel heeft om opbrengsten te maximaliseren. 2. Accountantscontrole achteraf op de gerealiseerde exploitatie, inclusief op de volledigheid van de gerapporteerde opbrengsten. 3. Opstellen gedetailleerd sponsorplan door RW en uitwerken (negatieve) scenario's opbrengsten, plus een actieve rol van provincies in leggen contacten.	1. Wij gaan met de subsidieontvanger in gesprek over de mogelijkheden en voorwaarden voor een variabele beloningsstructuur. 2. De accountantscontrole nemen we op als verplichting in de subsidiebeschikking 3. De voorwaarde betreffende het sponsorplan nemen we op in de subsidiebeschikking. We nemen een actieve rol op ons in het leggen van mogelijke sponsorcontacten
Kostenoverschrijdingen / Liquiditeitstekorten	1. Het opstellen en maandelijks updaten van een gedetailleerde	1. Deze voorwaarde nemen we op in de subsidiebeschikking.

	exploitatiebegroting inclusief een liquiditeitsbegroting op kwartaal- of maandbasis door RW, waarbij er een direct verband is tussen de kosten en uitgaven (liquiditeiten). 2. Grote uitgaven en/of afwijkingen in de planning, begrote kosten of te leveren kwaliteit worden ter besluitvorming voorgelegd aan de stuurgroep. 3. De inrichting van een projectadministratie, inclusief periodieke projectrapportages en voortgangsoverleg met betrokkenheid en toezicht vanuit provincies. 4. Ontbindende voorwaarde gebaseerd op goedkeuring door provincies van het onderhandelingsresultaat met de UCI dat door RW wordt behaald, eventueel i.c.m. een (in eerste instantie) lager te beschikken subsidie. 5. Overwegen van een variabele beloningsstructuur voor RW/TOC om te borgen dat TOC/RW een duidelijke prikkel heeft om kostenoverschrijdingen te voorkomen. 6. Een zekerheidsstelling of bankgarantie af te geven door de moedermaatschappij / aandeelhouder van RW.	2. Deze voorwaarde nemen we op in de subsidiebeschikking. 3. Deze voorwaarde nemen we op in de subsidiebeschikking. 4. Deze voorwaarde nemen we deels op in de subsidiebeschikking. Wij zien geen ruimte voor een lagere afdracht aan de UCI. Wel nemen wij de voorwaarde op dat wordt gegund onder voorwaarden die in overeenstemming zijn met de subsidieaanvraag met begroting en projectplan en geen substantiële bijkomende kosten tot gevolg hebben. 5. Zie eerdere opmerking over dit advies. 6. Deze voorwaarde nemen we op in de subsidiebeschikking.

Onvoorziene kosten / omstandigheden	1. Opnemen van een ontbindende voorwaarde indien de UCI het WK niet of tegen niet conveniërende voorwaarden toekent. 2. Voorafgaand aan de definitieve beschikking overeenstemming bereiken met RW en de (belangrijkste) gemeenten en/of een ontbindende voorwaarde opnemen m.b.t. de verdeling van de momenteel niet voorziene kosten, zoals bijv. de mogelijk door de UCI vereiste aanpassingen aan de infrastructuur. 3. RW dient zich zoveel als redelijkerwijs te verwachten valt te verzekeren voor risico's. 4. Afspraken maken om bij het wegvallen van RW te borgen dat de organisatie (door een andere partij) kan worden voortgezet.	1. Deze voorwaarde nemen we op in de subsidiebeschikking. 2. Voorafgaand overeenstemming bereiken met alle gemeenten is niet haalbaar. Afspraken over niet voorziene kosten kunnen pas worden gemaakt als duidelijkheid is over de hoogte van deze kosten. Hierover kunnen op dit moment nog geen bindende afspraken worden gemaakt. maken. In de subsidieverlening nemen wij onderstaande verplichting op. U draagt zorg voor het organiseren voor de benodigde samenwerking met de (lokale) overheden, onder meer als genoemd onder het kopje "Samenwerking met regionale overheden" in de subsidieaanvraag en voor het maken van afspraken over het dragen van de kosten die daaruit voortvloeien met de betreffende overheden. 3. Deze voorwaarde nemen we op in de subsidiebeschikking. 4. Deze voorwaarde nemen we niet op in de subsidiebeschikking. Als projectpartners gaan we een strategie ontwikkelen om een eventueel wegvallen van RW op te vangen.
Onrechtmatige kostenbesteding	1. Goedkeuring en monitoring van door TOC te besteden uren, inclusief accountantscontrole achteraf op rechtmatigheid van de doorbelaste uren. 2. Toetsing op marktconformiteit van door TOC gehanteerde uurtarieven en eventueel overwegen om uurtarieven te baseren op 'kostprijs plus' en/of aan vergoeding van een vooraf bepaald (winst)deel opgenomen in de uurtarieven voorwaarden te verbinden.	1. De door TOC/RW besteedde uren vormen onderdeel van de door ons te controleren projectadministratie en vormen onderdeel van de financiële informatie die wij in het begin per kwartaal en vanaf september 2019 (laatste jaar voor het event) maandelijks opvragen. De accountscontrole achteraf nemen we op als verplichting in de subsidiebeschikking. 2. De tarieven van TOC/RW zoals nu in de begroting zijn opgenomen zijn marktconform en mogen niet zonder toestemming worden aangepast. 3. Marktconformiteit van uren van TOC/RW en aan haar gelieerde ondernemingen is geborgd door hierboven genoemde voorwaarde.

	3. Borging van marktconformiteit en transparantie t.a.v. de aanbesteding en gunning van de door RW/TOC in te huren onderaannemers/ leveranciers.	Voor grote opdrachten dient Road Worlds 2020 B.V. toestemming te vragen, waarbij wij controleren op marktconformiteit
Scheve verdeling van risico's, kosten en baten	1. Het opnemen / uitonderhandelen van een (evenredige) terugbetalingsverplichting in de subsidiebeschikking bij behaalde overschotten. 2. Een zekerheidsstelling of bankgarantie af te geven door de moedermaatschappij / aandeelhouder van RW. 3. Vastlegging van besluitvorming, waarbij provincies zitting hebben in stuur- en werkgroepen en beslissende zeggenschap krijgen bij diverse belangrijke thema's. 4. Uitbetaling subsidie afhankelijk stellen van het behalen van bepaalde milestones, waarbij provincies getrapt toezien op implementatie voorwaarden/ afspraken.	1. Deze voorwaarde nemen we op in de subsidiebeschikking. 2. Deze voorwaarde nemen we op in de subsidiebeschikking. 3. Ten behoeve van het project wordt door de provincie Groningen en de provincie Drenthe gezamenlijk een Stuurgroep ingesteld, waarin de belangrijkste door de genoemde provincies aan te wijzen partners zitting hebben. In de beschikking is aangegeven dat de projectvoortgang en alle belangrijke projectwijzigingen aan de stuurgroep dienen te worden voorgelegd. De stuurgroep wordt ondersteund door ambtelijke werkgroepen. De stuurgroep neemt geen formele besluiten, maar adviseert de provincies Groningen en Drenthe (zij blijven als subsidieverstrekker verantwoordelijk voor de te nemen besluiten). 4. Voorschotten worden gekoppeld aan de financiële en inhoudelijke projectvoortgang (waaronder milestones).

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, secretaris , voorzitter

Bijlage(n):

In de race voor de

WK Wielrennen 2020

The Organizing Connection BV

EVENTCONSULTANCY

Uitgangspunten

* Zoveel mogelijk dorpen en steden (in beide provincies) doelstelling:
    - Beleven: Samen genieten van één groot volksfeest
    - Bewegen: Sportieve evenementen voor jong en oud
    - Ontmoeten: Inwoners, verenigingen en ondernemers met elkaar beleven

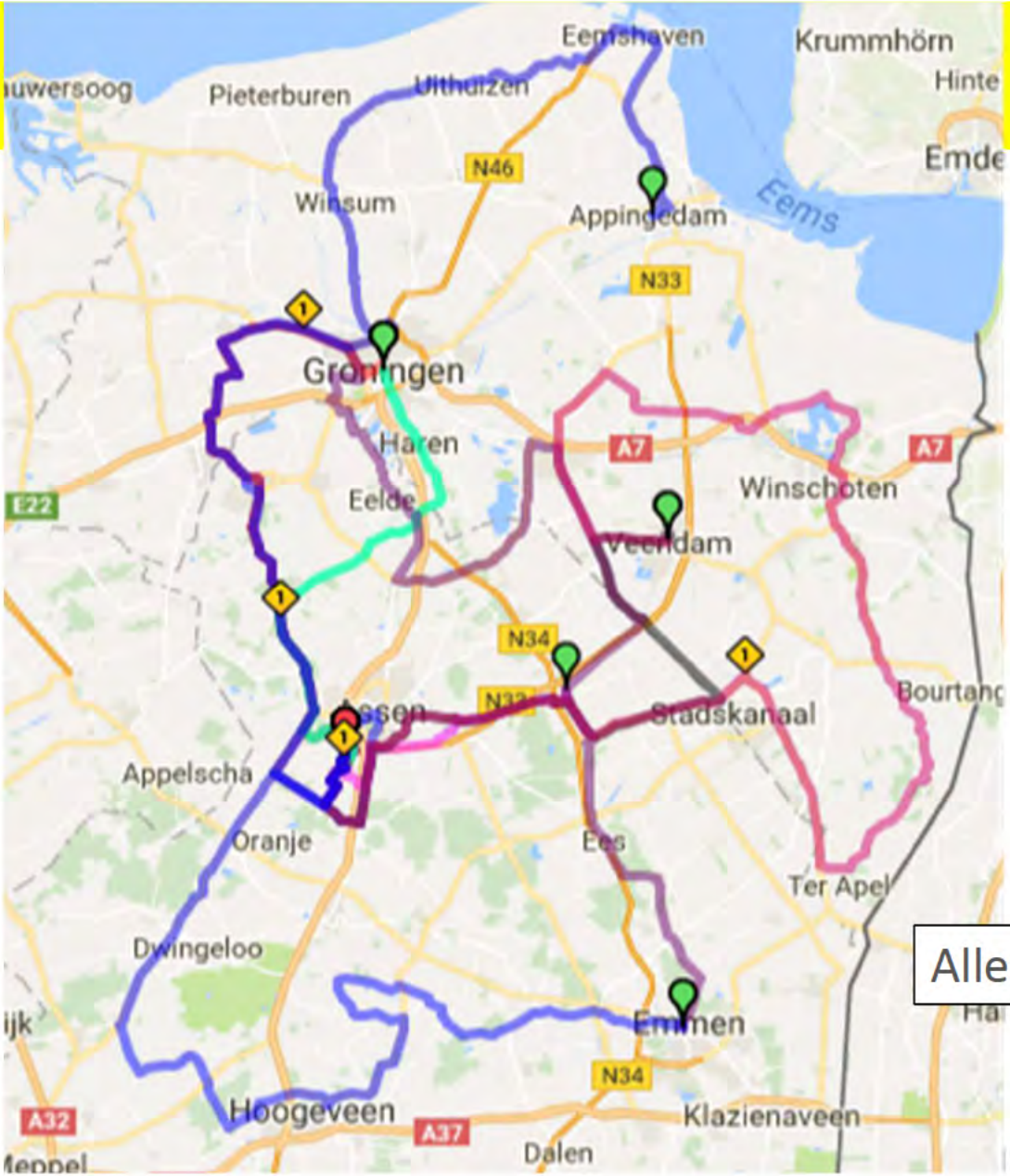
* Bezienswaardigheden beide provincies in beeld

* Koploper-overheden provincies Drenthe & Groningen, steden Assen, Emmen, Groningen

* De UCI heeft parcoursrichtlijnen opgesteld waaraan het parcours moet voldoen.
  Denk hierbij aan aantal km per wedstrijd, breedte van wegen, veiligheid diversiteit van parcours

* Één finishlocatie: het TT circuit in Assen, vanwege centrale ligging en organisatorische voordelen

In de race voor de
WK Wielrennen 2020

Alle voorlopige parcoursen op de kaart

The Organizing Connection BV
EVENTCONSULTANCY

Wedstrijdprogramma WK WIELRENNEN 2020

Zaterdag	19-09-2020	0900-2000	**Toer, ceremonie**	40/50 km	
Zondag	20-09-2020	1230-1600	**Tijdrit heren elite**	10/15 km	Groningen
Maandag	21-09-2020	0930-1600	**Tijdrit dames/heren junioren**	20/30 km	Gieten
Dinsdag	22-09-2020	0930-1600	**Tijdrit heren beloften, dames elite**	30/40, 20/30 km	Groningen
Woensdag	23-09-2020	0930-1700	**Toer en training**		
Donderdag	24-09-2020	0930-1600	**Weg dames/heren junioren**	60/80, 120/140 km	Veendam
Vrijdag	25-09-2020	1230-1600	**Weg heren beloften**	160/180 km	Appingedam
Zaterdag	26-09-2020	1130-1600	**Weg dames elite**	120/140 km	Emmen
Zondag	27-09-2020	0930-1700	**Weg heren elite**	250/280 km	Emmen

Doen we mee?

* Medio mei voorstel Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten, zowel Drenthe als Groningen

* Begin juni besluitvorming Provinciale Staten, zowel Drenthe als Groningen

* Begin juni beschikking aan en overeenkomst met TOC/RW

* Medio juni toekenning door UCI aan TOC/RW voor organisatie WK2020 in Drenthe & Groningen

* College van GS maakt voorstel aan PS o.a. op basis van:
    - Commitment binnen Drenthe
    - Medewerking gemeenten
    - Financiering
    - Verwachte spin-off & side-events + ”volksfeest”

Vragen aan gemeenten:

* Eerste indruk op de mogelijkheid om het WK Wielrennen naar Drenthe & Groningen te halen?
* Eerste reactie op de mogelijkheid dat het WK Wielrennen door de eigen gemeente komt?

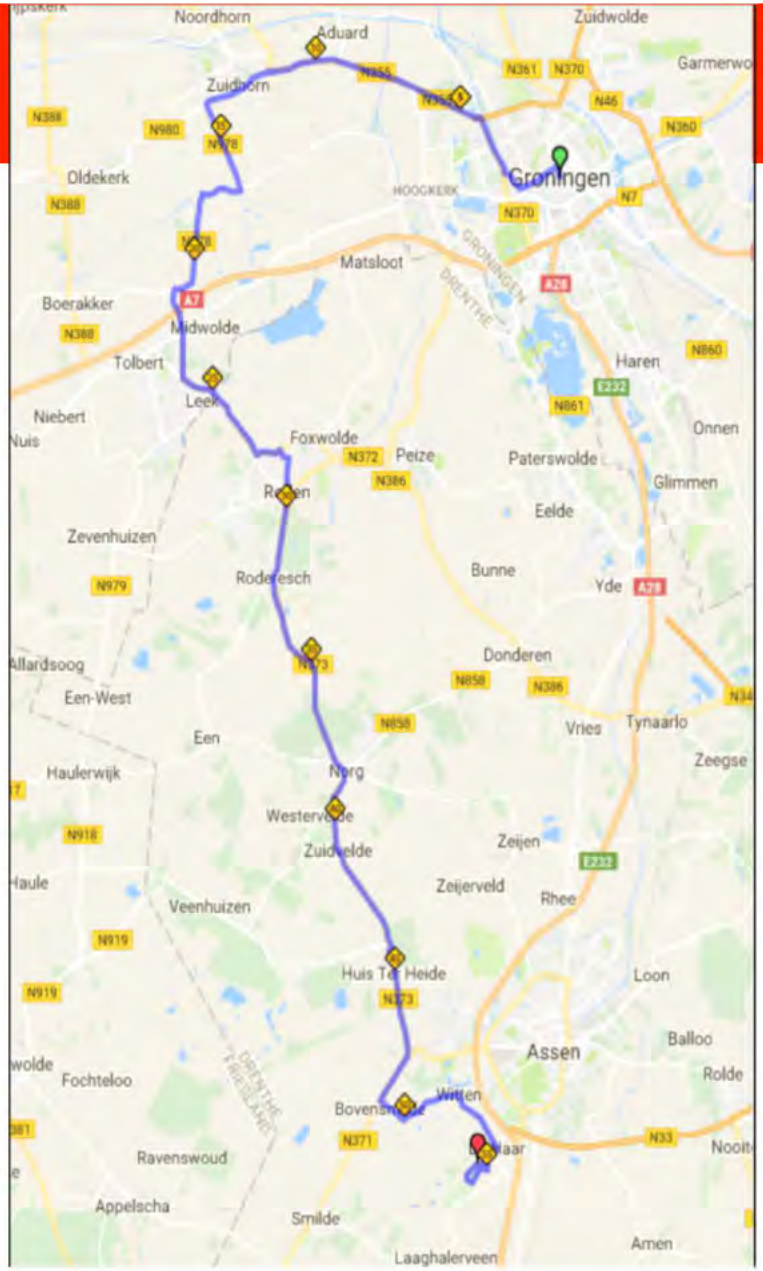
* Is het mogelijk om op korte termijn een inschatting te geven van:
    - Haalbaarheid vergunningen
    - Bijdrage in organisatorische kosten, zoals bijv. tijdelijke verkeersmaatregelen
    - Kosten openbare orde & veiligheid
    - Inspanningen m.b.t. spin-off, side-events & volksfeest
    - Aansluiting bij overige (fiets)ambities
    - Dekkingsbijdrage

In de race voor de

WK Wielrennen 2020

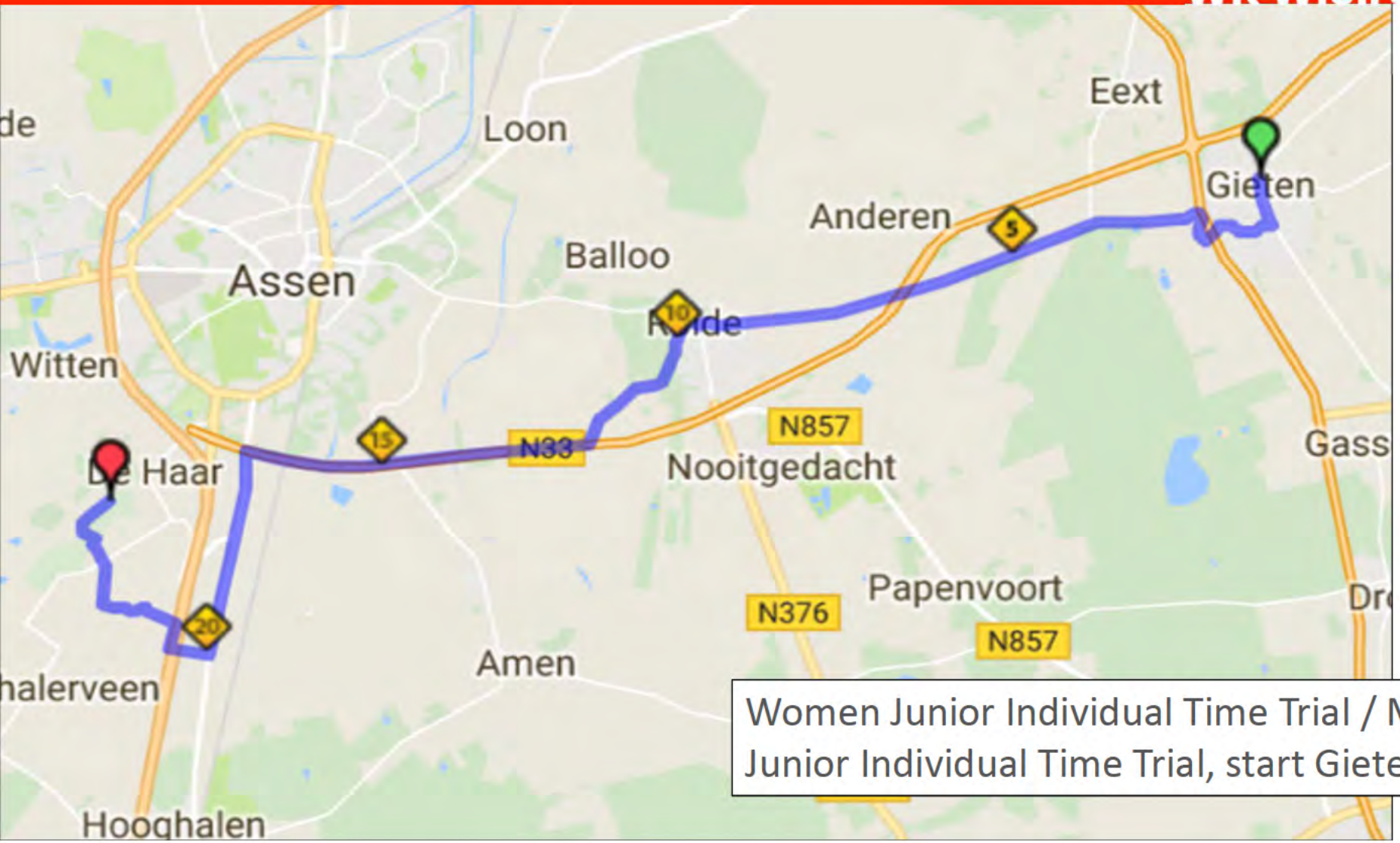
The Organizing Connection BV

EVENTCONSULTANCY

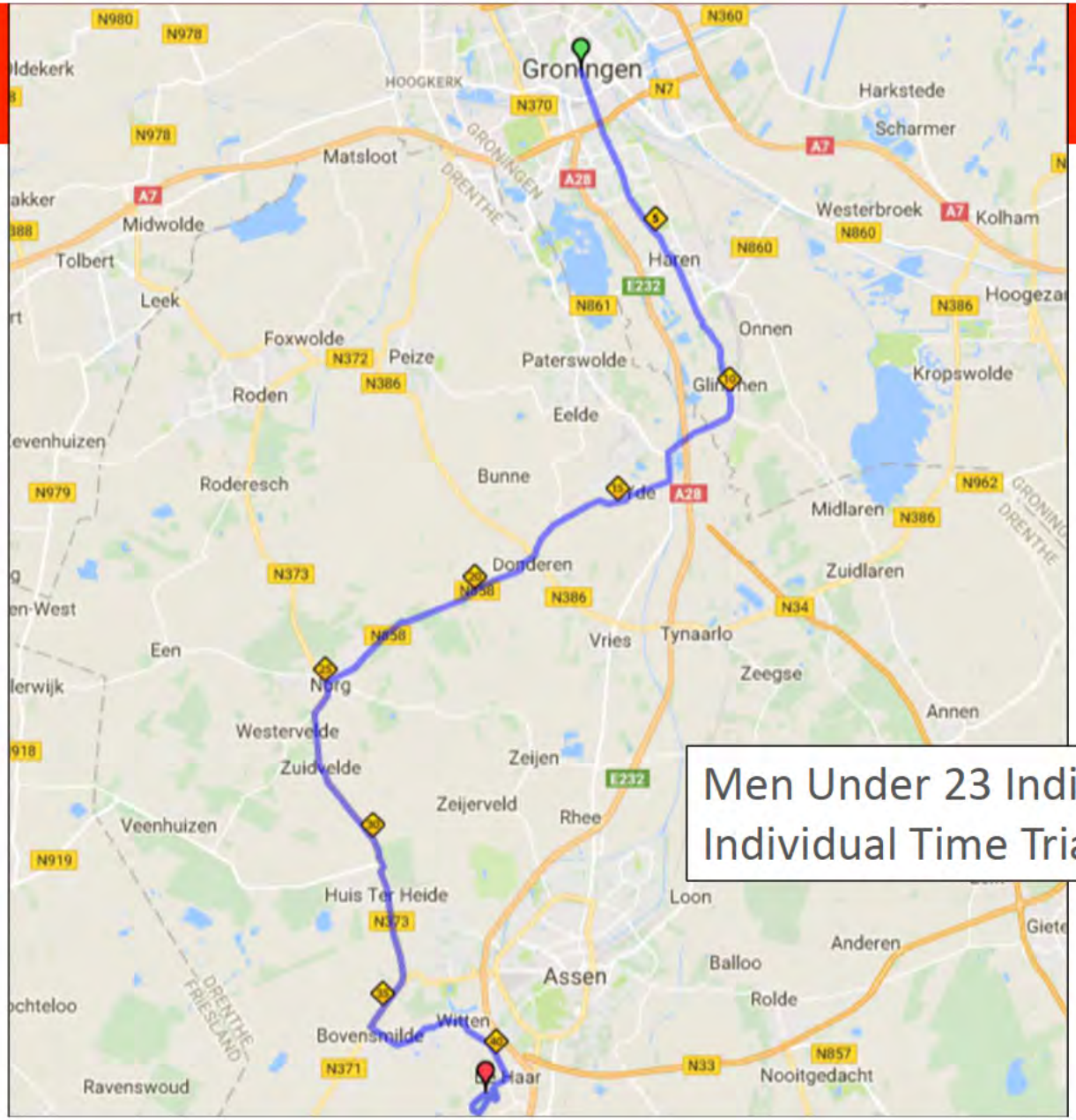
UCI Men's Individual Time Trial,
start Groningen, 57 km

The Organizing Connection BV
EVENTCONSULTANCY

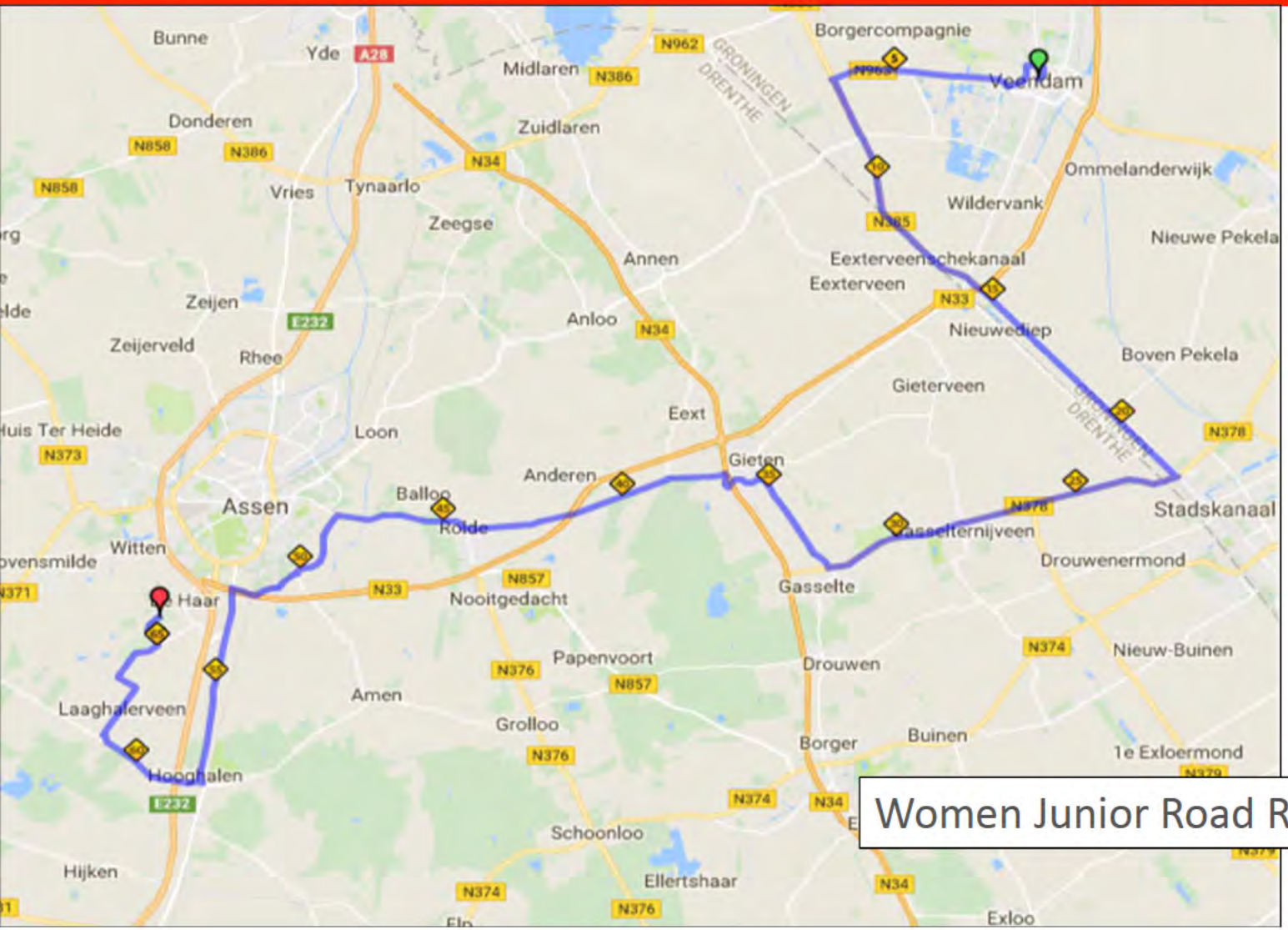
Women Junior Individual Time Trial / Men Junior Individual Time Trial, start Gieten, 24 km

In de race voor de
WK Wielrennen 2020

Men Under 23 Individual Time Trial / Women Elite Individual Time Trial, start Groningen, 43 km

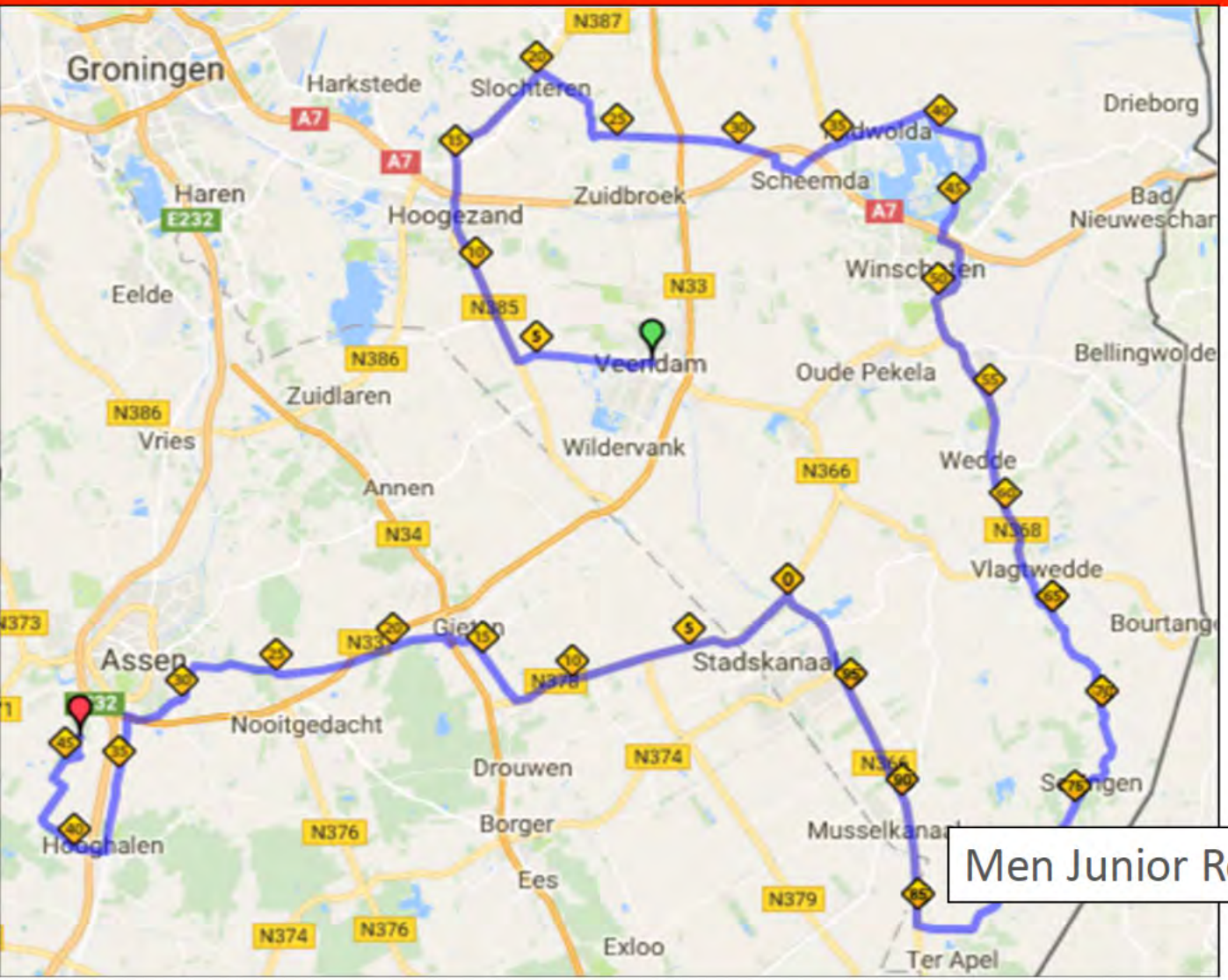
The Organizing Connection BV
EVENTCONSULTANCY

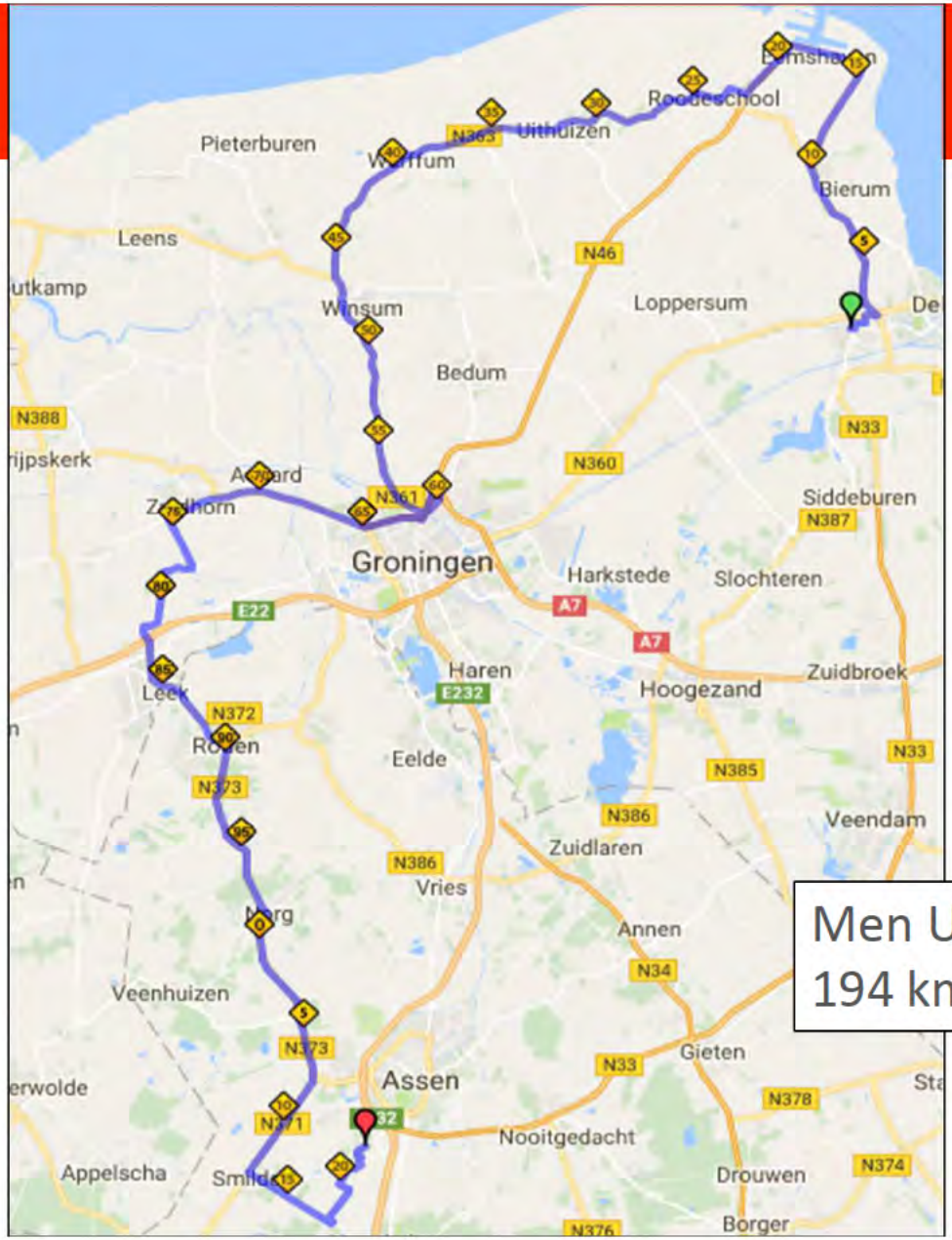
Women Junior Road Race, start Veendam, 66 km

The Organizing Connection BV
EVENTCONSULTANCY

In de race voor de
WK Wielrennen 2020

Men Junior Road Race, start Veendam, 147 km

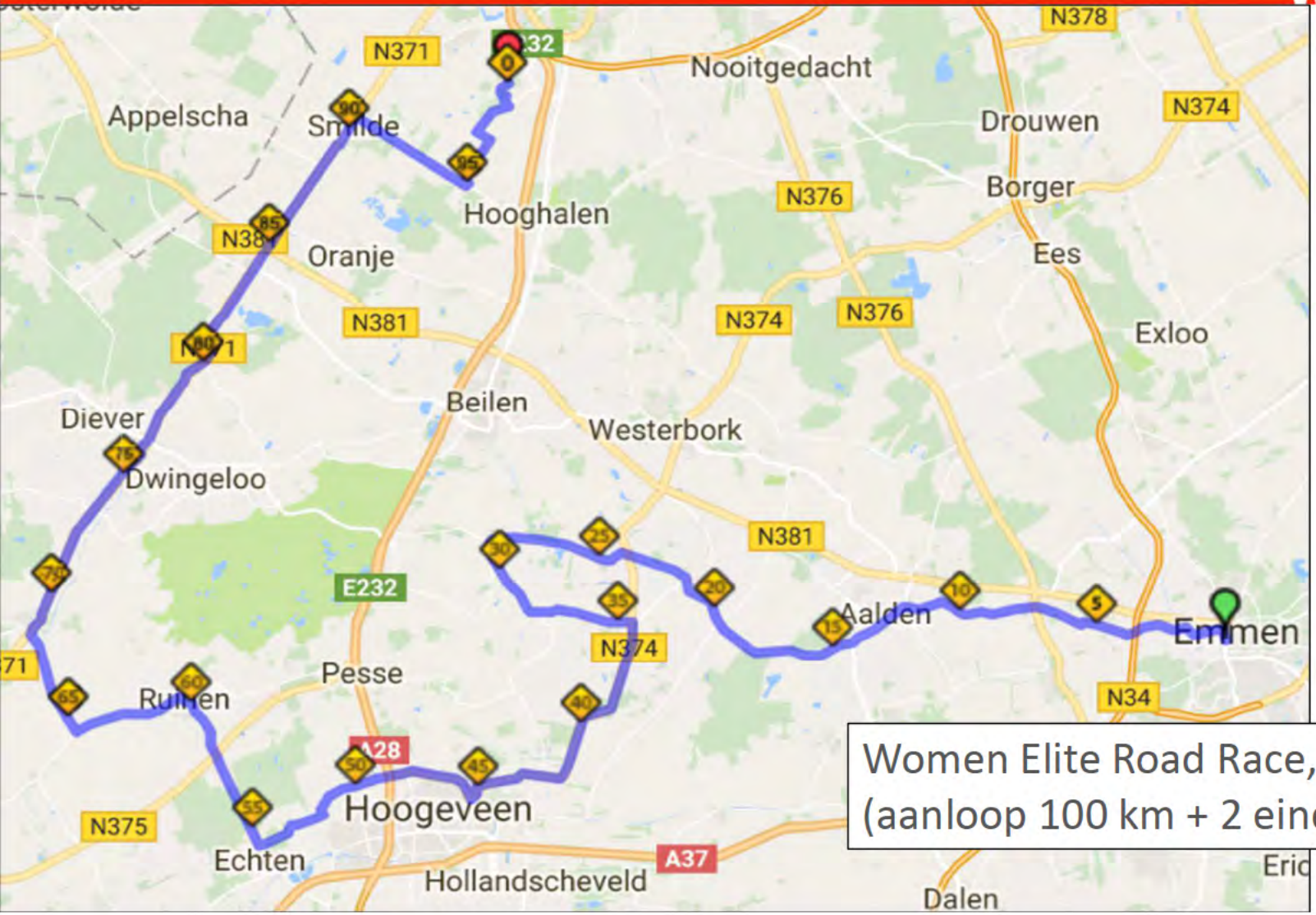

Men Under 23 Road Race, start Appingedam,
194 km (aanloop 123 km + 3 eindrondes)

The Organizing Connection BV
EVENTCONSULTANCY

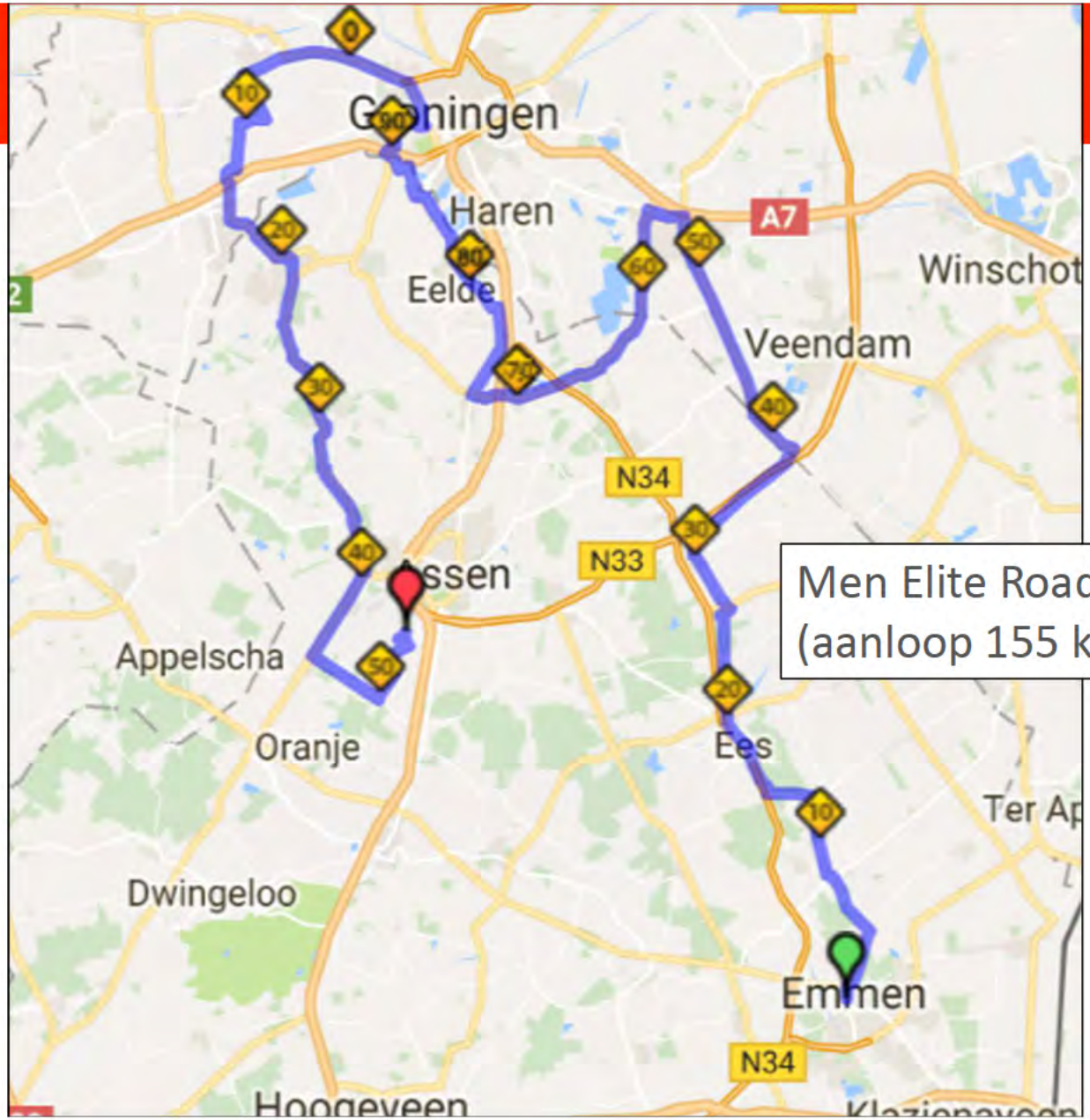
The Organizing Connection BV
EVENTCONSULTANCY

In de race voor de
WK Wielrennen 20
20

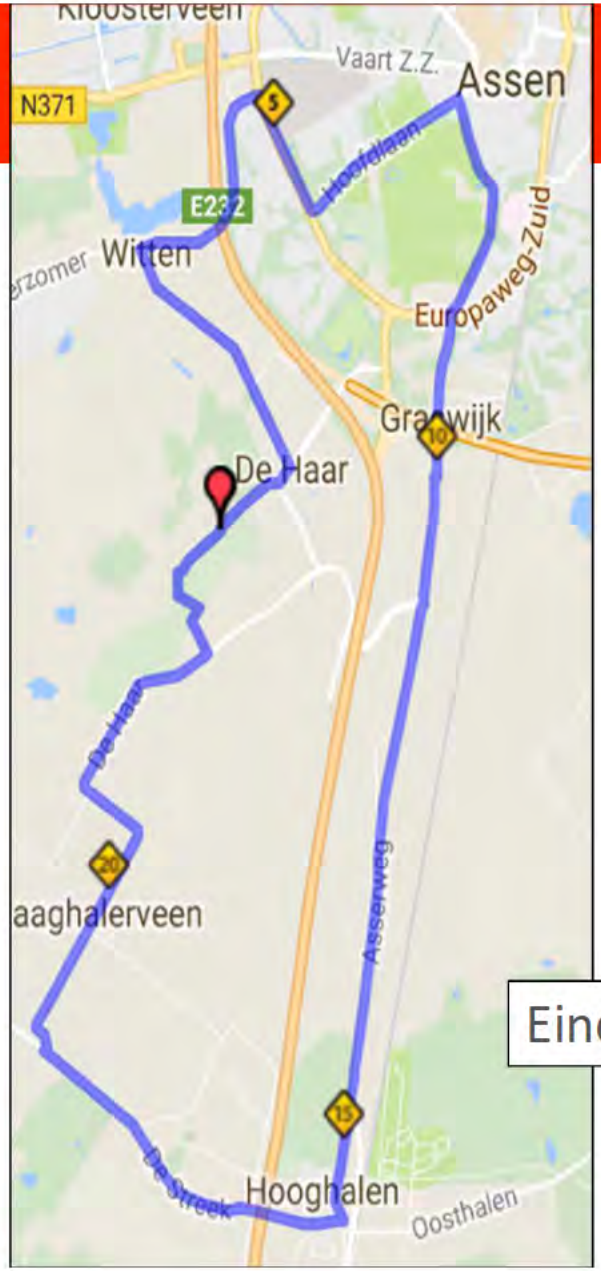
Women Elite Road Race, start Emmen, 148 km
(aanloop 100 km + 2 eindrondes)

In de race voor de
WK Wielrennen 2020

Men Elite Road Race, start Emmen, 274 km
(aanloop 155 km + 5 eindrondes)

The Organizing Connection BV
EVENTCONSULTANCY

Eindronde (± 23,8 km)

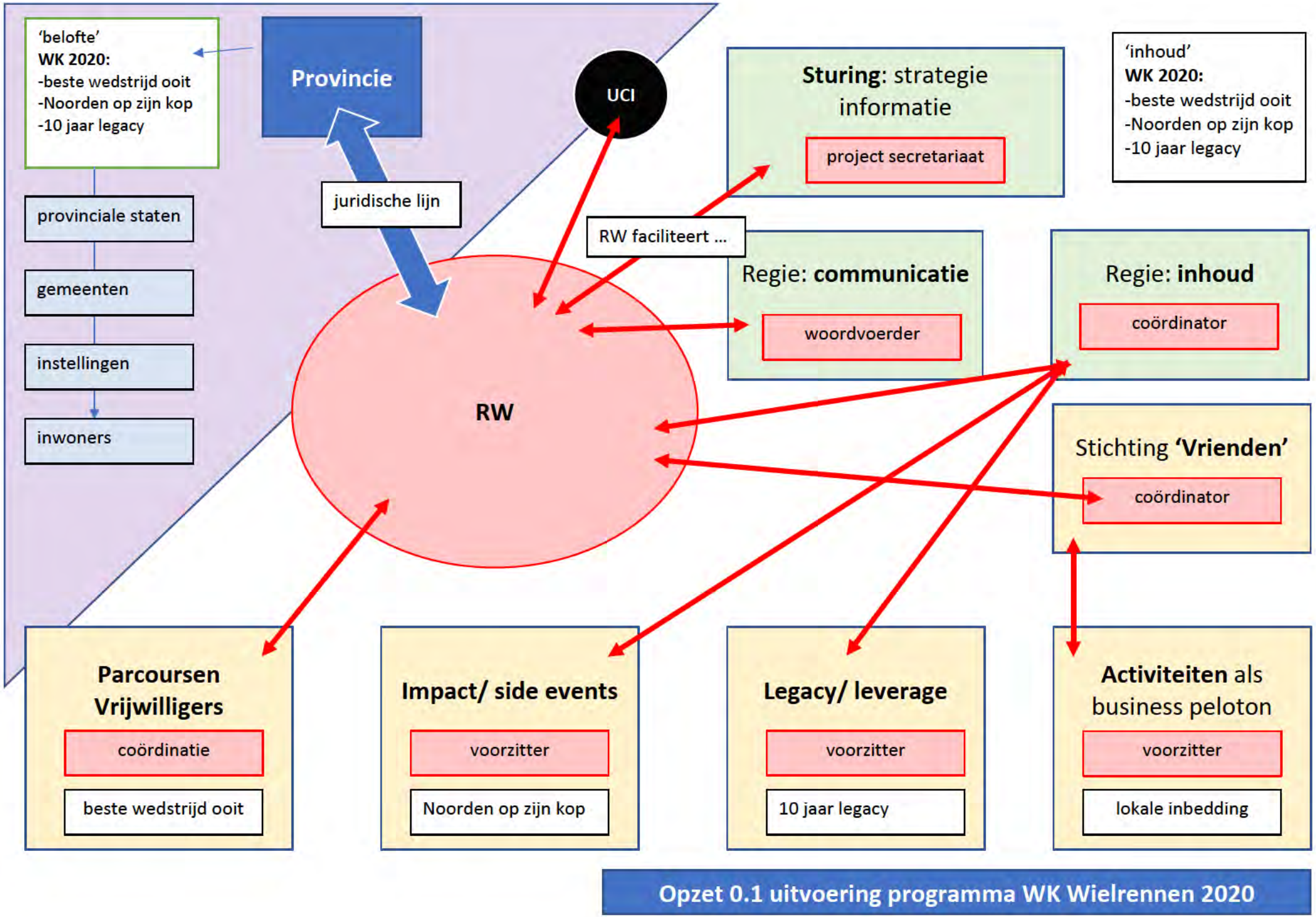
The Organizing Connection BV
EVENTCONSULTANCY

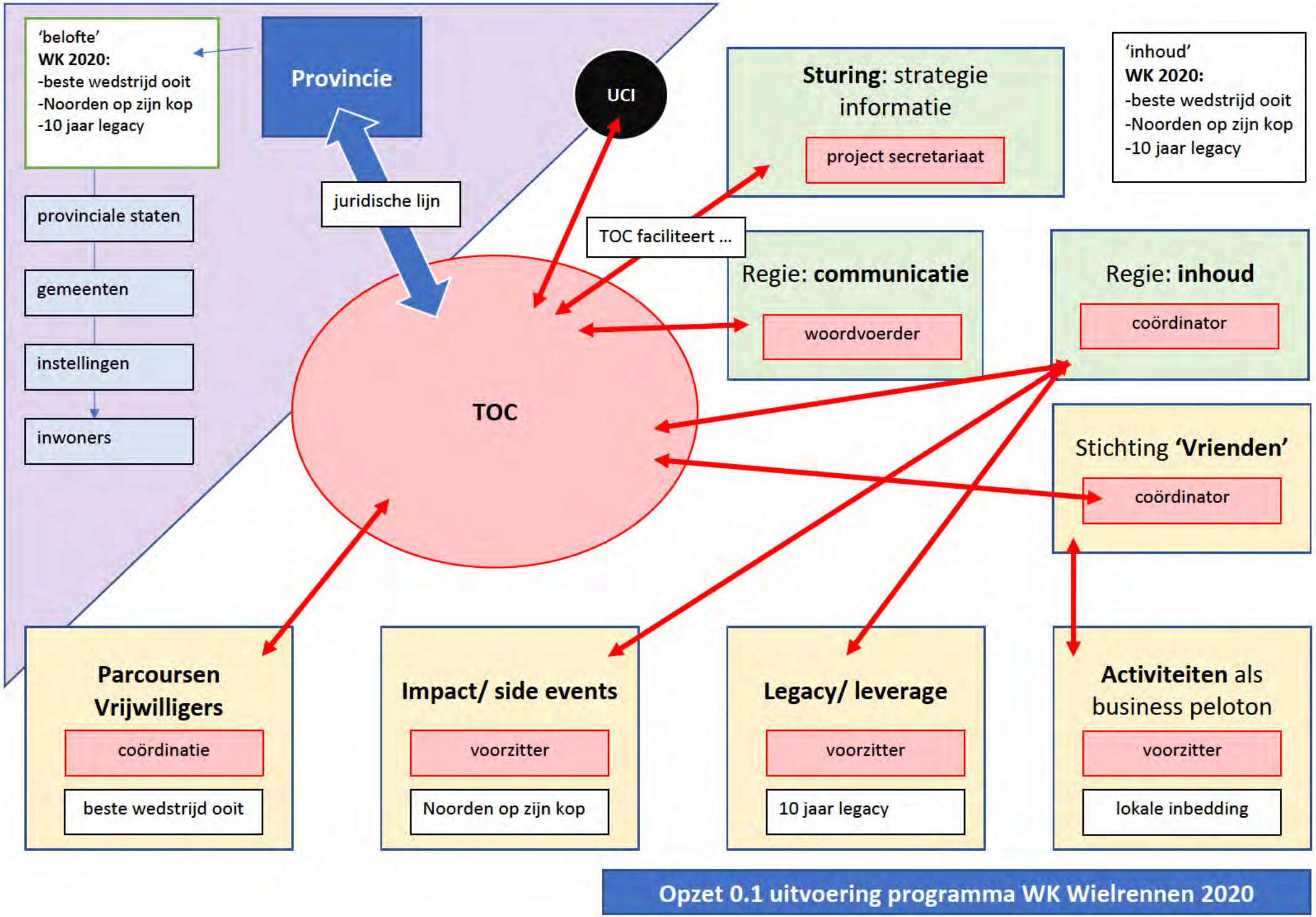
In de race voor de

WK Wielrennen 2020

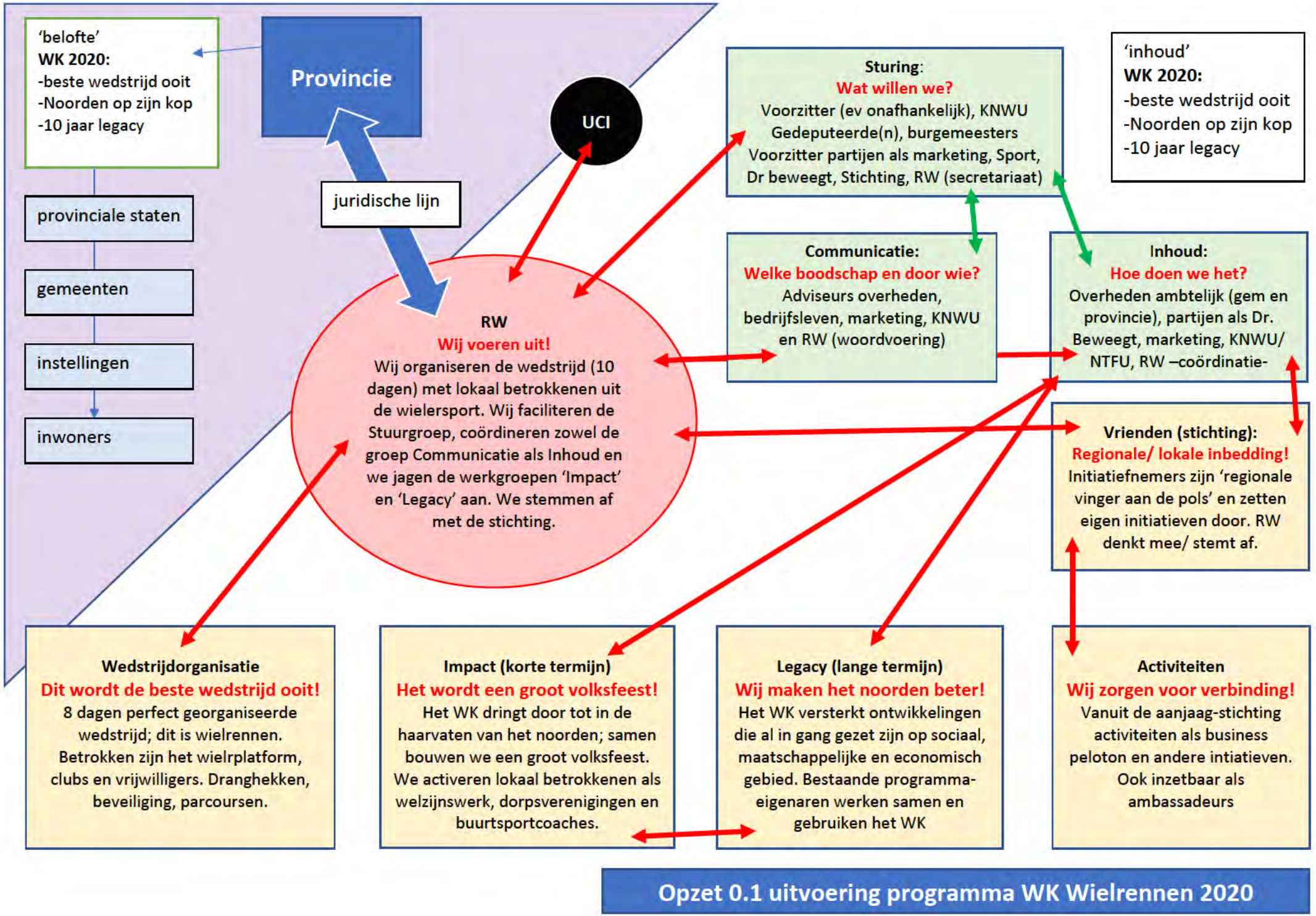
The Organizing Connection BV

EVENTCONSULTANCY

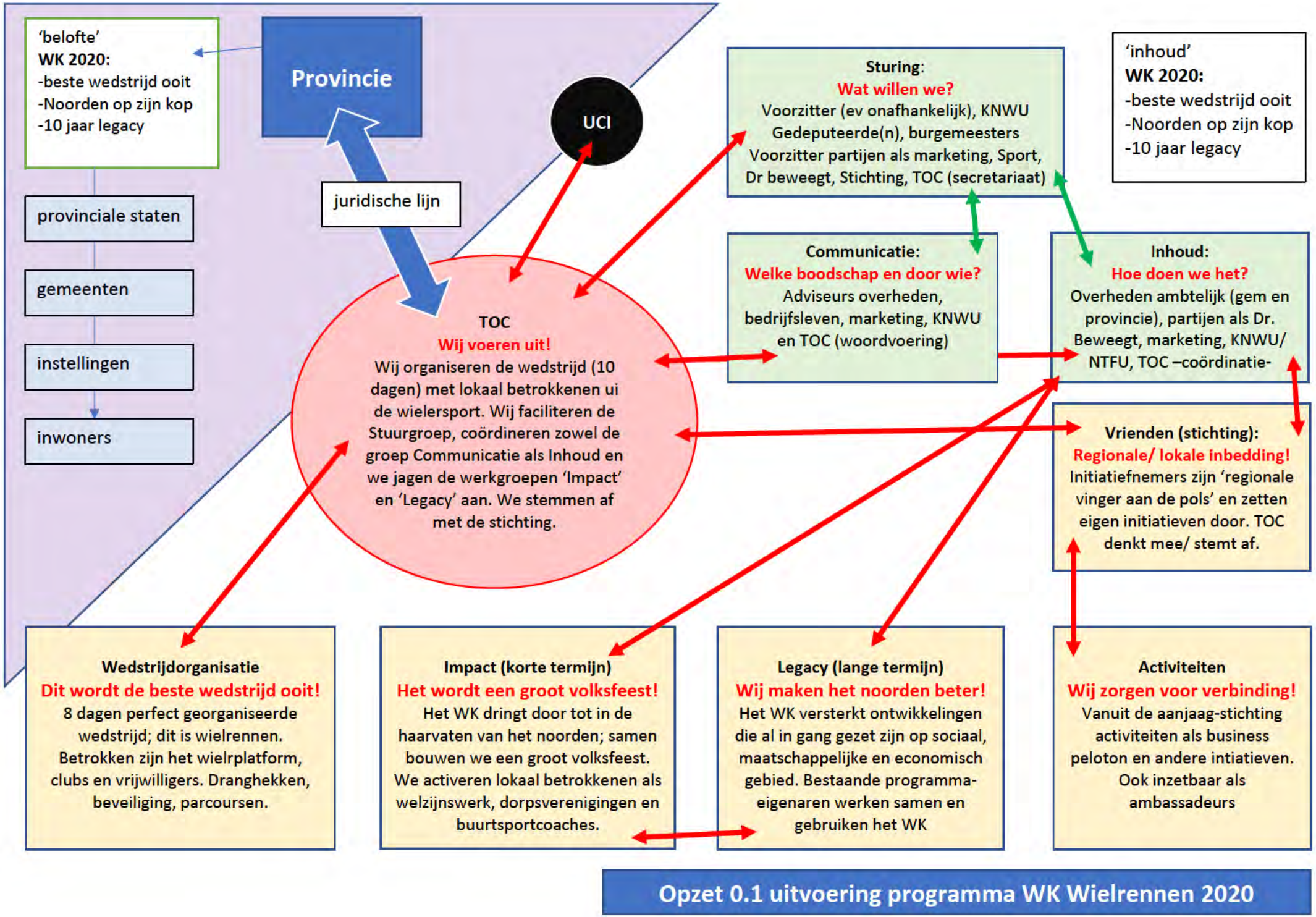

'belofte'
WK 2020:
-beste wedstrijd ooit
-Noorden op zijn kop
-10 jaar legacy
Provincie
UCI
'inhoud'
WK 2020:
-beste wedstrijd ooit
-Noorden op zijn kop
-10 jaar legacy
provinciale staten
gemeenten
instellingen
inwoners
juridische lijn
RW faciliteert ...
Sturing: strategie informatie
project secretariaat
Regie: communicatie
woordvoerder
Regie: inhoud
coördinator
RW
Stichting 'Vrienden'
coördinator
Parcoursen Vrijwilligers
coördinatie
beste wedstrijd ooit
Impact/ side events
voorzitter
Noorden op zijn kop
Legacy/ leverage
voorzitter
10 jaar legacy
Activiteiten als business peloton
voorzitter
lokale inbedding
Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020

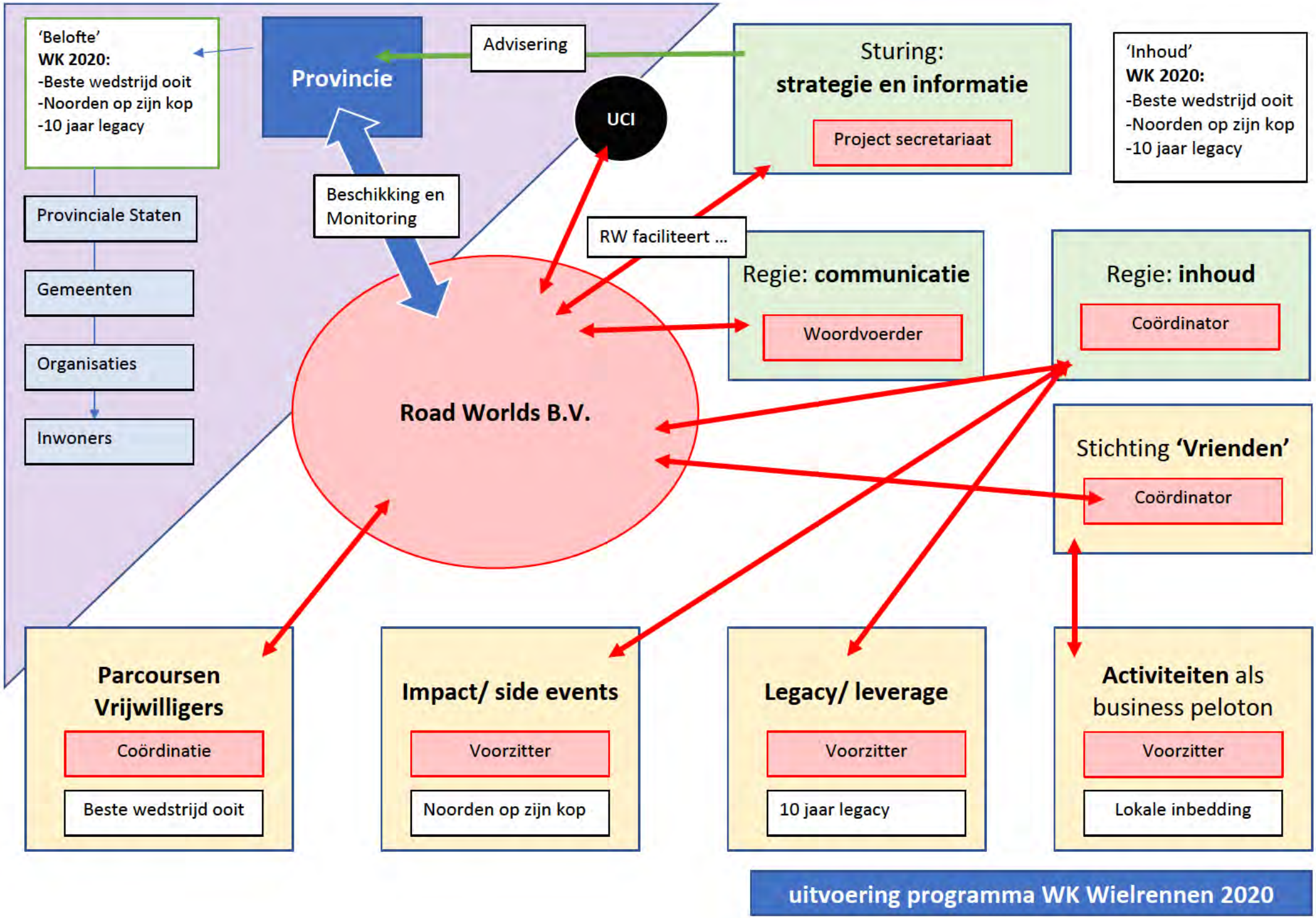
Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020

Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020

Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020

'Belofte'
WK 2020:
-Beste wedstrijd ooit
-Noorden op zijn kop
-10 jaar legacy
Provincie
Advisering
Sturing:
strategie en informatie
Project secretariaat
'Inhoud'
WK 2020:
-Beste wedstrijd ooit
-Noorden op zijn kop
-10 jaar legacy
Provinciale Staten
Gemeenten
Organisaties
Inwoners
Beschikking en Monitoring
UCI
RW faciliteert ...
Regie: communicatie
Woordvoerder
Regie: inhoud
Coördinator
Road Worlds B.V.
Stichting 'Vrienden'
Coördinator
Parcoursen Vrijwilligers
Coördinatie
Beste wedstrijd ooit
Impact/ side events
Voorzitter
Noorden op zijn kop
Legacy/ leverage
Voorzitter
10 jaar legacy
Activiteiten als business peloton
Voorzitter
Lokale inbedding
uitvoering programma WK Wielrennen 2020

Activiteiten kalender proces WK2020					
week 14	maandag 2 april	dinsdag 3 april	woensdag 4 april	donderdag 5 april	vrijdag 6 april
		- GS Drenthe - acc. PS brief positieve houding met bijlage bidbook - PS brief mailen aan PS leden Drenthe 3. TOC dient aanvraag in.	- wekelijks bijpraatmoment [redacted] en de heer Jumelet		1. Advies bekend VWS Evenementen kalender
week 15	maandag 9 april	dinsdag 10 april	woensdag 11 april	donderdag 12 april	vrijdag 13 april
	- Afspraak met stakeholders over parcoursen WK2020	- Bespreken prov Gr en prov Dr hernieuwde aanvraag TOC		- Tafel Prins Claus concert; Cdk Drenthe is uitnodigende partij..	
week 16	maandag 16 april	dinsdag 17 april	woensdag 18 april	donderdag 19 april	vrijdag 20 april
	- Bestuurlijk overleg de heer Jumelet, [redacted] en gemeente Emmen (08.00 -09.00) - Interne bijeenkomst Drenthe risico sessie - Overleg TOC door-spreken concept aanvraag	- Bestuurlijk overleg de heer Jumelet, [redacted] en gemeente Assen (07.45-08.45)	- Bestuurlijk overleg de heer Jumelet, [redacted] en gemeente Noordenveld		- Uiterste datum indienen aanvraag TOC - gesprek de heer Jumelet en [redacted] met andere Drentse gemeenten.

week 17	maandag 23 april	dinsdag 24 april	woensdag 25 april	donderdag 26 april	vrijdag 27 april Koningsdag
	- 10.30 - 12.00 ambtelijk overleg prov Gr en prov Dr bespreken aanvraag en risico analyses - 13.00 - 14.00 uur BO gedeputeerde Jumelet en gedeputeerde Brouns		- de heer Jumelet en [redacted] 10.00 -10.30	- Stichting en KNWU bijeenkomst 's avonds voor wielerverenigingen - uiterste datum aanleveren GS-nota met Statenstuk	[redacted] en [redacted] vakantie
week 18	maandag 30 april	dinsdag 1 mei	woensdag 2 mei	donderdag 3 mei	vrijdag 4 mei
Meivakantie	[redacted] en [redacted] vakantie	- RW deadline aanleveren parcoursen voor bezoek UCI op 14 mei. - Geen GS Drenthe	[redacted] en [redacted] vakantie	[redacted] en [redacted] vakantie	[redacted] en [redacted] vakantie
week 19	maandag 7 mei	dinsdag 8 mei	woensdag 9 mei	donderdag 10 mei	vrijdag 11 mei
	[redacted] vakantie	[redacted] vakantie - GS Drenthe besluit mbt voorstel PS Drenthe - GS Groningen besluit mbt voorstel PS Groningen - Persconferentie (14.45 – 15.45), Twee Provincien Haren - aansluitend overleg plannen met provincie Groningen ter voorbereiding op Statenbijeenkomst 15 mei	[redacted] vakantie	Hemelvaart	-verplichte ATVdag
week 20	maandag 14 mei	dinsdag 15 mei	woensdag 16 mei	donderdag 17 mei	vrijdag 18 mei
	- uiterste datum verzending Statenstuk aan PS-leden voor Cie provincie Drenthe van 23 mei.	- Gezamenlijke informatieve bijeenkomst PS Drenthe en PS Groningen (18.00 – 19.00)	Commissie Groningen (15.30 – 21.00)		

week 21	maandag 21 mei	dinsdag 22 mei	woensdag 23 mei	donderdag 24 mei	vrijdag 25 mei
- reservering bezoek UCI delegatie	Pinksteren	- Geen GS Drenthe	Commissie Drenthe (13.00 – 18.00)	- de heer Jumelet en [redacted] 14.00 – 14.30	
week 22	maandag 28 mei	dinsdag 29 mei	woensdag 30 mei	donderdag 31 mei	vrijdag 1 juni
- reservering bezoek UCI	- de heer Jumelet en [redacted] 15.00 – 15.30		- PS Groningen (09.30)		
week 23	maandag 4 juni	dinsdag 5 juni	woensdag 6 juni	donderdag 7 juni	vrijdag 8 juni
	- de heer Jumelet en [redacted] 15.00 – 15.30		- PS Drenthe (09.30 uur)		
Week 24	maandag 11 juni	dinsdag 12 juni	woensdag 13 juni	donderdag 14 juni	vrijdag 15 juni
				De heer Jumelet en [redacted] 13.30-14.00	
Week 25	maandag 18 juni	dinsdag 19 juni	woensdag 20 juni	donderdag 21 juni	vrijdag 22 juni
			De heer Jumelet en [redacted] 09.00 – 09.45 uur		
Week 26	maandag 25 juni	dinsdag 26 juni	woensdag 27 juni	donderdag 28 juni	vrijdag 29 juni
	De heer Jumelet en [redacted] 15.00 – 15.30				

Week 27	maandag 2 juli	dinsdag 3 juli	woensdag 4 juli	donderdag 5 juli	vrijdag 6 juli
		De heer Jumelet en [redacted] (15.30 – 16.00)			
Week 28	maandag 9 juli	dinsdag 10 juli	woensdag 11 juli	donderdag 12 juli	vrijdag 13 juli
Week 29	maandag 16 juli	dinsdag 17 juli	woensdag 18 juli	donderdag 19 juli	vrijdag 20 juli
	De heer Jumelet en [redacted] 13.30 – 14.00				

Activiteiten kalender proces WK2020					
week 14	maandag 2 april	dinsdag 3 april	woensdag 4 april	donderdag 5 april	vrijdag 6 april
		- GS Drenthe - acc. PS brief positieve houding met bijlage bidbook - PS brief mailen aan PS leden Drenthe 3. TOC dient aanvraag in.	- wekelijks bijpraatmoment [redacted] en de heer Jumelet		1. Advies bekend VWS Evenementen kalender
week 15	maandag 9 april	dinsdag 10 april	woensdag 11 april	donderdag 12 april	vrijdag 13 april
	- Afspraak met stakeholders over parcoursen WK2020	- Bespreken prov Gr en prov Dr hernieuwde aanvraag TOC		- Tafel Prins Claus concert; Cdk Drenthe is uitnodigende partij..	
week 16	maandag 16 april	dinsdag 17 april	woensdag 18 april	donderdag 19 april	vrijdag 20 april
	- Bestuurlijk overleg de heer Jumelet, [redacted] en gemeente Emmen (08.00 -09.00) - Interne bijeenkomst Drenthe risico sessie - Overleg TOC door-spreken concept aanvraag	- Bestuurlijk overleg de heer Jumelet, [redacted] en gemeente Assen (07.45-08.45)	- Bestuurlijk overleg de heer Jumelet, [redacted] en gemeente Noordenveld		- Uiterste datum indienen aanvraag TOC - gesprek de heer Jumelet en [redacted] met andere Drentse gemeenten.

week 17	maandag 23 april	dinsdag 24 april	woensdag 25 april	donderdag 26 april	vrijdag 27 april Koningsdag
	- 10.30 - 12.00 ambtelijk overleg prov Gr en prov Dr bespreken aanvraag en risico analyses - 13.00 - 14.00 uur BO gedeputeerde Jumelet en gedeputeerde Brouns		- de heer Jumelet en [redacted] 10.00 -10.30	- Stichting en KNWU bijeenkomst 's avonds voor wielerverenigingen - uiterste datum aanleveren GS-nota met Statenstuk	[redacted] en [redacted] vakantie
week 18	maandag 30 april	dinsdag 1 mei	woensdag 2 mei	donderdag 3 mei	vrijdag 4 mei
Meivakantie	[redacted] en [redacted] vakantie	-TOC deadline aanleveren parcoursen voor bezoek UCI op 14 mei. - Geen GS Drenthe	[redacted] en [redacted] vakantie	[redacted] en [redacted] vakantie	[redacted] en [redacted] vakantie
week 19	maandag 7 mei	dinsdag 8 mei	woensdag 9 mei	donderdag 10 mei	vrijdag 11 mei
	[redacted] vakantie	[redacted] vakantie - GS Drenthe besluit mbt voorstel PS Drenthe	[redacted] vakantie	Hemelvaart	-verplichte ATVdag
week 20	maandag 14 mei	dinsdag 15 mei	woensdag 16 mei	donderdag 17 mei	vrijdag 18 mei
	- uiterste datum verzending Statenstuk aan PS-leden voor Cie provincie Drenthe van 23 mei.		Commissie Groningen		
week 21	maandag 21 mei	dinsdag 22 mei	woensdag 23 mei	donderdag 24 mei	vrijdag 25 mei
- reservering bezoek UCI delegatie	Pinksteren	- Geen GS Drenthe	Commissie Drenthe	- de heer Jumelet en [redacted] 14.00 – 14.30	

week 22	maandag 28 mei	dinsdag 29 mei	woensdag 30 mei	donderdag 31 mei	vrijdag 1 juni
- reservering bezoek UCI	- de heer Jumelet en [redacted] 15.00 – 15.30		- PS Groningen		
week 23	maandag 4 juni	dinsdag 5 juni	woensdag 6 juni	donderdag 7 juni	vrijdag 8 juni
	- de heer Jumelet en [redacted] 15.00 – 15.30		- PS Drenthe		
Week 24					
Week 25					
Week 26					
Week 27					
Week 28					

Activiteiten kalender proces WK2020					
week 14	maandag 2 april	dinsdag 3 april	woensdag 4 april	donderdag 5 april	vrijdag 6 april
		- GS Drenthe - acc. PS brief positieve houding met bijlage bidbook - PS brief mailen aan PS leden Drenthe 3. TOC dient aanvraag in.	- wekelijks bijpraatmoment [redacted] en de heer Jumelet		1. Advies bekend VWS Evenementen kalender
week 15	maandag 9 april	dinsdag 10 april	woensdag 11 april	donderdag 12 april	vrijdag 13 april
	- Afspraak met stakeholders over parcoursen WK2020	- Bespreken prov Gr en prov Dr hernieuwde aanvraag TOC		- Tafel Prins Claus concert; Cdk Drenthe is uitnodigende partij..	
week 16	maandag 16 april	dinsdag 17 april	woensdag 18 april	donderdag 19 april	vrijdag 20 april
	- Bestuurlijk overleg de heer Jumelet, [redacted] en gemeente Emmen (08.00 -09.00) - Interne bijeenkomst Drenthe risico sessie - Overleg TOC door-spreken concept aanvraag	- Bestuurlijk overleg de heer Jumelet, [redacted] en gemeente Assen (07.45-08.45)	- Bestuurlijk overleg de heer Jumelet, [redacted] en gemeente Noordenveld		- Uiterste datum indienen aanvraag TOC - gesprek de heer Jumelet en [redacted] met andere Drentse gemeenten.

week 17	maandag 23 april	dinsdag 24 april	woensdag 25 april	donderdag 26 april	vrijdag 27 april Koningsdag
	- 10.30 - 12.00 ambtelijk overleg prov Gr en prov Dr bespreken aanvraag en risico analyses - 13.00 - 14.00 uur BO gedeputeerde Jumelet en gedeputeerde Brouns		- de heer Jumelet en [redacted] 10.00 -10.30	- Stichting en KNWU bijeenkomst 's avonds voor wielerverenigingen - uiterste datum aanleveren GS-nota met Statenstuk	[redacted] en [redacted] vakantie
week 18	maandag 30 april	dinsdag 1 mei	woensdag 2 mei	donderdag 3 mei	vrijdag 4 mei
Meivakantie	[redacted] en [redacted] vakantie	- RW deadline aanleveren parcoursen voor bezoek UCI op 14 mei. - Geen GS Drenthe	[redacted] en [redacted] vakantie	[redacted] en [redacted] vakantie	[redacted] en [redacted] vakantie
week 19	maandag 7 mei	dinsdag 8 mei	woensdag 9 mei	donderdag 10 mei	vrijdag 11 mei
	[redacted] vakantie	[redacted] vakantie - GS Drenthe besluit mbt voorstel PS Drenthe - GS Groningen besluit mbt voorstel PS Groningen - Persconferentie (14.45 – 15.45), Twee Provincien Haren - aansluitend overleg plannen met provincie Groningen ter voorbereiding op Statenbijeenkomst 15 mei	[redacted] vakantie	Hemelvaart	-verplichte ATVdag
week 20	maandag 14 mei	dinsdag 15 mei	woensdag 16 mei	donderdag 17 mei	vrijdag 18 mei
	- uiterste datum verzending Statenstuk aan PS-leden voor Cie provincie Drenthe van 23 mei.	- Gezamenlijke informatieve bijeenkomst PS Drenthe en PS Groningen (18.00 – 19.00)	Commissie Groningen (15.30 – 21.00)		

week 21	maandag 21 mei	dinsdag 22 mei	woensdag 23 mei	donderdag 24 mei	vrijdag 25 mei
	Pinksteren	- Geen GS Drenthe	Commissie Drenthe (13.00 – 18.00)	- de heer Jumelet en [redacted] 14.00 – 14.30	
week 22	maandag 28 mei	dinsdag 29 mei	woensdag 30 mei	donderdag 31 mei	vrijdag 1 juni
-bezoek UCI Site visit	- de heer Jumelet en [redacted] 15.00 – 15.30 - bezoek UCI site visit	- bezoek UCI site visit	- PS Groningen (09.30)		
week 23	maandag 4 juni	dinsdag 5 juni	woensdag 6 juni	donderdag 7 juni	vrijdag 8 juni
	- de heer Jumelet en [redacted] 15.00 – 15.30		- PS Drenthe (09.30 uur)		Beschikking aan TOC
Week 24	maandag 11 juni	dinsdag 12 juni	woensdag 13 juni	donderdag 14 juni	vrijdag 15 juni
				De heer Jumelet en [redacted] 13.30-14.00	
Week 25	maandag 18 juni	dinsdag 19 juni	woensdag 20 juni	donderdag 21 juni	vrijdag 22 juni
	Toewijzing WK2020 door UCI aan Drenthe en Groningen	Toewijzing WK2020 door UCI aan Drenthe en Groningen	- De heer Jumelet en [redacted] 09.00 – 09.45 uur - Toewijzing WK2020 door UCI aan Drenthe en Groningen	- Toewijzing WK2020 door UCI aan Drenthe en Groningen - eventueel persconferentie en borrel!	

Week 26	maandag 25 juni	dinsdag 26 juni	woensdag 27 juni	donderdag 28 juni	vrijdag 29 juni
	De heer Jumelet en [redacted] 15.00 – 15.30				
Week 27	maandag 2 juli	dinsdag 3 juli	woensdag 4 juli	donderdag 5 juli	vrijdag 6 juli
		De heer Jumelet en [redacted] (15.30 – 16.00)			
Week 28	maandag 9 juli	dinsdag 10 juli	woensdag 11 juli	donderdag 12 juli	vrijdag 13 juli
Week 29	maandag 16 juli	dinsdag 17 juli	woensdag 18 juli	donderdag 19 juli	vrijdag 20 juli
	De heer Jumelet en [redacted] 13.30 – 14.00				

Activiteiten kalender proces WK2020					
week 14	maandag 2 april	dinsdag 3 april	woensdag 4 april	donderdag 5 april	vrijdag 6 april
		- GS Drenthe - acc. PS brief positieve houding met bijlage bidbook - PS brief mailen aan PS leden Drenthe 3. TOC dient aanvraag in.	- wekelijks bijpraatmoment [redacted] en de heer Jumelet		1. Advies bekend VWS Evenementen kalender
week 15	maandag 9 april	dinsdag 10 april	woensdag 11 april	donderdag 12 april	vrijdag 13 april
	- Afspraak met stakeholders over parcoursen WK2020	- Bespreken prov Gr en prov Dr hernieuwde aanvraag TOC		- Tafel Prins Claus concert; Cdk Drenthe is uitnodigende partij..	
week 16	maandag 16 april	dinsdag 17 april	woensdag 18 april	donderdag 19 april	vrijdag 20 april
	- Bestuurlijk overleg de heer Jumelet, [redacted] en gemeente Emmen (08.00 -09.00) - Interne bijeenkomst Drenthe risico sessie - Overleg TOC door-spreken concept aanvraag	- Bestuurlijk overleg de heer Jumelet, [redacted] en gemeente Assen (07.45-08.45)	- Bestuurlijk overleg de heer Jumelet, [redacted] en gemeente Noordenveld		- Uiterste datum indienen aanvraag TOC - gesprek de heer Jumelet en [redacted] met andere Drentse gemeenten.

week 17	maandag 23 april	dinsdag 24 april	woensdag 25 april	donderdag 26 april	vrijdag 27 april Koningsdag
	- 10.30 - 12.00 ambtelijk overleg prov Gr en prov Dr bespreken aanvraag en risico analyses - 13.00 - 14.00 uur BO gedeputeerde Jumelet en gedeputeerde Brouns		- de heer Jumelet en [redacted] 10.00 -10.30	- Stichting en KNWU bijeenkomst 's avonds voor wielerverenigingen - uiterste datum aanleveren GS-nota met Statenstuk	[redacted] en [redacted] vakantie
week 18	maandag 30 april	dinsdag 1 mei	woensdag 2 mei	donderdag 3 mei	vrijdag 4 mei
Meivakantie	[redacted] en [redacted] vakantie	-TOC deadline aanleveren parcoursen voor bezoek UCI op 14 mei. - Geen GS Drenthe	[redacted] en [redacted] vakantie	[redacted] en [redacted] vakantie	[redacted] en [redacted] vakantie
week 19	maandag 7 mei	dinsdag 8 mei	woensdag 9 mei	donderdag 10 mei	vrijdag 11 mei
	[redacted] vakantie	[redacted] vakantie - GS Drenthe besluit mbt voorstel PS Drenthe	[redacted] vakantie	Hemelvaart	-verplichte ATVdag
week 20	maandag 14 mei	dinsdag 15 mei	woensdag 16 mei	donderdag 17 mei	vrijdag 18 mei
	- uiterste datum verzending Statenstuk aan PS-leden voor Cie provincie Drenthe van 23 mei.		Commissie Groningen		
week 21	maandag 21 mei	dinsdag 22 mei	woensdag 23 mei	donderdag 24 mei	vrijdag 25 mei
- reservering bezoek UCI delegatie	Pinksteren	- Geen GS Drenthe	Commissie Drenthe	- de heer Jumelet en [redacted] 14.00 – 14.30	

week 22	maandag 28 mei	dinsdag 29 mei	woensdag 30 mei	donderdag 31 mei	vrijdag 1 juni
- reservering bezoek UCI	- de heer Jumelet en [redacted] 15.00 – 15.30		- PS Groningen		
week 23	maandag 4 juni	dinsdag 5 juni	woensdag 6 juni	donderdag 7 juni	vrijdag 8 juni
	- de heer Jumelet en [redacted] 15.00 – 15.30		- PS Drenthe		
Week 24					
Week 25					
Week 26					
Week 27					
Week 28					

Activiteiten kalender proces WK2020					
week 14	maandag 2 april	dinsdag 3 april	woensdag 4 april	donderdag 5 april	vrijdag 6 april
		- GS Drenthe - acc. PS brief positieve houding met bijlage bidbook - PS brief mailen aan PS leden Drenthe 3. TOC dient aanvraag in.	- wekelijks bijpraatmoment [redacted] en de heer Jumelet		1. Advies bekend VWS Evenementen kalender
week 15	maandag 9 april	dinsdag 10 april	woensdag 11 april	donderdag 12 april	vrijdag 13 april
	- Afspraak met stakeholders over parcoursen WK2020	- Bespreken prov Gr en prov Dr hernieuwde aanvraag TOC		- Tafel Prins Claus concert; Cdk Drenthe is uitnodigende partij..	
week 16	maandag 16 april	dinsdag 17 april	woensdag 18 april	donderdag 19 april	vrijdag 20 april
	- Bestuurlijk overleg de heer Jumelet, [redacted] en gemeente Emmen (08.00 -09.00) - Interne bijeenkomst Drenthe risico sessie - Overleg TOC door-spreken concept aanvraag	- Bestuurlijk overleg de heer Jumelet, [redacted] en gemeente Assen (07.45-08.45)	- Bestuurlijk overleg de heer Jumelet, [redacted] en gemeente Noordenveld		- Uiterste datum indienen aanvraag TOC - gesprek de heer Jumelet en [redacted] met andere Drentse gemeenten.

week 17	maandag 23 april	dinsdag 24 april	woensdag 25 april	donderdag 26 april	vrijdag 27 april Koningsdag
	- 10.30 - 12.00 ambtelijk overleg prov Gr en prov Dr bespreken aanvraag en risico analyses - 13.00 - 14.00 uur BO gedeputeerde Jumelet en gedeputeerde Brouns		- de heer Jumelet en [redacted] 10.00 -10.30	- Stichting en KNWU bijeenkomst 's avonds voor wielerverenigingen - uiterste datum aanleveren GS-nota met Statenstuk	[redacted] en [redacted] vakantie
week 18	maandag 30 april	dinsdag 1 mei	woensdag 2 mei	donderdag 3 mei	vrijdag 4 mei
Meivakantie	[redacted] en [redacted] vakantie	- RW deadline aanleveren parcoursen voor bezoek UCI op 14 mei. - Geen GS Drenthe	[redacted] en [redacted] vakantie	[redacted] en [redacted] vakantie	[redacted] en [redacted] vakantie
week 19	maandag 7 mei	dinsdag 8 mei	woensdag 9 mei	donderdag 10 mei	vrijdag 11 mei
	[redacted] vakantie	[redacted] vakantie - GS Drenthe besluit mbt voorstel PS Drenthe - GS Groningen besluit mbt voorstel PS Groningen - Persconferentie (14.45 – 15.45), Twee Provincien Haren - aansluitend overleg plannen met provincie Groningen ter voorbereiding op Statenbijeenkomst 15 mei	[redacted] vakantie	Hemelvaart	-verplichte ATVdag
week 20	maandag 14 mei	dinsdag 15 mei	woensdag 16 mei	donderdag 17 mei	vrijdag 18 mei

	- uiterste datum verzending Statenstuk aan PS-leden voor Cie provincie Drenthe van 23 mei.	- Gezamenlijke informatieve bijeenkomst PS Drenthe en PS Groningen (8.00 – 19.00)	Commissie Groningen		
week 21	maandag 21 mei	dinsdag 22 mei	woensdag 23 mei	donderdag 24 mei	vrijdag 25 mei
- reservering bezoek UCI delegatie	Pinksteren	- Geen GS Drenthe	Commissie Drenthe	- de heer Jumelet en [redacted] 14.00 – 14.30	
week 22	maandag 28 mei	dinsdag 29 mei	woensdag 30 mei	donderdag 31 mei	vrijdag 1 juni
- reservering bezoek UCI	- de heer Jumelet en [redacted] 15.00 – 15.30		- PS Groningen		
week 23	maandag 4 juni	dinsdag 5 juni	woensdag 6 juni	donderdag 7 juni	vrijdag 8 juni
	- de heer Jumelet en [redacted] 15.00 – 15.30		- PS Drenthe		
Week 24					
Week 25					
Week 26					
Week 27					
Week 28					

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Statenbrief

Algemene gegevens	
Opsteller	[redacted] tst. [redacted]
Team	Plattelandsontwikkeling
Datum	woensdag 28 ~~-~~maart 2018
Uiterste behandeldatum in GS: 3 april 2018 *Toelichting:*	

Verantwoordelijke
Foppe Voogd
Paraaf verantwoordelijke *Bespreken:*

Verwijzing naar speerpunt collegeakkoord/programma begroting
5. Energiek Drenthe 2. Economisch Drenthe

Portefeuillehouder
Henk Jumelet

Intern voorbereid met	***Afwijkende mening***
1. [redacted] – team PO	nee
2. [redacted] – team 3P	nee
3. [redacted] – team B~~J~~C	nee
4. [redacted] – team ECO	nee
5. [redacted] – team Financiën	nee

Paraaf directeur-secretaris
Leendert Maarleveld

Archivering	
Datum:	*Registratienummer:*
	nr.
	nr.
	nr.

Communicatie
Openbaar: Ja
Persbericht: Ja
Bekendmaking: 3 april~~27 maart~~ 2018

Onderwerp

WK Wielrennen 2020

Advies

1. Onderzoeken van de haalbaarheid om bij te dragen aan het WK Wielrennen 2020 ter voorbereiding op besluitvorming door GS op 8 mei 2018.~~Een voorstel uit te werken over een mogelijke bijdrage aan het WK Wielrennen 2020 Onderzoeken of het bijdragen aan een WK wielrennen in 2020 haalbaar is en zo nodig hiervoor een voorstel voor Provinciale Staten te maken voor besluitvorming door GS op 8 mei 2018~~
2. In te stemmen met de brief aan Provinciale Staten

Met opmaak: Links

Beslissing GS

Inleiding

a. Algemeen
De provincie Drenthe heeft in oktober 2016 als eerste regio het B ke Region Label van de internationale wielersportfederatie (UCI) ontvangen. Dankzij de inzet van Drenthe op dit label heeft de UCI aan de provincies Drenthe en Groningen de unieke kans geboden om gezamenlijk gastregio te zijn voor het WK Wielrennen 2020. De UCI heeft hoge waardering voor de fietsambities in Drenthe en Groningen en heeft aan sportevenementenbureau The Organizing Connection (TOC) de vraag voorgelegd om de haalbaarheid van het WK Wielrennen 2020 in Drenthe en Groningen te onderzoeken. Wanneer uiterlijk in juni 2018 aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan zal het evenement door de UCI worden toegekend aan sportevenementenbureau The Organizing Connection en de provincies Drenthe en Groningen.

Het WK Wielrennen 2020 is een ~~hét~~ mondiaal~~le~~ fietsevenement~~en~~ wat de provincie Drenthe, als eerste UCI Bike Region met ~~nog~~ meer nadruk op de wereldkaart kan zetten als fietsprovincie. Het WK Wielrennen 2020 kan~~is~~ een etalage zijn voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen.
Het podium dat het WK Wielrennen 2020 biedt, zal het imago en de marketing van vr jetijds- en fietsprovincie Drenthe een grote impuls geven. Het mondiale sportevenement past bij onze fietsambities en kan b jdragen aan sociale en maatschappel jke verbinding, samenwerking in de regio en economische impact tussen 11,9 en 22,1 ~~van 17~~ mi joen euro realiseren.

Om deze ~~unieke~~ kans te verzilveren wordt van de gezamenlijke regionale overheden (provincies Drenthe en Groningen) door beoogd organisator TOC een bijdrage gevraagd van 10 miljoen euro op een begroting van 15 miljoen euro. ~~Om de organisatie van dit evenement mogelijk te maken~~
We onderzoeken ~~we~~ in de komende weken of de gevraagde b jdrage en inzet voor het WK Wielrennen in 2020 haalbaar is en of ~~op welke w jze~~ we aan de vraag van TOC en de door de UCI gestelde voorwaarden kunnen voldoen. Ook wordt onderzocht op welke wijze de samenwerking het beste kan worden vormgegeven tussen de betrokken overheden en sportevenementenbureau TOC en Stichting Cycling Championships Northern Netherlands (SCCNN). Eveneens onderzoeken we op we ke ~~-~~w jze de bijdrage wordt besteed en de manier waarop relevante zeggenschap, met het oog op verantwoording, geregeld kan worden
De resultaten van het onderzoek naar haalbaarheid moeten leiden tot besluitvorming door GS op 8 mei 2018. B j constatering dat er draagvlak en betrokkenheid is b j alle partners en de gevraagde bijdrage en inzet haa baar is wordt~~Dit wordt~~ ~~in~~in mei~~april~~ door GS hiertoe een voorstel ter besluitvorming voor de vergadering van PS 6 juni 2018 van ~~aan PS in~~ voorgelegd.

b. Europese aspecten
De uitwerking hiervan volgt, bij gebleken haalbaarheid, in het ~~definitieve~~ voorstel aan PS.

c. Economie/werkgelegenheid
De prognose van de economische impact, onderzocht door de Hanzehogeschool Groningen (2015) ligt tussen de 11,9 en 22,1 i~~s 17~~ miljoen euro. De economische impact verwijst naar de uitgaven van bezoekers, de organiserende partijen, technici, media en deelnemerstijdens het evenement. Het WK Wielrennen kan bestaande initiatieven op gebied van economie in het algemeen en vr jetijdseconomie en fietsen in het b jzonder versterken.
De uitwerking hiervan volgt, bij gebleken haalbaarheid, in het voorstel aan PS ~~De uitwerking~~

~~hiervan volgt in het definitieve voorstel aan PS.~~

d. Participatie
Commitment en enthousiasme voor het WK Wielrennen vanuit de Drentse gemeenten en draagvlak en betrokkenheid vanuit de wielerwereld zoals de KNWU zijn voorwaarden om met elkaar een geslaagd evenement en volksfeest te kunnen realiseren.

~~d.~~

Een maatschappelijk programma rond het WK Wielrennen 2020 met daarin bestaande initiatieven en programma's zoals Vrijetijdseconomie en Fietsen (Op Fietse) en Drenthe Beweegt moet bijdragen aan belangrijke maatschappelijke doelstellingen op het gebied van vitaliteit (gezonde leefstijl), economie, leefbaarheid, duurzaamheid en mobiliteit. Binnen deze thema's is de fiets als katalysator gekozen waarmee het overkoepelende thema 'de fiets verbindt' geduid wordt. Sport en onderwijs worden hierbij als enablers gezien.
~~De uitwerking hiervan volgt in het definitieve voorstel aan PS.~~ De uitwerking hiervan volgt, bij gebleken haalbaarheid, in het voorstel aan PS

Met opmaak: Standaard, Inspringing: Links: 1,25 cm, Geen opsommingstekens of nummering

Met opmaak: Standaard, Geen opsommingstekens of nummering

Advies

1. ~~Een voorstel uit te werken over een mogelijke bijdrage aan het WK Wielrennen 2020.~~ Onderzoeken van de haalbaarheid om bij te dragen aan het WK Wielrennen 2020 in Drenthe en Groningen. ~~zie hierboven~~
2. In te stemmen met de brief aan Provinciale Staten

Met opmaak: Inspringing: Eerste regel: 1,25 cm

Doelstelling uit de begroting

~~De uitwerking hiervan volgt in het definitieve voorstel aan PS.~~ De uitwerking hiervan volgt, bij gebleken haalbaarheid, in het voorstel aan PS

Argumenten

1.1. De kans om gastprovincie ~~en medeorganisator~~ te zijn van het WK Wielrennen 2020 is ontstaan vanuit de ambities ~~inzet door GS~~ op het versterken van fietsprovincie Drenthe en het UCI Bike Region Label.

1.2. Het WK Wielrennen 2020 is een etalage voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen. Het podium dat het WK Wielrennen 2020 kan bied~~en~~, zal het imago en de marketing van vrijetijds~~en~~ fietsprovincie Drenthe een grote impuls geven.

1.3. Het WK Wielrennen kan ~~draagt~~ bijdragen aan het realiseren van belangrijke maatschappelijke doelstellingen zoals vitaliteit, participatie, leefbaarheid en aan het imago van de gehele provincie.

1.4. Om de het evenement in 2020 te kunnen organiseren moet deze in juni 2018 door de UCI aan de organisator TOC worden toegekend. Voor deze toekenning zijn bijdragen van de betrokken overhe~~e~~den

(provincies Drenthe en Groningen) gevraagd.
1.5. Deze bijdragen en voorwaarden worden in de komende weken nader uitgewerkt en getoetst op haalbaarheid en ter
besluitvorming aan GS worden voorgelegd.
2.1. PS wordt geïnformeerd over het onderzoek ~~voornemen~~ van GS.

Financiën

De directe organisatiekosten van het WK Wielrennen 2020 zijn begroot op 15 miljoen euro waarbij de The Organizing Connection (TOC) heeft aangegeven dit evenement te willen uitvoeren wanneer zij van de overheden een bijdrage van 12 miljoen euro ontvangt. De overige 3 miljoen euro aan kosten willen zij zelf financieren door het zoeken van sponsoren en financiers.
Organisator TOC vraagt aan de twee provincies een gezamenlijke bijdrage van 10 miljoen euro en verwacht van het ministerie van VWS een bijdrage van 2 miljoen euro.

Dit betekent concreet dat aan de provincie Drenthe ~~en provincie Groningen gevraagd~~ wordt om ~~ieder de helft~~ 5 miljoen euro bij te dragen in de directe kosten van het organisatie van het evenement~~hiervan te financieren, te weten 5 miljoen euro~~. ~~De uitwerking van de dekking hiervoor volgt in het voorstel aan PS.~~ De concrete uitwerking van de financiële vraag maakt onderdeel uit van het onderzoek, en bij gebleken haalbaarheid wordt dit onderdeel van het voorstel aan PS

Met opmerkingen [redacted] De concrete uitwerking van de financiele vraag maakt onderdeel uit van ons haalbaarheidsonderzoek en mogelijk voorstel aan PS

~~Ter afdekking van de totale bijdrage zal bij de behandeling van de voorjaarsnota worden voorgesteld een reservering te maken. Mocht het komen tot een voorstel aan PS dan denken wij aan een dekking uit~~ De kosten van de gevraagde bijdrage aan de organisatie van het evenement ad € 5 miljoen willen we dekken uit de Financieringsreserve. In de 2e Bestuursrapportage 2018 gaan we dat verwerken.

Met opmaak: Niet Markeren
Met opmaak: Niet Markeren
Met opmaak: Niet Markeren

De ~~financiering van de bijdrage~~dekking van kosten voor een projectorganisatie en side-events van de provincie Drenthe word~~t~~en gezocht in bestaande middelen uit de begrotingsjaren 2018, 2019 en 2020.

~~Ter afdekking van de totale bijdrage zal bij de behandeling van de voorjaarsnota worden voorgesteld een reservering te maken.~~
Wij voeren gesprekken met betrokken Drentse gemeenten waarbij voorwaarde is dat zij en partners als Regio Groningen-Assen en ~~gaan uit van participatie van de Drentse gemeenten en~~ eventuele andere medefinanciers ~~over~~ een bijdrage leveren ~~n~~ binnen de 5 miljoen euro.

Met opmaak: Niet Markeren

Bijlagen

Bijlagen	Meekopiëren
0.Statenbrief	Ja

1. In de race voor het WK Wielrennen	Ja

Niet openbaar aan Gedeputeerde Staten van Drenthe

Risico's

1. De indruk kan ontstaan dat GS al heeft besloten de gevraagde bijdrage te leveren, een goede woordvoering en een actieve en open houding richting de pers minimaliseren dit risico.
2. Negatieve reacties op de ambitie het WK Wielrennen in Drenthe en Groningen te organiseren vanwege de gevraagde b jdrage van de provincies Drenthe en Groningen die in een relatief korte periode moet worden opgebracht.

Tekst openbare besluitenlijst

Onderwerp: WK Wielrennen 2020

GS onderzoeken met een positieve houding of het haalbaar is om bij te dragen aan ~~besluiten~~ de organisatie van ~~een voorstel uit te werken over de inzet en gevraagde b jdrage om een~~het WK Wielrennen 2020 in Drenthe en Groningen~~, te kunnen organiseren~~. Wanneer dit haalbaar blijkt zullen z j hiertoe een ~~. In dit~~ voorstel uitwerken en in mei deze ter besluitvorming voorleggen aan PS.~~zullen de voorwaarden om een bijdrage mogelijk te maken nader worden uitgewerkt.~~

Verzenden

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Met opmaak: Inspringing: Links: 0 cm

Met opmaak: Tabstops: Niet op 11,5 cm + 13,5 cm

Assen, 27 maart 2018
Ons kenmerk 13/5.4/2018000778
Behandeld door mevrouw [redacted] (0592) [redacted]
Onderwerp: WK Wielrennen 2020
Status: Ter informatie

Geachte voorzitter/leden,

Hierbij treft u ter informatie aan het bidbook 'In de race voor het WK Wielrennen' van The Organizing Connection (TOC) en de Stichting Cycling Championships Northern Netherlands ter uitvoering van het besluit dat wij op 27 maart 2018 hebben genomen.

Vorige week is bekend geworden dat de Union Cycliste Internationale (UCI) de unieke kans heeft geboden aan Groningen en Drenthe om in 2020 gezamenlijk de gastregio te zijn voor het WK Wielrennen. Aan sportevenementenbureau TOC heeft de UCI de vraag voorgelegd om de haalbaarheid van het WK Wielrennen 2020 in Groningen en Drenthe te onderzoeken. TOC, de Stichting Cycling Championships Northern Netherlands en de provincies Groningen en Drenthe zijn met elkaar in gesprek over deze vraag en de voorwaarden die hierbij worden gesteld.

Drenthe heeft in oktober 2016 als eerste regio het Bike Region Label van de internationale wielersportfederatie (UCI) ontvangen. Eind januari 2018 hebben zij Drenthe bezocht tijdens de Bike Region Label Day en spraken zij opnieuw hun grote waardering uit voor de ambitieuze en brede inzet op fietsen in Drenthe. Dit heeft er mede toe geleid dat de verrassende vraag is gesteld om de haalbaarheid van een WK Wielrennen al in 2020 te onderzoeken.

Het WK Wielrennen 2020 is een mondiaal fietsevenement wat de provincie Drenthe, als eerste UCI Bike Region, met nog meer nadruk op de wereldkaart kan zetten als fietsprovincie. Het kan fungeren als een etalage voor de brede inzet van Drenthe op fietsen en het image en marketing van vrijetijds- en fietsprovincie Drenthe een grote impuls geven.

Wij hebben samen met de gemeenten Groningen, Assen en Emmen en de provincie Groningen in 2016 middelen beschikbaar gesteld voor een haalbaarheidsonderzoek voor de UCI WK Wielrennen 2020. U bent hier indertijd over geïnformeerd in onze brief van 21 maart 2016, kenmerk 11/3.4/1201 6001202. Uit deze verkenning is gebleken dat een bid voor dit evenement in 2023 reëel en haalbaar zou zijn. Er heeft zich nu onverwacht de unieke kans voorgedaan om het WK Wielrennen al in 2020 te organiseren, wat ook betekent dat er een vraag om financieel bij te dragen is gekomen.

Wanneer in juni 2018 aan de door de UCI gestelde voorwaarden kan worden voldaan, zal het evenement door de UCI worden toegekend aan sportevenementenbureau TOC en de provincies Groningen en Drenthe. Inmiddels is bekend dat vanuit het haalbaarheidsonderzoek door de TOC van de regionale overheden (de provincies Groningen en Drenthe) een gezamenlijke bijdrage wordt gevraagd van € 10 miljoen op een totale begroting van € 15 miljoen.

Grote sportevenementen als het WK Wielrennen dragen bij aan het realiseren van belangrijke maatschappelijke doelstellingen, zoals vitaliteit, participatie en leefbaarheid, en aan het imago van de gehele provincie. De Hanzehogeschool (2015) heeft een economische impact berekend tussen de € 11,9 miljoen en € 22,1 miljoen voor het WK Wielrennen.

Wij hebben de ambitie om in 2020 dit grote mondiale sportevenement samen met sportevenementenbureau TOC, de provincie Groningen en de Stichting Cycling Championships Northern Netherlands te organiseren. Om dit mogelijk te maken onderzoeken wij momenteel op welke wijze wij aan de door de UCI gestelde voorwaarden kunnen voldoen. Wij zullen dit zo spoedig mogelijk in een voorstel tot besluitvorming aan uw Staten doen toekomen.

Voorafgaand aan de besluitvorming nodigen wij u graag uit voor een informatieve bijeenkomst over de organisatie van het WK Wielrennen 2020, de voorwaarden en de uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek. Hiervoor ontvangt u in april een uitnodiging.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

_____, secretaris a.i. , voorzitter

Bijlage: 'In de race voor het WK wielrennen 2020'
km/coll.

Met opmaak: Tabstops: Niet op 4,5 cm + 6,25 cm + 11,5 cm

Met opmaak: Zwevende begin- en eindregels voorkomen, Lettertype-uitlijning: Automatisch

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, 27 maart 2018
Ons kenmerk 13/5.4/2018000778
Behandeld door mevrouw [redacted] (0592) [redacted]
Onderwerp: WK Wielrennen 2020
Status: Ter informatie

Geachte voorzitter/leden,

~~Hierbij treft u ter informatie aan het bidbook 'In de race voor het WK Wielrennen' van The Organizing Connection (TOC) en de Stichting Cycling Championships Northern Netherlands ter uitvoering van het besluit dat wij op 27 maart 2018 hebben genomen.~~

Twee weken geleden ~~Vorige week~~ is bekend geworden dat de Union Cycliste Internationale (UCI) de unieke kans heeft geboden aan Drenthe en Groningen ~~en Drenthe~~ om in 2020 gezamenlijk de gastregio te zijn voor het WK Wielrennen. Aan sportevenementenbureau en beoogd organisator The Organizing Connection (TOC) heeft de UCI de vraag voorgelegd om de haa baarheid van het WK Wielrennen in 2020 in Drenthe en Groningen ~~Groningen en Drenthe~~ te onderzoeken. Het college zal~~wil~~ de komende weken, samen met partners, onderzoeken of het haalbaar is om de voorliggende vraag ~~te~~ positief te beantwoorden en zo mogel ijk een voorstel te ~~kunnen~~ doen aan uw Staten.

D~~W~~e vraag van de UCI komt ~~misschien~~ op een onverwacht moment~~tijdstip~~ , ~~maar~~en is ~~wel~~ mede gebaseerd op~~m~~ datgene wat Drenthe de afgelopen jaren aan reputatie heeft opgebouwd op het gebied van fietsen. Drenthe heeft in oktober 2016 als eerste regio het Bike Region Label van de UCI ontvangen. Eind januari 2018 heeft de UCI ~~hebben zij~~ Drenthe bezocht tijdens de Bike Region Label Day en spraken zij opnieuw hun grote waardering uit voor de ambitieuze en brede inzet op fietsen in Drenthe. Dit heeft er mede ~~mede~~ toe geleid dat de ~~onverwachte~~ vraag is gesteld om de haa baarheid van een WK Wielrennen in Drenthe en Groningen al voor~~in~~ 2020 te onderzoeken.

Het WK Wielrennen 2020 is een mondiaal fietsevenement en past bij de ambities van fietsprovincie Drenthe. ~~, 's werelds eerste UCI Bike Regio.~~ Het evenement kan fungeren als een etalage voor de brede
inzet van Drenthe op fietsen en het imago en marketing van vrijetijds- en fietsprovincie Drenthe een grote impuls geven.

W ij hebben samen met de gemeenten Groningen, Assen en Emmen en de provincie Groningen in 2016 middelen beschikbaar gesteld voor een haalbaarheidsonderzoek voor de UCI WK Wielrennen 2020. U bent hier indertijd over geïnformeerd in onze brief van 21 maart 2016, kenmerk 11/3.4/1201 6001202.
Uit deze verkenning is gebleken dat een bid voor dit evenement in 2023 reëel en haalbaar zou zijn. Er heeft zich nu ~~onverwacht~~ de unieke kans voorgedaan om het WK Wielrennen al in 2020 te organiseren.

~~Drenthe heeft in oktober 2016 als eerste regio het Bike Region Label van de internationale wielersportfederatie (UCI) ontvangen. Eind januari 2018 hebben zij Drenthe bezocht tijdens de Bike Region Label Day en spraken z j opnieuw hun grote waardering uit voor de ambitieuze en brede inzet op fietsen in Drenthe. Dit heeft er mede toe geleid dat de onverwachte verrassende vraag is gesteld om de haa baarheid van een
WK Wielrennen al in 2020 te onderzoeken.~~

~~Het WK Wielrennen 2020 is een mondiaal fietsevenement en past bij de ambities wat van fietsde provincie Drenthe, 's werelds als eerste UCI Bike Region, met nog meer nadruk op de wereldkaart kan zetten als fietsprovincie. Het evenement kan fungeren als een etalage voor de brede inzet van Drenthe op fietsen en het imago en marketing van vr jetijds- en fietsprovincie Drenthe een grote impuls geven.~~

~~W j hebben samen met de gemeenten Groningen, Assen en Emmen en de provincie Groningen in 2016 middelen beschikbaar gesteld voor een haalbaarheidsonderzoek voor de UCI WK Wielrennen 2020. U bent hier indertijd over geïnformeerd in onze brief van 21 maart 2016, kenmerk 11/3.4/1201 6001202.
Uit deze verkenning is ge bleken dat een bid voor dit evenement in 2023 reëel en haalbaar zou zijn. Er heeft zich nu onverwacht de unieke kans voorgedaan om het WK Wielrennen al in 2020 te organiseren. , Wanneer in juni 2018 door de betrokken partijen aan de door de UCI gestelde voorwaarden kan worden voldaan, zal het evenement door de UCI worden toegekend aan sportevenementenbureau TOC en de provincies Drenthe en Groningen, wat ook betekent dat er een vraag om financieel b j te dragen is gekomen.
W j hebben een positieve houding om in 2020 dit grote mondiale sportevenement samen met sportevenementenbureau TOC, de provincie Groningen, de SCNN, de gemeenten en de nationale en regionale wielerwereld te organiseren.~~
W j onderzoeken de komende weken of en op welke wijze wij aan de vraag van TOC en door de UCI gestelde voorwaarden kunnen voldoen. Wanneer wij in de komende weken kunnen constateren er enthousiasme en betrokkenheid is b j alle partners en dat het haalbaar is om de gevraagde b jdrage te leveren zullen wij in mei een voorstel ter besluitvorming aan uw Staten doen toekomen.

Met opmaak: Niet Markeren
Met opmaak: Niet Markeren
Met opmaak: Niet Markeren
Met opmaak: Niet Markeren

~~Wanneer in juni 2018 aan de door de UCI gestelde voorwaarden kan worden voldaan, zal het evenement door de UCI worden toegekend aan sportevenementenbureau TOC en de provincies Groningen en Drenthe. Inmiddels is bekend dat vanuit het haalbaarheidsonderzoek door de TOC van de regionale overheden (de provincies Groningen en Drenthe) een gezamenlijke b jdrage wordt gevraagd van € 10 miljoen op een totale begroting van € 15 miljoen.~~

~~Grote sportevenementen als het WK Wielrennen dragen bij aan het realiseren van be langr jke maatschappel jke doelstellingen, zoals vitaliteit, participatie en leefbaarheid, en aan het imago van de gehele provincie. De Hanzehogeschool (2015) heeft een economische impact berekend tussen de € 11,9 miljoen en € 22,1 miljoen voor het WK Wielrennen.~~

~~W j hebben de ambitie om in 2020 dit grote mondiale sportevenement samen met sportevenementenbureau TOC, de provincie Groningen en de Stichting Cycling Championships Northern Netherlands te organiseren. Om dit mogel jk te maken onderzoeken wij momenteel op welke wijze wij aan de door de UCI gestelde voor- waarden kunnen voldoen. Wij zullen dit zo spoedig mogelijk in een voorstel ter besluitvorming aan uw Staten doen toekomen.~~

Hierbij treft u ter informatie aan het bidbook 'In de race voor het WK Wielrennen' van TOC en de SCCNN wat wij ook betrekken in ons onderzoek naar de haalbaarheid van de gevraagde bijdrage voor het WK Wielrennen 2020.
Voorafgaand aan eventuele~~de~~ besluitvorming nodigen wij u graag uit voor een informatieve bijeenkomst over de organisatie van het WK Wielrennen 2020, de voorwaarden en de uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek. Hiervoor ontvangt u binnenkort~~in april~~ een uit~~-~~
nodiging.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, secretaris a.i. , voorzitter

Bijlage: 'In de race voor het WK wielrennen 2020'
km/coll.

provinciehuis Westerbrink 1, Assen
postadres Postbus 122, 9400 AC Assen

www.drenthe.nl
(0592) 36 55 55

provincie Drenthe

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, 3 april 2018
Ons kenmerk 14/5.13/2018000778
Behandeld door mevrouw [redacted] (0592) 36 [redacted]
Onderwerp: WK Wielrennen 2020
Status: Ter informatie

Geachte voorzitter/leden,

Twee weken geleden is bekend geworden dat de Union Cycliste Internationale (UCI) de unieke kans heeft geboden aan Drenthe en Groningen om in 2020 gezamenlijk de gastregio te zijn voor het WK Wielrennen. Aan sportevenementenbureau en beoogd organisator The Organizing Connection (TOC) heeft de UCI de vraag voorgelegd om de haalbaarheid van het WK Wielrennen in 2020 in Drenthe en Groningen te onderzoeken. Het college zal de komende weken, samen met partners, onderzoeken of het haalbaar is om de voorliggende vraag positief te beantwoorden en zo mogelijk een voorstel te doen aan uw Staten.

De vraag van de UCI komt op een onverwacht moment en is mede gebaseerd op datgene wat Drenthe de afgelopen jaren aan reputatie heeft opgebouwd op het gebied van fietsen. Drenthe heeft in oktober 2016 als eerste regio het Bike Region Label van de UCI ontvangen. Eind januari 2018 heeft de UCI Drenthe bezocht tijdens de Bike Region Label Day en spraken zij opnieuw hun grote waardering uit voor de ambitieuze en brede inzet op fietsen in Drenthe. Dit heeft er mede toe geleid dat de vraag is gesteld om de haalbaarheid van een WK Wielrennen in Drenthe en Groningen al voor 2020 te onderzoeken.

Het WK Wielrennen 2020 is een mondiaal fietsevenement en past bij de ambities van fietsprovincie Drenthe. Het evenement kan fungeren als een etalage voor de brede inzet van Drenthe op fietsen en het imago en marketing van vrijetijds- en fietsprovincie Drenthe een grote impuls geven.

Wij hebben samen met de gemeenten Groningen, Assen en Emmen en de provincie Groningen in 2016 middelen beschikbaar gesteld voor een haalbaarheidsonderzoek voor de UCI WK Wielrennen 2020. U bent hier indertijd over geïnformeerd in onze brief van 21 maart 2016, kenmerk 11/3.4/1201 6001202.
Uit deze verkenning is gebleken dat een bid voor dit evenement in 2023 reëel en haalbaar zou zijn. Er heeft zich nu de unieke kans voorgedaan om het WK Wielrennen al in 2020 te organiseren.

Wij onderzoeken de komende weken of en op welke wijze wij aan de vraag van TOC en door de UCI gestelde voorwaarden kunnen voldoen. Wanneer wij in de komende weken kunnen constateren er enthousiasme en betrokkenheid is bij alle partners en dat het haalbaar is om de gevraagde bijdrage te leveren zullen wij in mei een voorstel ter besluitvorming aan uw Staten doen toekomen.

Hierbij treft u ter informatie aan het bidbook 'In de race voor het WK Wielrennen' van TOC en de SCCNN wat wij ook betrekken in ons onderzoek naar de haalbaarheid van de gevraagde bijdrage voor het WK Wielrennen 2020.
Voorafgaand aan eventuele besluitvorming nodigen wij u graag uit voor een informatieve bijeenkomst over de organisatie van het WK Wielrennen 2020, de voorwaarden en de uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek. Hiervoor ontvangt u binnenkort een uitnodiging.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, secretaris a.i.

, voorzitter

Bijlage: 'In de race voor het WK wielrennen 2020'
wa/km/coll.

In de race voor de

WK Wielrennen

2020

De fiets verbindt

De WK Wielrennen vormen een prachtig evenement waarmee we onze beide provincies Drenthe en Groningen en hun steden en dorpen op de wereldkaart kunnen zetten. Naast de aandacht die dit evenement internationaal oplevert, streven we naar een enorme spin-off in sociaal, maatschappelijk en economisch opzicht.

De kracht van sport s grenze oos! Sport verb ndt verbroedert ver egt grenzen maakt trots en brengt d ngen n beweg ng d e anders noo t van de grond zouden komen. W j z jn a emaa op zoek naar pos t v te t enthous asme en vertrouwen. Dat z jn bouwstenen waarop we verder kunnen fundament voor ontw kke ng en groe . En ju st dát s de mpact van een goed georgan seerd topsportevenement n een reg o a s Noord Neder and. Het organ seren van de WK W e rennen s daarmee n et een doe op z ch maar een kracht g m dde met een du de jk maatschappe jke soc a e en econom sche mpact.

Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

“Wij geloven in de kracht van Noord-Nederland. Een regio die tegen de achtergrond van een nationaal park, ongerepte natuur en uiterst leefbare, positief geladen steden en dorpen, een inspirerend podium is voor een grootschalig sportief én maatschappelijk evenement”

De reg o s Europees e der op het geb ed van energ etrans t e chem e mob te t en gezond ouder worden. Mob te t per fiets spee t een cruc a e ro n ons ecosysteem. De fiets verb ndt dorpen en steden bewoners en n euwkomers jong en oud. Het houdt hen gezond. De fiets s d rect verbonden met en een stuwende kracht voor onze econom e en ons we z jn.

We z jn ons bewust van onze were dw jd toonaangevende ro h er n w en onze ervar ng en kenn s de en en ons aten nsp reren door n euwe nz chten. Voor ons z jn de UC WK Wegw e rennen het verb ndende en kata yserende e ement van opende n t at even n de reg o. Ze omvatten projecten zoa s OpF etse F etsroutes P us spec a e fietspaden voor forenzen en Gron ngen F etsstad n de stad Gron ngen waar maar efst 61% van a e vervoersbeweg ngen met de fiets s. De fiets s het verb ndende e ement van deze projecten n onze reg o. De samenwerk ng tussen bedr jven overheden un vers te ten en het pub ek ste t ons n staat het voortouw te nemen op het geb ed van duurzame mob te t en een gezonde evensst j . Want: v ta e mensen v ta e bedr jven v ta e econom e!

Na de start van de G ro n Gron ngen en de Vue ta n Assen vo gde n 2017 de UC Para Cyc ng Road Wor d Cup n Emmen. Drenthe ontv ng a s eerste reg o n 2016 het UC B ke Reg on abe de Ronde van Drenthe s voor 2018 opgewaardeerd naar de Hors Categor e en n 2019 s Emmen host ng c ty van de UC Para Cyc ng Road Wor d Champ onsh ps.

2020 UCI Road World Championships

De were dkamp oenschappen w e rennen z jn wegwedstr jden en t jdr tten d e jaar jks door de Un on Cyc ste nternat ona e (UC) worden georgan seerd voor versch ende categor eën w e renners. De eerste maa gebeurde dat n 1921 toen nog enke voor amateurs. Het eerste were dkamp oenschap voor beroepsrenners werd gehouden n 1927 en voor vrouwen n 1958. De were dkamp oenschappen vormen samen een acht daags evenement bestaande u t t jdr tten en wegwedstr jden voor de categor eën: Men e te Women e te Men Under 23 (be often) Men Jun or en Women Jun or. De WK worden trad t onee gehouden vanaf het derde weekend van september; voor 2020 vertaa t d t z ch naar 19 tot en met 27 september.

De UC streeft een kwa tat ef hoogwaard ge organ sat e van haar evenementen na. Om d t te waarborgen egt ze n de contracten met organ satoren vast dat z j gehouden z jn te organ seren vo gens de Organ sat on Gu de d e a s b j age aan het betreffende contract wordt toegevoegd. D t jv ge werk bevat bepa ngen over a e aspecten van de organ sat e en d ent dus steeds e draad te z jn n het organ sat etraject.

T jdens de WK W e rennen wordt door de UC ook een aanta vergader ngen en congressen gehouden. De organ sat e s verantwoorde jk voor het vast eggen van ocat es h ervoor en evert fac te ten nr cht ng cater ng en ondersteun ng. De grootste meet ngs d e deze week p aatsv nden z jn het UC Congress en de UC Jun or Conference.

Wat levert het op?

Bergen 2017: economische impact (EY, 2018)

- 175.000 un eke bezoekers met 765.000 bezoeken over 8 dagen.
- 63.000 un eke bezoekers meer dan 1/3 van het totaa waren bezoekers van bu ten Bergen.
- n totaa spendeerden bezoekers aan Bergen € 24 m joen gedurende hun verb jf
- 850 journa sten vanu t 35 anden re sden naar Bergen 89 nat ona e teams waren vertegenwoord gd met n totaa 2300 team eden.
- n totaa hebben de med a en teams b jna € 4 m joen u tgegeven gedurende het kamp oenschap.
- De extra u tgaven gegenereerd door de WK n Bergen zorgden voor een € 26 m joen boost voor de econom e van Bergen en de om ggende reg o.
- D t komt overeen met het ondersteunen van de jaar jkse tewerkste ng van 330 mensen n Bergen en de om ggende reg o.
- 97% van de dee nemers was tevreden of zeer tevreden over het evenement.
- De kamp oenschappen vormden een stev ge bas s voor het st mu eren van toekomst ge bezoekers naar Bergen. 80% van de nternat ona e bezoekers ste de dat ze waarsch jn jk zouden terugkeren terw j 95% Bergen waarsch jn jk zou aanbeve en aan anderen.
- De betrokkenhe d op soc a e med a was aanz en jk met 164.000 #Bergen2017 tweets n september.

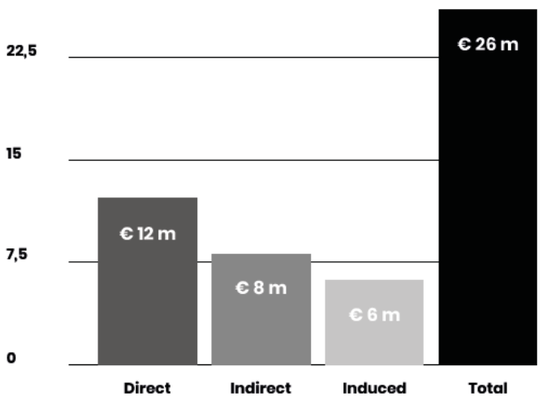
175.000
un eke bezoekers
aan het event

63.000
bezoekers
van bu ten Bergen

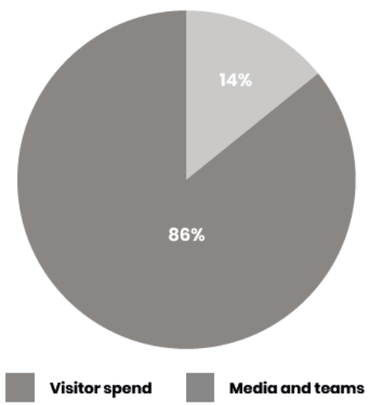
164.000
#Bergen2017
Tweets

€ 26 miljoen
aan extra u tgaven

Total GVA impacts from the Championships (€ m)

Split of total GVA impacts by benefit

Dichter bij huis, maar verder terug in de tijd zien we dat de WK Wielrennen in Zuid-Limburg in 2012 het volgende laat zien:

4.600
renners bege e ders en offic a s

176 miljoen
k jkers (cumu at ef) were dw jd

130.000
bezoekers

22.5 miljoen
med awaarde v/d gemeten Ned. med a

Economisch

- 130.000 bezoekers d e gezamen jk ru m 390.000 bezoeken aan het evenement brachten.
- Er waren 4.600 renners bege e ders en offic a s 860 techn c 1.250 med aprofess ona s en 1.000 vr jw gers b j het evenement betrokken. Deze aanta en hebben betrekk ng op de topsportevenementen van de WK (wegwedstr jden en t jdr tten).
- De econom sche mpact verw jst naar de u tgaven van bezoekers de organ serende st cht ng techn c med a en dee nemers (nc us ef bege e ders) t jdens het evenement n Zu d mburg d e zonder het evenement n et gedaan zouden z jn (add t one e u tgaven). D t betreft een bedrag van € 28.793.000 waarvan b jna de he ft het gevo g s van bested ngen van bezoekers. D t bedrag kan worden beschouwd a s een bovengrens omdat eventue e verdr ng ngseffecten n et z jn verrekend.
- De med awaarde van de gemeten Neder andse med a bedroeg € 22 5 m joen
  - Het bere k van de kranten s 141 m joen met een b jbehorende med awaarde van € 4 9 m joen.
  - De tv aandacht d e het WK W e rennen n Neder and kreeg bedroeg 50 uur.
  - Het bere k van de tv u t ngen s 49 m joen met een b jbehorende med awaarde van € 16 8 m joen.
  - De nternat ona e tv aandacht was groot. n 22 anden waren de u tzend ngen samen goed voor ru m 459 uren u tzendt jd.
  - Het aanta k jkers (cumu at ef) was were dw jd ru m 176 m joen.
  - Het evenement was goed voor 20 uur aandacht op de Neder andse rad o. De rad ozendt jd vertegenwoord gt een waarde van ru m 800.000 euro.
  - Were dw jd verschenen n september 2012 ru m 16.000 art ke en over de WK W e rennen op bu ten andse on ne n euwss tes.

Maatschappelijk

- Door het bezoek aan de WK W e rennen b eek 20% van de n et sporters (en gsz ns) aangemoed gd om te gaan sporten.
- Er hebben 107 s de events p aatsgevonden op het geb ed van breedtesport cu tuur en (top)sport.
- Naast de s de events z jn act v te ten ondersteund n het kader van de W e er mpu s rege ng. Vanu t d t n t at ef hebben 63 act v te ten p aatsgevonden met 44.000 dee nemers.
- Het aanta bezoekers b j deze act v te ten bedroeg ru m 134.000.
- Twee derde van de nwoners was trots op het fe t dat de WK W e rennen n hun woonp aats werd georgan seerd.
- Verder s geb eken dan b jna twee derde v ndt dat het evenement een grote aanw nst voor de reg o s en m nder dan één op de t en nwoners heeft z ch gestoord aan het evenement.
- C rca zeven van de t en nwoners v ndt de pos t eve effecten van het evenement be angr jk terw j ru m de he ft de negat eve effecten acceptabe v ndt.

Prognose economische impact Groningen / Drenthe
(Hanzehogeschool Groningen, 2016) **tussen de € 11,9 miljoen en € 22,1 miljoen**

U t de econom sche prognose u tgevoerd door Hanzehogeschoo Gron ngen op bas s van een ande jke methode vanu t de werkgroep Eva uat e Sportevenementen (WESP) b eek het vo gende. Op bas s van ervar ngen met andere grote w e erevenementen worden er 300.000 350.000 bezoeken verwacht. De geschatte econom sche mpact van de bezoekers hosp ta ty med a techn c en projectorgan sat e wordt geschat op € 17 m joen met € 11 9 m joen a s behouden scenar o en € 22 1 m joen a s opt m st sch scenar o. Het s van vee factoren afhanke jk wat de econom sche mpact za z jn (bested ngen door bezoekers pers p oegen organ sator sch) maar met name het weer s h er van nv oed op. (D jk & S ender 2016)

Maatschappelijke opbrengsten

Groningen en Drenthe hebben bewust gekozen voor 'de fiets'. De fiets als instrument voor het bevorderen van gezondheid, duurzame mobiliteit en als toeristisch product. Beide provincies hanteren een actief beleid voor 'de fiets'. Hét moment om nu samen op kop naar duurzame mobiliteit te streven. Maar ook hét moment om aan de wereld te laten zien dat deze regio de optimale fietsvoorzieningen en fietsbeleving biedt. En dat we trots zijn op dit leef-, woon- en werkgebied.

Doelen

Het maatschappelijk programma kan worden opgedeeld op het gebied van:

- **Vitaliteit: stimuleren van gezonde leefstijl als trendbreuk tegen alsmaar stijgende zorgkosten**
  - Gezonde mensen in de regio (terugdringen overgewicht en obesitas)
  - Hogere levensverwachting
- **Economisch: gebied op de kaart, meer bestedingen en overnachtingen.**
  - Fietsregio nummer 1 in de EU fietsprovincie en nummer 1 en fietsstad nummer 1
  - Regio economisch sterker fietsen als exploitatiemodel
- **Leefbaarheid/sociaal: sociale impact vergroten. Groene projecten, openbare ruimte anders inrichten en sociale side-events**
  - Positieve attitude en gen inwoners over mogelijkheden in deze regio (collectief geheugen mooi feest)
- **Duurzaamheid: andere vormen van energie (energietransitie)**
- **Mobiliteit: de fiets voor woon-werk/schoolverkeer**
  - Fysieke verbinding tussen Groningen Assen fietssnelwegen.
  - Optimale sportieve beleving van de natuur en stad.

Thema's

Binnen deze thema's is de fiets als katalysator gekozen, waarmee ook het overkoepelende thema 'De fiets verbindt' geduid wordt.

Thema's	Impact		Leverage/ legacy
Economie/ Toerisme	Economische impact Werkgelegenheid Bezoekers Media aandacht Imago		Multiplier Vestigingsklimaat Toerisme
Mobiliteit	Fietsgebruik		Infrastructuur
Gezondheid	Rolmodellen Sportdeelname		Gedragsverandering
Leefbaarheid	Trots Identiteit Cohesie	Participatie Integratie Educatie	Sociaal kapitaal & Sociale netwerken Leefbaarheid
Duurzaamheid	Duurzaam organiseren		Agenderen Innovatie Energietransitie

Tabel: indicatie van beoogde impact en leverage/legacy WK Wielrennen 2020 (moeten nader uitgewerkt worden in samenwerking met partners).

Uitgangspunten

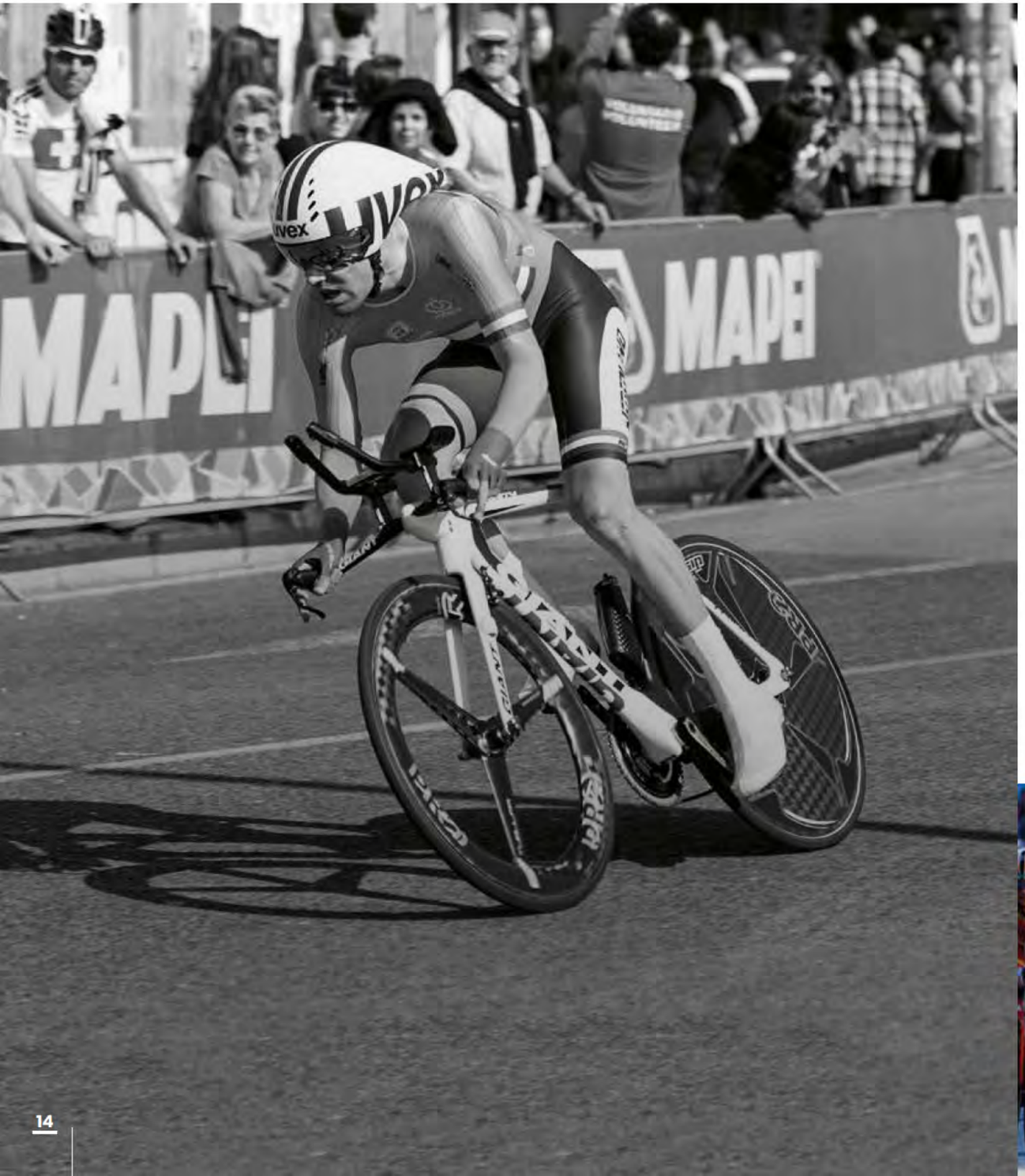
We versterken dat wat er is en waar nodig initiëren we nieuwe initiatieven binnen de genoemde thema's. We verbinden en versterken dus:

- Drenthe a s UC B ke Reg on / Op F etse Drenthe
  - Met bestaande fietsprojecten a s Op F etse naar schoo Op F etse naar werk F etsen op de VAM F etsen voor edereen fietsevenementen arrangementen cyc ng va ey verbeter ng nfrastructuur fietsnetwerk ve ghe d cyc ng ab market ng fietsmon tor.
    Meer informatie: www.firstucibikeregion.com
- F etsstrateg e prov nc e Gron ngen 2016 2025
  'Verb nden met de fiets
  - Met projecten a s F etsroutes P us Reg ona e Hoofdfietspaden proact eve aanpak verkeersve ghe d verkeerseducat e versterken ketenmob te t fietsst mu er ng fietsevenementen versterken samenwerk ng mon tor ng etc.
- F etsstrateg e gemeente Gron ngen 2015 2025 met pos t oner ng Gron ngen a s fietsstad
  - Met projecten a s: aanpak r ng zu d n euwe fietsvoorz en ngen s mme routes fast ane Meerstad fietsvr ende jke verkeers chten ru mte voor de fiets n de b nnenstad market ng verwarmde fietspaden mon tor ng ontbrekende schake s en kne punten fietsparkeren etc.
- Aan oopevenementen a s Wor d Cup en WK Paracyc ng en andere w e erevenementen n de reg o
- Hea thy Age ng
- Drenthe Beweegt Drenthe Be eeft Drenthe doet mee.
- SportP e n Gron ngen
- Jongeren op gezond gew cht
- Smart Cyc ng C ty Gron ngen
- Beweegvr ende jke nr cht ng Openbare Ru mte (B OR)
- KNWU amb t es waar speerpunten a s Neder and op de kaart zetten a s fiets and enthous asmeren voor de w e ersport aanjagen van nnovat e centraa staan.
  D t evert projecten op zoa s:
  - Dutch Cyc ng
  - nnovat e ab
  - nzet van ro mode en (topsport nsp reert)
  - nstapmomenten voor dee name rea seren d.m.v. s de events: d kke banden race jo n the race NK oopfietsen pumptracks schoo programma k nderpersconferent e

Proces

Vanu t eerder georgan seerde sportevenementen en b jbehorende sp n off b jkt dat een bottum up aanpak een werkend pr nc pe s om de egacy van derge jke evenementen te vergroten. Om d e reden s een traject gestart om een gezamen jk sp n off programma te ontwerpen. H erb j worden de geschetste kaders a s vertrekpunt beschouwd en wordt samengewerkt aan een goede nvu ng. Samen met bestaande organ sat es en n t at even kan dan een rea st sch programma worden neergezet dat het versch gaat maken n de reg o.

Modelprogramma WK Wielrennen

Za 19 sept 2020	08.30 11.00 11.30 16.00 Avond	Tra n ng T jdr tten CYC NG4A Event Open ng Ceremony	
Zo 20 sept 2020	12.30 16.00	T jdr t Heren E te	40 50 km
Ma 21 sept 2020	09.30 11.30 12.30 16.00	T jdr t Dames Jun oren T jdr t Heren Be often	10 15 km 30 40 km
Di 22 sept 2020	09.30 12.30 13.30 16.00	T jdr t Heren Jun oren T jdr t Dames E te	20 30 km 20 30 km
Wo 23 sept 2020	09.30 12.00	Tra n ng Wegwedstr jden	
Do 24 sept 2020	09.30 12.00 13.30 16.00	Road Dames Jun oren* Road Heren Jun oren*	60 80 km 120 140 km
Vr 25 sept 2020	12.30 16.00	Road Heren Be often*	160 180 km
Za 26 sept 2020	11.30 16.00	Road Dames E te*	120 140 km
Zo 27 sept 2020	09.30 17.00	Road Heren E te*	250 280 km

Alle routes en programma onder voorbehoud.

*** Lokale ronde**

Stakeholders

UCI	nternat ona e Federat e en u tgever van de WK
KNWU	Nat ona e federat e
Landelijke overheid	M n ster e van VWS
Provinciale overheid	Prov nc e Drenthe Gron ngen
Steden / gemeenten	Emmen Assen Gron ngen + doorkomst gemeenten / steden
Road Worlds 2020 B.V. (entiteit van TOC)	Exc us ef recht vanu t UC om WK te exp o teren en zowe organ sator sch a s financ ee e ndverantwoorde jk
Stichting	n t at efnemer
Denktank	Onder andere Arjan Bos ambert Zw ers Hans Feenstra Mart n S ta s ng Gerard de Boer Gerard Kemkers
Maatschappelijke organisaties	Betrokken organ sat es vanu t de thema s: gezondhe d zorg we z jn onderw js sport dorpsveren g ngen eefbaarhe d banken recreat e toer sme en horeca.
Samenleving	**70%** van de Drenten zegt **voor** de WK W e rennen te z jn **(RTV Drenthe, 31 januari 2018) n = 1000** **57%** van de mensen **omarmt** het dee om de WK W e rennen naar Gron ngen en Drenthe te ha en **(Dagblad van het Noorden, 1 april 2017, n = 500)** **78%** z et fietsen a s be angr jke aanjager voor de vr jet jdseconom e **(Dagblad van het Noorden, 1 april 2017, n = 500)**
Bedrijfsleven	**www.businesskopgroep.nl**

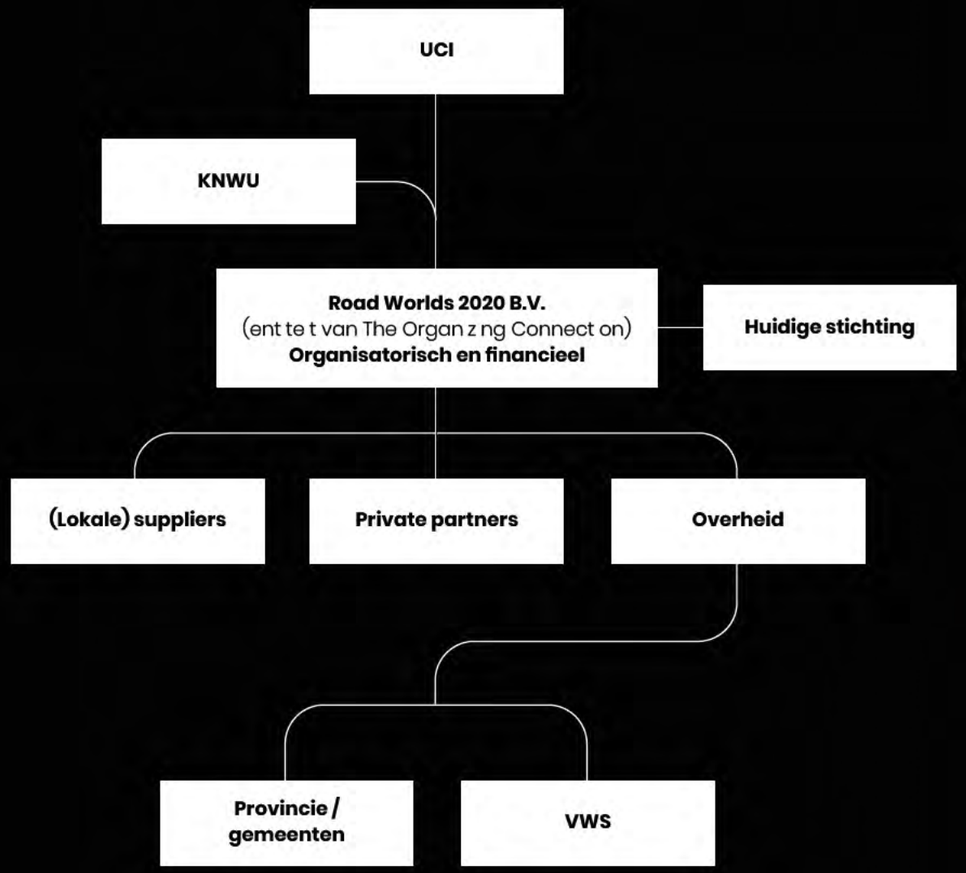
Formele route

maart/april 2018	F netunen parcoursen en startsteden
april/mei 2018	Opste en onder ng contract organ sat e en overheden
april/mei 2018	nformat eb jeenkomsten voor PS eden gemeenteraads eden en be angste enden
mei 2018	S te v s t UC parcoursen hote vergaderru mtes fac te ten fin sh etc
30 mei 2018	Behande ng Prov nc a e Staten Gron ngen
6 juni 2018	Behande ng Prov nc a e Staten Drenthe
10 juni 2018	**Bij positief besluit:** onderteken ng contract organ sat e met prov nc es
18 - 21 juni 2018	**Bij positief besluit:** onderteken ng contract met UC (Frankr jk)

Hoe willen we dit gaan realiseren?

Road Wor ds 2020
Een vertrouwde partner voor de UCI, KNWU en VWS

Organisatie

Road Worlds 2020 B.V. is de risicodragende partij, zowel financieel als organisatorisch. Met betrokken partners, waarvan de beide provincies veruit de belangrijkste zijn, worden overeenkomsten gesloten die niet alleen de financiële bijdragen vastleggen, maar ook de onderlinge verantwoordelijkheden binnen de organisatie van de WK. De huidige Stichting WK Wielrennen is integraal onderdeel van het LOC (Lokale Organisatie Comité) en heeft vooral een adviserende en ondersteunende rol.

De ro van de hu d ge st cht ng s het optreden a s verb nder naar het oka e bedr jfs even en voe spr et n de noorde jke reg o zodat het noorde jke bedr jfs even max maa kan profiteren van deze un eke WK. Na toekenn ng za verkend worden hoe d t vorm gegeven kan worden n een samenwerk ng waarb j op voorhand ook aangegeven wordt dat de ntent e bestaat om bepaa de funct es met betrekk ng tot de WK te aten u tvoeren door of v a de St cht ng.

Om a s bedr jfs even de amb t es van de WK 2020 kracht b j te zetten s de St cht ng reeds gestart met de Bus ness Kopgroep. H ervoor s een on ne p atform nger cht:
www.businesskopgroep.nl

The Organizing Connection

The Organizing Connection is een sportevenementenbureau en de verbindende speler in de organisatie van sportevenementen. Van sales tot aanvraag van vergunningen, het regelen van logistiek tot exploitatie: The Organizing Connection zorgt ervoor dat alles geregeld wordt.

The Organ z ng Connect on heeft nm dde s een enorm trackrecord opgebouwd. n het tw nt gjar g bestaan hebben we a ve e w e erevenementen n samenwerk ng met de nternat ona e w e erbond UC en oka e overheden mogen organ seren. n opdracht van de UC werkten we a mee aan v er WK s W e rennen: 1998 (Va kenburg) 2012 (Va kenburg) 2013 (Toscane) en 2014 (Ponferrada). Ook organ seerden we de WK s Ve dr jden n 2006 (Zeddam) 2009 & 2014 (Hoogerhe de) 2013 (ou sv e) en 2017 (Be vaux).

Daarb j maakt The Organ z ng Connect on graag kenn s met n euwe sporten; zo haa den we n 2011 de UC BMX Supercross naar Neder and met a s hoogtepunt de were dkamp oenschappen BMX n Rotterdam en creëerden we samen met Red Bu de spectacu a rste t jdr t voor amateurw e renners: Red Bu Kop over Kop.

Onze sport s dus het organ seren van evenementen en het verzorgen van a es voor en achter de schermen daarb j gebru k makend van de kenn s en het netwerk van ons w nnende team. U teraard aangevu d met de nzet en knowhow van oka e part jen. Vooru tk jken en denken aan en b jsturen maar tege jkert jd steeds het grote gehee bewaken: dat s wat w j doen.

De komende jaren staan er fantast sche sportevenementen op onze ka ender met maar efst v er were dkamp oen schappen! n 2019 organ seert The Organ z ng Connect on de Wor d Archery Para Champ onsh ps de Wor d Archery Champ onsh ps WK UC Para Cyc ng Track n Ape doorn en de WK UC Para Cyc ng Road n Emmen.

Road Worlds 2020 B.V. is een entiteit van The Organizing Connection B.V.

Een kleine greep uit de evenementen die wij (geheel of gedeeltelijk) organiseerden of gaan organiseren:

1998	UC Road Wor d Champ onsh ps **[Valkenburg]**
2001 - 2006	Dav s Cup
2003 - 2017	AFAS Tenn s C ass cs
2006	UC Cyc o cross Wor d Champ onsh ps **[Zeddam]**
2006	Tour de France **[Valkenburg]**
2009 + 2014	UC Cyc o cross Wor d Champ onsh ps **[Hoogerheide]**
2010 - 2013 + 2015	UC Cyc o cross Wor d Cup **[Hoogerheide]**
2010	Tour de France **[Putte, NED/BEL]**
2010	Hosp ta ty t jdens de eerste etappe van de G ro d ta a **[Amsterdam]**
2011 - 2016	UC BMX Supercross Wor d Cup **[Papendal]**
2012	UC Road Wor d Champ onsh ps **[Limburg]**
2013	UC Cyc o cross Wor d Champ onsh ps **[Louisville, Verenigde Staten van Amerika]**
2013	UC Road Wor d Champ onsh ps **[Florence, Italië]**
2014	UC BMX Wor d Champ onsh ps **[Rotterdam]**
2014	UC Road Wor d Champ onsh ps **[Ponferrada, Spanje]**
2015	UC Para Cyc ng Track Wor d Champ onsh ps **[Apeldoorn]**
2015	UC Jun or Track Wor d Champ onsh ps **[Astana, Kazachstan]**
2015 - 2018	Red Bu Kop over Kop **[Drenthe/West-Brabant]**
2017	UC Cyc o cross Wor d Champ onsh ps **[Belvaux, Luxemburg]**
2017	UC Para Cyc ng Road Wor d Cup **[Emmen]**
2017	Curaçao Tenn s egends **[Curaçao]**

We zijn klaar om de UCI WK Wegwielrennen in 2020 aan onze prachtige regio te verbinden!

Risico's				Beheersing	
Regel	**Ongewenste gebeurtenis**	**Oorzaak**	**Gevolg**	**Beheersmaatregel**	**Risicoprofiel**
Actuele risico's voor subsidieverlening WK Wielrennen 2020 aan RW					
1	Een van beide provincies heeft geen positief besluit	Geen vertrouwen tussen bestuurders en ambtenaren om het gezamenlijke belang te zien: er dient commitment te zijn tussen beide colleges om de Staten van provincie Drenthe en provincie Groningen te vragen dit evenement te ondersteunen in de financiële bijdrage en medewerking	- UCI laat het WK elders organiseren; dit is onze enige en laatste kans het WK naar Drenthe en Groningen te krijgen - Alle inzet is voor niets geweest als positieve besluitvorming niet t jdig gerealiseerd is	Inzet van beide CDK's vragen mocht het op portefeuilleniveau bestuurlijk niet lukken om in beide provincies een positief besluit te laten nemen	middel
2	RW accepteert de (subsidie) voorwaarden niet	De provinciale (subsidie) voorwaarden uit de beschikking zijn voor indienen van de aanvraag bij RW niet bekend, RW wil een overeenkomst sluiten tbv de samenwerking voorafgaand aan de besluitvorming en wij niet	We komen niet tot overeenkomst met RW	Voorafgaand aan het indienen van het GS stuk de voorwaarden voorleggen aan RW, voor aanbieden aan PS de afstemming vastleggen	laag
3	Het evenement wordt aan een ander land gegund	- Andere partners bieden UCI een beter bid - We krijgen geen bevestiging dat wij de enige in de race z jn - RW is niet de rechtenhouder om het WK te organiseren; wij hebben geen schriftelijke bevestiging gezien	- Veel voorbereidingst jd/ kosten verdwenen - Geloofwaardigheid in betrouwbare overheid geschaad	Ontbindende voorwaarden in de beschikking opnemen indien na overeenkomst met RW het WK toch aan een andere regio gegund wordt	laag
Risico's na subsidieverlening WK Wielrennen 2020 aan RW					
4	- Provincies blijven na het WK Wielrennen 2020 achter met kostenpost; - Het evenement gaat de provincies meer dan € 5 mln per provincie kosten	- RW is niet in staat om zich minimaal aan het budget te houden - Eerdere WK's kenden tekorten: in Bergen (€ 4 miljoen) en een aantal jaren geleden in Limburg - VWS wijst de onderbouwing van de side events af waardoor de € 500.000 niet betaald wordt en de beide provincies hiervoor opdraaien - RW is een lege BV, die geen tegenvallers kan dragen (principe kale kip) - Gemeente wil niet opdraaien voor de kosten van het aanpassen van het wegdek - VWS kent de subsidie van 2 miljoen niet toe, na indienen subsidieaanvraag duurt dit nog 13 weken, dat moment valt na de PS vergaderingen	- Provincies moeten meer subsidie “nabrengen” - Slechte pers: zoveelste voorbeeld van foute inschatting, naief bestuur bij provincies, onlangs recente voorbeelden, gewaarschuwd mens telt voor twee - Verlies van vertrouwen Groningse en Drentse burger in provinciale overheid - Terug naar PS voor aanvullende financiële middelen die niet begroot zijn, zijn deze wel besch kbaar?	- Provincie zorgt voor subsidieverstrekking voor een onafhankelijke toets op de door RW aangeleverder begroting - Na het wielerevenement zorgen provincies voor een controleverklaring op de jaarrekening RW heeft bij de reeds ingediende subsidieaanvraag een cashflowoverzicht en sponsorplan aangeleverd. De bevoorschotting zal hierop aangepast worden. RW zorgt voor complete projectbeheersing aan de provincies in de vorm van inzicht in de voortgang, financiële stand van zaken en risico's voorzien van beheersmaatregelen Instellen stuurgroep bestaande uit leden van de provincies om projectbeheersing te toetsen en daar waar nodig bij te sturen Provincies nemen ambtel jk contact op met VWS om de randvoorwaarden voor het toekennen van de side events helder te hebben en mee te nemen in de projectbeheersing van RW	hoog
5	RW haalt minder dan € 3 miljoen aan sponsorgelden op	De bedrijvendichtheid is in de provincie Groningen en Drenthe kleiner als elders in het land	Minder inkomsten dan begroot	RW heeft bij de reeds ingediende subsidieaanvraag een cashflowoverzicht en sponsorplan aangeleverd. De bevoorschotting zal hierop aangepast worden. RW komt met scenario's hoe doorgang WK te garanderen bij tegenvallende kosten en sporsorbijdrages Provincies verlenen medewerking aan ophalen sponsorgelden bij grote en innovatieve bedr jven in de vorm van intentieverklaringen	middel
6	Onrechtmatige declaraties/verantwoording kosten van RW	We hebben weinig zicht op het huishoudboekje van RW	- Financieel gewin voor RW - Onrechtmatige toewijzing subsidie	Monitoren voor het evenement, cashflowoverzicht van RW als basis voor alle inkomsten en uitgaves, uitvoeren kwalitatieve check op de facturen. Stuurgroep houdt toezicht op het monitoringsplan	middel
7	De kosten voor RW z jn hoger als begroot	- RW heeft een begroting opgesteld die hoger uitvalt - RW heeft onvoldoende financiële bewaking/controle ingesteld	RW maakt verliezen met mogelijke faillissement tot gevolg	Instellen Stuurgroep met leden van de provincies om continue borging grootste risico's te garanderen - Provincie zorgt voor subsidieverstrekking voor een onafhankelijke toets op de door RW aangeleverder begroting - Na het wielerevenement zorgen provincies voor een controleverklaring op de jaarrekening RW heeft een 1e risico-analyse opgesteld met beheersmaatregelen, deze zit bij de subsidieaanvraag RW zorgt voor complete projectbeheersing aan de provincies in de vorm van inzicht in de voortgang, financiële stand van zaken en risico's voorzien van beheersmaatregelen RW heeft bij de reeds ingediende subsidieaanvraag een cashflowoverzicht en sponsorplan aangeleverd. De bevoorschotting zal hierop aangepast worden.	middel
8	Er dienen aanvullende veiligheidsmaatregelen te worden getroffen	Een onverwachte toename van terreurdreiging	Extra kosten worden gemaakt	Afsluiten verzekering terreurdreiging door RW	middel
9	De side events en het spin-off programma leveren de lokale ondernemers minder omzet op dan verwacht	- Te weinig betrokkenheid van lokale ondernemers door inzet ondernemers buiten Drenthe - Te weinig draagvlak bij inwoners - Geen betrokkenheid bedrijfsleven - Overheden trekken het teveel naar zich toe - Overheden organiseren vooral zelf side events - Organisatie RW te ver op afstand - Verschillende belangen bij de diverse partijen (RW, provincies, gemeenten, bedrijfsleven, inwoners/dorpen)	- Imagoverlies GS en PS: Doelstelling GS en PS, om een financiële impuls te geven aan de provincie om ja te zeggen tegen het evenement kan niet nagekomen worden - WK2020 wordt geen volksfeest - Het WK Wielrennen heeft met deze uitkomst alleen maar heel veel geld gekost en weinig aan spin off (maatschappel jke en economisch) opgeleverd. - Negatieve beleving in Drenthe * Politiek gedoe * Negatieve beeldvorming van Drenthe/Groningen	Projectgroep wordt opgericht voor het ontwikkelen van het spin off evenement en het monitoren van de voortgang	middel

Risico's				Beheersing	
Regel	**Ongewenste gebeurtenis**	**Oorzaak**	**Gevolg**	**Beheersmaatregel**	**Risicoprofiel**
10	Moeizame of slechte samenwerking tussen de andere partners (niet zijnde provincies), zoals bijvoorbeeld organisatie RW, locaties waar het WK langs komt en gemeentes	- Onduidelijke afspraken betreffende de samenwerking: + Wie doet wat, hoe gaan we met elkaar om, hoe gaan we om met verschillen in opvatting en uitvoering. + Hoe werken we samen? Hoe de-escaleren we problemen, risico's en uitdagingen?	- Bestuurlijke en politieke onrust en gedoe - Energie en tijdverslindend waar geen tijd te verliezen is - Negatieve beeldvorming overheden en partners welke doorwerkt naar beeldvorming WK en regio - Minder spin-off dan gewenst	In het monitoringsplan beheersmaatregelen opstellen zodat het riscoprofiel laag wordt	middel
11	VWS beschikt minder geld dan begroot	- RW haalt meer sponsorgeld/inkomsten binnen dan begroot - Medewerking provincie om sponsorgelden op te halen is zeer succesvol - VWS heeft andere belangen bij het houden van het WK in het noorden, dan de noordelijke provincies	- Provincies hebben alleen kosten, geen baten	Provincies maken afspraken met VWS over een evenredige verdeling bij een positieve begroting	middel
12	Er komen aanvullende wensen na toekenning evenement	- Gemeentes hebben onredelijke wensen tav: + routes (ondanks goedgekeurd tracé UCI) + extra VIP-plaatsen bovenop hetgeen toegekend is + voorkeursbehandeling	- Imagoverlies (bij burgers) indien aanvullende (politieke) wensen worden gehonoreerd	Provincies dienen naar gemeentes helder te zijn in het verwachtingsmanagement: wij subsidieren, wij organiseren niet! Transparant zijn in wat de provincie doet	middel
13	- RW stopt/staakt al haar activiteiten voorafgaand aan het WK - Er is geen aansprakelijkheid bij RW mogelijk	- RW blijkt een incapabele organisatie te zijn - RW is een lege BV - Hogere kosten en/of lagere inkomsten - Onvoorziene situaties (geen calamiteiten)	- Subsidiegelden uitgegeven zonder WK - Bestuurlijke crisis en negatief imago, media die de mislukking uitvergroot met het beeld dat gemeenschapsgeld is verkwist	Met UCI afspraken maken dat b j het wegvallen van RW de organisatie van het WK gegarandeerd blijft Uitzoeken in welke BV's van de organisatie geld zit en hoe de aansprakel jkheid is georganiseerd, zekerheidsstelling onderzoeken RW heeft een 1e risico-analyse opgesteld met beheersmaatregelen, deze zit bij de subsidieaanvraag - Provincie zorgt voor subsidieverstrekking voor een onafhankelijke toets op de door RW aangeleverder begroting - Na het wielerevenement zorgen provincies voor een controleverklaring op de jaarrekening RW heeft bij de reeds ingediende subsidieaanvraag een cashflowoverzicht en sponsorplan aangeleverd. De bevoorschotting zal hierop aangepast worden. RW zorgt voor complete projectbeheersing aan de provincies in de vorm van inzicht in de voortgang, financiële stand van zaken en risico's voorzien van beheersmaatregelen	middel
14	Wijzigingen in weginrichting (door overheden) tussen toekenning evenement en het WK	Wegbeheerder voert een reconstructie van de weg(inrichting)/kruispunt/kunstwerk uit	- Ontevredenheid tussen UCI, provincie en gemeente - imagoschade	B j bespreking route, ook verwachting/planning van reconstructie van het tracé bespreken; afspraken vastleggen In de intentieverklaringen tussen de provincies en de gemeentes de randvoorwaarden tav route/bere kbaarheid en faciliteiten (zoals parkeerruimte/tribuneruimte ed) benoemen	laag
15	UCI heeft dwingende/onredel jke eisen tav weginrichting	UCI komt na toekenning, maar voor WK2020 met aanvullende eisen tav weginrichting/type bestrating	Ontevredenheid tussen UCI-provincie-gemeente (imagoschade)	Verkenning route en gewenste/benodigde aanpassingen in weginrichting vastleggen en naar handelen	laag
16	Verbod op staatssteun	Het afgeven van een DAEB hebben we nog niet eerder gebruikt. Andere vrijstellingsmogel jkheden zijn er niet	Subsidie kan als onrechtmatig worden aangemerkt indien niet aan alle voorwaarden van de DAEB wordt voldaan. De maximale overheidsbijdrage is gesteld op 15 miljoen	De DAEB voorwaarden zijn in de uitvoeringsovereenkomst vastgelegd	laag
17	Gemeentes zeggen geen medewerking toe in de aanloop naar de toekenning WK 2020	- gemeentes zeggen geen financiele middelen toe voor maatregelen om WK2020 in hun gemeente te faciliteren - gemeentes hebben geen prioriteit (of belang) om WK2020 door hun gemeente te laten komen - gemeentes geven aan dat vergunningverlening volgens de reguliere kanalen moet (steken geen effort in voorspoedige/eenvoudige vergunningverlening)	Moeizame totstandkoming besluitvorming WK2020	Rondje langs de Drentse gemeentes gehad, de 1e inventariatie is erg positief! Gemeentes convenant met fotomoment laten tekenen Gemeentes intentieverklaring laten tekenen	laag
18	De onderneming maakt "winst"	- De kosten zijn tov de baten beduidend lager, maar binnen het budget van € 15 miljoen - RW heeft een (grote) meevaller in de balans - RW levert een lagere kwaliteit als geëist/gewenst - Op de kosten van TOC zit een winstmarge	- Vragen van Staten/burgers/derden of provincies niet teveel subsidie heeft verstrekt	RW zorgt voor inzicht van voortgang, financiele stand van zaken en risico's: complete projectbeheersing aan de provincies RW dient zich te houden aan vigerende Wet & Regelgeving Opnemen in de besch kking hoe om te gaan met winst in de uurtarieven en met een positieve explotatie	laag
19	Klacht van een andere sportevenementen organisatie	Zij hadden aanspraak wllen maken op de organisatie van het WK2020. TOC is niet door een openbare procedure geselecteerd	Vragen van Staten/burgers/derden of provincie niet teveel subsidie heeft verstrekt. Is de staatssteuntoets wel op de juiste wijze tot stand gekomen?	TOC heeft een subsidieaanvraag ingediend we ke door de ontvangers beoordeeld is. Een derde had ook een aanvraag in kunnen dienen	laag

provincie Drenthe

Risico-inventarisatie

Ongewenste gebeurtenis – Welke ongewenste gebeurtenis zie je?

Het evenement gaat meer dan 5 miljoen kosten.

Oorzaak – Hoe komt het?

Dat is bij het laatste WK in Bergen ook gebeurt (4 miljoen over budget) en een aantal jaren geleden in Limburg ook.
VWS wijst de onderbouwing van de side events af waardoor de 500.000 niet betaald wordt en de beide provincies hiervoor op moeten draaien
Road Worlds is een lege BV, die kan geen tegenvallers dragen (principe kale kip)
Gemeente wil niet opdraaien voor de keten van het aanpassen van het wegdek (de route, drempels)
VWS kent de subsidie van 2 miljoen niet toe, na indienen aanvraag duurt dit nog 13 weken, kan de UCI daarop wachten?

Gevolg – Welk nadelig effect is er?

Terug naar PS voor aanvullende financiële middelen die niet begroot zijn
Onvoldoende financiële middelen beschikbaar.

provincie Drenthe

Risico-inventarisatie

Ongewenste gebeurtenis – Welke ongewenste gebeurtenis zie je?

De side events en het spin-off programma leveren de lokale ondernemers minder omzet op dan begroot

Oorzaak – Hoe komt het?

Te weinig betrokkenheid van lokale ondernemers door inzet ondernemers buiten Drenthe

Gevolg – Welk nadelig effect is er?

Imagoverlies GS en PS: Doelstelling GS en PS, om een financiële impuls te geven aan de provincie om ja te zeggen tegen het evenement kan niet nagekomen worden

provincie Drenthe

Risico-inventarisatie

Ongewenste gebeurtenis – Welke ongewenste gebeurtenis zie je?

De provincie Groningen heeft de besluitvorming van PS niet uiterlijk 6 juni gereed.

Oorzaak – Hoe komt het?

Het team welke Groningen op het project heeft zitten is in kwaliteit en kwaliteit onvoldoende.

Gevolg – Welk nadelig effect is er?

Al onze inzet is voor niets geweest als positieve besluitvorming niet tijdig gerealiseerd is waardoor de UCI het WK elders gaat organiseren. Dit is onze enige en laatste kans het WK te mogen organiseren

provincie Drenthe

Risico-inventarisatie

Ongewenste gebeurtenis – Welke ongewenste gebeurtenis zie je?

De organisatie van Road Worlds van het evenement laat te wensen over, voldoet niet aan de

Oorzaak – Hoe komt het?

Gevolg – Welk nadelig effect is er?

provincie Drenthe

Risico-inventarisatie

Ongewenste gebeurtenis – Welke ongewenste gebeurtenis zie je?

Voor mij geldt als ongewenste gebeurtenis het niet toekennen van de gevraagde subsidiebijdrage aan beide provincies voor het organiseren van het WK2020.

Oorzaak – Hoe komt het?

Een oorzaak zou kunnen zijn dat de Staten niet goed zijn geïnformeerd of wellicht verkeerd zijn geïnformeerd waardoor verkeerde beeldvorming kan ontstaan. Dit kan de beslissing beïnvloeden om de gevraagde subsidiebijdrage niet toe te kennen.

Gevolg – Welk nadelig effect is er?

Nadelig effect is dat het WK2020 niet doorgaat.

provincie Drenthe

Risico-inventarisatie

Ongewenste gebeurtenis – Welke ongewenste gebeurtenis zie je?

Ongewenste gebeurtenis is dat er geen samenwerking ontstaat tussen beide provincies voor het organiseren van dit evenement. Volgens mij is samenwerking van cruciaal belang op alle niveaus. Het fundament voor de samenwerking, waarbij beide provincies hun eigen identiteit behouden, is van belang voor het slagen van dit evenement

Oorzaak – Hoe komt het?

Een oorzaak zou kunnen zijn dat er geen vertrouwen is tussen bestuurders en ambtenaren om het gezamenlijke belang te zien. Er dient commitment te zijn tussen beide colleges om de Staten van provincie Drenthe en provincie Groningen te vragen dit evenement te ondersteunen in de financiële bijdrage en medewerking.

Gevolg – Welk nadelig effect is er?

Nadelig gevolg kan zijn dat op termijn bestuurlijke problemen ontstaan en dit zijn weerslag zal hebben op de organisatie.

provincie Drenthe

Risico-inventarisatie

Ongewenste gebeurtenis – Welke ongewenste gebeurtenis zie je?

Oorzaak – Hoe komt het?

Gevolg – Welk nadelig effect is er?

Risico	kans	gevolg	beheers
Gemeenten werken niet mee	Gering	Geen volksfeest, WK geen succes, evt geen WK (parcours)	Maken bestuurlijke afspraken met gemeenten
Subsdieverlening kan niet i.v.m. staatsteun, met name project te groot waardoor geen DAEB	Reëel	Geen WK	Kijken of onderdelen uit begroting kunnen. Voor 30 mei uitsluitsel
VWS financiert niet	Gering, staat al op topsportkalender	Financieringsprobleem ad 2,5 mln	Nauw overleg met VWS
VWS financiert minder	Reëel	Financieringsprobleem tussen 0 en 2,5 mln	Nauw overleg met VWS
PS besluiten negatief of verschillend	Reëel	Geen WK	Maken gezamenlijke breed gedragen Statenvoordracht
TOC accepteert voorwaarden subsidieverlening niet	Reëel	Geen WK	Opstellen duidelijke samenwerkingsovk, zo veel mogelijk volgen voorwaarden VWS en duidelijke Governanceovk
UCI accepteert BID niet	Gering	Geen WK	?
Kosten aanpassen parcours te hoog	Gering	Financieringsprobleem, evt geen WK	z.s.m. conceptparcoursen bespreken met UCI en maken bestuurlijke afspraken met gemeenten
Vergunningen komen niet tijdig rond	Gering	WK gaat op zeer laat moment niet door. Veel negatieve publiciteit	Afspraken maken met gemeenten Vaste aanspreekpunten per gemeenten Tijdig vergunningen aanvragen
Sponsorinkomsten vallen tegen	Reëel	Begrotingstekort, mogelijk extra kosten voor provincies. Uiterste consequentie: WK gaat op zeer laat moment niet door. Veel negatieve publiciteit	Garantstelling van TOC vragen. Uitwerken sponsorstrategie. Betrekken noordelijke bestuurders en bedrijfsleven bij sponsoracties.
Kosten vallen hoger uit	Reëel	Begrotingstekort, mogelijk extra kosten voor provincies. Wellicht probleem met DAEB. Uiterste consequentie: WK gaat op zeer laat moment niet door. Veel negatieve publiciteit	Opstellen duidelijke samenwerkingsovk, en duidelijke Governanceovk
Onvoldoende side-events	Reëel	Geen volksfeest, WK geen succes	Maken bestuurlijke afspraken met gemeenten. Vaste aanspreekpunten bij TOC, provincies en gemeenten. Vroegtijdig starten met ontwikkelen side-events. Aanjaaggeld voor side-events.

Spin-off programma komt niet van de grond	Reëel	Geen volksfeest, WK geen succes	Maken bestuurlijke afspraken met gemeenten. Vaste aanspreekpunten bij TOC, provincies en gemeenten. Betrekken sport- en andere maatschappelijke organisaties. Vroegtijdig starten met spinn-off programma. Aanjaaggeld voor spin-off programma.
Exceptionele gebeurtenis (terreurdreiging)	Gering	Mogelijk extra kosten, verplaatsen of niet doorgaan (onderdelen van) WK	?
Exceptioneel weer (onweer)	Gering	Mogelijk extra kosten, verplaatsen of niet doorgaan (onderdelen van) WK	?
Onverwachte gebeurtenis bij TOC (faillissement, ziekte Kersten etc,)	Reëel	Organisatie WK wordt vertraagd, komt niet van de grond	Maken duidelijke afspraken met TOC, uitwerken back-up scenario.
Klachten van andere organisatiebureaus	Gering	Juridische procedure	?
SCCNN en koplopersgroep krijgen onduidelijke rol	Reëel	Slechte pers, onduidelijkheid, mogelijk problemen met side-events en spinn-off programma.	In samenwerkingsovereenkomst rollen SCCNN en koplopersgroep duidelijk opnemen.
Ontstaan wrevel tussen samenwerkende provincies en gemeenten.	Reëel	Slechte pers, onduidelijkheid, mogelijk problemen met parcours, side-events en spin-off programma.	Veel communicatie. Duidelijke afspraken, samenwerkingsovereenkomst en waar mogelijk gezamenlijke communicatie.

UNION CYCLISTE INTERNATIONALE

The Organizing Connection
[redacted]
Angelenweg 153
5349 TG Oss

Aigle, 8 February 2018
Ref: Presidency

2020 UCI Road World Championships

Dea[redacted]

Following the discussion we had together and with [redacted] in Valkenburg concerning the 2020 UCI Road World Championships, I would like to confirm that the UCI considers with the highest interest a possible bid from the regions of Drenthe and Groningen.

As explained, we acknowledge that the timing is short, but is a unique opportunity due to a special situation. To be transparent, the main candidate withdrew due to an unstable political situation. If we have the official confirmation of your bid and of the funding of this bid, we confirm that the Netherlands would be in an extremely strong position to be awarded the event. We know that Drenthe and Groningen have a strong interest for the event, originally for the 2023 edition. However, you have to be aware that some candidates have already officially communicated on their plan to bid for the 2023 edition. That is why the situation for the 2020 edition should be considered as very attractive opportunity.

Our Sport team is fully available to support you to build your project and we are also available to meet the local authorities if required.

The UCI looks forward to work with you on this project.

With regards,

[redacted]
Director General

Ch. de la Mêlée 12
1860 Aigle
Switzerland

T: +41 24 468 58 11
F: +41 24 468 58 12
E: admin@uci.ch

provinciehuis Westerbrink 1, Assen
postadres Postbus 122, 9400 AC Assen

www.drenthe.nl
0592 - 36 55 55

provincie Drenthe

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, 1 juni 2018
Ons kenmerk 22/5.1/2018001420
Behandeld door mevrouw [redacted] (0592) [redacted]
Onderwerp: Vervolg voorstel WK Wielrennen 2020
Status:Ter informatie

Geachte voorzitter/leden,

Hierbij informeren wij u over de vervolgstappen ten aanzien van het voorstel WK Wielrennen 2020, zoals wij uw Staten hebben toegezegd in onze brief van 30 mei 2018, kenmerk 18-0530.
Er is veel werk verzet in de afgelopen maanden om deze unieke kans voor Drenthe en Groningen te verzilveren. Naar alle betrokkenen willen wij onze grote waardering uitspreken voor de inzet en het enthousiasme waarmee is bijgedragen aan het voorstel WK Wielrennen 2020, zoals dat u op 8 mei 2018 is voorgelegd ter besluitvorming op 6 juni 2018.

Door het besluit in Provinciale Staten van Groningen op 30 mei 2018, om niet bij te dragen aan het WK Wielrennen 2020, is er een nieuwe werkelijkheid ontstaan. Vanzelfsprekend is er teleurstelling over de ontstane situatie.
Onder deze omstandigheden kunnen wij geen sluitend voorstel WK Wielrennen 2020 met u bespreken. Wij hebben daarom besloten het voorstel terug te trekken. Wij stellen u voor om het punt voor de vergadering van 6 juni 2018 van de agenda te halen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, secretaris a.i. C, voorzitter

Provincie Drenthe

De heer H. Jumelet

Westerbrink 1

9405 BJ Assen

Provincie Groningen

De heer P. Brouns

Martinikerkhof 12

9712 JG Groningen

Datum: 3 april 2018

Betreft: subsidieaanvraag Wereldkampioenschappen op de weg 2020

Geachte heren Jumelet en Brouns,

Deze brief bevat een toelichting en verdere uitwerking van het algemene aanvraagformulier subsidie en bevat mede die punten die besproken zijn tijdens ons overleg op 27 maart jongstleden, waarbij vertegenwoordigers van zowel de provincie Drenthe als Groningen aanwezig waren.

Deze brief dient in samenhang gelezen te worden met de bijlagen waar in deze brief naar wordt verwezen en maken daar een onlosmakelijk deel van uit.

Van een aantal bijlagen bij deze aanvraag (welke ook aangeduid zijn als zijnde VERTROUWELIJK) moet voorkomen worden dat deze openbaar worden, nu openbaarheid ervan schadelijk kan zijn voor de verdere organisatie van het evenement alsmede de onderhandelingspositie van Road Worlds. Bovendien is Road Worlds door de UCI absolute geheimhouding opgedragen voor de betreffende stukken.

Projectplan

1. Road Worlds

Road Worlds 2020 B.V. (hierna ook aan te duiden als: Road Worlds) is de partij c.q. entiteit die onderhavige aanvraag indient.

Road Worlds is opgericht specifiek voor de organisatie en uitvoering van de Wereldkampioenschappen Wielrennen op de weg in 2020 (zie bijlage [1 en 1a]) en is onderdeel van de The Organizing Connection. Een organigram waarin inzichtelijk gemaakt wordt hoe beide bedrijven zich tot elkaar verhouden is aangehecht als bijlage [1b].

The Organizing Connection is een sportevenementenbureau met al 20 jaar ervaring in het organiseren van grote (nationale en internationale) sportevenementen. Een omschrijving

van de The Organizing Connection alsmede een track record van de organisatie is aangehecht als bijlage [2a].

Road Worlds wordt bij de feitelijke organisatie en uitvoering van het evenement ondersteund door The Organizing Connection, welke daarbij gebruik maakt van een gedreven team van specialisten inclusief lokale vrijwilligers uit het noordelijke verenigingsleven. bijlage [2b].

2. Hoofdevenement

Op 4 februari 2018 is de heer Kersten door de President van de Union Cycliste Internationale (hierna: UCI) verzocht te onderzoeken of de WK reeds in 2020 in Noord Nederland plaats zou kunnen vinden. Tijdens telefonisch overleg in de navolgende dagen heeft de UCI toegezegd de organisatie tot juni 2018 de tijd te geven en tot die tijd als exclusieve partij te beschouwen voor deze WK, hetgeen door UCI ook is bevestigd in haar brief van 8 februari 2018 (aangehecht als bijlage [3].

Vervolgens is tezamen met de Stichting Cycling Championships Northern Netherlands alsmede met de gedeputeerden Jumelet en Brouns een gesprek geweest tijdens de WK Baanwielrennen in Apeldoorn over de organisatie van de Wereldkampioenschappen op de weg in 2020. Tijdens dit gesprek is door alle partijen de intentie uitgesproken er alles aan te zullen doen om dit evenement te gaan organiseren.

Ook de Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie (hierna: KNWU) heeft in haar brief van 21 maart 2018 (bijlage [4]) en intentieovereenkomst d.d. 23 maart 2018 (bijlage [5]) verklaard zich sterk te maken voor de uitvoering van het evenement in Nederland.

Het hoofdevenement zal plaatsvinden van 19 tot en 27 september 2020 (het voorlopige modelprogramma is aangehecht als bijlage [6]). Daarbij is belangrijk te vermelden dat de gehele uitvoering van het evenement in lijn moet zijn met de regels zoals die worden opgelegd door de UCI. De UCI Organisation Guide waarin alle verplichtingen en vereisten rondom de organisatie staan vermeld is daarom aangehecht als bijlage [7].

Voor de organisatie van het hoofdevenement wordt gevraagd om toekenning van een subsidie van € 5.000.000,- per provincie.

3. Spin-off programma

Naast het hoofdevenement wordt er rekening gehouden met een omvangrijk spin-off programma. Het ontwikkelen en uitvoeren van het spin-off programma is de verantwoordelijkheid van de provincies Drenthe en Groningen, evenals de financiering hiervan (waarover hierna meer).

Een toelichting op het spin-off programma staat weergegeven in bijlage [8]

Voor de realisatie van het spin-off programma wordt gevraagd om toekenning van een subsidie van € 500.000,- per provincie.

4. Rol van de Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

In aanloop naar deze aanvraag is er een belangrijke rol geweest voor de Stichting Cycling Championships Northern Netherlands (hierna de Stichting). Ook in aanloop naar het evenement zal de Stichting als initiator en inspirator een rol blijven vervullen. Daarover zijn reeds gesprekken met de Stichting gaande. Een verdere beschrijving en uitwerking is voorts opgenomen in bijlage [9].

5. Samenwerkingsovereenkomst provincies

Naast onderhavige subsidieaanvraag zullen er met de diverse betrokken provincies en gemeenten diverse afspraken gemaakt moeten worden over uiteenlopende onderwerpen waarvan de kosten voor rekening komen van de (lokale) overheden en niet voor Road Worlds. Kosten die het betreft zijn onder andere:

- Kosteloos aanstellen van een vaste contactpersoon per gemeente/provincie die de praktische zaken als het gehele vergunning traject rondom parcoursen en evenement begeleidt alsmede de kosten voor omwonendencommunicatie en leges;
- Het organiseren en vergoeden van politiebegeleiding van renners tijdens trainingen en wedstrijden en algehele orde;
- De kosten voor werkzaamheden aan (nieuw) wegdek, en aanverwante zaken die noodzakelijk zijn om de wielerwedstrijden goed te kunnen organiseren waarbij het oordeel van de UCI leidend is. Denk hierbij aan aanpassingen aan het parcours en gedegen start en finishlocaties zoals bv een goede aan- en afvoer van de renners in koers bij de diverse startlocaties en het TT Circuit. Dit is inclusief voldoende parkeermogelijkheden voor de organisatie en teams;
- De ontwikkeling en uitvoering van een gedegen spin-off programma;
- een activatieprogramma per startgemeente;
- Alle representatiekosten die betrekking hebben op provincies en gemeenten, zowel in de aanloop naar als tijdens de wereldkampioenschappen in 2020.
- Aanmaakkosten voor uitingen die exclusief de provincies of gemeenten weergeven, zoals (soft) bannering langs het parcours, reclameborden et cetera. Uitingen met een verzameling van alle partnerlogo's van het event worden opgemaakt, geproduceerd en bekostigd door Road Worlds 2020.

Gelet op het tijdspad moeten de contractonderhandelingen hierover spoedig in gang gezet worden en afgerond zijn voor 31 mei 2018.

6. Subsidieaanvraag VWS

Parallel aan onderhavige subsidieaanvraag loopt de aanvraag bij het ministerie van VWS. Daarbij is relevant de kwalificatie van topsportevenement. Het plan is reeds gepresenteerd aan de topsportcommissie. Vrijdag jongstleden heeft deze commissie mondeling de uitspraak gedaan waarbij ze de WK hebben uitgeroepen tot een topsportevenement. Dit houdt in dat wij het recht hebben om VWS subsidie aan te vragen met een maximale hoogte van € 2.000.000,- op het hoofdevenement en € 500.000,- op de side events. Voor de organisatie van het totale evenement houden we dus rekening met een toekenning van deze subsidie.

De documenten die nodig zijn om de VWS subsidie aan te vragen zijn vindt u in bijlagen [10a, 10b en 10c]. Hier vindt u respectievelijk een economisch impact rapport van de WK Wielrennen in Bergen 2017, een ambitiedocument met o.a. 'lessons learned' van Limburg 2012 en een lange termijnvisie van de KNWU. Deze worden aangevuld met andere documenten die als bijlagen bij deze aanvraag zijn gevoegd.

7. Inzet van lokale partijen (intentie)

Daar waar het mogelijk is zullen we kiezen voor lokale suppliers. We zullen per geval echter wel bekijken of de desbetreffende partij een trackrecord kan overleggen met back up oplossingen en uiteraard de kwaliteit en slagkracht die nodig is. We maken als organisatie niet zelden mee dat dit soort buitensporige evenementen te groot zijn voor bepaalde leveranciers. Voor bijvoorbeeld de wegafzettingen en verkeersplannen zullen we zeker werken met één overkoepelende partij waarvoor we t.z.t. een tender zullen uitschrijven. Omdat vergunningen, logistiek en vooral veiligheid belangrijke componenten zijn in dit voorbeeldtraject zullen we dit nooit opdelen.

8. *Betaalschema*

In de overeenkomst met UCI staan betalingsverplichtingen opgenomen. Om onder andere aan deze verplichtingen te kunnen voldoen en het evenement te kunnen verwezenlijken is het voor de subsidieaanvraag essentieel dat de bedragen op voorhand – in termijnen – beschikbaar worden gesteld aan de hand van het volgende schema:

Datum	**Bedrag**
1 juli 2018	€ 1.000.000
1 december 2018	€ 1.000.000
1 maart 2019	€ 2.000.000
1 september 2019	€ 2.000.000
1 maart 2020	€ 2.000.000
1 september 2020	€ 2.000.000

Begroting

1. *Begroting*

Overgelegd wordt als bijlage [11] een globale totalenbegroting van het evenement.

Daarnaast wordt onder strikte vertrouwelijkheid en geheimhouding overgelegd een gedetailleerde begroting met daarbij behorende toelichting als bijlage [12a] en bijlage [12b].

Ter onderbouwing van de kosten welke verband houden met de veiligheid in wedstrijdverband en met een bedrag van € 1.500.000,- een substantiële post uitmaken, wordt verwezen naar de toelichting en offerte van Traffic Support, aangehecht als bijlage [13a en 13b].

Er zijn en komen geen mensen in dienst bij Road Words.

De begroting is overigens getoetst door onafhankelijke experts van NOC*NSF en Ministerie van VWS. Deze wordt bij de subsidieaanvraag ingediend. De gebruikte 'modelbegroting' is

een voorgeschreven model van het Ministerie van VWS en wordt ook gebruikt bij de verantwoording richting de beide provincies.

III. Dekkingsplan

De wijze van financiering van het evenement blijkt uit de begroting. Naast het uitgangspunt van toekenning van de subsidies is daarin tevens opgenomen een financiële bijdrage vanuit het bedrijfsleven van € 3.035.000.

Voornoemd bedrag wordt realistisch geacht en is tot stand gekomen uit eerder opgedane ervaringen. Zo is tijdens het WK Wielrennen 2012 in Limburg vanuit het bedrijfsleven een bedrag van ruim € 4.100.000,- opgehaald. Een verdere uitwerking vindt u in **bijlage [14]**.

IV. Risicoanalyse

Als **bijlage [14]** wordt overgelegd een risicoanalyse van het evenement en toelichting op bepaalde risicofactoren.

V. Tijdsplanning

Voor wat betreft de tijdsplanning op korte termijn is vooral richting UCI van groot belang dat in de week voor 18 juni het definitieve contract ondertekend kan worden tussen de UCI en Road Worlds. Daarvoor is de voorafgaande toekenning van de subsidie essentieel. Een overzicht van de formele belangrijke data tot eind juni is aangehecht als **bijlage [15]**.

Met bovenstaande toelichting vertrouw ik er op hiermee tegemoet te komen aan de door u gestelde eisen aan de subsidieaanvraag en wil ik u vragen deze aanvraag in behandeling te nemen. Mocht u nog vragen hebben of een nadere toelichting wensen dan verneem ik dat uiteraard graag.

Met vriendelijke groet,

Road Worlds 2020 B.V.

Overzicht bijlagen

Bijlage 1	KVK Road Worlds 2020 BV
Bijlage 1a	Organigram organisatie WK Wielrennen 2020
Bijlage 1b	Organisatiestructuur Road Worlds (uiterst vertrouwelijk en geen publicatie!)
Bijlage 2a	Introductie en track record Road Worlds
Bijlage 2b	Introductie TEAM The Organizing Connection en vrijwilligers
Bijlage 3	UCI letter 2020 UCI Road World Championships (uiterst vertrouwelijk en geen publicatie!)
Bijlage 4	Adhesiebrief KNWU WK 2020 kandidatuur
Bijlage 5	Intentieovereenkomst KNWU WK 2020 (uiterst vertrouwelijk en geen publicatie!)
Bijlage 6	Programma van activiteiten WK
Bijlage 7	Organisation Guide UCI (uiterst vertrouwelijk en geen publicatie!)
Bijlage 8	Spin off programma
Bijlage 9	RoI Stichting bij WK 2020
Bijlage 10a	UCI Flash report - Bergen 2017
Bijlage 10b	document ambitiekalender VWS 2018
Bijlage 10c	KNWU wielerevenementen memo
Bijlage 11	Begrotingsmodel VWS WK 2020 op hoofdposten (uiterst vertrouwelijk en geen publicatie)
Bijlage 12a	gedetailleerd begrotingsmodel VWS WK 2020 (uiterst vertrouwelijk en geen publicatie!)
Bijlage 12b	uitleg begroting, onderbouwing grote posten, lokale partners en nazorg (uiterst vertrouwelijk en geen publicatie!)
Bijlage 13a	Traffic Support inventarisatielijst totaaloverzicht WK 2020 (uiterst vertrouwelijk en geen publicatie!)
Bijlage 13b	Traffic Support Kostenbegroting WK 2020 Totaaloverzicht (uiterst vertrouwelijk en geen publicatie!)
Bijlage 14	Risicoanalyse
Bijlage 15	Formele tijdslijn toewijzing

Provincie Drenthe

T.a.v. college van Gedeputeerde Staten Provincie Drenthe

De heer H. Jumelet

Westerbrink 1

9405 BJ Assen

Datum: 25 april 2018

Betreft: subsidieaanvraag voor het organiseren van WK2020

Geacht college,

Hierbij vragen wij een subsidie aan voor de WK Wielrennen 2020 waarvoor we voornemens zijn in juni 2018 een bid te zullen indienen.

Deze brief dient in samenhang gelezen te worden met de bijlagen waar in deze brief naar wordt verwezen en deze maken daar een onlosmakelijk deel van uit.

Voorts is van belang te weten dat gelijktijdig met deze aanvraag een aanvraag wordt ingediend bij de provincie Groningen/Drenthe. Wij willen u vragen de beide aanvragen in samenhang te lezen en te beoordelen. Het evenement zal enkel doorgang kunnen vinden als beide provincies een positieve beschikking afgeven er binnen beide provincies voldoende draagvlak is.

Projectplan

1. Road Worlds

Road Worlds 2020 B.V. (hierna ook aan te duiden als: Road Worlds) is de partij c.q. entiteit die onderhavige aanvraag indient.

Road Worlds is opgericht specifiek voor de organisatie en uitvoering van de Wereldkampioenschappen Wielrennen op de weg in 2020 (zie bijlage [1 en 1a]) en is onderdeel van de The Organizing Connection. Een organigram waarin inzichtelijk gemaakt wordt hoe beide bedrijven zich tot elkaar verhouden is aangehecht als bijlage [1b].

The Organizing Connection is een sportevenementenbureau met al 20 jaar ervaring in het organiseren van grote (nationale en internationale) sportevenementen. Een omschrijving van de The Organizing Connection alsmede een track record van de organisatie is aangehecht als bijlage [2a], waarbij wordt opgemerkt dat The Organizing Connection ook betrokken is geweest bij de uitvoering van het WK Wielrennen in Limburg, (2012), Florence (2013) en Ponferrada (2014) in opdracht van de UCI.

Road Worlds wordt bij de feitelijke organisatie en uitvoering van het evenement ondersteund door The Organizing Connection, welke daarbij gebruik maakt van een gedreven team van specialisten inclusief lokale vrijwilligers uit het noordelijke verenigingsleven. bijlage [2b].

2. *Hoofdevenement*

Op 4 februari 2018 is de heer Kersten door de President van de Union Cycliste Internationale (hierna: UCI) verzocht te onderzoeken of de WK reeds in 2020 in Noord Nederland plaats zou kunnen vinden. Tijdens telefonisch overleg in de navolgende dagen heeft de UCI toegezegd de organisatie tot juni 2018 de tijd te geven en tot die tijd als exclusieve partij te beschouwen voor deze WK, hetgeen door UCI ook is bevestigd in haar brief van 8 februari 2018 (aangehecht als bijlage [3]).

Vervolgens is tezamen met de Stichting Cycling Championships Northern Netherlands alsmede met de gedeputeerden Jumelet en Brouns een gesprek geweest tijdens de WK Baanwielrennen in Apeldoorn over de organisatie van de Wereldkampioenschappen op de weg in 2020.

Het betreft een 10-daags wielerevenement in de provincies Groningen en Drenthe. De start en finish locaties zijn bekend (bijlage [4]) en besproken. Ook de betrokken gemeenten zijn reeds in kennis gesteld. Het concept route plan is gereed, al zal de UCI hier nog haar goedkeuring aan moeten verlenen.

Ook de Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie (hierna: KNWU) heeft in haar brief van 21 maart 2018 (bijlage [5]) en intentieovereenkomst d.d. 23 maart 2018 (bijlage [6]) verklaard zich sterk te maken voor de uitvoering van het evenement in Nederland.

Het hoofdevenement zal plaatsvinden van 19 tot en 27 september 2020 (het voorlopige modelprogramma is aangehecht als bijlage [7]). Daarbij is belangrijk te vermelden dat de gehele uitvoering van het evenement in lijn moet zijn met de regels zoals die worden opgelegd door de UCI. De UCI Organisation Guide waarin alle verplichtingen en vereisten rondom de organisatie staan vermeld is daarom aangehecht als bijlage [8].

Voor de organisatie van het hoofdevenement wordt gevraagd om toekenning van een subsidie met een bedrag van € 5.000.000,- per provincie.

3. *Side events programma*

Naast het hoofdevenement wordt er rekening gehouden met een omvangrijk side events programma. Het ontwikkelen en uitvoeren van het side events programma is de verantwoordelijkheid van Road Worlds waarbij Road Worlds een vergaderstructuur faciliteert waarbij afgevaardigden van de provincies Drenthe en Groningen o.a. zitting kunnen nemen en op deze manier sturing kunnen geven aan de invulling van het side events programma, evenals de financiering hiervan (waarover hierna meer).

Een toelichting op het proces en de in te stellen vormen van procesondersteuning c.q. werkgroepen in de vorm van een organigram is aangehecht als bijlage [9].

Voor de realisatie van het side events programma wordt gevraagd om toekenning van een subsidie van € 250.000,- per provincie.

Spin off

De WK Wielrennen bieden veel kansen voor de noordelijke regio om spin off en legacy te genereren. Hiervoor is de regio c.q. zijn beide provincies zelf verantwoordelijk. Zowel

voor de uitvoering als financiering. In het voortraject zijn al een aantal (bestaande) thema's genoemd waarvoor de WK als springplank zou kunnen dienen om deze te versterken.

Een toelichting op een mogelijk spin off programma staat weergegeven in bijlage [10], waarbij uitgangspunt is dat Road Worlds het proces rondom de spin off faciliteert door de provincies en betrokken gemeenten te laten aanhaken bij de WK werkgroepen. Van de provincies en gemeenten wordt hierbij een actieve deelname verwacht en er wordt vanuit gegaan dat zij deelnemen in dit proces en waar mogelijk faciliteren.

4. Regionale en lokale betrokkenheid

Road Worlds acht de inzet van de betrokkenheid van de regionale en lokale overheid essentieel voor succesvol laten zijn van dit evenement. Zowel voor het hoofdevenement als bij de totstandkoming en uitvoering van de side events wordt een grote rol weggelegd voor diverse partijen. Hieronder volgt een toelichting op enkele kernaspecten van dit onderdeel.

Rol van de Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

In aanloop naar deze aanvraag is er een belangrijke rol geweest voor de Stichting Cycling Championships Northern Netherlands (hierna de Stichting). Ook in aanloop naar het evenement zal de Stichting als initiator en inspirator een rol blijven vervullen. Daarover zijn reeds gesprekken met de Stichting gaande. Een verdere beschrijving en uitwerking is voorts opgenomen in bijlage [11].

Samenwerking met regionale overheden

Naast onderhavige subsidieaanvraag zal tussen de diverse betrokken provincies en gemeenten nauw samengewerkt moeten worden. Road Worlds is afhankelijk van de medewerking van de regionale overheden op uiteenlopende onderwerpen. Kosten die daarmee verband houden vallen niet in de begroting en komen voor rekening komen van de (lokale) overheden

Uitgangspunten van de samenwerking zijn onder andere:

- Kosteloos aanstellen van een vaste contactpersoon per gemeente/provincie die de praktische zaken als het gehele vergunning traject rondom de parcoursen en het evenement begeleidt, hetgeen onder andere omvat de uitvoering en kosten voor omwonendencommunicatie en leges;
- Het organiseren en vergoeden van politiebegeleiding in het kader van algehele orde;
- Eventuele aanpassingen aan het wegdek, althans het aanleggen van nieuw wegdek en aanverwante zaken die noodzakelijk zijn om de wielerwedstrijden goed te kunnen organiseren waarbij het oordeel van de UCI leidend is. Denk hierbij aan aanpassingen aan het parcours en gedegen start en finishlocaties zoals bijvoorbeeld een goede aan- en afvoer van de renners in koers bij de diverse startlocaties en het TT Circuit. Dit omvat ook het faciliteren van voldoende parkeermogelijkheden voor de organisatie, teams en publiek;
- De daadwerkelijke ontwikkeling en uitvoering van een gedegen spin-off programma;
- een activatieprogramma per startgemeente;

- Alle representatiekosten die betrekking hebben op provincies en gemeenten, zowel in de aanloop naar als tijdens de wereldkampioenschappen in 2020.
- Aanmaakkosten voor uitingen die exclusief de provincies of gemeenten weergeven, zoals (soft) bannering langs het parcours, reclameborden et cetera. Uitingen met een verzameling van alle partnerlogo's van het event worden opgemaakt, geproduceerd en bekostigd door Road Worlds 2020.
- Het kosteloos en vrij beschikbaar stellen van beeldmateriaal betrekking hebbend op of verband houdende met de typerende kenmerken van de provincies Groningen en Drenthe.

Voor de uitvoering van het evenement is de medewerking van Provincies en gemeenten noodzakelijk hetgeen betekent dat er vanuit de gemeenten ook een getekende akkoordverklaring dient te komen. Deze akkoordverklaringen dienen uiterlijk 1 juni 2018 door alle betrokken gemeenten getekend te zijn.

Inzet van lokale partijen (intentie) en verenigingsleven

Daar waar het mogelijk is zullen we kiezen voor lokale suppliers. We zullen per geval echter wel bekijken of de desbetreffende partij een trackrecord kan overleggen met back up oplossingen en uiteraard de kwaliteit en slagkracht kan leveren die nodig is. We maken als organisatie niet zelden mee dat dit soort mondiale evenementen te groot zijn voor bepaalde leveranciers. Voor bijvoorbeeld de wegafzettingen en verkeersplannen zullen we werken met één overkoepelende partij waarvoor we t.z.t. een tender zullen uitschrijven. Omdat vergunningen, logistiek en vooral veiligheid belangrijke componenten zijn in dit voorbeeldtraject zullen we dit bij voorkeur niet opdelen.

Daarnaast zien wij een grote rol weggelegd voor de lokale verenigingen die een belangrijke rol kunnen vervullen bij de uitvoering van het evenement. Ik verwijs hierbij graag naar bijlage [2b].

5. *Subsidieaanvraag VWS*

Parallel aan onderhavige subsidieaanvraag loopt een subsidieaanvraag bij het ministerie van VWS. Daarbij is relevant de kwalificatie van evenement als topsportevenement. Het plan is reeds gepresenteerd aan de topsportcommissie. Vrijdag 6 april heeft deze commissie schriftelijkuitspraak gedaan en aangegeven dat ze dit WK hebben uitgeroepen tot een topsportevenement en wordt geplaatst op de topevenementenkalender (bijlage [12]). Dit houdt in dat wij het recht hebben om VWS subsidie aan te vragen met een maximale hoogte van € 2.000.000,- op het hoofdevenement en € 500.000,- op de side events. Voor de organisatie van het totale evenement houden we rekening met een toekenning van deze subsidie.

De documenten die nodig zijn om de subsidie bij het ministerie van VWS aan te vragen vindt u in bijlagen [13a, 13b en 13c]. Hier vindt u respectievelijk een economisch impact rapport van de WK Wielrennen in Bergen 2017, een ambitiedocument met o.a. 'lessons learned' van Limburg 2012 en een lange termijnvisie van de KNWU. Deze worden aangevuld met andere documenten die als bijlagen bij deze aanvraag zijn gevoegd.

De subsidieaanvraag voor VWS kan pas aangevraagd worden als het evenement definitief is toegewezen. Dit kan helaas niet eerder. De reden hiervan is dat VWS wil voorkomen dat er aanvragen behandeld worden en evenementen niet worden toegekend door internationale federaties.

6. *Betaalschema*

In de overeenkomst met UCI staan betalingsverplichtingen opgenomen. Om onder andere aan deze verplichtingen te kunnen voldoen en het evenement te kunnen verwezenlijken is het voor de subsidieaanvraag essentieel dat de bedragen op voorhand - in termijnen - beschikbaar worden gesteld aan de hand van het volgende schema:

Datum	**Bedrag**
1 juli 2018	€ 750.000
1 december 2018	€ 500.000
1 maart 2019	€ 1.000.000
1 september 2019	€ 1.000.000
1 maart 2020	€ 1.000.000
1 september 2020	€ 1.000.000

Volledigheidshalve is ten aanzien van het hoofdevenement en de side events tevens aangehecht een cash flow overzicht bijlage [14].

Begroting

1. *Begroting*

Overgelegd wordt als bijlage [15] een globale totalenbegroting van het evenement.

Daarnaast wordt overgelegd een gedetailleerde begroting met daarbij behorende toelichting als bijlage [16a] en bijlage [16b].

Ter onderbouwing van de kosten welke verband houden met de veiligheid in wedstrijdverband en met een bedrag van € 1.500.000,- een substantiële post uitmaken, wordt verwezen naar de toelichting en offerte van Traffic Support, aangehecht als bijlage [17].

Er zijn en komen geen mensen direct in loondienst bij Road Worlds. Road Worlds zal wel mensen inlenen, onder andere vanuit The Organizing Connection B.V.

De begroting is getoetst door onafhankelijke experts van NOC*NSF en het Ministerie van VWS. Een verklaring omtrent deze begroting is aangehecht als bijlage [18]. De gebruikte 'modelbegroting' is een voorgeschreven model van het Ministerie van VWS en zal worden gebruikt bij de verantwoording richting VWS alsmede de beide provincies.

III. Dekkingsplan

De wijze van financiering van het evenement blijkt uit de begroting. Naast het uitgangspunt van toekenning van de subsidies is daarin tevens opgenomen een financiële bijdrage vanuit het bedrijfsleven van € 3.035.000.

Voornoemd bedrag wordt realistisch geacht en is tot stand gekomen uit eerder opgedane ervaringen. Zo is tijdens het WK Wielrennen 2012 in Limburg vanuit het bedrijfsleven een bedrag van ruim € 4.100.000,- opgehaald. De betrokken overheden kunnen een grote rol vervullen bij de financiële bijdragen vanuit het bedrijfsleven. Road Worlds zou daarbij ook graag gebruik maken van het netwerk van de lokale overheden.

IV. Risico-inventarisatie

Als **bijlage [19]** wordt overgelegd een risicoanalyse van het evenement en toelichting op bepaalde risicofactoren.

V. Tijdsplanning

Voor wat betreft de tijdsplanning op korte termijn is vooral richting UCI van groot belang dat in de week voor 18 juni het definitieve contract ondertekend kan worden tussen de UCI en Road Worlds. Daarvoor is de voorafgaande toekenning van de subsidie alsmede de schriftelijke medewerking van de betrokken gemeenten essentieel. Een overzicht van de formele belangrijke data tot eind juni is aangehecht als **bijlage [20]**.

Met bovenstaande toelichting vertrouw ik er op hiermee tegemoet te komen aan de door u gestelde eisen aan de subsidieaanvraag en wil ik u vragen deze aanvraag in behandeling te nemen. Mocht u nog vragen hebben of een nadere toelichting wensen dan verneem ik dat uiteraard graag.

Met vriendelijke groet,

Road Worlds 2020 B.V.

[redacted]

[redacted]

Overzicht bijlagen

Bijlage 1	KVK Road Worlds 2020 BV
Bijlage 1a	Organigram organisatie WK Wielrennen 2020
Bijlage 1b	Organisatiestructuur Road Worlds
Bijlage 2a	Introductie en track record Road Worlds
Bijlage 2b	Introductie TEAM The Organizing Connection en vrijwilligers
Bijlage 3	UCI letter 2020 UCI Road World Championships (uiterst vertrouwelijk en geen publicatie!)
Bijlage 4	overzicht beoogde start- en finishlocaties
Bijlage 5	Adhesiebrief KNWU WK 2020 kandidatuur
Bijlage 6	Intentieovereenkomst KNWU WK 2020
Bijlage 7	Programma van activiteiten WK
Bijlage 8	Organisation Guide UCI
Bijlage 9	organigram procesondersteuning
Bijlage 10	Spin off programma
Bijlage 11	Rol Stichting bij WK 2020
Bijlage 12	brief NOC*NSF plaatsing op de topevenementenkalender
Bijlage 13a	UCI Flash report - Bergen 2017
Bijlage 13b	document ambitiekalender VWS 2018
Bijlage 13c	KNWU wielerevenementen memo
Bijlage 14	cashflow overzicht
Bijlage 15	Begrotingsmodel VWS WK 2020 op hoofdposten
Bijlage 16a	gedetailleerd begrotingsmodel VWS WK 2020 (uiterst vertrouwelijk en geen publicatie!)
Bijlage 16b	uitleg begroting, onderbouwing grote posten, lokale partners en nazorg (uiterst vertrouwelijk en geen publicatie!)
Bijlage 17	Traffic Support Kostenbegroting WK 2020 Totaaloverzicht
Bijlage 18	brief NOC*NSF realistische begroting
Bijlage 19	Risico-inventarisatie
Bijlage 20	Formele tijdslijn toewijzing

[redacted] [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 18 juni 2018 12:09
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: 2. FW: nieuwe aanvraag WK 2020
Bijlagen: subsidieaanvraag WK Wielrennen 2020 Drenthe.pdf

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 3 mei 2018 11:50
Aan: subsidieloket
Onderwerp: 2. FW: nieuwe aanvraag WK 2020
Goedemorgen,
Even een check: zorgen jullie ervoor dat deze brief wordt opgenomen en dat de vorige versie wordt verwijderd ?
Of moet ik dit zelf doen ?
Groet, [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 26 april 2018 9:46
Aan: [redacted]; Post
Onderwerp: nieuwe aanvraag
[redacted]
Er stond nog één schrijffoutje in de brief van gisteren. Dit is de juiste brief. Rest blijft ongewijzigd.
Met vriendelijke groeten, With kind regards,
The Organizing Connection BV

[redacted]
T: +31-412-[redacted]
TW: ORGCON

Scanned by Digisafe

Annet Popken

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 18 juni 2018 12:08
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: Vertrouwelijk - WK wielrennen 2020 subsidie aanvraag
Bijlagen: image001.png; ATT00001.htm; Subsidie aanvraag WK Wielrennen 2020.pdf; ATT00002.htm

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 5 april 2018 15:46
Aan: [redacted]
Onderwerp: Vertrouwelijk - WK wielrennen 2020 subsidie aanvraag

Ho[redacted],

Wil je deze aanvraag opnemen in docbase? Wil je er eveneens voor zorgen dat er geen automatisch gegenereerde ob en/of statusbrief uit gaat?

Dankjewel.

Groet, [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 4 april 2018 7:22
Aan: [redacted]
Onderwerp: Fwd: WK wielrennen 2020 subsidie aanvraag

[redacted] wil jij deze info svp opslaan in een mapje mbt WK
@[redacted] alvast ter voorbereiding op vervolggesprekken die we volgende week willen plannen

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

> **Van:** [redacted]@theorganizingconnection.nl>
> **Datum:** 3 april 2018 om 16:57:21 CEST
> **Aan:** [redacted] <[redacted]drenthe.nl>, [redacted] <[redacted]drenthe.nl>
> **Kopie:** [redacted]@planet.nl>, [redacted] | OOvB adviseurs en accountants'" [redacted]@oovb.nl>
> **Onderwerp: WK wielrennen 2020 subsidie aanvraag**
>
> Geachte heer [redacted], mevrouw [redacted]
>
> Bijgaand treft u aan de subsidieaanvraag met bijbehorende bijlagen. De bijlagen volgen zo meteen via een wetransfer link. Ik wil u met klem vragen om vertrouwelijk met de verstrekte informatie om te gaan. Een aantal bijlagen zijn ook expliciet bestempeld als zijnde vertrouwelijk. Ik wil u vragen om, zeker ten aanzien van die bijlagen, te voorkomen dat deze openbaar worden gemaakt nu het zeer vertrouwelijke en bedrijfsgevoelige informatie betreft die invloed kan hebben op de verdere uitvoering van het evenement. V.w.b. de gedetailleerde begroting: deze is beveiligd met een wachtwoord: 'UCIWK2020'.

Conform onze afspraak wordt deze aanvraag gelijktijdig ingediend bij zowel de provincie Groningen als Drenthe. Mocht bij het lezen van de stukken blijken dat u nog aanvullende informatie nodig heeft of een nadere toelichting wenst, dan verneem ik dat uiteraard graag. Daarbij acht ik het wel van belang dat beide provincies steeds over dezelfde informatie beschikken en ik zal jullie beide steeds voorzien van dezelfde informatie. Daarbij ga ik ervan uit dat de provincies Groningen en Drenthe onderling de aanvraag en de verdere procedure ook met elkaar afstemmen. Zoals eerder aangegeven, heeft het de voorkeur om ook de beschikkingen (zoveel mogelijk) op elkaar af te stemmen.

Daarbij merk ik verder nog op dat wij vorige week onder andere ook gesproken hebben over de eventuele voorwaarden bij de subsidiebeschikking. Zodra deze (in concept of op hoofdlijnen) bekend zijn dan verneem ik dat graag zo spoedig mogelijk van u, aangezien deze in praktische zin haalbaar moeten zijn en moeten passen binnen de mogelijkheden die de UCI ons biedt. Ik wil u daarom vragen om waar mogelijk, mij vooraf in kennis te stellen van deze voorwaarden of alvast de richting aan te geven waar jullie aan denken, zodat ik daar de komende weken in de verdere contractonderhandelingen ook rekening mee kan houden. Zoals gezegd is de deadline voor de UCI dat in de week voorafgaand aan 18 juni de overeenkomst wordt getekend, op welk moment er aldus duidelijkheid moet zijn over de beschikking, eventuele voorwaarden en overeenkomst.

Ik vertrouw er op jullie hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groeten, With kind regards,
The Organizing Connection BV

[redacted]
T: +31[redacted]
TW: ORGCON

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 18 juni 2018 12:11
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: WK Wielrennen
Bijlagen: 22-5.1-2018001420 Vervolg voorstel WK Wielrennen 2020.pdf

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 1 juni 2018 16:13
Aan: [redacted] ; [redacted] Yolanda van Doeveren ; [redacted]
CC: [redacted] ; [redacted] ; [redacted] ; [redacted] Foppe Jan Voogd
Onderwerp: FW: WK Wielrennen
Beste collega's,
Hierbij ter informatie aan jullie de brief zoals deze zojuist naar PS Drenthe is verstuurd en bijgaand de mail met korte toelichting van Henk Jumelet aan bestuurders in Drenthe over het vervolg van het voorstel WK Wielrennen 2020.
Groet en fijn weekend,
[redacted]

Van: Henk Jumelet
Verzonden: vrijdag 1 juni 2018 15:58
Aan: '[redacted]t@aaenhunze.nl' ; '[redacted]@meppel.nl' ; [redacted]@hoogeveen.nl' ; [redacted]@middendrenthe.nl' ; [redacted]@gemeentenoordenveld.nl' ; '[redacted]@tynaarlo.nl' ; '[redacted]@dewolden.nl' ; [redacted]@emmen.nl' ; [redacted]at@gemeentewesterveld.nl' ; [redacted]@assen.nl' ; [redacted]borger-odoorn.nl' ; '[redacted]@coevorden.nl'
Onderwerp: WK Wielrennen
Beste collega bestuurders,
CC: sportambtenaren
Gezien de politieke besluitvorming in Provinciale Staten van Groningen over het WK fietsen in 2020 heeft ons college helaas moeten besluiten om het eerder gestuurde Statenvoorstel terug te trekken van de agenda van de Statenvergadering op 6 juni a.s. Onder deze omstandigheden kunnen wij geen sluitend voorstel bespreken met Provinciale Staten van Drenthe. Wij hebben Provinciale Staten hierover zojuist ingelicht. Zie hiervoor de brief in de bijlage.
Deze nieuwe werkelijkheid is nog vers, wellicht doen zich nieuwe omstandigheden voor, maar misschien ook niet. Wat vast staat is dat we onverminderd doorgaan met het realiseren van onze sportambities voor Drenthe, voor de inwoners van Drenthe.
Een fijn weekend gewenst,
Henk Jumelet

Logo provincie Drenthe Logo provincie Groningen

Geachte Statenleden van de provincies Drenthe en Groningen,

De colleges van de provincie Drenthe en Groningen onderzoeken, samen met partners, de haalbaarheid om in gezamenlijkheid gastregio te zijn voor het WK Wielrennen in 2020. De afgelopen weken hebben we kunnen constateren dat er veel enthousiasme en grote betrokkenheid is bij alle partners.

Voorafgaand aan eventuele besluitvorming nodigen wij u graag uit voor een informatieve bijeenkomst Tijdens deze bijeenkomst gaan de stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN), de beoogde organisator Road Worlds 2020 en gedeputeerden Brouns en Jumelet nadere toelichting geven over de haalbaarheid WK Wielrennen 2020. Tevens kunt u deze gelegenheid gebruiken om vragen te stellen.

Gedeputeerde Jumelet en gedeputeerde Brouns nodigen u langs deze weg van harte uit op dinsdag 15 mei a.s. aanvang 18.00 – 19.00 uur in de Ontvangstzaal van het provinciehuis Drenthe.

Graag tot ziens op dinsdag 15 mei a.s. in de Ontvangstzaal van het provinciehuis Drenthe, Westerbrink 1 in Assen.

Met vriendelijke groet,

Handtekening H. Jumelet Handtekening P. Brouns

Logo provincie Drenthe Logo provincie Groningen

Geachte Statenleden van de provincies Drenthe en Groningen,

De colleges van de provincie Drenthe en Groningen onderzoeken, samen met partners, de haalbaarheid om in gezamenlijkheid gastregio te zijn voor het WK Wielrennen in 2020. De afgelopen weken hebben we kunnen constateren dat er veel enthousiasme en grote betrokkenheid is bij alle partners.

Voorafgaand aan eventuele besluitvorming van PS nodigen wij u graag uit voor een informatieve bijeenkomst.Tijdens deze bijeenkomst zullen de stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN), de beoogde organisator Road Worlds 2020 en Gedeputeerden Brouns en Jumelet nadere toelichting geven over de haalbaarheid van het WK Wielrennen 2020 en verdere het proces. Uiteraard kunt u deze gelegenheid gebruiken om vragen te stellen.

Gedeputeerde Jumelet en gedeputeerde Brouns nodigen u langs deze weg van harte uit op dinsdag 15 mei a.s. aanvang 18.00 – 19.00 uur in de Ontvangstzaal van het provinciehuis Drenthe aan de Westerbrink 1 in Assen.

Met vriendelijke groet,
Henk Jumelet & Patrick Brouns

Risico's				Beheersing	
Regel	**Ongewenste gebeurtenis**	**Oorzaak**	**Gevolg**	**Beheersmaatregel**	**Risicoprofiel**
Actuele risico's voor subsidieverlening WK Wielrennen 2020 aan RW					
1	Een van beide provincies heeft geen positief besluit	Geen vertrouwen tussen bestuurders en ambtenaren om het gezamenlijke belang te zien: er dient commitment te zijn tussen beide colleges om de Staten van provincie Drenthe en provincie Groningen te vragen dit evenement te ondersteunen in de financiële bijdrage en medewerking	- UCI laat het WK elders organiseren; dit is onze enige en laatste kans het WK naar Drenthe en Groningen te krijgen - Alle inzet is voor niets geweest als positieve besluitvorming niet t jdig gerealiseerd is	Inzet van beide CDK's vragen mocht het op portefeuilleniveau bestuurlijk niet lukken om in beide provincies een positief besluit te laten nemen	middel
2	RW accepteert de (subsidie) voorwaarden niet	De provinciale (subsidie) voorwaarden uit de beschikking zijn voor indienen van de aanvraag bij RW niet bekend, RW wil een overeenkomst sluiten tbv de samenwerking voorafgaand aan de besluitvorming en wij niet	We komen niet tot overeenkomst met RW	Voorafgaand aan het indienen van het GS stuk de voorwaarden voorleggen aan RW, voor aanbieden aan PS de afstemming vastleggen	laag
3	Het evenement wordt aan een ander land gegund	- Andere partners bieden UCI een beter bid - We krijgen geen bevestiging dat wij de enige in de race z jn - RW is niet de rechtenhouder om het WK te organiseren; wij hebben geen schriftelijke bevestiging gezien	- Veel voorbereidingst jd/ kosten verdwenen - Geloofwaardigheid in betrouwbare overheid geschaad	Ontbindende voorwaarden in de beschikking opnemen indien na overeenkomst met RW het WK toch aan een andere regio gegund wordt	laag
Risico's na subsidieverlening WK Wielrennen 2020 aan RW					
4	- Provincies blijven na het WK Wielrennen 2020 achter met kostenpost; - Het evenement gaat de provincies meer dan € 5 mln per provincie kosten	- RW is niet in staat om zich minimaal aan het budget te houden - Eerdere WK's kenden tekorten: in Bergen (€ 4 miljoen) en een aantal jaren geleden in Limburg - VWS wijst de onderbouwing van de side events af waardoor de € 500.000 niet betaald wordt en de beide provincies hiervoor opdraaien - RW is een lege BV, die geen tegenvallers kan dragen (principe kale kip) - Gemeente wil niet opdraaien voor de kosten van het aanpassen van het wegdek - VWS kent de subsidie van 2 miljoen niet toe, na indienen subsidieaanvraag duurt dit nog 13 weken, dat moment valt na de PS vergaderingen	- Provincies moeten meer subsidie “nabrengen” - Slechte pers: zoveelste voorbeeld van foute inschatting, naief bestuur bij provincies, onlangs recente voorbeelden, gewaarschuwd mens telt voor twee - Verlies van vertrouwen Groningse en Drentse burger in provinciale overheid - Terug naar PS voor aanvullende financiële middelen die niet begroot zijn, zijn deze wel besch kbaar?	- Provincie zorgt voor subsidieverstrekking voor een onafhankelijke toets op de door RW aangeleverder begroting - Na het wielerevenement zorgen provincies voor een controleverklaring op de jaarrekening RW heeft bij de reeds ingediende subsidieaanvraag een cashflowoverzicht en sponsorplan aangeleverd. De bevoorschotting zal hierop aangepast worden. RW zorgt voor complete projectbeheersing aan de provincies in de vorm van inzicht in de voortgang, financiële stand van zaken en risico's voorzien van beheersmaatregelen Instellen stuurgroep bestaande uit leden van de provincies om projectbeheersing te toetsen en daar waar nodig bij te sturen Provincies nemen ambtel jk contact op met VWS om de randvoorwaarden voor het toekennen van de side events helder te hebben en mee te nemen in de projectbeheersing van RW	hoog
5	RW haalt minder dan € 3 miljoen aan sponsorgelden op	De bedrijvendichtheid is in de provincie Groningen en Drenthe kleiner als elders in het land	Minder inkomsten dan begroot	RW heeft bij de reeds ingediende subsidieaanvraag een cashflowoverzicht en sponsorplan aangeleverd. De bevoorschotting zal hierop aangepast worden. RW komt met scenario's hoe doorgang WK te garanderen bij tegenvallende kosten en sporsorbijdrages Provincies verlenen medewerking aan ophalen sponsorgelden bij grote en innovatieve bedr jven in de vorm van intentieverklaringen	middel
6	Onrechtmatige declaraties/verantwoording kosten van RW	We hebben weinig zicht op het huishoudboekje van RW	- Financieel gewin voor RW - Onrechtmatige toewijzing subsidie	Monitoren voor het evenement, cashflowoverzicht van RW als basis voor alle inkomsten en uitgaves, uitvoeren kwalitatieve check op de facturen. Stuurgroep houdt toezicht op het monitoringsplan	middel
7	De kosten voor RW z jn hoger als begroot	- RW heeft een begroting opgesteld die hoger uitvalt - RW heeft onvoldoende financiële bewaking/controle ingesteld	RW maakt verliezen met mogelijke faillissement tot gevolg	Instellen Stuurgroep met leden van de provincies om continue borging grootste risico's te garanderen - Provincie zorgt voor subsidieverstrekking voor een onafhankelijke toets op de door RW aangeleverder begroting - Na het wielerevenement zorgen provincies voor een controleverklaring op de jaarrekening RW heeft een 1e risico-analyse opgesteld met beheersmaatregelen, deze zit bij de subsidieaanvraag RW zorgt voor complete projectbeheersing aan de provincies in de vorm van inzicht in de voortgang, financiële stand van zaken en risico's voorzien van beheersmaatregelen RW heeft bij de reeds ingediende subsidieaanvraag een cashflowoverzicht en sponsorplan aangeleverd. De bevoorschotting zal hierop aangepast worden.	middel
8	Er dienen aanvullende veiligheidsmaatregelen te worden getroffen	Een onverwachte toename van terreurdreiging	Extra kosten worden gemaakt	Afsluiten verzekering terreurdreiging door RW	middel
9	De side events en het spin-off programma leveren de lokale ondernemers minder omzet op dan verwacht	- Te weinig betrokkenheid van lokale ondernemers door inzet ondernemers buiten Drenthe - Te weinig draagvlak bij inwoners - Geen betrokkenheid bedrijfsleven - Overheden trekken het teveel naar zich toe - Overheden organiseren vooral zelf side events - Organisatie RW te ver op afstand - Verschillende belangen bij de diverse partijen (RW, provincies, gemeenten, bedrijfsleven, inwoners/dorpen)	- Imagoverlies GS en PS: Doelstelling GS en PS, om een financiële impuls te geven aan de provincie om ja te zeggen tegen het evenement kan niet nagekomen worden - WK2020 wordt geen volksfeest - Het WK Wielrennen heeft met deze uitkomst alleen maar heel veel geld gekost en weinig aan spin off (maatschappel jke en economisch) opgeleverd. - Negatieve beleving in Drenthe * Politiek gedoe * Negatieve beeldvorming van Drenthe/Groningen	Projectgroep wordt opgericht voor het ontwikkelen van het spin off evenement en het monitoren van de voortgang	middel

Risico's				Beheersing	
Regel	**Ongewenste gebeurtenis**	**Oorzaak**	**Gevolg**	**Beheersmaatregel**	**Risicoprofiel**
10	Moeizame of slechte samenwerking tussen de andere partners (niet zijnde provincies), zoals bijvoorbeeld organisatie RW, locaties waar het WK langs komt en gemeentes	- Onduidelijke afspraken betreffende de samenwerking: + Wie doet wat, hoe gaan we met elkaar om, hoe gaan we om met verschillen in opvatting en uitvoering. + Hoe werken we samen? Hoe de-escaleren we problemen, risico's en uitdagingen?	- Bestuurlijke en politieke onrust en gedoe - Energie en tijdverslindend waar geen tijd te verliezen is - Negatieve beeldvorming overheden en partners welke doorwerkt naar beeldvorming WK en regio - Minder spin-off dan gewenst	In het monitoringsplan beheersmaatregelen opstellen zodat het riscoprofiel laag wordt	middel
11	VWS beschikt minder geld dan begroot	- RW haalt meer sponsorgeld/inkomsten binnen dan begroot - Medewerking provincie om sponsorgelden op te halen is zeer succesvol - VWS heeft andere belangen bij het houden van het WK in het noorden, dan de noordelijke provincies	- Provincies hebben alleen kosten, geen baten	Provincies maken afspraken met VWS over een evenredige verdeling bij een positieve begroting	middel
12	Er komen aanvullende wensen na toekenning evenement	- Gemeentes hebben onredelijke wensen tav: + routes (ondanks goedgekeurd tracé UCI) + extra VIP-plaatsen bovenop hetgeen toegekend is + voorkeursbehandeling	- Imagoverlies (bij burgers) indien aanvullende (politieke) wensen worden gehonoreerd	Provincies dienen naar gemeentes helder te zijn in het verwachtingsmanagement: wij subsidieren, wij organiseren niet! Transparant zijn in wat de provincie doet	middel
13	- RW stopt/staakt al haar activiteiten voorafgaand aan het WK - Er is geen aansprakelijkheid bij RW mogelijk	- RW blijkt een incapabele organisatie te zijn - RW is een lege BV - Hogere kosten en/of lagere inkomsten - Onvoorziene situaties (geen calamiteiten)	- Subsidiegelden uitgegeven zonder WK - Bestuurlijke crisis en negatief imago, media die de mislukking uitvergroot met het beeld dat gemeenschapsgeld is verkwist	Met UCI afspraken maken dat b j het wegvallen van RW de organisatie van het WK gegarandeerd blijft Uitzoeken in welke BV's van de organisatie geld zit en hoe de aansprakel jkheid is georganiseerd, zekerheidsstelling onderzoeken RW heeft een 1e risico-analyse opgesteld met beheersmaatregelen, deze zit bij de subsidieaanvraag - Provincie zorgt voor subsidieverstrekking voor een onafhankelijke toets op de door RW aangeleverder begroting - Na het wielerevenement zorgen provincies voor een controleverklaring op de jaarrekening RW heeft bij de reeds ingediende subsidieaanvraag een cashflowoverzicht en sponsorplan aangeleverd. De bevoorschotting zal hierop aangepast worden. RW zorgt voor complete projectbeheersing aan de provincies in de vorm van inzicht in de voortgang, financiële stand van zaken en risico's voorzien van beheersmaatregelen	middel
14	Wijzigingen in weginrichting (door overheden) tussen toekenning evenement en het WK	Wegbeheerder voert een reconstructie van de weg(inrichting)/kruispunt/kunstwerk uit	- Ontevredenheid tussen UCI, provincie en gemeente - imagoschade	B j bespreking route, ook verwachting/planning van reconstructie van het tracé bespreken; afspraken vastleggen In de intentieverklaringen tussen de provincies en de gemeentes de randvoorwaarden tav route/bere kbaarheid en faciliteiten (zoals parkeerruimte/tribuneruimte ed) benoemen	laag
15	UCI heeft dwingende/onredel jke eisen tav weginrichting	UCI komt na toekenning, maar voor WK2020 met aanvullende eisen tav weginrichting/type bestrating	Ontevredenheid tussen UCI-provincie-gemeente (imagoschade)	Verkenning route en gewenste/benodigde aanpassingen in weginrichting vastleggen en naar handelen	laag
16	Verbod op staatssteun	Het afgeven van een DAEB hebben we nog niet eerder gebruikt. Andere vrijstellingsmogel jkheden zijn er niet	Subsidie kan als onrechtmatig worden aangemerkt indien niet aan alle voorwaarden van de DAEB wordt voldaan. De maximale overheidsbijdrage is gesteld op 15 miljoen	De DAEB voorwaarden zijn in de uitvoeringsovereenkomst vastgelegd	laag
17	Gemeentes zeggen geen medewerking toe in de aanloop naar de toekenning WK 2020	- gemeentes zeggen geen financiele middelen toe voor maatregelen om WK2020 in hun gemeente te faciliteren - gemeentes hebben geen prioriteit (of belang) om WK2020 door hun gemeente te laten komen - gemeentes geven aan dat vergunningverlening volgens de reguliere kanalen moet (steken geen effort in voorspoedige/eenvoudige vergunningverlening)	Moeizame totstandkoming besluitvorming WK2020	Rondje langs de Drentse gemeentes gehad, de 1e inventariatie is erg positief! Gemeentes convenant met fotomoment laten tekenen Gemeentes intentieverklaring laten tekenen	laag
18	De onderneming maakt "winst"	- De kosten zijn tov de baten beduidend lager, maar binnen het budget van € 15 miljoen - RW heeft een (grote) meevaller in de balans - RW levert een lagere kwaliteit als geëist/gewenst - Op de kosten van TOC zit een winstmarge	- Vragen van Staten/burgers/derden of provincies niet teveel subsidie heeft verstrekt	RW zorgt voor inzicht van voortgang, financiele stand van zaken en risico's: complete projectbeheersing aan de provincies RW dient zich te houden aan vigerende Wet & Regelgeving Opnemen in de besch kking hoe om te gaan met winst in de uurtarieven en met een positieve explotatie	laag
19	Klacht van een andere sportevenementen organisatie	Zij hadden aanspraak wllen maken op de organisatie van het WK2020. TOC is niet door een openbare procedure geselecteerd	Vragen van Staten/burgers/derden of provincie niet teveel subsidie heeft verstrekt. Is de staatssteuntoets wel op de juiste wijze tot stand gekomen?	TOC heeft een subsidieaanvraag ingediend we ke door de ontvangers beoordeeld is. Een derde had ook een aanvraag in kunnen dienen	laag

Nederlands
Olympisch Comité
Nederlandse
Sport Federatie

Road Worlds 2020 BV
T.a.v. [redacted]
Angelenweg 153
5349 TG Oss

Arnhem, 23 april 2018

Betreft: Getoetste financiële haalbaarheid WK Wielrennen 2020

Beste [redacted]

Middels dit schrijven geef ik graag een toelichting over de getoetste financiële haalbaarheid van het WK Wielrennen 2020.

Zoals je wellicht weet heeft de commissie evenementen en het directeurenoverleg van de netwerkorganisatie "Kracht van Sportevenementen" op 6 april 2018 een positief besluit genomen inzake de definitieve plaatsing van het WK Wielrennen 2020 op de Topevenementenkalender.

De plaatsing op de Topevenementenkalender gaat gepaard met een zware procedure om tot een beoordeling te komen. In deze procedure wordt de haalbaarheid getoetst door experts op basis van de aangeleverde cijfers. Na zorgvuldig onderzoek naar de financiële haalbaarheid van het WK Wielrennen 2020 worden de aangeleverde cijfers als realistisch bestempeld door de experts, de commissie evenementen en het directeurenoverleg van de netwerkorganisatie "Kracht van Sportevenementen".

Concluderend kan gesteld worden dat de bovenstaande gremia een positief besluit hebben genomen inzake de (financiële) haalbaarheid van het WK Wielrennen 2020.

Hopende je hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Indien je nog vragen of opmerkingen hebt, kun je me altijd bellen of mailen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]
Projectleider netwerkorganisatie "Kracht van Sportevenementen"

BEZOEKADRES
Papendallaan 60, Arnhem

POSTADRES
Postbus 302, 6800 AH Arnhem

TELEFOON
026 483 44 00

EMAIL
info@nocnsf.nl

INTERNET
www.nocnsf.nl

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Statenstuk

Algemene gegevens	
Opsteller	[redacted] tst. [redacted]
Team	Plattelandsontwikkeling
Datum	dinsdag 17 april 2018
Uiterste behandeldatum in GS: 8 mei 2018	
Toelichting:	

Verantwoordelijke
Foppe Voogd
Paraaf verantwoordelijke
Bespreken:

Verwijzing naar speerpunt collegeakkoord/programma begroting
Kies een item

Portefeuillehouder
Henk Jumelet

Intern voorbereid met	***Afwijkende mening***
1. [redacted] (S&I)	
2. [redacted] (S&I)	
3. [redacted] (BC)	
4. [redacted] (Fin)	
5. [redacted] (VTE)	

Paraaf directeur-secretaris
Leendert Maarleveld

Archivering	
Datum:	*Registratienummer:*
	nr.
	nr.
	nr.

Communicatie
Openbaar: Ja
Persbericht: Ja
Bekendmaking: Niet van toepassing

Onderwerp

voorstel WK wielrennen 2020

Advies

@ In te stemmen met het Statenstuk.

Aan PS via de planning- en controlcyclus voor te stellen @.

Beslissing GS

Met opmerkingen [PD1]: Gebruik dit sjabloon voor zaken die na behandeling in GS door moeten naar (een Statencommissie en) PS voor formele besluitvorming door PS.

Met opmerkingen [PD2]: Vermeld de datum waarop het stuk gereed is.

Met opmerkingen [PD3]: Als er een uiterste behandeldatum in GS is, geef die datum dan aan en vermeld dan altijd bij de toelichting de reden daarvan.

Met opmerkingen [PD4]: Geef hier aan in welke relatie het stuk staat tot het collegeakkoord dan wel de begroting. Vermeld het nummer en de naam van het speerpunt uit het collegeakkoord / het nummer en de naam van het programma uit de begroting.

Met opmerkingen [PD5]: Vermeld de naam van het team/programma en de medewerker(s) met wie je het stuk hebt voorbereid. Wees compleet in het vermelden van de teams/programma's, maar probeer verder de lijst te beperken tot de voor dit GS-stuk meest relevante medewerkers uit die teams/programma's.

Met opmerkingen [PD6]: Geef met Ja of Nee aan of er sprake is van een mening die afwijkt van het advies van het stuk. Zo ja, verwerk deze afwijkende mening duidelijk in het stuk, op het Niet openbaar blad, onder risico's.

Met opmerkingen [PD7]: Geef aan of het stuk vanuit communicatieoogpunt direct wel of pas later openbaar is. Soms moet een besluit later bekend worden gemaakt. Vul dan 'Ja, later' in. Het besluit wordt in dat geval op de 'slapende lijst' gezet. Neem bij twijfel hierover contact op met het team COM.

Met opmerkingen [pd8]: Geef aan of er een afzonderlijk persbericht noodzakelijk is. Dit is het geval voor belangrijke of actuele onderwerpen. Neem in zo'n geval tijdig contact op met het team Communicatie. Neem in zo'n geval tijdig contact op met het team COM. Een concept-persbericht voeg je niet bij het GS-stuk.

Met opmerkingen [PD9]: Vermeld in enkele woorden het onderwerp van het stuk.

Met opmerkingen [PD10]: Vermeld je advies aan GS op basis waarvan GS een beslissing kunnen nemen. Meerdere adviezen puntsgewijs en genummerd weergeven. Schrijf één beslispunt per advies. Probeer het aantal adviezen te beperken en elk advies zo duidelijk en kort mogelijk te formuleren. Begin elk advies denkbeeldig met "GS besluiten om " en maak de zin in het advies dan af. Vermeld eerst de inhoudelijke adviezen die alleen voor GS zijn bedoeld. En vermeld als laatste advies "In te stemmen met het Statenstuk."

***Niet* openbaar** aan Gedeputeerde Staten van Drenthe

***Niet* openbaar** aan Gedeputeerde Staten van Drenthe

Risico's

Risicoanalyse en beheersmaatregelen Drenthe/Groningen > [redacted]

Met opmerkingen [PD11]: Verwerk hierin ook eventuele afwijkende meningen en op welke argumenten en risico's deze zijn gebaseerd. NB. De insteek is dat in eerste instantie wordt uitgegaan van een eensluidend advies aan GS

Aanvullende informatie voor GS

Taak en rolverdeling provincies, gemeenten en RW > [redacted]

Beschrijving beschikking > [redacted]
Voorwaarden
Monitoring
Risicomanagement

Subsidievraag side-events / bijdrage VWS> [redacted]
Om te kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de bijdrage van € 500.000 vanuit VWS moet worden aangetoond dat er voor € 1 mln aan middelen totaal is ingezet aan side-events en maatschappelijke spin-off rond het WK Wielrennen 2020.
Road Worlds B.V zal deze bijdragen als aanvrager moeten tonen, deze kunnen uitgevoerd en betaald zijn door de overheden. Hiervoor hoeven geen middelen in directe zin aan RW B.V te worden overgemaakt, het gaat om het tonen van bewijslast.

Drenthe gaat zelf side-events en maatschappelijke spin-off organiseren en realiseren, de gevraagde 250.000 zullen wij dan ook niet beschikken aan RW B.V.
We zullen RW BV in staat stellen om te kunnen aantonen dat we de door VWS gevraagde middelen hebben ingezet en op welke wijze wij dat hebben gedaan.
Vraag aan Groningen om dit op dezelfde wijze te doen. Wel middelen reserveren maar niet overmaken/beschikken aan RW B.V.

RW. BV ontvangt na toekenning van het WK van de VWS in tranches de toegekende 500.000 euro voor de inzet van side-events. Zij kunnen voor 250.000 hiervoor een full-time medewerker aanstellen voor beide provincies gedurende 2 jaar voor coördinatie side-events en maatschappelijke spin-off. De overige 250.000 kunnen zij inzetten in activiteiten, promotie etc. Invulling hiervan altijd in overleg met de Stuurgroep en uitvoering in overleg met Regiegroep (zie schema)

***Niet* openbaar** aan Gedeputeerde Staten van Drenthe

Begroting side-events en maatschappelijke spin-off
250.000 middelen Groningen> inzet side-events en maatschappelijke spin-off
250.000 middelen Drenthe> inzet side-events en maatschappelijke spin-off
500.000 middelen VWS > Road Worlds B.V.

Road Worlds B.V. > middelen VWS
Taak: faciliteren Coördinatie side events en maatschappelijke spin-off
250.000 Coördinator side events en maatschappelijke spin-off
250.000 Invulling en uitvoering programma

Inkoop/subsidie juridische aspecten – wel of geen stichting > [redacted]

Financiën > dekking > [redacted] **/ Foppe Voogd**
De directe organisatiekosten van het WK Wielrennen 2020 zijn begroot op 15 miljoen euro waarbij de The Organizing Connection (TOC) heeft aangegeven dit evenement te willen uitvoeren wanneer zij van de overheden een bijdrage van 12 miljoen euro ontvangt. De overige 3 miljoen euro aan kosten willen zij zelf financieren door het zoeken van sponsoren en financiers.

Organisator TOC vraagt aan de twee provincies een gezamenlijke bijdrage van 10 miljoen euro en verwacht van het ministerie van VWS een bijdrage van 2 miljoen euro. Dit betekent concreet dat aan de provincie Drenthe gevraagd wordt om 5 miljoen euro bij te dragen in de directe kosten van de organisatie van het evenement.

De kosten van de gevraagde bijdrage aan de organisatie van het evenement ad € 5 miljoen willen we dekken uit de Financieringsreserve. In de 2e Bestuursrapportage 2018 gaan we dat verwerken.
De dekking van kosten voor een projectorganisatie en side-events van de provincie Drenthe worden gezocht in bestaande middelen uit de begrotingsjaren 2018, 2019 en 2020.

Wij voeren gesprekken met betrokken Drentse gemeenten waarbij voorwaarde is dat zij en partners als Regio Groningen-Assen en eventuele andere medefinanciers een bijdrage leveren binnen de 5 miljoen euro.

Tekst openbare besluitenlijst

Dubbelklik ***hier*** om het onderdeel Tekst openbare besluitenlijst in te vullen

Met opmerkingen [PD12]: Als op het kopblad bij Openbaar "Ja" of "Ja, later" is ingevuld, vul hier dan altijd een tekst in.

***Niet* openbaar** aan Gedeputeerde Staten van Drenthe

Verzenden

Met opmerkingen [PD13]: **Let op dat je, voordat je op de knop Verzenden klikt, Outlook OPEN hebt staan**
Druk op de knop Verzenden om de 'tekst openbare besluitenlijst' te verzenden aan het team COM. Wacht met verzenden tot je er zeker van bent, dat de 'tekst openbare besluitenlijst' volledig is ingevuld. En verstuur deze tekst pas als het gaat om de definitieve versie zoals die naar GS gaat.

Bijlagen alleen voor Gedeputeerde Staten

Bijlagen alleen voor Gedeputeerde Staten **Meekopiëren**

Welke bijlagen moeten we meesturen aan GS?? > allen

Bv
Begroting Road Worlds?
Aanvraag Road Worlds?
Brief UCI? Ook naar PS?

Met opmerkingen [PD14]: Benoem de bijlagen die alleen naar GS gaan en niet naar PS en geef ze in een opsomming weer. (NB. Vermeld verderop in dit sjabloon bij het Statenstuk zelf dan de bijlagen die naar PS gaan, tezamen met het Statenstuk.)

Met opmerkingen [PD15]: Geef per bijlage aan of deze meegekopieerd moet worden voor de GS-leden. Bijlagen die niet meegekopieerd worden, worden in de GS-kamer ter inzage neergelegd.

NB. Het Statenstuk en de eventuele daarbij horende bijlagen worden standaard mee gekopieerd voor GS.

provincie Drenthe

Statenstuk @

Met opmerkingen [PD16]: Wordt na besluitvorming in GS en bij verzending naar PS ingevuld door het team BC.

voorstel WK wielrennen 2020

Voorgestelde behandeling:
- Statencommissie Financiën, Cultuur, Bestuur en Economie op 23 mei 2018
- Provinciale Staten op 6 juni 2018
- fatale beslisdatum: 6 juni 2018

Behandeld door mevrouw [redacted] telefoonnummer (0592) [redacted] e-mail [redacted] drenthe.nl
Portefeuillehouder: de heer H.G. Jumelet

Inleiding

a. Algemeen
Het college heeft in de afgelopen weken, samen met partners, onderzoek gedaan naar de haalbaarheid om gezamenlijk met de provincie Groningen gastregio te zijn voor het WK Wielrennen in 2020 en of aan de hieraan verbonden voorwaarden kan worden voldaan.
In dit onderzoek hebben we kunnen constateren dat er veel enthousiasme en grote betrokkenheid is b j alle partners. Ook is gebleken dat de gestelde voorwaarden en gevraagde b jdrage voor de organisatie van dit evenement in 2020 reëel en haalbaar zijn.

Onze inzet met WK Wielrennen 2020:

Dit wordt de beste wedstrijd ooit
We organiseren met e kaar een perfect georganiseerde 8 – dagen wedstrijd, dit is wielrennen. Betrokken hierbij zijn het wielerplatform, clubs en vrijwilligers.

Het wordt een groot volksfeest
We zetten met elkaar het Noorden op zijn kop. Het WK dringt door tot in de haarvaten van het noorden; samen bouwen we een groot vo ksfeest. We activeren lokaal betrokkenen als welzijnswerk, dorpsverenigingen en buurtsportcoaches.

Wij maken het noorden beter
Het WK versterkt ontwikkelingen die al in gang gezet z jn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied. Bestaande programma-eigenaren werken samen en gebru ken het WK. We laten we de wereld zien wat onze regio te bieden heeft.

Wij zorgen voor verbinding
Vanuit de aanjaag-stichting (SCCNN) worden activiteiten georganiseerd als business peloton en andere initiatieven

In dit statenstuk wordt aan uw Staten het voorstel gedaan op welke w jze wij invulling geven aan de mogelijkheid om het WK Wielrennen 2020 naar Drenthe/Groningen te halen, hoe we economische en langjarig maatschappelijke spin-off willen realiseren en hoe we financiën en risico's in monitoren en beheersen.

<u>Unieke kans</u>
De provincie Drenthe heeft in oktober 2016 als eerste regio het Bike Region Label van de internationale wielersportfederatie (UCI) ontvangen. Dankzij de inzet van Drenthe op dit label heeft de UCI aan de provincies Drenthe en Groningen de unieke kans geboden om gezamenlijk gastregio te z jn voor het WK Wielrennen 2020. De UCI heeft hoge waardering voor de fietsambities in Drenthe en Groningen en heeft aan sportevenementenbureau The Organizing Connection (TOC) de vraag voorgelegd om de haa baarheid van het WK Wielrennen 2020 in Drenthe en Groningen te onderzoeken.
Wanneer uiterlijk in juni 2018 aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan zal het evenement door de UCI worden toegekend aan sportevenementenbureau The Organizing Connection en de provincies Drenthe en Groningen.

WK Wielrennen 2020

Het WK Wielrennen 2020 is een mondiaal 8- daags fietsevenement wat de provincie Drenthe, als eerste UCI Bike Region met meer nadruk op de wereldkaart kan zetten als fietsprovincie. Het WK Wielrennen 2020 kan een etalage zijn voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen. Het podium dat het WK Wielrennen 2020 biedt, zal het imago en de marketing van vr jetijds- en fietsprovincie Drenthe een grote impuls kunnen geven. Het mondiale sportevenement past bij onze fietsambities en kan bijdragen aan sociale en maatschappelijke verbinding, samenwerking in de regio bevorderen en economische impact tussen 11,9 en 22,1 miljoen euro realiseren.

Organisator

The Organizing Connection (TOC) is vanuit de UCI de beoogd organisator (rechtenhouder) van de organisatie van het WK Wielrennen 2020. TOC is een sportevenementenbureau, de eigenaar van Road Worlds 2020 B.V. en een verbindende speler in de organisatie van sportevenementen. Zij hebben in hun twintigjarig bestaan meerdere wielerevenementen in samenwerking met de internationale wielerbond UCI en lokale overheden mogen organiseren. In opdracht van de UCI is mee gewerkt aan vier WK's Wielrennen: 1998 (Va kenburg), 2012 (Va kenburg), 2013 (Toscane) en 2014 (Ponferrada). Z j organiseerden de WK's Veldrijden in 2006 (Zeddam) 2009 & 2014 (Hoogerheide) 2013 (Louisville) en 2017 (Belvaux).
In 2019 organiseert The Organizing Connection WK UCI Para-Cycling Road in Emmen en de WK UCI Para-Cycling Track in Apeldoorn.

Road Worlds 2020 B.V. is zowel organisatorisch als financieel verantwoordelijk voor de organisatie van het evenement en daarmee ook de risicodragende part j. Van de gezamenlijke regionale overheden (provincies Drenthe en Groningen) wordt door organisator Road Worlds 2020 B.V. een bijdrage gevraagd van 10 miljoen euro op een begroting van 15 miljoen euro. Aan het ministerie van VWS wordt een bijdrage van 2 mi joen gevraagd, daarnaast wordt ingezet op 3 miljoen aan bijdragen vanuit het bedrijfsleven.
Met betrokken partners, waarvan de beide provincies de belangrijkste zijn, worden afspraken gemaakt die niet alleen de financiële bijdragen vastleggen, maar ook de onderlinge verantwoordelijkheden in de organisatie van de WK.

Stichting WK Wielrennen

De huidige Stichting WK Wielrennen (SCCNN) is integraal onderdeel van het LOC (Lokale Organisatie Comité) en heeft vooral een adviserende en ondersteunende rol.
De rol van de huidige stichting is het optreden als verbinder naar het lokale bedr jfsleven en voelspriet in de noordelijke regio, zodat het noordelijke bedrijfsleven maximaal
kan profiteren van deze unieke WK. Na toekenning zal verkend worden hoe dit vorm gegeven kan worden in een samenwerking waarbij op voorhand ook aangegeven wordt dat de intentie bestaat om bepaalde functies met betrekking tot de WK te laten uitvoeren door of via de Stichting.

UCI en brief > [redacted]

Steun KNWU > [redacted]

b. Europese aspecten
Staatsteun> [redacted] /[redacted]

c. Economie/werkgelegenheid

Onze inzet: Wij maken het noorden beter

Het WK versterkt ontwikkelingen die al in gang gezet z jn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied. Bestaande programma-eigenaren werken samen en gebru ken het WK. We laten we de wereld zien wat onze regio te bieden heeft.

Economische waarde

Op basis van ervaringen met andere grote wielerevenementen worden er 300.000 – 350.000 bezoeken verwacht. De geschatte economische impact van de bezoekers, hospitality, media, technici en projectorganisatie wordt geschat op €17 miljoen, met €11,9 miljoen als behouden scenario en €22,1 miljoen als optimistisch scenario. Het is van veel factoren afhankel jk wat de economische impact zal z jn (bestedingen door bezoekers, pers, ploegen, organisatorische), maar met name het weer is hier van invloed op.
Bron: Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen**,** December 2016
In opdracht van: Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

Marketing en media

Het WK biedt de unieke mogel jkheid om het Noorden aan de wereld te tonen. Een WK wielrennen genereert veel mediawaarde. Mediawaarde is het bedrag dat hypothetisch zou moeten worden betaald om bere k in de vorm van advertenties in diverse media te kunnen verkrijgen. De mediawaarde van het WK wielrennen in Limburg in 2012 is gemeten en bedroeg 22,5 mi joen euro.

Dit is opgebouwd uit:

- Het bere k van de kranten is 141 miljoen, met een b jbehorende mediawaarde van 4,9 mi joen euro.
- De TV aandacht die het WK wielrennen in Nederland heeft genoten bedraagt vijftig uur.
- Het bere k van de TV uitingen is 49 miljoen, met een bijbehorende mediawaarde van 16,8 mi joen euro.
- De internationale TV aandacht was groot. In 22 landen hebben er uitzendingen plaatsgevonden die samen goed waren voor ruim 459 uren uitzendt jd.
- Het aantal k jkers (cumulatief) heeft wereldwijd ruim 176 miljoen bedragen
- Het evenement was goed voor twintig uur aandacht op de Nederlandse radio. De radiozendt jd vertegenwoordigt een waarde van ruim 800.000 euro.
- Wereldwijd zijn in september 2012 ruim 16.000 artikelen over het WK wielrennen verschenen op buitenlandse online nieuwssites.

Het WK biedt hiermee een groot podium voor Groningen en Drenthe om zich aan de wereld kunnen tonen en te presenteren als "Top-Dutch" regio. Het WK biedt uitstekende mogel jkheden om de wereld te laten zien hoe goed en aantrekkel jk de regio is op het gebied van wereldwijd belangr jke thema's zoals duurzaamheid, vergroening en gezond ouder worden. Daarnaast zet het WK Noorden goed op de kaart als fiets-regio en biedt het uitstekende mogelijkheden op het gebied van toerisme

Economische spin-off
In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan economische spin-off en communicatie/marketing voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.

Bijlage: Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst

d. Participatie
Onze inzet: Het wordt een groot volksfeest
We zetten met elkaar het Noorden op zijn kop. Het WK dringt door tot in de haarvaten van het noorden; samen bouwen we een groot vo ksfeest. We activeren lokaal betrokkenen als welzijnswerk, dorpsverenigingen en buurtsportcoaches.

Maatschappelijke waarde
Ten aanzien van de maatschappel jke waarde is het lastig om uitspraken te doen over de te verwachten waarde. Geconcludeerd kan worden dat de thema's fietsen, healthy ageing, energie/duurzaamheid, (sensor)technologie en recreatie hoog op de agenda staan in de twee provincies en de betrokken gemeentes. Deze thema's zijn goede aanknopingspunten om het WK Wielrennen als een vliegwiel te laten fungeren voor het realiseren van maatschappelijke waarde. Vanuit wetenschappelijk onderzoek is bekend dat een grootschalig sportevenement een katalysator kan z jn voor maatschappelijke initiatieven, mits het evenement op een juiste wijze wordt geactiveerd. In welke mate het de overheden en andere publieke en private organisaties lukt om maatschappelijke waarde te creëren is afhankel jk van het organisatieproces.
Bron: Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen, December 2016
In opdracht van: Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

Maatschappelijke spin off
Een breed gedragen en uitgevoerd maatschappel jk programma gekoppeld aan het evenement kan winst opleveren op het gebied van:

Vitaliteit: *stimuleren van gezonde leefstijl als trendbreuk tegen alsmaar stijgende zorgkosten*
• Gezonde mensen in de regio (terugdringen overgewicht en obesitas)
• Hogere levensverwachting

Economisch*: gebied op de kaart, meer bestedingen en overnachtingen.*
• Fietsregio nummer 1 in de EU, fietsprovincie nummer 1 en fietsstad nummer 1
• Regio economisch sterker, fietsen als exploitatiemiddel

Leefbaarheid/sociaal: *sociale impact vergroten. Groene projecten, openbare ruimte anders inrichten en sociale side-events*
• Positieve attitude eigen inwoners over mogel jkheden in deze regio (collectief geheugen,

mooi feest)

Duurzaamheid: *andere vormen van energie (energietransitie)*
- Mobiliteit: de fiets voor woon-werk/schoolverkeer
- Fysieke verbinding Groningen- Assen, fietssnelwegen.
- Optimale sportieve beleving van de natuur en stad.

In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan maatschappelijke spin-off en side events voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.
B jlage: Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst.

Advies

1.
2.
3. In te stemmen met het voorstel om via de planning- en controlcyclus @. Geef de dekking aan

Met opmerkingen [PD17]: Vermeld het advies van GS aan PS op basis waarvan PS een besluit kunnen nemen. Meerdere adviezen puntsgewijs en genummerd weergeven. Schrijf één beslispunt per advies. Probeer het aantal adviezen te beperken en elk advies zo duidelijk en kort mogelijk te formuleren. Begin elk advies denkbeeldig met "PS besluiten om " en maak de zin in het advies dan af.
Let op: de tekst in het advies is hetzelfde als de tekst in het Ontwerpbesluit.

Doelstelling uit de begroting

2.5 Versterken van de vrijetijdseconomie
Meer werkgelegenheid en hogere bestedingen in de vrijetijdseconomie van Drenthe

2.6 Drenthe, dè fietsprovincie
Versterken van fietsevenementen en imago fietsprovincie Drenthe

7.3 Dynamisch Drenthe
Activering door sportactiviteiten gericht op vitalisering en gezondheid

Argumenten

1.1.

Met opmerkingen [PD18]: Geef de argumenten aan die van belang zijn voor je advies. Vat de kern van ieder argument samen in één zin die je cursief weergeeft. Begin deze cursieve zin denkbeeldig met "want ."; de tekst die dan volgt, slaat terug op het advies dat erbij hoort. Bij elk argument geef je in een korte alinea een toelichting. De toelichting geef je niet cursief weer. Het argument moet overtuigend zijn, het geeft aan waarom ingestemd zou moeten worden met het advies. Laat de nummering van de argumenten corresponderen met de nummering van de adviezen. Dus argumenten 1.1. en 1.2. etc. verwijzen naar advies 1 en argumenten 2.1. en 2.2. etc. verwijzen naar advies 2 etc.

Tijdsplanning

Juni 2018 –	besluitvorming PS
Juni 2018	beschikking Road Worlds B.V.
Juni 2018	besluit toekenning UCI
Sept 2018	start voorbereiding evenement en uitwerking organisatie en maatschappel jke spin off

*Beleids*brief aan Provinciale Staten van Drenthe @-6

Jan 2019 start uitvoering maatschappelijke spin off
Sept 2020 WK Wielrennen 2020

Financiën

In te stemmen met het voorstel om via de planning- en controlcyclus @.

Monitoring en evaluatie

Monitoringsplan / organisatieschema > [redacted] en [redacted]

Beschr jving van de conceptbeschikking – definitieve versie voor 23 mei > [redacted]

Communicatie

Het WK biedt de unieke mogelijkheid om het Noorden aan de wereld te tonen. Een WK wielrennen genereert veel mediawaarde. Zie ook paragraaf economie/werkgelegenheid.

In de bijlage wordt weergegeven vanuit we ke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan communicatie en marketing voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenl jke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.

Bijlage: Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst.

Met opmerkingen [PD19]: Als het voorstel uit de bestaande begroting wordt gedekt:

Neem in het Advies aan **GS** op het kopblad (dus **niet in het Statenstuk zelf**) op:
€ @ beschikbaar te stellen ten laste van budget @.

(Noem bij budget nummer en naam prestatie.)

Als het Statenstuk daarna in PS aan de orde komt, is de dekking al geregeld. Er hoeft dan niet meer een besluit door PS over de dekking te worden genomen.

Met opmerkingen [PD20]: Als het voorstel niet uit de bestaande begroting kan worden gedekt:

Neem in het Advies aan **GS** op het kopblad (dus **niet in het Statenstuk zelf**) op:
Aan PS via de planning- en controlcyclus voor te stellen @.

(Geef de dekking aan.)

Neem in het Advies aan **PS** in het **Statenstuk** op:
In te stemmen met het voorstel om via de planning- en controlcyclus @.

(Geef de dekking aan.)

Bijlagen

1. **Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur**
2. **Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, toelichtende tekst.**
3.
4.
5.

Met opmerkingen [PD21]: Benoem de bijlagen en geef ze genummerd in een opsomming weer. Het gaat hier om de bijlagen die met het Statenstuk naar PS worden gestuurd. Voeg de genoemde bijlagen in dezelfde volgorde toe en geef op de bijgevoegde bijlagen zelf ook duidelijk het identieke nummer weer: bijlage 1, bijlage 2, etc.

Ter inzage in kamer C0.39

Zijn er stukken die we ter inzage moeten leggen? > allen

Met opmerkingen [PD22]: Benoem de onderliggende stukken die in de kamer C0 39 ter inzage gelegd worden, en geef ze in een opsomming weer.

1.
2.
3.
4.
5.

Assen, @
Kenmerk: @

Met opmerkingen [PD23]: Datum wordt ingevuld door het team BC.

Met opmerkingen [PD24]: Kenmerk wordt ingevuld door het team BC

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

mevrouw drs. J. Klijnsma, voorzitter
mr. L. Maarleveld, secretaris a.i.

/coll.

Met opmerkingen [PD25]: Geef hier (zonodig) een nadere toelichting voor PS, met relevante achtergrondinformatie voor PS.

*Ontwerp*besluit @-1

Provinciale Staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van Drenthe van @, kenmerk @;

gelet op ;

BESLUITEN:

Dubbelkl k ***hier*** om het advies in de beleidsbrief van het Statenstuk te kopiëren

Assen, 6 juni 2018

Provinciale Staten voornoemd,

, griffier , voorzitter

/coll.

Als je het hele sjabloon hebt ingevuld en je alle opmerkingenballonnen in de kantl jn in één keer wilt verwijderen, dubbelklik dan hieronder. Alle opmerkingenballonnen in de kantl jn worden zo uit het document verwijderd.

Dubbelkl k ***hier*** om de opmerkingenbalonnen te verwijderen.

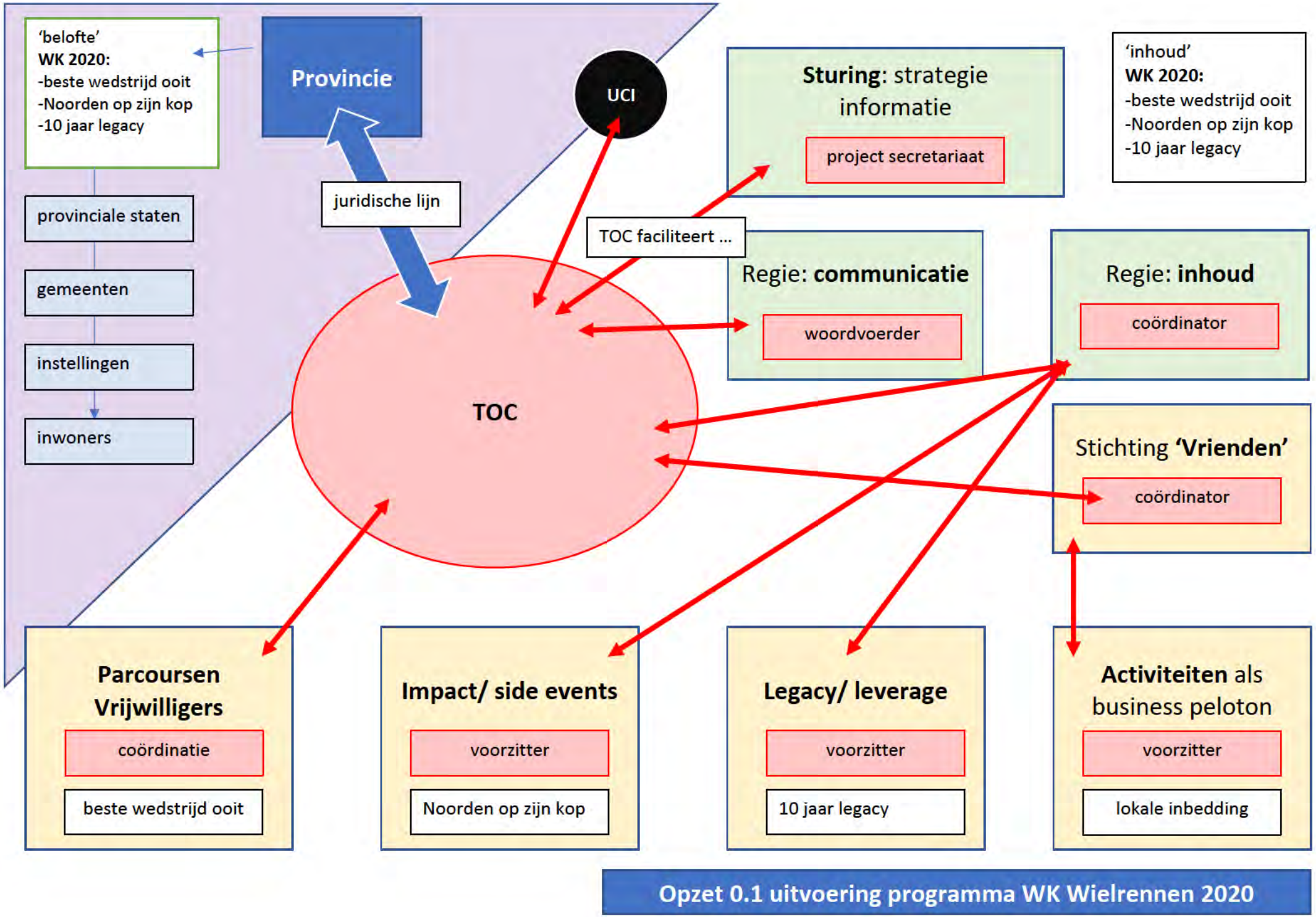
Met opmerkingen [PD26]: Datum wordt ingevuld door het team BC.

Met opmerkingen [PD27]: Kenmerk wordt ingevuld door het team BC.

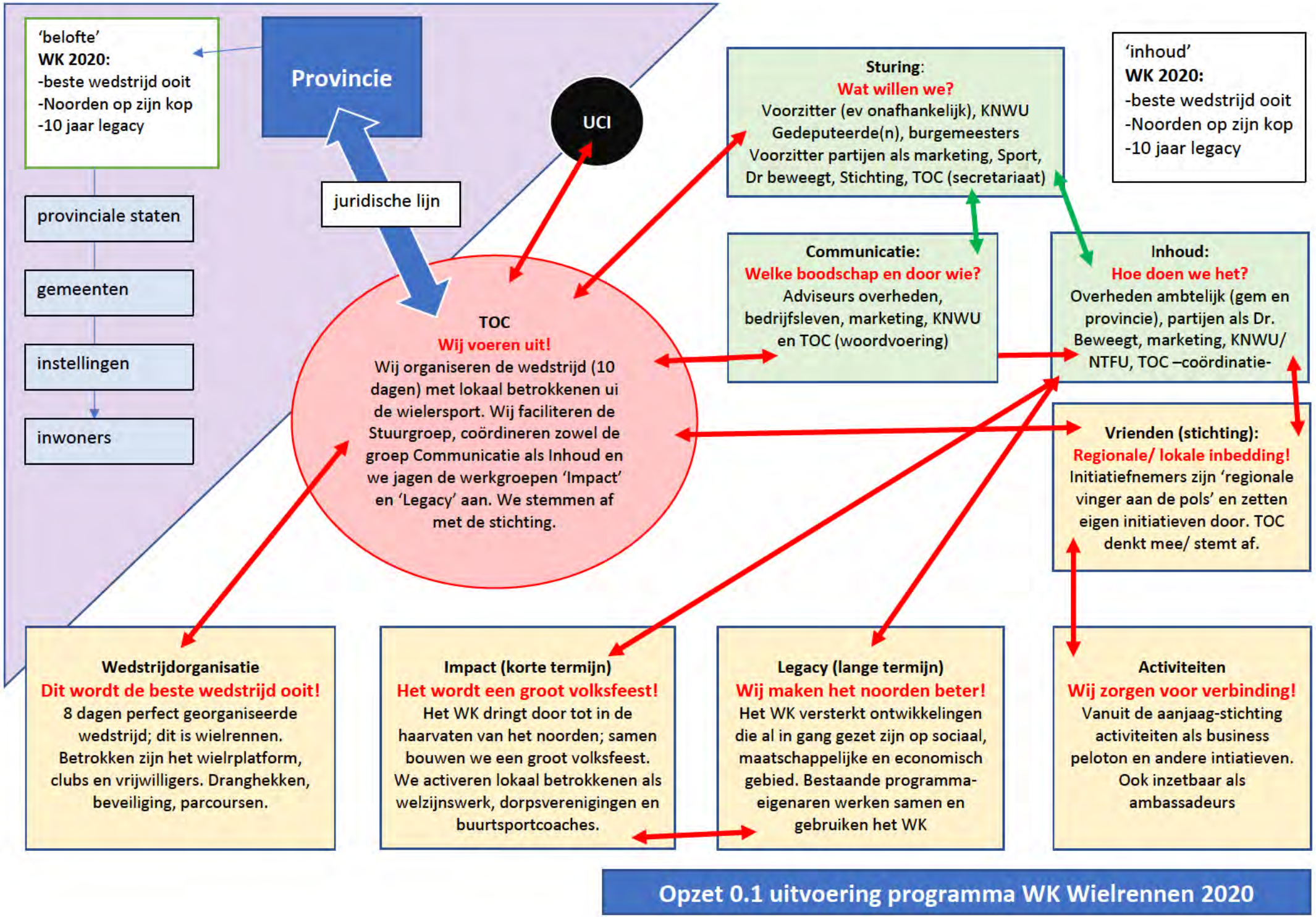
Met opmerkingen [PD28]: Als dit van toepassing is, vermeld je de wet- of regelgeving waarop de besluitvorming door PS is gebaseerd.

Met opmerkingen [PD29]: Vermeld de formele besluiten die PS moeten nemen. Let op: de tekst in het Ontwerpbesluit is hetzelfde als de tekst in het advies in de beleidsbrief van het Statenstuk.

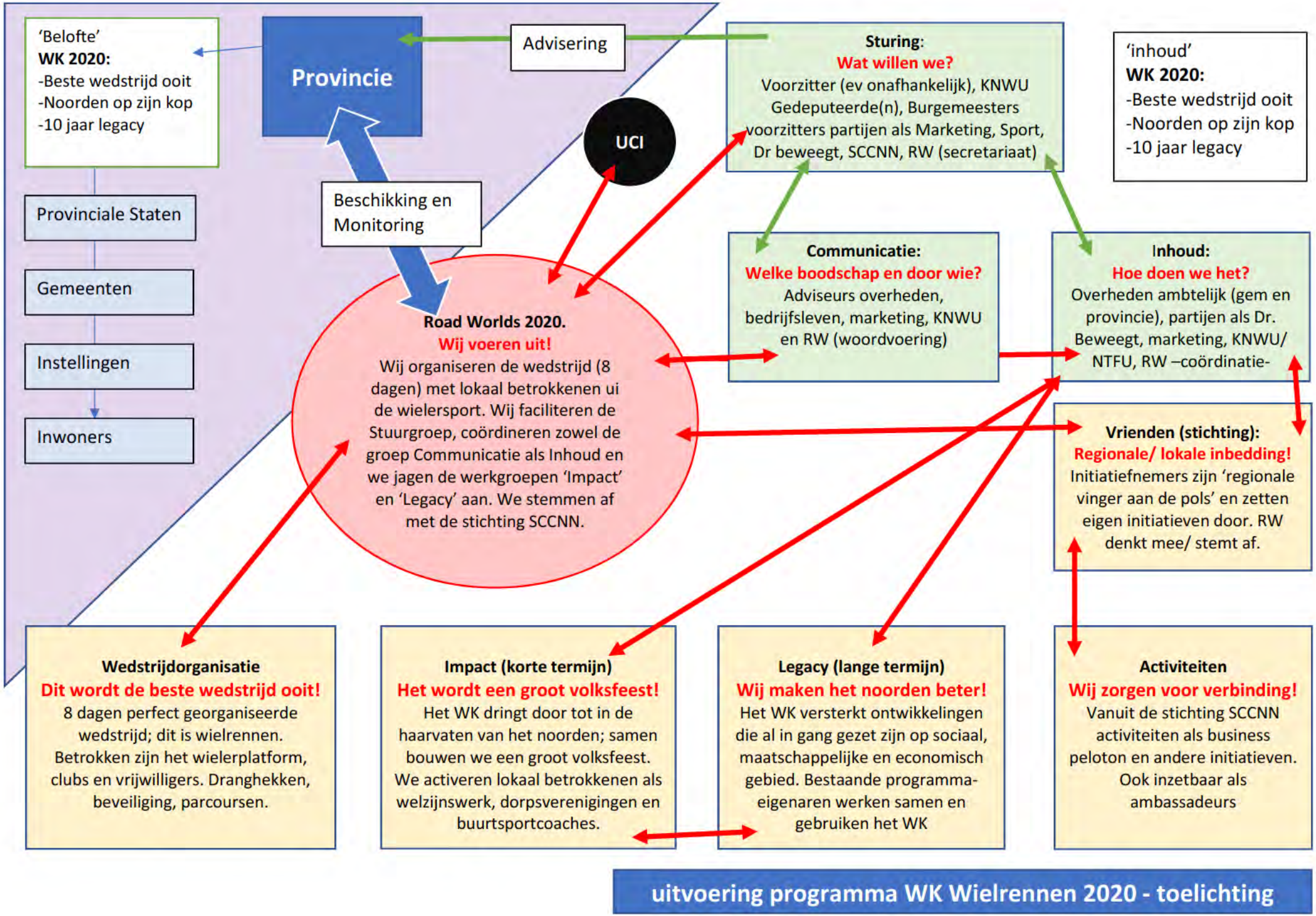
Met opmerkingen [PD30]: Hier wordt automatisch de datum van de PS-vergadering ingevuld.

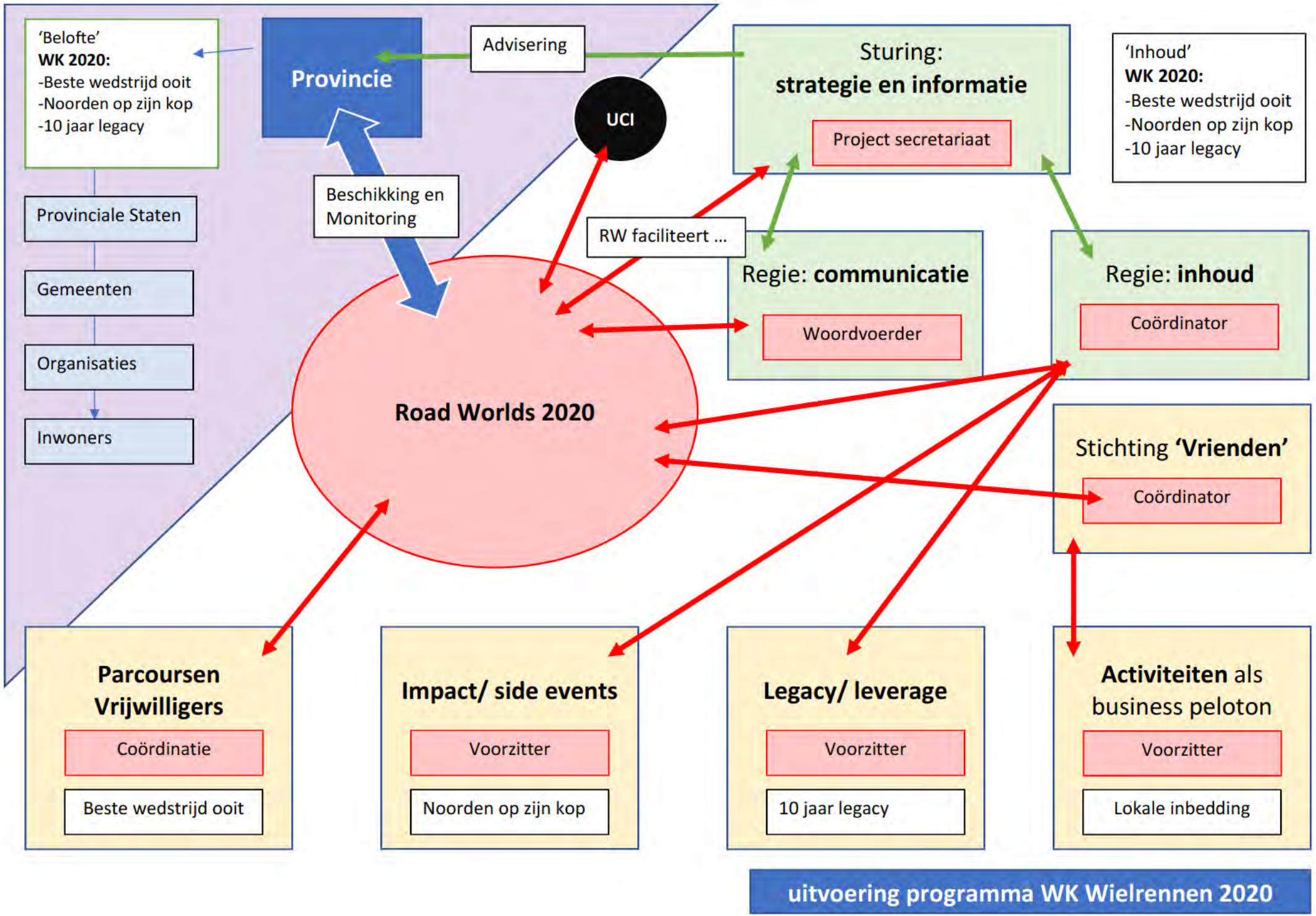
Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020

Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020

uitvoering programma WK Wielrennen 2020 - toelichting

'Belofte'
WK 2020:
-Beste wedstrijd ooit
-Noorden op zijn kop
-10 jaar legacy
Provincie
Advisering
Sturing:
strategie en informatie
Project secretariaat
'Inhoud'
WK 2020:
-Beste wedstrijd ooit
-Noorden op zijn kop
-10 jaar legacy
Provinciale Staten
Gemeenten
Organisaties
Inwoners
Beschikking en Monitoring
UCI
RW faciliteert ...
Regie: communicatie
Woordvoerder
Regie: inhoud
Coördinator
Road Worlds 2020
Stichting 'Vrienden'
Coördinator
Parcoursen Vrijwilligers
Coördinatie
Beste wedstrijd ooit
Impact/ side events
Voorzitter
Noorden op zijn kop
Legacy/ leverage
Voorzitter
10 jaar legacy
Activiteiten als business peloton
Voorzitter
Lokale inbedding
uitvoering programma WK Wielrennen 2020

Risico's				Beheersing	
Regel	**Ongewenste gebeurtenis**	**Oorzaak**	**Gevolg**	**Beheersmaatregel**	**Risicoprofiel**
Actuele risico's voor subsidieverlening WK Wielrennen 2020 aan RW					
1	Een van beide provincies heeft geen positief besluit	Geen vertrouwen tussen bestuurders en ambtenaren om het gezamenlijke belang te zien: er dient commitment te zijn tussen beide colleges om de Staten van provincie Drenthe en provincie Groningen te vragen dit evenement te ondersteunen in de financiële bijdrage en medewerking	- UCI laat het WK elders organiseren; dit is onze enige en laatste kans het WK naar Drenthe en Groningen te krijgen - Alle inzet is voor niets geweest als positieve besluitvorming niet t jdig gerealiseerd is	Inzet van beide CDK's vragen mocht het op portefeuilleniveau bestuurlijk niet lukken om in beide provincies een positief besluit te laten nemen	middel
2	RW accepteert de (subsidie) voorwaarden niet	De provinciale (subsidie) voorwaarden uit de beschikking zijn voor indienen van de aanvraag bij RW niet bekend, RW wil een overeenkomst sluiten tbv de samenwerking voorafgaand aan de besluitvorming en wij niet	We komen niet tot overeenkomst met RW	Voorafgaand aan het indienen van het GS stuk de voorwaarden voorleggen aan RW, voor aanbieden aan PS de afstemming vastleggen	laag
3	Het evenement wordt aan een ander land gegund	- Andere partners bieden UCI een beter bid - We krijgen geen bevestiging dat wij de enige in de race z jn - RW is niet de rechtenhouder om het WK te organiseren; wij hebben geen schriftelijke bevestiging gezien	- Veel voorbereidingst jd/ kosten verdwenen - Geloofwaardigheid in betrouwbare overheid geschaad	Ontbindende voorwaarden in de beschikking opnemen indien na overeenkomst met RW het WK toch aan een andere regio gegund wordt	laag
Risico's na subsidieverlening WK Wielrennen 2020 aan RW					
4	- Provincies blijven na het WK Wielrennen 2020 achter met kostenpost; - Het evenement gaat de provincies meer dan € 5 mln per provincie kosten	- RW is niet in staat om zich minimaal aan het budget te houden - Eerdere WK's kenden tekorten: in Bergen (€ 4 miljoen) en een aantal jaren geleden in Limburg - VWS wijst de onderbouwing van de side events af waardoor de € 500.000 niet betaald wordt en de beide provincies hiervoor opdraaien - RW is een lege BV, die geen tegenvallers kan dragen (principe kale kip) - Gemeente wil niet opdraaien voor de kosten van het aanpassen van het wegdek - VWS kent de subsidie van 2 miljoen niet toe, na indienen subsidieaanvraag duurt dit nog 13 weken, dat moment valt na de PS vergaderingen	- Provincies moeten meer subsidie “nabrengen” - Slechte pers: zoveelste voorbeeld van foute inschatting, naief bestuur bij provincies, onlangs recente voorbeelden, gewaarschuwd mens telt voor twee - Verlies van vertrouwen Groningse en Drentse burger in provinciale overheid - Terug naar PS voor aanvullende financiële middelen die niet begroot zijn, zijn deze wel besch kbaar?	- Provincie zorgt voor subsidieverstrekking voor een onafhankelijke toets op de door RW aangeleverder begroting - Na het wielerevenement zorgen provincies voor een controleverklaring op de jaarrekening RW heeft bij de reeds ingediende subsidieaanvraag een cashflowoverzicht en sponsorplan aangeleverd. De bevoorschotting zal hierop aangepast worden. RW zorgt voor complete projectbeheersing aan de provincies in de vorm van inzicht in de voortgang, financiële stand van zaken en risico's voorzien van beheersmaatregelen Instellen stuurgroep bestaande uit leden van de provincies om projectbeheersing te toetsen en daar waar nodig bij te sturen Provincies nemen ambtel jk contact op met VWS om de randvoorwaarden voor het toekennen van de side events helder te hebben en mee te nemen in de projectbeheersing van RW	hoog
5	RW haalt minder dan € 3 miljoen aan sponsorgelden op	De bedrijvendichtheid is in de provincie Groningen en Drenthe kleiner als elders in het land	Minder inkomsten dan begroot	RW heeft bij de reeds ingediende subsidieaanvraag een cashflowoverzicht en sponsorplan aangeleverd. De bevoorschotting zal hierop aangepast worden. RW komt met scenario's hoe doorgang WK te garanderen bij tegenvallende kosten en sporsorbijdrages Provincies verlenen medewerking aan ophalen sponsorgelden bij grote en innovatieve bedr jven in de vorm van intentieverklaringen	middel
6	Onrechtmatige declaraties/verantwoording kosten van RW	We hebben weinig zicht op het huishoudboekje van RW	- Financieel gewin voor RW - Onrechtmatige toewijzing subsidie	Monitoren voor het evenement, cashflowoverzicht van RW als basis voor alle inkomsten en uitgaves, uitvoeren kwalitatieve check op de facturen. Stuurgroep houdt toezicht op het monitoringsplan	middel
7	De kosten voor RW z jn hoger als begroot	- RW heeft een begroting opgesteld die hoger uitvalt - RW heeft onvoldoende financiële bewaking/controle ingesteld	RW maakt verliezen met mogelijke faillissement tot gevolg	Instellen Stuurgroep met leden van de provincies om continue borging grootste risico's te garanderen - Provincie zorgt voor subsidieverstrekking voor een onafhankelijke toets op de door RW aangeleverder begroting - Na het wielerevenement zorgen provincies voor een controleverklaring op de jaarrekening RW heeft een 1e risico-analyse opgesteld met beheersmaatregelen, deze zit bij de subsidieaanvraag RW zorgt voor complete projectbeheersing aan de provincies in de vorm van inzicht in de voortgang, financiële stand van zaken en risico's voorzien van beheersmaatregelen RW heeft bij de reeds ingediende subsidieaanvraag een cashflowoverzicht en sponsorplan aangeleverd. De bevoorschotting zal hierop aangepast worden.	middel
8	Er dienen aanvullende veiligheidsmaatregelen te worden getroffen	Een onverwachte toename van terreurdreiging	Extra kosten worden gemaakt	Afsluiten verzekering terreurdreiging door RW	middel
9	De side events en het spin-off programma leveren de lokale ondernemers minder omzet op dan verwacht	- Te weinig betrokkenheid van lokale ondernemers door inzet ondernemers buiten Drenthe - Te weinig draagvlak bij inwoners - Geen betrokkenheid bedrijfsleven - Overheden trekken het teveel naar zich toe - Overheden organiseren vooral zelf side events - Organisatie RW te ver op afstand - Verschillende belangen bij de diverse partijen (RW, provincies, gemeenten, bedrijfsleven, inwoners/dorpen)	- Imagoverlies GS en PS: Doelstelling GS en PS, om een financiële impuls te geven aan de provincie om ja te zeggen tegen het evenement kan niet nagekomen worden - WK2020 wordt geen volksfeest - Het WK Wielrennen heeft met deze uitkomst alleen maar heel veel geld gekost en weinig aan spin off (maatschappel jke en economisch) opgeleverd. - Negatieve beleving in Drenthe * Politiek gedoe * Negatieve beeldvorming van Drenthe/Groningen	Projectgroep wordt opgericht voor het ontwikkelen van het spin off evenement en het monitoren van de voortgang	middel

Risico's				Beheersing	
Regel	**Ongewenste gebeurtenis**	**Oorzaak**	**Gevolg**	**Beheersmaatregel**	**Risicoprofiel**
10	Moeizame of slechte samenwerking tussen de andere partners (niet zijnde provincies), zoals bijvoorbeeld organisatie RW, locaties waar het WK langs komt en gemeentes	- Onduidelijke afspraken betreffende de samenwerking: + Wie doet wat, hoe gaan we met elkaar om, hoe gaan we om met verschillen in opvatting en uitvoering. + Hoe werken we samen? Hoe de-escaleren we problemen, risico's en uitdagingen?	- Bestuurlijke en politieke onrust en gedoe - Energie en tijdverslindend waar geen tijd te verliezen is - Negatieve beeldvorming overheden en partners welke doorwerkt naar beeldvorming WK en regio - Minder spin-off dan gewenst	In het monitoringsplan beheersmaatregelen opstellen zodat het riscoprofiel laag wordt	middel
11	VWS beschikt minder geld dan begroot	- RW haalt meer sponsorgeld/inkomsten binnen dan begroot - Medewerking provincie om sponsorgelden op te halen is zeer succesvol - VWS heeft andere belangen bij het houden van het WK in het noorden, dan de noordelijke provincies	- Provincies hebben alleen kosten, geen baten	Provincies maken afspraken met VWS over een evenredige verdeling bij een positieve begroting	middel
12	Er komen aanvullende wensen na toekenning evenement	- Gemeentes hebben onredelijke wensen tav: + routes (ondanks goedgekeurd tracé UCI) + extra VIP-plaatsen bovenop hetgeen toegekend is + voorkeursbehandeling	- Imagoverlies (bij burgers) indien aanvullende (politieke) wensen worden gehonoreerd	Provincies dienen naar gemeentes helder te zijn in het verwachtingsmanagement: wij subsidieren, wij organiseren niet! Transparant zijn in wat de provincie doet	middel
13	- RW stopt/staakt al haar activiteiten voorafgaand aan het WK - Er is geen aansprakelijkheid bij RW mogelijk	- RW blijkt een incapabele organisatie te zijn - RW is een lege BV - Hogere kosten en/of lagere inkomsten - Onvoorziene situaties (geen calamiteiten)	- Subsidiegelden uitgegeven zonder WK - Bestuurlijke crisis en negatief imago, media die de mislukking uitvergroot met het beeld dat gemeenschapsgeld is verkwist	Met UCI afspraken maken dat b j het wegvallen van RW de organisatie van het WK gegarandeerd blijft Uitzoeken in welke BV's van de organisatie geld zit en hoe de aansprakel jkheid is georganiseerd, zekerheidsstelling onderzoeken RW heeft een 1e risico-analyse opgesteld met beheersmaatregelen, deze zit bij de subsidieaanvraag - Provincie zorgt voor subsidieverstrekking voor een onafhankelijke toets op de door RW aangeleverder begroting - Na het wielerevenement zorgen provincies voor een controleverklaring op de jaarrekening RW heeft bij de reeds ingediende subsidieaanvraag een cashflowoverzicht en sponsorplan aangeleverd. De bevoorschotting zal hierop aangepast worden. RW zorgt voor complete projectbeheersing aan de provincies in de vorm van inzicht in de voortgang, financiële stand van zaken en risico's voorzien van beheersmaatregelen	middel
14	Wijzigingen in weginrichting (door overheden) tussen toekenning evenement en het WK	Wegbeheerder voert een reconstructie van de weg(inrichting)/kruispunt/kunstwerk uit	- Ontevredenheid tussen UCI, provincie en gemeente - imagoschade	B j bespreking route, ook verwachting/planning van reconstructie van het tracé bespreken; afspraken vastleggen In de intentieverklaringen tussen de provincies en de gemeentes de randvoorwaarden tav route/bere kbaarheid en faciliteiten (zoals parkeerruimte/tribuneruimte ed) benoemen	laag
15	UCI heeft dwingende/onredel jke eisen tav weginrichting	UCI komt na toekenning, maar voor WK2020 met aanvullende eisen tav weginrichting/type bestrating	Ontevredenheid tussen UCI-provincie-gemeente (imagoschade)	Verkenning route en gewenste/benodigde aanpassingen in weginrichting vastleggen en naar handelen	laag
16	Verbod op staatssteun	Het afgeven van een DAEB hebben we nog niet eerder gebruikt. Andere vrijstellingsmogel jkheden zijn er niet	Subsidie kan als onrechtmatig worden aangemerkt indien niet aan alle voorwaarden van de DAEB wordt voldaan. De maximale overheidsbijdrage is gesteld op 15 miljoen	De DAEB voorwaarden zijn in de uitvoeringsovereenkomst vastgelegd	laag
17	Gemeentes zeggen geen medewerking toe in de aanloop naar de toekenning WK 2020	- gemeentes zeggen geen financiele middelen toe voor maatregelen om WK2020 in hun gemeente te faciliteren - gemeentes hebben geen prioriteit (of belang) om WK2020 door hun gemeente te laten komen - gemeentes geven aan dat vergunningverlening volgens de reguliere kanalen moet (steken geen effort in voorspoedige/eenvoudige vergunningverlening)	Moeizame totstandkoming besluitvorming WK2020	Rondje langs de Drentse gemeentes gehad, de 1e inventariatie is erg positief! Gemeentes convenant met fotomoment laten tekenen Gemeentes intentieverklaring laten tekenen	laag
18	De onderneming maakt "winst"	- De kosten zijn tov de baten beduidend lager, maar binnen het budget van € 15 miljoen - RW heeft een (grote) meevaller in de balans - RW levert een lagere kwaliteit als geëist/gewenst - Op de kosten van TOC zit een winstmarge	- Vragen van Staten/burgers/derden of provincies niet teveel subsidie heeft verstrekt	RW zorgt voor inzicht van voortgang, financiele stand van zaken en risico's: complete projectbeheersing aan de provincies RW dient zich te houden aan vigerende Wet & Regelgeving Opnemen in de besch kking hoe om te gaan met winst in de uurtarieven en met een positieve explotatie	laag
19	Klacht van een andere sportevenementen organisatie	Zij hadden aanspraak wllen maken op de organisatie van het WK2020. TOC is niet door een openbare procedure geselecteerd	Vragen van Staten/burgers/derden of provincie niet teveel subsidie heeft verstrekt. Is de staatssteuntoets wel op de juiste wijze tot stand gekomen?	TOC heeft een subsidieaanvraag ingediend we ke door de ontvangers beoordeeld is. Een derde had ook een aanvraag in kunnen dienen	laag

Papendallaan 49
6816 VD Arnhem

NL55 RABO 0394 7745 15
KvK 40407194

085 070 19 00
info@knwu.nl
knwu.nl

Union Cycliste Internationale
Attn. General coordination services
Candidature-UCI WC Road 2020
12, Ch. De La Mêlée, 1860 Aigle
Switzerland

Arnhem, 21st of March 2018

Subject: **Candidate 2020 UCI Road World Championships**

Dear Madame / Sir,

The Royal Dutch Cycling Union (KNWU) supports the candidature of Road Worlds 2020 BV, headed by [redacted] for the organization of the 2020 UCI Road World Championships.

During the last few years they proved they are capable of organizing great events; for example several BMX World Cups, the 2014 UCI BMX World Championships, the 2015 UCI Para-cycling track World Championships and several UCI Cyclo-Cross World Championships.

The northern part of the Netherlands is a strong partner in this bid. It is characterized by its structural way of working from the base with a larger goal in mind. For example, the Drenthe region is the first UCI Bike Region and, from this program, it is working towards the 2020 UCI Road World Championships through broad sports, competitive sports and top-class sports.

In this past period, many projects have been started and successful within the region, a BMX track and a Velodrome have been realized and several top events have been organized at all levels and disciplines of cycling.

We hope the bid from Road Worlds 2020 BV will convince the UCI to grant them the honour and pleasure of organizing the 2020 UCI Road World Championships.

Yours sincerely,

Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie

[redacted]

[redacted]
CEO

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Statenstuk

Met opmerkingen [PD1]: Gebruik dit sjabloon voor zaken die na behandeling in GS door moeten naar (een Statencommissie en) PS voor formele besluitvorming door PS.

Algemene gegevens	
Opsteller	[redacted] tst. [redacted]
Team	Plattelandsontwikkeling
Datum	vrijdag 20 april 2018
Uiterste behandeldatum in GS:	*8 mei 2018*
Toelichting:	

Verantwoordelijke
Foppe Voogd
Paraaf verantwoordelijke
Bespreken:

Met opmerkingen [PD2]: Vermeld de datum waarop het stuk gereed is.

Met opmerkingen [PD3]: Als er een uiterste behandeldatum in GS is, geef die datum dan aan en vermeld dan altijd bij de toelichting de reden daarvan.

Verwijzing naar speerpunt collegeakkoord/programma begroting
Kies een item

Portefeuillehouder
Henk Jumelet

Met opmerkingen [PD4]: Geef hier aan in welke relatie het stuk staat tot het collegeakkoord dan wel de begroting. Vermeld het nummer en de naam van het speerpunt uit het collegeakkoord / het nummer en de naam van het programma uit de begroting.

Intern voorbereid met	***Afwijkende mening***
1. [redacted] (S&I)	
2. [redacted] (S&I)	
3. [redacted] (BC)	
4. [redacted] (Fin)	
5. [redacted] (VTE)	

Paraaf directeur-secretaris
Leendert Maarleveld

Met opmerkingen [PD5]: Vermeld de naam van het team/programma en de medewerker(s) met wie je het stuk hebt voorbereid. Wees compleet in het vermelden van de teams/programma's, maar probeer verder de lijst te beperken tot de voor dit GS-stuk meest relevante medewerkers uit die teams/programma's.

Met opmerkingen [PD6]: Geef met Ja of Nee aan of er sprake is van een mening die afwijkt van het advies van het stuk. Zo ja, verwerk deze afwijkende mening duidelijk in het stuk, op het Niet openbaar blad, onder risico's.

Archivering	
Datum:	*Registratienummer:*
	nr.
	nr.
	nr.

Communicatie
Openbaar:
Ja
Persbericht: Ja
Bekendmaking:
Niet van toepassing

Met opmerkingen [PD7]: Geef aan of het stuk vanuit communicatieoogpunt direct wel of pas later openbaar is. Soms moet een besluit later bekend worden gemaakt. Vul dan 'Ja, later' in. Het besluit wordt in dat geval op de 'slapende lijst' gezet. Neem bij twijfel hierover contact op met het team COM.

Met opmerkingen [pd8]: Geef aan of er een afzonderlijk persbericht noodzakelijk is. Dit is het geval voor belangrijke of actuele onderwerpen. Neem in zo'n geval tijdig contact op met het team Communicatie. Neem in zo'n geval tijdig contact op met het team COM. Een concept-persbericht voeg je niet bij het GS-stuk.

Onderwerp

voorstel WK wielrennen 2020

Met opmerkingen [PD9]: Vermeld in enkele woorden het onderwerp van het stuk.

1. In te stemmen met het beschikbaar stellen van de bijdrage van € 5 miljoen voor het WK Wielrennen 2020
2. In te stemmen met de dekking van dit bedrag uit de Financieringsreserve
3. In te stemmen met rapportage over de voortgang zal conform de P&C-cyclus.

Beslissing GS

Risico's

Met opmerkingen [PD10]: Verwerk hierin ook eventuele afwijkende meningen en op welke argumenten en risico's deze zijn gebaseerd. NB. De insteek is dat in eerste instantie wordt uitgegaan van een eensluidend advies aan GS

Om de risico's en bijhorende beheersmaatregelen goed in beeld te brengen is er middels een werksessie een interne risicoanalyse gemaakt en uitgewerkt. Hierin is in beeld gebracht welke risico's zijn gesignaleerd, deze zijn geclassificeerd en er zijn beheersmaatregelen voor beschreven welke van belang zijn voor besluitvorming door GS en PS in mei en juni 2018.
Bij een positief besluit en toekenning van het evenement zal de risicoanalyse opnieuw worden uitgevoerd, en voortdurend worden gemonitord en bijgesteld indien nodig.
De risicoanalyse en beheersmaatregelen zijn uitgewerkt in bijlage.

Ook de provincie Groningen heeft een interne risicoanalyse opgesteld. Beide analyses worden maandag 23 april in een ambtelijk overleg samengevoegd tot één gezamenlijke risicoanalyse met beheersmaatregelen.

Aanvullende informatie voor GS

Structuur voor samenwerking, afstemming en monitoring
Toelichting bijlagen opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en tekstversie
Om te komen tot een heldere structuur voor een goede rol- en taakverdeling, constructieve samenwerking en goed georganiseerde monitoring en afstemming over de voortgang is in de bijlage een projectstructuur uitwerkt. In deze structuur zijn de rollen en taken van de verschillende partners in beeld gebracht en op welk niveau overleg en afstemming zal plaatsvinden. Doel van deze structuur is te komen tot een optimale economische en maatschappelijke spin-off, goede monitoring van de voortgang en de mogelijkheid om gezamenlijk te sturen op risico's die mogelijk gaandeweg ontstaan.
De stuurgroep zal bestaan uit bestuurders van provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN) .....(nader in/aan te vullen en uit te werken)
De regiegroep zal bestaan uit medewerkers van provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN) .....(nader in/aan te vullen en uit te werken)

Road Worlds B.V. is verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijd en faciliteert het proces m.b.t. spin-off, side-events en "volksfeest".
Vanuit de subsidiebeschikking die wordt afgegeven door de provincies aan Road Worlds ontstaat een formele relatie tussen beide partijen. Volgens de voorwaarden wordt een monitoringsplan opgenomen dat op regelmatige basis de voortgang wordt gerapporteerd op de onderdelen die in de beschikking zijn opgenomen.

De invulling van spin-off, side-events en "volksfeest" wordt gedaan door regionale en lokale organisaties en het bedrijfsleven. Als facilitator van dit proces rapporteert Road Worlds B.V. over de voortgang. In werkgroepen worden initiatieven verzameld en op elkaar afgestemd. De verantwoordelijkheid voor deze initiatieven blijft bij de lokale partijen.
De provincie draagt bij aan het WK Wielrennen 2020 op basis van beoogde maatschappelijk en economische effecten. Hierbij is het van belang dat informatie-uitwisseling plaatsvindt en dat er mogelijkheden zijn om deze effecten indien gewenst te beïnvloeden. Hiervoor neemt de provincie zitting in een stuurgroep op bestuurlijk niveau en wordt ambtelijk bijgedragen en input geleverd in de regiegroep en waar nodig de werkgroepen.

De wedstrijden worden voor een groot gedeelte georganiseerd op de openbare weg. Hiervoor is medewerking, bijvoorbeeld in de vorm van vergunningen, nodig van de gemeenten. Bovendien hebben de gemeenten een belangrijke rol bij het realiseren van de beoogde maatschappelijk en economische effecten. Het is belangrijk dat de gemeenten deze kansen herkennen en inspanningen doen om deze te verzilveren en zich inzetten om de organisatie van de wedstrijden mogelijk te maken. Road Worlds organiseert de wedstrijden en faciliteert het proces om te komen tot een optimaal spin-off programma, side-events programma en volksfeest.
Een eerste verkenning bij gemeentelijke bestuurders heeft positieve houding opgeleverd t.o.v. de gevraagde rol van gemeenten.

Beschrijving beschikking subsidieaanvraag

Road Worlds B.V. is verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijden en heeft bij de provincie Drenthe en de provincie Groningen identieke subsidieaanvragen ingediend voor een subsidiebijdrage t.b.v. de organisatie van het WK Wielrennen 2020.

De provincie verleent een incidentele subsidie van maximaal € 5.000.000,00.
Dit bedrag is inclusief eventuele belastingen, waaronder de btw-component, welke voor rekening van aanvrager zijn.

Voorwaarden
De subsidie wordt verleend voor de organisatie van het WK Wielrennen 2020 onder de voorwaarden dat:

a) Het evenement door UCI aan TOC/RW wordt gegund.
b) Het evenement wordt uitgevoerd overeenkomstig Bid (versie…)
c) Er een Stuurgroep wordt ingesteld.
   De volgende partners/stakeholders zijn hierin bestuurlijk vertegenwoordigt:
   provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN) …….(nader in/aan te vullen)
d) De Stuurgroep monitort en adviseert de colleges op basis van het monitoringsplan (versie..) Voorafgaand aan iedere bevoorschotting over de voortgangsrapportages.
e) De gevraagde bijdragen aan VWS en de provincie Groningen worden verleend.
f) Aangaan van een DAEB-uitvoeringsovereenkomst

Betalingen
De bevoorschotting zal plaatsvinden volgens onderstaand schema:

1 juli 2018	€ 500.000,--
1 december 2018	€ 500.000,--
1 maart 2019	€ 1.000.000,--
1 september 2019	€ 1.000.000,--
1 maart 2020	€ 1.000.000,--
1 september 2020	€ 1.000.000,--

Monitoring/risicomanagement
Voorafgaand aan iedere bevoorschotting (m.u.v. 1 juli 2018) dient Road Worlds B.V. een voortgangsrapportage in.
Uit deze rapportage moet blijken dat de realisatie zowel financieel als inhoudelijk volgens planning verloopt.
De Stuurgroep beoordeeld de voortgangsrapportage op basis van het monitoringsplan of de activiteiten financieel- en inhoudelijk volgens planning verloopt, en adviseert het college hierover, voorafgaand aan het verstrekken van het volgende voorschot.

Verplichtingen:
Road Worlds B.V. stelt de provincie direct schriftelijk op de hoogte van:
1. wijzigingen op de ingediende plannen;
2. het (deels) niet uitvoeren van de gesubsidieerde activiteit(en);

3. relevante wijzigingen in de financiële en organisatorische verhouding met derden;
4. Wanneer niet aan alle voorwaarden wordt voldaan.

Indien Road Worlds B.V. niet voldoet aan de voorwaarden en verplichtingen kan GS het besluit tot subsidieverlening in nadeel van RW wijzigen of intrekken en het uitbetaalde subsidiebedrag geheel of gedeeltelijk terugvorderen.

Staatssteun
Vanwege de maatschappelijke waarden (beleven en beoefenen) van sport en marktfalen wordt de organisatie van WK Wielrennen 2020 als aangemeld als een Dienst van Algemeen Economisch Belang aangemerkt. (nog in procedure)

Subsidievraag side-events / bijdrage VWS

Voorstel ter afstemming in poho:
In de subsidieaanvraag van Road Worlds B.V. wordt naast de bijdrage van € 5 mln ook om een bijdrage van € 250.000 gevraagd voor de organisatie van side-events. Wij stellen voor om dit niet toe te kennen hierbij redenerend vanuit de voorgestelde structuur.
In de voorgestelde structuur zijn we als regionale en lokale overheden verantwoordelijk voor de organisatie van de side-events en daarmee het realiseren van maatschappelijke spin off op korte en lange termijn i.s.m. met partners als Drenthe Beweegt. We realiseren ons dat dit een andere werkwijze dan normaal gesproken i.o.m. VWS wordt uitgevoerd. Wij zijn hierover in gesprek met VWS, deze zelfde werkwijze bespreken wij ook i.h.k.v. WK Para- Cycling 2019 in Emmen.

Om te kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de bijdrage van € 500.000 vanuit VWS moet worden aangetoond dat er voor € 1 mln aan middelen totaal is ingezet aan side-events en maatschappelijke spin-off rond het WK Wielrennen 2020. Road Worlds B.V zal deze bijdragen als aanvrager moeten tonen aan VWS. We zullen RW BV in staat moeten stellen om te kunnen aantonen dat we de door VWS gevraagde middelen hebben ingezet en op welke wijze wij dat hebben gedaan. RW. B.V. ontvangt na toekenning van het WK van de VWS volgens een bevoorschottingsschema de toegekende 500.000 euro voor de inzet van side-events.

Risico van deze andere werkwijze is dat VWS uiteindelijk toch niet akkoord gaat met de voorgestelde aanpak en dat zij willen dat bijdragen van de side-events direct via de boeken van Road Worlds moeten lopen. Dit kunnen we dan alsnog oplossen met een speciale subsidieaanvraag van Road Worlds voor de uitvoering van side-events. Omdat dit dan later in het proces zal zijn hebben we op dat moment wel zicht op welke activiteiten/inspanningen we willen laten uitvoeren en kunnen dan ook via de beschikking goed sturen op gewenste resultaten.

Ons voorstel voor inzet van de ontvangen middelen van VWS
De invulling van spin-off, side-events en “volksfeest” wordt gedaan door regionale en lokale organisaties en het bedrijfsleven. Als facilitator van dit proces rapporteert Road Worlds B.V. over de voortgang. In werkgroepen worden initiatieven verzameld en op elkaar afgestemd. De verantwoordelijkheid voor deze initiatieven blijft bij de lokale partijen.

RW stelt een full-time medewerker voor beide provincies gedurende 2 jaar voor coördinatie side-events en maatschappelijke spin-off, kosten € 250.000
De overige 250.000 kunnen zij inzetten in activiteiten, promotie etc. Invulling hiervan gaat altijd in overleg met de Stuurgroep. De uitvoering van deze activiteiten gaan in overleg met Regiegroep (zie schema)

***Niet* openbaar** aan Gedeputeerde Staten van Drenthe

Voorstel begroting side-events en maatschappelijke spin-off
250.000 middelen Groningen> inzet side-events en maatschappelijke spin-off
250.000 middelen Drenthe> inzet side-events en maatschappelijke spin-off
500.000 middelen VWS > Road Worlds B.V.

Road Worlds B.V. > middelen VWS
Taak: faciliteren Coördinatie side events en maatschappelijke spin-off
250.000 Coördinator side events en maatschappelijke spin-off
250.000 Invulling en uitvoering programma

Vraag aan Groningen is om dit op dezelfde wijze te doen. Wel middelen reserveren maar niet overmaken/beschikken aan RW B.V. Wordt maandag 23 april besproken in ambtelijk overleg.

Inkoop of subsidie
Eén van de vragen die speelt is of sprake is van een inkoop- of een subsidierelatie. Ter beantwoording hiervan is gebruik gemaakt van de 'Checklist inkoop vs subsidie'. In casu ligt het initiatief bij Road Worlds die het WK wielrennen in 2020 wil organiseren. Zij zijn daarnaast de enige partij die dit kunnen doen omdat het UCI voornemens is het exclusieve recht aan deze partij te verlenen. Concurrentiestelling op een markt is onmogelijk omdat onze bijdrage bij een specifieke organisatie terecht moet komen. Er kan in principe geen aanbesteding worden gedaan. Daarom kan niet anders worden geconcludeerd dan dat sprake is van een subsidierelatie.

Directe subsidierelatie
In het verlengde hiervan speelt ook de gedachte om de bijdrage van de verschillende overheden via een stichting te laten lopen in de gedachte op deze wijze beter grip te houden op de organisatie van het evenement. Los van de vraag of het wenselijk en mogelijk is om een stichting op te richten met het doel grip te houden op de organisatie van een evenement, is het in dit korte tijdsbestek niet mogelijk een stichting op te richten welke vervolgens een aanvraag doet voor een bijdrage en voldoende duidelijkheid kan geven aan Road Worlds om het evenement van de UCI toegekend te krijgen. Daarnaast heeft de initiatiefnemer heeft ervoor gekozen een aparte B.V. op te richten en vanuit die B.V. de organisatie vorm te geven.
Met de voorgestelde structuur, waarin een stuurgroep op bestuurlijk niveau zal worden ingesteld, kan ook de gewenste grip, waaronder toezicht en monitoring, worden georganiseerd. De rol van de stuurgroep wordt verankerd in de subsidiebeschikking waarmee eenzelfde resultaat ten aanzien van invloed wordt gerealiseerd.

Financiën en dekking
De directe organisatiekosten van het WK Wielrennen 2020 zijn begroot op 15 miljoen euro waarbij Road Worlds B.V. heeft aangegeven dit evenement te willen uitvoeren wanneer zij van de overheden een bijdrage van 12 miljoen euro ontvangt. De overige 3 miljoen euro aan kosten willen zij zelf financieren door het zoeken van sponsoren en financiers. Organisator RW vraagt aan de twee provincies een gezamenlijke bijdrage van 10 miljoen euro en verwacht van het ministerie van VWS een bijdrage van 2 miljoen euro. Dit betekent concreet dat aan de provincie Drenthe gevraagd wordt om 5 miljoen euro bij te

dragen in de directe kosten van de organisatie van het evenement.

De kosten van de gevraagde bijdrage aan de organisatie van het evenement ad € 5 miljoen willen we dekken uit de Financieringsreserve. In de 2e Bestuursrapportage 2018 gaan we dat verwerken.
Wij voeren gesprekken met betrokken Drentse gemeenten waarbij voorwaarde is dat zij en partners als Regio Groningen-Assen en eventuele andere medefinanciers een bijdrage leveren binnen de 5 miljoen euro.

Concept dekkingsvoorstel side-events en maatschappelijke spin-off

In onderstaande tabel hebben we de middelen in beeld gebracht waarvan we op dit moment de directe koppeling zien met WK Wielrennen 2020.
Deze bestaande middelen kunnen passend ingezet worden voor side-events en maatschappelijke spin-off en daarmee ook direct bijdragen aan de doelstellingen in de huidige begroting waardoor een win-win wordt gecreëerd. Dit past bij het beeld dat het WK Wielrennen 2020 een kers op de taart is. We werken ook nu al aan de maatschappelijke spin-off door de huidige inzet op fietsen.
De invulling van side-events en maatschappelijke spin-off wordt na besluitvorming met partners en betrokken, regionaal en lokaal opgepakt en uitgevoerd.

Let op: dit voorstel moet nog worden besproken met betrokken budgethouders (ambtelijk en bestuurlijk)

Doelstelling begroting	**2018**	**2019**	**2020**	**Totaal**
7.3 Dynamisch Drenthe - Sport	WC Para + reguliere fietsev.	WK Para + reguliere fietsev.	250.000	250.000
2.6 Drenthe, dè fietsprovincie - fietsevenementen	De plus op bestaande en nieuwe fietsev.	300.000	300.000	600.000
Investeringsagenda – Kwaliteitsimpuls reg. beleving/innovatie	125.000	125.000	X	250.000
Totaal	**125.000**	**425.000**	**550.000**	**1.100.000**

Dekking (interne) projectorganisatie nog opnemen?

***Niet* openbaar** aan Gedeputeerde Staten van Drenthe

Tekst openbare besluitenlijst

Dubbelklik ***hier*** om het onderdeel Tekst openbare besluitenlijst in te vullen

Met opmerkingen [PD11]: Als op het kopblad bij Openbaar "Ja" of "Ja, later" is ingevuld, vul hier dan altijd een tekst in.

Verzenden

Met opmerkingen [PD12]: **Let op dat je, voordat je op de knop Verzenden klikt, Outlook OPEN hebt staan**
Druk op de knop Verzenden om de 'tekst openbare besluitenlijst' te verzenden aan het team COM. Wacht met verzenden tot je er zeker van bent, dat de 'tekst openbare besluitenlijst' volledig is ingevuld. En verstuur deze tekst pas als het gaat om de definitieve versie zoals die naar GS gaat.

Bijlagen alleen voor Gedeputeerde Staten

Bijlagen alleen voor Gedeputeerde Staten **Meekopiëren**

Met opmerkingen [PD13]: Benoem de bijlagen die alleen naar GS gaan en niet naar PS en geef ze in een opsomming weer. (NB. Vermeld verderop in dit sjabloon bij het Statenstuk zelf dan de bijlagen die naar PS gaan, tezamen met het Statenstuk.)

Met opmerkingen [PD14]: Geef per bijlage aan of deze meegekopieerd moet worden voor de GS-leden. Bijlagen die niet meegekopieerd worden, worden in de GS-kamer ter inzage neergelegd.

NB. Het Statenstuk en de eventuele daarbij horende bijlagen worden standaard mee gekopieerd voor GS.

provincie Drenthe

Statenstuk @

Met opmerkingen [PD15]: Wordt na besluitvorming in GS en bij verzending naar PS ingevuld door het team BC.

voorstel WK wielrennen 2020

Voorgestelde behandeling:
- Statencommissie Financiën, Cultuur, Bestuur en Economie op 23 mei 2018
- Provinciale Staten op 6 juni 2018
- fatale beslisdatum: 6 juni 2018

Behandeld door mevrouw [redacted] telefoonnummer (0592) [redacted] e-mail [redacted] drenthe.nl
Portefeuillehouder: de heer H.G. Jumelet

Inleiding

a. Algemeen
Het college heeft in de afgelopen weken, samen met partners, onderzoek gedaan naar de haalbaarheid om gezamenlijk met de provincie Groningen gastregio te zijn voor het WK Wielrennen in 2020 en of aan de hieraan verbonden voorwaarden kan worden voldaan.
In dit onderzoek hebben we kunnen constateren dat er veel enthousiasme en grote betrokkenheid is b j alle partners. Ook is gebleken dat de gestelde voorwaarden en gevraagde b jdrage voor de organisatie van dit evenement in 2020 reëel en haalbaar zijn.

Onze inzet met WK Wielrennen 2020:

Dit wordt de beste wedstrijd ooit
We organiseren met e kaar een perfect georganiseerde 8- daagse wedstrijd, dit is wielrennen! Betrokken hierbij zijn gemeenten, het wielerplatform, clubs en vrijwilligers.

Het wordt een groot volksfeest
We zetten met elkaar het Noorden op zijn kop. Het WK dringt door tot in de haarvaten van het noorden; samen bouwen we een groot vo ksfeest. We activeren lokaal betrokkenen als welzijnswerk, dorpsverenigingen en buurtsportcoaches.

Wij maken het noorden beter
Het WK versterkt ontwikkelingen die al in gang gezet z jn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied. Bestaande programma-eigenaren werken samen en gebru ken het WK. We laten we de wereld zien wat onze regio te bieden heeft.

Wij zorgen voor verbinding
Vanuit de aanjaag-stichting (SCCNN) worden activiteiten georganiseerd als business peloton en andere initiatieven

In dit statenstuk wordt aan uw Staten het voorstel gedaan op welke w jze wij invulling geven aan de mogelijkheid om het WK Wielrennen 2020 naar Drenthe/Groningen te halen, hoe we economische en langjarig maatschappelijke spin-off willen realiseren en hoe we financiën en risico's in monitoren en beheersen.

<u>Unieke kans</u>
De provincie Drenthe heeft in oktober 2016 als eerste regio het Bike Region Label van de internationale wielersportfederatie (UCI) ontvangen. Dankzij de inzet van Drenthe op dit label heeft de UCI aan de provincies Drenthe en Groningen de unieke kans geboden om gezamenlijk gastregio te z jn voor het WK Wielrennen 2020. De UCI heeft hoge waardering voor de fietsambities in Drenthe en Groningen en heeft aan sportevenementenbureau The Organizing Connection (TOC) de vraag voorgelegd om de haa baarheid van het WK Wielrennen 2020 in Drenthe en Groningen te onderzoeken.
Wanneer uiterlijk in juni 2018 aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan zal het evenement door de UCI worden toegekend aan sportevenementenbureau The Organizing Connection en de provincies Drenthe en Groningen.

WK Wielrennen 2020
Het WK Wielrennen 2020 is een mondiaal 8- daags fietsevenement wat de provincie Drenthe, als eerste UCI Bike Region met meer nadruk op de wereldkaart kan zetten als fietsprovincie. Het WK Wielrennen 2020 kan een etalage zijn voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen. Het podium dat het WK Wielrennen 2020 biedt, zal het imago en de marketing van vrijetijds- en fietsprovincie Drenthe een grote impuls kunnen geven. Het mondiale sportevenement past bij onze fietsambities en kan bijdragen aan sociale en maatschappelijke verbinding, samenwerking in de regio bevorderen en economische impact tussen 11,9 en 22,1 miljoen euro realiseren.

Organisator
The Organizing Connection (TOC) is vanuit de UCI de beoogd organisator (rechtenhouder) van de organisatie van het WK Wielrennen 2020. TOC is een sportevenementenbureau, de eigenaar van Road Worlds 2020 B.V. en een verbindende speler in de organisatie van sportevenementen. Zij hebben in hun twintigjarig bestaan meerdere wielerevenementen in samenwerking met de internationale wielerbond UCI en lokale overheden mogen organiseren. In opdracht van de UCI is mee gewerkt aan vier WK's Wielrennen: 1998 (Va kenburg), 2012 (Va kenburg), 2013 (Toscane) en 2014 (Ponferrada). Z j organiseerden de WK's Veldrijden in 2006 (Zeddam) 2009 & 2014 (Hoogerheide) 2013 (Louisville) en 2017 (Belvaux).
In 2019 organiseert The Organizing Connection WK UCI Para-Cycling Road in Emmen en de WK UCI Para-Cycling Track in Apeldoorn.

Road Worlds 2020 B.V. is zowel organisatorisch als financieel verantwoordelijk voor de organisatie van het evenement en daarmee ook de risicodragende part j. Van de gezamenlijke regionale overheden (provincies Drenthe en Groningen) wordt door organisator Road Worlds 2020 B.V. een bijdrage gevraagd van 10 miljoen euro op een begroting van 15 miljoen euro. Aan het ministerie van VWS wordt een bijdrage van 2 mi joen gevraagd, daarnaast wordt ingezet op 3 miljoen aan bijdragen vanuit het bedr jfsleven.
Met betrokken partners, waarvan de beide provincies de belangrijkste zijn, worden afspraken gemaakt die niet alleen de financiële bijdragen vastleggen, maar ook de onderlinge verantwoordelijkheden in de organisatie van de WK.

Stichting WK Wielrennen
De huidige Stichting WK Wielrennen (SCCNN) is integraal onderdeel van het LOC (Lokale Organisatie Comité) en heeft vooral een adviserende en ondersteunende rol.
De rol van de huidige stichting is het optreden als verbinder naar het lokale bedr jfsleven en voelspriet in de noordelijke regio, zodat het noordelijke bedrijfsleven maximaal
kan profiteren van deze unieke WK. Na toekenning zal verkend worden hoe dit vorm gegeven kan worden in een samenwerking.

In de b jlagen zijn adhesiebrieven toegevoegd afkomstig van de UCI en KNWU ter ondersteuning van een bid t.b.v. het WK Wielrennen 2020

b. Europese aspecten
Los van de inhoudelijk behandeling van de subsidieaanvraag, zijn de staatssteunregels een van de belangrijkste elementen waar aan moet worden voldaan. Dat sprake is van staatssteun indien wordt besloten tot het geven van een bijdrage, geldt hierbij als gegeven.

Vanwege de mogelijke verstoring van de mededinging op de Europese markt, is staatssteun in principe verboden. Er gelden echter vele uitzonderingen op het staatssteunverbod. Vanwege de omvang van de gevraagde overheidsb jdrage en de aard van het evenement, is eigenl jk maar één vrijstelling mogelijk: het Vr jstellingsbesluit DAEB 2012 (2012/21/EU). Het DAEB-Vrijstellingsbesluit biedt ruimte voor decentrale overheden om DAEB te compenseren die sociaal-maatschappel jk relevant zijn op lokaal en regionaal niveau. Het DAEB Vrijstellingsbesluit biedt daarom veel ruimte voor sociale DAEB en DAEB die gericht zijn op publieke dienstverlening op decentraal niveau.

Uit het haalbaarheidsonderzoek is gebleken dat de organisatie van het WK 2020 zonder b jdrage van de overheid niet mogelijk is. De aanvraag en de daarbij behorende begroting van Road Worlds bevestigen ook dat substantiële overheidsb jdragen zijn vereist om de organisatie financieel rond te krijgen. In zoverre l jkt te zijn voldaan aan het criterium 'marktfalen'.

Naar verwachting is sprake van een DAEB. Deze zal moeten worden ingericht conform de vereisten uit het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012. Omdat het evenement wordt gesteund door drie overheden, is het zaak dat dit op een gelijke w jze gebeurt. Samen met de juristen van de provincie Groningen is daarom contact opgenomen met het ministerie van VWS. Hieruit blijkt dat het ministerie werkt met een subsidiebeschikking en een uitvoeringsovereenkomst waarin de DAEB-aanwijzing zit.
Ook is duidelijk geworden dat het DAEB vrijstellingsbesluit een plafond heeft van maximaal 15 miljoen EUR per jaar ten behoeve van DAEB's. De b jdragen van de beide provincies kunnen niet los worden gezien van de (verwachte) bijdrage van het ministerie worden gezien. Afstemming hierover is noodzakel jk.

Op het moment van schr jven van dit stuk, zijn nog geen antwoorden gegeven door ministerie van VWS op gestelde vragen omtrent de DAEB en verzoek om afstemming.

c. Economie/werkgelegenheid

Onze inzet: Wij maken het noorden beter

Het WK versterkt ontwikkelingen die al in gang gezet z jn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied. Bestaande programma-eigenaren werken samen en gebru ken het WK. We laten we de wereld zien wat onze regio te bieden heeft.

Economische waarde

Op basis van ervaringen met andere grote wielerevenementen worden er 300.000 – 350.000 bezoeken verwacht. De geschatte economische impact van de bezoekers, hospitality, media, technici en projectorganisatie wordt geschat op €17 miljoen, met €11,9 miljoen als behouden scenario en €22,1 miljoen als optimistisch scenario. Het is van veel factoren afhankel jk wat de economische impact zal z jn (bestedingen door bezoekers, pers, ploegen, organisatorische), maar met name het weer is hier van invloed op.
Bron: Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen**,** December 2016
In opdracht van: Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

Marketing en media

Het WK biedt de unieke mogel jkheid om het Noorden aan de wereld te tonen. Een WK wielrennen genereert veel mediawaarde. Mediawaarde is het bedrag dat hypothetisch zou moeten worden betaald om bereik in de vorm van advertenties in diverse media te kunnen verkr jgen. De mediawaarde van het WK wielrennen in Limburg in 2012 is gemeten en

bedroeg 22,5 mi joen euro.

Dit is opgebouwd uit onder meer:

- Het bereik van de kranten is 141 miljoen, met een b jbehorende mediawaarde van 4,9 mi joen euro.
- De tv-aandacht die het WK wielrennen in Nederland heeft genoten bedraagt v jftig uur enn het bereik van de tv-uitingen is 49 miljoen, met een bijbehorende mediawaarde van 16,8 mi joen euro.
- De internationale tv-aandacht was groot. In 22 landen hebben er uitzendingen plaatsgevonden die samen goed waren voor ruim 459 uren uitzendt jd.
- Wereldwijd zijn in september 2012 ruim 16.000 artikelen over het WK wielrennen verschenen op buitenlandse onlinenieuwssites.

Het WK biedt hiermee een groot podium voor Groningen en Drenthe om zich aan de wereld kunnen tonen en te presenteren als "Top-Dutch" regio. Het WK biedt uitstekende mogel jkheden om de wereld te laten zien hoe goed en aantrekkel jk de regio is op het gebied van wereldwijd belangr jke thema's zoals duurzaamheid, vergroening en gezond ouder worden. Daarnaast zet het WK Noorden goed op de kaart als fiets-regio en biedt het uitstekende mogelijkheden op het gebied van toerisme

Economische spin-off
In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan economische spin-off en communicatie/marketing voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.

Bijlage: Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst

d. Participatie

Onze inzet: Het wordt een groot volksfeest
We zetten met elkaar het Noorden op zijn kop. Het WK dringt door tot in de haarvaten van het noorden; samen bouwen we een groot vo ksfeest. We activeren lokaal betrokkenen als welzijnswerk, dorpsverenigingen en buurtsportcoaches.

Maatschappelijke waarde
Ten aanzien van de maatschappel jke waarde is het lastig om uitspraken te doen over de te verwachten waarde. Geconcludeerd kan worden dat de thema's fietsen, healthy ageing, energie/duurzaamheid, (sensor)technologie en recreatie hoog op de agenda staan in de twee provincies en de betrokken gemeentes. Deze thema's zijn goede aanknopingspunten om het WK Wielrennen als een vliegwiel te laten fungeren voor het realiseren van maatschappelijke waarde. Vanuit wetenschappelijk onderzoek is bekend dat een grootschalig sportevenement een katalysator kan z jn voor maatschappelijke initiatieven, mits het evenement op een juiste wijze wordt geactiveerd. In welke mate het de overheden en andere publieke en private organisaties lukt om maatschappelijke waarde te creëren is afhankel jk van het organisatieproces.
Bron: Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen, December 2016

In opdracht van: Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

Maatschappelijke spin off
Een breed gedragen en uitgevoerd maatschappel jk programma gekoppeld aan het evenement kan winst opleveren op het gebied van:

Vitaliteit: *stimuleren van gezonde leefstijl als trendbreuk tegen alsmaar stijgende zorgkosten*
• Gezonde mensen in de regio (terugdringen overgewicht en obesitas)
• Hogere levensverwachting

Economisch*: gebied op de kaart, meer bestedingen en overnachtingen.*
• Fietsregio nummer 1, fietsprovincie nummer 1 en fietsstad nummer 1
• Regio economisch sterker, fietsen als exploitatiemiddel

Leefbaarheid/sociaal: *sociale impact vergroten. Groene projecten, openbare ruimte anders inrichten en sociale side-events*
• Positieve attitude eigen inwoners over mogel jkheden in deze regio (collectief geheugen, mooi feest)

Duurzaamheid: *andere vormen van energie (energietransitie)*
• Mobiliteit: de fiets voor woon-werk/schoolverkeer
• Fysieke verbinding Groningen- Assen, fietssnelwegen.
• Optimale sportieve beleving van de natuur en stad.

In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan maatschappelijke spin-off en side events voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.
B jlage: Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst.

Advies

Met opmerkingen [PD16]: Vermeld het advies van GS aan PS op basis waarvan PS een besluit kunnen nemen. Meerdere adviezen puntsgewijs en genummerd weergeven. Schrijf één beslispunt per advies. Probeer het aantal adviezen te beperken en elk advies zo duidelijk en kort mogelijk te formuleren. Begin elk advies denkbeeldig met "PS besluiten om " en maak de zin in het advies dan af.
Let op: de tekst in het advies is hetzelfde als de tekst in het Ontwerpbesluit.

1. In te stemmen met het besch kbaar stellen van € 5 miljoen voor het WK Wielrennen 2020
2. In te stemmen met de dekking van dit bedrag uit de Financieringsreserve
3. In te stemmen met rapportage over de voortgang conform de P&C-cyclus.

Doelstelling uit de begroting

2.5 Versterken van de vrijetijdseconomie
Meer werkgelegenheid en hogere bestedingen in de vrijetijdseconomie van Drenthe

2.6 Drenthe, dè fietsprovincie
Versterken van fietsevenementen en imago fietsprovincie Drenthe

7.3 Dynamisch Drenthe
Activering door sportactiviteiten gericht op vitalisering en gezondheid

Argumenten

1.1. Nader in te vullen

Met opmerkingen [PD17]: Geef de argumenten aan die van belang zijn voor je advies. Vat de kern van ieder argument samen in één zin die je cursief weergeeft. Begin deze cursieve zin denkbeeldig met "want ..."; de tekst die dan volgt, slaat terug op het advies dat erbij hoort. Bij elk argument geef je in een korte alinea een toelichting. De toelichting geef je niet cursief weer. Het argument moet overtuigend zijn, het geeft aan waarom ingestemd zou moeten worden met het advies. Laat de nummering van de argumenten corresponderen met de nummering van de adviezen. Dus argumenten 1.1. en 1.2. etc. verwijzen naar advies 1 en argumenten 2.1. en 2.2. etc. verwijzen naar advies 2 etc.

Tijdsplanning

Juni 2018 –	besluitvorming PS
Juni 2018	beschikking Road Worlds B.V.
Juni 2018	besluit toekenning UCI
Sept 2018	start voorbereiding evenement en uitwerking organisatie en maatschappel jke spin off
Jan 2019	start uitvoering maatschappelijke spin off
Sept 2020	WK Wielrennen 2020

Financiën

De kosten van de gevraagde bijdrage aan de organisatie van het evenement ad € 5 miljoen willen we dekken uit de Financieringsreserve. In de 2e Bestuursrapportage 2018 gaan we dat verwerken.
Rapportage hierover vindt plaats via de planning- en controlcyclus
W j voeren gesprekken met betrokken Drentse gemeenten waarb j voorwaarde is dat zij en partners als Regio Groningen-Assen en eventuele andere medefinanciers een bijdrage leveren binnen de 5 miljoen euro.

> dekking side-events en projectorganisatie nader uitwerken

Met opmerkingen [PD18]: Als het voorstel uit de bestaande begroting wordt gedekt:

Neem in het Advies aan **GS** op het kopblad (dus **niet in het Statenstuk zelf**) op:
€ @ beschikbaar te stellen ten laste van budget @.

(Noem bij budget nummer en naam prestatie.)

Als het Statenstuk daarna in PS aan de orde komt, is de dekking al geregeld. Er hoeft dan niet meer een besluit door PS over de dekking te worden genomen.

Monitoring en evaluatie

De provincie verleent een incidentele subsidie van maximaal € 5.000.000,00.
Dit bedrag is inclusief eventuele belastingen, waaronder de btw-component, welke voor rekening van aanvrager zijn.

Voorwaarden
De subsidie wordt verleend voor de organisatie van het WK Wielrennen 2020 onder de voorwaarden dat:

g) Het evenement door UCI aan TOC/RW wordt gegund.
h) Het evenement wordt uitgevoerd overeenkomstig Bid (versie…)
i) Er een Stuurgroep wordt ingesteld.
   De volgende partners/stakeholders zijn hierin bestuurlijk vertegenwoordigt:
   provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN) .....(nader in/aan te vullen)
j) De Stuurgroep monitort en adviseert de colleges op basis van het monitoringsplan (versie..) Voorafgaand aan iedere bevoorschotting over de voortgangsrapportages.
k) De gevraagde bijdragen aan VWS en de provincie Groningen worden verleend.
l) Aangaan van een DAEB-uitvoeringsovereenkomst

Monitoring/risicomanagement
Voorafgaand aan iedere bevoorschotting (m.u.v. 1 juli 2018) dient Road Worlds B.V. een

voortgangsrapportage in.
Uit deze rapportage moet blijken dat de realisatie zowel financieel als inhoudelijk volgens planning verloopt.
De Stuurgroep beoordeeld de voortgangsrapportage op basis van het monitoringsplan of de activiteiten financieel- en inhoudelijk volgens planning verloopt, en adviseert het college hierover, voorafgaand aan het verstrekken van het volgende voorschot.

Rapportage aan Provinciale Staten over de voortgang conform de P&C-cyclus

Communicatie

Het WK biedt de unieke mogelijkheid om het Noorden aan de wereld te tonen. Een WK wielrennen genereert veel mediawaarde. Zie ook paragraaf economie/werkgelegenheid.

In de bijlage wordt weergegeven vanuit we ke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan communicatie en marketing voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenl jke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.

Bijlage: Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst.

Bijlagen

1. Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur
2 Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, toelichtende tekst.
3.
4.
5.

Met opmerkingen [PD19]: Benoem de bijlagen en geef ze genummerd in een opsomming weer. Het gaat hier om de bijlagen die met het Statenstuk naar PS worden gestuurd. Voeg de genoemde bijlagen in dezelfde volgorde toe en geef op de bijgevoegde bijlagen zelf ook duidelijk het identieke nummer weer: bijlage 1, bijlage 2, etc.

Ter inzage in kamer C0.39

Met opmerkingen [PD20]: Benoem de onderliggende stukken die in de kamer C0 39 ter inzage gelegd worden, en geef ze in een opsomming weer.

Ideeën t.a.v. ter inzage leggen van stukken:

1. Haalbaarheidsonderzoek 2016 - SCCNN
2. Adviesrapport Limburg
3. Routeplan 2020
4.
5.

Assen, @
Kenmerk: @

Met opmerkingen [PD21]: Datum wordt ingevuld door het team BC.

Met opmerkingen [PD22]: Kenmerk wordt ingevuld door het team BC

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

mevrouw drs. J. Klijnsma, voorzitter
mr. L. Maarleveld, secretaris a.i.

/coll.

Met opmerkingen [PD23]: Geef hier (zonodig) een nadere toelichting voor PS, met relevante achtergrondinformatie voor PS.

*Ontwerp*besluit @-1

Provinciale Staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van Drenthe van @, kenmerk @;

gelet op ;

BESLUITEN:

Dubbelkl k ***hier*** om het advies in de beleidsbrief van het Statenstuk te kopiëren

Assen, 6 juni 2018

Provinciale Staten voornoemd,

, griffier , voorzitter

/coll.

Als je het hele sjabloon hebt ingevuld en je alle opmerkingenballonnen in de kantl jn in één keer wilt verwijderen, dubbelklik dan hieronder. Alle opmerkingenballonnen in de kantl jn worden zo uit het document verwijderd.

Dubbelkl k ***hier*** om de opmerkingenbalonnen te verwijderen.

Met opmerkingen [PD24]: Datum wordt ingevuld door het team BC.

Met opmerkingen [PD25]: Kenmerk wordt ingevuld door het team BC.

Met opmerkingen [PD26]: Als dit van toepassing is, vermeld je de wet- of regelgeving waarop de besluitvorming door PS is gebaseerd.

Met opmerkingen [PD27]: Vermeld de formele besluiten die PS moeten nemen. Let op: de tekst in het Ontwerpbesluit is hetzelfde als de tekst in het advies in de beleidsbrief van het Statenstuk.

Met opmerkingen [PD28]: Hier wordt automatisch de datum van de PS-vergadering ingevuld.

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

Statenstuk

Algemene gegevens		***Verantwoordelijke***
Opsteller	[redacted] tst. [redacted]	Foppe Voogd
Team	Plattelandsontwikkeling	
Datum	vrijdag 20 april 2018	*Paraaf verantwoordelijke*
Uiterste behandeldatum in GS: 8 mei 2018		*Bespreken:*
Toelichting:		

Verwijzing naar speerpunt collegeakkoord/programma begroting	***Portefeuillehouder***
Kies een item	Henk Jumelet

Intern voorbereid met	***Afwijkende mening***	***Paraaf directeur-secretaris***
1. [redacted] (S&I)		Leendert Maarleveld
2. [redacted] (S&I)		
3. [redacted] (BC)		
4. [redacted] (Fin)		
5. [redacted] (VTE)		

Archivering		***Communicatie***
Datum:	*Registratienummer:*	*Openbaar:* Ja
	nr.	
	nr.	*Persbericht:* Ja
	nr.	*Bekendmaking:* Niet van toepassing

Onderwerp

voorstel WK wielrennen 2020

1. In te stemmen met het beschikbaar stellen van de bijdrage van € 5 miljoen voor het WK Wielrennen 2020
2. In te stemmen met de dekking van dit bedrag uit de Financieringsreserve
3. In te stemmen met rapportage over de voortgang zal conform de P&C-cyclus.

Beslissing GS

Risico's

Om de risico's en bijhorende beheersmaatregelen goed in beeld te brengen is er middels een werksessie een interne risicoanalyse gemaakt en uitgewerkt. Hierin is in beeld gebracht welke risico's zijn gesignaleerd, deze zijn geclassificeerd en er zijn beheersmaatregelen voor beschreven welke van belang zijn voor besluitvorming door GS en PS in mei en juni 2018.
Bij een positief besluit en toekenning van het evenement zal de risicoanalyse opnieuw worden uitgevoerd, en voortdurend worden gemonitord en bijgesteld indien nodig.
De risicoanalyse en beheersmaatregelen zijn uitgewerkt in bijlage.

Ook de provincie Groningen heeft een interne risicoanalyse opgesteld. Beide analyses worden maandag 23 april in een ambtelijk overleg samengevoegd tot één gezamenlijke risicoanalyse met beheersmaatregelen.

Aanvullende informatie voor GS

Structuur voor samenwerking, afstemming en monitoring
Toelichting bijlagen opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en tekstversie
Om te komen tot een heldere structuur voor een goede rol- en taakverdeling, constructieve samenwerking en goed georganiseerde monitoring en afstemming over de voortgang is in de bijlage een projectstructuur uitwerkt. In deze structuur zijn de rollen en taken van de verschillende partners in beeld gebracht en op welk niveau overleg en afstemming zal plaatsvinden. Doel van deze structuur is te komen tot een optimale economische en maatschappelijke spin-off, goede monitoring van de voortgang en de mogelijkheid om gezamenlijk te sturen op risico's die mogelijk gaandeweg ontstaan.
De stuurgroep zal bestaan uit bestuurders van provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN) …….(nader in/aan te vullen en uit te werken)
De regiegroep zal bestaan uit medewerkers van provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN) …….(nader in/aan te vullen en uit te werken)

Road Worlds B.V. is verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijd en faciliteert het proces m.b.t. spin-off, side-events en "volksfeest".
Vanuit de subsidiebeschikking die wordt afgegeven door de provincies aan Road Worlds ontstaat een formele relatie tussen beide partijen. Volgens de voorwaarden wordt een monitoringsplan opgenomen dat op regelmatige basis de voortgang wordt gerapporteerd op de onderdelen die in de beschikking zijn opgenomen.

De invulling van spin-off, side-events en "volksfeest" wordt gedaan door regionale en lokale organisaties en het bedrijfsleven. Als facilitator van dit proces rapporteert Road Worlds B.V. over de voortgang. In werkgroepen worden initiatieven verzameld en op elkaar afgestemd. De verantwoordelijkheid voor deze initiatieven blijft bij de lokale partijen.
De provincie draagt bij aan het WK Wielrennen 2020 op basis van beoogde maatschappelijk en economische effecten. Hierbij is het van belang dat informatie-uitwisseling plaatsvindt en dat er mogelijkheden zijn om deze effecten indien gewenst te beïnvloeden. Hiervoor neemt de provincie zitting in een stuurgroep op bestuurlijk niveau en wordt ambtelijk bijgedragen en input geleverd in de regiegroep en waar nodig de werkgroepen.

De wedstrijden worden voor een groot gedeelte georganiseerd op de openbare weg. Hiervoor is medewerking, bijvoorbeeld in de vorm van vergunningen, nodig van de gemeenten. Bovendien hebben de gemeenten een belangrijke rol bij het realiseren van de beoogde maatschappelijk en economische effecten. Het is belangrijk dat de gemeenten deze kansen herkennen en inspanningen doen om deze te verzilveren en zich inzetten om de organisatie van de wedstrijden mogelijk te maken. Road Worlds organiseert de wedstrijden en faciliteert het proces om te komen tot een optimaal spin-off programma, side-events programma en volksfeest.
Een eerste verkenning bij gemeentelijke bestuurders heeft positieve houding opgeleverd t.o.v. de gevraagde rol van gemeenten.

Beschrijving beschikking subsidieaanvraag

Road Worlds B.V. is verantwoordelijk voor de organisatie van de wedstrijden en heeft bij de provincie Drenthe en de provincie Groningen identieke subsidieaanvragen ingediend voor een subsidiebijdrage t.b.v. de organisatie van het WK Wielrennen 2020.

De provincie verleent een incidentele subsidie van maximaal € 5.000.000,00.
Dit bedrag is inclusief eventuele belastingen, waaronder de btw-component, welke voor rekening van aanvrager zijn.

Voorwaarden
De subsidie wordt verleend voor de organisatie van het WK Wielrennen 2020 onder de voorwaarden dat:

a) Het evenement door UCI aan TOC/RW wordt gegund.
b) Het evenement wordt uitgevoerd overeenkomstig Bid (versie…)
c) Er een Stuurgroep wordt ingesteld.
   De volgende partners/stakeholders zijn hierin bestuurlijk vertegenwoordigt:
   provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN) …….(nader in/aan te vullen)
d) De Stuurgroep monitort en adviseert de colleges op basis van het monitoringsplan (versie..) Voorafgaand aan iedere bevoorschotting over de voortgangsrapportages.
e) De gevraagde bijdragen aan VWS en de provincie Groningen worden verleend.
f) Aangaan van een DAEB-uitvoeringsovereenkomst

Betalingen
De bevoorschotting zal plaatsvinden volgens onderstaand schema:

1 juli 2018	€ 500.000,--
1 december 2018	€ 500.000,--
1 maart 2019	€ 1.000.000,--
1 september 2019	€ 1.000.000,--
1 maart 2020	€ 1.000.000,--
1 september 2020	€ 1.000.000,--

Monitoring/risicomanagement
Voorafgaand aan iedere bevoorschotting (m.u.v. 1 juli 2018) dient Road Worlds B.V. een voortgangsrapportage in.
Uit deze rapportage moet blijken dat de realisatie zowel financieel als inhoudelijk volgens planning verloopt. De Stuurgroep beoordeeld de voortgangsrapportage op basis van het monitoringsplan of de activiteiten financieel- en inhoudelijk volgens planning verloopt, en adviseert het college hierover, voorafgaand aan het verstrekken van het volgende voorschot.

Verplichtingen:
Road Worlds B.V. stelt de provincie direct schriftelijk op de hoogte van:
1. wijzigingen op de ingediende plannen;
2. het (deels) niet uitvoeren van de gesubsidieerde activiteit(en);

3. relevante wijzigingen in de financiële en organisatorische verhouding met derden;
4. Wanneer niet aan alle voorwaarden wordt voldaan.

Indien Road Worlds B.V. niet voldoet aan de voorwaarden en verplichtingen kan GS het besluit tot subsidieverlening in nadeel van RW wijzigen of intrekken en het uitbetaalde subsidiebedrag geheel of gedeeltelijk terugvorderen.

Staatssteun
Vanwege de maatschappelijke waarden (beleven en beoefenen) van sport en marktfalen wordt de organisatie van WK Wielrennen 2020 als aangemeld als een Dienst van Algemeen Economisch Belang aangemerkt. (nog in procedure)

Subsidievraag side-events / bijdrage VWS

Voorstel ter afstemming in poho:
In de subsidieaanvraag van Road Worlds B.V. wordt naast de bijdrage van € 5 mln ook om een bijdrage van € 250.000 gevraagd voor de organisatie van side-events. Wij stellen voor om dit niet toe te kennen hierbij redenerend vanuit de voorgestelde structuur.
In de voorgestelde structuur zijn we als regionale en lokale overheden verantwoordelijk voor de organisatie van de side-events en daarmee het realiseren van maatschappelijke spin off op korte en lange termijn i.s.m. met partners als Drenthe Beweegt. We realiseren ons dat dit een andere werkwijze dan normaal gesproken i.o.m. VWS wordt uitgevoerd. Wij zijn hierover in gesprek met VWS, deze zelfde werkwijze bespreken wij ook i.h.k.v. WK Para- Cycling 2019 in Emmen.

Om te kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de bijdrage van € 500.000 vanuit VWS moet worden aangetoond dat er voor € 1 mln aan middelen totaal is ingezet aan side-events en maatschappelijke spin-off rond het WK Wielrennen 2020. Road Worlds B.V zal deze bijdragen als aanvrager moeten tonen aan VWS. We zullen RW BV in staat moeten stellen om te kunnen aantonen dat we de door VWS gevraagde middelen hebben ingezet en op welke wijze wij dat hebben gedaan. RW. B.V. ontvangt na toekenning van het WK van de VWS volgens een bevoorschottingsschema de toegekende 500.000 euro voor de inzet van side-events.

Risico van deze andere werkwijze is dat VWS uiteindelijk toch niet akkoord gaat met de voorgestelde aanpak en dat zij willen dat bijdragen van de side-events direct via de boeken van Road Worlds moeten lopen. Dit kunnen we dan alsnog oplossen met een speciale subsidieaanvraag van Road Worlds voor de uitvoering van side-events. Omdat dit dan later in het proces zal zijn hebben we op dat moment wel zicht op welke activiteiten/inspanningen we willen laten uitvoeren en kunnen dan ook via de beschikking goed sturen op gewenste resultaten.

Ons voorstel voor inzet van de ontvangen middelen van VWS
De invulling van spin-off, side-events en “volksfeest” wordt gedaan door regionale en lokale organisaties en het bedrijfsleven. Als facilitator van dit proces rapporteert Road Worlds B.V. over de voortgang. In werkgroepen worden initiatieven verzameld en op elkaar afgestemd. De verantwoordelijkheid voor deze initiatieven blijft bij de lokale partijen.

RW stelt een full-time medewerker voor beide provincies gedurende 2 jaar voor coördinatie side-events en maatschappelijke spin-off, kosten € 250.000
De overige 250.000 kunnen zij inzetten in activiteiten, promotie etc. Invulling hiervan gaat altijd in overleg met de Stuurgroep. De uitvoering van deze activiteiten gaan in overleg met Regiegroep (zie schema)

Voorstel begroting side-events en maatschappelijke spin-off
250.000 middelen Groningen> inzet side-events en maatschappelijke spin-off
250.000 middelen Drenthe> inzet side-events en maatschappelijke spin-off
500.000 middelen VWS > Road Worlds B.V.

Road Worlds B.V. > middelen VWS
Taak: faciliteren Coördinatie side events en maatschappelijke spin-off
250.000 Coördinator side events en maatschappelijke spin-off
250.000 Invulling en uitvoering programma

Vraag aan Groningen is om dit op dezelfde wijze te doen. Wel middelen reserveren maar niet overmaken/beschikken aan RW B.V. Wordt maandag 23 april besproken in ambtelijk overleg.

Inkoop of subsidie
Eén van de vragen die speelt is of sprake is van een inkoop- of een subsidierelatie. Ter beantwoording hiervan is gebruik gemaakt van de 'Checklist inkoop vs subsidie'. In casu ligt het initiatief bij Road Worlds die het WK wielrennen in 2020 wil organiseren. Zij zijn daarnaast de enige partij die dit kunnen doen omdat het UCI voornemens is het exclusieve recht aan deze partij te verlenen. Concurrentiestelling op een markt is onmogelijk omdat onze bijdrage bij een specifieke organisatie terecht moet komen. Er kan in principe geen aanbesteding worden gedaan. Daarom kan niet anders worden geconcludeerd dan dat sprake is van een subsidierelatie.

Directe subsidierelatie
In het verlengde hiervan speelt ook de gedachte om de bijdrage van de verschillende overheden via een stichting te laten lopen in de gedachte op deze wijze beter grip te houden op de organisatie van het evenement. Los van de vraag of het wenselijk en mogelijk is om een stichting op te richten met het doel grip te houden op de organisatie van een evenement, is het in dit korte tijdsbestek niet mogelijk een stichting op te richten welke vervolgens een aanvraag doet voor een bijdrage en voldoende duidelijkheid kan geven aan Road Worlds om het evenement van de UCI toegekend te krijgen. Daarnaast heeft de initiatiefnemer heeft ervoor gekozen een aparte B.V. op te richten en vanuit die B.V. de organisatie vorm te geven.
Met de voorgestelde structuur, waarin een stuurgroep op bestuurlijk niveau zal worden ingesteld, kan ook de gewenste grip, waaronder toezicht en monitoring, worden georganiseerd. De rol van de stuurgroep wordt verankerd in de subsidiebeschikking waarmee eenzelfde resultaat ten aanzien van invloed wordt gerealiseerd.

Financiën en dekking
De directe organisatiekosten van het WK Wielrennen 2020 zijn begroot op 15 miljoen euro waarbij Road Worlds B.V. heeft aangegeven dit evenement te willen uitvoeren wanneer zij van de overheden een bijdrage van 12 miljoen euro ontvangt. De overige 3 miljoen euro aan kosten willen zij zelf financieren door het zoeken van sponsoren en financiers. Organisator RW vraagt aan de twee provincies een gezamenlijke bijdrage van 10 miljoen euro en verwacht van het ministerie van VWS een bijdrage van 2 miljoen euro. Dit betekent concreet dat aan de provincie Drenthe gevraagd wordt om 5 miljoen euro bij te

dragen in de directe kosten van de organisatie van het evenement.

De kosten van de gevraagde bijdrage aan de organisatie van het evenement ad € 5 miljoen willen we dekken uit de Financieringsreserve. In de 2e Bestuursrapportage 2018 gaan we dat verwerken.
Wij voeren gesprekken met betrokken Drentse gemeenten waarbij voorwaarde is dat zij en partners als Regio Groningen-Assen en eventuele andere medefinanciers een bijdrage leveren binnen de 5 miljoen euro.

Concept dekkingsvoorstel side-events en maatschappelijke spin-off

In onderstaande tabel hebben we de middelen in beeld gebracht waarvan we op dit moment de directe koppeling zien met WK Wielrennen 2020.
Deze bestaande middelen kunnen passend ingezet worden voor side-events en maatschappelijke spin-off en daarmee ook direct bijdragen aan de doelstellingen in de huidige begroting waardoor een win-win wordt gecreëerd. Dit past bij het beeld dat het WK Wielrennen 2020 een kers op de taart is. We werken ook nu al aan de maatschappelijke spin-off door de huidige inzet op fietsen.
De invulling van side-events en maatschappelijke spin-off wordt na besluitvorming met partners en betrokken, regionaal en lokaal opgepakt en uitgevoerd.

Let op: dit voorstel moet nog worden besproken met betrokken budgethouders (ambtelijk en bestuurlijk)

Doelstelling begroting	**2018**	**2019**	**2020**	**Totaal**
7.3 Dynamisch Drenthe - Sport	WC Para + reguliere fietsev.	WK Para + reguliere fietsev.	250.000	250.000
2.6 Drenthe, dè fietsprovincie - fietsevenementen	De plus op bestaande en nieuwe fietsev.	300.000	300.000	600.000
Investeringsagenda – Kwaliteitsimpuls reg. beleving/innovatie	125.000	125.000	X	250.000
Totaal	**125.000**	**425.000**	**550.000**	**1.100.000**

Dekking (interne) projectorganisatie nog opnemen?

Tekst openbare besluitenlijst

Dubbelklik ***hier*** om het onderdeel Tekst openbare besluitenlijst in te vullen.

Verzenden

Bijlagen alleen voor Gedeputeerde Staten

Bijlagen alleen voor Gedeputeerde Staten	**Meekopiëren**

NB. Het Statenstuk en de eventuele daarbij horende bijlagen worden standaard mee gekopieerd voor GS.

provincie Drenthe

Statenstuk @

voorstel WK wielrennen 2020

Voorgestelde behandeling:
- Statencommissie Financiën, Cultuur, Bestuur en Economie op 23 mei 2018
- Provinciale Staten op 6 juni 2018
- fatale beslisdatum: 6 juni 2018

Behandeld door mevrouw [redacted] telefoonnummer (0592) [redacted] e-mail [redacted]drenthe.nl
Portefeuillehouder: de heer H.G. Jumelet

Inleiding

a. Algemeen
Het college heeft in de afgelopen weken, samen met partners, onderzoek gedaan naar de haalbaarheid om gezamenlijk met de provincie Groningen gastregio te zijn voor het WK Wielrennen in 2020 en of aan de hieraan verbonden voorwaarden kan worden voldaan.
In dit onderzoek hebben we kunnen constateren dat er veel enthousiasme en grote betrokkenheid is bij alle partners. Ook is gebleken dat de gestelde voorwaarden en gevraagde bijdrage voor de organisatie van dit evenement in 2020 reëel en haalbaar zijn.

Onze inzet met WK Wielrennen 2020:

Dit wordt de beste wedstrijd ooit
We organiseren met elkaar een perfect georganiseerde 8- daagse wedstrijd, dit is wielrennen! Betrokken hierbij zijn gemeenten, het wielerplatform, clubs en vrijwilligers.

Het wordt een groot volksfeest
We zetten met elkaar het Noorden op zijn kop. Het WK dringt door tot in de haarvaten van het noorden; samen bouwen we een groot volksfeest. We activeren lokaal betrokkenen als welzijnswerk, dorpsverenigingen en buurtsportcoaches.

Wij maken het noorden beter
Het WK versterkt ontwikkelingen die al in gang gezet zijn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied. Bestaande programma-eigenaren werken samen en gebruiken het WK. We laten we de wereld zien wat onze regio te bieden heeft.

Wij zorgen voor verbinding
Vanuit de aanjaag-stichting (SCCNN) worden activiteiten georganiseerd als business peloton en andere initiatieven

In dit statenstuk wordt aan uw Staten het voorstel gedaan op welke wijze wij invulling geven aan de mogelijkheid om het WK Wielrennen 2020 naar Drenthe/Groningen te halen, hoe we economische en langjarig maatschappelijke spin-off willen realiseren en hoe we financiën en risico's in monitoren en beheersen.

<u>Unieke kans</u>
De provincie Drenthe heeft in oktober 2016 als eerste regio het Bike Region Label van de internationale wielersportfederatie (UCI) ontvangen. Dankzij de inzet van Drenthe op dit label heeft de UCI aan de provincies Drenthe en Groningen de unieke kans geboden om gezamenlijk gastregio te zijn voor het WK Wielrennen 2020. De UCI heeft hoge waardering voor de fietsambities in Drenthe en Groningen en heeft aan sportevenementenbureau The Organizing Connection (TOC) de vraag voorgelegd om de haalbaarheid van het WK Wielrennen 2020 in Drenthe en Groningen te onderzoeken.
Wanneer uiterlijk in juni 2018 aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan zal het evenement door de UCI worden toegekend aan sportevenementenbureau The Organizing Connection en de provincies Drenthe en Groningen.

WK Wielrennen 2020
Het WK Wielrennen 2020 is een mondiaal 8- daags fietsevenement wat de provincie Drenthe, als eerste UCI Bike Region met meer nadruk op de wereldkaart kan zetten als fietsprovincie. Het WK Wielrennen 2020 kan een etalage zijn voor de brede en unieke inzet van Drenthe op fietsen. Het podium dat het WK Wielrennen 2020 biedt, zal het imago en de marketing van vrijetijds- en fietsprovincie Drenthe een grote impuls kunnen geven. Het mondiale sportevenement past bij onze fietsambities en kan bijdragen aan sociale en maatschappelijke verbinding, samenwerking in de regio bevorderen en economische impact tussen 11,9 en 22,1 miljoen euro realiseren.

Organisator
The Organizing Connection (TOC) is vanuit de UCI de beoogd organisator (rechtenhouder) van de organisatie van het WK Wielrennen 2020. TOC is een sportevenementenbureau, de eigenaar van Road Worlds 2020 B.V. en een verbindende speler in de organisatie van sportevenementen. Zij hebben in hun twintigjarig bestaan meerdere wielerevenementen in samenwerking met de internationale wielerbond UCI en lokale overheden mogen organiseren. In opdracht van de UCI is mee gewerkt aan vier WK's Wielrennen: 1998 (Valkenburg), 2012 (Valkenburg), 2013 (Toscane) en 2014 (Ponferrada). Zij organiseerden de WK's Veldrijden in 2006 (Zeddam) 2009 & 2014 (Hoogerheide) 2013 (Louisville) en 2017 (Belvaux).
In 2019 organiseert The Organizing Connection WK UCI Para-Cycling Road in Emmen en de WK UCI Para-Cycling Track in Apeldoorn.

Road Worlds 2020 B.V. is zowel organisatorisch als financieel verantwoordelijk voor de organisatie van het evenement en daarmee ook de risicodragende partij. Van de gezamenlijke regionale overheden (provincies Drenthe en Groningen) wordt door organisator Road Worlds 2020 B.V. een bijdrage gevraagd van 10 miljoen euro op een begroting van 15 miljoen euro. Aan het ministerie van VWS wordt een bijdrage van 2 miljoen gevraagd, daarnaast wordt ingezet op 3 miljoen aan bijdragen vanuit het bedrijfsleven.
Met betrokken partners, waarvan de beide provincies de belangrijkste zijn, worden afspraken gemaakt die niet alleen de financiële bijdragen vastleggen, maar ook de onderlinge verantwoordelijkheden in de organisatie van de WK.

Stichting WK Wielrennen
De huidige Stichting WK Wielrennen (SCCNN) is integraal onderdeel van het LOC (Lokale Organisatie Comité) en heeft vooral een adviserende en ondersteunende rol.
De rol van de huidige stichting is het optreden als verbinder naar het lokale bedrijfsleven en voelspriet in de noordelijke regio, zodat het noordelijke bedrijfsleven maximaal kan profiteren van deze unieke WK. Na toekenning zal verkend worden hoe dit vorm gegeven kan worden in een samenwerking.

In de bijlagen zijn adhesiebrieven toegevoegd afkomstig van de UCI en KNWU ter ondersteuning van een bid t.b.v. het WK Wielrennen 2020

b. Europese aspecten
Los van de inhoudelijk behandeling van de subsidieaanvraag, zijn de staatssteunregels een van de belangrijkste elementen waar aan moet worden voldaan. Dat sprake is van staatssteun indien wordt besloten tot het geven van een bijdrage, geldt hierbij als gegeven.

Vanwege de mogelijke verstoring van de mededinging op de Europese markt, is staatssteun in principe verboden. Er gelden echter vele uitzonderingen op het staatssteunverbod. Vanwege de omvang van de gevraagde overheidsbijdrage en de aard van het evenement, is eigenlijk maar één vrijstelling mogelijk: het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012 (2012/21/EU). Het DAEB-Vrijstellingsbesluit biedt ruimte voor decentrale overheden om DAEB te compenseren die sociaal-maatschappelijk relevant zijn op lokaal en regionaal niveau. Het DAEB Vrijstellingsbesluit biedt daarom veel ruimte voor sociale DAEB en DAEB die gericht zijn op publieke dienstverlening op decentraal niveau.

Uit het haalbaarheidsonderzoek is gebleken dat de organisatie van het WK 2020 zonder bijdrage van de overheid niet mogelijk is. De aanvraag en de daarbij behorende begroting van Road Worlds bevestigen ook dat substantiële overheidsbijdragen zijn vereist om de organisatie financieel rond te krijgen. In zoverre lijkt te zijn voldaan aan het criterium ‘marktfalen’.

Naar verwachting is sprake van een DAEB. Deze zal moeten worden ingericht conform de vereisten uit het Vrijstellingsbesluit DAEB 2012. Omdat het evenement wordt gesteund door drie overheden, is het zaak dat dit op een gelijke wijze gebeurt. Samen met de juristen van de provincie Groningen is daarom contact opgenomen met het ministerie van VWS. Hieruit blijkt dat het ministerie werkt met een subsidiebeschikking en een uitvoeringsovereenkomst waarin de DAEB-aanwijzing zit.
Ook is duidelijk geworden dat het DAEB vrijstellingsbesluit een plafond heeft van maximaal 15 miljoen EUR per jaar ten behoeve van DAEB's. De bijdragen van de beide provincies kunnen niet los worden gezien van de (verwachte) bijdrage van het ministerie worden gezien. Afstemming hierover is noodzakelijk.

Op het moment van schrijven van dit stuk, zijn nog geen antwoorden gegeven door ministerie van VWS op gestelde vragen omtrent de DAEB en verzoek om afstemming.

c. Economie/werkgelegenheid

<u>Onze inzet: Wij maken het noorden beter</u>

Het WK versterkt ontwikkelingen die al in gang gezet zijn op sociaal, maatschappelijke en economisch gebied. Bestaande programma-eigenaren werken samen en gebruiken het WK. We laten we de wereld zien wat onze regio te bieden heeft.

<u>Economische waarde</u>

Op basis van ervaringen met andere grote wielerevenementen worden er 300.000 – 350.000 bezoeken verwacht. De geschatte economische impact van de bezoekers, hospitality, media, technici en projectorganisatie wordt geschat op €17 miljoen, met €11,9 miljoen als behouden scenario en €22,1 miljoen als optimistisch scenario. Het is van veel factoren afhankelijk wat de economische impact zal zijn (bestedingen door bezoekers, pers, ploegen, organisatorische), maar met name het weer is hier van invloed op.
Bron: Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen**,** December 2016
In opdracht van: Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

<u>Marketing en media</u>

Het WK biedt de unieke mogelijkheid om het Noorden aan de wereld te tonen. Een WK wielrennen genereert veel mediawaarde. Mediawaarde is het bedrag dat hypothetisch zou moeten worden betaald om bereik in de vorm van advertenties in diverse media te kunnen verkrijgen. De mediawaarde van het WK wielrennen in Limburg in 2012 is gemeten en

bedroeg 22,5 miljoen euro.

Dit is opgebouwd uit onder meer:

- Het bereik van de kranten is 141 miljoen, met een bijbehorende mediawaarde van 4,9 miljoen euro.
- De tv-aandacht die het WK wielrennen in Nederland heeft genoten bedraagt vijftig uur enn het bereik van de tv-uitingen is 49 miljoen, met een bijbehorende mediawaarde van 16,8 miljoen euro.
- De internationale tv-aandacht was groot. In 22 landen hebben er uitzendingen plaatsgevonden die samen goed waren voor ruim 459 uren uitzendtijd.
- Wereldwijd zijn in september 2012 ruim 16.000 artikelen over het WK wielrennen verschenen op buitenlandse onlinenieuwssites.

Het WK biedt hiermee een groot podium voor Groningen en Drenthe om zich aan de wereld kunnen tonen en te presenteren als "Top-Dutch" regio. Het WK biedt uitstekende mogelijkheden om de wereld te laten zien hoe goed en aantrekkelijk de regio is op het gebied van wereldwijd belangrijke thema's zoals duurzaamheid, vergroening en gezond ouder worden. Daarnaast zet het WK Noorden goed op de kaart als fiets-regio en biedt het uitstekende mogelijkheden op het gebied van toerisme

Economische spin-off
In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan economische spin-off en communicatie/marketing voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.

Bijlage: Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst

d. Participatie

Onze inzet: Het wordt een groot volksfeest
We zetten met elkaar het Noorden op zijn kop. Het WK dringt door tot in de haarvaten van het noorden; samen bouwen we een groot volksfeest. We activeren lokaal betrokkenen als welzijnswerk, dorpsverenigingen en buurtsportcoaches.

Maatschappelijke waarde
Ten aanzien van de maatschappelijke waarde is het lastig om uitspraken te doen over de te verwachten waarde. Geconcludeerd kan worden dat de thema’s fietsen, healthy ageing, energie/duurzaamheid, (sensor)technologie en recreatie hoog op de agenda staan in de twee provincies en de betrokken gemeentes. Deze thema’s zijn goede aanknopingspunten om het WK Wielrennen als een vliegwiel te laten fungeren voor het realiseren van maatschappelijke waarde. Vanuit wetenschappelijk onderzoek is bekend dat een grootschalig sportevenement een katalysator kan zijn voor maatschappelijke initiatieven, mits het evenement op een juiste wijze wordt geactiveerd. In welke mate het de overheden en andere publieke en private organisaties lukt om maatschappelijke waarde te creëren is afhankelijk van het organisatieproces.
Bron: Haalbaarheidsonderzoek WK Wielrennen 2020 Drenthe en Groningen, December 2016

In opdracht van: Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

Maatschappelijke spin off
Een breed gedragen en uitgevoerd maatschappelijk programma gekoppeld aan het evenement kan winst opleveren op het gebied van:

Vitaliteit: *stimuleren van gezonde leefstijl als trendbreuk tegen alsmaar stijgende zorgkosten*
• Gezonde mensen in de regio (terugdringen overgewicht en obesitas)
• Hogere levensverwachting

Economisch*: gebied op de kaart, meer bestedingen en overnachtingen.*
• Fietsregio nummer 1, fietsprovincie nummer 1 en fietsstad nummer 1
• Regio economisch sterker, fietsen als exploitatiemiddel

Leefbaarheid/sociaal: *sociale impact vergroten. Groene projecten, openbare ruimte anders inrichten en sociale side-events*
• Positieve attitude eigen inwoners over mogelijkheden in deze regio (collectief geheugen, mooi feest)

Duurzaamheid: *andere vormen van energie (energietransitie)*
• Mobiliteit: de fiets voor woon-werk/schoolverkeer
• Fysieke verbinding Groningen- Assen, fietssnelwegen.
• Optimale sportieve beleving van de natuur en stad.

In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan maatschappelijke spin-off en side events voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.
Bijlage: Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst.

Advies

1. In te stemmen met het beschikbaar stellen van € 5 miljoen voor het WK Wielrennen 2020
2. In te stemmen met de dekking van dit bedrag uit de Financieringsreserve
3. In te stemmen met rapportage over de voortgang conform de P&C-cyclus.

Doelstelling uit de begroting

2.5 Versterken van de vrijetijdseconomie
Meer werkgelegenheid en hogere bestedingen in de vrijetijdseconomie van Drenthe

2.6 Drenthe, dè fietsprovincie
Versterken van fietsevenementen en imago fietsprovincie Drenthe

7.3 Dynamisch Drenthe
Activering door sportactiviteiten gericht op vitalisering en gezondheid

Argumenten

1.1. Nader in te vullen

Tijdsplanning

Juni 2018 –	besluitvorming PS
Juni 2018	beschikking Road Worlds B.V.
Juni 2018	besluit toekenning UCI
Sept 2018	start voorbereiding evenement en uitwerking organisatie en maatschappelijke spin off
Jan 2019	start uitvoering maatschappelijke spin off
Sept 2020	WK Wielrennen 2020

Financiën

De kosten van de gevraagde bijdrage aan de organisatie van het evenement ad € 5 miljoen willen we dekken uit de Financieringsreserve. In de 2e Bestuursrapportage 2018 gaan we dat verwerken. Rapportage hierover vindt plaats via de planning- en controlcyclus
Wij voeren gesprekken met betrokken Drentse gemeenten waarbij voorwaarde is dat zij en partners als Regio Groningen-Assen en eventuele andere medefinanciers een bijdrage leveren binnen de 5 miljoen euro.

> dekking side-events en projectorganisatie nader uitwerken

Monitoring en evaluatie

De provincie verleent een incidentele subsidie van maximaal € 5.000.000,00.
Dit bedrag is inclusief eventuele belastingen, waaronder de btw-component, welke voor rekening van aanvrager zijn.

Voorwaarden
De subsidie wordt verleend voor de organisatie van het WK Wielrennen 2020 onder de voorwaarden dat:

g) Het evenement door UCI aan TOC/RW wordt gegund.
h) Het evenement wordt uitgevoerd overeenkomstig Bid (versie…)
i) Er een Stuurgroep wordt ingesteld.
   De volgende partners/stakeholders zijn hierin bestuurlijk vertegenwoordigt:
   provincie Drenthe, provincie Groningen, Assen, Emmen, Groningen, council Drenthe
   Beweegt, stichting WK Wielrennen 2020 (SCCNN) …….(nader in/aan te vullen)
j) De Stuurgroep monitort en adviseert de colleges op basis van het monitoringsplan (versie..)
   Voorafgaand aan iedere bevoorschotting over de voortgangsrapportages.
k) De gevraagde bijdragen aan VWS en de provincie Groningen worden verleend.
l) Aangaan van een DAEB-uitvoeringsovereenkomst

Monitoring/risicomanagement
Voorafgaand aan iedere bevoorschotting (m.u.v. 1 juli 2018) dient Road Worlds B.V. een

voortgangsrapportage in.
Uit deze rapportage moet blijken dat de realisatie zowel financieel als inhoudelijk volgens planning verloopt.
De Stuurgroep beoordeeld de voortgangsrapportage op basis van het monitoringsplan of de activiteiten financieel- en inhoudelijk volgens planning verloopt, en adviseert het college hierover, voorafgaand aan het verstrekken van het volgende voorschot.

Rapportage aan Provinciale Staten over de voortgang conform de P&C-cyclus

Communicatie

Het WK biedt de unieke mogelijkheid om het Noorden aan de wereld te tonen. Een WK wielrennen genereert veel mediawaarde. Zie ook paragraaf economie/werkgelegenheid.

In de bijlage wordt weergegeven vanuit welke uitgangspunten en structuur wij in een brede samenwerking willen werken aan communicatie en marketing voor, tijdens en na het WK Wielrennen 2020. De gezamenlijke uitwerking en uitvoering hiervan zal plaatsvinden vanaf september 2018.

Bijlage: Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur en toelichtende tekst.

Bijlagen

1. Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, structuur
2 Opzet 0.1 uitvoering programma WK Wielrennen 2020, toelichtende tekst.
3.
4.
5.

Ter inzage in kamer C0.39

Ideeën t.a.v. ter inzage leggen van stukken:

1. Haalbaarheidsonderzoek 2016 - SCCNN
2. Adviesrapport Limburg
3. Routeplan 2020
4.
5.

Assen, @
Kenmerk: @

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

mevrouw drs. J. Klijnsma, voorzitter
mr. L. Maarleveld, secretaris a.i.

/coll.

*Ontwerp*besluit

Provinciale Staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van Drenthe van @ , kenmerk @;

gelet op ;

BESLUITEN:

Dubbelklik ***hier*** om het advies in de beleidsbrief van het Statenstuk te kopiëren

Assen, 6 juni 2018

Provinciale Staten voornoemd,

, griffier , voorzitter

/coll.

Als je het hele sjabloon hebt ingevuld en je alle opmerkingenballonnen in de kantlijn in één keer wilt verwijderen, dubbelklik dan hieronder. Alle opmerkingenballonnen in de kantlijn worden zo uit het document verwijderd.

Dubbelklik ***hier*** om de opmerkingenbalonnen te verwijderen.

UNION CYCLISTE INTERNATIONALE

The Organizing Connection
[redacted]
Angelenweg 153
5349 TG Oss

Aigle, 8 February 2018
Ref: Presidency

2020 UCI Road World Championships

Dea[redacted]

Following the discussion we had together and with [redacted] in Valkenburg concerning the 2020 UCI Road World Championships, I would like to confirm that the UCI considers with the highest interest a possible bid from the regions of Drenthe and Groningen.

As explained, we acknowledge that the timing is short, but is a unique opportunity due to a special situation. To be transparent, the main candidate withdrew due to an unstable political situation. If we have the official confirmation of your bid and of the funding of this bid, we confirm that the Netherlands would be in an extremely strong position to be awarded the event. We know that Drenthe and Groningen have a strong interest for the event, originally for the 2023 edition. However, you have to be aware that some candidates have already officially communicated on their plan to bid for the 2023 edition. That is why the situation for the 2020 edition should be considered as very attractive opportunity.

Our Sport team is fully available to support you to build your project and we are also available to meet the local authorities if required.

The UCI looks forward to work with you on this project.

With regards,

[redacted]
Director General

Ch. de la Mêlée 12
1860 Aigle
Switzerland

T: +41 24 468 58 11
F: +41 24 468 58 12
E: admin@uci.ch

SAMENVATTING

In 2020 wil de stichting Cycling Championships Northern Netherlands (hierna te noemen ‘de stichting’), graag het WK Wielrennen 2020 in Noord-Nederland organiseren. Een evenement waarmee zij de provincies Drenthe en Groningen en hun steden op de wereldkaart zetten. In deze haalbaarheidsstudie wordt objectief bekeken of het mogelijk of aantrekkelijk is om het WK Wielrennen uit te organiseren en of investeren in dit evenement vanuit maatschappelijk oogpunt aantrekkelijk is. Het onderzoek geeft een zo onafhankelijk mogelijk beeld van de benodigde investeringen, de maatschappelijke baten en de mogelijke risico’s van dit initiatief.

Concept

De strategie van het WK wielrennen laat zich het beste samenvatten als een topsportevenement dat geactiveerd wordt om zo veel mogelijk bestaande programma’s en projecten te versterken door als katalysator op te treden en daarmee een grote maatschappelijke impact te creëren. De organisatie spreekt zelf van ‘meer dan een sportevenement’ met als slogan ‘samen op kop’. Uit gesprekken met stakeholders en door analyses van bestaand beleid in Groningen en Drenthe is gebleken dat de thema’s fietsen, healthy ageing, energie/duurzaamheid, (sensor)technologie en recreatie hoog op de agenda staan.

Organisatie

De stichting heeft drie alternatieven voor een toekomstige organisatiestructuur, ieder met zijn eigen karakteristieken en voor- en nadelen. Op basis van onderzoek bij eerdere grote sportevenementen in Nederland wordt geconcludeerd dat de projectorganisatie voor het WK Wielrennen het beste in een stichting op geringe afstand van de overheden geplaatst worden. In deze vorm kunnen in de projectorganisatie de belangen van de verschillende publieke en private stakeholders goed vertegenwoordigd worden. De verantwoordelijke gedeputeerden van de provincies en wethouders van de betrokken gemeenten kunnen plaatsnemen in het bestuur van deze stichting, aangevuld met vertegenwoordigers van andere publieke organisaties en private organisaties.

Financieel

Om het WK wielrennen naar Groningen en Drenthe te halen zal een kleine 12 miljoen euro in de bronzen variant minimaal nodig zijn. Om de volledige visie (gouden variant) van de stichting waar te kunnen maken is er 20 miljoen euro nodig, de zilveren variant gaat uit van een budget van 15 miljoen euro. Voor het verkrijgen van inkomsten voor de organisatie van het WK Wielrennen 2020 is het tonen van hun betrokkenheid door de overheden cruciaal voor verdere betrokkenheid van het bedrijfsleven. De verhouding overheidsinvestering versus private investering in de begroting van het evenement kan gesteld worden op 60%/40% in de bronzen variant tot 40%/60% in de gouden variant.

Draagvlak

Tot op heden zijn er nog geen harde (financiële) toezeggingen gedaan door bedrijven aan de stichting. Veel bedrijven geven aan dat zij willen afwachten in welke mate de overheden het bid steunen. Voor steun uit het bedrijfsleven en de UCI is het beter om te streven naar de organisatie van het WK Wielrennen in een niet-Olympisch jaar en een jaar waarin er geen WK Voetbal plaatsvindt. 2021 of 2023 zijn jaren waarin er geen conflicterende grote sportevenementen worden georganiseerd.
Tevens is er tot op heden nog geen draagvlakonderzoek onder de bevolking in Drenthe en Groningen gehouden om te polsen hoe groot het draagvlak voor de organisatie van het WK

Wielrennen in 2020 is. Het aan te raden dergelijk onderzoek wel uit te voeren om inzichtelijk te krijgen of (en onder welke voorwaarden) investeringen van publieke middelen in het WK Wielrennen gelegitimeerd zijn. Eerdere wielerevenementen als de Vuelta in Drenthe (2009) en de Giro d'Italia in Gelderland (2016) hebben wel een hoge mate van draagvlak en betrokkenheid vanuit de lokale inwoners laten zien. Mocht er groot draagvlak zijn vanuit de bevolking[1] voor het WK Wielrennen dan kan dit meegenomen worden in het bid en vergroot dit de kans op het binnenhalen van het bid.

Maatschappelijke en economische waarde

Ten aanzien van de maatschappelijke waarde is het lastig om uitspraken te doen over de te verwachten waarde. Geconcludeerd kan worden dat de thema's fietsen, healthy ageing, energie/duurzaamheid, (sensor)technologie en recreatie hoog op de agenda staan in de twee provincies en de betrokken gemeentes. Deze thema's zijn goede aanknopingspunten om het WK Wielrennen als een vliegwiel te laten fungeren voor het realiseren van maatschappelijke waarde. Vanuit wetenschappelijk onderzoek is bekend dat een grootschalig sportevenement een katalysator kan zijn voor maatschappelijke initiatieven, mits het evenement op een juiste wijze wordt geactiveerd. In welke mate het de overheden en andere publieke en private organisaties lukt om maatschappelijke waarde te creëren is afhankelijk van het organisatieproces.

Op basis van ervaringen met andere grote wielerevenementen worden er 300.000 – 350.000 bezoeken verwacht. De geschatte economische impact van de bezoekers, hospitality, media, technici en projectorganisatie wordt geschat op €17 miljoen, met €11,9 miljoen als behouden scenario en €22,1 miljoen als optimistisch scenario. Het is van veel factoren afhankelijk wat de economische impact zal zijn (bestedingen door bezoekers, pers, ploegen, organisatorische), maar met name het weer is hier van invloed op. Gegeven de verwachte begroting variërend van €12 miljoen tot €20 miljoen mogen er dus geen al te grote verwachtingen gecreëerd worden ten aanzien van de economische (meer)waarde van het WK Wielrennen.

Conclusie en aanbevelingen

Over het algemeen kan geconcludeerd worden dat er met veel organisaties is gesproken door de stichting Cycling Championships Northern Netherlands. Het plan om het evenement te laten fungeren als vliegwiel voor de ontwikkeling van Noord Nederland sluit inhoudelijk goed aan bij het beleid van de overheden en andere publieke organisaties. Daarnaast staan deze overheden en de publieke organisaties positief tegenover het voornemen het WK te organiseren. Het is lastig in te schatten in welke mate private organisaties het WK 2020 (financieel) willen ondersteunen. Er zijn nog te weinig toezeggingen van het bedrijfsleven om daar uitspraken over te kunnen doen. Omdat de private inkomsten voor het evenement onzeker zijn dient er goed rekening gehouden te worden met de drie varianten van de begroting van het evenement. Als er realistisch wordt begroot lijkt het haalbaar om het WK Wielrennen in Drenthe en Groningen te organiseren, maar daarbij zijn er nog wel een aantal kritische momenten:

- Toezeggingen van overheden om de organisatie (financieel) te steunen;
- Toezeggingen van private organisaties om de organisatie (financieel) te steunen;
- Voldoende draagvlak onder de bevolking van Drenthe en Groningen voor de organisatie van het evenement;

[1] Het is nader te bepalen hoe groot het percentage van de bevolking moet zijn dat positief tegenover het WK Wielrennen 2020 staat.

COLOFON

UCI ROAD WORLD CHAMPIONSHIPS
GRONINGEN/DRENTHE - 2020

Hanzehogeschool Groningen
University of Applied Sciences

Haalbaarheidsonderzoek
WK Wielrennen 2020
Drenthe en Groningen

In opdracht van:
Stichting Cycling Championships Northern Netherlands

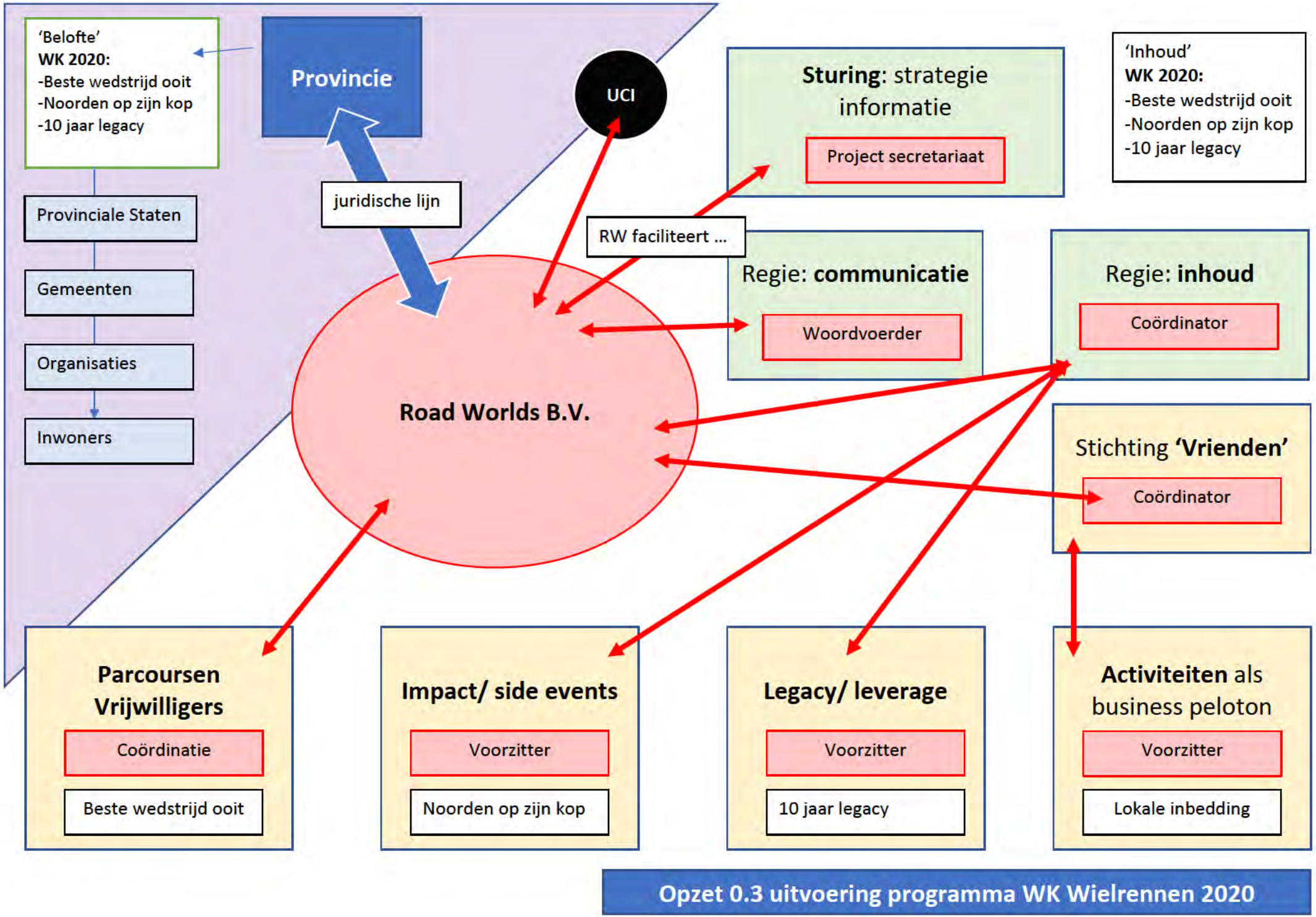
December 2016

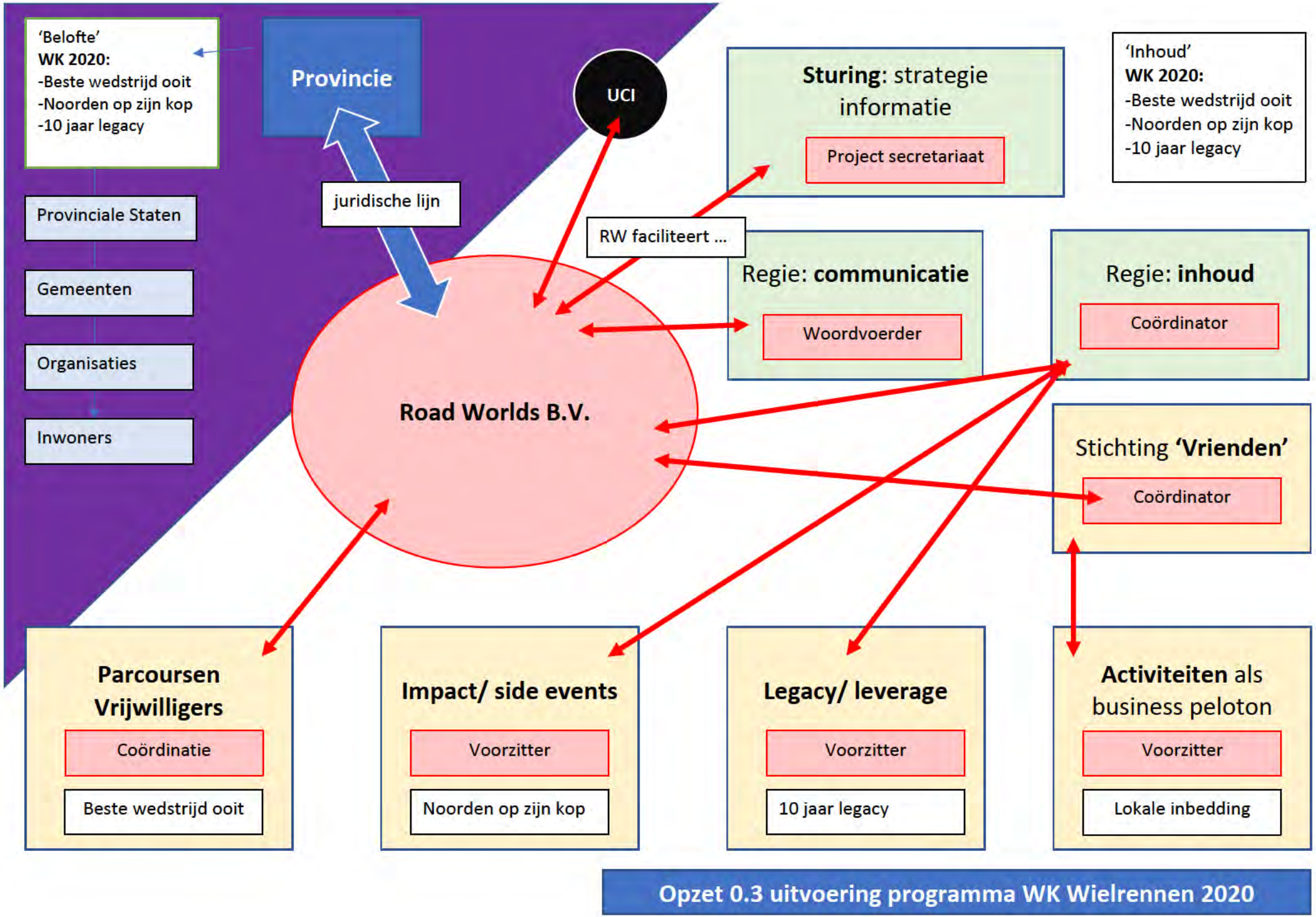
Auteurs:
[redacted]

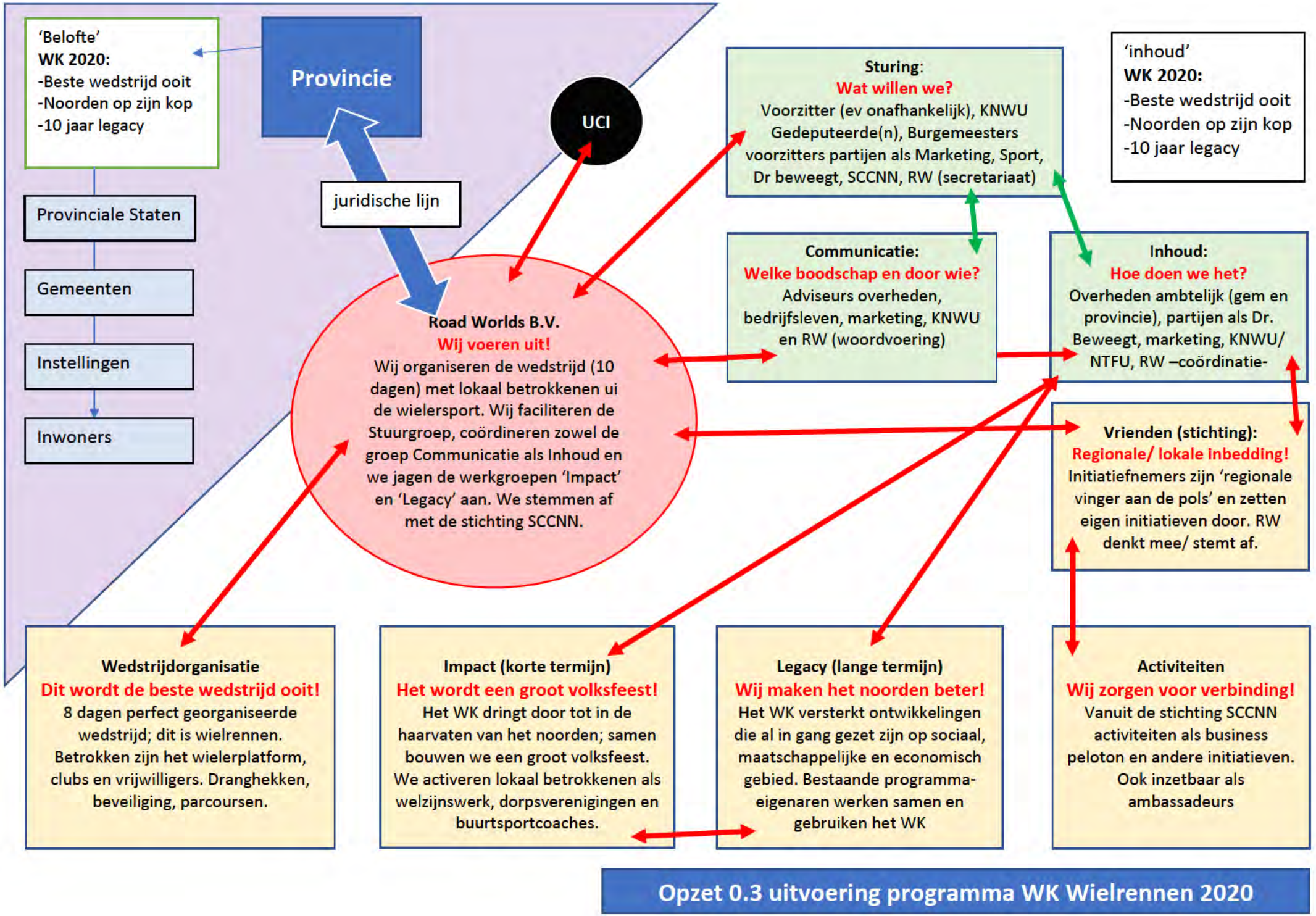
[redacted]

Hanzehogeschool Groningen
Lectoraat Praktijkgerichte Sportwetenschap

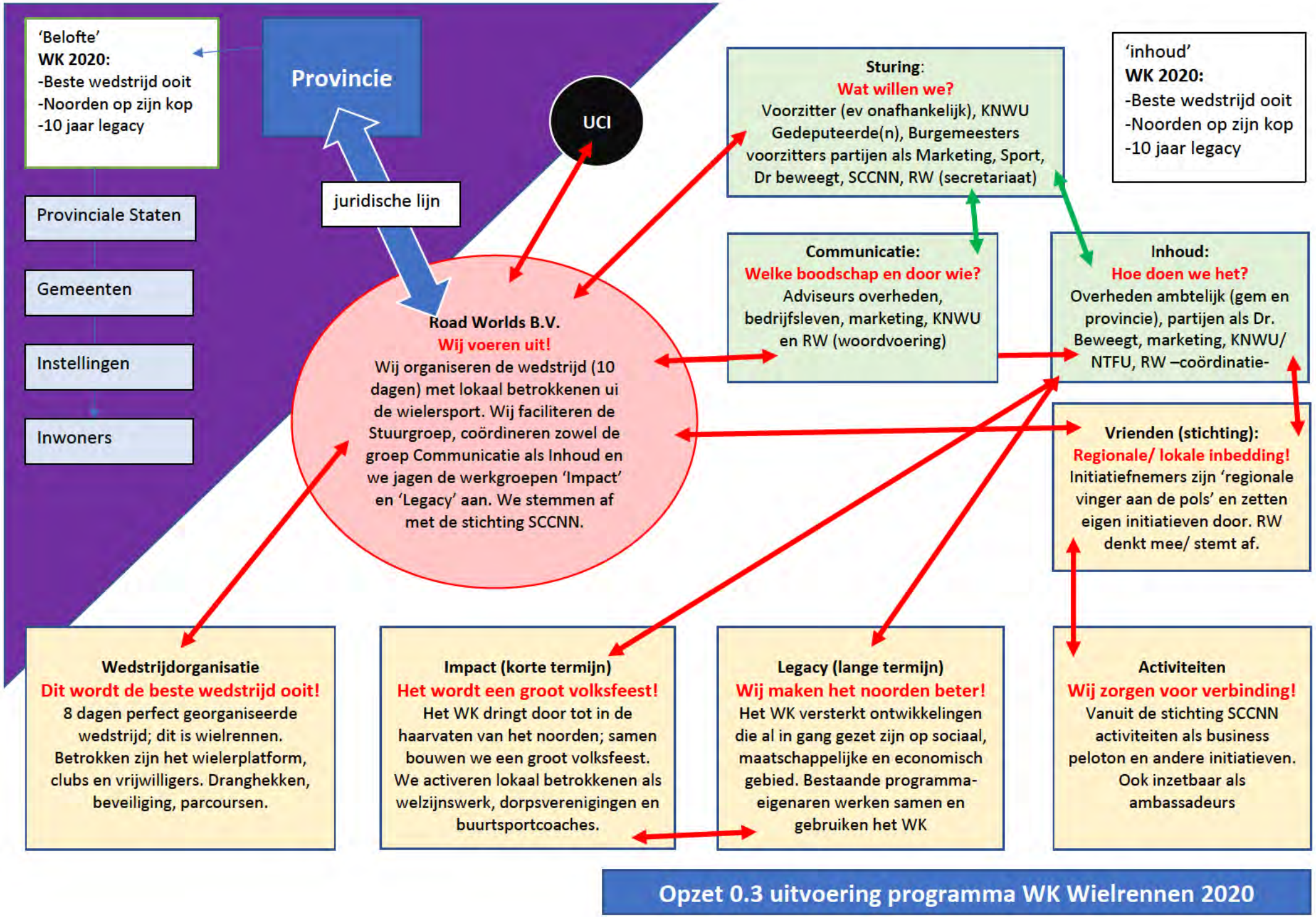
i: www.hanze.nl/lectoraatsportwetenschap
e: [redacted]@pl.hanze.nl

'Belofte'
WK 2020:
-Beste wedstrijd ooit
-Noorden op zijn kop
-10 jaar legacy
Provincie
UCI
'Inhoud'
WK 2020:
-Beste wedstrijd ooit
-Noorden op zijn kop
-10 jaar legacy
Sturing: strategie informatie
Project secretariaat
Provinciale Staten
Gemeenten
Organisaties
Inwoners
juridische lijn
RW faciliteert ...
Regie: communicatie
Woordvoerder
Regie: inhoud
Coördinator
Road Worlds B.V.
Stichting 'Vrienden'
Coördinator
Parcoursen Vrijwilligers
Coördinatie
Beste wedstrijd ooit
Impact/ side events
Voorzitter
Noorden op zijn kop
Legacy/ leverage
Voorzitter
10 jaar legacy
Activiteiten als business peloton
Voorzitter
Lokale inbedding
Opzet 0.3 uitvoering programma WK Wielrennen 2020

'Belofte'
WK 2020:
-Beste wedstrijd ooit
-Noorden op zijn kop
-10 jaar legacy
Provincie
UCI
'Inhoud'
WK 2020:
-Beste wedstrijd ooit
-Noorden op zijn kop
-10 jaar legacy
Sturing: strategie informatie
Project secretariaat
Provinciale Staten
Gemeenten
Organisaties
Inwoners
juridische lijn
RW faciliteert ...
Regie: communicatie
Woordvoerder
Regie: inhoud
Coördinator
Road Worlds B.V.
Stichting 'Vrienden'
Coördinator
Parcoursen Vrijwilligers
Coördinatie
Beste wedstrijd ooit
Impact/ side events
Voorzitter
Noorden op zijn kop
Legacy/ leverage
Voorzitter
10 jaar legacy
Activiteiten als business peloton
Voorzitter
Lokale inbedding
Opzet 0.3 uitvoering programma WK Wielrennen 2020

Opzet 0.3 uitvoering programma WK Wielrennen 2020

Opzet 0.3 uitvoering programma WK Wielrennen 2020